

BELLEKLERDEN SİLİNMEYEN
GAZAP KUŞLARI ADLI ROMANIN
YAZARINDAN YEPYENİ
DUYGUSAL BİR ESER...

Colleen
McCullough

Dokunus

Anavatani İskoçya'da bir buhar kazanı ustasının yanında çırak olarak çalışan Alexander Kinross, zengin olma hayalini gerçekleştirmek için dünyayı gezer ve en sonunda Avustralya'ya yerleşir. Ve kendisini hor gören akrabalarına mektup yazarak, evlenebileceği uygun bir kız göndermelerini ister.

Zorlu bir yolculuktan sonra Sydney'e ayak basan on altı yaşındaki Elizabeth Drummond, kocası olacak adamla tanışınca onu çok itici bulur ve korkar... Ailesinden uzakta kalan Elizabeth, kocasının konağında yalnızlık çekerken, Alexander da tüm vaktini cecur, güzel ve güçlü bir kadın olan metresi Ruby Costevan ile geçirmektedir...

"McCullough, ölümcül hırsı, dalavereyi, suikastı, trajediyi, aşkı ve ihtirası harmanladığı bu eşsiz eseriyle okuyucuları altüst ediyor."

Publishers Weekly

"Eşsiz... zihinleri kuralayan... Nefes kesici ayrıntılarıyla... McCullough yine rakipsiz bir yazar olduğunu kanıtladı."

Chicago Tribune

ISBN 975-21-0780-X

9 789752 107809

KİTABIN ORJİNAL ADI

THE TOUCH

YAYIN HAKLARI

COLLEEN McCULLOUGH ©
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET A.Ş. ©

KAPAK

GÜLHAN TAŞLI

BASKI

1. BASIM / ARALIK 2006
AKDENİZ YAYINCILIK A.Ş.
Matbaacılar Sitesi No: 83
Bağcılar - İstanbul

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET A.Ş.'YE AİTTİR.

ISBN 975 - 21 - 0780 - X

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Celâl Ferdi Gökçay Sk. Nebioğlu İşhanı
Cağaloğlu - İstanbul

Tel: 0.212.513 63 65 / 526 80 12
0.212.520 62 46 / 513 65 18

Faks: 0.212.526 80 11

<http://www.altinkitaplar.com.tr>
info@altinkitaplar.com.tr

Colleen
McCullough

Dokunus

TÜRKÇESİ
MERAL GASPIRALI

BÖLÜM BİR
1872-1885

Şansta Bir Değişim

James Drummond önündeki kâğıttan başını kaldırarak, "Kuzenin Alexander bana mektup yazmış," dedi. "Evlenmek istediğini belirtmiş. Ona bir eş yollamamı istiyor."

Ön taraftaki konuk odasında babasının karşısına çağırılmak Elizabeth'de suratına çarpılmış bir tokat etkisi yapmıştı. Böylesi bir resmiyetin arkası mutlaka bir suçlama olur ve işlenen suça uygun bir cezayla sonuçlanırdı. Hoş, kızcağız ne kusur ettiğini biliyordu. Sabahki yulaf lapasının tuzunu fazla kaçırmıştı ve yılın kalan kısmında tuzsuz yulaf yapası yemekle cezalandırılacaktı. Babası eli sıkı bir adamdı. Gerekeceğince fazladan bir tuz zerresinin bile ısrar edilmesine göz yumamazdı.

Elizabeth de şimdi yüksek arkalıklı eski koltuğun önünde ellerini arkasında kenetlemiş olarak duruyordu. Haberi duyunca ağzı bir karış açık kaldı.

"Jean'i istiyormuş. Budala mı bu adam? Yoksa zamanın durduğunu mu zannediyor?" James mektubu elinde öfkeyle salladı, sonra bakışını çocuklarının en gencine çevirdi. Pencereden giren ışık Elizabeth'i aydınlatırken adam oturduğu yerde gölgede kalıyordu. "Başka dişilerden farkın olmadığına göre, sen gideceksin."

"Ben mi?"

Colleen McCullough

"Sağır mısın kızım? Tabi ki sen. Başka kim var?"

"İyi ama baba, Jean'i istiyorsa, beni istemeyecektir."

"Mektubu yazdığı yerin durumuna bakılırsa, iyi terbiye almış herhangibir namuslu genç kız işini görür."

Mektubu okumasına izin verilmeyeceğini bilen Elizabeth, "Nereden yazıyor ki?" diye sordu.

James hoşnut bir sesle, "Yeni Güney Galler'den," diye homurdandı. "Görünüşe bakılırsa, kuzenin Alexander başarılı olmuş, altın madenlerinde küçük bir servet kazanmış." Orta yaşlı adam alnını kırıştıtararak ekledi. "Ya da karısını geçindirecek kadar para sahibi olmuş."

Elizabeth'de ilk şok endişeye yerini bırakıyordu. "Kendine orada bir eş bulması daha akıl kârı olmaz mıydı, baba?"

"Yeni Güney Galler'de mi? Dediğine göre, orada fahişelerden, eski mahkûmlardan ve İngiliz züppelerinden başka kadın yokmuş. Buraya son gelişinde Jeannie'yi görmüş ve anlaşılan, onu çok beğenmiş. Daha o zaman kızı istemişti, ama ben reddetmişim tabi. On altı yaşındaki kızımı Glasgow varoşlarında sürünen ıpsız sapsız bir kazancı çırağına mı verecektim yani? Hele Jeannie o tarihte on altısında olduğuna göre. Tam senin şimdiki yaştan kız. O yüzden onun işini göreceğine eminim, anlaşılan kızların körpe olanını seviyor. Belli ki kendisiyle aynı kandan olan ve güvenebileceği el değmemiş bir İskoç eşe sahip olmanın peşinde. En azından söylediği bu." James Drummond ayağa kalkıp kızının yanından geçti ve mutfağın yolunu tuttu. "Bana bir çay yap kızım."

Elizabeth ısıtılmış çaydanlığa çay koyup üstüne kaynar su dökerken viski şişesi ortaya çıktı. Babası bir Presbiteriyen ve kilisenin yönetim kurulu üyesiydi, kesinlikle bir ayyaş değil. Arada çay fincanına birkaç damla viski ekleyecek olsa, bu mutlaka bir torunun doğumu gibi harika bir haberi aldığı zamanlara denk düşerdi. İyi de bu niçin harika bir haber oluyordu? Ona bakacak kızı kalmayınca, ne yapacaktı?

O mektupta gerçekte ne vardı? Demlenmesini hızlandırmak ister gibichi çayı bir kaşıkla karıştırırken Elizabeth, belki de viskinin bazı cevaplar

Dokunuş

sağlayacağını düşünüyordu. Biraz çakırkeyif olunca babasının dili açılırdı. Bu arada mektuptaki sırları açıklardı belki.

Fincanın biri boşalıp ikincisi doldurulurken, "Kuzenim Alexander başka bir şey söyledi mi?" diye sordu.

"Fazla bir şey söylemedi. Drummond takımının öbür üyeleri gibi o da fazla konuşkan biri değil." James bir homurtu salıverdi. "Drummond ha! Sen onu külahıma anlat. Zaten adı artık o değil. Amerika'dayken Kinross olarak değiştirmiş. Dolayısıyla de sen Bayan Alexander Drummond değil, Bayan Alexander Kinross olacaksın."

Yazgısı hakkında verilen bu keyfi kararı tartışabileceği ne o an, ne de aradan epeyi zaman geçip de durumu bütün açıklığıyla görebildiği zaman Elizabeth'in aklına geldi. Böylesi önemli bir konuda babasının sözüne karşı çıkmak, Rahip Dr. Murray'dan fırça yemek dışında aklına gelebilecek en korku verici şeydi. Hoş, Elizabeth Drummond'un cesaret ve coşkudan yoksun olduğu söylenemezdi ya. Ne var ki ailenin annesiz büyüyen en küçüğü olarak bütün çocukluk ve gençlik yıllarını korkunç iki ihtiyar: babası ve onun bağlı olduğu kilisenin rahibi tarafından acımasızca ezilerek geçirmişti.

"Kinross kasabamızla ilçemizin adıdır. Bir klanın adı değil," dedi.

James ikinci çayını yudumlayarak kendisinden beklenmeyen bir hoşgörüyle, "Herhalde adını değiştirmek için kendine göre nedenleri vardır," dedi.

"Bir suç mu işledi acaba baba?"

"Sanmam, yoksa şimdi bu kadar açık konuşmazdı. Alexander oldu bitti bildiğini okuyan, kendini dev aynasında gören biriydi. Duncan Amca'nı denedi, ama onu idare etmeyi başaramadı." James hoşnut bir tavırla içini çekti. "Alastair'le Mary yanıma taşınabilirler. Toprağın altına girdiğim zaman yabana atılmayacak bir paraya kavuşacaklar."

"Yabana atılmayacak bir para ne kadar bir şey ki?"

"Gelecekteki kocan seni Yeni Güney Galler'e gönderme masraflarını karşılayacak bir banka çeki yolladı. Bin İngiliz Lirası."

Colleen McCullough

Elizabeth'in ağız açık kaldı. "*Bin İngiliz Lirası ha?*"

"Beni duydun. Ama fazla umuda kapılma kızım. Sana çeyizin için yirmi, gelinliğin için de beş İngiliz Lirası vereceğim. Alexander birinci sınıf yolcusu olarak bir hizmetçiyle seyahat etmeni şart koştu. Ama ben böylesi bir savurganlığı kabul edemem. *Ihhh!* Yarın ilk iş olarak Edinburgh'la Glasgow gazetelerine yazıp bir ilan vereceğim." Adam bakışını eğerek derin bir düşünceye dalmış göründü. "Ben, kilisemize bağlı ve Yeni Güney Galler'e göç etmek isteyen saygın bir evli çift bulmak istiyorum. Seni yanlarına almayı kabul ettikleri takdirde, onlara elli İngiliz Lirası vereceğim." James başını kaldırarak parlak mavi gözlerini kızının üstüne dikti. "Parayı kapacaklarına hiç kuşum yok. Kalan dokuz yüz yirmi beş İngiliz Lirası'nı da *cebime* atacağım. Hiç fena para değil."

"İyi de Alastair'le Mary yanınıza taşınmaya razı olurlar mı, baba?"

James Drummond omuzlarını silkti. "Olmazlarsa, parayı Robbie'yle Bella'ya, o da olmazsa Angus'la Ophelia'ya bırakırım."

Elizabeth pazar yemeği olarak babasının önüne büyük iki jambonlu sandviç koyduktan sonra ekose şalını omuzlarına attı ve ineğin dönüp dönmediğine bakmak bahanesiyle evden dışarı kaçtı.

James Drummond'un kalabalık ailesiyle yaşadığı ev Kinross'un hemen kıyısındaydı. Kinross İlçesi'nin merkezi olduğu için pazar kasabası statüsü kazanan bir köydü burası. On iki çarpı on mil boyutlarındaki Kinross, İskoçya'nın ikinci en küçük ilçesiye kadar varlıklı olması sayesinde önem kazanıyordu.

Yünlü kumaş fabrikasıyla iki değirmen ve bira fabrikası kara dumanlar kusuyorlardı. Hiçbir fabrika sahibi günlerden pazar olduğu için kazanlarını söndürmezdi. Böylesi, pazartesi günleri kazanları yeniden ateşlemekten daha ucuza mal olurdu. İlçenin güneyinde bu mütevazı yerel endüstrileri yaşatacak kadar kömür vardı. James Drummond da bu sayede iş bulup yaşamak için yurtlarını terk etmek ya da bir şehrin pis kokulu teneke mahallesinde sürünmek zorunda kalan birçok İskoçun yazgısını

Dokunuş

paylaşmaktan kurtulmuştu. Alexander'ın babası olan ağabeyi Duncan gibi, James de elli beş yıllık hayatını yünlü kumaş fabrikasında çalışarak geçirmiş, Kraliçe'nin ekose modasını yaymasından sonra fabrika İngilizler için metrelerce ekose kumaş üretmişti.

Sert İskoç rüzgârları bacaların dumanını üfürüp götürüyor, göğün soluk mavi kubbesinde sonsuza dek yükseliyordu. Uzakta Ochillerle Lomondlar sonbahar fundalarıyla mor bir örtüye bürünmüşlerdi. Bu yüksek ve vahşi dağlarda yoksul çiftçi kulübelerinin kapıları yokluğa açılıyor yakında geyik ve göllerde balık avlamak için şehirlerden gelecek arazi sahiplerini bekliyordu. Ama bu, sığırları, atları ve koyunları bol olan bereketli Kinross ovasının umurunda değildi. Sığırların kaderi Londra sofralarına rozbif olmaktı, kısraklar binek ve yük atı yavrulemek üzere besleniyorlardı, koyunlar da kumaş fabrikası için yün, yerel sofralar için et sağlıyorlardı. Ekinler de vardı; yosunlu toprak elli yıl önce esash şekilde kurtulmuştu.

Kinross'un karşısında Leven Gölü yer alıyordu, yarı saydam akarsular tarafından beslenen İskoç göllerine özgü çelik mavisi renkli büyük bir su örtüsü. Elizabeth evin sadece birkaç metre ötesinde (evdekilerin gözü önünden kaybolmayacak kadar aklını kullanıyordu) kıyıda duruyor ve gölle Forth Koyu arasındaki yeşil düzlüklere bakıyordu. Bazan, rüzgâr doğu yönünden estiği zaman Kuzey Denizi'nin soğuk ve balık tadındaki derinlerinin kokusunu alabiliyordu. Ama bugün dağların yukarısından boşanan rüzgâr çürümüş yaprakların parfümünü taşıyordu insana. Lochleven Adası'nda bir şato dikkati çekiyordu, İskoç Kraliçesi Mary'nin bir yıla yakın bir süre tutsak edildiği şato. Hem hükümdar hem de tutsak olmak nasıl bir şeydi acaba? Vahşi ve tok sözlü adamların ülkesini yönetmeye çalışan bir kadın olmak? Ama bu kraliçe ülkeye Katolik mezhebini geri getirmeye çalışmıştı, Elizabeth Drummond ise bu yüzden onu hoş göremeyecek kadar sıkı bir Presbiteryen olarak yetiştirilmişti.

Colleen McCullough

Daha önce hiç görmediğim bir adamla evlenmek için Yeni Güney Galler'e gidiyorum, diye düşünüyordu. Üstelik beni değil, ablamı isteyen bir adamla. Babamın eseri olan bir örümcek ağına yakalandım. Ya oraya ulaştığım zaman bu Alexander Kinross benden hoşlanmazsa? Saygıdeğer bir adamsa herhalde beni evime geri yollar! Ama herhalde saygıdeğer biri, aksi halde Drummond ailesinden bir gelin getirtmezdi. Ayrıca bu ilkel kolonilerde uygun eş sıkıntısı çekildiğini bir yerlerde okumuştum, öyle olunca da benimle evlenecektir. Tanrım, ne olur, beni sevsin! Benim de onu sevmemi sağla!

Okuyup yazmayı öğrenmesine yetecek kadar bir süre Dr. Murray'ın okuluna devam etmişti. Okumak neyse de yazmak daha zordu, James budala kızların ziyan edeceği kâğıtlara para harcamayı kesinlikle reddediyordu çünkü. Ama evi tertemiz tuttuğu, babasının yemeklerini ihtiyar adamın arzu ettiği gibi pişirdiği, para sarf etmediği veya kendisi kadar budala kızlarla arkadaşlık etmediği takdirde, Elizabeth bulabildiği bütün kitapları okumakta serbestti. Bunun için iki kaynağı vardı: Dr. Murray'ın evindeki metinlerle kalabalık cemaatindeki hanım üyelerin arasında dolaşan saygın ve sıkıcı romanlar. Bu durumda jeolojiden çok teoloji, romanstan çok kurallar hakkında bilgi sahibi olmasında şaşılacak bir şey yoktu.

Kaderinde evliliğin olacağı hiç aklına gelmemiştir. Oysa evliliğin zevkle-riyle tehlikelerini merak etmeye, yaşça daha büyük kardeşlerinin beraberliklerine ilgi duymaya başladığı bir yaşa geliyordu. Alastair'le Mary birbirlerinden ne kadar farklıydılar, sürekli tartışıyorlardı, öyleyken çok daha derine giden bir birliktelik yaşadıklarını hissediyordu Elizabeth. Robert'le Bella tutumlulukta birbirlerinin dengiydiler. Angus'la cıvı cıvı Ophelia'sı sanki birbirlerini mahvetmeye kararlıydılar. Kocasını balıkçı olduğu için Kirkaldy'de yaşayan Catherine'le Robert'i, Mary ile James'i, Anne ile Angus'u, Margaret'le William'ı düşündü. Kızların en büyüğü ve ailenin en güzeli olan Jean ise daha on sekizindeyken bir Montgomery ile evlenmişti... iyi

Dokunuş

aileden olmakla beraber, drahoması olmayan bir kız için imrenilecek bir durumdu. Kocas, onu Edinburgh'un Princes Caddesi'ndeki bir konağa yerleştirmiş, bu da Kinross'daki Drummondların Jean'i son görüşleri olmuştu.

James, "Bizden utanıyor da ondan," demişti dudak bükerek.

Onu sevmiş olan ve ona hâlâ sadık olan Alastair, "Uyanık kızmış," dedi.

Mary alayla güldü. "Çok da bencilmiş."

Jean'i ancak hayal meyal anımsayabilen Elizabeth, çok yalnız olmalı, diye düşünüyordu. Ama Jean yalnızlık duyduğu takdirde, ailesi sadece seksen kilometre uzağındaydı. Oysa Elizabeth hiçbir zaman evine dönmeyecekti, hem de evinden başka hiçbir yer tanımadığı halde.

Margaret evlendikten sonra James'in hayatta kalan çocuklarının sonuncusu olan Elizabeth'in en azından babası ölene kadar evlenmeyeceğine karar verilmişti, ailenin hurafelerine bakılırsa da o güne kadar yıllar vardı. Zaten James eski çizmeler kadar sağlam ve Ben Lomond'un kayası kadar sertti. Ama şimdi Alexander Kinross'un bin sterlini sayesinde durum değişmişti. Adaşı olan oğulun ölümünden sonra James'in gurur ve neşe kaynağı olan Alastair, Mary ile birlikte yedi çocuklarını babasının evine taşıyacaktı. Fabrikada dokuma tezgâhı ustası olarak babasının yerini alarak James'in gözüne girdiğine göre, zamanı gelince ev nasılsa onun olacaktı. Ama Mary -zavallı Mary- ne kadar acı çekecekti kim bilir! Çocuklarına pazar günleri giymeleri için ayakkabılar satın aldığı, sabah kahvaltısından başka akşam yemeklerinde de sofraya reçel koyduğu için, kayınpederi ona dayanılmaz bir savurgan gözüyle bakıyordu.

Rüzgârın şiddeti artınca, Elizabeth ani dondurucu soğuktan çok, korkudan titredi. Babası Alexander Kinross hakkında ne demişti? "Glasgow varoşlarında sürünen ipsis sapsız bir kazancı çırağı." İpsiz sapsız sözleriyle kast ettiği neydi? Bu Alexander Kinross'un işe yaramaz biri olduğunu mu? Eğer ipsis sapsız ve sözüne güvenilemez biriye, yolculuğun sonunda Elizabeth'i karşılamak için rıhtımda olacak mıydı?

Colleen McCullough

James, "Elizabeth içeri gel!" diye bağıırıyordu.

Elizabeth her zamanki gibi kuzu kuzu koştı.

Günler geçtikçe akrabaları Elizabeth'e düşünmek için vakit bırakmamak bahsinde adeta işbirliği ettiler. O da yatağında uyanık kalıp geleceğini düşünmeye ne kadar çabalasa da başını yastığına dayadığı anda uykuya dalıyordu. Her gün James'le Mary arasında kavgalara sahne oluyordu; şafak vaktinden itibaren fabrikada olan ve ancak ortalık karardıktan sonra eve dönen Alastair çok şanslıydı. Mary'nin bütün ev eşyasının yeni konuta taşınması ve James'in orası burası çatlamış çarpık çurpuk möbellerinin arasına yerleştirilmesi gerekiyordu. Elizabeth eğer kucak dolusu yatak çarşafı ve (pabuçlar dahil) giysilerle koşa koşa merdiven inip çıkmadığı veya piyanonun, yazı masasının ya da başka bir eşyanın bir ucunda olmadığı zaman, dışarıda Mary'nin çamaşır ipine serilmiş halılarını vurmakla meşgul oluyordu. Mary, ailenin Murray kolundan gelen bir kuzendi ve evliliğine epeyi mal mülk, çiftçi babasının sağladığı küçük bir harçlık ve Elizabeth'in bir kadında görmeyi asla beklemediği özgür bir ruh getirmişti. Bütün bunlar onu Mary babasıyla oturmaya gelene dek o kadar da etkilememişti. Şimdi James'in bütün savaşları kazanamadığını hayretle fark ediyordu. Reçel her sabah kahvaltı masasındaydı, hatta geceleri de sofrada oluyordu. Ayakkabıları da pazarları Dr. Murray'ın kilişesindeki pazar ayininden önce çocukların ayaklarındaydı. Mary biçimli ayak bileklerini pıtı pıtı yürümesine yol açacak kadar yüksek ökçeli nefis mavi süet iskarpinlerinin içinde sergiliyordu. James vaktinin en büyük kısmını öfkenin pençesinde geçiriyordu, çok geçmeden de torunlarını soğasının korkusuyla mum etti. Fakat Alastair'in Mary'nin avucunda oynaktan farksız olduğunu çaresizlik içinde keşfediyordu.

Elizabeth'in, bu ailevi karmaşadan kaçmasının tek yolu, Kinross'un ana caddesindeki Bayan MacTavish'in müessesesine yaptığı ziyaretlerdi. Küçük bir evdi burası. Doğrudan yaya kaldırımına açılan ön salonun büyük camekânında bol etekli bir pembe tafta elbise giydirilmiş eşeysiz bir

Dokunuş

manken sergileniyordu. Memeli bir manken teşhir edip kiliseyi gücendirmek olmazdı.

Kendi giysilerini dikemeyen herkes Bayan MacTavish'e giderdi. Yüz sterlinlik bir mirasa konunca ellisine merdiven dayamış bu sıkı ihtiyar kız, terzi olarak çalıştığı işyerinden ayrılarak tasarımcı ve terzi olarak kendi firmasını kurmuştu. Kinross'da Bayan MacTavish'in ücretini ödeyebilecek kadın çok olduğundan gerek firma, gerekse sahibi büyük bir refah düzeyine kavuşmuştu. Bayan MacTavish üstelik müşterilerine Londra'dan ona gönderildiğini iddia ettiği kadın modası dergileri sunacak kadar kurnaz bir iş kadınıydı.

Elizabeth'in yirmi sterlininin beşi, Alastair'in, fabrikadaki görevi sayesinde küçük bir iskontoya hak kazandığı ekose yünlülere gitti. Elizabeth, bunları ve kaba kahve rengi ketenden dört ev elbisesini, ayrıca patiska kilotlarını, gömleklerini ve iç eteklerini kendisi dikecekti. Alışverişlerinin hesabı yapılırken, Bayan MacTavish'in müessesesinde harcayabileceği on altı sterlininin kaldığını keşfetti.

Aldığı siparişe pek sevinen Bayan MacTavish, "Sabahları giyeceğin iki elbise, öğleden sonraları giyeceğin iki elbise, iki gece elbisesi ve gelinliğin," dedi. Bu işten belki fazla bir kazanç sağlamayacaktı, ama her gün bu kadar genç ve güzel -üstelik ne de güzel bir vücudu vardı- bir müşteri bulamazdı, ayrıca keyfini bozacak bir annesi veya teyzesi olmayan bir müşteri.

Tasarımcı mezurasıyla ölçü alırken bir yandan da gevezelik ediyordu. "Allah'tan ki ben varım, Elizabeth. Kirkaldy'ye ya da Dumfermline'e gitmiş olsan, bu giysilerin yarısı kadarına iki kat daha fazla para vermek zorunda kalırdın. Üstelik elimde saç ve ten rengine uygun nefis kumaşlar var. Esmer güzellerin hiç modası geçmez, asla bulundukları dekorun içinde silinmezler. Hoş, ablan Jean'in -sarışın güzel işte buna denir!- hâlâ Edinburgh'un gözbebeği olduğunu duyuyorum ya."

Bayan MacTavish'in aynasında kendine bakan Elizabeth, söylenenlerin ancak son bölümünü duymuştu. James evinde bir ayna bulunmasına asla razı değildi ve Mary'ye bu hususta dediğini yaptırmıştı. Dr. Mur-

ray'de James'i destekleyince Mary aynasını yatak odasında tutmak zorunda kalmıştı. Elizabeth, güzelliğin Bayan MacTavish'in diline pelesenk olan bir kelime olduğunu ve bir müşterinin kaygılarını gidermek için bol keseden kullanıldığını seziyordu. Şurası muhakkak ki genç kız yansımasında herhangi bir güzellik belirtisi görmüyordu, ancak "esmer" kelimesi yeterince gerçektir. Çok koyu saçları, koyu renkli gür kaşlarıyla kirpikleri, çok koyu renkli gözleri, özetle alelade bir yüzü vardı.

MacTavish övgülerine devam ediyordu. "Ya tenin! Ne kadar güzel, ne kadar lekesiz! Sakın birinin yanaklarına kırmızılar bulmasına izin verme: bütün havanı bozar. Boynun kuğu boynu gibi!"

Ölçü işi tamamlanınca Bayan MacTavish Elizabeth'i kumaş toplarının raflarda dizili olduğu odaya götürdü. Orada en ince muslinler, ketenler, ipekliler, taftalar, danteller, kadifeler, satenler ve her renkte kurdele bobinleri vardı. Tüyler, ipekli kumaştan çiçekler de dikkati çekiyordu.

Elizabeth hemen parlak kırmızı renkte bir topun başma koştı. Hecanı yüzünden okunuyordu. "İşte bu, Bayan MacTavish," diye bağırdı. "İşte bu!"

Tasarımcı kesilen terzinin yüzü o kumaş gibi kıpkırmızı oldu. Boğuk bir sesle, "Oh, hayır," dedi.

"Ama o kadar güzel ki!"

Topu rafın arkalarına iten Bayan MacTavish, "Bu al renk sana göre değil, sevgili Elizabeth," dedi. "Bu kumaşı özel -yani *ahlsen* zayıf- bazı müşteriler için saklıyorum. Tabi, başka müşterilerimi rahatsız etmemek için onları aramızda kararlaştırdığımız bir saatte kabul ediyorum. Hayat kadınlarından söz ettiğimi anladın, değil mi?"

Böylece, Elizabeth'e uygun görülen kumaş pas kırmızısı renginde bir tafta oldu. Çok saygın bir renk.

Seçimler yapıldıktan sonra çaylarını içerlerken genç kız, "Babamın bu giysileri onaylayacağını sanmıyorum," dedi. "Toplumsal konumuma uygun olmadıklarını söyleyecektir."

Dokunuş

Bayan MacTavish, "Toplumsal konumun kökten değişmek üzere," diye atıldı. "Senin için bin sterlin yollayacak kadar varlıklı bir adama arkanda sadece kasabamızın ürünü olan bir ekose elbise ve adi kahve rengi ketenlerle gidemezsin. Orada balolarla partiler, araba gezintileri, başka zengin adamların eşlerine ziyaretler olacağını sanırım. Babanın, ona değil, *sana ait* olması gereken bir paranın bu kadar büyük bir kısmını kendine saklamaması gerekirdi."

Böylece, James Drummond'un ne kadar sefil ve cimri biri olduğunu ima ettikten sonra Bayan MacTavish çayları yeniledi ve Elizabeth'i bir dilim kek yemeye mecbur etti. Bu kadar güzel bir kızın Kinross'da tıklıp kalması ne kadar *yazık* olurdu!

Elizabeth üzgün bir tavırla, "Aslında Yeni Güney Galler'e gidip Bay Kinross'la evlenmek istemiyorum," diye söylendi.

"Saçma! Buna bir macera gözüyle bak, güzelim. İnan bana, Kinross'da seni kıskanmayan bir tek genç kadın yok. Bu işi tekrar düşün. Burada evliliğin zevklerini tatmayacak, hayatının en güzel yıllarını babana bakarak geçireceksin." Kadının soluk mavi gözleri ıslanmıştı. "Bu işi bildiğime inanabilirsin. Ben de anneme bakmak zorunda kalmıştım; ölümünden sonra da evlenmem için artık çok geçti." Bayan MacTavish içini çekti. Sonra birden yüzü güldü. "Alexander Drummond ha! Onu anımsıyorum! Kaçtığı zaman on beşinde var, yoktu, ama Kinross'da onunla ilgilenmeyen dişi yoktu sanırım."

Elizabeth irkildi. En sonunda gelecekteki kocası hakkında ona biraz bir şeyler anlatabilecek birini bulmuştu. James'den farklı olarak Duncan Drummond'un yalnız iki çocuğu olmuştu: Winifred adında bir kız ve Alexander. Winifred bir rahiple evlenmiş ve Elizabeth daha doğmadan Inverness yakınında bir yerde yaşamaya gitmişti. Böylece Elizabeth, kocası olacak adam hakkında bilgi edinmek fırsatını kaçırmıştı. Kendi ailesinden Alexander'i tanıyacak yaşta olanları sorgulaması sonuç vermemişti; her ne sebeptense Alexander konusu yasaklanmıştı. Sebep de babasıydı.

Colleen McCullough

Babası bu beklenmedik şansı kaçırmak istemiyor, bu yüzden de riski göze almaktan kaçınıyordu. Ayrıca, evlilikte ne kadar az şey bilinse o kadar iyi olacağı inancındaydı.

"Yakışıklı mıydı?" diye merakla sordu.

"Yakışıklı mı?" Bayan MacTavish gözlerini önce kıstı, sonra kapadı. "Hayır, bana kalırsa *yakışıklı* değildi. Kendine özgü bir yürüyüşü vardı, kasılarak yürürdü sanki. Duncan'ın sopasından bütün vücudu mosmordu, öyle olunca da dünyanın sahibiymiş gibi yürümesi güç olmuş olsa gerek, ama öyle yürüyordu işte. Ya gülümseyiş! Görünce insanın dizlerinin bağı çözülüyordu."

"Yani o kaçtı mı?"

"On beşinci yaş gününde," dedi Bayan MacTavish ve olayla ilgili kendi yorumunu anlatmaya girişti. "O zamanki rahip Dr. MacGregor çok üzülmişti. Alexander'in çok zeki olduğunu Latinceyle Yunancayı çok iyi kavradığını söylerdi. Dr. MacGregor da onu üniversiteye yollamayı umut ediyordu. Fakat Duncan bunun lafını bile ettirmiyordu. Burada Kinross'daki fabrikada onu bekleyen bir iş vardı, Winifred de gittiğine göre Duncan Alexander'i yanında istiyordu. Çok katı bir adamdı bu Duncan Drummond! Benimle evlenmek istemişti, ama anneme bakmanı gerektiğinden teklifini reddetmek zorunda kalışıma üzülmedim. Şimdi ise sen Alexander'le evleneceksin! Bu bir rüya gibi, Elizabeth, bir rüya gibi!"

Bu son sözler doğrudu. Sürekli ağır işlerinden fırsat buldukça, genç kız geleceğini düşünüyordu. Bu düşünceleri geniş İskoç göklerinden geçen bulutlar gibiydi; bazen aydınlık ve havai, bazen kasvetli ve gri, bazen da fırtına bulutları gibi simsiyahtı. On altı yıla yakın hayatının sınırlı dünyası, geleceğin belirsizliği hakkında onu rahatlatmıyor ve de bilgilendirmiyordu. Küçük bir heyecan anını bir gözyaşı krizi, ani bir sevinç hamlesini umutsuzluğa baş döndürücü bir yuvarlanış izliyordu. Zavallı Elizabeth, Dr. Murray'ın coğrafya sözlüğünü ve *Britannica*'yı^(*) uzun uzun in-

(*) Ansiklopedi.

Dokunuş

celedikten sonra bile bu kesin değışikliğı ölçebileceğı bir kıstas elde edememiş bulunuyordu.

Elbiseleri ve tabi ki gelinliğı çok geçmeden tamamlanmış, katlanarak pelur kâğıtlarının arasına yerleştirilmiş ve genç kızın iki sandığına konulmuştu. Sandıkları Elizabeth'e Alastair armağan etmişti. Mary'nin armağanı düğünü için beyaz Fransız dantelinden bir duvak, Bayan MacTavish'inki beyaz satenden bir çift iskarpindi. Ailenin James dışındaki bütün üyeleri, bir şişe kolonya, fildişi bir iğne, bir iğnedanlık veya sadece bir kutu şekerleme olsun, ona verecek bir şey bulmuşlardı.

James'in saygıdeğer Presbiteryen karı, kocası verilen ilana Peebles'den yanıt vermişler, Kinross'la Peebles arasında bir sürü mektup gidip geldikten sonra da elli sterlin karşılığında gelini korumaları altına almaya razı olduklarını bildirmişlerdi.

Alastair'le Mary, Elizabeth'i arabayla Kirkaldy'ye götürmekle görevlendirmişlerdi. Orada Forth Koyu'nda Leith'e kadarki yolculuk için bir buharlı gemiye bindiler. Daha sonra birkaç atlı tramvay onları Edinburgh'a, Bay ve Bayan Watson'un bekleyeceği Princes Sokağı İstasyonu'na götürdü.

Çalkantılı feribot yolculuğı midelerini altüst etmemiş olsa Elizabeth heyecandan yerinde duramazdı; bütün hayatı boyunca Kirkaldy'e kadar gitmemiştii, dolayısıyla Kirkaldy'yi görmenin ona duyurduğu sevinç bir ölçü olarak alınsa, dev Edinburgh şehrinin onu büyülemiş olması gerekirdi. Catherine ile Robert Kirkaldy'de oturuyorlardı; onları misafir etmişler, Elizabeth'e şehrin görülecek yerlerini gezdirmişlerdi. Fakat Edinburgh'daki koşuşturma, bu şehrin kış güzelliğı, ormanlık tepeleri ve uçurumları onda o kadar da hoş bir etki yapmamıştı. Tramvayların sonuncusu onları North British tren istasyonuna bırakınca, Alastair onu Londra'ya kadar Watsonlarla paylaşacağı kutu gibi ikinci sınıf kompartımanı na yerleştirdi ve hıncahınç dolu peronda geciken koruyucu karı, kocayı aramaya çıktı.

Colleen McCullough

Mary, "Burası hiç de fena değil," dedi etrafına bakınarak. "Koltukları yastıklı. Ayrıca, ısınmak için battaniyen var."

Alastair iki mukavva bileti Elizabeth'in sol eldiveninin içine iterek, "Ben asıl üçüncü sınıf yolcularına acıyorum," dedi. "Bunları sakın kaybetme. Bagaj vagonundaki sandıkların biletleri." Genç adam daha sonra genç kızın öbür eldiveninin içine beş altın lira kaydırıldı. "Babamdan," dedi. "Yeni Güney Galler'e bomboş bir cüzdanla gidemeyeceğine en sonunda onu ikna ettim. Ama bu paranın bir kuruşunu bile boşa harcama sakın."

Watsonlar sonunda nefes nefese geldiler. Uzun boylu ve sıska bir karı, kocaydılar. Yıpranmış giysileri, Elizabeth'in elli sterlininin onları üçüncü sınıfın sefaletinden ikinci sınıfın bir dereceye kadarki rahatına terfi ettirdiğini belli ediyordu. Fena insanlara benzemiyorlardı. Ama Bay Watson'un nefesindeki alkol kokusu Alastair'in yüzünü buruşturmasına yol açtı.

Düdükler öttü, yolcular vagon pencerelerinden sarkarak bağırışıyor, gözyaşları döküyor, birbirlerine sarılıyor, ellerini sallıyorlardı. Sonunda Londra'ya giden gece treni poflamalarla patlamalar, buhar püskürtüleri, sarsıntılar ve tangırtılar arasında hareket etti.

Gözleri kapanmakta olan Elizabeth, ne kadar yakın, ama aynı zamanda ne kadar uzak, diye düşünüyordu. Bütün bunları başlatan ablam Jean, Princes Sokağı'nda oturuyor. Öyleyken Alastair'le Mary'nin istasyondaki otelde bir oda tutmaları gerekecek ve Jean'i görmeden Kinross'a dönecekler. Jean'den aldıkları pusulada, "Misafir kabul etmiyorum," diye yazılıydı.

Sonunda gözleri kapanan genç kız köşesinde kıvrılıp yanağını buz gibi soğuk pencere camına dayayarak uykunun koynuna yuvarlandı.

Bayan Watson, "Zavallı yavrucağ," dedi. "Onu biraz rahat ettirmeme yardım et, Richard. İskoçya'nın, bir koca bulmaları için çocuklarını on iki bin mil uzağa yollamak zorunda kalışı ne kadar acı."

Buharla çalışan uskurlu gemiler Kuzey Atlantik'te İngiltere'yle New York arasındaki yolu altı veya yedi günde tamamlarlar, ama dünyanın

Dokunuş

öbür ucuna giden bir buharlı gemiyi güdecek kömür yoktu. Gemi ister istemez yelkenle yol alacaktı.

Aurora çift gabya yelkenli dört direkli bir tekneydi. Ön direk ana direkte seren yelkenli, mizana direklerinde pruva ve kaç yelkenliydi. Sydney'e kadarki on iki bin mili, yalnız bir kere Capetown'a uğrayarak iki buçuk ayda tamamladı. Atlantik'i güney yönünde kat etmiş, sonra Güney Okyanusu'nu aşarak Pasifik'e geçmişti. Yüğü, birkaç yüz su püskürtmeli seramik klozetle rezervuardan, iki katlanır tepeli arabadan, ceviz ağacından değerli möblelerden, pamuklu ve yünlü kumaşlardan, nazik Fransız danteli toplarından, kasalar dolusu kitap ve dergilerden, İngiliz marmelatı kavanozlarından, melas kutularından, dört Matthew Boulton&Watt buharlı lokomotiften, bir parti pirinç kapı tokmağından oluşuyordu. Kasa dairesinde ise üstü kuru kafa işaretli çok sayıda büyük sandık vardı. Dönüş yolunda binlerce buğday çuvalı taşıyacak, kasa dairesinde de külçe altınlar kuru kafa işaretli sandıkların yerini alacaktı.

Aurora, fanatik bir kadın düşmanı olan kaptanına rağmen iki cinsten on iki yolcuyu vasat bir konfor içinde taşımayı kabul etmişti. Oysa kameraları olmadığı gibi, ahçıları en basit takımındandı. Yolculara bol bol taze ekmek, küçük fiçılar içinde yalıtılmış tuzlu tereyağ, haşlama sığır eti, patates ve üstüne marmelat veya melas gezdirilmiş unlu pudingler veriliyordu.

Elizabeth, Biskay Körfezi'nin yarı yerinde her ne kadar mide bulantısını yendiyse de, Bayan Watson kendini toparlayamadı, öyle olunca da Elizabeth bütün vaktini kadına bakarak geçirmek zorunda kaldı. Bayan Watson, hayatta pek çok yük üstlenmiş iyi bir insan olduğundan bu onun için o kadar da tatsız bir görev değildi. Üç yolcu bir lombozu olan ve bir hizmetçinin yatacağı küçük bir bölmeye açılan bir kamarayı paylaşıyordu. Fakat *Aurora* daha Manş Denizi'ne girmemişti ki Bay Watson, kadınların rahat etmesi için bundan böyle yolcuların salonunda yatacağını bildirdi. Elizabeth, bu haberin Bayan Watson'u niçin o kadar üzdüğünü önce an-

Colleen McCullough

layamadı, ama sonra Watsonların yoksulluğunun büyük ölçüde Bay Watson'un sert içkilere olan tutkusundan kaynaklandığını anladı.

Hava da ne kadar soğuktu! Gemi ancak Cape Verde Adaları'nı geçtikten sonra kış havası sonunda hafifledi. Ama Bayan Watson artık fena halde öksürüyordu. Kocası bu kez korkmuştu. Capetown'da alkolün etkisinden kurtularak çağırdığı doktor, dudaklarını büzerek başını salladı.

"Efendim, eşinizin hayatta kalmasını isterseniz onu burada karaya çıkarmanızı ve yola devam etmemenizi öneririm," dedi.

Ama Elizabeth'i ne yapacaklardı?

Birkaç bardak cinden destek alan Bay Watson durup kendine bu soruyu sormadı. Uyuşmuş durumdaki Bayan Watson da soracak durumda değildi. Doktorun gitmesinin üzerinden yarım saat geçmeden karı, koca bütün eşyalarıyla birlikte gemiyi terk ederek Elizabeth'i kendi başına bıraktılar.

Kaptan Marcus dediğini yaptırabilseydi, Elizabeth de onlarla birlikte sepetlenirdi, ama diğer üç kadın yolcusundan birini hesaba katmamıştı. Bu hanım, iki evli çift, ayık üç bekâr centilmen ve Kaptan Marcus'la bir toplantı ayarladı.

Aurora'nın kaptanının dediği dedikti. "Kız karaya çıkarılıyor."

Bayan Augusta Halliday, "Yapmayın. Kaptan!" diye atıldı. "On altı yaşındaki bir kızı onu koruyacak bir tek kişi olmadan yabancı bir yerde terk etmek insaniyete sığmaz. Watsonlar güvenilir koruyucular olmadıklarını kanıtladılar. Eğer inat ederseniz sizi gemi sahiplerine, Kaptanlar Derneği'ne ve başka nereye gerekirse şikâyet ederim! Bayan Drummond gemide kalıyor."

Bayan Halliday'ın, savaşçı bir tavırla verdiği bu ültimatom öbürlerinin onayını aldı. Kaptan Marcus yenik düştüğünü anlamıştı.

Tıslar gibi bir sesle, "Kız eğer kalacaksa, onunla mürettebatımın arasında iletişim istemiyorum," dedi. "Evli veya bekâr, sarhoş veya ayık herhangi bir erkek yolcuyla da görüşmeyecek. Kamarasına kilitlenecek ve yemeklerini de orada yiyecek..."

Dokunuş

Bayan Halliday, "Yani bir tutsakmış gibi, değil mi?" diye sordu. "Utanç verici bir şey bu. Temiz havaya ve harekete ihtiyacı olacaktır."

"Temiz hava isterse lombozu açabilir. Hareket isterse de durduğu yerde zıplayabilir. Ben bu geminin kaptanı, yani hâkimiyim, öyle olunca da sözlerim kanun demektir. *Aurora*'da fingirdemeyi kabul edemem."

Elizabeth böylece bu bitmez tükenmez görünen seyahatin son beş haftasını kamarasında kilitli olarak geçirdi. Biricik eğlencesi, Bayan Halliday'in acele karaya çıkıp Capetown'un tek İngiliz kitapçısından alarak getirdiği kitaplarla dergilerdi. Kaptan Marcus'un verdiği tek ödün, Bayan Halliday'in her gün ortalık karardıktan sonra Elizabeth'e güvertede iki tur yaptırmasıydı. Bu durumda bile kaptan onları adım adım izliyor, yaklaşan bir denizci olursa da onu bağırarak haşlıyordu.

Elizabeth kıkırdadı. "Bekçi köpeğinden farkı yok."

Watsonlar gemiden ayrıldıktan sonra hapsedilmiş olmasına rağmen, genç kızın morali düzelmmişti. Kaptanın emrinin, eğer bilseler, gerek babası, gerekse Dr. Murray tarafından onaylanacağını biliyordu. Öte yandan kendisine ait bir yerinin olması ne saadetti. Kamara evdeki küçük odasından daha büyüktü. Üstelik evdeyken yatma zamanı gelinceye kadar odasına girmesi bile yasaktı. Oysa kamarasında parmaklarının ucunda durduğu takdirde lombozundan okyanusu sonsuza kadar uzayan heyulayı görebiliyordu. Geceleri de güvertedeki gezintileri sırasında o heyulanın tıslamasını, *Aurora*'nın pruvası üzerine balyoz gibi indiğinde de çıkardığı gümbürtüyü duyabiliyordu.

Bayan Halliday'in, Sydney'de en üst sosyeteye hitap eden bir dükkân açarak mütevazı bir servet yapmış özgür bir göçmenin dul eşi olduğunu öğrenmişti. Gereksindikleri kurdeleler, düğmeler, korse kordonları veya balinaları, çoraplar ya da eldivenler olsun, Sydney sosyetesini bu ihtiyaçlarını Halliday'in tuhafiye mağazasından satın alıyordu.

Bayan Halliday, Elizabeth'e içini dökmüştü. "Walter öldükten sonra alelacele memlekete döndüm. Ama orası hayalimdeki yer değildi artık.

Meğer onca yıldır özlemini çektiğim yurdum sadece hayalimin bir ürünüymüş. Farkına varmadan bir Avustralyalı olmuştum. Wolverhampton cüruf yığınları ve bacalardan ibaret bir yer olmuştu. Ve inanır mısın, insanların söylediklerini anlamakta zorlanıyordum. Çocuklarımı, torunlarımı ve uçsuz bucaksızlığı da özlüyordum. Tanrı'nın insanı kendi yansımasını örnek alarak yaratması gibi, Britanya İmparatorluğu'nun da Avustralya'yı bir yansıması olarak biçimlendirdiğini sanırdık. Ama doğru değilmiş. Avustralya yabancı bir memleket."

Elizabeth, "Avustralya Yeni Güney Galler değil mi?" diye sordu.

"Bir anlamda evet. Ama kıta uzun zamandır Avustralya olarak anılıyor ve ister Victoria'lı, Yeni Güney Gal'li veya Queensland'li ya da başka bir sömürgeci olsunlar, insanlar kendilerine Avustralyalı diyorlar. Benim çocuklarımdan da öyle dedikleri kesin."

Konuşmalarının arasında Alexander Kinross'un sık sık adı geçiyordu. Ama ne yazık ki Bayan Halliday adam hakkında hiçbir şey bilmiyordu.

"Ben Sydney'den ayrılalı dört yıl oluyor. Herhalde ben yokken gelmiş. Ayrıca eğer bekâr bir erkeğe ve sosyeteden değilse, yalnız iş arkadaşları adını bilirler." Bayan Halliday hatasını onarır gibi devam etti. "Ama saygın bir erkek olduğuna eminim. Aksi halde evlenmek için niçin bir kuzinini getirtsin ki? Hergeleler hiç evlenmezler küçüğüm. Özellikle de altın madenlerinin bulunduğu yerlerde yaşarlarsa." Bayan Halliday burun kıvrarak açıkladı. "Altın madenleri bol bol hafif kadının cirit attığı günah yuvalarıdır." Orta yaşlı kadın hafifçe öksürdü. "Elizabeth, evlilik hayatında bir kadının görevlerinin neler olduğunu bildiğini umarım."

Elizabeth gayet sakin yanıt verdi. "Oh, tabi. Yengem Mary neyle karşı karşıya kalacağını bana anlattı."

Aurora Port Jackson'a girince bir buharlı teknenin yedeğine alındı. Nefret ettiği kılavuz kaptanın varlığından fena halde rahatsız olan Kaptan Marcus, dalgınlığı arasında Bayan Halliday'ın Elizabeth'i özgürlüğüne kavuşturduğunu ve "dünyanın en görkemli limanı" dediği Port Jack-

son'un önemli noktalarını göstermek için güverteye çıkardığını fark etmedi.

Evet, bakışını gri mavi ormanlarla bezeli turuncu renkli dev yarların üstünde gezdiren Elizabeth, limanın gerçekten görkemli olduğunu onaylıyordu. Kumlu plajlarla çevrili koylar, daha yumuşak eğimli tepeler, giderek yoğunlaşan yerleşim belirtileri... İnce uzun ağaçlar çok geçmeden sıra sıra konutlara yerlerini bıraktılar. Sadece sahillerde bazı görkemli köşkler vardı. Bayan Halliday ise çamur atmakla kınama arasında değişen kısa yorumlarla bunların sahiplerinin adlarını veriyordu. Hava neme boğulmuştu, güneş dayanılmaz sıcaktı ve bu görkemli limanın bütün güzelliği feci bir kokunun altında kaybolmuştu. Elizabeth, suyun da çöple yüklü pis bir kahve rengi olduğunu gördü.

Bayan Halliday küpeşteye yaslanarak, "Mart buraya gelinmesi için iyi bir ay değildir," dedi. "Daima nemli olur. Şubat ve mart ayını, ortalığı serinletecek bir güney rüzgârının çıkması için dua etmekle geçiririz. Koku seni rahatsız ediyor mu, Elizabeth?"

Genç kızın yüzü solgundu. "Hem de çok," dedi.

"Kanalizasyon," dedi Bayan Halliday. "Yüz yetmiş binden fazla insanın atıkları denize boşalıyor, öyle olunca da liman bir lağımdan farksız. Sanırım, bu duruma karşı bir şeyler yapmak niyetindeler ama oğlum Benjamin ne zaman yapılacağını kimsenin bilmediğini söylüyor. Kendisi şehir meclisinde üye. Su da bir sorun. Bir kova dolusu suyun bir şilin olduğu günler geçmişte kaldı, ama hâlâ pahalı bir mal. Çok zenginlerin dışında kimsenin su deposu yok." Kadın kişner gibi bir ses çıkardı. "Bay John Robertson'la, Bay Henry Parkes'in bu yüzden sıkıntı çekmediklerine eminim!"

Kaptan Marcus gürleyerek kaptan köprüsünden indi.

"Kamaranıza, Bayan Drummond! Derhal!"

Aurora rıhtıma çekilirken Elizabeth çaresiz kamerasında kaldı. Artık lombozdan bütün görebildikleri direkler, tüm duyabildikleri de bağırışlar ve bir motorun çuf çuf sesiydi.

Colleen McCullough

Ona saatler kadar uzun gelen bir zamandan sonra kapısı vurulunca genç kız kalbi çarparak ranzasından fırladı. Ama gelen sadece yolculara hizmet eden kamarot Perkins'di.

"Sandıklarınız karaya çıkarıldı, bayan, sizin de gemiyi terk etmeniz lazım."

Genç kız, kamarotun arkasından bir kaos ortamına çıkınca, "Bayan Halliday nerede?" diye sordu. Vinçler ip sepetlerin içindeki kasalarla sandıkları rıhtıma indirirken pazen gömlekler giymiş kırmızı yüzlü adamlarla denizciler ıslık çalıyor, alayla bağrışıyorlardı.

"O bayan uzun zaman önce gemiyi terk etti. Benim size bunu vermemi istedi." Perkins yeleğinin cebinden küçük bir kart çıkardı. "Ona ihtiyacınız olduğunuz takdirde, burada bulabilirmişsiniz."

Elizabeth iskeleden aşağı indi, rıhtımın pis kalaslarının üstünde dağ gibi yığılı kasalarla sandıkların arasından geçti. Sandıkları neredeydi acaba?

Sonunda onları nispeten sakın bir köşede viran bir barakanın duvarının dibinde buldu. Elizabeth sandıklardan birinin üstüne oturdu. çantasını kucağına koydu ve ellerini bunun üstünde devşirdi. Nereye gitmeli, ne yapmalıydı? Drummond ekosesini gördüğü takdirde, Alexander Kinross'un onu hemen tanıyacağı düşüncesiyle evde dikilmiş elbiselerinden birini giymişti. Ama hava yünlü kumaşlara göre hiç değildi. Sıcaktan burnalan genç kız, sandıklarındaki giysilerin hiçbirinin buradaki iklime uygun olmadığını düşünüyordu. Yüzünde boncuk gibi terler birikiyor, ekoseyle uyumlu bir başlığın içindeki saçlarından ensesine süzülüyor ve patiska iç çamaşırlarından geçerek Drummond ekosesini ıslatıyordu.

Sonunda Alexander'i tanıyan, Bayan MacTavish'den duydukları sayesinde Elizabeth oldu. Boşaltılmış yüklerin arasındaki dar geçide bakarken, dünyanın sahibiymiş gibi yürüyen bir adam gördü. Uzun boylu ve oldukça ince yapıydı. Yünlü iş tulumları ve kasketler giymiş adamlara veya kilt denen kısa ekose eteklerin görkemine ya da taş gibi kolalı gömlekler üzerine

Dokunuş

giyilmiş koyu renkli takımlarla katı şapkalara alışık olan genç kızın gözlerine garip gelen giysiler giymişti. Alexander Kinross'un arkasında sarımsı deriden dikilmiş yumuşak bir pantolon, kolasız bir gömlek, boynunda bir atkı vardı. Aynı deriden önu açık paltosunun kol dikişleriyle eteklerinden uzun deri saçaklar sallanıyordu. Başında da alçak tepeli ve geniş kenarlı sarımsı bir şapka vardı. Şapkanın altında güneş yanığı, zayıf bir yüz dikkati çekiyordu. İnce kır tellerle bezeli siyah saçları omuzlarında kıvrılıyordu. Saçlarından daha fazla kırlaşmış siyah sakalıyla bıyığı da şeytan tasvirlerindekiyle tıpatıp benzeyecek biçimde özenle kırpılmıştı.

Genç kız ayağa kalktı. Adam da aynı anda onu fark etti.

"Elizabeth?" diyerek elini uzattı.

Genç kız uzatılmış eli görmezlikten geldi. "Jean olmadığımı biliyorsunuz demek?"

"O olmadığınız besbelliyken niçin Jean olduğunuzu zannedeyim?"

Alexander'in yüzüne bakmaktan kaçınan Elizabeth, "Ama Jean'i istediğinizi yazmıştınız," diye geveledi.

"Babanız yazdığı mektupta bana onun yerine sizi teklif etti. Orası fazla önemli değil." Alexander Kinross dönerek onu izlemiş bir adama işaret etti. "Hanımın sandıklarını arabaya yükle, Summers. Ben onu kiralık bir arabayla otele götüreceğim." Bu sözlerden sonra genç adam yine Elizabeth'e döndü. "Dinamitim geldiğiniz gemide olmasaydı, sizi daha çabuk bulurdum. İşgüzar haydudun birinin ona benden önce ulaşmaması için, formaliteleri tamamlayıp yükü güvenli bir yere depolamam gerekti. Gelin."

Bir elini genç kızın dirseğinin altına dayayarak onu geniş bir caddeye çıkardı. Burası aynı zamanda mallarla dolup taşan bir depoya da benziyordu. Bir sürü adam tahta bloklarla kaplı zemine kazmalarla saldırıyorlardı.

Alexander Kinross, genç kızı beklemekte olan kiralık arabalarından birine bindirerek, "Demiryolunu doklara kadar uzatıyorlar," diye açıkladı.

Colleen McCullough

Elizabeth'in yanına oturur oturmaz da, "Bu giysilerle sıcaktan rahatsız olmanıza şaşmamalı," dedi.

Elizabeth bir ara başını çevirerek yanındaki erkeğin yüzüne dikkatle bakmaya cesaret etti. Bayan MacTavish haklıydı, yüzünün çizgileri yeterince düzgün olmakla beraber yakışıklı değildi. Belki de Drummondlara değil de Murraylara benziyordu. Kardeş çocukları olduklarına inanmak zordu. Fakat Elizabeth'i en çok ürküten, adamın Şeytan'a olan benzerliğiydi. Yalnız sakalıyla bıyığı da değil; kaşları zifir gibi siyah ve sivriydi, siyah kirpiklerin arasında çukura kaçmış gözleri de o kadar koyu renkliydi ki gözbebeği iristen ayırt edilemiyordu.

Erkek de kızın gözlemine karşılık verdi, ama daha kayıtsız olarak. Sonunda, "Jean gibi sarışın olmanızı bekliyordum," dedi.

"Esmer Murraylara çekmişim."

Alexander gülümsedi. Bay MacTavish'in dediği gibi büyüleyici bir gülümsemeydi, ama onu görmek Elizabeth'i büyülemedi. "Ben de onlara çekmişim, Elizabeth," diyen erkek elini kızın çenesinin altına dayadı ve yüzünü ışığa çevirdi. "Gözleriniz olağanüstü," diye devam etti. "Çok koyu renkli, ama kahve rengi veya siyah değil. Lacivert. Bu iyi! Oğullarımızın bizden çok İskoça benzemesi mümkün."

Erkeğin dokunuşu genç kızı rahatsız etmişti, oğullarından söz açması da öyle. Alexander'in gücenmeyeceğini hissettiği an erkeğin parmaklarından kendini kurtararak kucağındaki çantaya bakışını dikti.

Arabanın atı yokuşu tırmanarak rıhtımlardan uzaklaşıyor ve Elizabeth'in deneyimsiz gözlerine Edinburgh kadar hareketli gözüken gerçekten büyük bir kente yaklaşıyordu. İki tekerlekli veya tek atlı özel arabalar, kiralık arabalar, hafif veya ağır yük arabaları, vagon denen daha ağır yük arabaları ve atların çektiği otobüsler dar sokakları doldurmuştu. Sokakların iki yanında normal binalar diziliydi, daha ileride ise dükkânlar yer alıyordu. Bunların kaldırım kenarlarına kadar taşan tenteleri, camkânlarındaki malları gelen geçenlerin gözünden gizliyordu. Sinir bozucu!

Dokunuş

Alexander, "Tenteler, alışverişe gelenlerin yağmur zamanlarında ıslanmamasını sağlar, güneşli havalarda da sıcaktan korur," dedi. Bu adamda insanın aklından geçenleri okuma yeteneği vardı. Bu da Şeytan'ın bir diğer özelliği değil miydi?

Elizabeth yanıt vermedi.

Kiralık araba dokların sıralandığı kıyı şeridinden uzaklaştıktan yirmi dakika sonra daha geniş bir sokağa saptı. Bunun bir yanında çimleri sararmış büyük bir park uzanıyordu. Yolun ortasından paralel raylar geçiyordu; atlar tarafından çekilen kamu taşıma araçları burada tramvaylardı. Arabacı, kapısı Dorik sütunlarla çevrili sarı kumtaşından büyük bir binanın önünde durdu. Şık bir üniforma giymiş bir adam Elizabeth'in arabadan inmesine yardım etti. Alexander'ın karşısında saygıyla eğilen adam Alexander avucuna bir altın para sıkıştırınca gösterdiği saygı bir kat daha arttı.

Otel inanılmayacak kadar lükstü. Görkemli bir merdiven, her tarafta kırmızı kadifeler, koyu kırmızı çiçeklerle dolu dev vazolar, masalar, mermer kaideler. Muazzam bir kristal avize, kollarında yanan mumlardan ışıltı ışıltı. Üniformalı görevliler Elizabeth'in sandıklarını odasına çıkarırken, Alexander, genç kızı merdiven yerine pirinçten dantel duvarlı bir kuş kafesine götürdü. Burada eldivenli eli açık kapının üstünde olan bir başka bir üniformalı görevli bekliyordu. Alexander, Elizabeth ve görevli içine girer girmez kafes sarsıldı, titredi, sonra yükselmeye başladı. Elizabeth yarı büyülenmiş, yarı korkarak uzaklaşan lobiye, kırmızı bir halıyla kaplı bir kata baktı. Kuş kafesi de bir yandan gıcırdayarak ve inleyerek yükselmeye devam ediyordu. Böylece dördüncü, beşinci, altıncı katı geride bıraktı. Yolcuların inmesi için yine sarsılarak durdu.

Alexander hafif bir alayla, "Daha önce asansör görmemiş miydiniz, Elizabeth?" diye sordu.

"Asansör mü?"

"Bu araçlar hidrolik prensibiyle çalışır, su gücü tarafından işletilir. Asansör çok yenidir. Sydney'deki tek asansör bu, ama yakında insanların

Colleen McCullough

yüzlerce basamak tırmanmaması için bütün iş hanlarında asansör bulunmaktadır. Sırf asansörü için bu otele geliyorum. En güzel süitleri en üst katında. Orada temiz hava, güzel bir manzara ve çok daha az gürültü var." Alexander cebinden bir anahtar çıkararak bir kapı açtı. "Sizin süitiniz burası, Elizabeth," dedi. Cebinden çıkardığı altın saate baktıktan sonra mermer şömine rafının üstünde tıkr tıkr çalışan bir saati işaret etti. "Hizmetçi birazdan eşyalarınızı çıkarmaya gelecek. Yıkanmak, dinlenmek ve akşam yemeğine giyinmek için saat sekize kadar vaktiniz var. Gece elbisesi lütfen."

Alexander böyle dedikten sonra koridorda uzaklaştı.

Genç kızın şimdi dizleri titriyordu, ama Alexander Kinross'un gülümseyişi yüzünden değil. Ne kadar lüks odaydı bu. Soluk yeşil bir renk kompozisyonu, dört kolonlu geniş bir yatak ve bir masayla koltuklardan başka dar bir yatakla divan arası bir möbleden oluşan bir oturma alanı. Çift kanatlı bir kapıdan küçük, bir balkona çıkılıyordu... ve evet, adam haklıydı! Manzara olağanüstüydü! Genç kız hayatında hiçbir zaman tek bir kattan daha yükseğe çıkmamıştı. Loch Leven'i ve Kinross İlçesi'ni bu kadar yüksekten görebilse ne kadar güzel olurdu! Bütün Doğu Sydney ayaklarının dibinde uzanıyordu; koyda demirli gambotlar, sıra sıra evler, uzaklardaki tepelerde ve yüksekten dünyanın en görkemli limanı gibi gözüken Sydney'in hinterlandında da ormanlar. Ama temiz hava? O pis kokular hâlâ Elizabeth'in duyarlı burnundaydı.

Hizmetçi kapıyı vurdu. Çay, küçük sandviçler ve küçük pastalarla dolu bir tepsiyle içeri girdi.

"Ama önce banyonuzu yapın, Bayan Drummond," dedi. "Kat garsonu siz hazır olunca çayınızı demler."

Elizabeth yatağın ötesindeki kapıdan dev bir banyoya geçildiğini keşfetti. Buraya bağlı bir giyinme odasında aynalar, küçük dolaplar, küçük masalar, özetle ihtiyaç duyulabilecek her şey vardı.

Alexander hizmetçiye nişanlısının bütün bunlara yabancı olduğunu söylemiş olmalı ki, yüzünde bir anlam değişikliği olmayan kadın girişimi

Dokunuş

eline aldı. Elizabeth'e tuvaletin sifonunun nasıl çekileceğini gösterdi, dev banyo küvetini suyla doldurdu ve her gün çıplak kadınlar görmesi normalmiş gibi genç kızın deniz havasından tuzlanmış saçlarını yıkadı.

Daha sonra çayını yudumlarken Elizabeth, Alexander Kinross'u düşünüyordu. Rastlantılar, dedikodu, cehalet ve hurafeler tarafından biçimlendirilmiş izlenimler aldatıcı olabilirler. Çocukların din dersi odasının duvarına Dr. Murray'ın asmış olduğu Şeytan tasvirinin kopyası oluşu da Alexander Kinross'un şanssızlığıydı." Bağnaz adamın amacı cemaatinin çocuklarını korkutmaktı ve bunda başarılı olmuştu; alay eder gibi gerilmiş ince dudaklı ağız, çukura kaçmış ürkütücü gözler, çizgiler ve gölgeler tarafından güçlendirilmiş habis bir anlam. Alexander Kinross'un yalnız tepesinde boynuzları eksikti.

Sağduyusu Elizabeth'e bunun sadece rastlantı olduğunu fısıldıyordu, ama o, kadından çok çocuktü. Hiçbir suçu yokken Alexander bu silinmez sakıncalarla Elizabeth'in hayatına girdi ve genç kız da bunu hiçbir zaman unutmadı. Alexander'le evlenmenin düşüncesi bile ona dehşet duyuruyordu. Ne zaman olacaktı? Oh Tanrım, daha olmasın!

O şeytani anlamlı gözlere nasıl bakar ve sahibine elimde olsa seçeceğim koca olmadığını söylerim, diye düşünüyordu. Zifaf yatağında benı neyin beklediğini Mary bana söylemişti, ama bunun bir kadın için bir zevk olmadığını zaten önceden biliyordum. Yola çıkmamdan önce Dr. Murray, bana o işten zevk alan kadının bir fahişeden farkı olmadığını söylemişti. Tanrı zevki ancak erkeklere nasip etmiştir. Kadınlar tüm kötülüklerin ve tahriklerin kaynağı olduklarından erkeklerin seks yüzünden düştükleri yanılgıların sorumlusu yine kadınlardır. Adem'i baştan çıkaran Havva'ydı, kılık değiştirmiş Şeytan olan yılanla işbirliği yapan yine Havva'ydı. Dolayısıyla kadınlara nasip olan biricik zevk çocuklarıdır. Mary, bana, akıllı kadının, zifaf yatağında olan bitenlerle diğer bütün konularda

Colleen McCullough

arkadaşı olan kocasının kişiliğini ayırt etmesini bildiğini söylemişti. Ama ben Alexander'i arkadaşım olarak düşünemiyorum! O beni Dr. Mur-ray'dan da daha fazla korkutuyor.

Bayan MacTavish etek kasnaklarının modasının geçtiğini söylemişti, ama kat kat jüponların üzerine geçirilen eteklikler hâlâ çok boldu. Elizabeth'in ağartılmamış pamukludan yapılmış bu iç etekleri özellikle sevimsizdi. Sadece gece elbisesi Bayan MacTavish tarafından özenerek dikilmişti, ama hizmetçi giyinmesine yardım ederken Elizabeth bunun bile havasız olduğunu düşünmekten kendini alamıyordu.

Allah'tan ki havagazıyla ışılandırılmış koridor loştu. Alexander, onu tepeden tırnağa gözden geçirerek beğenmiş gibi başını salladı. Kendisi bu gece frak giymiş ve beyaz papyon kravat takmıştı. Elizabeth o vakite kadar bu kıyafeti sadece dergilerdeki resimlerde görmüştü. Gelgelelim, siyah ve beyaz renkler adamın şeytansı görünümünü daha da belirginleştiriyordu. Ama Elizabeth elini onun kolunun üstüne koydu ve nişanlısının onu bekleyen asansöre götürmesine karşı koymadı.

Lobiye vardıklarında genç kız kırsal İskoçya'yla Bayan MacTavish'in eksiklerini daha iyi kavradı. Centilmenlerin kolunda dolaşan kadınlar lacivert elbisesinden dolayı duyduğu gururu sıfırlamıştı. Bu hanımların kollarıyla omuzları çıplaktı. Bedenleri tüy gibi ipekliler veya köpük gibi dantellerle sarılıydı. Belleri daracıktı. Etekleri de arkalarında dev bir hörgüç biçiminde toplandıktan sonra çağlıyanlar gibi kat kat dökülüyor ve arkalarında yerleri süpürüyordu. Elbiseleriyle uyumlu renkte olan eldivenleri dirseklerinin yukarısına kadar çıkıyordu. Saçları tepelerinde toplanmıştı. Yarı çıplak gerdanları da mücevherlerle ıslı ısıldı.

Çift yemek salonuna girince sesler kesildi. Bütün başlar onlara çevrildi. Erkekler Alexander'i başlarıyla selamlarken kadınlar toparlanıp kendilerine çekidüzen verdiler. Sonra fısıltılar başladı. Azametli bir garson çifti başka iki kişinin oturmakta olduğu bir masaya götürdü. Bu kim-seler, resmi giyinmiş yaşlıca bir erkekle tuvaletiyle takıları göz kamaştıran

Dokunuş

kırk yaşlarında bir kadındı. Erkek yeni gelenleri selamlamak için ayağa kalkarken, kadın anlamsız yüzünde sabit bir gülümsemeyle oturmaya devam etti.

Elizabeth garsonun onun için çektiği sandalyeye otururken Alexander, "Elizabeth, masa komşularımız Charles Dewy ile eşi Constance'dır," diye açıkladı.

Bay Dewy, Elizabeth'e, "Çok güzelsiniz şekerim," dedi.

Bayan Dewy de, "Gerçekten öyle," diye kocasının gözlemini doğrula-

dı. Alexander yemek listesini eline alırken, "Yarın öğleden sonra evleneceğimiz zaman Charles'la Constance şahitlerimiz olacaklar," diye bildirdi. "Yemek konusunda bir tercihiniz var mı, Elizabeth?"

"Hayır efendim," dedi genç kız.

Erkek tatlı bir sesle düzeltti. "Hayır, Alexander."

"Hayır, Alexander."

"Evdeyken neler yediğinizi bildiğime göre, sade bir şeyler seçeceğiz." Genç adam etraflarında dolanan garsona, "Hawkins," dedi. "Pisi balığı buğulaması, bir sorbe ve rozbif. Rozbif Bayan Drummond için iyi pişmiş, benim için az pişmiş olsun."

Bayan Dewy burada lafa karıştı. "Bu sularda dil balığı bulunmaz. Onun için pisi balığıyla yetiniyoruz. Ama istiridyeleri mutlaka denemelisiniz. Bana kalırsa, dünyanın en iyisidir."

Asansör onları beşinci kata bırakır bırakmaz Constance Dewy kocasına, "Alexander'in o çocukla evlenmekten amacı ne?" diye sordu.

Charles Dewy sırtıttı. Kaşlarını kaldırarak, "Alexander'i bilirsin sevgili," dedi. "Bu evlilik sorunlarını halledecek. Ruby'yi hizaya getireceği gibi, Alexander istediği gibi biçimlendirebileceği kadar genç bir eş elde edecek. Fazla uzun zamandır bekâr o. Bir an önce bir aile kuramazsa, imparatorluğunu yönetecek oğullar eğitmeye vakti olmayacak."

Colleen McCullough

"Zavallı yavrucak! Öylesine kaba bir lehçeyle konuşuyor ki, söylediklerinin tek kelimesini bile anlamadım desem yeridir. Hele arkasındaki korkunç elbise! Alexander'ı tanım, görkemli kadınlardan hoşlanır, silik kızcağızlardan değil. Ruby'ye baksana."

"Baktım, Constance, baktım! Ama yemin ederim ancak bir gözlemci olarak..." Charles karısıyla çok iyi anlaşıyordu. "Yine de bir elden geçirilse küçük Elizabeth'in göz kamaştırıcı bir kadın olacağına inanıyorum. Alexander'ın bu işi başaracağından şüphen var mı? Benim yok."

"Kız ondan korkuyor." Constance ileri sürdüğünden kesinlikle emin gözükmüyordu.

"Bu da çok normal, değil mi? Bu insafsız şehirde belli ki Elizabeth'in yarısı kadar hayattan korunmuş on altı yaşında başka bir kız yoktur. Alexander bu yüzden onu buraya getirtti. Ruby gibi bir düzine kadınla ilişkisi olabilir, ama bir eşte tam bir safiyet isteyecek bir adamdır. O ateist olduğunu iddia ededursun, bu, İskoç Presbiteryen kimliğinin ayrılmaz bir parçasıdır. John Knox'dan^(*) beri bir milim bile ileri gitmemiş bir kilisedir onunkisi."

Ertesi gün öğleden sonra saat beşte Protestan geleneklerine göre evlendiler. Bayan Dewy bile Elizabeth'in gelinliğine kusur bulamamıştı. Boyun hizasına kadar kapalı, uzun kollu ve çok sade bir elbiseydi. Tek süsü önde boyundan bele kadar inen kumaş kaplı minik düğmelerdi. Saten kumaş hışırdıyor, patiska iç etekler gözükmüyor, beyaz iskarpinler de Charles Dewy'nin tahminince uzun ve biçimli bacaklar vaat eden ayak bileklerini değerlendiriyordu.

Gelin sakın, damat soğukkanlıydı. Güven dolu bir sesle yeminlerini ettiler. Rahip karı, koca olduklarını ilan edince, Alexander Elizabeth'in dantel duvağını yüzünden sıyrıldı ve onu öptü. Genç kızın tören sırasında Dewylere yeterince sakın görünmesine rağmen, Alexander, onun ürperdiğini ve hafifçe geri çekildiğini hissetti.

(*) On altıncı yüzyılda yaşamış İskoç Protestan reformcu, ilahiyatçı ve tarihçi.

Dokunuş

Fakat o an da geçti ve yeni evliler, kilisenin dışında Dewylerin mutluluk dileklerini kabul ettiler. Sonra evliler ve tanıklar birbirlerinden ayrıldılar. Dewyler Dunleigh adındaki bir yerde bulunan evlerine döneceklerdi. Bay ve Bayan Kinross ise akşam yemeği için otellerine döndüler.

Elizabeth'in arkasında hâlâ gelinliği olduğundan lokantadaki diğer müşteriler içeri girdiklerinde bu kez onları alkışladılar. Yanakları al olan yeni gelin bakışını yerdeki halıdan ayırmıyordu. Masaları beyaz çiçeklerle, krizantemler ve beyaz renkli tüy gibi papatyalarla süslenmişti. Yerine oturan Elizabeth bir şey söylemiş olmak, çekingenliğini yenmek için onları övücü sözler söyledi.

Alexander, "Sonbahar çiçekleridir," dedi. "Mevsimler burada tersine. Gel, bir kadeh şampanya içelim. Şaraptan hoşlanmayı öğrenmek zorundasın. Kilisede ne vaaz edilirse edilsin, Hazreti İsa'yla kadınları bile şarap içerlerdi."

Sade altın halka Elizabeth'in parmağını adeta yakıyordu, ama aynı parmaktaki öteki yüzük kadar değil. Fındık iriliğinde bir tektaş pırlantaydı bu. Alexander ögle yemeği sırasında bunu ona verdiği sırada genç kız nereye bakacağını bilememişti. Bakmak istediği son yer ise erkeğin ona uzattığı küçük mahfazaydı.

Genç adam, "Pırlantaları sevmez misin?" diye sormuştu.

"Evet. Evet, seviyorum!" diye gevelemişti Elizabeth. "Ama uygun düşer mi? *O kadar çarpıcı ki.*"

Alexander kaşlarını çatmıştı. "Pırlanta gelenekseldir. Karımın pırlantasının da mevkine yaraşır olması gerekir." Genç adam böyle diyerek Elizabeth'in sol elini almış ve yüzüğü üçüncü parmağına geçirmişti. "Bütün bunların sana çok garip görüldüğünü biliyorum, Elizabeth. Ama karım olarak her şeyin en iyisini giymek, her şeyin en iyisini takmak zorundasın. James Amca'nın, yolladığım paranın sadece küçük bir kısmını sana harcadığını görüyorum, ama buna şaşmadım." Genç adam gülümsemişti. "James Amca oldum olası paragözdür zaten. Ama o günler geçti artık." Ale-

Colleen McCullough

xander, Elizabeth'in elini iki avucunun arasına alarak eklemişti. "Bugünden itibaren Bayan Kinross olacaksınız."

Belki de genç kızın gözlerindeki anlam genç adamı rahatsız etmişti ki birdenbire onda olağan olmayan hantal bir hareketle ayağa kalkmıştı. Balkona çıkarak, "Bir puro içeceğim," demişti. "Yemeklerden sonra bir puro içmeyi severim."

Böylece konu kapanmıştı. Elizabeth bundan sonra onu kilisede görmüştü.

Şimdi de bu adamın karısıydı ve istemediği bir yemeği yemek zorundaydı.

"Karnım aç değil," diye mırıldandı.

"Evet, bunu tahmin ederim. Hawkins, Bayan Kinross'a hafif bir et suyu ve bir sufle getirin."

Yemek salonundaki kalan zamanları, sonradan da bir türlü açamayacağı manevi bir açmazın içine kilitlendi. Şaşkınlığının, içindeki telaş ve paniğin, olayların bu kadar hızlı gelişmesinin ve yabancıları bunca duygunun baskısı olduğunu sonradan anlayacaktı. Ancak, bu ruh halinin temelinde yaklaşan gecenin korkusu yatmıyordu, onu dehşete düşüren sevmeyeceği bir adamın yanında geçireceği bütün bir ömürdü.

(Mary'nin deyişiyle) ameliye Elizabeth'in yatağında gerçekleştirilecekti; genç kız geceliğini giyip hizmetçi de çekildikten sonra odanın öbür ucundaki bir kapı açıldı ve kocası arkasında işlemeli bir robdöşambri ile içeri girdi.

Gülümseyerek, "Haydi yatağa," dedi, sonra bütün gaz lambalarını teker teker söndürdü.

Çok da isabet! Genç kız böylece onu göremeyecek, onu görmeyince de ameliyeyi yüzüne, gözüne bulaştırmayacaktı.

Alexander yatağın kenarına ilişti ve bir dizini altına alarak Elizabeth'e baktı. Anlaşılan adam karanlıkta da görebiliyordu. Elizabeth'in

panik atağı hafiflemeye yüz tutmuştu. Adamın rahat ve sakin tavrı onu da rahatlatmıştı.

"Ne olacağını biliyor musun?" diye sordu.

"Evet, Alexander."

"Önce biraz acıyacak, ama zamanla bu işten zevk almayı öğreneceğini umarım. Şeytan ruhlu ihtiyar Murray hâlâ rahibiniz mi?"

Genç kız Dr. Murray'ın bu şekilde betimlenmesinden dehşet duyarak, "Evet!" diye soludu. Şeytan olan Dr. Murray'dı sanki.

"O adam, kâfir bin dürüst Çinlinin sebep olacağından daha çok mutsuzluğun sorumlusudur."

Bir ipek hışırtısı oldu. Yatak erkeğin bedeninin ağırlığının altında sarsıldı, arkasından yorgan hafifçe kalktı ve erkek altına süzüldü ve kızı kollarının arasına çekti. "Yalnızca çocuk yapmak için burada değiliz, Elizabeth," dedi. "Yapacağımız eylem evlilik bağıyla kutsanmıştır. Bir aşk ameliyesidir bu. Yalnız bedenleri değil, kafaları, hatta ruhları da birleştirir. İstekle benimsemeyeceğin hiçbir tarafı yoktur."

Erkeğin çıplak olduğunu fark edince Elizabeth ellerinin ona değmesine çalıştı, Alexander üzerindeki geceliği sıyırmaya çalışınca da önce karşı koydu. Erkek umursamayarak geceliği eteklerinden kavrayarak kaldırdı ve sert ellerini kızın bacaklarının ve kalçalarının üstünde gezdirdi. Beklediği değişiklik gerçekleşince de kızın üstüne bindi ve hamlesini yaptı. Duyduğu acıdan Elizabeth'in gözleri yaşlarla doldu, ama babasının soğusundan ya da düştüğü veya bir yerini kestiği zaman daha büyük acılar duymuştu. Zaten her şey çabuk bitti ve erkek aynen Mary'nin söylediği biçimde davrandı; sarsıldı, gürültüyle yutkundu ve kızın bedeninden çekildi. Ama Elizabeth'in yatağını terk etmedi. Ameliye iki kez daha tekrarlanana kadar orada kaldı. Karısını öpmedi, ama yataktan kalkarken kızın dudaklarına dudaklarıyla hafifçe dokundu.

"İyi geceler, Elizabeth. İyi bir başlangıç oldu bu."

Genç kadın uyku mahmurluğu arasında rahatladığını hissetti: erkeğin dokunuşları ona hiç de Şeytan'ı hatırlatmamıştı. Nefesi ve vücudunun kokusu temizdi. Ve ameliye bu kadarla kaldığı takdirde katlanabileceğini hatta Alexander'ın ona Yeni Güney Galler'de yaşatmak istediği hayattan hoşlanabileceğini hissediyordu.

Alexander bundan sonraki birkaç gün Elizabeth'in yanından ayrılmadı, hizmetçisini seçti, şapkaacılarla terzilerin, çorapçılarla ayakkabıcıların çalışmalarını yönlendirdi, genç kadına o kadar güzel iç çamaşırları aldı ki Elizabeth'in soluğu kesildi. Bunlarla kalmayarak parfümlerle vücut losyonları, yelpazelerle çantalar ve her kıyafetle uyumlu şemsiyeler satın aldı.

Genç kadın, onun kendini anlayışlı ve nazik bulduğunu hissediyordu; öyleyken bütün kararları o veriyordu. Elizabeth'in hoşlandığı iki hizmetçiden hangisinin işi alacağına, giysilerinin rengiyle biçimine o karar vermişti. Parfüm onun sevdiği parfümdü, genç karısına armağan ettiği yığınla mücevher hep onun seçimiydi. "Otokrat" Elizabeth'in bildiği bir kelime değildi, bu nedenle bildiği kelime olan "despot"u kullandı. Babasıyla Dr. Murray da birer despot değiller miydi? Bununla birlikte Alexander'ın despotluğu, övgülerle maskelendiğinden daha nazik ve kurnazcaydı.

Şaşılacak kadar kolay katlanılabilir zifaf gecesinin sabahında genç kadın kocası hakkında daha fazla bilgi edinmeye çalıştı.

"Alexander, senin hakkında bütün bildiğim, on beş yaşındayken Kinross'u terk ettiğin, Glasgow'da kazancı çıraklığı yaptığın, Dr. MacGregor'un seni çok zeki bulduğu ve Yeni Güney Galler'in altın madenlerinde küçük bir servet yaptığından ibaret. Bilmem gereken daha başka şeyler olmalı. Ne olur, bana anlat," dedi.

Erkeğin gülüşü çekici ve görünüşe göre içtendi. Alaycı bir bakışla, "Onların çenelerini tutacaklarını biliyordum," dedi. "Örneğin, o lanet olası ihtiyar Murray'ı bir yumrukta yere yıktığımı söylememişlerdir, değil mi?"

Dokunuş

"Hayır!"

"Evet. Adamın çenesi kırılmıştı. Bu denli zevki ender duymuşumdur. Rahiplik konumunu, iyi eğitim görmüş, kültürlü ve uygar bir adam olan Robert MacGregor'dan yeni devir almıştı. John Murray gibilerin yönettiği anlayış ve zevk yoksunlarıyla dolu bir şehirde yaşayamayacağım için Kinross'u terk ettiğimi tahmin edersin."

Genç kadın, "Özellikle de Dr. Murray'ın çenesini kırdıysan orda kalamazdın," dedi. Böyle derken suçlulukla karışık, gizli bir hoşnutluk duyuyordu. Alexander'in Dr. Murray hakkındaki kanısına katılmasa bile, rahibin onu kaç kez üzdüğünü ya da utandırdığını anımsamaya başlıyordu.

Erkek omuzlarını silkti. "Özetle hepsi bu kadar," dedi. "Bir süre Glasgow'da kaldım, bir gemiyle Amerika'ya geçtim, Kaliforniya'dan Sydney'e gittim ve altın madenlerinde küçük bir servetten daha fazlasını kazandım."

"Sydney'de mi yaşıyacağız?"

"Kesinlikle hayır, Elizabeth. Kendi şehrim var: Kinross. Senin için yaptırdığım yeni evde yaşayacaksın. Kinross Tepesi'nin yükseklerindedir ve madenim Apocalypse'den görülmez."

"Apocalypse ne demektir?"

"Korku verici şiddetli bir olayı, örneğin dünyanın sonunu anlatan Yunanca bir kelimedir. Bir altın madeni gibi özgürlük verici ve dünyayı sarsıcı bir şey için bundan daha iyi bir ad olabilir mi?"

"Şehrin Sydney'e uzak mı?"

"Avustralya'daki mesafeler düşünülünce fazla uzak değil, ama yine de yakın sayılmaz. Demiryolu bizi Kinross'un yüz elli kilometre uzağında ki bir yere kadar götürecektir. Ondan sonra arabayla yolculuk edeceğiz."

"Kinross bir kilisesi olacak kadar büyük bir yer mi?"

Alexander sakalını daha da sivri gösteren bir hareketle başını kaldırdı. "Bir Anglikan kilisesi var, Elizabeth. *Benim* şehrimde Presbiteryen rahipler görmek istemem. Katoliklerle Anabaptistleri bile yeğlerim."

Elizabeth ağzının kuruduğunu hissederek yutkundu. Bu tehlikeli konuyu kapamak için, "Niçin bu garip elbiseleri giyiyorsun?" diye sordu.

"Bir özelliğim oldular. Bunları giydiğim zaman herkes Amerikalı olduğumu varsayıyor, altın bulunalıdan beri binlerce Amerikalı buraya geldi. Ama gerçek neden şu ki yumuşak, esnek ve rahat oldukları için giyiyorum onları. İnsanın derisini tahriş etmedikleri gibi güderi oldukları için paçavra gibi yıkanabiliyorlar. Aynı zamanda insanı serin tutuyorlar. Amerikan malı gibi gözükmelerine rağmen, onları İran'da yaptırdım."

"Oraya da mı gittin?"

"Ünlü adaşımın gittiği her yere gittim. Hatta varlığından habersiz bulunduğu yerlere bile."

"Ünlü adaşın da kim?"

"Alexander veya Büyük İskender..." Genç kadının yüzünde bir anlam değişikliği olmayınca erkek ekledi. "Büyük İskender Makedonya'nın ve o zamanlar bilinen dünyanın en büyük kısmının kralıydı. İki bin yıl önce." Birdenbire aklına bir şeyin gelmesi üzerine öne eğildi. "Umarım okumayı ve hesap yapmasını biliyordursun, Elizabeth? İmzanı atabiliyorsun. Yoksa hepsi bu kadar mı?"

Genç kadın gücenmişti. "Çok iyi okuyabiliyorum, ama tarih kitaplarım olmadı," dedi. "Yazmasını da öğrendim, ama uygulama fırsatım olmadı. Babam evde kâğıt bulundurmazdı."

"Sana bir defter, düşüncelerini kâğıda geçirinceye kadar kullanabileceğin bir örnek yazı kitabı, ayrıca destelerle kâğıt alacağım. Kalemler, mürekkepler, istersen boyalar ve resim defterleri de alacağım. Buradaki hanımlar sulu boya resimler yapmaya meraklılar."

Elizabeth elinden geldiği kadar ağır başlı gözükmeye çalışarak, "Bir hanım olarak yetiştirilmedim," dedi.

Erkeğin gözlerinde yine alaycı bir bakış dolaştı. "Nakış yapar mısın?"

"Dikiş dikerim, ama nakış yapmam." Genç kadın sabahın daha ileri bir saatinde bu konuşmayı hatırlından geçirirken kocasının konuyu nasıl da saptırmayı becerdiğini düşünüyordu.

Dokunuş

Sydney'deki ikinci haftasının sonlarında gemideki arkadaşı Bayan Augusta Halliday'e, "Zamanla kocamdan hoşlanabileceğimi düşünüyorum," diye açıkladıktan sonra ekledi. "Ama onu sevebileceğimden çok şüpheliyim."

Bayan Halliday tecrübeli bakışıyla Elizabeth'in yüzüne bakarak, "Daha çok erken," dedi. Elizabeth'de büyük bir değişiklik gözlemlemişti: Gür siyah saçları modaya uygun şekilde tepesinde toplanmıştı, pas kırmızısı öğleden sonra elbisesinin kalça bölümü desteklerle kabartılmıştı, eldivenleri en kaliteli oğlak derisindendi, şapkası ise bir rüyaydı. Kızın imajını değiştiren her kimse yüzüne dokunmamak akıllılığını göstermişti; Elizabeth makyaj gereksinmeyen genç bir kadındı, Sydney'in güneşinin gücü ise olağanüstü beyaz cildini pembeleştirmeye ya da esmerleştirmeye yetmemişti. Boynuna nefis bir inci kolye takmıştı, kulaklarında da sallantılı inci küpeler dikkati çekiyordu. Sol eldivenini çıkardığında ise Bayan Halliday'in gözleri şaşkınlıktan iri iri açıldı.

"Aman Tanrım!" diye soludu.

Elizabeth, "Evet, şu baş belası pırlanta," dedi. "Ondan nefret ediyorum. Eldivenlerimin onun üzerine geçirilebilmek için özel olarak yaptırıldığını biliyor musunuz? Alexander sağ eldivenin de aynı şekilde yapılmasını istedi. Korkarım, bana aynı irilikte başka bir taş daha vermeye hazırlanmaktadır."

Bayan Halliday, "Sen bir azize falan olmalısın," demekten kendini alamadı. "Senin pırlantanın yarısı kadar bir taş uğruna canını vermeyecek bir kadın düşünemiyorum."

"Ama ben incilerimi seviyorum, Bayan Halliday."

"Bundan eminim! Kraliçe Victoria'nınkiler bile daha güzel değildir."

Fakat Elizabeth su damlası gibi birbirine benzeyen dört at tarafından çekilen yaylı arabasıyla gittikten sonra Augusta Halliday sevdiği kız için biraz gözyaşı dökmekten kendini alamadı. Zavallı yavrucak! Ağçözlü veya haris olmadığı halde akla gelebilecek her lükse gark olmuş, bir ser-

vet ve şöhret dünyasına savrulmuştu. İskoçya'daki evinde kalmış olsaydı, hiç kuşkusuz babasına bakmaya devam edecek, sonunda da bir ihtiyar kız olup çıkacaktı. Sonuç olarak fazla mutlu olmasa bile yazgısıyla kanaat ederdi. Hiç değilse Alexander Kinross'dan hoşlanabileceğini düşünmesi bile bir şeydi. Bayan Halliday bir noktada Elizabeth'le aynı fikirdeydi: Elizabeth'in kocasına âşık olabileceğini düşünemiyordu. Aralarında çok büyük farklar vardı, karakterleri de zıddı. Kardeş çocukları olduklarına inanmak zordu.

Elizabeth'in onu dört atın çektiği arabasıyla görmeye gelmesine kadar Bayan Halliday tabi ki Alexander Kinross hakkında çok şey öğrenmişti. Koloninin belki en zengin adamıydı. Altın bulanların çoğunluğundan farklı olarak, eline geçen alüvyon altınının her zerresini elinde tutmuş, daha sonra tepedeki altının kokusunu almıştı. Hükümetle adliyeyi avucunda tutmayı, böylece toprağı üzerinde hak iddia etmeye kalkışanları alt etmeyi başarmıştı. Sydney'de olduğu zamanlar sosyete o'aylarına katılsa bile, bir sosyete erkeğı değildi. Tanımaya değer gördüklerini yemeğe çıkaracak yerde, onlarla bürolarında boy ölçüşüyordu. Bazan Hükümet Konağı'ndan veya Watson Körfezi'ndeki Clovelly'den gelen bir daveti kabul ediyor, ama asla eğlenmek için verilen bir baloya ya da swareye gitmiyordu. Dolayısıyla ortak görüş, güce önem verdiği, fakat insanların onun hakkındaki düşüncelerine aldırmadığı yolundaydı.

Elizabeth, Charles Dewy'nin, Apocalypse Madeni'nin küçük bir ortağı olduğunu keşfetti.

Alexander, "Charles bir toprakkonducuydu. Altın bulunana kadar iki yüz mil kare toprağı işledi," dedi.

"Toprakkonducu mu?"

"Krallık arazisine izinsiz yerleşenlere denir. Ama sahiplenmek yasanın onda dokuzunu kapsadığından o arazinin hemen hemen sahibiydi. Ancak parlamentodan çıkan bir karar durumu değiştirdi. Ben Apocalypse'den bir

Dokunuş

hisse teklif ederek durumunu biraz yumuşattım, o zamandan beri de ne yapsam doğru oluyor."

En sonunda Sydney'den ayrılıyorlardı. Bu, artık yarım düzine büyük sandığın sahibi olan, fakat kişisel hizmetçisi olmayan Bayan Kinross için hiç dert değildi. Anlaşılan, Kinross şehriyle bulunduğu yer hakkında bir araştırma yapan Bayan Thomas o sabah işten ayrılmıştı. Kendi işleriyle kendisi meşgul olmayı yeğleyen Elizabeth doğrusu fazla üzülmedi.

Haberi duyunca Alexander'ın tepkisi, "Önemi yok," demek oldu. "Ruby'ye sana iyi bir Çinli kız bulmasını söylerim. Ve özel bir hizmetçinin olmamasını yeğleyeceğini söyleme sakın! İki hafta boyunca saçlarımı başkasına yaptırttıktan sonra, bu işi yapmak için kendi kollarına bağlı olmayan bir çift el gereksindiğini anlamış olman gerekir."

Hizmetkârlarla dolup taşan bir eve gittiğinin bilincinde olan Elizabeth, "Ruby de kim? Kâhya kadın mı?" diye sordu.

Bu sözler Alexander'ı gözlerinden yaş gelinceye kadar güldürdü. Biraz sakinleşince, "Hayır," dedi. "Tam kelimesini bulamıyorum, ama Ruby için bir kurum demek yerinde olur. Daha az görkemli bir sıfat yakıştırmak onu küçültmek olur. Ruby aynı zamanda hazırcevaplığın ve acı sözlerin ustasıdır. O Kleopatra'dır, ama aynı zamanda Aspasia^(*), Medusa^(**) Josephine^(***) ve Medici'li Catherine^(****) de."

Fakat Elizabeth bu konuşmayı sürdürmeye fırsat bulamadı. Barakalarla demir raylardan ibaret kasvetli bir yer olan Redfern tren istasyonuna varmışlardı.

Alexander, karısının arabadan inmesine yardım ederken, "Burda peronlar oldukça köhnedir. George Sokağı'nın yukarsına saray gibi bir terminal inşa etmekten söz ediyorlar, ama hepsi boş söz," diye açıkladı.

(*) Yunanda bir fahişe.

(**) Yunan mitolojisinde yılan saçlı Gorgon kız kardeşlerden biri.

(***) Napolyon'un karısı.

(****) On altıncı yüzyıldaki Fransız kraliçesi.

Deniz tutmasının etkileri Edinburgh'dan Londra trenine binerken onun, merakını tatmin etmesini engellemiştir, ama bugün Bowenfels trenine huşu ve şaşkınlıkla bakıyordu. Küçük tekerleklerden ve demir kol-larla birbirine tutturulmuş dev tekerleklerden oluşmuş bir düzeniğin üstüne oturmuş buharlarla çevrili lokomotifin bacasından dumanlar püskürüyordu. Bu cehennemi makine ağzına kadar kömür dolu bir demir vagona, bunun arkasında da altısı ikinci sınıf, ikisi ise birinci sınıf sekiz yolcu vagonuna bağlıydı. En arkada ise ağır bagajları, marşandizleri ve kondük-törü taşıyan küçük bir yük vagonu bulunuyordu.

Alexander, genç kadını rahat bir salona benzeyen bir mekâna sokarken, "Trenin arkasının önünden daha çok sarsıldığını biliyorum, ama pencereden sarkıp lokomotifin çalışmasını seyretmek zorunu duyuyorum," diyerek devam etti. "Bu nedenle bütün öbür vagonların arkasına bir birinci sınıf vagonu bağlıyorlar. Bu aslında valinin özel kompartımanıdır, ama kendisi gereksinmediği zamanlar benim kullanmama izin veriyor, tabi parasını ödüyorum."

Bowenfels treni saat tam yedide istasyondan hareket etti. Elizabeth burnunu cama yapıştırmıştı. Evet, Sydney büyüktü, evler seyrelenene kadar aradan on beş dakika geçti, soluk kesici bir hızla rayların üstünde tır-kır tukur yol almakla geçen on beş dakika. Arada bir peron yanlarından hızla geçerek ~~arkada~~ kalıyor, Strathfield, Rose Hill, Parramatta gibi küçük kent isimlerinin görülmeleriyle kaybolmaları bir oluyordu.

Hız duygusundan ve sallantılı hareketten hoşlanan genç kadın, "Ne kadar hızlı gidiyoruz?" diye sordu.

"Saatte elli mil, ama kazanı iyi doldurdukları takdirde altmış mil de yapabilir. Bu haftalık ekspres trendir -Bowenfels'den önce durmaz- ve marşandiz trenlerine kıyasla hafif sayılır. Ancak tırmanmaya başladığımızda hızımız on sekiz, yirmi mile düşecektir. Bazı yerlerde tren daha da yavaşlar, bu nedenle yolculuğumuz dokuz saat sürüyor."

"Bir marşandiz treni neler taşıyor?"

Dokunuş

"Sydney'e tahıl ve tarım ürünleri, ayrıca Hartley'deki şist yataklarından gazyağı. Bowenfels'e inşaat malzemesi, dükkânlara mal, madenler için donanım, möbleler, gazeteler, kitaplar, dergiler getiriyor. Ödül kazanmış damızlık sığırlar, atlar ve koyunlar da getiriyor. Hatta altın aramak veya arazide iş bulmak için batıya giden adamlar bile taşıyor. Ama dinamit asla."

"Dinamit mi?"

Genç adamın bakışı bir köşede tavana kadar yükselen birkaç düzine tahta sandığa kaydı. Her birinin üstünde kuru kafa işareti vardı.

Alexander, "Dinamit, kayaları parçalamanın yeni yöntemidir," dedi. "Çok ender bulunur, altın kadar da değerli olduğu için hiç gözümün önünden ayırmıyorum. Bu malı Londra kanalıyla İsveç'ten getirtiyorum. *Aurora*'da seninle beraberdi." Genç adam giderek heyecanlanan bir sesle devam etti. "Kayaları barutla patlatmak, sonucu belirsiz, tehlikeli bir işlemdi. Barutun kayayı ne şekilde patlatacağını, patlama gücünün ne yöne etki yapacağını kestirmek çok zordur. Barutla çalışılan bir düzine yerde çiraklık yaptığım için ben biliyorum. Ancak bir İsveçli kısa zaman önce nitrogliserini güvenli hale getirmenin yolunu buldu. Nitrogliserin aslında o kadar dengesizdir ki biraz sarsılınca bile patlayabilir. İsveçli, nitrogliserini 'kieselguhr' adında bir kille karıştırdı, sonra hepsini küt bir mum biçiminde bir kâğıt kartuşun içine doldurdu. Dinamit, kartuşun ucuna sıkıştırılmış cıvalı bir fünyeyle patlatılana kadar tehlikesizdir. Sorumlu işçi, kapsüle yanabilir bir fitil ilâştirerek daha güvenli ve kolay kontrol edilebilir bir patlama sağlar. Ama bir dinamonuz varsa, uzun bir telden elektrik akımı geçirerek patlamayı tetikleyebilirsiniz. Ben de yakında aynı şeyi yapacağım."

Genç kadının yüzündeki anlam erkeği güldürdü; Elizabeth bu sabah onu çok eğlendiriyordu. "Bütün bunlardan bir kelime olsun anlayabildin mi, Elizabeth?" diye sordu.

Genç kadın, "Pek çok kelime anladım," diyerek erkeğe gülümsedi.

Alexander'in soluğu kesildi. "Bu bana ilk gülümseyişin," dedi.

Genç kadın kızardığını hissederek bakışını pencerenin dışına dikti.

Genç adam birden, "Makinistlerin yanında olacağım," dedi ve ön kapıyı açarak gözden kayboldu.

Alexander dönene kadar tren geniş bir nehri aşan köprüden geçmişti. İleride yüksek tepelerden oluşan bir engel yükseliyordu.

Genç adam, "Bu, Nepean Nehri'ydi," dedi. "Dolayısıyla bir pencere açmanın zamanı geldi. Trenimiz o kadar sarp bir rampa tırmanmak zorunda ki sağa, sola zikzaklar çevirmesi kaçınılmaz. Bir milden daha kısa bir mesafe içinde üç yüz metre tırmanacağız, yani yol alacağımız her dokuz metrede otuz santim yükselmiş olacağız."

Pencere açmak bu yavaşlatılmış hızda bile giysiler için felaketti; iri is zerreleri içeri uçuyor ve her yanı kaplıyordu. Ama görüntü büyüleyiciydi. Özellikle de raylar kavis çevirdiğı ve Elizabeth bacasından kara dumanlar püsküren lokomotifin mücadelesini, büyük tekerleklerine bağılı çubukların onları çevirişini görebildiğı zaman. Tekerlekler bazen rayların üstünde kayıyor ve kesik poplamalar arasında çekiş gücünden kaybediyordu. İlk zikzakta tren bundan sonraki yamacı arka arka tırmandı, yük vagonu öne geçerken lokomotif sonu oluştırdı.

Alexander, "Tersine dönüşlerin sayısı lokomotifin tepede yine öne geçmesini sağlar," diye açıkladı. "Zikzak çok akıllıca bir buluş. Hükümetin Mavi Dağlar'da bir demiryolu inşa etmesine olanak verdi. Hoş, bunlar aslında dağ değil. Kesik bir yaylaya tırmanıyoruz. Bunun öbür ucunda bir zikzak daha çevirerek inişe geçeceğiz. Bunlar gerçek dağlar olsaydı vadilerde yolculuk edebilir ve yükseltiyi bir tünelin içinden geçerek aşabilir-dik. Bu çok daha kolay olacağı gibi, batıdaki bereketli arazileri onlarca yıl önce açabilirdi. Ama Yeni Güney Galler hiçbir şeyi kolay vermez; aynen Avustralya'nın öbür kolonileri gibi. Böylece Mavi Dağlar en sonunda fet-hedilince, bu işin nasıl başarılabacağını keşfedenler Avrupa kaynaklı teori-lerini terk etmek zorunda kaldılar."

Elizabeth, demek kocamın ruhunun değilse bile, kafasıyla aklının gizemlerinden birinin anahtarını buldum, diye düşündü. Mekanîğe ilişkin şeyler, mühendislik ile icatlar onu büyülüyor ve dinleyicileri bu konularda ne kadar bilgisiz olurlarsa olsunlar, konuşmayı ve ders vermeyi seviyor.

Manzara inanılmayacak derecede garipti. Yükseltiller, birkaç yüz metre yüksekten uzaktan mavi gözüken yoğun gri-yeşil ormanlarla kaplı geniş vadilere dramatik uçurumlarla iniyordu. Memleketteki çam, kayın ve meşe ağaçlarından burada eser yoktu, ama bu yabancı ağaçların kendilerine özgü görkemleri vardı. Burası, İngiltere'den daha muhteşem, en azından sınırları olmadığı için, diye düşündü Elizabeth. Hat boyundaki birkaç minik köy dışında herhangi bir yerleşim izi görmedi. O köyler de genellikle bir hana ya da kaşaneye bağlıydı.

Büyük bir açıklıkta turuncu renkli dikey yarılarla çevrili geniş bir kanyon karşısına çıkınca Alexander, "Buralarda yalnız yerliler yaşayabilir," dedi. "Birazdan bir dizi taş ocağının yanından geçeceğiz, ötesindeki vadi tabanında zengin bir kömür damarı var. O madeni işlemeyi düşünüyorlar, ama kömürü dimdik üç yüz metre yükseğe çekmenin bedeli caydırıcı bence. Sydney'e yollanması Lithgow kömüründen daha ucuza mal olsa bile o kömürü Clarence zikzağından yukarı çıkarmak çok zordur."

Erkek dünyayı kucaklar gibi bir hareketle kolunu yana açtı. "Elizabeth. Bak! Bütün görkemiyle dünyanın jeolojisini görüyorsun. Yarlar erken Trias kumtaşıdır, bu kumtaşları ise Perm kömür katmanlarının üstüne oturmuştur. Sonuncuların altında ise Devon ve Silür zamanlarının granitleri, şistleri ve kireçtaşları yer alır. Kuzeydeki dağlardan bazılarının dorukları, dev bir volkandan dökülmüş ince bir bazalt katmanıdır. Trias pastasının üstündeki Üçüncü Zaman kaplaması aşınmış. Harika, değil mi!"

Herhangi bir konuda böylesine şevk ve heyecan dolu olmak ne güzel! Onun bildiklerinin küçük bir bölümünü öğrenmemi sağlayacak bir

hayatı nasıl yaşayabilirim? Cahilin teki olmak için doğmuşum, diye düşündü Elizabeth.

Tren öğleden sonra dörtte Bowenfels'e vardı. Tren yolunun en batı ucuydu burası. Ancak, yörenin en önemli şehri kırk beş mil daha ilerideki Bathurst'dü. İstasyondaki tuvalete acele bir ziyaret yaptıktan sonra, Elizabeth'i Alexander telaşla bir arabaya bindirdi.

"Bu gece Bathurst'de olmak istiyorum," diye açıkladı genç adam.

Saat sekizde Bathurst'deki otele vardılar. Elizabeth yorgunluktan yıkılma raddesindeydi. Fakat ertesi gün şafak sökerken Alexander konvoyun hareket etmesi gerektiğinde ısrar ederek Elizabeth'i tekrar arabaya oturttu. Hiç durmadan yolculuk ederek geçirilecek bir gün daha! Elizabeth'in arabası konvoyun başındaydı, Alexander bir kısrğa binmişti, büyük altı yük arabası ise Elizabeth'in sandıklarını, Rydal demiryolu deposundan alınan yükü ve o değerli dinamit kasalarını taşıyordu. Alexander, "Bir konvoy eşkiyayı caydırabilir," dedi.

Elizabeth, "Burda eşkiya mı var?" diye endişeyle sordu.

"Amansızca avlandıkları için pek fazla kalmadılar. Eskiden buraları Ben Hall'ün ülkesiydi. O, çok ünlü bir hayduttu. Pek çok benzerleri gibi artık öldü."

Yarların yerini şimdi çoğu ağaçtan yoksun olduğu için İskoçya'dakilerden pek farklı olmayan daha alışıldık biçimli dağlar almıştı. Ancak burada sonbahara biraz renk katacak fundalar yetişmiyordu, tek tük otlar ise zayıf ve grimsi kahverengiydi. Delik deşik uzayan patika, kayalardan, dere yataklarından kaçmak ve şarampollara dalmamak için sürekli virajlara giriyordu. İkide birde iki yana savrulan Elizabeth her neredeyse Kinross'un bir an önce karşısına çıkması için dua ediyordu.

Günbatımı yaklaşırken patika bir ormandan bir açıklığa çıktı ve iki yanında barakalarla çadırlar dizili asfalt bir yola dönüştü. Daha önce olanlar garipse, bu, hayalinde İskoçya'daki Kinross'la özdeşleştirdiği Kinross'un yanında çok zayıf kalırdı. Barakalarla çadırlar, damları oluklu

Dokunuş

metalle veya birbirine bağı ağaç kabuğuna benzer tabakalarla kaplı daha esaslı ahşap ve kerpiç binalara yerini bıraktı. Yolun iki yanında bu tip konutlar sıralandığı halde, birkaç yan yolda tahta kuleler, payandalar, barakalar, amacını kestiremediği garip bir görüntü yer alıyordu. Bu ise çirkin, hem de çok çirkindi.

Konutlar iş hanlarıyla mağazalara dönüştü. Hepsinin önünde tahta kazıklara tutturulmuş tenteler vardı, ama bunların hiçbirisi yanındakine benzemediği gibi, birbirlerine bağı değillerdi, üstelik simetri, düzen veya güzellik kaygısı olmadan dikilmişlerdi. Tabelalar kaba şekilde elle boyanmış olup orada bir çamaşırhane, bir pansiyon, bir lokanta, bir bar, bir tütüncü, bir kundura tamircisi, bir berber, her çeşit mal satan bir mağaza, bir doktor muayenehanesi veya demirci bulunduğu işaret ediyordu.

Şehirde kırmızı tuğladan iki bina vardı. Bir tanesi çan kulesine varıncaya kadar eksiksiz bir kilise, öteki ise üst balkonları Elizabeth'in bütün Sydney'de dikkatini çeken dökme demirden dantel parmaklıklarla dekore edilmiş iki katlı bir bloktu. Bina'nın gölgesi ise oluklu demirdendi ve demirden kazıkların üstüne oturmuştu, dahası daha zengin bir demir dantelle bezeliydi. Tabelasında şık harflerle KINROSS OTELİ diye yazılıydı.

Görünürde bir tek ağaç olmadığından güneş sokağa balyoz gibi vuruyor ve otelin dışında duran bir kadının saçlarını bir alev demetine dönüştürüyordu. Kadının savaşkan duruşu ve güçlü havası Elizabeth'in ilgisini uyandırmıştı, onu görebileceği sürece görmek için boynunu uzattı. Gerçekten çarpıcı bir görünümü vardı kadının. Aynen madeni paralardaki Britannia ya da gravürlerdeki Boadicea^(*) gibi. Arabanın yanında atını süren Alexander'e görünürde alaycı bir selam verdi, sonra başını çevirerek konvoyun aksi yönüne bakışını dikti. Elizabeth ancak o zaman parmaklarının arasında bir puro tuttuğunu ve burun deliklerinden bir ejderha gibi duman püskürttüğünü fark etti.

(*) Romalılara yenik düşerek intihar eden İngiliz kraliçesi.

Etrafta pek çok insan vardı. Erkeklerin işçi tulumu ve fanila gömlekten, başlarında da geniş kenarlı, yumuşak şapkalardan ibaret fakir bir kıyafetleri vardı. Kadınların arkasında ise belli ki defalarca yıkanmış ve modanın otuz yıl gerisinde kalmış pamuklu elbiseler, başlarında gölge veren hasır şapkalar vardı. Halkın bir kısmının Çinli olduğu gözden kaçmıyordu: uzun bir saç örgüsü bellerine kadar iniyordu. Ayaklarında garip siyahlı-beyazlı ayakkabılar vardı, şapkaları ise koni biçiminde tekerlekleri hatıra getiriyordu. Kadınlarla erkekler aynı model siyah veya lacivert pantolonlar ve ceketler giyiyorlardı.

Konvoy çok geçmeden makineler, tüten bacalar, oluklu metalden barakalar ve tahta maçunalardan oluşan vahşi manzaralı bir alana girdi ve en az üç yüz metre yukarıya sıvrılan bir yarın dibinde durdu. Raylar burada yukarı tırmanıyor ve bir süre sonra ağaçların arasında gözden kayboluyordu.

Alexander, genç kadının arabadan inmesine yardım ederek, "Seyahatimizin sonuna geldik, Elizabeth," dedi. "Summers birazdan teleferik vagonunu aşağıya indirir."

Çok geçmeden tekerlekler üstündeki üstü açık bir otobüsü andıran tahta bir taşıt görüldü. Oturmak için dört sıra tahta bankları ve yükler için yüksek siperliklerle çevrili bir tablası vardı. Oturulacak yerler garip bir açı oluşturduğundan bir tanesine oturan yolcu ister istemez arkaya meylediyordu. Oturdukları yerin ucunu demir bir çubukla kapatan Alexander, Elizabeth'in yanına oturdu ve öndeki parmaklık çubuğunu sıkıca kavradı.

"Sen de tutun ve sakın korkma," dedi. "Düşmeyeceğine güvenebilirsiniz."

Hava çeşitli gürültülerle çınlıyordu: motorların pat-pat sesleri, insanı deli eden gümbürtüler, metal gıcırtiları, döner kayışların şaplak sesleri, takırtılar, gıcırtilar, ulumalar... Ta yukarıdan farklı bir gürültü kulağa geldi; tek bir buhar makinesinin sesi. Tahta vagon düz zeminde ilerlemeye başladı, rayların yukarıya döndükleri noktada şöyle bir sarsıldı ve inanıl-

almaz diklikteki yamacı tırmanmaya koyuldu. Elizabeth nasıl olduğunu anlayamadan hemen hemen yatar konumdan dimdik bir oturuşa geçti ve yüreği ağzına gelerek aşağılarda uzaklaşan Kinross şehrine baktı. Sevimsiz manzara zayıflayan ışıktaki gölgelere boğulana kadar aşağısını seyretti.

Alexander, "Karımın aşağıda yaşamasını istemem," dedi. "Onun için evimi dağın tepesinde inşa ettirdim. Çok dik bir patika hesaba katılmazsa, bu teleferik inip çıkmanın biricik yolu. Başını kaldırıp baksana, gördün mü?"

Vagon, bir motorun döndürdüğü ağır bir tel kablo tarafından çekiliyor."

Genç kadın, "Vagon niçin bu kadar büyük?" diyebildi.

"Onu madenciler de kullanıyor. Apocalypse'in can damarları -vinçleri tutan maçunalar- az önce yanından geçtiğimiz sahanlığın üstünde. Bu yol, tüneldeki dev ekskavatörlerin veya dışardaki lokomotiflerin yanından geçmekten daha kolay. Kafesler madencileri ana galeriye indiriyor ve vardiyanın sonunda tekrar yukarı çıkarıyor."

Ağaçların arasından geçerlerken havanın serinlediğine dikkat eden Elizabeth, bunun dalların siperinden olduğu kadar, yükseklikten de kaynaklandığını tahmin etti.

Alexander, genç kadının aklından geçenleri okumak alışkanlığıyla, "Kinross Konağı deniz seviyesinden bin metre yüksekte," dedi. "Yazın hoş bir serinliği oluyor, kışın ise çevreden çok daha sıcak."

Vagon en sonunda düz bir alanda ilerledi ve yolcularını son bir kez daha sarstıktan sonra durdu. Elizabeth, Alexander'in yardım etmesine vakit bırakmadan indi. Yeni Güney Galler'de gecenin ne kadar çabuk bastırıldığına şaşıyordu. İskoçya'daki uzun alacakaranlık, büyüleyen yumuşak parlaklık burada yoktu.

Ağaç dizisinin etrafını dönünce genç kadın kalakaldı. Kocasının bu uzak köşede kireçtaşı bloklarına benzeyen bir malzemeden gerçek bir saray yavrusu yaptırmıştı. Tam üç kattı. Kral George dönemi stilinde pen-

cereleri, görkemli birkaç basamağın yukarısında kolonlu bir girişi ve beş yüz yıldır orada bulunuyormuş gibilerden bir havası vardı. Basamakların dibinde çimenle kaplı bir terası vardı. Kırılmış çitleri, gül tarhları, hatta Yunan tapınağı stilinde gazebosuna varıncaya kadar bir İngiliz bahçesi yaratmak için büyük çaba harcanmıştı.

Kapı açıldı. Bütün pencerelerden dışarıya ışık sızıyordu.

"Evine hoş geldin, Elizabeth." Alexander Kinross, genç kadını elinden tutarak basamakları çıkarttı ve eve soktu.

Her şeyin en iyisi, İskoç Elizabeth'in astronomik olacağını hesapladığı bir bedel karşılığında buraya getirilmişti. Halılar, möbleler, avizeler, süsler, tablolar, perdeler ve Elizabeth'in tahminince evin kendisi çok, ama çok değerliydi. Yalnızca hafif bir gaz kokusu, havagazıyla aydınlatılan bir kentte bulunulduğunu yalanlıyordu.

Her an hazır nazır Summers'in konağın bütün işlerinin sorumlusu, karısının ise kâhya kadın olduğu meydana çıktı. Bu düzenin Alexander'ın yüzde yüz onayını aldığı belli oluyordu.

Bayan Summers, "Yolculuğunuzdan sonra biraz rahatlamak istemez misiniz hanımefendi?" diyerek Elizabeth'i kusursuz çalışan bir tuvalete götürdü.

Genç kadın hiçbir şeye bu davete olduğu kadar sevinemezdi. Döneminin iyi terbiye almış hanımları gibi o da bazen mesanesini boşaltma fırsatını bulmadan saatlerce acı çekmek zorunda kalıyor, dolayısıyla yola çıkmadan önce bir damla sıvı bile almaktan kaçınıyordu. Su içmemek vücudun susuz kalmasına, fazla yoğun idrara, mesane ve böbrek taşlarına neden oluyordu. Ödem, başı çeken kadın katillerinden biriydi.

Birkaç fincan çay içip birkaç tane de sandviç ve bir kek dilimi yedikten sonra Elizabeth yattı. Yorgunluktan merdivenin dibinden başka bir şey anımsayamıyordu.

Alexander, "Daireni beğenmediysen lütfen söyle, Elizabeth," dedi. Genç kadının hayatında gördüğü en güzel odada kahvaltı ediyorlardı.

Dokunuş

Duvarlarla tavan, beyaza boyanmış dantel zarafetinde demirler tarafından birleştirilmiş cam karelerinden oluşuyordu. Oda palmiye ve eğrelti-otlarından bir orman görünümündeydi.

Elizabeth, "Dairemi çok sevdim, ama burası kadar değil," dedi.

"Buraya limonluk ya da ser derler. Soğuk iklimlerde nazik bitkileri kışın donmaktan korur."

Genç adam, Elizabeth'in deyişiyle yine derilerini giymişti. Şapkasını ise boş bir sandalyenin üstüne atmıştı.

Genç kadın, "Dışarı mı çıkıyorsun?" diye sordu.

"Eve geldik. Dolayısıyla akşama kadar beni pek fazla göremeyeceksin. Bayan Summers sana evi gezdirecek. Sonra bana beğenmediğin taraflarını söylersin. Benden çok senin evin burası, içinde benden çok sen yaşayacaksın. Sanırım, piyano çalmayı bilmiyorsundur."

"Hayır. Bir piyano alacak kadar zengin değildik."

"O zaman sana ders aldıracağım. Müzik hayattaki tutkularımdan biridir, onun için iyi piyano çalmayı öğrenmek zorundasın. Şarkı söyler misin?"

"Duyduğum şarkıları tekrarlayabilirim."

"İyi. Şu halde sana bir piyano öğretmeni bulana kadar kitap okuyarak ve el yazını geliştirerek vakit geçirmek zorunda kalacaksın." Genç adam, karısının alnına hafif bir öpücük kondurdu, şapkasını başına geçirdi ve gölgesi Summers'e gelmesini seslenerek ortadan kayboldu.

Bayan Summers tarafından evin içinde bir tura çıkarılan "Ham'fendi" kütüphaneye girmelerine kadar aşırı bir şaşkınlık yaşamadı. Aslında bütün odalar Sydney'deki oteldeki benzer stilde görkemliydi, hatta olağanüstü ihtişamlı merdiven bile taklit edilmişti. Büyük salonda bir arp ve büyük bir kuyruklu piyano yer alıyordu.

Bayan Summers dudaklarını büzerek, "Piyano yerini bulduktan sonra akortçu ta Sydney'den getirtildi," dedi. "Sorun şu ki ayaklarının altını temizlemek için canavarı bir milim bile oynatmamıza izin yok."

Öbür odaların planlanmış havasından yoksun olan kütüphane belli ki Alexander'in iniydi. Odada koyu meşe kitap rafları ve yeşil deri koltuklar dışında her yere duvar kâğıtlarına, perdelere, halılara Murray ekosesi hâkimdi. Ama niçin Murray? Niçin kendi ekosesi olan Drummond değil? Drummond ekosesi, yeşil ve lacivert çizgilerle bezeli zengin bir kırmızıydı, çok çarpıcı bir desen. Oysa Murray ekosesinin donuk yeşil zemini ince kırmızı ve lacivert çizgilerle karelere ayrılmıştı. Kocasının görkemli şeylere olan tutkusu Elizabeth'in dikkatinden kaçmamıştı. Öyleyse niçin silik Murray'a rağbet etmişti?

Bayan Summers huşu dolu bir sesle, "Tam on beş bin kitap," dedi. "Bay Kinross'un her konuyla ilgili kitapları var." Kadın onaylamadığını anlatan bir burun çekişle ekledi. "Ama yalnız İncil yok. Saçına olduğunu söylüyor. Dinsiz bir adam! Ama Bay Summers bir gemide beraber oluşlarından beri onun yanında, gitmenin lafını bile ettirmiyor. Sonunda bir kâhya olmaya alışacağım galiba. Konak tamamlanalı iki aydan fazla zaman olmadı. O vakte kadar yalnız Bay Summers'in eviyle ilgileniyordum."

Elizabeth, "Sizinle Bay Summers'in çocuğunuz var mı?" diye sordu.

Bayan Summers kısaca, "Hayır," dedi. Kusursuz kolalanmış beyaz ön-lüğünü eliyle düzeltti. "Beni tatmin edici bulduğunuzu umarım. ham'fendi."

Elizabeth, "Bulacağıma eminim," diyerek kadına sıcak bir gülümseyiş yöneltti. "Siz Bay Summers'in eviyle ilgilendiğinize göre, Bay Kinross bu evin inşa edilmesinden önce nerede oturuyordu?"

Bayan Summers rahatsız olmuş gibiydi. "Kinross Oteli'de kalıyordu, ham'fendi. Çok rahat bir tesisdir."

"Öyleyse Kinross Oteli'nin de mi sahibi oluyor?"

Bayan Summers, "Hayır," dedi ve Elizabeth'in bütün ısrarına rağmen bu konuda daha fazla bilgi vermeyi reddetti.

Mutfak, kiler, şarap mahzeni ve çamaşırvhanenin de gezilmesine sıra gelince, Kinross Konağı'nın hanımefendisi öbür hizmetkârların hepsinin

Dokunuş

Çinli erkekler olduklarını keşfetti. Elizabeth geçerken hepsi başlarını eğdiler, gülümsediler ve selam verdiler.

Genç kadın, "Erkekler ha!" diye dehşet içinde soludu. "Yani odalarımı erkekler temizleyecek, giysilerimi erkekler mi yıkayıp ütüleyecekler? Ne olursa olsun, iç çamaşırlarımın kendim çaresine bakacağım, Bayan Summers."

Bayan Summers istifini bozmadı. "Pireyi deve yapmaya gerek yok. ham'fendi. O putperest Çinliler ben kendimi bildim bileli başkalarının çamaşırlarını yıkayıp geçirirler. Bay Kinross, ipekli yıkamaya alışık oldukları için çok iyi yıkadıklarını söylüyor. Erkek olmalarının önemi yok, beyaz erkek değiller. Onlar sadece putperest Çinli."

Elizabeth'in kişisel hizmetçisi öğle yemeğinden hemen sonra geldi. Bu dişi putperest Çinli Elizabeth'e olağanüstü güzel gözüktü. Narin bir fidana benziyordu; dudakları da yapraklarını kapamış bir gonca güldü sanki. Elizabeth her ne kadar o vakte kadar Çinli görmemiş olsa bile, kızın bir hali kanında Çinlilik kadar Avrupalılık da olduğunu belli ediyordu. İri gözleri badem biçiminde açıktı ve gözkapakları belirgindi. Siyah ipekli pantolon ve ceket giymişti; düz siyah saçlarını da geleneksel biçimde örmüştü.

Kız ellerini önünde bitiştiirmişti. Çekingen bir tavırla gülümseyerek, "Burda olduğuma çok seviniyorum, hanımefendi," dedi. "Adım Jade."

Son aylarda birçok farklı şiveyle İngilizce konuşulduğunu duymuş olan ve kendi İskoç şivesinin aşırılığından onunla konuşanların çok zaman ne dediğini anlamadıklarının farkında olmayan Elizabeth, "Hiç yabancı şiven yok," dedi. Jade tam bir koloni sakini gibi konuşuyordu; şivesinde Doğu Londra Kokney ağzı Kuzey İngiltere, İrlanda ve bunlardan çok daha yerel bir aksanla karışmıştı.

"Babam yirmi üç yıl önce Çin'den gelmiş ve İrlandalı olan annemle beraber olmuş. Ballarat altın madenleri bölgesinde doğmuşum, hanımefendi. O zamandan beri altını izliyorduk, ama babam Bayan Ruby ile an-

laşınca göçerlik günlerimiz sona erdi. Şakayık'ın doğumundan sonra an-nem bir İngiliz polisle kaçtı. Babam kan çekti diyor. Ama bence kız ço-cuk doğurmaktan bıkmıştı. Yedi kardeşiz."

Elizabeth, kızı avutacak bir şeyler söylemeye çalıştı. "Çok sert bir ha-nım olmayacağım, Jade. Buna söz veriyorum."

Jade neşeli bir sesle, "İstedığınız kadar sert olun, Bayan Lizzy," dedi. "Bayan Ruby'nin hizmetçisiydim. Kimse onun kadar sert olamaz."

Ruby denen kadın sert bir işverendi demek. "Şimdi hizmetçisi kim?"

"Kız kardeşim Pearl. Bayan Ruby ondan bıcarsa sırada Jasmin, Şa-kayık, İpekşi Çiçek ve Şeftali Goncası var."

Bayan Summers'le yaptığı konuşmadan Elizabeth, Jade'in arka bah-çedeki bir sundurmada yatıp kalkacağını öğrendi.

Elizabeth gösterdiği cürete kendisi de şaşarak, "İşte bu olmadı," de-di. "Jade güzel bir genç kadın ve korunması gerekir. Bir mürebbiyeye ih-tiyacım olacağı zamana kadar mürebbiyenin dairesinde kalabilir. Çinli er-kekler de arka bahçedeki sundurmalarda mı kalıyorlar?"

Bayan Summers sert bir sesle, "Kasabada yaşıyorlar," dedi.

"Kasabadan yukarıya teleferikle mi çıkıyorlar?"

"Ne münasebet, ham'fendi. Patikadan tırmanıyorlar."

"Bay Kinross bu işleri nasıl yönettiğinizi biliyor mu, Bayan Sum-mers?"

"Orası onu ilgilendirmez. Kâhya *benim!* Onlar putperest Çinliler, be-yaz adamların işlerini kapiyorlar!"

Elizabeth dudak büktü. "Ne kadar yoksul olursa olsun, hayatını ka-zanmak için başkalarının kirli çamaşırlarıyla ellerini kirletmeye yanaşa-cak beyaz adama rastlamadım ben. Aksanınız kolonileri çağrıştırdığına göre, Yeni Güney Galler'de doğup büyüdüğünüzü tahmin ederim. Ama sizi uyarıyorum, Bayan Summers, başka ırktan insanlara bu evde önyargı-lı davranılmasına göz yummayacağım."

Dokunuş

Bayan Summers o öfkeyle kocasına, "Beni Bay Kinross'a şikâyet etti, adam da beni fena halde haşladı," dedi. "Sonuç olarak Jade mürebbiye odasında yatıp kalkacak, Çinli adamlar da teleferikle yukarı çıkacaklar! Tam bir yüz karası!"

Summers, "Bazan çok aptal bir kadın oluyorsun, Maggie," diye karşılık verdi.

Bayan Summers burun kıvrıdı. "Hepiniz imansız keratalarsınız, Bay Kinross da hepinizden beter! O kadınla düşüp kalktığı yetmezmiş gibi, evladı olabilecek yaşta bir kızla evlendi!"

Summers, "Kapat çenenin kadın!" diye onu susturdu.

Vaktini doldurmak önceleri Elizabeth için güç oldu. Bayan Summers'le arasında geçen o tartışmadan sonra kadından hiç hoşlanmadığını fark ederek onunla elinden geldiğince karşılaşmamaya çalıştı.

İçindeki on beş bin kitaba rağmen kütüphane genç kadın için bir teselli değildi. Kitaplar çoklukla jeolojiyle mühendislik, altın, gümüş, demir ve çelik gibi onu hiç ilgilendirmeyen konular hakkındaydı. Ayrıca deri ciltli çeşitli komite raporlarıyla dolu raflar, yine Yeni Güney Galler yasalarını kapsayan deri ciltlerle dolu başka raflar, *Halsbury'nin İngiltere Yasaları* başlıklı ciltlerin sıralandığı başka raflar vardı. Roman diye bir şey yoktu. Büyük İskender, Jül Sezar ve Alexander'ın vakit vakit sözünü ettiği başka ünlüler hakkındaki eserler Yunanca, Latince, İtalyanca veya Fransızcadı, Alexander ne kadar da kültürlüydü. Elizabeth neyse ki bazı efsanelerin yeni bir anlatımını, Gibbon'un *Roma İmparatorluğunun Gerilemesi ve Çöküşü*'nü ve Shakespeare'in bütün eserlerini de buldu. Efsaneler nefisti, ötekilerin okunuşu ise biraz zordu.

Alexander St. Andrew's kilisesindeki (kırmızı tuğladan yapılmış kuleli Anglikan kilisesi) ayinlere bir süre daha katılmaması için onu uyar-mıştı. Görünüşe göre Kinross'da karısının ahpaplık etmek isteyeceği kim-seler bulunmadığını düşünüyordu. Genç kadın, kocasının onu sıradan in-sanlardan yałıtmaya çalıştığından ve dağın tepesinde inzivada yaşamaya

Colleen McCullough

mahkûm ettiğinden şüphelenmeye başlamıştı. Kocasının hayatında sanki bir sırdı.

Ama çıkıp yürümesini yasaklamadığından Elizabeth dolaşmaya başladı, önce güzel bahçelerin dışına çıkmadı, ama sonra daha ötelere uzandı. Patikayı buldu ve madenin maçunalarının yer aldığı düzlüğe yaklaştı, ancak kendini göstermeden faaliyeti gözlemleyebileceği elverişli bir yer keşfedemedi. Bundan sonra ormanın gizemine girmeye başladı ve dantel gibi eğreltiotlarınm, yosunla kaplı küçük vadilerin, gövdeleri parlak kırmızı, pembe, fildişi rengi, mavimsi beyaz ve kahve renginin her tonunda ağacın bulunduğu sihirli bir dünya keşfetti. Nefis kuşlar sürüler halinde havalanıyordu. Gökkuşağının bütün renklerinde papağanlar, zil gibi ses çıkaran ürkek bir kuş, bülbülден daha güzel şakıyan başka kuşlar da vardı. Genç kadın, küçük kanguruların bir taşın üstünden bir başka taş atlayışlarını soluğunu tutarak seyretti.

Sonunda yeterince uzaklaşmış olacaktı ki gümbürdeyen bir su sesi duydu ve korkunç bir yamaçtan şen atlayışlarla ormana ve Kinross'un aşağıdaki demir ormanına inen güçlü bir akarsuyun başına geldi. Değişiklik korkunçtu. Çağlıyanın yukarısındaki cennet, dağın eteğinde cüruf yığınları, çöpleri, çukurları ve tümsekleriyle çirkin bir enkaz alanına dönüşüyordu. Aşağıdaki nehir de pisti.

Alexander'in sesini duydu. "Çağlıyanları bulmuşsun."

Genç kadın ürkerek hızla döndü. "Beni korkuttun!"

"Bir yılanın yapacağı kadar değil. Dikkatli ol, Elizabeth. Her tarafta yılanlar var, bazıları ise seni öldürebilir."

"Evet, biliyorum. Jade, beni uyardı ve onları nasıl korkutup kaçıracağımı da gösterdi, ayağımı hızla yere vurmalyımışsın."

"Onları vaktinde görürsen tabi. " Alexander gelip genç kadının yanında durdu. "Aşağıda olanlar insanların altını ele geçirmek için neler yapacaklarının kanıtı," dedi. "Bu ilk işletme. İki yıldır altın içeren bir alüvyon ya da buzul katmanına rastlanmadı. Evet, bu rezaletin büyük kısmın-

Dokunuş

dan ben sorumluyum. Buraya gelmemin üzerinden altı ay geçmemiştii ki Abercrombie Nehri'nin bu küçük kolunda altın içeren alüvyon bulduğum haberi sızdırıldı." Genç adam elini karısının dirseğine dayadı ve onu oradan uzaklaştırmaya girişti. "Gel, seni piyano öğretmeniyle tanıştırmak istiyorum." Uzaklaşırlarken ekledi. "Senin tercih edeceğin kitapları getirmeyi düşünmediğim için üzgünüm. Benim hatam. Ama bunu düzeltmekle meşgulum."

Elizabeth, "Piyano çalmayı öğrenmem gerekli mi?" diye sordu.

"Beni hoşnut etmek istersen, evet. Bunu istiyor musun?"

Genç kadın, "İstiyor muyum?" diye merak etti. "Onu yatağımın dışındada gördüğüm yok, akşam yemeğine gelmek zahmetine bile katlanmıyor."

Buna rağmen, "Tabi ki istiyorum," dedi.

Bayan Theodora Jenkins'in Jade'le ortak bir yanı vardı; ikisi de balarının peşinde altını yer yer izlemişlerdi. Tom Jenkins Turon Nehri kıyısında bir altın şehri olan Sofala'ya varışta sert içkilerin karaciğerini iflas ettirmesi sonucunda ölmüş, çirkin ve pısrık kızını evsiz barksız ve beş parasız bırakmıştı. Theodora başlangıçta bir pansiyonda masalara servis yaparak, bulaşık yıkayarak ve yatakları yaparak geçinmeye çalışmıştı. Bu zorlu çalışma sayesinde kalacak yere kavuşmuştu, ayrıca karnını doyurabiliyor ve günde altı pence ücret alıyordu. Dindar bir kız olduğundan en büyük tesellisi kiliseydi, özellikle de rahibin onun ne kadar iyi org çalabildiğini keşfetmesinden sonra. Sofala'nın altını tükenince genç kız Bathurst'e taşınmış, orada şehir gazetesine verdiği ilanı gören Constance Dewy, kızlarına piyano çalmayı öğretmesi için onu Dewylerin çiftliği Dunleigh'e getirmişti.

Dewy kızlarının sonuncusu da Sydney'de yatılı okula gidince, Bayan Jenkins, Bathurst'te piyano dersleri verme ve onarım işleri kabul etme işine dönmek zorunda kalmıştı. Derken Alexander Kinross, karısına her gün piyano dersi vermesi koşuluyla ona Kinross'da küçük bir ev ve doğru

düzgün bir ücret teklif etmişti. Bayan Jenkins'in bu teklifi sevinerek kabul ettiğini söylemeye gerek yok.

Daha otuz yaşında bile yoktu, ama özellikle çok silik renkli olduğu, cildi de sürekli güneşte kalmaktan kırıştığı için kırkında gösteriyordu. Müzik yeteneğini ona nota okumayı öğretene ve yaşadıkları her altın şehrinde Theodora'nın çalması için bir piyano bulmaya çalışmış olan annesine borçluydu.

Bayan Jenkins, "Annem Sofala'ya varışımızın ertesi günü öldü, baba da bir yıl sonra onu izledi," dedi.

Bu göçerlik hayatı, Alexander onu Avustralya'ya getirtene kadar evinden beş milden fazla uzaklaşmamış olan Elizabeth'i çok etkilemişti. Kadınlar için ne zor bir hayattı bu! Bayan Jenkins de Alexander'ın ona verdiği fırsat için ne kadar minnettar olmuştu!

O gece yatakta kendiliğinden kocasının kollarının arasına sokuldu ve başını erkeğin omzuna dayadı.

Yavaşça, "Teşekkür ederim," diyerek erkeğin boynuna hafif bir öpücük kondurdu.

"Ne için?" diye sordu Alexander.

"Zavallı Bayan Jenkins'e bu kadar iyi davrandığın için. Söz veriyorum, iyi piyano çalmayı öğreneceğim. Hiç değilse bu kadarını yapabilirim."

"Benim için bir şey daha yapabilirsin."

"Ne yapmamı istiyorsun?"

"Geceliğini çıkar. Tenin tene değmesi lazım."

Elizabeth çaresiz denileni yaptı. Sevişme eylemine herhangi bir utanç veya rahatsızlık duymayacak kadar alışmıştı, ama tenin tene değmesi ona daha fazla zevk duyurmaktan aciz kaldı. Ama erkek için o gece bir zafer olmuştu.

Piyano çalmayı öğrenmek ne kadar zordu! Elizabeth tamamen yeteksiz olmasa bile müziğe yatkın bir çevreden gelmiyordu. Piyano çalmayı öğrenmek onun için işe ta başından başlamak, müziğin notalarını, yapı-

Dokunuş

sını öğrenmek anlamına geliyordu. Düşe kalka gamları çalışadursun günler geçiyordu, bir melodi çalmaya hiç mi hazır olamayacaktı?

Theodora, "Evet, ama önce parmaklarının daha kıvrak olması, sol elinin de sağ elininkinden farklı hareketler yapmaya alışması lazım. Kulaklarının da her notanın sesini tam olarak ayırt edebilmesi gerek," dedi. "Haydi bir daha, sevgili Elizabeth. Gerçekten ilerleme kaydediyorsun."

Bir haftanın içinde formaliteyi bırakıp birbirlerine adlarıyla hitap etmeye başlamışlar ve Elizabeth'in yalnızlığını fazlasıyla gideren bir rutin saptamışlardı. Theodora her çalışma günü saat on vagonuyla geliyordu; limonlukta yedikleri öğle yemeğine kadar müzik teorisi üzerinde çalışıyorlar, sonra bitip tükenmek bilmez gamlar için piyano başına geçiyorlardı. Theodora saat üçte Kinross'a dönmek için tekrar teleferiğin yolunu tutuyordu.

Bazan bahçede dolaşıyorlardı. Bir keresinde patikaya da saptılar ve Theodora o kadar gurur duyduğu küçük evini Elizabeth'e gösterebildi.

Fakat Elizabeth'i evine davet etmedi. Genç kadın da bunu istemek patavatsızlığını yapmadı. Alexander bu noktada kesin konuşmuştu; karısı ne sebeple olursa olsun Kinross'a inmeyecekti.

Elizabeth ikinci kez de aybaşı zamanını geçirince hamile kaldığını anladı. Ancak bunu Alexander'e nasıl söyleyeceğini bilemiyordu. Dert şu ki kocasını gerçek anlamda tanımıyordu, üstelik onun tanımak isteyebileceği bir insan olduğunu sanmıyordu. Mantığını çalıştırarak korkularını yenmeye çalışadursun, Alexander onun için hâlâ daima çok meşgul olan bir otorite simgesiydi; onunla neler konuşacağını bile bilemiyordu genç kadın! Öyle olunca, içini, birleşme fiiliyle, hatta Alexander'le bir ilgisi olmayan gizli bir sevinçle dolduran bu haberi ona nasıl verebilirdi? Kafasını patlatıyor, fakat bunun için gerekli kelimeleri bulamıyordu.

Kinross Konağı'na gelişinden iki ay sonra kocası için Beethoven'in *Für Elise* adındaki parçasını çaldı. Alexander o gün nasıl olduysa akşam yemeğine gelmişti. Karısının gösterdiği performans Alexander'i çok se-

Dokunuş

sını öğrenmek anlamına geliyordu. Düşe kalka gamları çalışıdursun günler geçiyordu, bir melodi çalmaya hiç mi hazır olamayacaktı?

Theodora, "Evet, ama önce parmaklarının daha kıvrak olması, sol elinin de sağ elininkinden farklı hareketler yapmaya alışması lazım. Kulaklarının da her notanın sesini tam olarak ayırt edebilmesi gerek," dedi. "Haydi bir daha, sevgili Elizabeth. Gerçekten ilerleme kaydediyorsun."

Bir haftanın içinde formaliteyi bırakıp birbirlerine adlarıyla hitap etmeye başlamışlar ve Elizabeth'in yalnızlığını fazlasıyla gideren bir rutin saptamışlardı. Theodora her çalışma günü saat on vagonuyla geliyordu; limonlukta yedikleri öğle yemeğine kadar müzik teorisi üzerinde çalışıyorlar, sonra bitip tükenmek bilmez gamlar için piyano başına geçiyorlardı. Theodora saat üçte Kinross'a dönmek için tekrar teleferiğin yolunu tutuyordu.

Bazan bahçede dolaşıyorlardı. Bir keresinde patikaya da saptılar ve Theodora o kadar gurur duyduğu küçük evini Elizabeth'e gösterebildi.

Fakat Elizabeth'i evine davet etmedi. Genç kadın da bunu istemek patavatsızlığını yapmadı. Alexander bu noktada kesin konuşmuştu; karısı ne sebeple olursa olsun Kinross'a inmeyecekti.

Elizabeth ikinci kez de aybaşı zamanını geçirince hamile kaldığını anladı. Ancak bunu Alexander'e nasıl söyleyeceğini bilemiyordu. Dert şu ki kocasını gerçek anlamda tanımiyordu, üstelik onun tanımak isteyebileceği bir insan olduğunu sanmıyordu. Mantığını çalıştırarak korkularını yenmeye çalışıdursun, Alexander onun için hâlâ daima çok meşgul olan bir otorite simgesiydi; onunla neler konuşacağını bile bilemiyordu genç kadın! Öyle olunca, içini, birleşme fiiliyle, hatta Alexander'le bir ilgisi olmayan gizli bir sevinçle dolduran bu haberi ona nasıl verebilirdi? Kafasını patlatıyor, fakat bunun için gerekli kelimeleri bulamıyordu.

Kinross Konağı'na gelişinden iki ay sonra kocası için Beethoven'in *Für Elise* adındaki parçasını çaldı. Alexander o gün nasıl olduysa akşam yemeğine gelmişti. Karısının gösterdiği performans Alexander'i çok se-

vindirdi. Elizabeth akıllılık ederek parmaklarının hata yapmadan klavyeye hâkim olmasına kadar beklemişti.

Genç adam, "Harika!" diye bağırarak karısını oturduğu taburenin üstünden havalandırdı ve Elizabeth kucağında olduğu halde bir koltuğa çöktü. Biraz sonra yutkundu ve hafifçe öksürerek genzini temizledi. "Sana sormak istediğim bir soru var," dedi.

Genç kadın, kocasının piyano dersleri hakkında bir şey soracağını sanarak, "Evet?" dedi.

"Evlenmemizin üzerinden iki buçuk ay geçti, fakat o zamandan beri hiç aybaşı olmadın. Yoksa bebek mi bekliyorsun sevgilim?"

Elizabeth, ona sarılarak, "Evet," diye geveledi. "Evet, bir bebek bekliyorum, Alexander, ama bunu sana nasıl söyleyeceğimi bilemiyordum."

Erkek, onu hafifçe öptü. "Elizabeth, seni seviyorum."

Elizabeth kucağında olduğu halde başlayan bu yakınlık devam etse, Alexander sadece doğacak bebeğe ne kadar sevindiğini ve kendisi bile hâlâ çocuk olan bu kızla daha yakın bir bağlılığa hazır olduğunu söylemekle yetinse, Elizabeth'le Alexander'ın evliliğinin geleceği kim bilir nasıl olurdu?

Ne çare ki erkek Elizabeth'i ansızın kucağından indirdi ve öfke saçan gözlerle kızın karşısına dikildi. Öyle ki kocasını sinirlendirecek bir şey yaptığını sanan Elizabeth titremeye başlayarak ellerini onları hırpalarcasına sıkın avuçlardan kurtarmaya çalıştı.

Alexander sert bir sesle, "Çocuğumu doğuracağına göre sana kendimi anlatmamın zamanı geldi," diye başladı. "Ben bir Drummond değilim, hayır, sus ve beni dinle! Bırak da anlatayım! Seninle ben birinci dereceden kuzen değiliz, Elizabeth, sadece Murray tarafından uzak akrabayız. Annem bir Murray'dı, fakat babamın kim olduğu hakkında hiçbir fikrim yok. Duncan Drummond, annemin başka bir erkekle ilişkisi olduğunu biliyordu. Bir yılı aşkın zaman onunla yatmaktan kaçtığı halde karnı şişmişti. Duncan Drummond bunu yüzüne çarptığı zaman annem erkeğin kim

olduğunu söylememekte direnmiş, sadece birine âşık olduğunu ve hiçbir zaman sevmeyişi Duncan'la o yüzden yatmadığını itiraf etmişti. Beni doğururken ölerken sırrını mezara götürdü. Duncan ise oğlu olmadığını söylemeyecek kadar gururluydu."

Elizabeth bu öyküyü dinlerken kocasının ona kızmayışından ötürü duyduğu ferahlamayla dehşet duygusu arasında bocalıyordu. Öte yandan, en çok da erkeğin, sevildiğini ve sevdiğini hissettiği o anı niçin mahvettiğini anlamaya çalışıyordu. Elizabeth'den yaşça daha büyük ve daha tecrübeli bir kadın bu haberin niçin bir gün daha fazla beklemediğini sorabilirdi, ama Elizabeth'in bütün bildiği erkekteki şeytan tarafın âşıktan daha güçlü olduğuydu. Karısının bebeği onun için hayatındaki sır, yani yasadışı bir ilişkinin ürünü oluşu kadar önemli değildi.

Ama öyle de olsa Elizabeth bir şey söylemek mecburiyetindeydi. "Ah, Alexander!" diye içini çekti. "Vah zavallı kadın! Adam neredeymiş de onun böyle ölmesine göz yummuş?"

Erkeğin sesi daha da sertleşti. "Bilmiyorum, ama ben de defalarca kendime aynı soruyu sordum. Bana öyle geliyor ki o, annemle beni düşünmek yerine canını kurtarmayı yeğledi."

Genç kadın yardımcı olmak çabasıyla, "Belki de ölmüştü," dedi.

"Sanmıyorum. Her neyse, çocukluğumu babam sandığım adamın bana çektirdiği eziyetlere katlanarak geçirdim. Ne yapsam onu memnun edemememin sebebini merak ederdim. Bendeki katır inadı Duncan'ın dayacağını yerken ya da bana yaptırdığı pis işleri görürken sinmekten veya yalvarmaktan beni alıkoyuyordu. Ondan nefret ediyordum! *Nefret ediyordum!*"

Elizabeth, ve seni hâlâ o nefret yönetiyor, Alexander Kinross, diye düşündü. Kalbinin atışlarının biraz yavaşladığını hissederek, "Peki, gerçeği nasıl öğrendin?" diye sordu.

"Murray gelerek kilisenin başına geçince Duncan'la hemen içli dışlı oldular. Murray'ın gelişinin daha ilk gününden itibaren baş başa verdiler. Soyum sopumla ilgili gerçek derhal açıklanmış olmalı. Günlerimin yarısı-

nı rahip evinde geçirip Dr. MacGregor'la çalışmaya alıştım -Duncan rahibin sözünden çıkmaya cüret edemezdi- Murray'la da aynı şekilde devam edeceğimi düşünecek kadar saftım. Ama Murray, beni kovarak bir üniversiteye gidememem için elinden geleni yapacağını söyledi. Kanım beynime fırladı ve ona vurdum. Kırık çenesine rağmen, benim bir piç, annemin de adı bir fahişe olduğunu ve annemin Duncan'a yaptığı kötülük için benim cehennemlik olacağımı haykırmaktan geri kalmadı."

Elizabeth, "Korkunç bir hikâye bu," dedi. "Bana söylediklerine göre, sen de kaçıydın."

"Hem de o gece."

"Ablan sana iyi davrandı mı?"

"Winifred mi? Sayılır, ama benden beş yaş büyüktü ve gerçek ortaya çıktığı zaman evlenip gitmişti. Bugün dahi gerçeği öğrendiğinden emin değilim." Erkek, genç kadının ellerini salıverdi. "Ama *sen* biliyorsun, Elizabeth."

Genç kadın, "Evet, biliyorum," dedi. "Evet, biliyorum. Daha ilk karşılaşmamızda sende doğru olmayan bir şey olduğunu sezmiştim, tanıdığım hiçbir Drummond gibi hareket etmiyordun." Genç kadın sahibi olduğunu bilmediği bir güç kaynağından aldığı destekle gülümsedi. "O sakal ve kaşlarla bana Şeytan'ı hatırlatmıştın. Senden ödüm kopmuştu."

Bu sözler erkeğin bir kahkaha atmasına, aynı zamanda yüzünde şaşkınlığın biçimlenmesine yol açtı. "Öyleyse sakal hemen gidecek. Ama kaşlar için yapabileceğim fazla bir şey yok. En azından bu çocuğun babasının kimliği şüphe konusu olmayacak," dedi.

"Kesinlikle, Alexander. Sana el sürülmemiş olarak geldim."

Erkek yanıt olarak karısının sağ elini kaldırarak öptü, sonra dönerek odadan çıktı. Genç kadın o gece yatmaya çıkınca erkek yatakta değildi ve o gece gelmedi. Elizabeth karanlıkta yattığı yerde ağlıyordu. Kocası hakkındaki bilgisi derinleştikçe onu asla sevemeyeceğine bütün bütün kanaat getiriyordu. Alexander'i geçmişti yönetiyordu, geleceği değil.

Büyük İskender'in İzinde

Alexander on beşinci yaş gününün gecesinde evden kaçarken yanına bir ekmek somunuyla bir parça peynirden başka bir şey almamıştı. Doğru dürüst tek giysisi kiliseye giderken giydiği takımdı, başka her şeyi yanına almasına değmeyecek kadar eski ve hırpalanmıştı. İri yapılı olmamasına rağmen, babasının ona sürdürdüğü yaşantı onda olağanın üstünde bir bedensel kuvvet geliştirmişti, böylece karanlık saatlerde durup soluklanma gereksinimi duymadan sıçrar adımlarla koştu. Kinross'daki başka çocukların da kaçtığı görülmüştü, ama onlar evden bir, iki milden fazla uzaklaşmadan yakalanmışlardı. Alexander onların o kadar da kesin kararlı olmadıklarını düşünüyordu. Ama o kesin kararlıydı. Şafak sökerken bir dereden su içmek için durduğunda Kinross'dan on yedi mil uzaklaşmış bulunuyordu. Edinburgh'a üniversiteye gidemeyecek olduktan sonra bu yerde onu tutacak ne vardı ki? Hayatını ekose kumaş fabrikasında çalışarak geçirmek onun için bir idam kararından beterdi.

Glasgow varoşlarına varmak bir haftasını aldı. Avare şekilde Edinburgh'a gitmeye içi elvermemişti. Glasgow'da uygun bir iş bulmayı ümit ediyordu. Yolculuk ederken karnını doyurmak için odun kırmış ve bahçelerdeki zararlı otları yolmuştu, ama bunlar uyurken bile yapabileceği işlerdi. Alexander'ın istediği, ona bir şeyler öğretecek, kaba kuvvet kadar

Colleen McCullough

zekâ da gerektiren bir işte çalışmaktı. Britanya Adaları'nın üçüncü büyük şehri Glasgow'a varınca da aradığını buldu.

O şey bir avluda duruyor ve bacası tüterek bir dökümhaneye hava bastırıyordu. Bu arada gövdesi beyaz bir buhara boğulmuştu. Bir buhar makinesiydi bu. Kinross'un un fabrikalarında iki buhar makinesi vardı, ama Alexander onları görmemişti. Kinross'da kalmış olsa onları göreceği de yoktu. Fabrikalardaki işler şehrin aileleri arasında bölünmüştü, Duncan'la James Drummond ise ekose kumaş fabrikalarının adamıydılar, ki bu çocuklarının da öyle olacağı anlamına geliyordu.

Alexander, oysa ben adaşım Büyük İskender'in izinde giderek hiç bilmediğim alanlarda ilerleyeceğim, diye düşünüyordu.

Daha on beş yaşındayken bile bir kişiliği vardı. Onunla o vakte kadar ilgilenen tek kişi sadece Dr. MacGregor olmuş ve o da gitmişti. Fakat çocuk dökümhanenin avlusuna girince kişiliğine yeni bir hedef buldu... ve bu kazanın alev saçan ağzının içine kömür küreyen yüzü gözü kir içinde biri değildi. Daha iyi giyimli bir adam bir elinde bir paçavra, ötekinde ise bir somun anahtarıyla duruyor ve bir şey yapmıyordu.

Alexander, ona gülümseyerek, "Özür dilerim efendim," dedi.

"Evet?"

"Burda ne yapıyorsunuz?"

Adam sonradan, acaba niçin kıcına bir tekme atıp onu yola savurmadım, diye düşünecekti. Ama bunun yerine kaşlarını kaldırarak o da gülümsemişti. "Kazanlar ve buhar makineleri yapıyoruz oğlum. Yeterli kazan ve buhar makinesi yok çünkü."

Alexander, "Teşekkür ederim," dedi ve yanından geçerek dökümhanenin gürültü karmaşasının içine yürüdü.

Bu cehennemin bir köşesinden tahta basamaklarla cam bir bölmeye çıkılıyordu. Buradan bakınca olan bitenlerin hepsi görülebiliyordu. Usta-başının iniydi burası. Alexander basamakları dörder dörder tırmandı ve kapıyı vurdu.

Dokunuş

Kapıyı açan orta yaşlı adam, "Ne istiyorsun?" diye sordu.

Ustabaşının o olduğu arkasında ütülü pantolon ve kolları yukarı kıvrılmış temiz bir gömlek olmasından belliydi. Gömleğin yakasının takılma-
mış olmasında şaşılacak bir taraf yoktu... bu sıcakta göz açıp kapayana
kadar sararıp kirlenecekti, hem kimin umurundaydı?

"Kazanlar yapmayı öğrenmek istiyorum efendim. Sonra, kazan yap-
mayı öğrenir öğrenmez bir buhar makinesi yapmayı öğrenmek istiyorum.
Bir deliğin içinde yaşayabilirim, yıkanmasam da olur, dolayısıyla de fazla
bir ücret istemiyorum," dedi çocuk.

"Günde bir şilin -bu saatte bir peni eder- ve bedava tuz tabletleri.
Adın ne, delikanlı?"

"Alexander." Az daha Drummond diyordu, ama anında fikrini değiştirdi. "Kinross."

"Kinross mu? Şehir gibi mi?"

"Evet, şehir gibi."

"Bir çırak alabiliriz ve ben babası tarafından getirilen bir gençtense
gelip benden iş isteyen birini almayı yeğlerim. Adım Bay Connell. Bana
sorular sormaktan çekinme. Bir işin nasıl yapılacağını bilmiyorsan, sorup
öğrenmeden önce yapma. Ne zaman başlayabilirsin, delikanlı?"

"Şimdi," dedi Alexander. Yerinden kıpırdamamıştı. "Bir soru sormak
istiyorum, Bay Connell?"

"Eee?"

"Bedava tuz tabletleri ne işe yarayacak?"

"Yutulmak içindir. Burada çalışan bir adam çok terler, kilolarla ter
döker. Tuz yutmak kaslarında kramplar oluşmasını önler."

Yeni çırak çabuk öğrendikten başka, belirgin mükemmelliğine rağmen
öbür işçilerin sempatisini kazanmak gibi şanslı bir yeteneği vardı.
Oysa mükemmelliğin daha az zeki ve işgüzar çalışanları sinirlendirdiğini
bilmeyen yoktur. Belki de onu bir tehlike olarak görmüyorlardı. Genç
Alexander Lanark firmasında öğrenilebilecek her şeyi öğrendikten sonra

başını alıp gideceğini gizlememişti. Mekânı, avluda, sıkıştırılmış hava üreten buhar makinesine bitişik bir köşeydi. Burası hava koşullarından bir demir levha tarafından korunuyordu ve kazanı gece boyunca beslediği takdirde yeterince sıcaktı. Bu da Bay Connell tarafından çalışması karşılığında ona tanınan bir ayrıcalıktı.

Glasgow, Alexander'in oraya ilk geldiği 1858 yılında berbat bir yerdi. Büyük Britanya'daki en yüksek ölüm oranına ve Glasgowluların en büyük kısmı hiçbir polisin veya memurun dahi giremediği karmakarışık bir labirentten farksız, susuz, kanalizasyonsuz ve ışısız varoşlarda barındıkları için, en yüksek suç oranına sahipti. Belediye meclisi üyeleri oraları toplu halde yıkmaktan söz ediyorlardı, ama çoğu yerlerde olduğu gibi bütün bunlar lafta kalıyordu; amaç sadece sosyal bir vicdan geliştiren ve sayıları giderek artan varlıklı kişileri susturmaktı. Demir ve kömür endüstrileri, Glasgow'un bu hammaddelere yakınlığı nedeniyle çok büyük bir önem taşıyordu. Bunun sonucunda zararlı gazlardan oluşan boğucu bir duman örtüsü bütün şehri sarıyor, en sağlam akciğerleri bile mahvetmesi garantili, gelişmiş bir kimya endüstrisinin katkıları ise durumu daha da kötüleştiriyordu.

Burası Alexander'in uzun zaman kalmayı isteyebileceği bir yer değildi, ama biletini, iyi bir referansı ve kazanlarla buhar makineleri konusunda deneyim sahibi olduğunu belgeleyen bir vesikayı elde etmek için burada yeterince dayanması gerektiğini biliyordu.

Dökümhanenin zemin katından terfi edip makinelerin kendilerini imal etmekle görevlendirildiğinde işlek beyni ürünü daha da geliştirmenin birçok yolunu gördü. Çırak olarak buluşlarının Bay Connell'in mal olduğunu biliyordu, zaten adam da icatlarının patentlerini alıyordu. Bu da Bay Connell'in Alexander'e kârdan küçücük bir pay bile vermek mecburiyetinde olmadığı anlamına geliyordu, ama o, yaşadığı zamana göre adil bir adamdı; vakit vakit teşekkür olarak bu istidatlı gencin avucuna on altın lira sıkıştırıyordu. Ayrıca çıraklık dönemi sona erdikten sonra Ale-

Dokunuş

xander'i kalmaya razı edebileceğini umut ediyordu; bu icatlar sayesinde Lanark rakiplerini çok geride bırakmıştı. Dahası, Alexander'in ücreti on iki saatlik bir çalışma günü için bir şilinden ikinci yılında beş şiline, üçüncü yılında da bir İngiliz Lirası'na yükselmişti. Bay Connell'in ona ihtiyacı vardı.

Fakat Alexander'in kalmaya niyeti yoktu. Kazandığı bütün para avlu duvarındaki bütün öbür tuğlalara benzeyen bir tuğlanın arkasındaki gizli kasasında birikiyordu. Bankalara ve özellikle Glasgow'dakilere hiç güveni yoktu. Bin sekiz elli yedi Western Bankası'nın çöküşünü, bunun sonucunda da endüstrinin, ticaretin ve sıradan insanların birikimlerinin mahvoluşunu görmüştü.

Hâlâ köşesinde yaşıyor, ikinci el giysiler satın alıyor, ayda bir kere de Kaledonya trenine binerek giysilerini yıkamak ve kendisi de yıkanmak için kırsaldaki sakin bir dereye gidiyordu. En büyük masrafı yiyeceklerdi; o kadar hızlı boy atıyordu ki midesi sürekli olarak açlıktan gurulduyordu. Sürekli yorgun olduğu için seks o vakte kadar hayatına girmemişti.

Sonunda kalması için boşuna yalvaran Bay Connell'den beklediği belgeyi aldı. Belgede üç yıllık çıraklık dönemini başarıyla tamamladığı yazılıydı. Bu belgeye göre kaynak ve lehim yapabiliyor, bir buhar çekiciyle bir hadde makinesini çalıştırabiliyor, borular ve demir levhalar üretebiliyor, bir buhar makinesi kurabiliyor, buharın prensiplerini, teorilerini ve mekanizmasını anlayabiliyordu ve hidrolik konusunda yeteneği vardı.

Bilgisinin Lanark'da herkesinkinden, hatta Bay Connell'inkinden de üstün oluşu pazarları Glasgow Üniversitesi kütüphanesinde çalışmasından kaynaklanıyordu. Bunun kiliseye gitmesinden daha verimli bir uğraş olduğundan hiç kuşkusu yoktu. Bu kütüphaneyi kullanmak üniversiteden olmayanlar için kesinlikle yasaktı, ama Alexander bir yetki belgesini, devamlı içmesi nedeniyle bunu kullanamayan bir öğrenciden aşmıştı.

Alet çantasının sahte tabanının altındaki gizli bölme altın paralarla dolu olan Alexander, Cumberland ilini Liverpool yönünde yürüyerek

geçmeye girişti. Bir tüy taşırmış kadar rahat yürüyordu. Bu birkaç tatlı günde bütün İngiliz illerinin bu en güzelinin tadını çıkardı, sonunda da İngiltere'nin ikinci büyük şehrine, Glasgow kadar pis, ama biraz daha sağlıklı Liverpool'a girdi.

Hoş, Alexander Liverpool'da kalmayı aklından geçirmiyordu. Genç adam Kaliforniya'ya ve altın madenlerine gidecek bir gemi arıyordu. Sonunda *Quinnipiac*'ı buldu. Yeni model bir gemiydi. Pervane yerine yandan  arklı    direkli tahta bir tekne. Kaptanlığını da yapan Connecticut doğumlu sahibi, gemilerdeki buharlı makinelerin i leyi ini iyi bilen bir delikanlıyı i e alacağına seviniyordu. Alexander, onu sıkı bir sınavdan geçiren *Quinnipiac*'ın mühendisine de bu yeteneğini kanıtladı. Hiçbir Yanki'nin bir kâğıt parçasına güveni yoktu çünkü.

Quinnipiac'in yükü karışıkı; dev dökme demir imbikler gibi Alexander'ın ne i e yaradığını tahmin edemediği madencilik donanımı, buhar makineleri, kaya kırıcılar, aynı zamanda da pirinç armat rler, Sheffield  atal, bıçakları, İskoç viskisi, curry tozu vs. taşıyordu.

Mühendis, "Amerika'da i  savaş sürüyor," dedi. "Kuzeyin bütün demiriyle çeliği ateşli silahlara ve başka savaş malzemesine harcanıyor. Kaliforniyahılar bu nedenle tüm gereksinimlerini İngiltere'den satın almak zorundalar."

Umutlarıyla rüyalarının hedefi olan görkemli  ehri görmeye can atan Alexander, "NewYork'a gidecek miyiz?" diye sordu.

"Hayır, sırf daha fazla kömür almak için Philadelphia'ya gideceğiz. Ancak zorunlu olduğu zaman yelken açacağız.. buhar çok daha hızlı ve güvenli, bir rüzgâr yakalamak için zikzaklar çizmeye, akıntılara karşı sa a maya gerek yok."

Quinnipiac İrlanda Denizi'nden çıkıp Atlantik Okyanusu'na girerken Alexander, yetenekli bir ikinci mühendis bulduğuna kaptanın niçin o kadar sevindiğini anladı. Herkesin İhtiyar Harry dediği mühendisi fena

Dokunuş

halde deniz tutuyor, içine sürekli kustuğu bir kovaya sıkı sıkı sarılarak sağa, sola koşuyor, görevini yapmaya çalışıyordu.

İhtiyar Harry, "Ergeç geçecek, ama şimdilik dayanılmaz bir baş belası," dedi.

Alexander, "Ranzana dön, inatçı katır," diye emretti. "Ben idare ederim."

Fakat baskı altındaki bir mekanik canavarı fırtınalı bir denizde görevini yapmaya zorlamanın iki erkek için bile tam günlük bir iş olduğunu fark etmekte gecikmeyen Alexander, İhtiyar Harry iki gün sonra görünürde hastalığını yenmiş olarak ortaya çıkınca, bayağı rahatladı. Grank şaftını süren rodların yetersiz yağlayıcı madde yüzünden fena halde ısınmak gibi bir huyları vardı, suç İhtiyar Harry'ye değil, eldeki bütün yağlayıcı maddelere aitti. Kazanın da fazla basınç oluşturma huyu vardı, iki ateşçiden biri İskoç viskisini fazla kaçıncı kendinden geçmişti. Böylece Alexander'ın Amerikalılar hakkındaki ilk gözlemi oluştu: onlarda İngilizler veya İskoçlar kadar sınıf bilinci yoktu. İhtiyar Harry ocağa kömür küreme sırasını seve seve savarken, ikinci ateşçi tartışmalı bir iskambil oyununu kazandıktan sonra gizemli şekilde denize düşünce, *Quinnipiac*'ın ikinci ve üçüncü kaptanları da aynı görevi yerine getirdiler. Hiçbir İngiliz veya İskoç mühendis veya gemi subayı, elleriyle çalışarak alçalmayı göze alamazken, bu pratik adamlar işi görmekle mürettebatı görevlendirmekten kendileri kömür küremeye girişiyorlardı. Mürettebat da gerçek anlamda denizcilerdi ve geminin böğründeki tehlikeli bir şeyin varlığı nedeniyle mesleklerinin yaklaşan sonuna içerliyorlardı.

Liverpool'dan hareketlerinden on iki gün sonra gemi Delaware Nehri'nde demirledi, fakat Alexander'ın Philadelphia'yı görmek için karraya çıkması nasip olmadı. Kömür yüklenmesini denetlemekle görevlendirilince, İhtiyar Harry ile yüksek rütbeli subaylar özlemini çektikleri pavuryaları yemeğe giderken, o, vaktini hamalların çuvalların yükünü kömür ambarına boşaltmalarını seyretmekle geçirdi.

Daha iyi bir havada ve daha sakin denizlerde güneye doğru yol alan gemi, buhar gücünü de artıran elverişli rüzgârların yardımıyla İhtiyar Harry'nin tahmin ettiğinden de daha az kömür yaktı. Kazanın  alışması durdurulana kadar Güney Brezilya'daki Florianopolis'i geçmişlerdi.

Alexander bu arada Güney Amerika'nın kömür ve her türlü maden cevheri bakımından zengin olduğunu öğrenmişti. Biz İngilizler niçin dünyanın bütün endüstri varlıklarının sadece Avrupa ve Kuzey Amerika'yla sınırlı olduğunu düşünüyoruz acaba diye merak ediyordu.

Yandan  arklı bir gemi *Quinnipiac*'ı yedeğine alarak Uruguay sınırında uzun ve sakin bir hali  olan Lagos dos Patos'a götürdü, Porto Alegre'de ise gemi ambarı yine kömürle dolduruldu.

İhtiyar Harry, "İyi damarlar içerlerde olduğu için eskiden burada yaş ve gazlı bir kömür y klenirdik. Ama bir İngiliz şirketi madenleri işletme imtiyazını elde ettiği için şimdilerde kaliteli kömür trenle getirtiliyor," dedi.

Fakat Horn Burnu'nu yelken açarak geçtiler, ne görkemli deneyimdi bu! Dağ gibi dalgalar, acı acı uluyan r zg rlar! Alexander'ın Horn Burnu hakkında bütün okudukları gerçekmiş meğer.

Kazana *Quinnipiac* şili'de Valparaiso'dan ayrılanaya kadar katı yakıt yüklenmedi.

İhtiyar Harry, "şili kömürü bizim için son," dedi başını sallayarak. "Kaliforniya'ya vardığımızda bile doğru dürüst bir kömür bulamayacağız. Orada sadece su yüklü linyit ve düşük kaliteli kükürtlü ve bitümlü taş kömürü var. Böylesi ise gemilerdeki buhar makinelerinde kullanılmaya hiç elverişli değil, çıkan gazlar insanı   d r r. Kötünün iyisini bulmak için Vancouver Adası'na gitmek zorundayız. Ondan sonra da Batı Pasifik boyunca yine güneye: Valparaiso'ya."

Alexander, "Gemideki buhar makinelerinin niçin odun yakmaya elverişli olduğunu merak ediyordum," dedi.

"Tabi ki odun var, Alexander! Binlerce mil kare. " İhtiyar Harry'nin gri gözlerinde muzip bir parıltı vardı. "Altın madenlerinde servet sahibi olmayı planlıyorsun, değil mi?"

Dokunuş

"Doğru."

"Alüvyonlar çoktan gitti. Bu iş artık bir endüstri oldu çıktı."

"Biliyorum. Bu nedenle bir buhar makinistinin başarma şansı olduğunu düşünüyorum."

San Francisco'nun nüfusu 1848 ve 1849'deki altına hücum sırasında dört katına yükselmışti ve bu kadar kısa süredeki bu dev akının tüm özelliklerini taşıyordu. Şehrin uzun zaman önce terk edilen kıyıları barakalar ve kulübelerle dolup taşıyordu. Mimari estetik konusunda bazı iddiaları olduğu için şehrin merkezinde altının gücünü görmek daha kolaydı. Batıya gelenlerin birçoğu sonunda altın aramaktan daha yavan işler görmek için oraya yerleşmişlerdi. Fakat Kaya Dağları'nın öbür yanında Kuzey'le Güney'in arasında savaşın patlak vermesi üzerine bu kişilerin bir kısmı savaşmak için geri dönmüşlerdi.

Alexander para konusunda James Amca'sı kadar tutumluydu, ama bir, iki altın arayıcısı bulmak için en elverişli yerin bir bar olduğunu biliyordu; bu yüzden de bir bara gitti. Burası Glasgow'daki pub'lara hiç benzemiyordu. Hiç yiyecek servisi yapılmıyor, masalarla adı görünüşlü kadınlar ilgileniyor ve müşterilerin bütün içtikleri de küçük bardaklarda geliyordu. Alexander bir bira ısmarladı.

Garson kadın göğüslerini ileri uzatarak, "Çok tatlısın," dedi. "Burası kapanınca beni eve götürmek ister misin?"

Alexander gözlerini kısıp kadına baktıktan sonra kararlı bir tavırla başını salladı. "Teşekkür ederim, ama istemem, bayan," dedi.

Kadın celallendi. "Derdin ne, Garip Şiveli Beyfendi, beni yeterince kibar bulmadın mı?"

"Hayır, bulmadım, bayan. Bana frengi bulaşmasına hiç niyetim yok. Dudağınızın üstünde bir frengi yarası var."

Kadın birayı getirince bardağı masanın üstüne çarptı ve burnunu havaya dikerek uzaklaştı. Bu hareketi karanlık bir köşedeki iki erkeğin dikatini çekmişti.

Colleen McCullough

Alexander bardağını alarak iki müşterinin yanına yürüdü. Altın hummasına yakalandıkları her hallerinden belliydi. "Oturabilir miyim?" diye sordu delikanlı.

Ufak tefek ve sarışın olanı, "Tabi, buyur," dedi. "Benim adım Bill Smith, kıllı arkadaşım da Chuck Parsons."

"Ben de İskoçya'dan Alexander Kinross'um."

Parsons kıkırdadı. "Yabancı diyarlardan geldiğini anlamıştım, arkadaş. Amerikalıya benzemiyorsun. Niçin Kaliforniya'dasın?"

"Altın bulma sevdasındaki bir buhar makinistiyim."

Bill'in yüzü güldü. "İşte bu harika! Biz de altın bulma sevdasında olan iki jeologuz."

Alexander, "Jeoloji altın arayıcılığında yararlı bir meslek," dedi.

Chuck, "Buhar makinistliği de öyle, arkadaş. İki jeologla bir buhar makinisti elbirliği yapınca altın bulmak o kadar gerçekdışı bir hayal olmasa gerek," diyerek nasırlı parmağıyla asık suratlı bir güruh olan bardaki öbür içkicileri işaret etti. "Görüyor musun onları? Şansları yüzlerine gülmediği için Kentucky'ye veya Vermont'a veya geldikleri eyalet neresiyse oraya dönmeye can atıyorlar. Bu çaylaklar bir şisti boktan ayıramazlar. Yoksa her sersem bir tavanın içindeki tortuları yıkayabilir. Ama bir altın damarını işlemek ne yaptığını bilenlerin işidir. Sen bir buhar makinesi yapabilir misin, Alex? Ve onu çalıştırabilir misin?"

"Elimde gerekli parçalar olursa kolay."

"Ne kadar paran var?"

Alexander ihtiyatı elden bırakmadı. "Duruma bağlı," dedi.

Bill ile Chuck bakışarak başlarını salladılar. Chuck, çalı gibi sakalının arasından sırtarak, "Cinsin, Alex," dedi.

"Bunun İskoçya'daki karşılığı uyanık'dır."

Bill masanın üzerine eğilerek sesini alçalttı. "Şu halde açık konuşalım. Chuck'la benim ikişer bin dolarımız var. Sen de bu kadar bir para ortaya koyabilirsen ortak oluruz."

Dokunuş

Bir İngiliz Lirası'na karşı dört dolar. Alexander, "Aşağı yukarı koyabilirim," dedi.

"Öyleyse anlaştık demektir."

"Tamam."

Alexander iki delikanlıyla el sıkıştı. "İşe neresinden başlayacağız?"

Bill bir yandan birasını yudumlarken, "Gereksindiklerimizin büyük bir kısmını nehir kıyısındaki terk edilmiş kazı yerlerinden bedavaya elde edebiliriz," dedi.

Alexander, hiçbirimiz içkiye düşkün değiliz, diye düşündü. Bu da ortaklığın geleceği açısından iyiye alamet. Bu ikisi fazlaca iyimser, ama budala değil. Eğitimli, genç ve güçlüler.

"Özetle neler gereksiniyoruz?" diye sordu.

"Önce o buhar makinesinin parçalarını. Bir kaya kırıcısı. Daha sonra altının başka elementlerden ayrılmasını sağlayacak sarsıntı masası için önceden kesilmiş odun. Bir öğütücü. Bunları madencilerin kayaç altını bulmayı umut etmiş oldukları alanlarda bulabiliriz. Bir de katırlar lazım, terk edilmiş olanlar hâlâ oralarda dolanıyordur," dedi Chuck. "Paramız burada Frisco'da satın almak zorunda olduğumuz malzemeye gidecek, fiçılarla barut. Bu yerel olarak yapılır ve Doğu'da savaş olduğu düşünülürse oldukça ucuzdur. Güherçile Şili'den gelir, kükürt ise Kaliforniya'da bol. Mangal kömürü yapılmasına elverişli ağaçlar ise her yerde yetişir. Patlayıcı maddeyi koymak için kartuş kâğıdı. Fünyeler. En büyük masrafımız şişelerle cıva olacak; Allah'tan ki bu da bu kıyılarda bulunur."

"Cıvayı ne yapacağız?"

"Kuarz içine gömülü altın çıkaracaksa gerekiyor, bunu bir külbütörle yapamazsın. Kuarzı bir parçalayıcıyla beş santimlik parçalara ayırıyor, sonra bunları bir öğütücüde toz haline getiriyorsun. Bu arada cıvanın içinde damlacıklar halinde asılı bulunduğu bir su kuarzın içine akıtılır. Altın cıvayla birleşir ve bu şekilde kuarzdan ayrılır." Chuck kaşlarını çatı. "Altını cıvalı alaşımdan ayıran dökme demirden arındırıcıları beraber-

mizde sürükleyemeyiz... ağırlıkları tonları bulur ve parçalara ayıramazlar. Ayrıca bizim almamız için ortalarda terk edilmiş olacaklarını hiç sanmam. Dolayısıyla bir damar bulduğumuz zaman altınımızı cıvamız tükenene kadar alaşım durumunda tutmamız gerekecek."

Alexander, "Cıvanın çok ağır olduğunu ben de biliyorum," dedi.

Bill söze karıştı. "Evet. Standart bir şişesi otuz sekiz kilo çeker. Ama bu kadar cıva da dünya kadar altınla birleşir, Alex. Yaklaşık yirmi beş kiloyla ayrılmamıza sıra gelene kadar zengin olacağız."

"Burada başka neler almak gerek. Benim aletlerim var."

"Yiyecek almak zorundayız. Burada, Coloma'da veya herhangi başka bir altın şehrinde olduğundan çok daha ucuzdur. Torbalarla kuru fasulye ve çekirdek kahve alacağız. Domuz pastırması da. Gideceğimiz yerlerde sebzeler doğada yabani olarak yetişir; geyik de bol. Chuck keskin bir nişancıdır." Bill bir kaşımını kaldırdı. "İçimizden birinin iyi nişancı olması gerekir. Ayılar yetişkin bir erkekten daha iridir. Kurtlar da sürüler halinde avlanır."

"Bir tüfek edinmem lazım mı?"

"Tabanca senin işini görür. Tüfeği Chuck'a bırak. Kaliforniya'da kimse silahsız gezemez. Hem de silahını herkesin göreceği bir yerinde taşı."

"Ve altı bin dolar bütün bunları satın alacak, öyle mi?"

"Tabi. Bu parayla ayrıca binmemiz için üç at ve Frisco'da aldıklarımızı taşımak için katırlar satın alacağız."

Alexander bu planı, özellikle de Chuck Parsons ile Bill Smith'in, hayal kırıklığına uğramış altın arayıcılarının fevkalade değerli araçları öylece terk etmiş olacaklarına dair bilinçsizce güvenlerini şüpheyile karşılıyordu. Ama Sierra Nevada'nın eteklerine yol alırlarken ortaklarının niçin bu kadar iyimser olduklarını anlamaya başladı. Arazinin kanyon dedikleri derin vadiler tarafından kesilmiş olması, başarısızlığa uğramış insanların yanlarındaki eşyanın büyük kısmını terk ettiklerini gösteriyordu.

Dokunuş

Gerçekten de American Nehri'nin kıyısındaki küçük tepelerde kuvarz damarlarının varlığına işaret eden her yerde buhar makinelerinin, kaya parçalayıcılarının ve öğütücülerin kalıntılarına rastladılar. Bunlar paslanmış olmaktan çok, getiren adamlar onları nasıl çalıştıracaklarını bilememiş gibi hırpalanmış gözüküyorlardı. Nehrin içinden geçtiği arazi, Alexander'ın gözüne burada sanki korkunç bir savaş olmuş gibi gözüküyordu. Top mermileri sanki toprağı delik deşik etmiş, kayalarıyla çakıllarını dağıtmış, çukurlar, hendekler, mağaralar oymuştu. Her tarafta devrilmiş parçalayıcılar, öğütücüler, süzgeçler ve boru parçaları göze çarpıyordu. Savurgan bir ülkeydi burası: onu senin için çalıştırmayı beceremediğin takdirde, yapacağın şey kalkıp gitmek, getirdiklerini çürümeye ve dağılmaya terk etmekte.

Bu yıkımı yaratanların hiçbir izine rastlamadılar; bazıları herhalde San Francisco'ya dönmüş, başkaları gömülü ağır tortuları basınçlı su püskürterek ortaya çıkarmak için daha yükseklerle çıkmışlar, daha başkaları ana damarı, serbest haldeki altını içeren kuvarz damarlarını bulmak için daha uzağı yönelmişlerdi. Bu sonuncular altın arayıcılarının en kararlıları, altın hummasının gerçek kurbanlarıydılar."

Bir yandan atlarını sürerlerken iki jeolog, söylediklerini adeta yutan Alexander'e bilimlerinin esaslarını aktardılar.

Çiftin daha çalışkan görünen Bill, "Kaliforniya'nın kayaçları hakkında fazla bir şey yayımlanmadı," diye başladı. "Ama işi başından ele alırsak, Avrupa'da bir yerde Fischer adında bir rahip dünyanın kayalardan esnek bir kabuğı ve katı bir çekirdeğı olduğunu söylüyor. İkisinin arasındayık durumda katı kıvamlı bir sıvı var, ki bu volkanlardan lav olarak fışkırıyor. Bu oldukça cüretkârane bir teori, ama bize doğruymuş gibi gözüküyor."

Üstünde yaşadığımız dünya üzerinde daha önce kafa yormamış olan Alexander, "Dünya acaba kaç yaşında?" diye sordu.

"Hiç kimse kesin olarak bilmiyor, Alex. Bazıları iki yüz milyon yıl diyor, başkaları altmış milyon yılda ısrar ediyor. Ama şöyle ya da böyle Kutsal Kitap'ın söylediğinden daha uzun zamandır dönüyor."

Alexander, "Bu akla yakın," dedi. "Tevrat yazıldığı sırada etrafta jeolog yoktu." Delikanlının aklına birden bir şey geldi. "Ya yerkabuğu? O da kayadan mı oluşmuş? Madenler nereden geliyor peki?"

"Kitle halindeki madenler kayadır."

Chuck da burada söz aldı. "Kabuk paleontologların katman dedikleri katlara bölünmüştür. Bu katları belirleyen de kayanın içinde bulunan fosillerdir. Darwin'in evrim hakkında söylediklerinin doğruluğunu bundan anlıyoruz. Kaya ne kadar eski olursa, içinde korunmuş yaşam biçimleri de öyle olur. Bazı kayalar -ki bunlara temelde gnays denilir- o kadar yaşlıdır ki hiç fosil içermezler, ama hiç kimse bu gnaystan bulamamıştır. Ancak İngiltere'de hiç hayat içermemiş kırmızı bir kumtaşı vardır."

Alexander, "Ama," diye itiraz etti. "Kanyonlarda gördüğümüz hiçbir kaya katmanlar halinde değil. Gerçekte katları görmek zor."

Bill, "Kabuk depremler dolayısıyla sürekli hareket halindedir, öyle olunca da kaya katmanları sürekli yer değiştirir, buruşur, çarpılır, koparlar. Daha doğrusu katmanlar bu hareketlere hedef olurlar. Ayrıca rüzgâr ve su tarafından aşındırılırlar ya da bir an denizin altındayken, bir an sonra yukarsındalar. Dünyamız kaya bahsinde gerçekten faaliyet halindedir."

Alexander, Kaliforniya'nın özellikle kıyı şeridinde oldukça genç olduğunu öğrendi. Ve kendisi gelişinden beri hissetmediyse de, bu topraklar sürekli depremlerle sarsılmaktaydı.

"Kıyılardaki dağlar çok genç kumtaşları ve tortulu şistlerdir. Fakat kuzeye doğru oldukça yeni sayılan Pliyosen dönemine ait granit dilleri tarafından kesilirler. Sierra'nın eteklerinde kireçtaşı kayaları vardır, ama dağların kendileri çoğunlukla saf granittir. Burası bir granit ülkesidir, şöyle ki granit içindeki kuvarz damarlarında saf altın bulunur. Bizim aradığımız da bu," dedi Bill.

Dokunuş

Bazı insanların altının varlığını hissettikleri söylenir, hatta onlara sorsanız yerin altındaki altının kokusunu aldıklarını söylerler. Alexander'in de öyle biri olduğu meydana çıktı.

1862 ilkbaharının başlarında atlarının üstünde güneye doğru yol almaya başladılar. Yanlarındaki dev katır konvoyu San Francisco'daki alışverişlerinden başka, terk edilmiş kazı alanlarından topladıkları her şeyi taşıyordu. Bunların arasında bir öğütücü, bir kaya parçalayıcı ve arka ayaklarından tutup sürükledikleri bir karkasın üstünde Alexander'in kuracağı buhar makinesi için orta boy bir kazan vardı. Bill ile Chuck Sierra'nın yüksek tepelerine gitmekten yanaydılar, fakat ihtiyatlı Alexander hayır dedi; onlar daha işe girişmeden kış bastırırdı. Ayrıca, belki yüz tane benzerinden farklı gözükmeyen bir vadide bir öğütücü dışteki altın dolgudan yayılan kokuyu duyduğunun bilincindeydi. Büyük granit kayaları yer yer ormandan arınmış yamaçları benekliyordu.

"Önce burayı deneyeceğiz," diye diretti. "Bir şey bulamazsak daha yükseğe çıkarız, ama ben burada altın olduğunu sanıyorum, hem de yüze ye yakın yerde. Şu kaya çıkıntısını görüyor musun, Chuck? Git, ona yakından bak. İlk olarak burayı sahipleneceğiz."

Kaya çıkıntısının dibindeki yaprak küfleriyle yumuşak toprağın altında gözden kaçmayan kalın bir kuvarz damarı vardı. Chuck bunu temizleyip ovuşturunca ıslıl ıslıl parlamaya başladı.

Genç adam, "Tanrım!" diye soluyup topuklarının üstüne çöktü. "Sen bir sihirbazsın, Alex!" Ayağa fırlayıp dans ederek dönmeye başladı. "Tamam, bir süre burada kalacağız, onun için de burada iyi bir kulübe inşa edip atlar için çitlerle çevrili bir alan hazırlayacağız. Katırlar fazla uzaklaşmazlar, burası kurt ülkesidir. Alex şu buhar makinesini yapmaya başla."

Hiç de heyecanlanmış gözükmeyen Alexander, "Daha sonra," dedi. "Şimdi bana patlamaların nasıl yapılacağını öğret."

Yaz yoğun bir inşaat faaliyeti içinde geçti. Motorun ocağında yakmak için birçok ağaçların kesilmesi, kulübenin inşa edilmesi ve giderek

Colleen McCullough

çoğalan kaya kırıklarının çaresine bakmak için makinenin hazır edilmesi lazımdı. Chuck'la Bill işin başında kazmalarla kazdılar, sonra damarı içrilere doğru takip ederken barutla yaptıkları küçük patlamalarla çalışmalarını sürdürdüler. Bu arada kaçınılmaz kazalar oldu; bir şarj erken patlayınca Chuck ağır yaralanmaktan kıl payı kurtuldu. Bill balta kullanırken bacağını kötü kesti; Alexander de fişkıran buhardan haşlandı. Bill bacağındaki kesigi adi bir dikiş iğnesiyle dikti; derme çatma bir koltuk değneğinin yardımıyla hoplayan Chuck da yanığı tedavi etmek için pis kokulu bir ayı yağı ortaya çıkardı. Fakat çalışma aralıksız devam etti: bazı insanların vadilerine çıkagelerek ne yaptıklarını keşfetmeyeceklerine güvenilebilir miydi?

Yağmur ve sulu kar mevsimi bastırırken adamlar arı gibi çalışıyorlardı, kayayı kırıyorlar, ezip toz haline getiriyorlar, bu arada buhar makineleri de pofur pofur çalışıyordu. Burası çok sulak bir ülkeydi, öğütücünün silindirinin içine boşaltıp saf altını haznedeki cıva damlacıklarıyla birleşmeye itmek için yeterince su vardı. Cıva damlacıklarıyla birleşmeyen altın çamur olarak eğimli bir oluk boyunca akıyor, bunun dibinde bulunan cıva kaplı bir bakır levha tarafından zapt ediliyordu.

İlkbahar sonlarında şimdi bir çalı çırpı örtüsünün altında sarımsı kitleler halinde birikmiş cıva tükendi.

Alexander bu arada yirminci yaş gününü geride bırakmıştı. Ağır işlerde çalışmış bir gencin güçlü ve kaslı vücuduna sahip olmuştu. Bir seksen iki metrelik bir boya da ulaşmıştı ve büyümesinin artık son bulduğunu fark ediyordu.

Ama ben bu hayattan bıktım, diye düşünüyordu. Son altı yıldır başımın üstünde, beni soğuktan koruyacak olan ve yağmur yağınca su sızdırmayan bir dam olmadı. *Quinnipiac*'da bile güverteleri usulünce kalafat edilmediği için hamağıma su akıyordu. Bir güverte usulüyle kalafat edilebilirmiş gibi. Burada tıka basa karnımı doyuruyorum, ama Glasgow'da yemeklerin yüzde doksan beşi unken burada fasulyeyle geyik etinden iba-

Dokunuş

ret. Rozbifle patates kızartmasını en son bir Kinross düğününde yemiştim. Bill ile Chuck iyi adamlar, zekiler ve jeoloji bahsinde bilgililer, ama George Washington hakkında Büyük İskender hakkında olduğundan çok daha fazla şey biliyorlar. Evet, bu hayattan bıktım.

Chuck berrak bir mayıs sabahı konuşunca Alexander onu uzaktaki bir boru sesine kulak verir gibi dinledi.

Chuck ellerindeki altın miktarına bakarak, "Burada dünya kadar altın var," dedi. "Amalgamdan yüzde otuz veya kırk oranında altın cevheri elde etsek bile zengin olmuş sayılırız. Baklayı ağzımızdan çıkarmanın zamanı geldi. İçimizden birinin atına atlayıp Coloma'ya gitmesi ve altının ayırımı için arındırıcılar temin etmesi lazım. İkimiz ise işgalcilere karşı burada beklemek zorundayız."

Alexander, "Gitmek istediğim için ben gideceğim," dedi. "Yani ayrılmak istiyorum. Amalgamımızın üçte biriyle maden üzerindeki hakkımı satın alabilirsiniz. Madendeki hissemi arındırıcıları getirecek birine ve motoru çalıştıracak bir adama devredebilirsiniz. Örnek olarak bana cevherden yarım kilo kadar verirseniz taliplerin akınına uğrayacaksınız."

Bill dehşet içinde kalmıştı. "Ama damar tükenmiş değil," diye bağırdı. "Biz derine indikçe, verim daha da artıyor. Senin kadar çalışkan ve uyumlu ortakları dünyada bulamayız. Tanrı aşkına, niçin ayrılmak istiyorsun?"

"Ne bileyim, özgürlüğüne düşkün biriyim galiba. Öğrenmek zorunda olduklarımın hepsini öğrendiğime göre yoluma devam etmemin zamanı geldi." Alexander güldü. "Başka bir yerdeki dağların altında belki daha fazla altın vardır. Eğer bozulmamışsa, sizlere ayrılmış cıvayı geri yollarım."

Alexander, Coloma'da amalgamın üçte birini ayırttı ve külçe olarak sağladığı otuz kilo altının yirmi yedi buçuğunu alakoydu. Atının üstünde şehirden çıkarken altın bir katırın üstünde seyahat eden alet kutusunun gizli bölmesindeydi. Altını olduğu tabi ki etrafta duyulmuştu, fakat son

kulübeden daha bir mil uzaklaşmadan genç adam peşindekileri atlatmış ve hiçbir iz bırakmadan ortadan kaybolmuştu.

Sonuna yaklaşan iç savaşa katılmak üzere doğuya yolculuk eden kalabalık ve tepeden tırnağa silahlı bir gruba katıldığı sırada Alexander, hayal kırıklığına uğramış, şanssız altın arayıcısı rolünde kusursuzdu. Öyleyken her gece değerli alet kutusuna sarılarak uyuyordu; giysilerinin içine dikilmiş altın paraların verdiği rahatsızlığa da alışmıştı. Ve hiçbir zaman fazla ağırlık yüklenmiş izlenimi uyandırmamaya dikkat ediyordu.

Kaya Dağları'nın yüksek dorukları arkalarında kaldıktan sonra doğal halleriyle gördüğü kızılderililerden çok etkilendi. Atlarına eysiz binen, boncuklarla işli geyik derisinden giysiler giymiş, mızraklarının ucu tüylerle süslü ve yaylarıyla oklarını her an hazırda tutan son derece gururlu adamlardı. Fakat nefret ettikleri beyazların bu kalabalık ve silahlı kafilisine saldırmayı düşünmeyecek kadar akıllıydılar. Sadece atlarını durdurup yabancıları bir süre seyrettiler, sonra gözden kayboldular. Yüzlerce yaban mandası, geyikler ve daha küçük başka hayvanlarla kırlarda dolaşıyorlardı. Alexander özellikle toprağı kazıyarak kendine bir in yapan ve kabaetlerinin üstünde oturup geçenlere bakan hayvancığa bayılmıştı.

Avrupalıların yerleşim yerleri sıklaştıkça minik köylerin hizasından geçtiler. Burada harap birkaç tahta bina çamurlu bir yolun iki yanına sıralanmıştı. Bu köylerde beyaz adamlar gibi giyinmiş kızılderililer sarhoş gibi dolaşıyorlardı. Alexander, sert içkilerin dünyanın mahvını hazırladığını düşünmekten kendini alamadı. Büyük İskender bile bol içkili bir âlemin ertesinde midesinin delinmesi sonucunda ölmüştü. Beyaz adam da nereye gitse sert ve ucuz içkileri beraberinde götürüyordu.

Göçmen vagonlarının izledikleri yollardan birinde seyahat ediyorlardı. Ancak, kızılderili saldırılarına karşı uzun kafileler halinde batıya yolculuk eden pek az göçmene rastladılar. Kafileleri Kansas eyaletinden geçerek Kansas City'ye vardı. Alexander, iki büyük nehrin buluşma noktasında arkadaşlarıyla vedalaştı ve St. Louis ile Mississippi'ye doğru Misso-

Dokunuş

uri Nehri'ni izledi. Huşu içinde bunların dünyadaki en büyük nehirler olmaları gerektiğini düşündü ve doğanın Amerika'ya gösterdiği cömertliğe bir kez daha hayran oldu. Zengin topraklar, bol su ve kışların çok daha kuzeydeki İskoçya'dakilerden soğuk olmasına rağmen, tarıma elverişli mevsimler...

Genç adam, hiçbir ilgisinin olmadığını hissettiği bir mücadeleye bu-
laşmamak için savaş alanlarından uzak kalmaya dikkat ediyordu. Indiana'nın kuzeyinden geçerken alacakaranlıkta ıssız bir çiftlik evinde durarak her zamanki istemini açıkladı: çiftlikte gereği duyulan herhangi bir ağır iş karşılığında bir yemek ve samanlıkta bir yatacak yer. Erkeklerin çoğu savaşta olduğundan bu düzen işe yarıyordu; kadınlar ona güven duyuyorlar, o da onların güvenine hiçbir zaman ihanet etmiyordu.

Kapıya çıkan kadının elinde bir tüfek vardı. Alexander bunun nede-
nini hemen fark etti: kadın genç ve güzeldi ve etrafta çocuk sesi duyul-
muyordu. Yalnız mıydı yoksa?

Amerikalıların hoşlandıkları İskoç şivesiyle, "Tüfeği bırakın, size za-
rar verecek değilim," dedi. "Bana yemek verin ve geceyi geçirmem için sa-
manlığınızda bir yer açın. Karşılığında sizin için odun kırar, ineği sağlar,
bahçenizdeki yaban otlarını ayıklar ve daha başka ne isterseniz yaparım,
bayan."

Kadın tüfeği duvara dayadıktan sonra, "Ben asıl kocamın geri dön-
mesini isterdim, ama bu olanaksız," diye içini çekti.

Kadının adı Honoria Brown'du, birkaç haftalık kocası da Shiloh adın-
daki bir çarpışmada ölmüştü. Honoria o zamandan beri yalnız yaşıyor, ken-
di başına sürebildiği toprakta ne yetiştirebilirse onunla geçiniyor ve yanları-
na dönmesi için ailesinin yaptığı ısrarları duymazlıktan geliyordu.

Tavuk eti, patates kızartması, genç kadının bahçesinin ürünü olan
yeşil fasulye ve delikanlının Kinross'dan ayrılmış olan beri tattığı en iyi sos-
tan oluşan bir akşam yemeği sırasında Honoria, "Bağımsızlığımı seviyo-
rum," dedi. Açık renkli, gür kirpiklerle çevrili camdan yapılmış izlemini

uyandıran mavimsi yeşil gözlerinde alay, sertlik ve boyun eğmezlik okunuyordu. Şimdi gözlerinde yeni bir anlam yer etmişti: hesapçılık. "Bununla birlikte," diye devam etti. "Bu savaş sona erip erkekler yavaş yavaş dönmeye başladıkları vakit, burada yalnız yaşayamayacağımı bilecek kadar akıllıyım. Bilmem, yüz dönümlük bir çiftliği olan bir eşe sahip olmayı düşünür müsün?"

"Hayır," dedi Alexander yavaşça. "Indiana benim için yolculuğumun hedefi değil ve hiçbir zaman bir çiftçi olmayacağım."

Genç kadın dolgun dudaklarının köşelerini aşağı kıvrarak omuzlarını silkti. "Neyse, denemeye değerdi. Sen bir kadın için iyi bir koca olacaksın."

Yemek sona erdikten sonra Alexander, kadının baltasını bile di ve lamba ışığında yorulmadan bir saat odun kırdı. Kadın, sürenin sonuna doğru arka kapıya çıkarak onu seyretmeye başladı.

Alexander baltayı elinden bırakıp tekrar bilemeye hazırlanınca, "Terlemişsin," dedi. "Hava soğuk, onun için de mutfağımdaki teneke küvete sıcak su koydum. Kuyudan biraz daha su getirirsen, ben giysilerini yıkarken sen sıcak bir banyo yaparsın. Giysilerin sabahdan önce kurumayacağına göre, samanlıkta uyuyamayacaksın demektir. Benim yatağımda uyuyabilirsin."

Alexander içeri girince yemek yedikleri mutfağın pırıl pırıl olduğunu gördü. Bulaşıklar da yıkanmıştı. Yemeğin pişirildiği ocak insanı rahat ettirecek kadar ısı yayıyordu. Honoria'nın teneke banyo küveti ocağın önündeydi ve Honoria'nın dev demir ibriğindeki sıcak suyla doldurulmuştu. Alexander ibriği kuyudaki suyla tekrar doldurdu ve küvetteki suya ilave etti. Alexander, ona giysilerini; kot pantolonunu, kot gömleğini ve uzun donunu uzatırken Honoria kolunu uzatıp bekledi. Sonra gülümsedi.

Arkasını dönerek masanın üstündeki küçük leğene doğru yürürken, "Çok biçimli bir vücudun var, Alexander," dedi.

Sıcak su Alexander'e çok iyi gelmişti. Çenesini dizlerine dayayarak suyun içinde büzüldü. Gözkapakları kapanıyordu.

Dokunuş

Genç kadının güçlü ve sert elinin sırtına dokunuşu onu uyandırdı.

Parmaklarıyla erkeğin sırtını yoğurarak, "İşte bunu kendin yapamazsın," dedi.

Erkeğin ıslak ayaklarının altına büyük bir keçe yaydı, onu büyük bir havluyla sardı ve vücudunu ovuşturdu.

Alexander az önceye kadar bitkindi, şimdi aksine uyanık ve tetikteydi, bütün duyuları ayaklanmıştı. Havlunun içinde dönerek genç kadını beceriksizce öptü. Bu öpücük kadında muazzam bir tepki doğurdu, öpücüğü erkeğin daha önce bilmediği yoğunlukta fiziksel bir duygu fırtınasına dönüştürmüştü. Eski püskü elbisesi yere kaydı, gömlekle külodu elbisesi izledi, el örgüsü çorapları da öyle ve Alexander Kinross hayatında ilk kez çıplak bir kadın vücudunun vücuduna yapıştığını hissetti. Honoria'nın dolgun göğüsleri onu büyülemişti, onlara doyamıyor, yüzünü aralarına gömüyor, meme başlarını avuçlarıyla okşuyordu. Her şey çok doğal şekilde gelişti; kadının ne istediğini, kendisinin ne istediğini hissetmek için Alexander'in deneyime gereksinimi yoktu. Ulaştıkları doyum yapma-cıkla ilgisi olmayan aydınlık ve ortak bir heyecan duygusuna neden oldu.

Gecenin ilerleyen saatlerinde bir ara kadının yatağına geçtiler, ama Alexander, onun kadar aşka susamış olan güzel ve ihtiraslı harika kadınla sevişmeye devam etti.

Erkek şafak sökerken giyinmeye başlayınca, Honoria, "Burada benimle kal," diye yalvardı.

Alexander dişlerinin arasından, "Kalamam," dedi. "Benim yazgım, benim geleceğim bu değil. Benim burada kalmam, Napolyon'un Elba Adası'nda kalmayı seçmesi gibi bir şey olur."

Honoria ağlayıp sızlamadı, bunun yerine erkek dışarıya atını eyerlemeye gidince kalkıp ona kahvaltı hazırladı. Amerika macerası içinde altın ilk ve son kez ambardaki samanların altında bütün gece unutulmuştu.

Genç kadın erkeğin tabağına yumurta, jambon ve tahıl lapası doldurarak, "Yazgı," dedi. "Garip bir kelime bu. Daha önce de duymuştum,

ama erkeklerin onun hakkında senin gibi düşündüklerini bilmiyordum. Eğer yapabilirsen, bana yazgının ne olduğunu anlat."

"Benim yazgım büyük olmak, Honoria. Dar görüşlü ve kinci bir ihtiyar Presbiteryen rahibine neyi yok etmeye çalıştığını ve bir insanın, doğumuyla ilgili koşullara rağmen yükselebileceğini kanıtlamak zorundayım." Genç adam bir gece öncenin ihtişamından pembe yüzü hâlâ ıslıl ıslıl olan kadına kaşlarını çatarak baktı. "Güzelim, dört veya beş büyük ve vahşi köpek edin. Sen güçlü bir kadınsın, sana saygı duyar ve dediklerini yaparlar. Onları yabancıların boğazına saldırmaları için eğit. Köpekler bir tüfekten daha iyi koruma sağlarlar, tüfeği onları tavşanlar, kuşlar ve benzeri hayvanlarla besleyebilmek için kullan. Öyle olunca sana koca olacak adam gelene kadar burada yalnız yaşayabilirsin. Çünkü o koca gelecek. Gelecektir."

Alexander gittikten sonra kadın kapısının önündeki sundurmada durdu ve onu görebildiği sürece arkasından baktı. Alexander, Honoria'nın, onda sebep olduğu değişikliğin farkında olup olmadığını merak ediyordu. Bir zamanlar gelişmemiş olan içindeki acı şimdi bilinçli bir bilgiydi. Honoria Brown Pandora'nın kutusunu^(*) açmıştı. Fakat onun gibi bir kadın yüzünden Alexander, birçok erkeklerin yaptığı gibi, canı çektikçe bir kadın bulmak için gururunu ayakları altına almak zorunda kalmayacaktı.

Ayrılırken duyduğu en büyük üzüntü, o kadar çok istediği halde dar zamanlarda sıkıntısının üstesinden gelebilmesi için ona küçük bir kese altın bırakamamış olmasıydı. Eğer böyle bir teklifte bulunmuş olsa, kadın geri çevirir ve hakkında kötü düşünürdü; yok, altınları sonradan kadın tarafından bulunmaları için bırakmış olsa, kadının onunla ilgili anıları lekelenmiş olurdu. Sonuçta Honoria'ya bütün verebildikleri yakılmaya hazır odunlar, yabani otları ayıklanmış bir bahçe, şimdi çok daha iyi çalışan bir kuyu palangası, keskin bir balta ve kendi özü olmuştu.

(*) Yunan Mitolojisi'nde ilk ölümcül kadın. İçinde bütün sorunların bulunduğu bir kutuyla dünyaya gelmişti. Merakından kapağı açınca bütün sorunlar dünyaya yayılmış, geride sadece kutunun dibine sıkışmış olan umut kalmıştı.

Dokunuş

"Onu bir daha görmeyeceğim, onu gebe bırakıp bırakmadığımı hiçbir zaman bilmeyeceğim. Yazgısının ne olduğunu hiçbir zaman öğrenemeyeceğim."

New York'un, insan sürülerinin pis kokulu varoşlara tıklı olduğu Glasgow veya Liverpool'dan hemen hemen farksız bir şehir olması Alexander'ı şaşırtmıştı. Farklı yanı sadece yoksullarının iyimserlikleriydi; onlar insanlardan oluşan çöp yığınının dibinde sonsuza dek kalmayacaklarına inanmışlardı. Bu kısmen Avrupa'nın dört bir yanından kalkıp gelmiş ve milliyetlerine göre kümelenmiş olan bu insanların farklı yapılarından kaynaklanıyordu. Yaşam koşullarının korkunçluğuna rağmen İngiliz yoksullarındaki o feci umutsuzluk onlarda yoktu. Yoksul bir İngiliz veya İskoçyalı kalkıp gitmeyi veya yükselmeyi aklından geçirmezken New York'ta herkes durumun düzeleceğine emin görünüyordu.

Veya bu en azından şehirde yaptığı kısa gezinti sırasında edindiği kanaatti; Londra'ya gidecek bir gemiye binene kadar atıyla katırından ayrılmaya niyeti yoktu. Ticaret bölgesinin geniş caddelerinde görülen daha üst sınıf insanlar onun kıyafetine gülümsüyor, geyik derisinden giysilerine, yorgun atına ve ağır ağır ilerleyen, sabırlı katırına bakarak kırsaldan gelmiş bir köylü olduğunu düşünüyordu.

Böylece sonunda daha önce görmediği bir başka inanılmaz şehir olan Londra'ya vardı.

Bindiği arabanın sürücüsüne, "Threadneedle Sokağı'na," dedi. Altını sakladığı alet kutusu da arabada yanındaydı.

Arkasında hâlâ deri giysisinden takımı, başında da geniş kenarlı, yumuşak şapkası olduğu halde alet kutusunu yüklenmiş olarak İngiltere Bankası'nın kapısından içeri girdi ve kutuyu yere bırakarak etrafına baktı.

Banka çalışanları tapınaklarına giren bir adama kaba, hatta sözle küçümser davranmayı akıllarından bile geçirmezlerdi. Alexander de kendini ona gülümseyen tombiş bir memurla karşı karşıya buldu.

Colleen McCullough

"Bir Amerikalı mısınız efendim?"

"Hayır, bir İskoçyalıyım ve bir hesap açtırmak istiyorum."

"Anlıyorum." Paranın kokusunu alan tombiş memur bu garip görüşlü adamı önemsiz bir memura havale etmek hatasını işlemedi. Alexander'e bir müdür yardımcısı serbest kalarak ona yardım edene kadar oturmasını rica etti.

Kısa bir süre sonra Önemli Kimse görüldü. "Size nasıl yardım edebilirim efendim?"

"Adım Alexander Kinross ve bankanızın altın külçelerini benim için muhafaza etmesini istiyorum." Alexander yıpranmış çizmesinin ucuyla küçük sandığa dokundu. "Yirmi yedi buçuk kilo altınım var."

İki küçük memur küçük sandığı kulplarından çekerek Bay Walter Maudling'in bürosuna sürüklediler.

Gözleri şaşkınlıktan iri iri açılmış olan Bay Maudling, "Yani yirmi yedi buçuk kilo altını ta Kaliforniya'dan Londra'ya mı taşıdınız, Bay Kinross?" diye sordu.

"Elli kilo taşıdım efendim. Aletlerim de o altınların üstünde."

"Niçin bir San Francisco bankasına ya da en azından New York'takilerden birine başvurmadınız?"

"İngiltere Bankası güvendiğim biricik banka olduğu için. Bana kalırsa..." Alexander farkında olmadan terk ettiği ülkedeki deyimlerden birini kullandı. "...İngiltere Bankası eğer batarsa, dünya da dönmesine son verecektir. Dediğim gibi, bankalara fazla itibar eden bir adam değilim."

"İngiltere Bankası'na iltifat ediyorsunuz efendim."

Çekiçler, İngiliz anahtarları, eğeler ve bunlar gibi nice gizemli cisimler çok geçmeden yerlere saçıldılar. Alexander'in kutunun sahte dibini kaldırmasıyla donuk ışıklı kitle meydana çıktı; on bir küçük altın külçesi.

Alexander bir yandan külçeleri masanın üstüne dizip aletleri yine kutudaki yerlerine koyarken, "Bu altını Coloma'da amalgamdan ayıştırdım," diye açıkladı. "Onları benim için muhafaza eder misiniz?"

Dokunuş

Bay Maudling kamaşan gözlerini kırıştırdı. "Sadece muhafaza etmek mi? Onları paraya dönüştürüp bir şeyler kazanmak istemez misiniz?"

"Hayır, çünkü bu şekilleriyle ne oldukları belli. Altınımı dosya kâğıtlarına yazılı bir sürü sayıya çevirmek istemem, Bay Maudling, o sayıları ne kadar çok sıfır izlese de. Ama bu yükü her gittiğim yere sürüklemek de istemediğim için, siz muhafaza eder misiniz?"

"Tabi, tabi, Bay Kinross!"

Kedivari bir yürüyüşle İngiltere Bankası'ndan çıkan uzun boylu genç adamın arkasından bakan Bay Maudling, bu şimdiye kadar rastladığım en garip müşteri, diye düşünüyordu. Alexander Kinross! İngiltere Bankası'nın önümüzdeki yıllarda bu adı çok sık duyacağına o alet kutusundakiler üzerine bahse girerim.

Alexander, Amerikan dolarlarına karşılık aldığı dört yüz altın lirayı lüks otellerde veya lüks yaşam yaşayarak israf etmedi; lüks takım elbiseler de satın almadı. Bunun yerine yıkanabilir kot veya pamukludan giysiler, fanila iç çamaşırları satın aldı ve iyi ev yemekleriyle temiz odalar sağlayan Kensington'daki bir pansiyona yerleşti. Umumi ve özel müzelerle sanat galerilerini, Londra Kulesi'ni ve Madam Tussaud'nun balmumu heykeller müzesini gezdi. Özel bir galeride betimlenen kadın, Honoria Brown'a benzediği için Dante Gabriel Rossetti adında birine ait tablo için değerli liralardan ellisini harcadı. Tabloyu İngiltere Bankası'nda kendisi için saklanması amacıyla Bay Maudling'e teslim edince bankacı hiç renk vermedi; Alexander Kinross eğer bir tablo için elli İngiliz Lirası öderse o tablonun er veya geç bir sanat şaheseri mertebesine yükseleceğine güvenilebilirdi. Üstelik eser çok güzel ve romantikti.

İngiltere'yi trenlerle arşınlayarak hep kuzeye doğru yol alan Alexander sonunda Kinross İlçesi'ndeki Auchterderran köyüne vardı. Burası Kinross şehrine hiç uzak sayılmazdı.

Alexander Kinross'a olanlar ve olacaklar Elizabeth'e hiç aktarılmadı; öğrendikleri ise yarı destansıydı. Genç adamın dönmekten amacı kendisine bir eş verilmesi vaadini koparmaktı. Hemen evlenmek istemeyişinin nedeni ise Büyük İskender'in izinden gitmek, Makedonya Kralı'nın fetihlerini yaparken izlediği yıllık yoldan geçmekti. Böyle bir yolculuğun ise genç bir kadının hoşuna gitmeyeceğine emindi. Bu nedenle de dönüşünde evlenecek ve genç eşini beraberinde Yeni Güney Galler'e götürecekti. Evleneceği kızı seçmişti bile; bu, James Amca'nın daha dün görmüş gibi hatırladığı büyük kızı Jean'di. Büyümüş de küçülmüş on yaındaki bu güzel kız son gelişinde ona hayranlıkla bakarak onu sevdiğini ve hep seveceğini söylemişti. Şimdi on altısında olsa gerekti; ideal yaş. Alexander yeni seyahatini tamamlayınca Jean on sekizine girmiş ve evlenecek yaşa gelmiş olacaktı.

Bir pazar günü öğleden sonra bir at kiraladı ve James Amca'yı görmeye gitti. Yaşlı adam, onu hiç hoş karşılamadı.

James ziyaretçisini salona alıp çay getirilmesini söyledikten sonra, "Her zamanki gibi sünepe görünüyorsun, Alexander," dedi. "Ortalıktan sır olduğun için, babanın cenaze masraflarını cebimden ödemek zorunda kaldım."

Alexander hiç renk vermedi. "Bu haberi bana veriş tarzınız için size teşekkür ederim efendim," dedi. "Cenaze için kaç para harcadınız?"

"Bütçemin sarsılmasına neden olan beş İngiliz Lirası."

Alexander saçaklı güderi kostümünün ceplerini karıştırdı. "Altı İngiliz Lirası buyurun, fazladan bir İngiliz Lirası yaptığınız harcamanın faizi. Öleli çok oldu mu?"

"Bir yıl oldu."

"İhtiyar Dr. Murray'ın onun arkasından cehenneme gittiğini umut etmek fazla bir iyimserlik mi olur?"

"Sen saygısızın, küfürbazın tekisin, dahası bir yıllansın, Alexander. Eskiden beri öylesin. Akrabam olmayışına şükrediyorum."

Dokunuş

"Murray sana da söyledi, değil mi? Ya da söyleyen Duncan mıydı?"

"Kardeşim utancını içine gömerek öldü. Dr. Murray gerçeği cenaze töreninde bana açıkladı, *birisinin* bilmesi gerektiğini söyledi."

Tam o sırada Jean içinde bir fincan çay ve bir kek dilimi olan tepsiyle salona girdi. Ne kadar da güzeldi! Büyüyünce tam Alexander'ın hayalindeki gibi olmuştu; Honoria'nın gür kırpikleri ve yeşilimsi mavi gözleri onda da vardı. Ancak Alexander, Jean'ın, bırak onu daima seveceğini söylediğini, onu anımsadığına bile emin değildi. Alexander'e yönelttiği bakış üstünkörü ve ilgisizdi; hemen arkasından odadan dışarı koştu. Bu da akla yakındı. Genç adam çok değişmişti. Pazarlığa başlamak en doğrusuydu.

"Kızınız Jean'i sizden istemeye geldim," dedi.

"Umarım, şaka ediyorsun!"

"Kesinlikle değil. Her ne kadar şimdilik fazla genç olduğunu görsem bile, Jean'le evlenmek istiyorum. Beklerim."

"Kurtlar cesedini yiyene kadar bekleyebilirsin!" James Drummond'un gözleri ateş saçıyordu. "Bir Drummond kızını bir piçe mi verecekmişim? Bir Anabaptiste^(*) vermeyi yeğlerim."

Genç adam her nasılsa öfkesini frenledi. "O hikâyeyi sizinle ihtiyar Murray'dan başka kimse bilmediğine göre, ne fark eder ki? Çok zengin bir adam olma yolundayım."

"Yok canım! Kaçtığın zaman nereye gittin?"

"Glasgow'a. Orada bir kazan yapımcısının çıraklığını yaptım."

"Ve o işte zengin olmayı düşünüyorsun, öyle mi?"

"Hayır, benim başka marifetlerim de var." Alexander yaşlı adama altını anlatmaya hazırlanıyordu. Bu haber onu mutlaka sustururdu!

Ama bu kadarı James'e yetmişti. Ayağa kalkıp evin kapısına yürüdü, dramatik bir hareketle kapıyı açıp yolu işaret etti. "Dışarı! Soyadın her

(*) On altıncı yüzyılda İsviçre'de doğan ve bebeklikte vaftize karşı koyan bir mezhebin mensubu.

neyse, hemen defol Alexander! Ne Jean'ı, ne de Kinross'dan başka bir kız alabileceksin! Eğer denersen. Dr. Murray'la ben seni çarmıha gereriz!"

Alexander kelimelerini tarta tarta, "Ben de sana bir söz veriyorum, James Drummond," dedi. "Gelecekte bir gün kızlarından birini bana seve seve eş olarak vereceksin." Genç adam evin önündeki patikayı yürüdü, kiralık atına bindi ve uzaklaştı.

James, "Bu kadar iyi ata binmeyi nerede öğrendi ve giysilerini nereden buldu?" diye düşündü, ama artık çok geçti.

Beş yaşındaki Elizabeth o sırada mutfakta Jean ve Anne'le beraber çörek pişirmesini öğreniyordu. Jean salondaki konuktan söz etmeye gerek görmediği için, Elizabeth, o sünepe kazancı çırağı, kuzeni Alexander'den onu sadece bir odanın ayırdığını hiç bilmedi.

Alexander atını hızlandırırken saçma bir dürtüye kapılarak geldiğini düşünüyordu. Biraz gerçekçi düşünse James Drummond'un, teklifine ne diyeceğini tahmin edebilirdi, ama tek düşünebildiği yeniyetme küçük Jean'le Honoria Brown arasındaki benzerlikti.

"Honoria Brown'la evlenirdim, ne var ki onun Indiana'daki o toprak parçasıyla evli olduğunu biliyordum."

Yeni bir servet edinmekte acele etmesine artık gerek kalmamıştı; Alexander Amerika'nın batısından getirdiği eyerini iyi bir atın sırtına oturttu, eşyasını iki heybeye tıktı ve Avrupa'da tarihi adım adım izlemeye koyuldu.

Gotik katedralleri, yarı ahşap şehirleri, muazzam şatoları, Yunanistan'a varınca da Toprak Ana'nın hareketlerinin devirdiği bir zamanların muhteşem tapınakları gezdi. Çökmekte olan Osmanlıların egemenliğindeki Makedonya ise hâlâ İskender'den çok, İslamın izlerini taşıyordu.

Türkiye'de dolaşırken Issus'u^(*) karış karış dolaştı. Adaşının güneyde Mısır'a doğru gittiği yolu izledi ve Büyük İskender'den geriye somut fazla

(*) Antikçağda Kilikya'da İskenderun Körfezi bölgesinde bir şehir.

Dokunuş

bir şey kalmadığını gözlemliyordu. Piramit, ziggurat^(*), tapınak veya duvarları görkemli tapınaklar biçiminde yontulmuş kırmızı kumtaşından bir vadi olsun, dünyanın eski tarihinden ayakta kalanların hepsi masif taştan bina edilmişti. Babil çamur tuğlalardan inşa edilmişti. Asma bahçeleri de İskender'in ölümünün veya orada sürdüğü hayatın gizemi hakkında hiçbir şey ele vermeden zamanın sislerinin arasında buharlaşmıştı.

Bu hac yolculuğu yavaş yavaş şekil değiştirdi: yüzyılların saatini geri çevirme çabası yerine Asya'yla ilgili doymak bilmez bir meraka. Böylece, İskender oraya gitmiş olsun ya da olmasın, içinin çektiği her yere gitti. Ona asla aşılamayacağı söylendiği için Doğu Türkiye'nin azametli dağlarını at üstünde aştı; amacı bu dağların yamaçlarındaki karın, Sahra'dan esen rüzgârların getirdiği kumlardan zengin bir pembemsi kırmızı renkte olup olmadığını görmektir. Onu asıl huşu içinde bırakan doğanın gücü ve insanlığın bununla nasıl başa çıkmıştıydı.

Savaş sona ereli artık on yıl olduğu halde Kırım'ı ziyaret etmenin tehlikeli olabileceğini düşündü ve bunun yerine Kafkasya'ya yönelerek Rusların elindeki bir yerleşim birimi olan Bakü'de Hazar Denizi'nin kıyısına geldi. Burası Asya'dan gelen eski İpek Yolu'nun kuzey kolu, aynı zamanda da küçük başkenti Bakü'de çökmek üzere olan evlerin birbiri üstünde bir yamaca tırmandığı hemen hemen yağmursuz bir yerdi. Alexander burada iki harika buldu. İlki havayardı. İkincisi ise yerli halkların yandan çarklı teknelerini, lokomotiflerini, buharlı makinelerini nasıl işlettikleriydi. Çünkü Bakü çevresindeki hiçbir yerde ağaçlardan ve kömürden eser yoktu.

Bütün bölgeye bazılarının neftyağı veya bitüm, kimyagerlerin ise petrol dedikleri maddeye ait kuyular serpiştirilmişti. Bu kuyuların birçoğundan fışkıran alevler göklere yükseliyordu; ancak Alexander yanar petrol değil, yaydığı gazlar olduğunu saptadı. Genç adam Mısır'dan dönüşünde Kızıldeniz'in Arabistan kıyısında atının üstünde Mekke yönün-

(*) Eski Mezopotamya'da tepesinde tapınak bulunan piramit biçiminde kule.

de yol alırken, deneyimli bir İngiliz gezgini onu oraya gitmemesi için uyarmıştı; kâfirler orada hoş karşılanmıyorlardı. Fakat burada Bakü'de farklı bir mezhep egemendi: ateş tanrısı Mazda'nın yandaşları buradaki yanan gazlara ibadet etmek için İran'ın dört bir yanından geliyorlar, esasen egzotik olan bu küçük yere ses, renk ve ritüelin oluşturduğu bir hava veriyorlardı.

Ne yazık ki Alexander Rusça, Fransızca, Farsça ya da Bakü'de bilinen dillerin hiçbirini bilmiyordu; ayrıca bu dilleri konuşabilen bir İngiliz de bulamamıştı. Bütün yapabileceği, odun veya kömürden yoksun olan bu basit ve eğitimsiz insanların, kazanlarını ısıtmak için yakıt olarak petrolü kullanmayı öğrendiklerini varsaymaktı. Yanan kuyular örneğine dayanan Alexander, suyu kızgın buhara dönüştürmek için yanan şeyin petrolün yaydığı gazlar olduğunu, o maddenin kendisi olmadığını düşündü. Bu da petrol tablasının yukarısındaki kazan odasında gazlar yanmaya başlayınca, petrolün gaz salıvermeye devam etmesinin gerektiği anlamına geliyordu. Daha önemlisi ve onu büyüleyen şey, bu yağın kömür veya odundan daha az duman çıkarmasıydı.

Alexander, Bakü'den güneye İran'a gitti ve Kaya Dağları kadar sarp dağlar aştı. Bu dağlar daha alçak ve daha az sarp olan Elbürz adında bir dağ sırasına yerini bırakınca, genç adam yine bu petrolden izler gördü. Persopolis çevresindeki kalıntılar çok ilgi çekiciydi, ama kişisel gereksinimi onu yine kuzeye, Tahran'a götürdü. Geyik derisi giysileri yararlılıklarının son demlerini yaşıyorlardı, büyük bir şehir olan Tahran'da ise ona güderiden yeni giysiler dikecek birini bulurdu. Bu nefis bir incelikteki, yumuşak deriden yapılan giysileri çok rahattı. Alexander, daha fazla giysi yapıp kendisi dönene dek saklanmak üzere İngiltere Bankası'nda Bay Walter Maudling'e yollaması için terziye para verdi. Bu da Alexander'den beklenecek bir şeydi; terziye güveniyor ve bankacısının ona depo görevi yapmasını istemekte hiçbir uygunsuzluk görmüyordu. Şimdiye kadar işaret dili ve çizdiği resimlerle anlaşmaya o kadar alışmıştı ki, bir ayı kolonisinin içine düşse onlara bile

Dokunuş

meramını anlatmayı başaracağını düşünüyordu. Belki yalnız olduğu, yabancı olmakla beraber sıradan gözüktüğü için, yolculuklarında karşılaştığı insanlar tarafından hiçbir zaman tehdit edilmiyordu. On beş yaşından beri alışık olduğu üzere işe yarar bazı işler görerek yediklerini hak etmeye çalışıyordu. İnsanlar buna saygı duyuyor, dolayısıyla ona da saygı duyuyorlardı.

Maudling'e güderi kostümlerden başka vakit vakit başka şeyler de gönderiliyordu: Alexander'ın Bakü'de satın aldığı iki ikon, Persepolis'den kusursuz bir mermer heykel, Van'dan dev bir ipek halı, bir İskenderiye pazarından da satıcının, Napolyon ordusundan bir subay tarafından ganimet olarak İtalya'dan getirildiğine yemin ettiği bir tablo vardı. Tablo Alexander'e beş İngiliz Lirası'na mal olmuştu, ama içgüdüğü ona çok daha değerli olduğunu söylüyordu, çünkü çok eskiydi ve biraz da ikonlarına benziyordu.

Alexander çok eğleniyor ve hoşça vakit geçiriyordu, özellikle de çocukluğunda veya Glasgow'daki yıllarında hayatının hiç tadını çıkaramadığı için. Ne de olsa hâlâ yirmili yaşlarının ortalarında idi; zaman ondan ya-naydı ve sağduyusu, karşılaştığı her yeni şeyin, bu arada öğrendiği Latinceyle Yunancanın ve seyahatlerinde edindiği bilgilerin eğitimine katkıda bulunduğunu ve bunun, insanların bir gün sadece servetinden başka nedenlerle de kendisine saygı göstermelerini sağlayacağını ona fısıldıyordu.

Bununla birlikte her şeyin bir sonu vardı. Alexander beş yıl süresince İslam dünyasında, Orta Asya, Hindistan ve Çin'de dolaştı, sonra da Bombay'da bindiği bir gemiyle Londra'ya doğru yola çıktı. Süveyş Kanalı açılalıdan beri hızlı ve kolay bir yolculuk olmuştu bu.

Bay Walter Maudling'e öğleden sonra ikide İngiltere Bankası'na geleceğine dair haber yolladığından bu centilmen Alexander'ın bütün satın aldıklarını Threadneedle Sokağı'nda depolaması konusunda bir konuşma hazırlamaya vakit buldu. Aynı zamanda bu satın aldıklarının kendi evinin

tavan arasında bekleyen birini ofisine getirtmeye de vakit buldu. Çuvala dikili bu kocaman paket şimdi yazı masasının yanında duruyordu.

Yine deri giysiler içindeki Alexander içeri girerek elli bin sterlinlik bir ödeme emrini bankacısının önüne bıraktı, sonra Bay Maudling'in masasının solundaki koltuğa oturdu. Gözlerinin içi gülüyordu.

Bay Maudling, "Altın külçesi yok mu?" diye sordu.

"Gittiğim yerlerde yoktu."

Bay Maudling güneşten esmerleşmiş yüzde, düzgün kırpılmış küçük sakalda, Alexander'in omuzlarında kıvrılan saçlarda bakışını gezdirdi. "Gittiğiniz yerlere rağmen şaşılacak kadar iyi görünüyorsunuz," dedi.

"Bir gün bile hasta olmadım. Güderi kostümlerimin gelmiş olduklarını görüyorum. Öbür yolladıklarım da size ulaştı mı?"

"Yolladıklarınız bankamıza epeyi baş ağrısına neden oldu, Bay Kinross. İngiltere Bankası ne de olsa bir *post restant* değildir. Bununla birlikte, yolladıklarınızın dışardaki bir emanetçiye yollanması mı, yoksa bankamızın kasalarına mı konulması gerektiğini öğrenmek için bir eksper getirttim. Heykel İÖ ikinci yüzyıla ait Yunan, ikonlar Bizans'mış. Halının santimetre kare başına yüz yirmi ipek çift düğümü var. Tablo bir Giotto, vazolar kusursuz Ming, onlar da gıcır gıcır olan masa paravanları bin beş yüzlerden önceki bir Çin hanedanından. Dolayısıyla kasa dairemizde duruyorlar. Şurda gördüğünüz pakedi, garip olmakla beraber yeni giysiler olduklarını saptadıktan sonra kendi tavan aramda sakladım." Bay Maudling konuşurken sert gözükmeye çalışıyordu. Ödeme emrine göz attıktan sonra, "Bu da nesi?" diye sordu.

Alexander gülümsedi. "Pırlantalar. Onları bu sabah bir Hollandalıya sattım. Bu alışverişten yabana atılmayacak bir kâr etti, ama ben de bu alışverişten memnunum. Ne de olsa o pırlantaları bulma zevkini yaşadım."

"Pırlantalar ha. Onları bulmak için toprağı kazmak gerekmiyor mu?"

"Çoğunlukla öyle. Ama ben kendiminkileri Adem daha çocukken bulundukları şekilde buldum; Hindukuş'dan, Pamir'den, Himalayalar'

Dokunuş

dan akan pırıl pırıl küçük nehirlerin çakıllı yataklarından. Ham elmaslar, taşlar ve çakıllar gibidir, özellikle de demir bakımından zengin bir minerale kaplı oldukları zaman. Oldukları yerlerde ışıldasalardı, şimdiye kadar hepsi bulunmuş olurdu, ama gittiğim bazı yerler yerleşim noktalarına oldukça uzaktı."

Walter Maudling, "Bay Kinross, siz harikasınsız," dedi yavaşça. "Tutduğunuz altın oluyor."

"Ben de öyle düşünüyordum, ama fikrimi değiştirdim. Bir insan, gördüğü şeye *baktığı* için dünyanın hazinelerini bulur. İşin sırrı orada. Gördüğünüze bakın. Çoğu kimseler bunu yapmazlar. Fırsat insanın kapısını yalnız bir kez çalmaz, devamlı tempo tutar."

"Ve fırsat şimdi Londra'nın finans çevrelerini devre dışı mı bırakıyor?"

Alexander, "Ne münasebet!" diye atıldı. Devam etti. "Yeni Güney Galler'e gidiyorum. Bu kez altın arayacağım. Bir Sydney bankasına hitaben bir kredi mektubu gereksiniyorum, bana dürüst ve güvenilir bir banka bulmaya çalışın! Altınlarım buraya size gelecek olsa bile."

Bay Maudling, "Çoğu bankalar dürüst ve güvenilir müesseselerdir, efendim," dedi vakur bir tavırla.

Alexander dudak bükerek, "Saçma!" dedi. "Sydney bankaları Glasgow'dakilerden veya San Francisco'dakilerden farklı değildir... tepeden soyulmaya elverişli." Genç adam yerinden kalktı ve hiç çaba harcar görünmeden pakedi kucakladı. "Onları ne yapacağımıza karar vermeme kadar hazinelerimi benim için saklar mısınız?" diye sordu.

"Mütevazı bir bedel karşılığında evet."

"Bunu bekliyordum. Şimdi de *Times*'a gidiyorum."

"Nerede kaldığınızı söylerseniz, giysilerinizi oraya gönderirim, Bay Kinross."

"Hayır. Kiralık bir araba dışarda beni bekliyor."

Bay Maudling merakına karşı koyamadı. "*Times*'a mı gidiyorsunuz? Yoksa seyahatleriniz hakkında bir yazı yazmayı mı planlıyorsunuz?"

"Söz konusu değil! Hayır. Sadece bir ilan vermek istiyorum. Yeni Güney Galler'e gidecek bir gemide iki ay geçireceksem, bu süreyi hiçbir şey yapmadan geçirmek istemiyorum. Onun için de bana Fransızca ve İtalyanca öğretebilecek bir adam arıyorum."

James Summers İngilizceyi yayvan ve (bunu bilenlerine göre) bayağı bir Orta İngiltere şivesiyle konuşmakla beraber, Fransızcasıyla İtalyancası kulağa müzik gibi geliyordu. Daha doğrusu, referansları öyle diyordu. Dedğine göre babası Jim'in hayatının ilk on yılı boyunca Paris'te bir İngiliz meyhanesi işletmişti; bundan sonra Venedik'teki benzer bir müesseseye geçmişti. Alexander'ın, başvuran bir sürü kişinin arasından onu seçmesi, adamın hayatındaki garip ikilikti. Fransız annesi iyi bir ailedendi ve oğlunun bütün Fransız klasiklerini okumasında direktmişti. Sonra Fransız kadın ölüp Jim'in babası o da kültürlü bir İtalyan kadınıyla evlenince bu çocuksuz kadın tüm ilgisini üvey oğluna hasretmişti. Oysa James Summers'in bilgiye ve kültüre kesinlikle hiçbir eğilimi yoktu!

Alexander, "Niçin bu iş için başvurdunuz?" diye sordu.

James Summers açık açık, "Yeni Güney Galler'e gitmenin en kestirme yolu olduğu için," dedi.

"Niçin oraya gitmek istiyorsunuz?"

"Şu şivemle Eton'da, Harrow'da veya Winchester'de bir iş bulamam, öyle değil mi? Şivem düpedüz Smethwick'i çağrıştırıyor, çünkü babam oralıydı." Adam omuzlarını silkti. "Ayrıca, bir dershanede geçecek bir hayat için yaratılmamışım, Bay Kinross. Özel bir evin kızlarına bir lisan öğretmenliği işi de elde edemem sanırım. Gerçek şu ki ağır işleri seviyorum, ellerimle yapacağım çalışmaları demek istiyorum. Aynı zamanda sorumluluk da istiyorum. Yeni Güney Galler'in tam aradığım yer olduğuna inanıyorum. İnsanın nasıl konuştuğunun orada önemi olmadığını söylüyorlar."

Alexander sandalyesinde arkasına dayandı ve Summers'i dikkatle inceledi. Adamın bir yanı çok hoşuna gitmişti; bir tür doğal bağımsızlık artı

Dokunuş

kabiliyet ve akıl açısından kendisine üstün gördüğü bir kimseye dayanmaya ihtiyacı olduğunu anlatan bir tevazu. Alexander onun babasının katı, fakat adil, içki satmakla beraber buna kendisi düşkün olmayan bir adam olacağını tahmin ediyordu. Oğlu da aldığı eğitimi kadınların yumuşaklığıyla birleştirmekle beraber, babası gibi olmayı özliyordu. Boyun eğmeyen bir hizmetkâr.

Alexander, "İş sizin Bay Summers," dedi. "Ama Sydney'e vardığımız zaman sizinle yollarımızı ayırmamız da çok mümkün. Yani tabi ki benim için çalışmak sizin de hoşunuza gidecekse. Fransızcayla İtalyancaya hâkim olduktan sonra bana yüzde yüz bağlı ve tabi bir iş görücüye ihtiyacım olacaktır ve ben bunu aşağılayıcı bir anlamda söylemiyorum."

Çirkince, fakat çekici yüz aydınlandı. "Teşekkür ederim, Bay Kinross efendim! Size çok teşekkür ederim!"

Sydney'e vardıkları 13 Nisan 1872 günü aynı zamanda Alexander'ın yirmi dokuzuncu yaş gününe rastlıyordu. Seyahat sonuçta bir yıldan fazla zaman almıştı, bu da Alexander'ın, Fransızcasıyla İtalyancasını ilerletmesinin öngördüğünden daha uzun sürmesinden, ayrıca, daha mühim olarak, Japonya'yı, Alaska'yı, Kamçatka Yarımadası'nı veya Kuzey Batı Kanada'yı ya da Filipinleri daha önce görmemiş olmasından kaynaklanmıştı.

Jim Summers'de kendi yılmaz enerjisi için kusursuz bir yansıtıcı bulmuştu; adam her yaptıkları işe, her gittikleri yere bayılıyordu, aynı zamanda da Bay Kinross'un yapılmasını istediği her şeyi yapmaktan hoşnuttu. Alexander'e "Bay Kinross" diye hitap ediyor, patronunun da onu arkadaşlık ima eden "Jim" yerine "Summers" diye çağırmasını yeğliyordu.

Alexander, Sydney'deki ilk günlerinin sonunda Summers'e, "San Francisco en azından muazzam bir körfezin içine uzanan bir yarımadaının ucunda yer alıyor, dolayısıyla lağımları burun menziline ötesine sürükleniyor," dedi. "Oysa Sydney limanına kollarını açtığından lağım suları çok daha küçük bir su kitlesinin içinde kalıyor. Buradaki kokuya dayanamıyorum; Bombay, Kalküta ve Wampoa'daki kadar berbat. Ve insanın, liman-

Colleen McCullough

dan içerilere çekilerek bu boğucu havadan kurtulmasını önlemek için sersemler ana parkın ucuna pis bir lağım menfez bacası dikmişler! Pöf!"

Summers içinden Bay Kinross'un, kendisinin çok güzel bulduğu Sydney'e haksızlık ettiğini düşünüyordu. Ama sonra Bay Kinross'un koku alma duyusunun çok keskin olduğunu fark etti. O kadar keskindi ki, Bay Kinross bir gün Yukon'da altının kokusunu aldığını söylemiş, Yukon'da da çok altın olduğu meydana çıkmıştı.

Ancak Alexander, "Soğuk enlemlerde daha fazla sert kış yaşamak istemediğim için, burada kalmayacağız, Summers," diye bildirmişti.

Bu durumda Bay Maudling'in önerdiği bankaya kredi mektubunu verir vermez Alexander'in, bir trene atlamasında, sonra da dört bir yanı altın madenleriyle çevrili bir kent olan Bathurst'e gitmek üzere bir araba kiralamasında şaşılacak bir taraf yok. Bathurst buna rağmen bir madenciler muhiti barındırmıyordu, dolayısıyla de Alexander'in gözünde temiz ve düzenli sayılırdı.

Orada bir otel ya da pansiyonda oda tutacak yerde şehrin hemen dışında birkaç dönüm araziyle çevrili bir ev kiraladı ve Summers'i de oraya yerleştirdi.

Adamının eline bir liste tutuşturarak, "Ortalığı temiz tutacak ve yemekleri pişirecek bir kadın bul," diye bildirdi. "Ona geçerli olan tutardan biraz daha yüksek bir ücret verersen, işini kaybetmemeye çaba gösterir. Ben altın bulunan arazileri gözden geçirirken sen de bu listedeki malzemeyi satın al. Bu vekâlet sayesinde bankadan para çekebilirsin. Hesap tutmasını bilmiyorsan, öğrenmen gerekecek. Bir muhasebeci bul ve sana ders vermesi için ona para öde." Bathurst'den güzel bir doru kısrak satın almıştı. Amerika'dan beraberinde getirdiği eyerin üstüne atladı. Gerek-sindiği eşya yanında heybelerin içindeydi. Amerika'nın batısında satın aldığı eyer engebeli bir arazide günler süren yolculuklar yapmak için muhakkak ki bir İngiliz eyerinden daha rahattı. Summers'e, "Ne zaman dö-neceğimi bilmiyorum, onun için de beni her an bekleyebilirsin," dedi.

Dokunuş

Böylece arkasında güderi kostümü, başında da geniş kenarlı şapkasıyla uzaklaştı.

Bathurst'deki haftasını şehir ve eyalet memurlarından, bölgedeki üç arazi sahibinden, esnaftan ve çeşitli otel barı müdavimlerinden bilgi toplamakla geçirmişti. Alüvyon altınının aşağı yukarı tükendiğini, fakat Hill End ve Gulgong'da resiflerden altın çıkarıldığını, bunun ise ikinci bir altına hücum doğurduğunu öğrenmişti.

İlk alüvyon altın patlamasının ilk günlerinde Yeni Güney Galler Hükümeti ve -daha da büyük keşiflerin yapıldığı Victoria Hükümeti- bu madden zenginliğinden yararlanmada öylesine açgözlü davranmıştı ki, bir altın arayıcısının sadece bir ay süreli izin belgesini alması için otuz şilin gibi astronomik bir para tahakkuk ettirmişti. Victoria'da altın arayıcılarının isyanı hükümetin tahsildarlarının acımasız yöntemleriyle birleşince neredeyse bir ayaklanma patlak verecekti. Sonuç olarak izin belgesinin ücreti yirmi şiline indirilmiş, süresi de bir yıla uzatılmıştı. Ancak Alexander henüz bir izin belgesi gereksinmiyordu, amacını niçin şimdiden açıklayacaktı?

Patikadan farkı olmayan Hill End yolu yoğun trafikten tıkanmıştı; yirmi öküz tarafından çekilen yassı tabanlı dev yük arabaları; Amerika'daki posta arabalarına benzeyen yanında Cobb&Co yazılı bir araç; atların çektiği ağır yük arabaları; iki tekerlekli hafif arabalar; at üstündeki veya yaya adamlar ve birçok kadınla çocuk. Erkeklerin giysileri şık şehir kostümleri ve melon şapkalardan yıpranmış işçi tulumları, pazen gömlekler ve geniş kenarlı şapkalar kadar varan bir çeşitlilik gösteriyordu. Kadınların giysileri ise daha tekdüzeydi: donuk renkli pazen veya pamuklu elbiseler, hasır şapkalara veya boneler, ayaklarda da erkek çizmeleri. Beklerden tutun delikanlı ve yeniyetme kızlara varıncaya kadar her yaşta çocuk vardı. Çoğu özenle onarılmış paçavralardan üstün olmayan giysiler giymişlerdi. Sekiz ve dokuz yaşlarındaki oğlanlar deneyimli kimseler gibi pipo tütürüyor veya tütün çiğniyorlardı.

Alexander altına hücumun doruk günlerinde Kaliforniya'daki yolların da bu hali aldığını düşünüyordu. Üstelik ne kadar Amerikanvari görü-

nüyordu burası! Posta arabasıyla yük arabalarından insanların görünümüne kadar bütün manzara sınır Amerikası'ydı. Öyleyken Sydney'de herkes İngiliz olduğunu iddia ediyor ve çoğu kez başarısız oluyordu. Ne kadar acıklı. Burası İngiliz olmayanları çekmeyecek kadar uzaktı, bu nedenle şehirli sınıflar bilincine yapışmış kalmışlardı.

Hill End kenti başka yerlerdeki bütün benzerleri gibiydi: yaş havalarda bataklıkla dönüşen delik deşik sokaklar, benzer barakalar, kulübeler ve çadırlar. Öyleyken kırmızı tuğladan oldukça etkileyici bir kilise ve bir, iki başka tuğla bina vardı. Bu binalardan biri ROYAL OTELİ'ydi. Etraf Çinli doluydu. Bazıları vasıfsız işçi veya hamal gibi giyinmişlerdi ve saçları bir tek örgü şeklinde sırtlarına sarkıyordu. Bazı Çinliler de İngiliz işadamları gibi giyinmişlerdi; melon şapkaların altındaki saçları özenle kesilmişti. Pansiyonların birkaçı ve bazı dükkânlarla restoranlar da Çinliler tarafından işletiliyordu.

Hava alışlageldik gürültülerle çınılıyordu: öğütücülerin çıldırtıcı uğultusu parçalayıcıların kulakları tırmalayan gümbürtüleri. Gürültü resif altınının bulunduğu Hawkins Tepesinden geliyordu. Orası karmakarışık kazılar, maçunalar, vinçler ve arada buhar makineleriyle beneklenmişti. Bununla birlikte hak ididasında bulunanların çoğu beygir gücünden yararlanıyordu. Burasının suyu bol bir ülke olmadığını Alexander'ın saptaması uzun sürmedi. Zayıf ve sığ akarsu tüm amaçlar için gereken suyu sağladığı için, burada çakıl yataklarından su basıncıyla altını ayırmak söz konusu olamazdı. Odunların ise demir kadar sert olduğunu söylüyorlardı.

Alexander'e bilgiyi veren adam, "Ağır olduğu kadar nankör iş. Berbat bir yer burası," diye yakındı.

Morali bozulan Alexander, Royal Hotel'e bir göz atınca kendisine göre olmadığına karar verdi. Clarke Sokağı'nın ilerisinde çok daha küçük soluk pembe renkli bir otel vardı. Oluklu bir demir damı, kapının dışındaki bir tahta kaldırıma gölge veren bir tentesi, atların bağlanması için bir tırabzanı ve su içmeleri için bir yalağı vardı. Otelin adı olan COSTE-

Dokunuş

VAN'S parlak kırmızı renklerle yazılıydı. Burası işimi görür, diye düşünen Alexander, kısırağı su içebilmesine olanak verecek şekilde bağladı ve açık sokak kapısından içeri girdi.

Hill End erkeklerinin çoğu bu saatte üzerinde hak iddia ettikleri arazilerde çalıştıklarından serin olan ve şaşılacak kadar zevkli döşenmiş salon hemen hemen boştu. Kırmızı sedir ağacından bir bar duvarlardan biri boyunca uzuyordu. Salonda her yerdeki barlarda görülen masalarla sandalyelerden başka bir piyano dikkati çekiyordu.

Yarım düzine müşteri arasından bir kişi bile başını kaldırıp bakmadı; belki de bunu yapmayacak kadar sarhoş oldukları için. Barın arkasında bir kadın duruyordu.

Kadın zafer kazanmış biri edasıyla, "Ahah!" diye atıldı. "Bir Yanki!"

Alexander bakışını onun üzerine dikerek, "Hayır, bir İskoç!" dedi.

Kadın ona bakılmasına değerdı. Uzun boylu güzel bir kadındı. İştah açıcı vücudu bel hizasında bir korse tarafından sıkılmıştı, kaymak gibi göğüslerinin üst yarısı kırmızı ipekli elbisesinden dışarı fırlamıştı, kısa kolları kayarak harikulade omuzlarını meydana çıkarmıştı. Boynu uzun, çenesi şaşılacak kadar muntazam, üstündeki yüz de çarpıcı bir güzellikteydi. Dolgun dudaklar, kısa ve düz bir burun, çıkık elmacık kemikleri, geniş bir alın ve yeşil gözler. Alexander gerçek yeşil gözlerin var olduğuna inanmazdı, ama kadının gözleri gerçekten de zümrüt gibi yeşildi. Bu nefis yüzü çevreleyen saç kitlesi kızılımsı bir sarıydı, pembe altın gibi.

"Bir İskoç," dedi. "Ama Kaliforniya'da bulunmuş bir İskoç."

"Birkaç yıl önce, evet. Adım Alexander Kinross."

"Benimki Ruby Costevan, bu da..." Kadın biçimli eliyle bütün salonu kapsayan bir hareket yaptı... "Benim işyerim."

"Kalacak yeriniz var mı?"

"Gecede bir sterlin ödeyebilecek olanlar için arkada birkaç oda var."

Kadın, İngiliz tonlu Yeni Güney Galler şivesiyle konuşuyordu. Boğukça bir sesi vardı.

"İstediginiz parayı ödeyebilirim, Bayan Costevan."

"Bana sadece Ruby diyebilirsiniz. Pazarları kiliseye gidenler dışındaki herkes bana öyle der. Dinciler bana kızıl kadın diyorlar." Kadın gülümsedi. Düzgün beyaz dişleri, gülümseyince meydana çıkan gamzeleri vardı.

"Yemekler de bu tarife dahil mi, Ruby?"

"Fındık, fıstık veririm, ama yemek yok." Kadın önünde dizili şişelere dikkatini verdi. "Ne içersiniz? Yerli fıçı biramız var, ama daha sert içkileri tercih ederseniz... Size Alex mi diyeyim, Alexander mi?"

"Alexander. Ve bir fincan çayı tercih ederim."

Kadının gözleri iri iri açıldı. "Tanrım! Yoksa siz de dincilerden birisiniz? Yok, olamaz!"

"Ben şeytanın çocuğuyum, ama bedensel arzularıma teslim olmam. En sürekli günahım puredur."

"Anlaşıldı," dedi Ruby. Bağırды. "Matilda! Dora!"

Kızlar salonun arkasındaki bir kapıdan içeri girince Alexander, Costevan's barının esas faaliyetlerinden birini kavradı. Kızlar genç ve güzeldi, temiz de gözüküyorlardı, ama fahişe oldukları gözden kaçmıyordu.

Esmer olan Matilda, "Evet?" dedi.

"Barın başına geç. Aferin. Dora, sen de git, Sam'a Bay Kinross'la benim için bir çay demlemesini söyle."

Sarışın kız başını eğerek ortadan kayboldu. Matilda barda işin başına geçmişti.

Ruby, "Ayaklarını biraz dinlendir, Alexander," dedi. Böyle diyerek belli ki patronun masası olan bardaki öbür masalardan daha kaliteli bir tahtadan yapılmış ve cilalanmış olan masaya yerleşmişti. Eteğinin yanındaki bir cepten ince bir altın tabaka çıkararak açtı ve Alexander'e uzattı. "Bir puro?"

"Teşekkür ederim, ama önce çay. Buraya gelene kadar bir kilo toz yutmuşumdur."

Ruby kendine bir puro yaktı, derin bir nefes çekti ve dumanı burun deliklerinden dışarı üfledi. Başının etrafında dolanan gri üfürdü, genç

Dokunuş

adama, İslam ülkelerinde güzel bir kadının sürmeli bakışlarıyla karşılaştığı zamanlar bazen duyduğu acıyla karışık heyecanı yaşattı. Öylelerini tüm peçelerle boğmaya kalksalar da, bir türlü dizginlenemeyen kadınlar vardır. Ruby de onlardandı.

"Kaliforniya'da servet mi yaptınız, Alexander?"

"Öyle de denebilir. İki ortağımla ben Sierra eteklerinde altın içeren bir kuvarz damarı bulduk."

"Zengin bir adam olmanıza yetti mi?"

"Orta karar zengin olduk."

"Hepsini çarçur etmediniz, değil mi?"

"O kadar budalaya benziyor muyum?" Erkeğin kara gözlerinde şimşekler çakıyordu.

Şaşalayan genç kadın bir şey söylemeye hazırlanıyordu ki arka kapı açıldı ve sekiz yaşlarında kadar bir çocuk bir arabayı sürerek içeri girdi. Arabada üstü örtülü büyük bir çaydanlık, iki kişilik kaliteli porselen bir çay takımı, minik sandviçler ve kremalı bir kek vardı.

Oğlanı görünce kadının gözleri parlamıştı. Oğlan Alexander'ın o vakte kadar görmediği güzellikte bir çocuktur. Egzotik, ince yapılı, zarif, son derece vakur ve soğukkanlıydı.

Ruby oğlanı bir an kendine çekerek öptükten sonra, "Bu, oğlum Lee," dedi. "Benim yavru kedim. Bay Kinross'a merhaba desene."

Lee, Ruby'ninkine çok benzeyen bir gülümseyişle, "Merhaba, Bay Kinross," dedi.

"Haydi, çek arabanı, koca adam!"

Alexander, "Demek evliydin," dedi.

Kadının soluk kaşları azametle yukarı kalktı. "Hayır, evli değildim. Dünyada hiçbir kuvvet beni birisiyle evlenmeye zorlayamaz, Alexander Kinross... hiçbir kuvvet! Bir erkeğin boyunduruğu altına girmek ha? Ölme-yi yeğlerim!"

Alexander, "Lee'nin babası Çinli mi?" diye sordu.

"Evet, adı Sung Chow. Ama oğlumuzun adının Lee Costevan olması-
nı ve İngiliz olarak yetiştirilmesini istedi... onu bir centilmen yapmam ko-
şuluyla."

Kadının tepkisindeki şiddet Alexander'i şaşırtmamıştı; Ruby ile ilgili
önemli şeyleri içgüdüsel olarak biliyordu. Bağımsızlığını. Sahiplik gururu-
nu. Faziletli kimselere yönelik küçümsemesini. Kadın fincanlara çay dol-
durduktan sonra devam etti. "Sung Chow iş ortağımdı, ama Lee doğduk-
tan sonra payını verip işin tek sahibi oldum. Evet, o hâlâ Hill End'de,
ama sahip olduğu çamaşırvanhaneyi, bir bira fabrikasını ve birkaç pansiyonu
işletiyor. İyi arkadaşız."

"Öyleyken oğlunu tamamen size bırakmış."

"Tabi. Lee bir melez olduğuna göre, Çinli olamaz. Sung parayı elde
eder etmez Çin'den bir kadın getirtti, o sayede şimdi iki Çinli oğlu var.
Küçük kardeşi Sam Wong gereğinden çok para verdiği için ahçımdır. Sung
soyadları, ama Wong Sam olmayı istedi. İçlerinden biri ataları yatıştır-
mak için Çin'e gitmek zorunda, bu iş de Sam'a düşüyor. Böylece maaşı-
nın yarısını alıyor, kalan yarıyı da ben onun için bankaya yatırıyorum.
Çünkü eve ne kadar çok para götürürse, akrabalar o derecede ağgözlü
olacaklardır." Ruby kaba bir kahkaha attı. "Sung'a gelince, o, Çin'e ancak
ejder tasvirleriyle süslü bir kavanozda kül olarak gidecektir."

Piçleri nasıl bir geleceğin beklediğini bildiği için Alexander, "Eğer
bir centilmen olarak yetişecekse oğlun için ne umuyorsun?" diye sordu.

İşıl işıl gözler birden yaşlarla doldu. Gözlerini kırptırarak, "Her şe-
yi ayarladım, Alexander," dedi. "Oğlum iki ay sonra artık benim yanımda
olmayacak." Gözler yine yaşardı, aynı anda yaşlar yine zaptedildi. "Onu
on yıl görmeyeceğim. İngiltere'de çok seçkin bir okula gidecek. O okul
yabancı öğrencilere hitap ediyor; paşaların, racaların, sultanların, İngilte-
re'de okumuş oğullar isteyen Doğu'nun türlü kodamanlarının oğullarına.
Dolayısıyla Lee orada göze batmayacak, farklılığı *son derece* zeki olması.
Okul arkadaşları günün birinde hepsi İngiltere'ye bağlı ülkelerinin koda-
manları arasında olacaklar. Ve Lee'ye yardım edebilecekler."

Dokunuş

"Küçük bir çocuktan çok fazla şey bekliyorsun, Ruby. Kaç yaşında, sekiz mi, dokuz mu?"

"Sekiz, ama yakında dokuz olacak." Kadın, Alexander'ın fincanına dördüncü kez çay doldurdu. Sonra ciddi bir yüzle öne eğildi. "O durumunun bilincinde -kendi meleziğinin, benim toplumun gözündeki eksiklerimin ya da kusurlarımların- hepsinin. Ondan hiçbir şey gizlemedim, utanmasına da izin vermedim. Lee'yle ben kimliğimize büyük yüreklilikle ve pratik bir görüşle yaklaşıyoruz. Onsuz yaşamak beni öldürecek, ama onun iyiliği için katlanacağım. Onu Sydney'deki, hatta Melbourne'daki bir okula göndersem biri er veya geç öğrenir. Ama İngiltere'de yabancı hanedan çocuklarının devam ettiği bir okulda olursa kimsenin bir şey öğreneceği yok. Sung'un Wo Fat adındaki bir kuzeni hizmetkârı ve koruyucusu olarak Lee'nin yanında gidecek. Haziran başında yola çıkıyorlar."

"Durumu anlasa bile onun için zor olacak."

"Bunu bilmiyor muyum sanıyorsun? Ama durumu anladığı için dedimi yapacak. Hatırım için."

"Şurasını düşün, Ruby. Büyüdüğü zaman bu kadar erken yaşta annesinin kollarının arasından alınıp İngiliz özel okullarındaki canavarların arasına atıldığı için sana teşekkür mü edecek sanıyorsun? Çevresinde büyük servet sahiplerinin çocukları olacak, gerçek durumunu öğrenseler arkadaşlarının onu dışlayacaklarını bilecek. İşin bir de bu yönünü düşün, Ruby." Doğru dürüst görmediği bir çocuk için niçin bu denli çırpındığını Alexander'ın kendi de bilmiyordu. Ama çocuğun, yansıttığı ruh açısından annesininkinden çok farklı olan gözleri, her nedense onu fena halde etkilemişti.

"Oyun bozanlıkta üstüne yok, değil mi?" Ruby ayağa kalktı. "Bir atın var mı? Eğer varsa arka avluda bir ahır var. Hayvanı oraya götür ve Chan Hoi'ye teslim et. Hill End'de yem pahalı, bu nedenle at sana gecede fazladan beş şiline mal olacak. Matilda, Bay Kinross'u Mavi Oda'ya götür. Ona mavi layık, neşesiz serserinin teki çünkü." Kadın bu sözlerden sonra

barın başına döndü. Alexander, Matilda'nın arkasından bardan çıkarken de, "Akşam yemeğini ne zaman işine gelirse isteyebilirsin," diye seslendi.

Mavi Oda'nın gerçekten de iç kapayıcı bir mavi rengi vardı, ama bunun dışında büyük ve rahattı. Alexander beklemekte olan Matilda'nın yanından geçti ve atına bakmaya gitti. Kızın yaptığı hizmete bir karşılık beklediği belliydi.

Mavi Oda'nın iki kapı ötesinde bir banyo vardı, Hill End'de bulunabileceklerin en iyilerinden. Tuvalet ise arka avluda toprağa kazılmış bir delikti. Suyun Hill End'in en ciddi sorunu olduğunun şüphesi yoktu.

Genç adam güzel bir banyo yapıp traş olduktan sonra mavi yatağa uzandı ve derin bir uykuya daldı.

Onu gürültü uyandırdı. Costevan's canlanmıştı; bu da şehrin madencilerinin çoğunun çalışmalarını bitirdikleri anlamına geliyordu. Alexander gaz lambasını yaktı, temiz bir güderi takım giydi ve yemeğe indi. Fahişelerin işlerini gördükleri yer neresiyse, odalarda kalan beş müşterinin bulundukları bölüm değildi. Alexander atını ahıra yerleştirirken mutfağın ayrı bir binada olduğuna, böylece mutfaktaki bir yangının bütün binayı yakmamasının amaçlandığına dikkat etmişti. Ayrıca kaldığı ana binanın karşısına düşen bir başka bölüm vardı. Bu Ruby 'nin, katı bir kadın olduktan başka, işini çok iyi organize etmeyi becerdiği anlaşıyordu. Zavalı küçük çocuk!

Bar bölümü ağzına kadar doluydu. Bar tezgâhının başında erkekler üçer kişilik sıra olmuşlardı; ayrıca patroniçenin dışında bütün masalar doluydu. Matilda'yla Dona ve başka üç kız sağa sola koşuşuyorlardı. Yemeğini patroniçenin masasında yiyeceğini varsayan Alexander, meraklı bakışların eşliğinde oraya yöneldi. Müşterilerin çoğu henüz ayıktılar.

Yeşil dantel bir elbise giymiş kızıl saçlı bir kız Alexander'e, "Adım Maureen," dedi. Genç adam o vakte kadar hiç kimsede bu kadar çil görmemişti. Onları birleştirerek düzgün bir kahve rengi ten elde etmeye çalışsa bu kadar olurdu. "Yemek olarak domuz butu kızartmasıyla çıtır çıtır

Dokunuş

kızarmış patatesler ve lahana haşlaması var. Tatlı olarak da kıvılcık pudringi. Ama menüyü beğenmediyseniz Sam başka bir şey hazırlayabilir," dedi.

Genç adam, "Bence mükemmel, Maureen. Teşekkür ederim," dedi. "Matilda'yla Dora'yı tanıyorum, ama öteki iki kız kim?"

"Kumral saçlı ve şaşı olanın adı Therese. Agnes de kollarında dövme-ler olan." Maureen kıkırdadı. "Sydney'de denizcilerin devam ettiği barlarda çalışıyordu."

Demek Ruby'nin kızları göründükleri kadar temiz değillerdi. Ancak onların hizmetinden yararlanmaya hiç niyeti yoktu, ama Hill End'de viziteleri ne kadardı acaba? Alexander gerçekten mükemmel olan yemeğe dikkatini verdi. Sam Wong belki normalden pahalıya çalışıyordu, ama yemek pişirmeyi bildiği kesindi. Alexander gitmeden önce belki gönlünü alarak adamı ona gerçek Çin yemekleri yapmaya razı edebilirdi.

Ruby tezgâhın arkasındaydı, hem de o kadar meşguldu ki Alexander'e sadece elini sallamakla yetindi. Alexander, Hill End'deki bütün barların Costevan's kadar dolu çalışıp çalışmadığını merak etti, cevap herhalde hayırdı. Beş kız da nefes almadan çalışıyorlardı, bir kurbanla gözden kayboluyor, birkaç dakika sonra da tekrar ortaya çıkıp başka bir kurbanı bekler buluyorlardı. Kentte mutlaka bir zabıta vardı, Ruby de herhalde onlara sus payı verip işini sürdürüyordu.

Karnı doyan Alexander bir puro yakmak ve çayını yudumlarken kızların marifetlerini seyretmek için hoşnut halde arkasına yaslandı. Bu arada, bir kızın hizmetinin bedelinin peşin olarak Ruby'ye ödendiğine dikkat etti.

Sonra, içkiciler biraz neşelenince Ruby piyanonun başına geçti. Piyano kapının yanında piyanistin bütün odadakiler tarafından görülmesini sağlayacak bir açıya yerleştirilmişti. Genç kadın ayaklarını kurtarmak için eteklerine çekidüzen verdi, ellerini tuşların üstüne dayadı ve çalmaya başladı. Alexander irkildi, içinden, saçma olduğunu bile bile içkicilere seslerini kesip dinlemelerini haykırmak geliyordu. Kadın o kadar iyi çalışıyordu ki! Mü-

zik sıradan popüler ezgilerden oluşuyordu, ama Ruby'nin onları karmaşık pasajlarla zenginleştirmesi, bir Beethoven'in ya da Brahms'ın da hakkını verebilecek çapta olduğunu kanıtlıyordu.

Alexander, Amerika'ya gidene kadar müziğin fazla üzerinde durmamıştı... daha önce müzik duymamıştı ki. Fakat San Francisco'dayken sırf bir konser salonunun önünden geçtiği için bir Chopin resitaline gitmiş ve müzik onda tutku halini almıştı. O günden sonra gittiği her yerde, St. Louis'de, New York'ta, Londra'da, Paris'te, Venedik'te, Milano'da, İstanbul'da bulabildiği her konsere gitmişti. Hatta Kahire'de, Verdi'nin *Aida*'sının Süveyş Kanalı'nın açılışı münasebetiyle tertiplenen galasında bulunmuştu. Müziğin türü umurunda değildi, opera, senfoni, resital veya Costevan's gibi yerlerde herkesin söylediği türden şarkılar da olabilirdi. Müzik, sadece müzik.

Ve burada Hill End'de usta bir piyanist "Lorena"yı çalışıyordu. Amerika macerası sırasında her türlü insan tarafından, genellikle refakatsiz veya bir konsertina^(*) ya da armonikanın inler nağmelerinin eşliğinde aynı hüznü ve melankolik mısraları söyleyen virtüöz bir piyanist vardı.

"O zamanlar birbirimizi seviyorduk, Lorena,
Söylemeye cesaret ettiğimizden de çok;
Ve biz ne olabilirdik, Lorena,
Aşkımızın yazgısı olsaydı parlak.
Ama sonra geçti - yıllar uçup gittiler,
Gölgeyi şekillerini diriltmeyeceğim;
Onlara 'Kaybolan yıllar, uyuyun! diyeceğim,
Uyumaya devam edin. Hayatın fırtınalarını umursamayın.'
Onlara şöyle diyeceğim: 'Kaybolan yıllar, uyumaya devam edin!
Uyumaya devam edin! Ve hayatın fırtınalarını umursamayın.'"

(*) Akordeon tipinde klavyeli küçük bir çalgı.

Dokunuş

Ruby güçlü ve tatlı kontralto sesiyle son mısraı da okuduktan sonra gözyaşları içindeki madenciler çılgın gibi alkışlamaya, devam etmesi için yalvarmaya koyuldular. Bir türlü yakasını bırakmıyorlardı.

Alexander, onu yalnız müziği için bile sevebilirdim, diye düşündü ve kadına sonradan pişman olacağı bir şey söylemek korkusuyla alelacele Mavi Oda'ya çekildi.

Biri odada ateş yakmıştı; Hill End'de mayıs ayında hava ortalık karardıktan sonra soğuyordu, ne de olsa kış yaklaşıyordu çünkü. "Buna da şükür! Oda sıcak olduğu için iç çamaşırlarımla uyumak zorunda kalmayacağım." Alexander ocağa daha fazla kömür küredti. Kömür ha... ne kadar ilginç! Nereden geliyordu bu kömür? Burası bir kömür memleketi değildi, Rydal'dakinden daha yakın tren hattı da yoktu, oysa orası Hill End'e kim bilir kaç fersah uzaktı.

Genç adam öğleden sonrayı akşam saatlerine kadar uykuda geçirdiği için fazla yorgun değildi; heybelerinin birinden Plutarch'ın^(*) yazdığı kitabı çıkardı. Okuyabilmek için gaz lambasının ışığını ayarladı ve az öncesi-ne kadar sıcak bir kap tarafından ısıtılmış olan bir yatağa çıplak olarak tırmandı.

Ancak kapı açılınca şaşırarak başını kaldırdı. Oysa kapıyı kilitlediğini biliyordu. Ama müessesenin sahibinde muhakkak ki bütün odaların yedek anahtarı vardı. Ruby içeri girdi. Arkasındaki fırfırlı dantel sabahlığın önü o yürürken açılıp uzun ve biçimli bacaklarını, yüksek ökçeli ve tüylü terliklerin içindeki ayaklarını göz önüne seriyordu. Hemen hemen Lady Godiva'ninkiler^(**) kadar uzun ve gür olan saçları sırtına dökülüyordu.

Ne okuduğunu görmek için Alexander'ın omzunun üzerine eğildi ve, "Bu anlamsız ama," diye cıyıkladı.

"Hayır, kitap Yunanca. Plutarch'ın yazdığı Perikles'in hayatı."

(*) Yunanlı ahlakçı ve biyografi yazarı.

(**) İngiliz efsanesine göre, XI. yüzyılda baskıcı vergilerin kaldırılması için Coventry kentinde at üstünde çıplak dolaşan Mercia Kontu'nun karısı.

Ruby erkeğin vücudunu biraz yana iterek yatağın kenarına oturdu, bu arada sabahlığın önünü tutan kurdeleyi açtı. "Sen bir muammasın, Alexander Kinross. Görüyor musun? Fazla bir öğrenim görmemiş olsam bile, bazı büyük sözler biliyorum. Yunanca, öyle mi? Sanıyorum, Latince de vardır?"

"Evet. Fransızca ve İtalyanca da bilirim." Genç adam sesine yansıyan gururu zapt edememişti.

"Ve Kaliforniya'dan başka daha pek çok yere gitmişsindir sanırım. Kalite biri olduğunu daha seni görür görmez anlamıştım." Kurdeleler tamamen çözülmüştü artık. Genç kadın sabahlığı omuzlarından aşağı itip dolgun, dik ve kusursuz olan göğüslerini meydana çıkardı. Belinin de aslında korseye ihtiyacı yoktu; oldukça inceydi, karnı da düzdü.

Alexander gerçekte olduğundan daha sakin, "Evet, birçok yere gittim," dedi. Hemen arkasından ekledi. "Beni baştan çıkarmaya mı, yoksa sadece tahrik etmeye mi geldin?"

"Sen bir yerlerde fanatiklerin arasında yaşamışsın, Alexander."

"Onların melanet yuvasında büyüdüm."

"Belli oluyor, ama bunun sana hatırlatılmasından hoşlanmıyorsun. Benimle sevişmeni istiyorum, sakın bunun fiyatını ağzına alma. Bir genelevin patroniçesi olduğun zaman, sevişmeyi parayla tuttuğun kızlara yaptırıyorsun, bunu kendin yapmıyorsun. Ben o kadar titizim ki bu işi yapmayalı dokuz yıl oluyor, onun için de kendini onurlandırılmış say."

"Kastettiğin Lee'nin babası, değil mi? Onunla ortak yanım ne olabilir?"

"Bunu söylerken sıırıtsaydın, suratında tokadı patlatırdım, ama yapmadın. Çinli erkeklerin görünümünden hoşlanıyorum, bazıları çok yakışıklı ve de uzun boylu olabiliyor. Sen Çinliye benzemiyorsun, ama çok esmersin, biraz da şeytana benziyorsun." Kadın bir yandan gülerek sabahlığını yere fırlattı. "O şeytani görünümünü bilerek geliştirdiğine bahse girerim, Alexander Kinross." Kadının yeşil gözleri ıslık ıslık yanıyordu. "Evet, ne dersin? Sevişmeyi için çekiyor mu?"

Dokunuş

Sevişmeye kafaca hazır olmasa bile, bedenine söz geçirecek durumda değildi. Bir Alexander Kinross'un Presbiteryen yanı bile adi içgüdülerine her zaman egemen olamıyordu. Hoş, Ruby bir evliyaı bile kendisiyle sevişmesi için kandırabilirdi ya. Üstelik Alexander bir evliya da değildi. Honoria Brown'dan beri hayatında şüphesiz başka kadınlar: çeşitli uluslardan çeşitli görünümde ve çeşitli durumlarda kadınlar olmuştu kuşkusuz. Ama hepsinde bazı kadınların sahip oldukları, çoğunun ise sahip olmadığı elle tutulamaz o çok özel şey vardı. Ruby'ye karşı koyabilecek erkek ise herhalde yoktu.

O ihtiraslı, duyarlı ve çok yetenekli nefis bir kadındı. Ya gizemli Sung Chow bu sanatın ustasıydı ya da Ruby'nin, uzun yıllar süren cinsel perhizine karşın fazlasıyla deneyimi olmuştu. Alexander onun içinde kendini kaybetmiş, müşkülpesentliği bilincinden sanki silinmişti. Ve asla sonlandıramayacağı bir şeye başladığını bilmiş olsa bile bunu düşünemiyordu.

Ruby'nin saçlarını koluna dolayarak, "Niçin Sung Chow'dan beri başka bir erkekle olmadın?" diye sordu.

"Aradaki yılları burada Hill End'de geçirdim ve ben eski atasözünü uyguluyorum, şunu: 'Hiçbir zaman kendi yuvanı pislemeyeceksin.'"

"Öyleyse niçin Hill End'de ben?"

"Sen Hill End'de kalmayacaksın, bir gezginsin. Bir, iki gün sonra buradan gitmiş olacaksın."

"Demek benimle bu işi sürdürmek istemiyorsun?"

"Kahretsin, tabi ki istiyorum!" Genç kadın öfkeyle doğruldu. "Ama sen burada olmayacaksın. Yalnız arada sırada beni görmeye geleceksin, değil mi? Gelmek zorundasın, çünkü ben bir çingene gibi pılımı pırtımı toplayıp seni izleyemem, eğitimini sağlamam gereken bir oğlum var. İşime ihtiyacım var."

"Bu okul kaç patlayacak?"

"Ücret yılda iki bin sterlin. Çünkü Lee yazları da orada kalmak zorunda. Öteki çocuklardan bazıları da kalacakları için, arkadaşları olacak. Tabi, Wo Fat da yanında kalacak."

Alexander'in cin fikirli yanı, "Bu bir belirsizlik için yirmi bin sterlinlik bir yatırım demek," diye belirtti.

"Ben sizin gibi pinti bir İskoçyalı değilim, Bay Kinross. Cüzdanınızı açtığınız zaman dışarıya güveler uçacağına bahse girerim. Ama ben öyle değilim. Bir hırsız ve savurganlar soyundan geliyorum. Ve ben bir kadıyım. Kalbimi verdiğim erkeklerin ihya olması için son meteliğimi dahi feda edebilirim. Sen bir erkeksin, büyük olmak için yaratılmışsın. Başka erkekler sendeki çeliği görür ve gücüne teslim olurlar. Sen de bu yanının farkında olmalısın ki onu kullanıyorsun. Ama benim bütün gücüm görünümüm... bir kadının başka ne gibi bir gücü olabilir ki? Bununla birlikte aklım işe yattıyor ve ben de bu yanıma tek avantajıma destek olarak kullanıyorum." Ruby derin bir göğüs geçirdi. "Yani sömürülmemeyi öğrendiğimden beri bunu yapıyorum."

"Kaç yaşındasın, Ruby?"

"Otuz. Kendimi satacak olsaydım, bir beş yıl daha iyi para yapabiliydim, ama bundan sonra altı kuruş kazanmaya hasret, buruşuk ve tükenmiş bir kocakarıya dönüşürdüm. Ben bunu erkenden fark ettim ve başka kızları kullanmaya karar verdim. Bunun yaş sınırı yok, sadece daha büyüyebilir ve gelişebilirim."

Alexander, "Altın artık bir anı olduğu için, Hill End dürüst bir din fanatikleri topluluğu olana kadar yapabilirsin bunu," dedi. "O zaman başka bir madenciler şehrine göç etmen gerekecek."

Ruby Costevan, "Ben bunu da hesaba kattım," dedi. "Bir yerde altın bulursan, beni hatırlar mıydın?"

"Seni nasıl unutabilirim ki?"

Alexander bundan sonraki birkaç gün boyunca Turon Nehri boylarını gezerken buraların Kaliforniya'nın altın topraklarına ne kadar benzediğini şaşırarak saptadı. Bununla birlikte bu, kışın karla kaplı olmayan, hatta şiddetli yağmur görmeyen yükseltilerden inen çok daha küçük bir akarsuydu. Yeni Güney Galler, kıyı şeridinden çıkılınca kurak bir yere

Dokunuş

dönüşüyordu, bu ise çakılların içine hapsolmuş altının çıkarılmasını engelliyordu. Kaliforniya'da milyonlarca galon su bu uğurda harcanmış ve her zamankinden daha fazla su israf edilmişti. Costevan's otelinde bir oda tutan Alman şiveli bir botanikçi, Alexander'e Avustralya'daki ağaçlarla bitkilerin genellikle yarı yarıya susuz bir çevrede hayatta kalacak şekilde yaratıldıklarını izah etti.

1851'deki alüvyon altınına hücum günlerinden beri altın tarlalarında olan Ruby'den de, Yeni Güney Galler'deki alçak bir dağ sırasından batıya akan Turon, Fish, Abercrombie, Lachlan, Bell ve Macquarie gibi bütün nehirlerde alüvyon altını bulunmuş olduğunu öğrenmişti. Bunların hiçbirisi, su hacmi açısından o muazzam ve derin Amerikan nehirleriyle boy ölçüşemezdi. Ruby'nin dediğine göre, kuraklığın onları bir dizi su birikintisine dönüştürdüğü ve bir koyunun ya da ineğin yiyebileceği bir tek otun dahi kalmadığı zamanlar olmuştu.

Ama Alexander Turon boylarının hiçbir yerinde bir altın resifinin kokusunu alamadı; buranın bütün serveti yağmalanmıştı.

Bir cumartesiye rastlayan Hill End'deki son gününde Lee'yi yanına alıp alamayacağını sorduğunda kadın hemen kabul etti. Alexander çocuğu kendi atının üstünde önüne oturtmayı düşünmüştü, ama Lee'nin kendi midillisi olduktan başka, iyi bir biniciydi.

Harikulade bir gün oldu bu. Lee'yi tanıdıkça çocuktan daha çok hoşlanıyordu. Hatta onu sevmiştii denebilir. Ve cimri bir İskoçyalı olmasına karşın, Lee'nin değerli İngiliz eğitimini almasına katkıda bulunmayı özlemeye başladı.

Çocuk yaklaşan ayrılıktan Alexander'in üzücü bulduğu bir olgunluk ve tevekkülle söz ediyordu.

"Anneme her hafta mektup yazacağım. Bana on yıllık uzunlukta bir hatıra defteri verdi, dev bir defter! Böylece onu tekrar göreceğim güne kadar ne kadar zamanın kaldığını tam olarak bileceğim."

"Belki İngiltere'ye seni görmeye gelir."

Çocuğun güzel yüzü asıldı. "Hayır, Alexander, bunu yapamaz. Onlar için daima soylu bir Rus annesi olan bir Çinli prens olacağım. Annem, bu masalı yaşatmak için, gerçekmiş gibi yaşamam gerektiğini söyledi. Hatta buna inanmam gerekirmiş."

"Aile dostunuzmuş gibi davranabilir."

Çocuk kendini tutamayıp güldü. "Yapma, Alexander! Annem, prenslerle prenseslerin dostu olan birine benziyor mu?"

"Bu uğurda çaba harcarsa bunu becerebilir."

Lee zayıf omuzlarını doğrultarak, "Hayır," dedi. "Benim onu gördüğüm anda her şey ortaya çıkar. Bu işi başarmanın tek yolu birbirimizi hiç görmememiz. Bu işi tekrar tekrar konuştuk."

"Şu halde ikiniz hiçbir yanıltıcı hayali kalmamış çok iyi iki arkadaşısınız."

Çocuk, Alexander'ın budalalığına şaşmış gibi, "Tabi," dedi.

"Gelecek yıllarda İngiltere'yi arada sırada ziyaret etmem mümkün. Seni görmeye gelmemin bir sakıncası olabilir mi? Tabi bir İskoç centilmeni kılığında. Garip değil mi, İskoç şiveli olmak İngiltere'de sosyal açıdan bir engel oluşturmaz. Bize fazla İngiliz kanı dökmüş yabancılar gözüyle bakıyorlar, ki bu bizlere onlarla ilişkilerimizde türlü avantajlar sağlıyor."

Gözleri parlayan Lee neşeyle gülümsedi. "İşte bu harika olur. Alexander, harika olur! Lütfen!"

Kilise çanları Ruby'nin düşmanlarını kilisedeki pazar ayinine çağırırken atının üstünde Hill End'den uzaklaşan Alexander Kinross'un aklı Ruby Costevan'la müthiş oğlunun hayaliyle doluydu. Oğlan annesinin zannettiğinden de daha zekiymiş, ancak ilgi alanı mühendislikle ilgiliydi, annesinin özlemini duyduğu kültürel konularla değil. Çocuk, Alexander'ın motorlar hakkında bilinecek her şeyi bildiğini keşfettiği andan itibaren, Turon'a yaptıkları yolculuk sorular ve cevaplardan ibaret olmuştu. Hill End gözden kaybolurken genç adam, "İşte bu kendime Drummond

Dokunuş

ailesinden bir eş bulduğum zaman sahip olmayı isteyeceğim gibi bir oğul," diye düşünüyordu.

Bathurst'e dönünce Jim Summers'i muhasebe çalışmalarına dalmış buldu. Alexander'in listesindeki mallar ya satın alınarak arka avluya yığılmıştı ya da sipariş edilmişti. Kâhya Maggie Murphy adında genç bir duldu; gerçi fazla bir öğrenim görmemişti, ama evi enerji ve maharetle temizliyor, basit, fakat çok lezzetli yemekler pişiriyordu. Summers'e bakışı ve erkeğin bu bakışa verdiği karşılık çok şey anlatıyordu, fakat Summers niyetinden bahsetmeyince Alexander de sormadı. Zamanı gelince söyledilerdi elbet.

Bundan sonraki hedefi Abercrombie Nehri'ydi; oraya giderken Fish Nehri'nde durdu. Oralarda pek seyrek ve küçük altın köyleri vardı; bölgenin bunlar dışında son derece ıssız ve yerleşimden yoksun olduğunu saptadı.

Biricik köy Oberon'du ve batıdaki granit oluşumlarıyla doğudaki bölünmüş kumtaşı yaylanın arasında yer alıyordu. Oberon'a varmadan önceki bir noktada hayatında gördüğü en güzel vadi gözlerinin önüne serildi, ama üç yüzer metrelik tepeleri Triyas devri kumtaşıydı, eteklerinde de kömür ve petrol yatakları bulunuyordu, altın değil. Oberon köylüleri, Fish Nehri mağaralarını ziyaret etmek isteyen ve bu uğurda engebeli bir patikada at sırtında yol alan bir avuç cesur turistten geçimlerini sağlıyorlardı. Bununla birlikte ona, mağaraları, sarkıtlar ve dikitlerle dolu bu kireç taşından masal dünyasını görmek için bu eziyetli yolculuğa katlanmaya degeceğini söylediler. Bir mağara âşığı olmayan Alexander yoluna devam etti.

Bu seferin uzun süreceğini bildiğinden yanına bir yük beygiri almıştı (buralarda katır bulmak zordu). Az yiyordu. Bol olan küçük kaya kangurularını yemeyi içi elvermediğinden av hayvanı da bulamıyordu. Geyik ya da tavşan yoktu, yenilebilir bitkiler de. Belindeki Colt tabancayı hiç kullanmamıştı. Yanında Bathurst'de satın aldığı bir harita vardı, ama üstün-

de yer adları olmadığı gibi, bilgi de yoktu. Oberon'un kilometrelerce güneyinde batıya akan küçük, fakat hızlı bir nehirle karşılaşınca haritada bundan hiçbir iz bulamadı. Etrafındaki yükseltilere insan eli değmediği belli oluyordu. Oralarda otlamaya yollanmış olabilecek koyunların ya da sığırların varlığına işaret eden dışkilara da rastlamadı.

Öyle ama burnuna altın kokuları doluyordu! Bunun üzerine dönerek nehri batı yönüne doğru izledi. Ta ki bir çağlayanın tepesine varıncaya kadar. Su dikey bir kayanın tepesinden bir sis perdesinin arasında aşağı yuvarlanmıyordu, çıkıntıdan çıkıntıya zıplayarak ve köpürerek çok dik bir yamaçtan belki üç yüz metre aşağı iniyordu. Altında geniş bir vadi uzanıyordu, nehir yassı alanda guruldayarak yol alıyor, granit kayalar ve çıkıntılarla bezeli daha yumuşak ve yuvarlak tepelerin arasında kıvrımlar çeviriyordu.

Birisi vadiyle yumuşak eğimli yükseltileri kısmen temizlemişti, ama Alexander'in kanısınca hayvan otlatmak için, yoksa hiçbir yerde altın arandığına dair bir işaret yoktu. Haritasına başvurduktan ve sekstantla güneşi gözlemledikten sonra bütün bölgenin başka ele devri mümkün olmayan Kraliyet Arazisi olduğunu saptadı.

Tepelerden aşağıdaki vadinin tabanına inen bir yol bulması iki güne yakın bir zaman aldı. Orada nehrin yanında o harikulade çağlayana görüş açısı içine alabilecek bir noktada kampını kurdu. Buralarda kesinkes alüvyon altını var, ama burnum bana o dağın içinde altın içeren bir kuvarz damarı olduğunu söylüyor. Burnum, bir içgüdünün rehberliği kadar garantili bir araç, diye düşünüyordu.

Bir iki gün daha nehir çakıllarını ayıkladı ve yüz troy^(*) onsu kadar altın tozu ile minik külçeler elde etti. Sydney'e dönme zamanı gelmişti.

Varlığının tüm izlerini yok etti, hatta atının pisliğini temizledi ve nal izlerinin gözüktüğü tek tük yerlere de çakıl serpti. Sonra kuzeydoğudaki Bathurst'e doğru atını sürdü ve başka bir ormana girdi. Bu toprak parça-

(*) Altın, gümüş ve değerli taşları ölçmek için kullanılan bir İngiliz ağırlık ölçme düzeni.

Dokunuş

sını sahiplenene her kimse mutlaka başka yerlerde su alanlarını da sahiplenmişti.

Bathurst'de sağda solda sorduğu sualler sayesinde, Blayney'le Crokwell adında bir köyün kuzeyindeki bir nokta arasındaki arazinin en büyük kısmını bedava denecek kadar ucuza kiraya veren kişinin adını öğrendi. Bununla birlikte bu Charles Dewy bölgenin daha yumuşak eğimli tepelerinin doğusundaki dağları sahiplenmeye kalkışmamıştı. Alexander'e bu bilgiyi aktaran arazi işgalcisi, "Oralarda yalnız sığırlarla koyunlar bulunur," dedikten sonra bir daha görünmemek üzere ormanın içinde gözden kaybolmuştu.

Alexander kimseye açıklamadığı hatasız ölçümler ve arazi planıyla Sydney'in ve kadastro dairesinin yolunu tuttu.

Bu kez Elizabeth Sokağı'nda Hyde Park'ın karşısına düşen lüks bir otele indi ve Levanten asıllı bir terziyle ona çok kısa zamanda uygun giysiler dikmesi için anlaştı. Cimri olabilirdi (Ruby'nin suçlaması ona bayağı dokunmuştu), ama bu harcamalar bir yatırımın parçası sayılırdı. Böylece kadastro dairesinin kapısını çalınca üst düzey memurlardan biriyle bir görüşme elde etmekte güçlük çekmedi.

Bay Osbert Winfield, "Çeşitli nedenlerden dolayı işgalcilerin gücünü kırmaya çalışıyoruz," dedi. "Nedenlerden biri, Sydney'in çok daha büyük nüfusuna kıyasla çok fazla politik güç kazanmış olmaları. Diğer bir neden devri mümkün olmayan Kraliyet Arazisi için çok küçük bir kira bedeli ödemeleri. Hizmetkârı olduğum hükümet şehir çalışanlarıyla eski madencileri küçük arazi parselleri satın almaları için teşvik etmek istiyor. Parseller üstünde yaşanabilecek ve geliştirilebilecek kadar büyük olacak tabi, ama yüzlerce mil kare değil."

Alexander, "Yani seçenekler bunlar mı?" diye sordu.

"Aynen böyle, Bay Kinross. 1861'de yeni bir yasa yürürlüğe girmişti, Kraliyet Arazilerinin Devri Yasası. Bu yasa sonradan değişikliğe uğratılarak bir işgalcinin Kraliyet Arazisi'ndeki kira süresi en çok beş yıl olarak

Colleen McCullough

kısaltıldı. Kirayı yenileyebilir, ama birisi kira konusu olan kadastro geçmemiş arazi parçasını satın alırsa kira son bulur."

Alexander görünürde saf saf sordu. "Peki, insan bunun gibi kadastro geçmemiş bir parseli nasıl satın alıp böylece Kraliyet'ten devrini sağlayabilir? Böyle bir yeri seçip satın almayı düşünüyorum da."

Haritalar ve Alexander'in ölçüm rakamları ortaya çıktı. Kadastro Dairesi'nin haritaları genç adamın Bathurst'te bulduklarından daha kaliteliydi, fakat Alexander, nehrinin "Abercrombie Nehri'nin kolu" olmak dışında adı bulunmadığını gördü.

"Bu şekilde ne kadar bir arazi satın alabilirim?" diye sordu.

"Üç yüz yirmi dönümden fazla değil efendim. Dönümü bir sterline. Tutarın dörtte birini depozito olarak ödemek zorundasınız, kalan dörtte üçü ise üç yıllık bir süre içinde ödeyebilirsiniz."

"Bu toplam üç yüz yirmi sterlin eder. Paranın tamamını bir defada ödemek niyetindeyim, Bay Winfield."

"Nerede bu arazi?" diye sordu Winfield.

Alexander parmağını dağın eteğindeki nehre bastırarak, "Tam şurada," dedi.

Bay Winfield, "Hımmm," diyerek yarım gözlüğüyle haritayı inceledi. Ziyaretçisinin yüzüne diktği gözleri ışıldıyordu. "Orası altın aramak için mükemmel bir alan, değil mi?" dedi. "O açıdan el değmemiş bir yer. Çok akıllısınız, Bay Kinross, çok akıllı. Bununla birlikte arazinizin etrafını çitle ya da tahta perdeyle çevireceğinize, orasını geliştireceğinize ve orada yaşayacağınıza dair bir yargıcın tanıklığında bir belge imzaladığınız takdirde satın alabilirsiniz."

"Tabi ki orasının etrafını çevirmek, geliştirmek ve orada yaşamak niyetindeyim, Bay Winfield." Alexander'in de gözleri ışıldıyordu. Dağı işaret ederek sordu. "Peki, ben *bu* araziye nasıl satın alabilirim? Bildiğim kadarıyla Bay Charles Dewy tarafından kiralanmamış. O yalnız vadi ve nehir bölgelerinde arazi kir alıyor. Dağ bölgesi çok dik ve sık ormanlık bir arazi. Ama nedense çok hoşuma gitti."

Dokunuş

"Uygun gazetelere ilan verildikten sonra açık artırmaya çıkarılması gerekiyor, Bay Kinross. Seçtiğiniz parselle ortak sınırlı olmasını istediğinizi sanırım."

"Evet. Ne kadarını satın alabilirim?"

Osbert Winfield omuzlarını silkti. "Paranız çıktığı kadar. Bir başkası da artırmaya katılırsa dönümün fiyatı birkaç sterline yükselebilir, ama başka katılımcı olmazsa bir dönüm on şiline gidebilir. Ben şahsen başka hevesli olacağını sanmıyorum. Gerçi bir uzman değilim, ama orada altın bulacağınızı hiç sanmıyorum."

"Doğru. Alüvyon altını, yerçekimi faktörlerinin nehrin aşağı boylarına sürüklenmelerini önlediği kumlu ve çakıllı nehir yataklarına çöker."

Alexander o akşam Bay Osbert Winfield'i Sydney'de karargâhı yapacağı otelde akşam yemeğine davet etti. Bu jestin yüksek düzeyli memurun hoşuna gittiğini söylemeye gerek yok. Üç yüz yirmi dönümünün tapusu ertesi gün imzaya hazır olacak, açık artırma da iki hafta sonra yapılacaktı. Alexander biraz düşündükten sonra belirlenmiş dönümler için on binle artırmaya girmeye karar verdi.

Nefis porto şarabının etkisiyle çenesi açılan Bay Winfield, "Ancak seni uyarırım, Alexander, arazinde bir şehir oluşacak olursa durum biraz değişir," dedi. "Şehir arazisinin küçük parçalara ayrılmasının gerektiğini biliyorsun, bu da mantıklı değil mi? Hiç kuşkusuz istimlak edilmemiş küçük bölümler üzerindeki mülkiyetin sürer, ama bazı parsellerin devlet tarafından kendi kullanımı için ayrılması gerekecek. Örneğin, postane, polis karakolu, okul, hastane, kilise için parseller ayrılacak. Şehir meclisi de bir miktar arazi isteyecektir."

Alexander, "Bu saydıklarınıza bir itirazım yok," dedi; sonra hırlar gibi konuştu. "Kilise arazisi dışında. Anglikan Kilisesi'ne katlanabilirim, hatta gerekirse Katoliklere de katlanabilirim. Ama Presbiteryenlerin arazime yerleşmelerine *ölürüm* de razı olmam!"

"Kişisel gazez ha? Ben aslında Anglikanım, öyle olunca da... Gerçekte iş kolay. Araziden kiliseye düşen payı Anglikan Kilisesi'ne ve eğer sen

istersen, Katoliklere ayırabiliriz. *Bir yere kadar* siyasal etkisi olan Presbiteryenleri dışlayamazsın. Ama özel arazi edinmek zorunda kalacaklar, eğer sen satmazsan da açıkta kalırlar."

Alexander gülümsedi. "Osbert, sen bir pozitif bilgi hazinesisin." Ne kadar açık konuşabileceğini merak ederek kaşlarını çattı, sonra bir yere kadar duyarlı davranmaya karar verdi. "Benim para sıkıntım yok, dostum, yani demek istediğim, mali açıdan sıkıntıya düşecek olursan, sana seve seve yardım ederim."

Osbert Winfield bunun üzerine sömürge hükümetinin işini bilen bir memuru olduğunu kanıtladı. Öksürüp genzini temizledikten sonra, "Doğrusunu istersen, bankaya biraz borcum var," diye geveledi.

"Bin sterlin krizi çözümler mi acaba?"

"Kesinlikle. Çok cömertsin, gerçekten *çok* cömertsin!"

Alexander konuğunu geçirirken derin bir haz duyuyordu. Yeni Güney Galler hükümetiyle parlamentosunun sayıca çok olacağını umduğu çok sayıdaki yararlı üyelerinden ve memurlarından ilkinin satın almıştı.

Alexander Kinross böylece 320 dönüm kaliteli toprağın ve kadastronun haritalarında Kinross Nehri olarak adı geçecek suyun kıyısının, ayrıca 10.000 dönümlük dağ arazisinin, buna ek olarak da yamacın ve çağlayanın yasal sahibi oldu. Bu sonuncu arazileri açık artırmada dönüm başına on şiline satın almıştı. Nehrinde altın aramak için bir izin belgesi aldı, böylece Yeni Güney Galler'i 5.231 sterlin tutarında zenginleştirmişti. Altın arama izin belgesinin 1 sterlinlik ücreti de buna dahildi. Ayrıca, mülkünde yeraltı altını bulduğu takdirde, mülkiyetinde olan devri ve temlikî imkânsız bir arazinin altında olduğu cihetle burada maden arama hakkı kesinkes onundu.

1872 Ağustosunda atının üstünde Hill End'e döndüğünde oğlundan yoksun kalmış ve herhangi bir konuda iyimser davranacak durumda olmayan Ruby'i buldu. Genç kadın yine de onu gördüğüne sevinmiş göründü.

Dokunuş

Gecenin ileri bir saatinde Mavi Oda'daki yatakta oturup purosunu tütürürken, "Hill End'e çok çok iki yıl verebilirim," dedi. "Gulgong'a gidebilirim sanırım... orasının ömrü biraz daha uzun gözüküyor. Ama orası da bitince nereye gideceğim?"

Alexander, "Senin yerinde olsam bu yüzden kaygılanmam," dedi ve konuyu değiştirdi. "Ruby, Sung Chow'la tanışmak istiyorum."

"Sung Chow'la mı? Niçin?"

"Ona, sonuçta seni de kapsayabilecek bir iş teklifinde bulunacağım."

Alexander o vakte kadar Ruby'nin zevklerini öğrendiğinden Sung Chow'u beklediğinden farklı bulmadı: boyu bir metre seksen santimin üzerinde, kırk yaşlarında kadar yakışıklı bir adamdı. Ofisi bira fabrikasının içindeydi, kendisi de Çinli giysileri giymeyi yeğliyordu, ama kulilerin donuk renkli giysilerini değil.

Uzun entarisi parlak mavi renkte ve çiçek işlemleriyle bezeliydi. Entarinin altına giydiği dar pantolon lacivert ipeklidendi, terlikleri de işliydi.

Alexander'i nefis bir lake koltuğa oturtarak, "Ben bir Mandarinim,"^(*) dedi. "Pekin diye adlandırdığınız şehrin yerlisiyim. Lee bu nedenle Mandarin lehçesini konuşur ve okulda başka Çinlilerin olmasına rağmen, Çinli bir prens olarak kabul görebilir. Sömürgelere özgü İngiliz şivesinden bir mürebbiyeyi sorumlu tutacağız. Zaten kısa zaman sonra o şiveyi kaybedecektir."

Alexander sordu. "Siz hemen hemen aksansız bir İngilizce konuşuyorsunuz. Sizi Yeni Güney Galler'e getiren ne oldu?"

Sung Chow, "Doğu Hindistan Kumpanyası'nın Çin'de gelişmesine ve yayılmasına destek olduğu bir kokuşmanın: afyonun yüzünden," dedi. "İngiliz diplomatlarına boyun eğmeye yanaşmadığım için, altın aramak üzere göç etmeyi yeğledim."

"Peki, bulabildiniz mi?"

^(*) Eski Çin İmparatorluğu'nda yüksek rütbeli bir devlet memuru.

Colleen McCullough

"Bir iş kurmama yetecek kadar. Bira imalathanem, çamaşırhanem, pansiyonlarım ve restoranlarım, muhteşem bir servet değilse bile, sağlam bir gelir sağlıyor." Çinli içini çekti. "Hill End'de, sanırım ki Gulgong'da da daha fazla altın umudu yok. Sofala öldü. Bir altın arayıcısı ve de bir Çinli olmak hem güç, hem de tehlikelidir efendim."

"Alexander deyin lütfen. Devam edin, Bay Sung."

"Sung yeterli. Çinliler son derece çalışkan olduktan başka, tutumludur, Alexander. Fakat yabancı düşmanlığı her yerde var olduğundan yabancı gibi gözüken herkes, ciddi çalışmayan veya kazandıklarını tutamayan erkeklerle kadınların hedef tahtası olur. Biz Çinlilerden *nefret* ederler... bunun abartılı bir fiil olmadığına emin olabilirsiniz. Bizi dövüyorlar, varlığımızı çalıyorlar, hatta işkence ediyorlar, bazen da öldürüyorlar. Bize en fazla eziyet edenler çok zaman polisler olduğu için, İngiliz adaletine güvenemeyiz. Dolayısıyla de altın aramanın bedeli başka becerileri ve başarılı işadamlığı yetenekleri olan bizler için ödenemeyecek kadar yüksek olabiliyor." Sung uzun tırnaklı ellerini öne uzattı. "Ruby bana bir teklifte bulunacağınızı söyledi."

"Doğru, ama en azından başlangıçta alüvyon altını aramaktan ibaret olduğunu belirteyim. Bathurst'ün güneydoğusundaki uzak bir köşede Abecrombie Nehri'nin bir kolu olan ve Kinross Suyu adını verdiğim bir akarsu." Alexander sivri kaşlarını kaldırarak gülümsedi. "Bunu bütün insanlardan gizleyebilirdim, ama sırrımı küçük bir grupla paylaşmayı yeğledim, bir Çinli grubuyla. Çünkü ben Çin'de bulundum. Çinliler hakkında bir şeyler bilirim ve onlarla iyi anlaşırım." Sung'un yüzünde alaycı bir anlam belirdi. "Ruby niçin Çinlilerle iyi anlaşıyor?"

"Çin'de tesadüfen on yıl geçirmiş bir kuzeni var. Isaac Robinson adındaki bu adam şimdi Norfolk Adası'nda yaşıyor. Güney Çin Denizi'nde batan bir Amerikan teknesiyle silah ve afyon kaçakçılığı yapıyordu. Bazı Fransisken keşişleri onu kurtarınca Şantung Yarımadası'ndaki manastırlarına girdi. Fakat keşiş hayatı onu sıktı, başını derde soktu ve kaçtı."

Dokunuş

Çin'le yeni evi arasında çok sevdiği Ruby'yi görmek için Hill End'e uğradı. Aralarında güçlü bir akrabalık ilişkisi vardı. Ruby'de belki dolayısıyla Çinlilere karşı bir zaaf geliştirdi. Sung ayağa kalktı, entarisinin bol kollarının içinde ellerini kavuşturdu ve bir aşağı, bir yukarı yürümeye başladı. "Bu çok ilginç ve de cömert bir öneri, Alexander ve bana çok çekici geliyor," dedi. "Şartların neler?"

"Her ne bulursak ikiye böleceğiz. Yarı size, yarı bana. Kendi yarınızla beraberinizde getireceğiniz Çinlilerin ücretini ödeyeceksiniz. Ben kendi yarım ile beni size getirdiği için Ruby'yi memnun edeceğim." Alexander, bakışını Sung'dan ayırmadan koltuğunda arkasına yaslandı. "Orada tahmin ettiğim miktarda alüvyon altını varsa bir şehrin ortaya çıkması normal bir gelişme. Bu da sizin yerel ticaretin merkezinde olmanız, Ruby'nin de Costevan's'dan daha iyi bir otele sahip olmasını sağlar. Tek bir birey olarak bu kaçınılmaz yerleşim üzerindeki hâkimiyetim hemen hemen sıfır olur, Sung, Ama iş hayatının merkezinde sağlam bir grup olursak -ve tabi diğer yurttaşlarımız da benim liderliğimi kabul ederse- yerleşim daima benim kontrolüm altında olacak."

"Her şeyi hesaplamışsınız," dedi Sung yavaşça.

"Doğru dürüst hazırlanmadan işe girişmenin anlamı yok, dostum. Onun için de düşünün, olmaz mı? Yirmi erkek, kadın yok ve iş ilk önce yalnız altın aramaktan ibaret olmayacak. Yasa gereğince arazimin etrafını bir çitle ya da parmaklıkla çevirmek ve üstünde bir tür ev yaptırmam gerekiyor. İlk adım bu; ama bunun sonrasında yasalız. Bunu mutlaka yaptırmamız gerekiyor, çünkü bu işe fena halde öfkelenecek yerel bir işgalci ordusu var."

Ruby'nin tepkisi çarpıcı oldu. "TANRIM! Deli misin, Alexander?"

Genç adam sırtıttı. "Aklımın başımda olduğuna emin olabilirsin. Sung seni görmeye geldi, değil mi?"

"Evet. Bu ikimiz için de çok doğal."

Ahırın kapısına yaslanmışlar, sözüm ona Alexander'in kısırağına bakıyorlardı. Gerçekte ise burası konuştuklarının tek kelimesini bile kimse-
nin duymayacağı bir yerdi.

Ruby'nin gözleri ateş saçıyordu. "Ve cimri İskoçyalı yaşlanmaya yüz tutmuş fahişeye cömert davranıyor ha!" diye tısladı. "Sizin sadakanız olmadan da yaşayabilirim, Bay Kinross! Beni kandıramazsın! Kabuğunu kaşıdılar mı fanatik dinci suratını göstermeye başlar. İş hayatıma sırtüstü yatarak başlamış olabilirim, şimdi de başka kadınların sırtüstü yatmaları sayesinde işimi yürütüyorum. Ama en azından dürüstçe bir iş bu! Evet, dürüstçe! Bir kadın bir kez evlendikten sonra karılık ödevini yapmak istemez, aslını sorarsan onu bu yüzden kınamam. Çünkü erkeği ya sertleşmiyor ya da ev masrafını sınırlarken kendi tütünüyle içkisine sınır tanımıyor! Haha! Sonuçta adam pis suyunu atmak için başka yere gider! Sen o adamı değil sevmek, tanımıyorsan bile pis suyundan kurtulması için ondan *niye* para almyasın? Evet, bunu söyle bana dindar özentisi!"

Alexander ahırın kapısının üstüne devrilmiş, kahkahadan kırılıyordu. "Ah Ruby, böyle nutuk çektiğin zaman sana her zamankinden de fazla bayılıyorum!" Kadının gözlerinde biriken yaşları sildi, ellerini avuçlarında hapsetti ve onları çekmesini engelledi. "Dinle beni, küçük budala! Dinle! Bazı kimseler bir olaylar zincirini başlatırlar, sen işte böyle birisin. Sen olmamış olsan Sung Chow'la bir ortaklık kurmak aklımdan geçmez, bu da yeni girişimimde dertlerimin başlangıcı olurdu. Bana duyurduğün dayanılmaz zevk için sana para vermiyorum, parayı bana işimde sağladığın paha biçilmez yardım için veriyorum. Cimri bir İskoçyalı olduğum doğru, ama İskoçyalılar genellikle şerefli dirler, aynen benim olduğum gibi. Bulunduğüm yere gelebilmek için cimri davranmak zorundaydım, ama bu kez cimri olmamak elimde. Ve olmayacağım. Sen bu işte ortaklardan biri olmaya layıksın, Ruby, şimdilik sessiz bir ortak olsan bile."

Ne kadar kıskırtıcı olduğu apaçık olan bu son cümle kadını güldürdü; fırtına sona ermişti. "Peki, peki, ne demek istediğini anlıyorum, serse-
ri! El sıkışalım."

Dokunuş

Alexander, Ruby'nin uzattığı eli sıkı, sonra onu kollarının arasına çekerek öptü. Bu kadını sevmek ne kadar kolay olurdu!

Bir İskoçyalıyla bir Çinli arasındaki ortaklık, planlamada aşırı bir dikkat ve tutku derecesindeki bir gizlilik anlamına geliyordu. Sung Çinli topluluğuna altı veya sekiz ay süresince Çin'i ziyaret edeceğini ve yanına bir koruma alacağını bildirdi. Karısıyla çocukları arkada Sam Wong, Chan Hoi ve başka birkaç akrabanın gözetiminde kalacaktı.

Sung'un yirmi adamı genç ve güçlü kuvvetli erkeklerdi, dahası soylu Mandarine Çinli olmayan biri tarafından asla ölçülemeyecek bağlarla bağlıydılar. Herhalde ölesiye Sung'undular. Çoğu ekseri altın arayıcısı Çinlilerden daha iyi İngilizce konuşmasına rağmen, işçi gibi giyinmişlerdi.

Çin'e yolculuk Rydal yolunda merasimle başladı; bu yol Bathurst yolundan daima daha işlekti; Rydal ne de olsa Hill End'in tren istasyonuydu. Kafile Rydal'a yaklaşırken bekledi. Ortalık kararınca da yoldan ayrılp ormanın içinde gözden kayboldu.

Alexander bir gün önce yola çıkmış, onları yerleşimlerden uzak bir açıklıkta beklemeye koyulmuştu. Summers de yanındaydı ve beraberlerinde tel ruloları, kazıklar için bir delgeç, ağır tahta kazıklar, çadırlar, beşer galonluk gaz tenekeleri, lambalar, kazmalar, baltalar, yöredeki ağaçlardan daha fazla kazık yapmak için testereler ve başka malzemeyle yüklü bir yük beygiri kafilesi getirmişlerdi. Sung'un oymalı sandıklarında ise yalnızca yiyecek vardı: pirinç, kurutulmuş balık, kurutulmuş ördek eti, soğan ve kereviz tohumları, lahana tohumları, şişeler içinde çeşitli soslar ve balık tutkalında muhafaza edilmiş on iki düzine yumurta.

Alexander, köylü giysileri içinde olan Sung'a, "Bu gece yola çıkıyoruz," dedi. "Yarın gün ışığında yola devam edeceğiz, yarın gece dinleniriz. Biraz zorlu olacak, ama ben mola verinceye dek uygarlıktan mümkün olduğu kadar uzaklaşmak istiyorum."

"Tamam."

Alexander, Summers'i ötekilerle tanıştırdı. "Bathurst'la bağlantımız o olacak, Sung. Kasabanın kıyısında bir evim var; gereksindiklerimizin

geri kalanı orada bizi bekliyor. Summers oradan malzemeyi azar azar taşıyacak ve sabahları çok erken saatte yola çıkacak. Kâhya kadını çok uzun bir alışveriş listesiyle Sydney'e yolladım ve ben onu çağırana kadar akrabalarının yanında kalması için talimat verdim."

Sung kaşlarını çatı. "O, zayıf halka mı yoksa?"

Summers sırtı. "Hayır, Bay Sung. Onunla evlenmek için sözlendik, o da çıkarlarının nerede olduğunu biliyor."

"Güzel."

1873'ün ocak ayı sonlarında çit tamamlanmıştı, Alexander'in yaptırdığı küçük evin tamamlanması da yakındı. Çinlilerin yarısı "tom" denilen suyla çalkalama aygıtını kullanmaya başlamışlardı; bu ise tavalarda yapılan çalkalamaya kıyasla büyük bir gelişmeydi. Çakıllar altın bakımından zengindi, Alexander'in düşündüğünden daha da zengindi ve Alexander'in arazisinin batı sınırının ötelere kadar uzanıyor görünüyordu, bu da ilk altın arayıcısı kafilesinin orada bir şehir kuracak kadar uzun kalacakları anlamına geliyordu. Sung ile yirmi adamının hepsinin altın arama lisansları vardı, fakat her biri için iddia konusu parsel üç buçuk metre kareden büyük olamıyordu. Komşu kazıklarını çağlayanın dibinde yan yana dizdiler, fakat ne olup bittiği başkaları tarafından keşfedilmeden önce yirmi iki adam nehirde dağlarak üzerinde hak iddiasında bulundukları parsel dışında mümkün olduğu kadar çok altın ayırdılar. Geriye daha pek çok altın kalıyordu; yüzeydeki alüvyon katmanının altında daha derinde katmanlar vardı, hem bunlar şimdiki nehir yatağıyla sınırlı da değildi; nehir yatakları geçen bin yıllar içerisinde çok yer değiştirirlerdi.

Yiyecek rejimleri şimdi dönüşümlü olarak elli tavukluk bir kümesin yumurtalarıyla piliç eti, ördek ve kaz eti ile bir domuz ağılının ürünü olan domuz eti ile giderek gelişen bir bostanın çeşitli sebzelerinden oluşuyordu. Alexander Çin yemeklerini seviyordu, ama Summers'in bu yemeklerden fazla hoşlanmadığını fark ediyordu. Çinlilerin çadırları Alexander'in

Dokunuş

Sung'la paylaştığı küçük evin biraz uzağındaydı. Summers'e gelince o devamlı hareket halinde olmayı yeğliyordu.

Altı ayın sonunda 10.000 troy onsu altın tozu, minik külçeler, birkaç daha büyük külçe ve elli kilodan ağır olan koca bir külçe toparlayabilmişlerdi. Bu altınların değeri 125.000 sterlin ederdi, ama her gün bu miktara daha fazla altın katılmaktaydı.

Alexander, Sung'a, "Bir zamanlar bu arazileri kiralayan Bay Charles Dewy'yi ziyaret etmenin sanırım zamanı geldi," dedi.

Sung zarif kaşlarını kaldırarak, "Bize şimdiye kadar baskın yapmamasına şaşıyorum," dedi. "Kiraladığı toprakların bir bölümünü satın almış olduğunuz herhalde ona duyurulmuştur."

Alexander işaret parmağını Sung'un da mutlaka anlayacağı evrensel bir hareketle burnunun yanına dayadı. "Evet, öyle düşünüyorsunuz, değil mi?" Ve kısırağını eyerlemeye girişti.

Dunleigh'in çiftlik arazisi Trunkey Suyu'nun batısında Abercrombie Nehri'ne bakıyordu. Bu altın madeni bölgesi 1868'de alüvyon altınından kaya altını madenciliğine geçmişti. Trunkey Suyu çevresinin herkese açık bir altın tarlası oluşuna Charles Dewy'nin canı sıkılmıştı, ama altın içeren kuvarz damarı keşfedilince işadamları çeşitli Trunkey Suyu madenlerine yüklü yatırımlar yapmış ve bunlar şimdiye kadar ona 15.000 sterlinlik bir kâr sağlamışlardı.

Bay Dewy'nin bir altın yatırımcısı olduğundan habersiz bulunan Alexander, kusursuz bir tahta ve tel çitle çevrili heybetli ve bakımlı bina topluluğuna doğru atını sürdü. Ahırlarla sundurmaların önünde oymalı kireç taşı bloklarından inşa edilmiş iki katlı harikulade bir köşk yükseliyordu. İrili ufaklı kuleleri, bahçeye açılan cam kapıları, kapalı bir verandası ve arduvaz levhalarından bir damı vardı. Alexander atından inerken, "Bay Dewy zengin bir adam," diye karar verdi.

İngiliz uşak Bay Dewy'nin evde olduğunu söylerken ziyaretçiye beğenmeyerek bakıyordu... ne garip kıyafeti ve ne bakımsız atı vardı! Ancak

Colleen McCullough

Bay Kinross sakin bir vakar ve otorite yansıttığından gelişini Bay Dewy'ye bildirmeyi kabul etti.

Charles Dewy bu memleketin adamlarına hiç benzemiyordu. Kısa boylu ve şişmandı, ak saçlıydı, muazzam favorileri vardı, ama sakalsızdı. Arkasında Savile Row'da dikildiği belli olan bir takım elbise vardı; göz kamaştırıcı beyazlıktaki gömleğinin yakası neredeyse cam gibi kolalıydı. Kravatı da ipekliydi.

Alexander'i çalışma odasına alırken, "Beni şehir kıyafetimle yakaladınız," dedi. "Bir toplantı için gittiğim Bathurst'ten yeni döndüm. Güneş de tam tepemizde. Bu durumda bir kadeh bir şey içmenin sırası, sizce de öyle değil mi?"

"İçki içme alışkanlığım yoktur, Bay Dewy."

"Dinsel kaygılarınız var demek? Alkollü içkilerden kaçınmak falan gibi?"

Charles Dewy açık havada olsalar Kinross'un yere tüküreceğini varsıyordu. Ancak genç adam dudak büktü. "Bir dinim ve o türden kaygılarım yoktur efendim."

Bu soğuk yanıt Charles'ı zerre kadar rahatsız etmedi; kendisi iyimser mizaçlı olduğundan başka insanların zaaflarını yargılamadan kabul ediyordu. Neşeli bir tavrıla, "Öyleyse ben ülkenizin turbalı nehirlerinin nektarının keyfini çıkarırken siz çay içersiniz," dedi.

Elinde İskoç viskisiyle bir koltuğa yerleşen işgalci, ziyaretçisini ilgiyle süzüyordu. Sivri kara kaşları ve iki dirhem bir çekirdek Van Dyke sakallıyla çarpıcı bir genç olduğunu düşündü. Gözleri hiçbir şey ele vermiyor, fakat her şeyi görüyordu. Büyük bir olasılıkla çok zeki ve kültürlüydü. Bathurst'de bu Kinross'dan söz edildiğini duymuştu. Ne gibi bir iş çevirdiğini kimse bilmediği, fakat mutlaka bir iş çevirdiğini herkes bildiği için herkesin dilindeydi. Amerika'nın sınır bölgeleri giysilerini her gören söz konusu işin altın olduğunu tahmin ediyordu, fakat adam Hill End'e defalarla gidip geldiği halde, herkesin bildiği kadarıyla elde ettiği biricik altın Ruby Costevan'ın saçlarıydı.

Dokunuş

Alexander, Assam çayını tadını çıkararak yudumlarken, "Beni şimdiye kadar görmeye gelmemenize şaşıyorum, Bay Dewy," dedi.

"Bir ziyaret mi? Nereye? Ve niçin gelecektim?"

"Bir yıla yakın zaman önce kiraladığınız toprakların üç yüz yirmi dönümünü satın aldım."

"Olacak şey değil!" Charles dimdik oturdu. "Bunu ilk kez duyuyorum."

"Tapu dairesinden size herhalde bir mektup göndermişlerdir?"

"Göndermeleri gerekirdi, ama öyle bir mektup almadım!"

Alexander dilini şaklatarak, "Ah, bu devlet daireleri yok mu!" dedi. "Yeni Güney Galler'de Kalküta'da olduğundan bile daha ağır çalıştıklarına yemin edebilirim."

"John Robertson'un benden çekeceği var. Kraliyet Arazileri Devir Yasası'nı başlatan o, -oysa kendisi de bir işgalci. Parlamentoya, hatta bizimkisi kadar güçsüz olanına dahi üye olmanın derdi bu- üyeler, gelir sağlamak dışında her şeyi görmezlikten geliyorlar, bir işgalcinin her yıl ödediği on sterlinin ise fazla bir yararı olmuyor."

Alexander çay fincanını masanın üstüne bırakarak, "Evet, Bay John Robertson'la Sydney'de tanıştım," dedi. "Bununla birlikte benimkisi sadece bir nezaket ziyareti değil, Bay Dewy. Seçtiğim arazimin bulunduğu Kinross Nehri'nde alüvyon altını bulduğum hakkında sizi bilgilendirmek için buradayım."

"Kinross Nehri mi? Hangi Kinross Nehri?"

"Abercrombie'nin adı olmayan bir koluydu, ben de ona kendi adımı verdim. Ben öleceğim, ama nehrimin sonsuza kadar akacağını umut ediyorum. O nehir altın dolu, altınla dolup taşıyor."

Dewy, "Aman Tanrım!" diye inledi. "Niçin benim kiraladığım topraklarda bu kadar sık altın bulunuyor sanki? Babam bu toprakları 1821'de ele aldı, iki yüz mil kare arazi işgal etti. Arkasından altın ve John Robertson peyda oldu. Dunleigh giderek küçülüyor dostum."

Colleen McCullough

Alexander, "Dünya böyle," diye mırıldandı.

"Nerede arazi satın aldınız?"

Heybenin birinin içinden tapu dairesinin haritalarından biri çıktı. Dewy içkisini bıraktı, kulaklarının arkasına yarım bir gözlük sıkıştırdı ve gelip Alexander'ın omzunun üzerinden baktı. Ziyaretçisinin hoş koktuğuna dikkat etti. Deri giysi deri kokuyordu, onu giymiş adamın da yıkanmayı sevdiği belliydi. Uzun, biçimli ve temiz el Dunleigh'in doğu sınırının tam kenarını işaret etti.

Dewy koltuğuna dönerek, "O arazinin bir kısmını daha çocukken açtım. Altın daha henüz kimsenin aklında yokken. Ve öyle sanıyorum ki bir daha oraya dönmeyi düşünmedim. Vahşi dağlar orada başladığından o arazide koyun veya sığır otlatamam, hayvanlar ormana tırmanıp kaybolurlar. Şimdi de siz bana derenin alüvyon altınıyla dolu olduğunu söylüyorsunuz. Bu resmiyet kazanmış bir altın tarlası, bir gecekondu şehir, hırsın bir araya getirdiği bir insanlar topluluğunun bütün çirkinliği demek."

Alexander fincanına bir yandan çay koyarak devam etti. "Ben ayrıca dağın doruğundaki arazinin on bin dönümünü açık artırımla satın aldım. Sizin dediğiniz gibi bütün o çirkinliklerden kaçmak için orada bir ev yaptıracam." Genç adam öne eğildi. Çok ciddi görünüyordu. "Bay Dewy sizi kendime düşman etmek istemiyorum. Jeolojide uzmanım, aynı zamanda mühendisliğim de var, bu nedenle de görünürdeki çılgınlığımın, yani Kinross Tepesi adını verdiğim yararsız bir dağ için beş bin sterlin ödememin çok mantıklı bir nedeni var. Altın tarlasında kurulacak şehrin de adı Kinross olacak."

Dewy, "Bu pek duyulmuş bir ad değil," dedi.

"Benim adım, yalnız bana ait bir ad. Çakıllardaki altın tükenince Kinross şehrinin normal olarak ölü bir şehre dönüşmesi gerekir. Bununla birlikte, bana çok para kazandırmasına rağmen, beni ilgilendiren alüvyon altını değil. Dağımın içinde Kaliforniyalıların deyimiyle ana altın damarı bulunuyor, serbest halde altın içeren bir kuvarz kayası düşünün. Serbest

haldeki altın piritlerden arınmış altındır. Bildiğiniz gibi, her kim olsa çakıllardan alüvyonlu altını çıkarabilir, ama sağlam bir kayanın derinlerindeki damarı çıkarmak altın tarlalarına hücum eden adamların finansal olanaklarının çok ötesinde. Böyle bir damar özel olarak işletilmesine imkân vermeyecek makineler ve çok fazla para gerektirir. Dolayısıyla ben toprağımdaki ana damarı işletmeye hazır olduğum zaman bir şirket kurmak üzere yatırımcılar arayacağım. O şirketteki bütün yatırımcıların sonuça Karun kadar zengin olacaklarına emin olabilirsiniz, Bay Dewy, Sydney'deki politikacı dostlarınızı aleyhime kıskırtmanız yerine sizi müttefiğim olarak görmeyi yeğlerim."

İçkisini yenileyen Charles Dewy, "Özetle benden yatırım olarak para istiyorsunuz," dedi.

"Zamanı gelince tabi ki. Şirketimin şahsen tanımadığım ve güven duymadığım kişiler tarafından sahiplenilmesini ve kontrol edilmesini istemiyorum. Özel bir şirket olacak, yani kamu iştiraklarına açık olmayacak. Ve ailesi 1821'den beri bölgede olan bir adamdan daha iyi bir ortak düşünülebilir mi?"

Dewy ayağa kalktı. "Bay Kinross -bana Charles dersiniz, ben de size Alexander derim- size inanıyorum. Siz kurnaz bir İskoçyalısınız, bir hayalci değil." Adam derin bir göğüs geçirdi. "Altına hücumu önlemek için sanırım geç kalındı, onun için varsın çekirgeler toplaşıp alüvyonu en kısa zamanda temizlesinler. Kinross şehri bundan sonra Trunkey Suyu gibi doğru dürüst madencilik faaliyetine geçebilir. Trunkey Suyu'ndaki yatırımlım bu evin yapılması için gereken parayı sağladı. Gece burada kalıp yemeğimizi paylaşmak ister misiniz?"

"Akşam giysilerimin olmayışını hoş görürseniz kalırım."

"Tabi. Ben de üstümü değiştirmeyeceğim."

Alexander heybelerini yukarıdaki güzel bir odaya çıkardı. Odaanın pencereleri çevredeki tepeleri ve Abercrombie Nehri'nin kaynaklarına doğru yapılmış nice altın keşiflerinin kirlettiği pis sularını görüyordu.

Colleen McCullough

Alexander, Kinross'u sevmemek için kendini şartlandırmış olan Constance Dewy sonuçta ondan çok hoşlandığını fark etti. Kocasından rahatça on beş yaş genç olan kadın, şimdi yirmi yıl gerilerde kalmış gençliğinde ünlü bir güzelmış. Alexander, evi bu kadar büyük bir zevkle döşeyen elin ona ait olduğunu tahmin etti. Constance, moda olmaya başlayan jüponlu bir eteği olan krem rengi saten bir elbise giymişti. Boynunda, kullaklarında ve kollarını dirseklerine kadar örten krem rengi saten eldivenlerin üstünde yakutlar gözü alıyordu. Alexander, karı, kocanın aralarının çok iyi olduğuna dikkat etti.

Constance, "Üç kızımız -oğullarımız yok- Sydney'de okuldalar," diye açıkladı. "Onları ne kadar özlüyorum bilseniz. Ama bir mürebbiye onları bir yere kadar eğitebilir. On iki yaşını doldurduklarında başka kızlarla arkadaşlık etmeyi öğrenmeleri, evliliği düşünecek kadar büyüdükleri zaman onlara yardımcı olacak sosyal bağlantıları kurmaları gerekiyor. Siz evli misiniz, Alexander?"

Genç adam, "Hayır, değilim," dedi.

"Doğru kızla tanışmaya vakit ayıramayacak kadar meşgul musunuz; yoksa şen bir bekâr hayatı size daha mı çekici geliyor?"

"İkisi de doğru değil. Karım olacak kızı seçtim bile. Ama evlenmeyi gelecekte ona bunun gibi bir ev yaptırabildiğim zaman düşüneceğim." Alexander birden ustalıklı konuyu değiştirdi. "Bu ev kireçtaşından, Charles, ama taş bloklarını böylesine profesyonelce cilalayan ve yerleştiren duvarcıları nereden buldun?"

"Bathurst'te," dedi Charles. "Hükümet demiryolunu Mavi Dağlar'dan geçince, Clarence'den aşağı inen bayırdaki zikzak kısmen üç viyadük üstünde bina edilmiş... Kumtaşını yakından çıkarabiliyorlardı, ama mühendis Whitton duvarcı bulamamış. Bunun üzerine onları İtalya'dan getirtmek zorunda kalmış. Viyadüklerle bu ev o yüzden metrik ölçülere göre yapıldı, İngiliz ölçü düzenine göre değil."

"Sydney'den gelirken viyadükleri görmüştüm, Romalılar tarafından inşa edilmiş kadar kusursuzdular."

Dokunuş

"Çok doğru. İş tamamlandıktan sonra duvarcılardan bazıları Bathurst'e yerleşmeye kadar verdiler, orada onlara bol bol yetecek kadar iş vardı. Abercrombie mağaralarının yakınlarında bir kireçtaşı ocağı açtım. Bloklarımı çıkarttım ve bu evi yapmaları için İtalyan duvarcılarını tuttum."

Alexander, "Ben de aynı şeyi yapacağım," dedi.

İki erkek daha sonra çalışma odasına geçtiler Dewy şarabının tadını çıkarırken. Alexander de bir puro yaktı. Genç adam ancak bundan sonra nazik bir konuya değindi.

"Yeni Güney Galler'de Çinlilere hayli antipati duyulduğu dikkatimden kaçmadı," diye başladı. "Sanırım. Victoria'yla Queensland'de de öyledir. Siz Çinliler hakkında ne düşünüyorsunuz, Charles?"

Yaşlıca işgalci omuzlarını silkti. "O putperest Çinlilerden nefret etmiyorum, bütün söyleyebileceğim bu. Nasılsa onlarla fazla bir alışverişim yok. Bathurst'de bir lokanta ve dükkânlar gibi ufak tefek işyerleri olması na rağmen, altın tarlalarında toplaşıyorlar. Gördüğüm kadarıyla sessiz ve dürüst insanlar, kendi işleriyle meşgul oluyor, kimseye zarar vermiyorlar. Ama ne yazık ki ağır işler görebilme yetenekleri, aldıkları para karşılığında fazla çalışmayı istemeyen birçok beyaz Avustralyalıyı sınırlendiriyor. Ayrıca, başka cinsten insanların arasına karışmayı sevmedikleri gibi, Hristiyan da değiller. Sonuç olarak, tapınakları, orada çirkin faaliyetlerde bulunulduğu ima edilerek tütsü evleri olarak isimlendiriliyor. Avustralyalıların gözünde en büyük kötülükleri ise Çin'deki ailelerine para yollamaları. Buna da Avustralya'nın zenginliğinin dışarıya hortumlanması gözüyle bakılıyor." İşadamı kıkırdarak güldü. "Bana sorarsan, Çin'e yollanan para, İngiltere'ye yollananın yanında devede kulak kalır."

Kendi parasının İngiltere Bankası'nın kasasında olduğunu bilen Alexander, huzursuz şekilde kımlıdadı. Belli ki Charles Dewy yeni ortaya çıkan türden: İngiltere'ye karşı soğuk Avustralyalı vatanseverlerden biriydi. Alexander, "Ortağım Çinli," dedi. "İyi günde de, kötü günde de onu des-

Colleen McCullough

tekleyeceğim. Çin'deyken Çinlilerin bazı erdemleri İskoçlarla paylaştıklarını keşfettim... bu da sıkı çalışma yeteneği ve tutumluluktur. İskoçlardan üstün oldukları taraf mutlu mizaçları. Çinliler bolca gülerler. Oysa İskoçlar somurtkandırlar, hem de ne somurtkan!"

"Kendi ulusun bahsinde hiç olumlu düşüncelerin yok, Alexander."

"Bunun için iyi nedenlerim var."

Charles, karısının uzun saçlarını fırçalarken, "İçimde bir his, Alexander Kinross'un hiç yanılmayan olağanüstü insanlardan biri olduğunu bana fısıldıyor," dedi.

Constance bu sözlerle ürpererek tepki verdi. "Öf Tanrım! İstedigini al ve bedelini öde,' diyen bir deyim yok mu?"

"Bunu hiç duymadım. Kast ettiğin, insan ne kadar çok para yaparsa, ödemesi gerekecek manevi bedelin o nispette daha büyük olacağı mı?"

Genç kadın, "Evet. Teşekkür ederim, sevgilim, yeter," dedi ve tuvalet masasına arkasını dönerek kocasına baktı. "O gençten hoşlanmadım demek istemedim, tam aksi. Yalnız kafasının içinden birtakım karanlık düşüncelerin geçtiğini hissediyorum. Kendisiyle ilgili konularda. O, kişisel konular yüzünden yıkılacak, çünkü iş hayatındaki girişimlerine uyguladığı mantığı onlara da uygulayabileceğini düşünüyor."

"Kendine bir eş seçtiğini söylediğini anımsıyorsun."

"Aynen öyle. Garip bir ifade tarzı. O kıza danışmaya, onun da fikrini sormaya gerek görmemiş gibi bir şey." Genç kadın tırnağını kemiriyordu. "Zengin bir adam olmasaydı iş değişirdi, ama zengin adamlar koca olarak çok aranırlar."

Charles, "Benimle param için mi evlendin?" diye sordu gülümseyerek.

"Bölge halkı öyle düşünüyor, ama bunun doğru olmadığını pekâlâ biliyorsun ahlaksız." Constance'ın gözlerindeki anlam yumuşadı. "O kadar neşeli ve iyimser, öyleyken ne kadar becerikliydin. Ve bıyıklarının baldırlarımı gıdıklayışına bayılıyordum."

Charles fırçayı masanın üstüne bıraktı. "Yatağa gel, Constance."

Bir Maden Damarı ve Bir Eş Bulmak

Kinross Nehri'nde alüvyon altını bulmasından bir yıl sonra Alexander en sonunda Hill End'e ve Costevan's Oteli'deki Mavi Oda'ya döndü.

Ruby, onu soğukkanlı, ama yine de sıcak karşıladı. Eski bir dost olarak hoş geldiğini, fakat genç kadını mavi yatağa sokması şansının zayıf olduğunu anlatan bir karşılamaydı bu. Genç kadının tutumunu yönlendiren gururdu; gerçek şu ki özellikle Sung'la Lee de gittikleri için sürekli olarak Alexander'i özlemişti. Hastalığın, hayal kırıklığının ve hoşnutsuzluğun yarattığı doğal yıpranışın sonucunda bir yıl önce Ruby'nin yanında çalışan kızların beşi de gitmişler, yerlerini yeni beş kız almıştı.

Ruby bir yandan Alexander'in fincanına çay koyarken biraz bezgin olarak, "Sanırım, *taze* yüzler demem gerekir, ama aslında aynı harabe yaratıklar," dedi. Devam etti. "Çok uzun zamandır bu işin içindeyim... barın kalabalık olduğu zamanlar hangisinin Paula, hangisinin Petronella olduğunu hatırlayamıyorum. Petronella! Sorarım sana! Sivrisinekleri uzaklaştırmak için bacaklarına sürdüğü bir şeyin adına benziyor."

Genç adam, "Kast ettiğin şey sitronella," dedi ve ceketinin cebine elini atarak bir zarfı ortaya çıkardı. "Bu, şimdiye kadarki kazancımızdan senin payına düşen."

Colleen McCullough

Genç kadın banka çekine bakışını dikerek, "Aman Tanrım!" diye atıldı. "On bin sterlin ne kadar bir kazancın yüzde oranı?"

"Benim payımın yüzde onu. Sung payının bir bölümünü şehre dört mil uzaklıkta kendi seçtiği yirmi üç dönümlük bir arazi satın almada kullandı. Orada minyatür bir pagoda şehri inşa ettiriyor; harikulade renklerde sırlı seramik levhalar ve tuğlalar, kat kat kıvrık çatılı kuleler. Bana da bir vadinin çıkışında mükemmel bir baraj oluşturacak karma cüruf ve kayadan bir set duvarı bina ettirmek için yüz işçi bıraktı. Orada iş bitince işçiler dağıtımın tepesine çıkıp kirlenmemiş akarsuyun bir bölümünü baraja saptıracaklar. Bundan sonra da demiryolumu inşa edecek Çinli iş gücünün bir bölümünü oluşturacaklar. Beyaz işçi ücretiyle çalışacak Çinliler. Evet, Sung Çin İmparatoru kadar mutlu artık."

"Sevgili Sung!" Ruby içini çekti. "Sam Wong'un niçin o kadar huzursuz gözüktüğünü anlıyorum, ben Paula'sız, Petronella'sız ve öbürleri olmadan yaşayabilirim, ama Sam'sız veya Chan Hoi'suz olamam! İkisi de Çin'e evlerine dönmek istediklerini homurdanıp duruyorlar."

"Onlar zengin adamlar. Sung, bir kardeş veya kuzenden bekleneceği üzere onların adına parseller kaydettirdi." Alexander, genç kadına yarı kapalı gözlerle sinsice bakıyordu. "Kinross Çinlilerin ön planda oldukları ve adam gibi muamele gördükleri bir altın tarlası."

"Sam'ın Sung'un kardeşi, Chan'ın da kuzeni olmadığını pekâlâ biliyorsun, Alexander. Onlar birer serf, Çincedeki deymi bilmiyorum, onun otoritesi altındaki azat edilmiş köleler."

"Evet, tabi ki biliyorum. Sung'un bu masalı niçin sürdürdüğünü de anlayabiliyorum. O, giyim tarzına ve âdetlerine bağlı kalmış olan ve adamlarının da onun gibi olmalarını bekleyen kuzeyin feodal bir derebeyi. İngilizleşmiş Çinlilerin ona karşı sevgileri yok."

"Olabilir, ama Sung'un, saç örgülerini kesen ve kolalı gömlek giyen Çinliler üzerinde etki sahibi olmadığını sanma. Ortak düşman beyaz adamdır." Genç kadın altın tabakasından bir puro çıkardı. "Onlarla or-

Dokunuş

taklık kurup onlara beyaz adamlarmış gibi davranmakla Çinlilere iyilik yapmadın."

Alexander banka çekini parmaklarının arasında sallayarak, "Çenele-rini sıkı tutacaklarına inandım, böylece altı aylık bir ilerleme kazandım," dedi. "Bu çekteki tutar büyük ölçüde Sung'un, adamları üzerindeki otorite-si sayesinde. Ben isteklerimizi kayıt ettirinceye kadar sırtımızı açıkla-madılar."

"Şimdi de on bin çadırılık bir kentin var."

"Kesinlikle. Ve orayı düzene sokmak için önlemler aldım. Kinross güzel bir şehir olana kadar uzun yıllar geçecek, ama neye benzeyeceğini planladım bile. Arazimi eşit olarak şehir ve devlet arasında böldüm ve iyi altı polis getirttim. Çinlileri hırpalayamayacaklarını bilen seçme çocuklar bunlar. Bir sağlık denetleyicisi de görevlendirdim; tek görevi şimdilik la-ğım çukurlarının yeraltı suyunu kirletmeyecekleri yerlerde kazılmasına göz kulak olmak. Tifo salgınlarının Kinross halkının yarısını götürmesini istemem. Bathurst'e bir posta arabasının geçmesine elverişli bir yol var, ikinci bir yol da Lithgow'a gidiyor. Lahanaların tanesi bir sterline, havuç-ların yarım kilosu bir sterline, yumurtaların tanesi de bir şiline satılıyor, ama bu sonsuza dek sürmez. İşin iyi yanı şu sırada kuraklık yaşamamız, kurak mevsim başladığı zaman ise baraj dolmuş olacak."

Yeşil gözler genç adamı yarı sıkıntı, yarı alayla süzüyordu. Ruby so-nunda kahkahayı bastı. "Alexander, senin üstüne yok! Yerinde başkası olsa bölgeyi soyup soğana çevirdikten sonra basıp giderdi, ama sen yap-madın. İşin en gizemli yanı şehrine niçin Kinross adını taktığın. Asıl adı Alexandria olmalıydı."

"Oldukça çok kitap okumuşsun."

"Şimdilerde Büyük İskender konusunda uzman oldum."

"Kinross Sokağı'yla Auric Sokağı'nın köşesinde gerçekten tamah edilecek bir parsel ayırdım. İki sokağa da otuz metrelik cephesi var, arka-sında da ahırlar, sundurmalar ve bir avlu yerleştirmeye müsait bir arsa."

Orasının şehir planına Kinross Oteli diye kaydı yapıldı. Sahibi ve lisans sahibi ise R. Costevan. Binayı tuğla olarak inşa ettirmeni öneririm." Alexander'in yüzü ciddileşti. "Bir şey daha var, fahişelerini Hill End'de bırakacaksın."

Genç kadının gözleri ateş saçıyordu. Konuşmak için ağzını açtıysa da, Alexander meydan vermedi. "Kes sesini! Düşün, keçi kafalı cadı, düşün! Bir kadın sahip olduğu bir oteli genelde kendisi yönetmez, ama otel gerçek bir otel olduğu takdirde bu saygın bir meslektir. Hayata atılacak yaşa geldiği zaman Lee'yi engellemeyecek bir meslek. Seçtiği iş alanında tutunmaya çalıştığı zaman annesinin bir altın madeni genelevinin sahibesi olduğu ortaya çıkarsa, oğlunun öğrenimine bu kadar çok para dökmenin anlamı ne? Ruby, sana yeni bir şehirde yeni bir başlangıç öneriyorum ve senin orada itibar sahibi bir vatandaş olmanı istiyorum." Erkeğin yüzünde o sevimli gülümseyiş belirdi. "Kinross'da bir genelev açarsan, oradan bir gün ayrılmak zorunda kalırsın. Din fanatikleri güçlenip sağlam ayakkabı olmayan hanımları zifte ve tüylere bulanmış olarak şehirden atmakta gecikmeyeceklerdir. Ve bu şehirde sensiz bir hayatı düşünmek bile istemem. Düşün bir kez, seni kaybedersem, fanatiklerin kendilerini şehrimin ahlak polisliğine atamalarına atıp tuttuğum zaman beni kim dinleyecek?"

Genç kadın güldü, ama çabuk ciddileşti. "Sözünü ettiğin oteli yaptırmak bana verdiğin paranın üçte birine mal olur. Bunu yapamam. İşte Lee'nin okul ücretinin yarısı; üstelik o parayı nasıl toparlayabileceğimi düşündüğüm sırada. Hawkins Hill'deki üretim yarılandı, Hill End de onunla birlikte ölüyor. Hill End'lilerin büyük bir kısmı ya Kinross'dalar ya da yola çıktılar bile. Onun için seninle açık konuşacağım. Önce şu: şöhretim onların sayesinde benimle birlikte gelecek. İkincisi: ben de en kısa zamanda Kinross'a gelmek niyetindeyim, ama kil sıvalı kulübeler inşa ettirdikten sonra kızlarıma bildikleri yegâne çalışmada işbaşı yaptırmak için. Bana söylediklerinin mantığını anlıyorum, majesteleri, ama

Dokunuş

emirlerine itaat etmiyorum. Gelecek yıl bana yeni bir pay verebilirsin belki, ama hepsi bu kadar. Alüvyon altını tükenmiş olacak çünkü."

Genç adam ayağa kalkıp ona elini uzattı. "Haydi dışarı çıkıp sevgili kırsağıma bir merhaba diyelim."

Ruby şaşkın halde yarım saat sonra Alexander'in dönüp onu görmeye geleceği güne sakladığı elbiseyi giymek için odasına çıktı. Bir bakan karısı tarafından giyilebilecek kadar modaya uygun koyu turuncu kadife bir giysiydi. Kinross Otel'i'nin sahip ve hanımefendisi için kusursuzdu.

Bir maden damarı. Arazisinde bir altın damarı olduğunu söylemişti.

Genç kadın tam bir tarafsızlıkla aynada kendini seyretti. "Hayır, otuz bir yaşında görünmüyorum. Daha çok yirmi beşinde gibiyim. Kapalı yerde geçen bir hayatın avantajlarından biri güneşin tahrir etmediği bir cilt. Erkekleri kazılardayken Hee Poy veya Ling Po'nun bostanlarının ürününü satın alacak parası olmayan ve küçük sebze bahçesi parçalarının üzerine eğilmiş o zavallı kadınlar! Eteklerine asılmış iki çocuk, bir yenisi de karınlarında. Erkeklerininkinden daha fazla sertleşmiş eller. Öylelerinin o erkeklere niçin katlandıklarını bilemiyorum, ben katlanmazdım. Nedeni herhalde aşktır. Eğer aşksa Sung'la Alexander'in arasında ben hiçbir erkeği o kadar sevmedim. Oysa kadınların bazıları o zamanlar benim hâlâ olduğum kadar çekiciydi. *O zamanlar...*

Hayatının otuz bir yılını gözden geçir, Ruby!

Günahın insanı ödüllendirdiğinin en parlak bir örneğiyim ben. Sebze bahçeciklerindeki o kadınlar gibi kendimi koyvermiş olsaydım, bana yardımcı olan erkeklerin hiçbiri suratıma bakmazdı. Doğumun, kaderin bir kazası olduğunu söylerler. Gerçek şu ki, kader, çevreleri zengin evlilikler yapmalarını sağlayan kadınlardan çok daha fazla meteliksiz kadını yeryüzüne çıkarır. Alexander aynı zamanda bazı kızların üniversiteye gittiklerini, ailelerinin onları o üniversitelere yollayacak kadar zengin olduğunu söyler. Oysa annem beni sadece bir testi bira almak için kafeye yollardı. Babamı hiç tanımadım; William Henry Morgan adında işe yaramazın bi-

Colleen McCullough

riydi. Bir mahkûmun oğlu olan bir sığır hırsızı ve bir hapishane kuşu. Esasen bir karısı olduğundan bir mahkûm olarak gelen annemle evlene-
mezdi. Zavallı annem sarhoşken düşerek bir bacağını kırdı ve sonuçta
kangrenden öldü. Üvey kız kardeşlerim birer ayyaş ve fahişe, hödük üvey
erkek kardeşlerim deseniz, onlar da hapisteler veya yola gelmez birer sa-
bıkalılar.

Öyleyse ben niçin hayatta kaldım? O ortamdan çıkıp kendimi geliştirmek gücünü nereden buldum?

Ağabeyim Monty ben on bir yaşımdayken bana tecavüz etti, belki de iyi oldu. Bekâret bir kez yitirildikten sonra savaşı da sona erdi demektir. Düğünün ertesi sabahında çarşıfta kan lekesi olmayınca, saygın bir kocanın hayalleri suya düşer. Evlenmeyi düşünen erkekler hedefe ilk varan kendileri olsun isterler. Bunun Alexander Kinross için de geçerli olduğuna bahse girerim.

En çok korktuğum şey frengiydi. Bütün hayatım boyunca çevremde pusuda bekliyordu. Bana sahip olduğu sırada Monty'de frengi yoktu, ama bir yıl sonra hapı yuttu. Ben Sydney'e kaçtım ve bana lüks bir hayat geçirebilecek yaşlı bir adam buldum. Ağız seksi yapmadığım takdirde adamcağızın sertleşmiyordu -bir kadının hoşlanmadığı, ancak bebek yapmamak için süper bir yöntem. Öldüğünde bana beş bin sterlin bıraktı- ailesi bu yüzden kıyametleri kopardı ya! Benim o paranın bir tek kuruşunu görmemem için ruhlarını şeytana satmaya razıydılar. Ama ben adamın mektuplarını onlara okuyup gerekirse mahkemede de okuyabileceğimi söyleyince, vasiyetnameye itiraz etmemeye karar verdiler. Gık demeden paraları ödediler. Ağız seksi hikâyesi meseleyi halletmişti.

Böylece ben de paracılarla Hill End'e dönüp bildiğim tek işe, meyhaneye ve fuhuş işine el attım. Sung'a âşık olmama kadar bu böyle devam etti. Güzel bir adamdı o. Bir prens. Ama Alexander kadar da kurnaz ve açık göz biri. Yine de bana paha biçilemez bir armağan verdi; Lee'yi. Bebeğimi, umudumu, geleceğimi. Beyaz tarafından bir sürü işe yaramaz

Dokunuş

mahkûmun soyundan geldiğini Lee'ye hiçbir zaman söylemeyeceğim. Alexander Kinross'un sayesinde Lee bu lekeden yakayı kurtaracak.

Alexander onu sevdiğimi biliyor mu? Belki biliyor, belki de bilmiyor. Alexander da belki beni sevebilir. Ama ilişkimizin en iyi yanı evlenmemizin söz konusu olmaması. O zaman bana sahip olmaya çalışırdı, ben ise kimsenin bana sahip olmasına katlanamam. Evlendiği zaman karısına acıyacağım, ama erkeğimi çaldığı için ondan fazlasıyla da nefret edeceğim.

Altın içeren bir kaya. Alexander orada olduğuna, verdiği payın bana doğru yüzen altın dağının sadece tepesi olduğuna yemin ediyor. Sözüne güvenebilir miyim? Ona inanmalı mıyım? Evet, bin kere evet! Özetle onun istediğini yapıp tuğladan Kinross Otel'i ni inşa ettireceğim ve Kinross'un ileri gelenlerinden olacağım.

Genç kadın tuvalet masasının başından kalktı ve eteğinin uzun kuyruğunu etrafında kıvrarak döndü, sonra aşağıya yemeğe indi.

Alexander yemek arasında, "Lithgow'da mükemmel tuğlalar üretiliyorlar, onları öküz arabasıyla Lithgow patikasından getirtebiliriz. Kinross Otel'i tamamlandığında şehrin yerçekimiyle barajdan beslenen bir su deposu bulunacak. Kanalizasyon ağı da tamamlanmış olabilir. Kanalizasyon çiftliği için ideal yeri buldum ve Tanrı biliyor ya, çiftlikten ürün elde edecek fazlasıyla Çinlimiz var. O çiftliğin sebzeleri çok ucuz olacak... evet, bir kanalizasyon çiftliğinin temelindeki prensip insan atıklarını elden geçirip arıtmak. Dahası, o yer şehrin korunaklı tarafında, öyle olunca da rüzgâr kokuyu uzaklaştıracak."

Ruby, şimdi sabah olana kadar kahrolası Kinross'u konuşacak, diye düşündü. Onu motive eden altın değil, altının sağladığı paralarla neler yapabileceği.

Alexander ana damarı 1874 yılının şubat ayında buldu. Üç ay önce çağlayanların bir mil kadar kuzeyindeki kayayı delmeye başlamıştı. Bu arada madene girişin kendi toprağında olmasına dikkat etmişti. Adam

boyundaki boruyu kendi çalıştırıyor, bütün patlatmaları, desteklemeleri ve kazımaları kendisi yapıyordu. Bu arada tek yardımcısı baruttan başka, altmışar santimlik bir ray takımı ve parçalanmış kaya parçacıklarının doldurulup madenin ağzından dışarıya döküleceği bir tek vinç kovasıydı.

Dağın kaidesinin on beş, yirmi metre içerisinde öbürlerinden daha donuk ses veren küçük bir patlamadan sonra tünelinin kör ucunda kuvarz damarına tosladı. Altmış santim enindeki damar solda daha yükseğe uzanırken sağda aşağıya yöneliyordu. Bir gaz lambasının ölgün ışığında döküntüleri karıştırırken kayağantaşı ve kuvarzla karışmış kırılğan maden kümelerine rastladı. El Dorado!^(*) Nereyi kazacağını nereden bilmişti? Hızlı çalışarak adi taşları kovasına doldurdu, madeni ise yana kümeledi. Sonra, madeni bir avucunda tutarak biraz titrek adımlarla parlak güneş ışığına çıktı ve tuttuğu madene büyülenmiş gibi bakakaldı. Tanrım! Tahilde yarı yarıya altın verecekti.

Genç adam bundan sonra gülümseyerek, titreyerek ve dizleri üstünde zor durarak bakışını dağa dikti. Damar yukarıya ve aşağıya uzanıyor ve dağın içerilerine giriyor. Üstelik bir düzine damarın sadece bir tanesi olması mümkün; Kinross Dağı resmen bir altın dağı! Bilinmeyen bir babanın piçi bu ülkede öylesine büyük bir güç olacak ki hükümetleri alıpatabilecek. Alexander'ın yüzünden gülümseyiş silindi. Ağlamaya başladı.

Gözlerindeki yaşlar kuruyunca güneybatıya Kinross şehrine gözlerini dikti. Bu şehir ölmeyecekti. Sokakları taş döşeli, binaları etkileyici bir merkez olacaktı. Bir de opera binası olacaktı. Niçin olmasın? Bir altın dağı tarafından biçimlendirilmiş görsel bir harika! Oğulları ve oğullarının oğulları Kinross adını taşımaktan gurur duyacaklardı.

Ertesi pazar günü şafak sökerken Sung Chow'u, Charles Dewy'yi ve Ruby Costevan'ı keşfini göstermeye götürdü.

Gri gözleri hayranlıktan yusuvarlak olan Charles, "İnanılmaz!" diye bağırdı. "Tanrı, kıyametten sonra dünyanın yeniden bina edilmesi için ge-

(*) Altın veya fırsat bakımından zengin bir bölge.

Dokunuş

rekli bütün araç ve malzemeyi buraya yığmış. Tanrım, Alexander! Burası bal peteğine benziyor! Trunkey Deresi'nde altın kuvarzın içinde öylesine ince zerreler halinde dağılmış ki onu zor görüyorsun, oysa bu kuvarzdan çok altına benziyor."

Alexander, "Kıyamet veya Apocalypse," diye mırıldandı. "Burası ve bizim için uygun bir ad. Apocalypse Madeni., Apocalypse Ortaklığı. Sana teşekkür ederim, Charles."

Charles, "Ben de işin içindeyim, değil mi?" diye endişeyle sordu.

"Olmasaydın burayı sana göstermezdim."

"Ne kadar bir sermaye istiyorsun?"

Alexander açıkladı. "Başlangıçta hisse başına on bin sterlin olmak üzere yüz bin sterlinlik bir sermaye lazım. Ben yedi hisse satın alıp şirket üzerinde kontrol sahibi olmak niyetindeyim, ama içinde iki hisse satın almak isteyen varsa, bu sadece sermayemizi artırır. Ortaklık dördümüzle sınırlı olacak ve her birimizin elindeki hisse sayısına göre bölüştürülecek."

Charles, "En büyük hissedar olmasan bile kontrolün sende olmasını isterim," dedi. "İki hisse satın alacağım."

Burun delikleri gerilen Sung, "Ben de iki hisse satın alacağım," diye atıldı.

Ruby, "Ben tek hisse alıyorum," dedi.

"Hayır, senin de iki hissen olacak. Birini satın alacaksın, ikincisi ise Lee için ve ergin olmasına kadar senin elinde bulundurulacak."

"Alexander, hayır!" Ruby avucunu göğsüne bastırmıştı. Duyduğu şoktan öfkelenmeyi bile unutmuş görünüyordu. "Bu kadar cömert olamazsın!"

"Ne istersem olurum." Genç adam küçük kabileyi göz kamaştırıcı gün ışığına çıkardıktan sonra genç kadına döndü. "Ruby, Lee hakkında çok olumlu hislerim var. Apocalypse'de oynayacağı bir rol olduğunu hissediyorum... evet Charles, çok yerinde bir isim bu. Bu bir armağan değil, dostum. Sadece bir yatırım."

Yirmi bin sterlini nasıl toparlayacağını kestirmek için kafasında bir takım hesaplar yapan Charles, "Bu kadar büyük bir sermaye niçin?" diye sordu.

Alexander bir aşağı, bir yukarı yürümeye başlayarak, "Apocalypse ilk gününden itibaren kesin bir profesyonellikle çalıştırılacağı için," dedi. "Madenciler, barutçular, duvarcılar, makinistler, iyi bir ücret alan en az yüz memur ve işçi gerekecek. İşçilerin arasına hoşnutsuzluk tohumlarını saçan o kıskırtıcıların hedefi olmaya niyetim yok. Yirmi başlı bir parçalayıcı dizisi, bir düzine konkasör ve altın miktarına yetecek kadar cıva istiyorum. Ayırma imbikleri de lazım. Nakil için buharlı lokomotifler ve kömür dağlarının da gerektiğini söylemeye gerek yok. Lithgow'da yeterince kömür var, ama zikzaklı tırmanış Sydney'e nakliyatı o kadar pahalılaştırıyor ki bu yer kuzeydeki ve güneydeki kömür madenleriyle rekabet edemez. Lithgow'la Kinross arasında derhal normal hatlı bir demiryolu inşaatına başlıyoruz. Niçin mi? Lithgow yakınında bir kömür madeni satın alıp kendi kömürümüzü buraya getireceğiz. Odun yakmak israf olur, üstelik gereksiz. Şehir için havagazı ışığı, buhar makineleri için kömür ve ayırma imbikleri için kok olacak. Karabarut kullanımımız uzun sürmeyecek... buraya yeni İsveç harikasını, dinamit denilen patlayıcıyı getireceğim."

Charles, "Sorularımın yanıtını aldım," dedi. "Ama biz daha kâra geçmeden maden tükenirse ne olacak?"

Sung, "Öyle bir şey olmayacak, Charles," dedi kararlılıkla. "Astrologuma danıştım bile. Bu yörenin bir yüzyıl boyunca muazzam miktarlarda altın sağlayacağını söylüyor."

Kinross Otelı kapılarını açmıştı, ama Ruby hâlâ bir miktar möble ve tesisat bekliyordu. Alexander'ın en üst katta birkaç odalı bir dairesi vardı. Böylece son üç aydır o kadar uzun saatler boyunca nerede olduğu muamması da bugün çözülmüş oluyordu. Madeni bulmuş. Sır küpü kerata!

Dokunuş

Ruby Salonu'nda baş başa yemek yerlerken genç adama, " Personeli-
min kalan bölümü de umarım kısa zamanda gelir," dedi. "Apocalypse'in
dedikodusu duyulduğu anda gazeteciler buraya akın edecektir. Al sana
bir altına hücum daha."

"Birkaç gazeteci gelebilir, ama bu, bir şirkete ait olan özel bir mülk-
teki yeraltı altını. Öyle bir şirket ki Kinross Dağı'ndaki bütün maden ara-
ma haklarını elinde bulunduracak." Genç adam gülümseyerek bir puro
yaktı. "Ayrıca. Kinross Dağı dışında altın olmadığına dair bir his var içim-
de. Hiç kuşkusuz başka şirketler komşu toprakları satın alacak ve şansla-
rını deneyecekler, ama hiçbir şey bulamayacaklar."

Genç kadın merakla sordu."Kuzum ne kadar paran var senin?"

"Apocalypse girişimine yatırdığım yetmiş binden çok daha fazla.
Onun için de Sung'dan dağımın tepesine bir kablolu demiryolu çekmeleri
için daha fazla işçi kiraladım. Gelecek yıla kadar üç yüz metre yüksek-
te bir konağın inşa edilmesini istiyorum. Kinross Konağı." Alexander bu adı
tadını çıkararak dilinin üstünde yuvarladı. "Altın damarının yol alış yönü
nedeniyle -bir sürü başkaları da var ya- maçunaları yetmiş metre yukarı-
daki bir kireçtaşı düzlüğe yerleştirmek niyetindeyim. Kireçtaşı batı yö-
nünde devam ediyor, ama ben düzlüğü konağımın yapısındaki bloklar
için bir taşocağı olarak kullanacağım, ki bu düzlüğü daha da genişletecek.
Bu sabah teftiş ettiğin geçit bir numaralı tünel olacak. On beş metre aş-
ğısında büyük bir tünel ağzı bulunacak, kovalar buradan kablolarla onları
taşıyacak lokomotiflere ve eğer maden taşıyorlarsa konkasörlere, kaya ta-
şıyorlarsa baraja götürülecekler. Nehrin doğrudan vadiye inen bir kolunu
bulduğumuza göre, baraj setini yükseltebileceğiz. Kablolu vagonlar ma-
dencilerle teçhizatlarını düzlüğe ve maçunalara çıkaracak, oradan da ko-
nağımın bulunacağı alana devam edecekler. Her şeyi düşündüm."

"Ne zaman düşünmezsin ki? Ama niye bir konak yaptırıyorsun? Kin-
ross'taki otelim ne kusuru var? Burada rahat değil misin?"

"Karımı bir maden şehrindeki otelde oturtmam, Ruby."

Genç kadının ağzı açık kalmış, yüzü sanki çökmüştü. "Karın mı?" diye geveledi. Gözleri tıpkı bir kedininkilere benzemiş, daralmış ve vahşi bir hayvanınki gibi tehlikeli bir anlama bürünmüştü. "Anlıyorum. Onu seçtin bile, değil mi?"

"Hem de yıllar öncesinden. " Genç adam belli ki eğleniyordu. Purosundan tavana doğru bir halka üfürdü, sonra bir tane daha.

Ruby sakın olmaya çalışarak, "Anglikan Kilisesi henüz inşaat halinde, şehrinin geliştirme çabaların ise bir su deposuyla kanalizasyondan öteye gidemedi," dedi. "Seninle benim sevgili olduğumuzu herkes biliyor ve bundan kimse rahatsız olmuyor. Ama bir karın olduğu zaman durum değişecek. Alexander, ne kahrolası *kerataymışsın* sen! Beni satın almana ses çıkarmadım! Beni itiraz edemeyeceğim bir konuma soktun! Ama..." Kadın o kadar ani ayağa fırladı ki altındaki sandalye devrildi ve salondaki herkesin bakışları üzerlerine çevrildi. "Biraz daha düşünmeni öneririm, bok herif seni, seni yılan!"

Alexander gayet sakın bir sesle konuştu. "Böyle devam edersen Apocalypse şirketinin ortağı olmazsın."

Şak! Ruby'nin eli erkeğin yüzüne o kadar sert çarptı ki avizedeki sarkıtlar çingırdadı. "Bana göre hava hoş! Kahrolası altınını kıçına sokabilir ve yukarı itip kusabilirsin!"

Genç kadın bu sözlerin arkasından salondan fırtına gibi çıktı. Bal renkli kadife elbise bir altın bulutu gibi arkasından süzüldü. Alexander salonda yemek yiyenlere kaşlarını kaldırarak baktı, puroyu bir kristal külüğün içinde bıraktı ve sevgilisini sakın adımlarla izledi.

Ruby'yi yukarıda verandada buldu. Genç kadın yumruklarını sıkarak ve dişlerini gürültüyle gıcırdatarak bir aşağı, bir yukarı yürüyordu.

Alexander bal gibi tatlı bir sesle, "Galiba seni en fazla böyle vahşi bir kedi gibi tısladığın zaman seviyorum," dedi.

Genç kadın, "Beni kandırmaya çalışma!" diye homurdandı.

Dokunuş

"Seni kandırmıyorum, doğruyu söylüyorum. Bu kadar tatlı bir cadı olmasan seni kışkırtmak zahmetine katlanmazdım, ama inan bana, öfkeliyken bir eşin daha yok, Ruby'ciğim."

"Palavracı seni!"

"Tanrı'ya şükür ki öfkemi çok uzun zaman kaynama noktasında tutamıyorsun." Alexander, kadının ellerini yakaladı ve hafifçe tuttu. Onun alev gibi yanan yanağını öperken, "Çabuk deşarj oluyorsun," diye mırıldandı.

Genç kadın, onu ısırmaya yeltendi, ama beceremedi. Parmaklarını pençe gibi kıvrarak, "Şu gülünç kocaman etekler kahrolsun!" diye bağırdı. "Hareketlerim engellenmese hayalarına o kadar sert bir tekme indirirdim ki bundan böyle ne kariya, ne de metrese ihtiyacın olurdu! Nefret ediyorum senden, Alexander Kinross!"

Erkek, "Hayır, etmiyorsun," dedi gülerek. "Gel, öpüşüp barışalım. Hoşuna gitsin, gitmesin, Apocalypse Ortaklığı'na adanmış durumdasın ve bir karımın olması fikrine kendini alıştırmak zorundasın. Sevgili değilse bile, arkadaş olabiliriz."

Genç kadın, ona nefretle baktı. "Bir yobazla arkadaş olmayı yeğlerim!"

"Bilmem kaçınıcı defadır tekrarlıyorum, Ruby, *düşün!* Seninle evlenemem, bu apaçık ortada! Karı, koca olarak birbirimizi katlederdik. Ama dünyadakilerin en büyüğü olduğunu tahmin ettiğim altın madenini keşfettim; bundaki payımı kime bırakacağım? Oğullarımın olması için bir eşe ihtiyacım var. Senin bir vârisin var. Sung'un da bir sürü vârisi var. Oysa benim tek vârisim yok. Hakça düşün sevgilim."

"Evet, bunu anlayabiliyorum." Öfkesi dinmeye yüz tutarken Ruby titremeye başlamıştı. "Yani onu değil de, beni mi sevdiğini söylemek istiyorsun?"

"Hayatta görmediğim bir kızı nasıl sevebilirim?"

"Hiç mi görmedin?"

Colleen McCullough

"İskoçya'dan bir eş getirtiyorum. Bir kuzin. Yeni Güney Galler, hat-
ta Avustralya ve de benim hakkımda hiçbir şey bilmeyen bir kız bu. Hoş
bir kızcağız olacağına eminim, ama işin tatsız bir yanı da var. Onun er-
demli bir kızcağız olması kaçınılmaz." Genç adam yüzünü eksitti. "Koyu
bir presbiteryen olduğuna da eminim, ama onu bundan vazgeçirebilirim.
Ve o çocuklarımin annesi olacağı için, onu sevmeyi başaracağımı umut
ediyorum. İtaatkâr bir eş olmasını diliyorum. Bu kuvvetli bir olasılık, kla-
nımın kadınları itaatkâr olarak yetiştirilirler. Ama senin için aynı şey söy-
lenemez, Ruby. Sende erdemin eseri yok, bir eşin görevleri de seni sıkın-
tıdan çıldırtırdı."

Genç kadın eteğinin ceplerini karıştırdı ve ayağını yere vurdu. "Allah
kahretsin, purolarımı kaybetmişim! Bana bir tane versene, Alexander."

Genç adam bir kibrit çaktı ve kadının ağzındaki puronun ucuna tut-
tu. "Biraz sakinleştin, değil mi Ruby?"

Genç kadın ağzında puroyla verandayı bir uçtan bir uca arşınıyordu.
Sonra erkeğin biraz uzağında durarak ona döndü. "Bu yaptığın delilik,
Alexander! Mantık evlilikleri sıkça görülüyor, ama taraflar genelde bir-
birlerini biraz tanırlar. Niçin Sydney'e gidip orada kendine uygun bir eş
bulmuyorsun? Charles'la Constance'ın da evlenecek yaşta iki veya üç kız-
ları var. Sophia senin için iyi bir eş olurdu, sen de onu zamanla sevebilir-
din."

Erkeğin yüzü sertleşti. "Hayır, Ruby. Karımı seninle daha fazla tartı-
şacak değilim. Amacımın ne olduğunu ve bunun nedenini sana anlattım."

"Ve beni dost, arkadaş sınıfına katıyorsun."

Alexander puronun tükenmiş ucunu genç kadının parmaklarının
arasından çekerek, "İskoçya'dakilerin topunu biliyorum," dedi. "Karım
olacak o akraba kızının da her kim olursa olsun, senin eline su dökeme-
yeceğine eminim. Ayrıca, henüz evli olmadığımı göre arkadaşlık çok son-
rası için."

Dokunuş

Ruby kollarını erkeğin boynuna doladı. Gözlerindeki anlam kedilik-ten yavru kediliğe dönüştü. "Onun cazibesiz olacağına emin olamazsın, Alexander. Ya bir Dalila^(*) olup çıkarsa?"

Duvar hemen yakınlarındaydı. Alexander kadını oraya iterek elbisesinin üstünü göğüslerinin altına kadar sıyrdı. "Yalnız bir tek Dalila var, Ruby, o da sensin."

Alexander Kinross, James Drummond'a yolladığı ve Elizabeth'in görmeyi bir türlü başaramadığı mektupta şöyle diyordu:

"Sevgili James,

Kızlarından birini kendime eş olarak istediğimi bildirmek için sana bu mektubu yazıyorum. Eğer henüz evlenmemişse Jean'i seve seve kabul ederim, ama ötekilerden biri de işimi görür.

Son karşılaşmamızda kızlarından birini bana vermektense bir Anabaptist'in karısı olarak görmeyi yeğleyeceğini söylemiş, ben de günün birinde fikrini değiştireceğini sana söylemiştim. İşte o gün geldi.

Kazancının çırağı hayatta olağanüstü başarılı olmayı becerdi, James. Kaliforniya'da altın bulduğu yetmezmiş gibi -ki bunu sana söylemek fırsatını vermedin bana- Yeni Güney Galler'de büyük bir altın madeni buldu. Alexander Kinross Karun gibi zengin bir adam şimdi.

Kinross mu? dediğini duyar gibiyim. Bu Kinross da ne? Söyleyeyim, sana bakılırsa Drummondlar beni dışladılar. Ben de kendime yeni bir ad seçtim. Kızın zengin bir hanımefendi hayatı yaşayacak. Bu mektubu yazdığım yer olan Yeni Güney Galler'de eş almaya uygun kız yok; kadınları ya fahişe, ya mahkûm ya da İngiliz züppesi.

(*) Samson'un metresi olan Filistinli kadın. Uyurken Samson'un saçlarını keserek, böylece onu gücünden yoksun bırakarak Filistinlilere teslim etmişti.

Colleen McCullough

Eşimi yanında eğitimli bir hizmetçiyle (öyleleri de burada ender bulunuyor) birinci sınıf olarak buraya yollaman için bin sterlin ekliyorum.

Sydney'e geldiği zaman kızlarından hangisini karşılayacağını bana hemen yazıp bildir. Kızı beğenirsem gelecekte benden beş bin sterlin daha bekleyebilirsin."

Alexander mektubu büyük bir keyifle imzaladı ve onu yeniden okumak için oturup arkasına yaslandı. Al sana, para düşkünü moruk James Drummond. Al sana, John Murray!

Summers, Bathurst'e giden Cobb&Co posta arabasında bir Krallık Postaları bağlantısı olmasına rağmen, mektubu Bowenfels'de postalamaya gitti. Mektubun İskoçya'daki Kinross'a yolculuğu dayanılmaz derecede ağır oldu; martta postalandığı halde James Drummond'un eylülde eline geçti. Kızlarının en küçüğü olan Elizabeth'i yolladığına dair James Drummond'un Alexander'e mektubu daha hızlı yolculuk etti. *Aurora*'nın Tilbury'den hareketinden bir hafta önce Yeni Güney Galler'e ulaştı.

Kinross Konağı Kinross Dağı'nın tepesinde yükseliyordu. Alelacele tamamlanmıştı. Oranın kâhyası olmak Maggie Summers'i nasıl da isyan ettirmişti. Hoş, yaptığı kaprislerle bir yere varamamıştı ya. Jim Summers ona kendisine söyleneni yapmak zorunda olduğunu söylemişti, hepsi o kadar. Zavallı kadın kısır kalmaya mahkûmdu; ilk kocasından çocuğu olmamıştı, görünüşe göre Summers'le de öyle olacaktı.

Alexander, Charles'la Constance Dewy'ye yaklaşan evliliğini açmayı son dakikaya bırakmıştı. Bir yandan da bunun karı, kocanın garibine gideceğinin farkındaydı. Constance onu, kızlarının büyüğü olan Sophia'yla evlenmesi için elinden geleni yapmıştı. Kızın Alexander için ideal eş olacağını düşünüyordu. Sophia güzel kızdı, zekiydi, iyi bir öğrenim görmüştü, esprili ve modern kafalı bir kızdı. Fakat Sophia'nın Alexander'den

Dokunuş

çok hoşlanmasına rağmen, genç adam -aynen Constance'ın korktuğu gibi- Sophia sanki orada değilmiş gibi davranmıştı.

Ruby Costevan, Dewylerin, tıpkı bir kedinin bir su birikintisinin etrafını dönüşü gibi çözümleyebildikleri sosyal bir engeldi. Charles, Apocalypse yönetim kurulunun Kinross Oteli'de her toplantısında, Constance yalnız Apocalypse yönetim kurulu Kinross Oteli'de bir resepsiyon düzenlediği zaman onunla karşılaşılıyordu.

Onların ve bütün Hill End'le Kinross şehrinin bildiği şey, Ruby Costevan'ın, vücudu ve (eğer varsa) ruhuyla Alexander'e ait oluşuydu. Bilmedikleri ve üzerinde tahmin yürütemedikleri şey, Alexander'in evlendikten, (çünkü evleneceği kesindi), Ruby'ye karşı nasıl davranacağıydı.

Alexander onlara Elizabeth'in kısa zaman sonra Sydney'e geleceğini haber verince Dewyler afalladılar.

Constance hızla yelpazelenerek, "Tanrım, ağzın ne kadar sıkıymış," diye söylendi. "İskoçya'dan gelen bir gelin ha."

"Evet, bir akraba. Adı Elizabeth Drummond."

"Seni baştan çıkardığına göre çok güzel olmalı."

Alexander omuzlarını silktilti. "Orasını bilemem. Ablası Jean'i tanıyorum, güzel ve canlı bir kızdı. Ama Elizabeth benim İskoçya'ya son gidişimde bebek odasından yeni çıkmıştı."

Constance, "Sahi mi? Peki, şimdi kaç yaşında?" diye geveledi.

"On altı yaşında."

O sırada viskisinden bir yudum alan Charles az daha tıkanıyordu, dolayısıyla uygun bir karşılık verilene kadar bir, iki dakika geçti.

Constance en sevimli gülümseyişiyle, "Senin yaşının yarısı kadar," dedi. "İşte bu harika, Alexander! Sana ancak zaten çok genç bir kız yakıştı. Hey Charles, biraz yavaş git! Su değil, viski içiyorsun."

Dinamitinin aynı gemide olması ne garip rastlantıydı; konşimentosu James Drummond'ın mektubuyla aynı günde gelmişti. Nişanlısının *Aurora*'yla geleceği haberi Alexander'in hiç hoşuna gitmemişti. *Aurora*'nın sa-

dece on iki yolcu alması, ikinci sınıf kalacak yer, hizmet ve yemek anlamına geliyordu. Üstelik Süveyş Kanalı'ndan geçilerek çok kısaltılmış bir yolculuk yerine Ümit Burnu yoluyla iki buçuk ay.

Artık geriye dönüş olmadığından genç adam sinirli ve endişeliydi. Summers dahil herkese çatıyordu. İncinen gururu onu çok pişman olacağı bir yola mı sürüklüyordu yoksa? Elizabeth'in ne kadar genç olacağını nasıl da düşünememişti? Tanıdığı yegâne genç kızlar Dewy ailesinin kızlarıydı, onlarla tanışıklığı da merhaba deyip hemen arkasından varlıklarını unutmaktan ibaretti. Onu her görüşünde Ruby başka bir kadındı: yorgun bir Sezar'ı seks yoluyla büyülemenin peşindeki bir Kleopatra, bir politika tartışmasına girişmek isteyen bir Aspasya, onun tarafından terk edileceğine emin bir Josephine, zehirli yüzüğünün terkiğini inceleyen bir Catherine di Medici, bakışıyla adamı taşa çeviren Medusa. Ve ihanete hazırlanan Dalila.

Genç adam böylece mart ayı içinde Sydney'e gitmek üzere yola çıktı; yolunun sonunda Sydney'i bir rutubet denizi halinde buldu; şehrin kanalizasyon sorunu da hâlâ herkesin dilindeydi. Buna rağmen, Elizabeth'in duyacağı şoku hafifletmek için elinden geleni yaptı, çünkü James'in onu nasıl yetiştirmiş olacağını çok iyi biliyordu. Zaten onunla evlenmesinin nedeni de bu değil miydi? Sofrasında yalnız pazarları reçel bulunan, etli bir yemeği yalnız aile olağanüstü bir olayı kutladığı zaman yiyen bâkir ve erdemli, deneyimsiz, el sürülmemiş bir taşra kızı. Çok iyi bildiği ve nefret etmiş olduğu bir dünyanın ürünü. Tek umut ettiği Elizabeth'in de o dünyadan nefret etmiş ve oradan kurtulup yeni bir hayata başlama umuduna dört elle sarılmış olmasıydı.

Ama kızı dayanılmayacak kadar sıcak tutan ağır Drummond ekoselerinin içinde sandığının üstünde ellerini kavuşturarak oturur görünce umutlarının boş olduğunu anladı. Kızın bütün duruşu, tanımadığı ve istemediği bir dünyaya salınmış bir yetimi hatıra getiriyordu. Bir fareydi. Babası ve hiç kuşkusuz ait olduğu kilisenin rahibi tarafından ezilen, benliği, kişiliği yok edilen bir zavallı. Bunu bilmek, hayal kırıklığının etkisiyle kıza

karşı pratik ve soğukça davranmasına yol açtı. Yok efendim, bu iş yürümeyecekti!

Ne yazık ki olayı ne kadar hatalı ele aldığına dair onu uyaracak daha yaşlı, deneyimli bir kadın yoktu yanında. Dolayısıyla o da ne kadar hatalı davrandığının farkında değildi. Aynen planladığı gibi hareket etti: kızı karşılamak ve onunla en kısa zamanda evlenmek.

Nikâhlarından önce yanında geçirdiği bir günü bazı açılardan cesaret verici, başka açılardan ise cesaret kırıcı buldu. Giysilerinin korkunç, teninin renginin ise ona çekici gelmeyecek kadar kendisinininkine benzer olması bir yana, kıza dikkatli bakınca onun çok güzel bir kadın olma potansiyeline sahip olduğunu gördü. İri ve irisleri de gerçek bir koyu mavi olan gözlerini de çok beğenmişti. Kız modaya uygun giyindiği ve çarpıcı ziynetlerle süslendiği takdirde, kocasının onun görünüşünden utanması için bir sebep kalmayacaktı. Çekingenliğinin ve sessizliğinin zaman içinde kaybolacağını, anlaşılmaz İskoç şivesinin de hafifleyeceğini düşünüyordu. Pırlanta yüzüğü kabul ediş tarzı fevkalade can sıkıcı olmakla beraber, evlenmelerini izleyen iki haftanın içinde yeni baştan yaratılmasına sesini çıkarmamıştı.

Alexander, onunla yatmaya aşk yapmakta usta ve deneyimleri bütün kadınları kapsayacak kadar geniş olan bir erkeğin güveniyle girişmişti. Ancak bütün maceralarının, onu yataklarına davet eden, yani onu arzulayan kadınlarla sınırlı olduğunu hesaba katmamıştı. Genç adam bu kadınların hepsini memnun etmiş, hatta onları daha fazlası için yalvartmıştı. Elizabeth'in hazır olamayacak kadar genç ve cahil olduğunu biliyordu tabi, ama genç kadının birkaç dakikaya kalmadan tahrik olarak onu kabule hazır olacağından şüphesi yoktu. Umduğu olmayınca çaresiz kaldı: Alexander Kinross bir Don Juan değildi. Sadece güçlü cinsel dürtüleri o vakte kadar paylaşılan bir zevke yönelmiş dâhi bir mühendisti. Ama aptal kız geceliğini bile çıkarmasına izin vermemişti! Ne yaptıysa onu heyecanlandıramamıştı! On altı yaşındaki dişilerin cinsel açıdan olgunlaşmış olmaları

rı gerekirdi, fakat Elizabeth henüz ham bir çocuktı. Kocasının yaklaşma girişimlerine nezaketle katlanıyordu, yani onu kesinkes reddetmiyordu; herhalde karılık görevlerini en basit şekliyle yerine getirmeye hazırdı. Sonuçta Alexander yeni karısının kadınlığına üç saldırıda bulunduktan sonra çok büyük bir hayal kırıklığına uğramış bir erkek olarak yataktan kalktı. Ama daha fazlası da vardı: yoksa onca yıldır aldanmış mıydı, erkekliğinden tahrik olmuş *gözüken* kadınlar yoksa zevk duymuşluk numarası mı yapmışlardı?

Kendi yatağında uykusu kaçmış olarak yatarken düşünmek sadece bu noktada içini rahat ettirdi. Altınla enayi altınını yani altına benzer bir madden olan piriti ayırt edebilen bir adam o kadar kolay aldatılmazdı, Ruby ile ilgili yatak anıları ise bu konudaki kuşkularını yatıştırdı. Ruby'de sahte doyumlar söz konusu olamazdı, fazlaca ateşli ve hevesliydi. Ama o kadar da büyük bir âşık olmadığını anlamak Alexander için yine de onur kırıcıydı! Elizabeth'i niçin heyecanlandıramıyordu? Bazı kimselerin güderi kostümlerini kendini beğenmişlik alâmeti sayacaklarından habersiz olarak, ben kendini beğenmiş bir adam değilim, diye düşündü. Kendini beğenmiş bir adam değilim, ama atletik bir vücudum ve yakışıklı denebilecek bir yüzüm var. Zengin, başarılı ve genelde sevilen bir insanım. Öyleyse karımın koynunda niçin başarılı olamadım?

Yanıtlayamadığı bir soruydu bu.

Üstelik karısıyla düzinelerce kez seviştikten sonra Sydney'den ayrıldıklarında dahi bu soru yanıtlanmamış bulunuyordu. Elizabeth sadece yatıyor ve katlanıyordu.

Elizabeth bunu anlamış olsa, kocasının ilgisini çekmek için salt kendi kendisi olmaktan daha etkin bir yol bulamazdı. Erkeğin, parmağında oynatamadığı, o karşı konulamaz gülümsemesiyle büyüleyemediği, ihtiras ve çılgınca bir zevkle sonuçlanacak bir hiddete kapılması için kıskırtamadığı bir kadındı. Alexander için köküne kadar buz olmayan bir buz parçasıyla evli olmak gibi bir şeydi bu. Karısını eritebilecek her neyse bunun

anahtarını bulabilse dünyanın kralı olurdu. Onu etkileyemediği için, oda-ya girdiği zaman onun gözlerinin parlamasını sağlayamadığı, ondan yakınmadan görevini yapması dışında bir karşılık alamadığı için Elizabeth'e âşık oldu.

Genç kadının, ona dönüp Theodora Jenkins'e iyi davrandığı için öperek teşekkür ettiği gece erkek borcunu hemen ödemesini istemekle büyük bir gaf yapmıştı.

"Geceliğini çıkar. Ten tene değmeli," demişti.

Tenin tene değmesinin kendisinde olduğu gibi genç kadında da bir kıvılcım çaktıracığını sanmıştı. Ama olmamıştı. Görev hâlâ sabır gerektiren bir görevdi. Şimdi şu kadarını biliyordu: Elizabeth, onu sevmediği gibi, herhalde hiçbir zaman da sevmeyecekti. Alexander, onun görevi ya da belki hayatının yüküydü.

Sonuçta her şeye rağmen Ruby ile ilişkisini bitirmemiş, Ruby'nin sırrı olarak kalması da durumu güçleştirmişti. Elizabeth'in kendisi yanında olmadan şehirde dolaşmasına izin verecek olsa, kin güden bir kocakarının baklayı ağzından çıkarması, hatta ve hatta Ruby'nin kendini tanıtmaması mümkündü. Çünkü Alexander döner dönmez Ruby, onu konuşturarak onunla onsuz yaşayamayacağı kadın hakkındaki gerçek durumu öğrenmişti.

Ruby alaycı bir tavırla, "Beni sevmekten vazgeçip içi donmuş karına âşık oldun," demişti.

Alexander, "Daha da kötüsü var," demişti küskün bir tavırla. "Aynı zamanda iki kadına âşığım, farklı nedenlerle ve farklı hedeflerle. Genç adam bir dirseğinin üstüne abanarak sordu. "Peki, bu doğal değil mi? İki kadının olabileceği kadar birbirinizden farklısınız."

Ruby canının sıkıldığını gizlemeyerek, "Bunu ben nereden bileyim?" dedi. "Bayan Kinross'la hiç tanışmadım ki."

Genç adam, "Ve hiçbir zaman da tanışmayacaksın!" diye kesip attı.

"Alexander, bazen kafan hiç çalışmıyor."

Bununla beraber, Elizabeth'in bebek beklediğini öğrenince Alexander için bunların hiçbirinin önemi kalmadı. Hemen gebe kalmış olması, kız ve erkek çocuklarıyla dolu kalabalık bir ailenin sahibi olması olasılığını artırıyordu. Yaklaşık yirmi ayda bir bebek. Bu kadar bir süre Elizabeth'e doğumlar arasında yeterli bir dinlenme sağlayacak. Aşk yapmaya ilgi duymuyor olabilir, ama harikulade bir anne ve bu evin kraliçesi olacak, dedi kendi kendine. Karısının hamileliği müjdesi, hemen oracıkta hayatta ne kadar ilerlediğini, ne kadar aşıklık bir kökenin meyvesi olduğunu anlatmaya sevk etmişti onu. Ana rahmine düşme lûtfu bunları anlatmayı onun için kaçınılmaz hale getirmişti. Kendi ilkahı bir gizem yumağıydı çünkü. Annesi, âşığının kimliğini öylesine gizli tutmuştu ki Alexander'ın görevlendirdiği Pinkerton's bile o küçük İskoç topluluğuna sessizliğini bozduramamıştı. Bilmediği, itirafının Elizabeth için o anın sihrini bozduğu, genç kadını ondan daha da fazla uzaklaştırdığıydı. O, itirafıyla aralarındaki uçurumu aşmaya niyetlenmişti, o uçurumu daha da derinleştirmeyi değil.

Evet, diye kendi kendine tekrarladı. Elizabeth harikulade bir anne olacak, bu evin kraliçesi olacak. Jade ve erkek hizmetkârlar uğruna Maggie Summers'e kafa tutması cesaret isterdi. O kadının arkamdan böyle işler çevirmesi ne küstahlık! Maggie Summers kadar bayağı kadınlar nasıl olur da Çinlileri kendilerinden aşağı görürler?

Karım ise beni şeytana benzetiyor. Ah, keşke bilseydim! Keşke bilseydim!

Berberi Joe Skoggs'u bir sonraki ziyaretinde sakalla bıyık gitti.

Elizabeth, onun yüzünü görünce elinde olmadan gülümsedi: koyu tunc rengiyle güneş görmemiş bir beyazlık.

"Tıpkı bir alacalı midilli gibi," dedi. "Teşekkür ederim, Alexander."

Nazik Gerçekler ve Beklenmedik Bir Anlaşma

Elizabeth'in Kinross Konağı'ndaki hayatı Bayan Theodora Jenkins'le Jade'in sayesinde ilk gelişinde olduğu gibi yalnız geçmiyor, ama daima faal olmaya alışık bulunduğu için bir şey yapmadan oturmak canını sıkıyordu. Alexander'in verdiği yemekli bir davete gelen Dewyler dışında evin dışından kimseleri görmemeye devam ediyordu. Yemeğe gelen Sung Chow'dan çok etkilenmişti, ama Çinlinin konuşması o kadar bilgiç, İngilizcesi de o kadar mükemmeldi ki Dewyler gittikten sonra Elizabeth bütün boş vakitlerini okumak ve sözcük dağarcığını zenginleştirmeye, düşüncelerini ifade ediş tarzını geliştirmeye ve şivesini düzeltmeye çalışmakla geçirir oldu. Sulu boya veya resim konularında herhangi bir yeteneği olmadığı görülünce, Alexander nakış yapmasını önerdi.

Genç adam ilgili ve anlayışlı olmaya çalışarak, "Aylar geçtikçe daha fazla ağırlaşacak ve rahatsızlık duyacaksın, onun için el işi günlerine biraz renk katabilir," dedi. Ama böyle demekle beraber, kendi hayatını hamile karıcığının etrafında bina etmediğinin fazlasıyla farkındaydı.

Elizabeth, Ruby Costevan'la ilgili gerçeği sonunda Jade'den öğrendi. İlişkilerinin resmi yapısı Jade'in teklifsizlik sınırını aşmak korkusu yüzün-

den bu özelliğini koruyordu, ama Jade hanımını bir gün saten üstüne bir kelebek figürü işlemek çabalarının başarısızlığı yüzünden hıçkırarak ağlar bulunca resmiyetten eser kalmadı. Çinli kız Elizabeth'in gözlerinin yaşını sildi ve daha çok gelmekte olan bebekle ilgili olarak aklındakileri yumurtladı.

"Ah Bayan Lizzy, bir bebek dadısı olmayı hep istemişimdir. Ne olur, bebeğinize ben bakabilir miyim? Lütfen. Pearl gelip size hizmetçilik edebilir. Sizin ne kadar tatlı bir insan olduğunuzu söylediğimden beri buna can atıyor." Jade resmen yalvarmaya başlamıştı.

Bu, Elizabeth'in beklediği fırsattı. Kararlı bir tavırla, "Ruby Coste-van denen o kadınla ilgili her şeyi bana anlatman şartıyla," dedi. "Bütün çalışanlarının niçin Çinli olduğunu bana açıklamakla başlayabilirsin."

"Bayan Ruby'nin Prens Sung'la bağlantısı yüzünden."

"Prens Sung mu?"

"Evet. O Pekin'den bir Mandarin prensidir. Biz hepimiz -yani onun adamları- Mandarin'iz, Kantonlu değil." Jade içini çekerek zarif ellerini açıp kapadı. "O o kadar yakışıklı ki, Bayan Lizzy. Yemeğe geldiği zaman siz de öyle düşünmediniz mi? Büyük bir lord o. İki yıl önce beni cariye olarak seçeceğini umuyordum, ama o kız kardeşim Pembe Kuş'u daha çok beğendi."

"Cariye mi? Kutsal Kitap'ta da geçen bu kelimenin anlamını bana kimse açıklamadı. Bir cariye nedir?"

"Bir erkeğin malı olan, fakat karılarından biri olacak kadar soylu olmayan bir kadın demektir."

"Yaaa. Peki, Bayan Ruby'nin Prens Sung'la arasındaki bağ ne? O da mı Prens Sung'un cariyelerinden biri?"

Jade kıkırdadı. "Oh hayır, Bayan Lizzy! Bayan Ruby şimdi Kinross Otel'i'nin sahibi, ama eskiden Hill End'de bir oteli vardı. Prens Sung da oradaydı. Lee adında bir oğulları var."

"Demek Bayan Ruby Prens Sung'un karılarından biri, öyle mi?"

Dokunuş

Jade daha fazla güldü. "Hayır, hayır, Bayan Lizzy! Bayan Ruby hiçbir zaman birinin karısı ya da cariyesi olmamıştır. O Sydney'li, ama ailesi o daha küçük bir kızken altın bölgelerine göç etmiş. Hill End'deki oteli bir genelevdi. O Çinli değil, ama incecik siyah purolar içiyor ve bir ejderha gibi ateş üfürüyor."

Kinross Otel'i'nin dışındaki kadın. Ben de onu görünce aynı şeyi düşünmüştüm, bir ejderha gibi ateş üfürüyor. O kadar güzel, o kadar vahşi görünüşlü, o kadar gururlu ki. Çinli bir prensten de çocuğu var demek!

"Bu oğul nerede Jade? Burada Kinross'da mı?"

"Lee İngiltere'de kodamanların çocuklarının devam ettikleri bir okulda. Bayan Ruby, onu İngiliz olarak yetiştirdi ve annesinin adını taşıyor. Costevan adını."

"Lee kaç yaşında?"

Jade düşünüyormuş gibi alnını kırıştırdı. "Emin değilim, Bayan Lizzy. Sanırım on bir yaşında kadar."

"Bayan Ruby'nin hâlâ Prens Sung'la ilişkisi var mı?"

"Sadece dostlar."

Elizabeth nakış iğnesini elinden bıraktı; kasnağı da dizlerinin üstünden itti. Nakış ne can sıkıntısıydı! "Bayan Ruby'nin Bay Alexander'in nesi olduğunu söyle bana, Jade. Yakın iki *dost* mu?"

"Hım... sanırım."

"Hâlâ iki sevgili mi?"

"Yapmayın, Bayan Lizzy! Bayan Ruby dedikodu yaptığım takdirde, bir usturayla gırtlığımı keseceğini söyledi. Yapar da!"

Elizabeth katlanır nakış makasını Çinli kıza gösterdi. "Sorumu yanıtlamazsan, ben de bunlarla gırtlığımı keserim. Ve inan bana, çok daha fazla canın yanar. *Kesinlikle* yaparım!"

"Şiveniz, Bayan Lizzy! Ne dediğinizi anlayamıyorum!"

"Saçma! Her gün şivemi düzeltmeye çalışıyorum. Ne dediğimi anlamaya şimdiye kadar güçlük çekmemiştin. Beni oyalamaktan vazgeç ve doğruyu söyle, Jade. Yoksa kendini ölmüş bil."

Jade, "Bay Alexander üç yıl önce Hill End'e geldiğinden beri sevgililer," diye geveledi. "Bay Alexander buraya gelince Bayan Ruby de arkasından geldi ve yeni oteli yaptırdı. Bay Alexander bir genelev açmasına izin vermedi, ama Bayan Ruby'nin zaten o şekilde para kazanmaya artık ihtiyacı yok... o da Apocalypse Madencilik'in ortaklarından."

Elizabeth, "O bir fahişe. Vücudunu satıyor," dedi donuk bir sesle. "Çamurun içinde sürünen şeylerden daha aşağılık o."

Böylesi bir yargının dehşete düşürdüğü Jade, "Hayır, Bayan Lizzy, o bir fahişe değil!" diye isyan etti. "Vücudunu *hiçbir zaman* satmadı o! Yalnız kızlar çalıştırıyor ve *onların* vücutlarını satıyordu. Ben bildim bileli yalnız iki âşığı oldu; Prens Sung ve Bay Alexander. Babam Sam Wong, onun ahçısı." Jade'in yüzünden şaşkın bir anlam geldi geçti. "Bayan Ruby şimdilerde babama -her neyse- şef diyor. Babam bundan hoşlanıyor, aldığı ücret ikiye katlandı."

Elizabeth donuk bir yüzle konuştu. "Öyleyse o fahişeden de beter. Başkalarının yaptığı fuhuştan faydalanıyor. Kocam da bugün hâlâ onunla ilişkisini sürdürüyor, öyle mi?"

Jade gözyaşları içinde odadan kaçmak suretiyle sorunu çözümledi.

Elizabeth kasnağı o kadar hızlı yere vurdu ki çember kırıldı, sonra yerinden kalktı ve pencereye yürüyerek kıvılcık bir sisin içinden bahçeye gözlerini dikti.

Demek bunun için benim Kinross'a gitmemi istemiyor, diye düşündü. Bakarsın metresiyle karşılaşırım diye. Ya da aşağılık yaratık bana yaklaşıp, öylelerinde gurur, zarafete saygı yoktur. Alexander, şehir halkının ikimizin karşılaşmasından ne büyük keyif alacağını biliyor ve bundan nefret ediyor! Çoğu onun adamları zaten. Tahminim doğru çıktı: Alexander tıpkı kapaklı bir yazı masasına benziyor... içinde, her biri farklı amaçlı bir sürü küçük bölme var. Metresinin bölmesinin adı Ruby Costevan. Karısının bölmesi benim adıma taşıyor. İskoçya'dan ayrılmıştan beri ne kadar çok şey öğrendim ben! Ama oradayken bile ve on altı yaşında olmama

rağmen, erkeklerin metresleri olduğunu biliyordum. Kutsal Kitap bu konuyu açık seçik anlatıyor, Hazreti Davut'la Betşeba'ya bak ve Betşeba'nın mükemmel bir adamın vicdanıyla ilkelerine neler yaptığına!"

Alexander yanında onun için bir hediye getireceğinden o akşam eve erken geleceğini söylemişti. Elizabeth, Sydney'den gelen yeni bir elbise giydi; göğüslerinin isteyebileceğinden daha büyük bir kısmını ortada bırakan siyah şanjanlı şarap rengine bir elbise. Jade, hanımının saçlarını toparlamasına yardım etmesi için kız kardeşi Pearl'ü yollamıştı. Kurnaz kız, Elizabeth'in ondan daha fazla bilgi sızdırmasına meydan vermek istemiyordu.

Pearl, Elizabeth'in boynuna bir lal kolye doladı, kulaklarının deliklerine de sallantılı küpeler geçirdi. Nişan yüzüğünün tektaş pırlantası gökkuşağının bütün renkleriyle ışıldıyordu. Elizabeth şimdilerde lal taşlarının çok değerli olmadığını biliyordu, ama onları sevmiş, kocasının ona yakutlar satın almasına karşın onları seçmişti. Daha o zamandan kafasının içinde alarm zilleri çalmış, onu yakut ya da İngilizcedeki ruby'ye karşı uyarmıştı.

Çenesiyle üst dudağı şimdi yüzünün kalan kısmıyla aynı renk olan Alexander, "Olağanüstü görünüyorsun, sevgilim," dedi. Elizabeth, onun tıraşlı olarak daha yakışıklı olduğunu düşünüyordu. Saklanacak bir kusura yoksa erkekler niçin yüzlerindeki kılları uzatırlar, diye merak ediyordu genç kadın.

Kendini çok uyar hissededen Alexander, "Yemekten önce bir şeri içelim mi?" diye sordu.

Elizabeth gayet sakin yanıt verdi. "Teşekkür ederim. Çok isterim."

Erkek birdenbire kaşlarını çatı. "Senin durumunda doğru olur mu?" Karısı sanki bir ayyaşmış gibi konuşmuştu.

Genç kadın omuzlarını silkti. "Herhangi bir şeyden azıcık almanın zarar vermeyeceğini düşünüyorum."

"Orası doğru." Ama öyle demekle beraber ona ancak yarım kadeh amontillado uzattı.

Elizabeth içkiyi bir defada yuvarladı ve kadehi ikisinin arasındaki sehpanın üstüne küt, diye bıraktı. "Lütfen biraz daha."

"Daha mı?"

"Evet, daha. Lütfen cimrilik etme, Alexander."

Genç adam, karısına genç kadın sanki onu ısırmış gibi baktı, sonra omuzlarını silkerek kadehi aynı düzeye kadar doldurdu. "Sana daha fazlası yok, onun için de idareli iç. Derdin ne senin?"

Elizabeth derin bir soluk aldıktan sonra erkeğin gözlerinin içine baktı. "Ruby Costevan'm kim ve ne olduğunu keşfettim. O metresin, aynı zamanda da bir genelev maması. Yine de Şeytan'a benziyorsun, çünkü onun gibi iki yüzün var."

Genç adam öfkesini frenlemeye çalışarak, "Sana bu masalı yetiştiren küçük kuş kim?" diye sordu.

"Önemi var mı? Küçük bir kuş gerçeği nasıl olsa ergeç yetiştirecekti. Ne kadar iğrenç bir durum! Vadide fahişe bir metres, tepelerde de erdemli bir eş, o ikisinin de hiç karşılaşmaması gerek! O Kleopatra, Medusa ve bilmem daha kimse, ben ne oluyorum?"

Erkek, "Bir baş belası!" diye hırladı.

Elizabeth eteğinin kucağında oluşturduğu katları toplamaya başladı. Başını eğmiş, kendini tamamen bu işe vermişti. "Tüm cehaletime karşın kafanın nasıl çalıştığını anlamaya başlıyorum, Alexander," dedi. "Kimse-nin kuşku duymayacağı dürüst bir kadından vâris sahibi olmayı istiyorsun, Ruby ise lekeli bir kadın. Ben aptal değilim, sadece genç ve deneyimsiz olabilirim. Ne çare ki bu iki özelliğimi de hızla kaybetmekteyim."

"Az önceki sözlerimden dolayı özür dilerim, Elizabeth."

"Dileme. Öyle hissediyordun, onun için de gerçektir. Gerçeği konuş-mandan dolayı özür dilememelisin, öylesi çok daha hoş ve dürüstçe." Elizabeth'in sesinde sahibi olduğunu bilmediği bir acılık vardı. Devam etti. "Seninle Bayan Costevan hakkındaki gerçeği bana anlatsana."

Alexander o an ondan af dilese karısının kalbini kazanmaya doğru bir adım atmış olabilirdi, ama o kahrolası inadı ve İskoç gururu yok muy-

Dokunuş

du. Bunun yerine karısını yerine, yani ona ait olmasına karar verdiği yere oturtmak için saldırıya geçti.

Sakin bir sesle, "Madem ısrar ediyorsun, peki," dedi. "Ruby Costevan benim metresim. Ama onu yargılamada o kadar acele etme, güzelim. On bir yaşında olduğun sırada öz ağabeyin sana tecavüz etmiş olsa ne olacağını bir düşünsene. Ruby -ve benim gibi- bir piç olmuş olsan ne olacağını bir düşünsene. Ruby Costevan'a, Honoria Brown dahil tanıdığım bütün kadınlardan daha fazla hayranlık duyuyorum. Muhakkak ki senden daha fazla. Masum çocuklara utanç duygusu aşılayan fanatik bir rahibin ege-men olduğu küçük bir şehrin bağnazlığına ve ikiyüzlülüğüne batıp çıkmış-sın. O rahip ki fırsatını bulsa Ruby Costevan'ı bir kazığa bağlatıp diri diri yakardı."

Genç kadının yüzünden bütün renk silinmişti, resmen hasta gözüküyordu. "Anlıyorum," dedi. "Gerçekten anlıyorum. Dr. Murray'dan üstün olduğunu nereden çıkarıyorsun, Alexander? Beni kendi amaçlarına hizmet için satın aldın, hem de bir sığır butu satın alırken göstereceğinden daha fazla titizlik göstermeden."

Genç adam kasten zalim davrandı. "Bundan dolayı beni değil, para canlısı babanı suçla."

"Suçluyorum! Suçluyorum!" Genç kadının gözbekleri irileşmişti, gözlerinin irisi hemen hemen erkeğinki kadar siyah gözüküyordu. "Bana hiçbir seçenek sunulmadı, malum ya kadınların seçenekleri yoktur. Kararları onlar için erkekler verir. Ama benim kararım sorulmuş olsaydı seninle evlenmezdim."

"Bu konuşma hiç hoş değil, ama içinde gerçek payı var. Sana sadece yazgının ne olacağı söylendi." Alexander, karısının başının dönmesini ister gibi kadehini doldurdu. "Başka ne seçeneğin vardı ki, Elizabeth? Yaşantını evde kalmış bir kız kurusu ve yaşlı bir hala olarak mı geçirmek isterdin? Bunu benimle bir evliliğe ve anneliğe gerçekten tercih eder miydin?" Genç adam sesini yumuşattı. "İşin garip yanı seni seviyor olmam.

Bütün fazilet gösterişçiliğine rağmen öyle hoşsun ki." Erkeğin yüzünde bir gülümseyiş belirdi, ama sonra aniden silindi. "Seni bir fare gibi görmüştüm, ama değilsin, ancak seninki cesaret değil, güçlükler karşısında dayanma gücü. Sakin bir aslansın. Bu da hoşuma gidiyor. Yüreğimi ısıtıyor. Çocuklarımın annesi olacağına seviniyorum."

Şeriyi bitiren Elizabeth, "Öyleyse Ruby niçin aramızda?" diye sordu.

Ah sabır! Kadınlar ya da kadınların dertleri söz konusu olunca sabır Alexander'de yoktu. Onu niçin suçlu durumuna düşürüyordu sanki? Ustura gibi keskin kelimelerle konuşarak, "Bir erkeğin cinsel isteklerinin Murray denilen o ucube moruğun söylediklerinden pek farklı olmadığını anlamalısın," dedi. "Senin yatağında zevk bulamayacak olduktan sonra o zevki niçin Ruby'nin yatağında aramayacakmışım? Seni uyandırmak, sana zevk duyurmak için ne kadar çabalarsam çabalayayım başarılı olamıyorum. Kollarımın arasındayken uzak bir yerlere gidiyorsun, ben de bir vitrin mankeniyle sevişiyorum. Fiziksel zevkin iki yanlı olmasını istiyorum ben, Elizabeth! Yatağındaki saldırılarına sırf evli bir kadının karılık görevleri olduğu sana öğretildiği için *katlanıyorsun*. Ama bu tür sevişme korkunç! Soğukluğun, sevişme fiilini çocuk üretmek için bir mekanizmaya dönüştürüyor! Oysa çok daha fazlası... karşılıklı bir zevk ve ihtiras, ikimiz için de bir sevinç kaynağı olmalıydı! Bana bunu verebilseydin, Ruby' de avuntu aramak ihtiyacını duymazdım."

Sevişme mekanizmasının bu yorumu karşısında Elizabeth yıldırımla vurulmuşa dönmüştü. Erkeğin söyledikleri ona bütün öğretilenlere ve erkek ona sahip olduğu zaman kendi duyduğu hislere ters düşüyordu. Alexander'in yaptıklarına sadece ve sadece Tanrı çocukların oluşumunu bu şekilde planladığı için katlanılabiliyordu. Ama onun da homurdanmasını, debelenmesini ve erkeğin yaptıklarına katılmasını beklemek bambaşka bir şeydi. Parmakları Elizabeth'in vücudunun en gizli köşelerini talan ederken Alexander karısının bunu memnuniyetle kabul edeceğini nasıl

Dokunuş

düşünebilirdi? Hayır, hayır, hayır! Sevişme fiilinden uyandırdığı duygular ve şehvani doğası için hoşlanmak mı? Asla, asla, asla!

Genç kadın dudaklarını ıslattı ve erkeğin kesin olarak kabul etmek zorunda olduğu kelimeleri aradı. "Seçimler hakkında ne dersen de, Alexander, sen benim seçimim değildin. Hiçbir zaman da benim seçimim olamazdın. Evde kalmış bir kız kurusu ya da yaşlı halahlık yazgısı bin kat iyiydi benim için. Seni sevmiyorum. Senin de beni sevdiğine inanmıyorum. Beni sevmiş olsan, hiçbir zaman Ruby Costevan'a gitmezdin. Söyleyeceklerimin hepsi bu."

Genç adam ayağa kalktı ve karısını da beraberinde kaldırdı. "Bu durumda söylenecek bir şey yok, değil mi? Kendimi daha fazla mazur göstermeye çalışmayacağım. Durum özetle şu: Başka bir kadınla paylaşmak zorunda kalacağın bir erkekle evlisin. Bir kadın çocuk doğurmak için, ikinci bir kadın tenin zevki için. Artık yemeğe gidelim mi?"

Genç kadın, kaybettim, diye düşünüyordu. Kaybettim, ama nasıl olabilir bu. Bana haksız olduğum gösterildi, bu ise bütün inandıklarımı boşa çıkarıyor. Beni nasıl yenebildi o? Ruby Costevan gibi bir fahişeyle süregelen ilişkisini nasıl haklı gösterebildi?

Masadaki yerinde küçük bir kadife mahfaza duruyordu. Genç kadın bozuldu. Mahfazanın kapağını kaldırıncı dikkörtgen biçimli iri bir taşla bezeli bir yüzükle karşılaştı. Taş bir ucunda yosun yeşiliydi ve rengi yavaş yavaş değişerek öbür ucunda zengin bir pembeye dönüşüyordu. Etrafı pırlantalarla çevriliydi.

Alexander yerine geçerek, "Brezilyalı bir tüccardan satın aldığım bir turmalindir," diye açıkladı. "Gelecekteki anne için bir armağan. Doğuracağın erkek çocuklar için yeşil, kızlar için de pembe."

Elizabeth otomatik olarak, "Çok güzel," dedi ve yüzüğü sağ elinin üçüncü parmağına geçirdi. Eldivenleri artık eline uyacaktı.

Oturup kapari sosuyla çeşnilendirilmiş bir tavuk ezmesi yedi. Kocasının yemek aralarında servisinin yapılmasında belirttiği ekşi bir kremaydı bu. Arkasından sofraya getirilen mantarlı bonfileye isteksiz gözlerle bak-

Colleen McCullough

tı. Aslında balık yemek isterdi, ama nehir balıkları ölüydü, Sydney ise balık getirtebilmek için çok uzaktı. Bearnez salçasına şöyle bir bakmasıyla yediklerini çıkarmak üzere banyoya doğru bir koşu tutturdu.

"Fazla şeri ya da birkaç acı gerçek," diye soludu.

Alexander, onun yüzünü silerek, "Belki ikisi de değil," dedi. "Büyük bir olasılıkla sabah yerine akşam aş ermesi." Genç kadının elini avucuna alarak hafifçe öptü. "Haydi yatağına yat ve uyu. Seni rahatsız etmeyeceğime söz veriyorum."

"Öyle ya," dedi genç kadın. "Kinross'a in ve Ruby'yi rahatsız et."

Son bilinçli düşüncesi, "Ruby'nin Prens Sung'dan olan oğlu neye benziyor?" oldu. Ne kadar egzotik bir bileşimdi bu. İngiltere'de soylu çocuklarının devam ettiği bir okulda on bir yaşında bir yumurcak. Annesi herhalde hiç de parlak olmayan kökenini gizlemek için onu İngiltere'ye göndermişti. Zeki kadın.

Fakat Alexander, Ruby'yi rahatsız etmek için doğrudan Kinross'a inmedi; evdeki ışıkların çimenlerin üstüne altından yollar düşürdüğü terasa çıktı.

Bu gece benim için kötü bir darbe oldu, diye düşündü. Elizabeth beni sevmiyor. Benim için artık açtığı vücudunun üstünde ellerimi yavaşça ve okşayarak gezdirirken benim de günümün geleceğine bu geceye kadar inanmışım. Benim dokunuşumla uyanacağını, sırtını kasacağını, inleyip mırıldanacağını, elleriyle dudaklarını kullanarak vücudumu keşfe çıkacağını, ellerini götürdüğümde irkildiği bölümlerimi okşayacağını ummuştum. Ama bu gece karımın dokunuşlarımdan daima irkileceğini bana kanıtladı. Ne yaptın ona, vicdansız Dr. Murray? Onu sonsuza dek zehirledin. Cinselliği kokuşmuşlukla eşitliyor, öyle olunca kime âşık olabilir ki? Ona dokunmaya kalkışacak zavallının vay haline!"

Elizabeth'le arasındaki konuşmayı ona naklettiğinde Ruby'nin yargısı, "Sana söylemiştim, kadının içi donmuş," dedi. "Dünyada hiçbir şeyin

Dokunuş

tahrik edemeyeceği kadınlar vardır. O da böylelerinden biri. Bir buzdağı. Sen aşk sanatının bir ustasisın, onu sen heyecanlandıramıyorsan kimse bunu başaramaz. Gereksindiğin şeyi bulduğun yerde al, Alexander." Kadın boğuk bir kahkaha attı. "O yukarda cennette, ben burda aşağıda cehennemdeyim. Cehennemin cennetten daha heyecan verici olacağını bildirdim hep, o kadar değişik insanlar içeriyor ki. Ne yapalım, sen de iki kadınla işini yürütmek zorundasın. Ne kadar korkunç bir beklenti!"

O yüzleşmeden sonra Alexander'ın Elizabeth'e karşı tavrına bir soğukluk gelmişti. Öte yandan akşam yemeği için daha sık eve dönüyor ve akşamlarını karısının yanında geçiriyordu. Müziği sevmeye başlamasıyla Elizabeth piyanoda ustalaşıyordu. Onu iğnelemekten hoşlanmaya başlayan Alexander, "Ama," dedi. "Piyanoyu sevişmen gibi duygusuz, heyecansız çalışıyorsun. Hatta her türlü ifadeden yoksun denilebilir. Tekniğin için seninle çok sıkı çalıştığı belli olan Bayan Jenkins'i övmek gerekir. Çalışma kendi iç dünyandan bir şeyler katmaya yanaşmaman çok yazık, ama sırlarını açıklamamaya kararlısın, değil mi?"

Bu sözler kırıcıydı, ama Alexander'ın bile bile zalimleşmesine karşın Elizabeth'in nefsi üzerindeki kontrolü giderek artıyordu.

"Ruby piyano çalar mı?" diye nazik bir tavırla sordu.

"Aynen bir konser piyanisti gibi. Hem de parçanın içerdiği tüm duyguları dile getirerek."

"Senin için ne kadar güzel. Şarkı da söylüyor mu?"

"Bir opera primadonnası gibi, şu farkla ki o bir kontralto... operaların seçme arylarının kontraltolar için yazılmayışı çok yazık."

"Korkarım, o kelimeyi bilmiyorum."

"Derin bir sesi var. Senin şarkı söylediğini hiç duymadım."

"Bayan Jenkins şarkı söylememi önermiyor."

"Herhalde bir bildiği vardır."

Bu kısa söz düellolarını nakledebileceği bir kimsesi olmadığına göre Elizabeth bunları kendi kendisiyle tartışmayı âdet edindi. Pek verimli olmayan bir uğraştı, ama yine de bir yere kadar ferahlama sağlıyordu.

Elizabeth Bir, "Ruby'yi açıkça konuşmak daha iyi, öyle değil mi?" diye soruyordu.

Elizabeth İki yanıt veriyordu. "İlginç bir konu olduğu muhakkak zaten burada konuşulmaya değecek hiçbir şey olmuyor."

Elizabeth Bir, "Alexander'e sempati duymaktan bile vazgeçtim artık," dedi.

Elizabeth İki, "Çok haklı olarak," diye karşılık verdi. "İnsana eziyet ediyor."

"Ama onun çocuğunu taşıyorum. Yani bu onun çocuğunu da sevmeyeceğim anlamına mı geliyor?"

Elizabeth İki'nin yanıtı, "Sanmıyorum. Bir dakika kadar inip kalkmak, homurdanmak, inlemek, onun bütün katkısı bu. Geri kalan sensin ve kendinden hoşlanıyorsun, öyle değil mi?" oldu.

Elizabeth Bir üzgün şekilde yanıt verdi. "Hayır. Ben seveceğim bir kız istiyorum."

Elizabeth İki, "Ben de," dedi. "O bir kız istemiyor."

Lithgow ile Kinross arasındaki tek hatlı standart demiryolu batı, güneybatı yönünde 25 mil yol aldıktan sonra güney, güneydoğu yönüne dönerek son 70 milini tamamlıyordu. İnşaatının hızı Lithgow ile Bathurst arasındaki devlet demiryolunun ağır ilerleyişiyle çarpıcı bir tezat oluşturdu. Toplam 50 millik yolun inşaatına 1868'de başlandığı halde hâlâ tamamlanamamıştı.

Lithgow demiryolunun yüzde birlik eğim derecesi mükemmeldi. Mühendisliğini yapan Alexander, rayları olabildiğince düz gitmeleri için vadi tabanlarının otuz metre yukarısında dağ yamaçlarından geçirmeyi uygun bulmuştu. Hat, taşkına istidatlı akarsuları sağlam ve yüksek yüz tahta köprüyle aşıyor ve 300 metrelik iki tünelle dokuz geçitten geçiyordu. Alexander

Çinli işçiler kullandığından işte sorunla karşılaşmamıştı; adamlar Mandarin dilinde yorgunluğu anlatan bir kelime yokmuşcasına canlı dokudan motorlar gibi durup dinlenmeden çalışıyorlardı.

Demiryolunun bir mili 8000 sterline, tek mili ise 841.000 sterline mal olmuştu -Apocalypse Şirketi bu tutarı İngiltere Bankası yerine Sydney bankalarından- garantör durumunda olan İngiltere Bankası'na altın ihraç etmek için ödediği vergilerden ödün vermek karşılığında ödünç almıştı. Bunda da şaşılacak bir taraf yoktu. İngiltere Bankası daha şimdiden bu tutardan daha fazla Apocalypse altınını garanti olarak elinde bulunduruyordu. Alexander'le Ruby bankanın müşterisiydiler. Charles Dewy paralarını Sydney'deki bankalarda, Sung Chow ise Doğu Asya'nın yeni antreposu olma yolundaki Hong Kong'dakilerde bulunduruyordu.

Alexander eski stoklarını yenileyen İngiltere'deki Great Northern Demiryolu'ndan benzer iki lokomotif satın almıştı. Bunlar hâlâ iyi durumda olup sömürgelerin bir demiryolu şirketine fabrikadan yeni çıkmış modellerden çok daha ucuza mal oluyordu.

Demiryolu demirbaşları farklı bir İngiliz kaynağından geliyordu. Bay Samuel Mort'un Lithgow ve Sydney'deki dondurma tesisleri şimdi tam kapasite çalıştığından vagonlardan biri frigorifikti; Apocalypse Demiryolu gereksinimini duymadığı zamanlarda bu vagonu devletin demiryoluna kiralayabilirdi. Bütün vagonların uçlarına yaylı amortisörler, ayrıca çeşitli bağlantılar yerleştirilmişti. Alexander'ın en büyük kaygısı Fay ve Newall'ın ürünü olan fren sistemiydi: trenin altından geçen kesintisiz bir rotun trenin farklı yerlerindeki bir sürü adam tarafından harekete geçirilmesi lazımdı; bu da trenin bir mile yakın yol almadan durdurulamaması ve adamların sırf gerekirse frenleri tetiklemeleri için trende yolculuk etmeleri anlamına geliyordu. Alexander, Bay Westinghouse'un sıkıştırılmış hava frenini ürettiğini okuyunca Pittsburgh, Pennsylvania'dan en kısa zamanda gönderilmek üzere Westinghouse hava frenlerinden sipariş etti.

Tek yolcu vagonu yeni idi, dokuz metre uzunluğunda ve iki buçuk metre genişliğinde olup boji tekerlekler üzerine monte edilmişti. Apocalypse yöneticileri için özel bir kompartımanı, ikinci sınıf ücreti ödeyen başka yolcular için ortadaki bir geçidin iki yanında yastıklı koltukları olan diğer bir vagonu vardı. Ayrıca zamana göre ihtilal niteliğinde bir özelliği daha vardı: Ruby'nin dırdırı sayesinde küçük bir lavabo ve tuvaleti.

Yönetim kurulunun ilk toplantılarının birinde, "Bojiler, lokomotifler ve havayla çalışan frenler hakkında dilediğiniz kadar gevezelik edebilirsiniz, fakat trenleri tasarlayan, onlara sahip olan ve onları işleten adamların yolculara bir tuvalet sağlamamaları bir yüz karası. Size göre hava hoş beyler! Vagonun kapısını açıp doya doya çişinizi yapabiliyorsunuz.! Sıkıştırsanız pantolonunuzu aşağı düşürüp büyüğünü dahi yapabilirsiniz. Oysa biz kadınlar Sydney'le Bowenfels arasında dokuz saat süresince kıvranıyor, tren kazaen duracak olursa da istasyon tuvaletine bir hücum başlıyor. Evet, devlet demiryolu üzerinde fazla bir etkim olamaz, ama Apocalypse Demiryolu söz konusu olunca iş değişir! Seni uyarıyorum, Alexander, vagona bir tuvalet yaptır! Aksi halde hayatın yaşanmaya değmeyecek."

Demiryolu 1875 yılının ekim sonlarında açıldığında yapılan harcamalar 1.119.000 sterlini bulmuştu. Bu tutar lokomotifleri, demirbaşları, yolcu vagonuyla tuvaletini, frigorifik vagonu, lokomotif döner platformunu, Apocalypse kömür madenindeki yükleme araç gereçleriyle Kinross'daki boşaltma araç gereçlerini, lokomotif barakalarını, demiryolu makas sistemlerini ve daha önemsiz düzinelerle ihtiyacı içeriyordu. Bu muazzam harcamalara rağmen, Apocalypse yöneticileri demiryoluna bir hata gözüyle bakmıyorlardı; gelecek yıllarda yalnız kömür taşımacılığıyla bu paraların on katını çıkaracaktı. Çünkü dağın içinden giderek daha fazla altın çıkmaya devam ediyordu. Bazı damarlar ise o kadar zengindi ki, çıkarılan koca koca külçeler kuvarz ve kayağan taşıyla hemen hemen karışmamıştı. İlk damar ise aynı kalitede daha birçoklarıyla birleşiyordu.

Kinross şehrinde oturanlar şanslarına inanamıyorlardı. Alüvyon altının tükenmesi üzerine şehrin nüfusu azalarak 2000 kişi kalmıştı. Bu iş gücünün tümü de şu veya bu şekilde Apocalypse tarafından kullanılıyordu. Alexander'ın şehir meclisinde yer almak istememesine karşın, Ruby ile Sung meclise üyeydiler, Sung'un yeğenlerinden Sung Po ise şehrin sicil memuruydu. Bu kişi Sydney'deki bir özel okulda öğrenim görmüştü, İngilizceyi kesik ve hızlı bir Anglo-Avustralya şivesiyle konuşuyordu ve gerçekten becerikli ve çalışkan biriydi. Madencilerle atölye çalışanları çoklukla beyazdılar, şehir meclisindeki memurlar ise Çinli. Bu sonuncular kazmayı ve çapalamayı yeraltında çalışmaya veya makine başında didinmeye yeğliyorlardı. Sung Po'nun Alexander tarafından saptanan görevi alüvyon madenciliği günlerinin çirkin kalıntıların sökmek, madenden çıkarılan ve özel olarak ezilip parçalanmış taşlarla sokakları asfaltlamak, bir belediye binasıyla ofislerin inşaatıyla ilgilenmek ve bir okulla bir hastanenin yapılması için katkısını sağlamak üzere Yeni Güney Galler Hükümeti'ni taciz etmektir. Şehrin 300 çocuğu için bir okul zaten vardı, ama kerpiç bir binaydı. Hastane ise Dr. Burton'un evine bitişik ahşap bir kulübeydi. Şehrin ortasında etrafında belediye binasının, Kinross Otelinin, postanenin, polis karakolunun ve bir dizi dükkânın dizili olacağı bir meydan yer alacaktı.

Trenle kömürün gelişi tabi ki Kinross'un sokaklarının havagazıyla aydınlatılması anlamına geliyordu. Po, iki yıl içinde özel konutlara gaz vermek için gerekli sermayeyi bulmayı ümit ediyordu. Bununla birlikte Kinross Otelini hemen gaz almış, bu da Sam Wong'u çok sevindirmişti: gaz ocaklarında yemek pişirmek harikaydı.

Şehirdeki yüksek Çinli nüfus yüzünden yapılan yakınmalar sadece gezgin pazarlamacılar gibi gelip geçici kişilerden geliyordu; onlar da çok geçmeden çenelerini tutmasını öğrendiler. Beyaz Kinrosslular, şehrin gerçek güç sahibi Alexander Kinross'un Çinli karşıtı tutumları hiç hoş karşılamayacağını biliyorlardı. Herhalde bu nedenle Avustralya'da Çinli

nüfus ve Kantonlulardan ziyade özellikle Mandarinler sayıca çok arttı. Burada Kinross'da huzur içinde yaşayabiliyorlar, polis tarafından tutuklanma veya bir arka sokakta dayak yeme tehlikesi olmadan işlerini görebiliyorlardı. Beyazların çocukları gibi Çinlilerinkiler de beş yaşından on iki yaşına kadar okula gidiyorlardı. Alexander günün birinde şehrinde bir lise görmeyi diliyordu, ama beyaz Kinrosslular gibi Çinli Kinrosslular da çocuklarını uzun yıllar okulda tutmada bir yarar görmüyorlardı. Alexander'ın yapabileceğinin en iyisi öğrenim görmeye hevesli tek tük çocuklar için Sydney'deki okullara burslar vermektir. Buna bile oğullarının ve (en büyük felaket) kızlarının onlara tepeden bakmasını istemeyen bazı aileler karşı koyuyorlardı. Bu aşağılık duyguları, eğitime her şeyden fazla değer veren bir ülkeden gelmiş Alexander'ı dehşet içinde bırakıyordu. Avustralyalıların, çocuklarının kendilerinden daha üst düzeyde eğitim almaları düşüncesine genellikle sıcak bakmadıklarına dikkat etmişti. Çinlilerde de durum aynıydı. Alexander'ın kanısınca zamanı gelince değişirlerdi. Şöyle düşünüyordu: Günün birinde biz İskoçlar gibi onlar da bilgiye önem verecekler. Bilgi yoksullukla sefaletten kurtulmanın tek yolu. İki yıl okuyan, yazmasıyla aritmetiği ise yok denecek kadar zayıf olan zavallı küçük karıcığma bakın. Benimle evlenmemeyi tercih edeceğini söyleyebilir, ama benimle evlendiğinden beri eğitimi çok ilerledi. Daha iyi kelimeler, daha iyi anlatımlar kullanıyor. Ruby bahsinde bana nasıl saldırdığına bakın! İskoçya Kinross'unda bunu yapamazdı!

Apocalypse Demiryolu'nun hizmete açıldığı ekim sonunda bebek bekleyen Elizabeth törene katılamayacak kadar rahatsızdı, bununla birlikte Sydney'den gelen çok sayıda kodamanın onuruna verilen yemekte ev sahibeliği yapabildi. Kinross'un Bathurst'den önce bir demiryolu olduğu için adamlardan bazılarının utançtan yüzleri kızarmıştı. Lithgow'da Bathurstlüler protesto yürüyüşü yaptılar.

Elizabeth sonunda konuk listesinden çıkarılamayacak olan Ruby Costevan'la karşılaştı. Kinross Konağı'nda kalan biricik davetliler Dewy'lerdi; başka herkes Kinross Oteli'ndeydi.

Dokunuş

Davetliler soluk soluğa dağın tepesine vardılar; teleferikle yolculuk o kadar yeni bir şeydi ki özellikle hanımlar korktukları kadar büyülenmişlerdi de. Elizabeth çelik mavisi satenden özenle tasarlanmış bir tuvalet giymiş ve Alexander'ın olay münasebetiyle ona verdiği yeni takım mücevherleri takmıştı: Beyaz altın üstüne monte edilmiş safirler ve pırlantalar... Safirler, bu mürekkep renkli taşların normalde olduğundan daha soluk ve yarı saydamdı. Ve tabi ki pırlanta yüzüğü bir elinde, turmalini de öteki elindeydi.

Hamilelik genç kadının güzelliğini daha da artırmıştı. İncinen gururu güzel başını narin boynunun üstünde daha dik tutmasına neden olmuştu. Siyah saçları kat kat tepesinde toplanmış ve safirle pırlanta işli bir ziynetle tutturulmuştu. Bir kraliçe gibi muhteşem ol, Elizabeth! Sana ihanet eden kocanın yanında kapıda dur ve gülümse, gülümse, gülümse.

Elizabeth her ne kadar Ruby'de ölçülülük ve incelik bulunduğunu sanmıyor idiyse de, Ruby'de bu erdemler gerektiğinde vardı. Dolayısıyla sonuncu vagonun son yerinde Mandarinliğin bütün görkemini takınmış Sung'la birlikte geldi. Mazur görülmesini Alexander'e yalvarmış, ama bir yararı olmamıştı.

"Bu durumda karına bu iddialı suareden önce benimle tanışmak fırsatını vermeliydin. Zavallı kadıncağz bir tren dolusu züppeyle uğraşacağı yetmezmiş gibi, bir de benimle mi başa çıkmaya çalışacak?"

Alexander tartışma kabul etmeyen bir sesle, "Elizabeth'le ilk karşılaşmanın bir yabancı kalabalığının arasında olmasını daha doğru buldum," demişti. "O biraz kaçık zaten."

"Nasıl yani?"

"Summers'in dediğine göre kendi kendisiyle konuşup duruyor. Bayan Summers ondan bayağı korkuyor. Müzik dersleri için piyano başında oturabildiği zamanlar durum o kadar fena değildi, fakat Bayan Jenkins'in ziyaretleri son bulunca tepetaklak gitti."

Ruby'nin sabrı taşmıştı. "Öyleyse kızcağıza piyano dersleri veremese bile niçin Theodora'nın gelmeye devam etmesini istemedin?" diye sormuştu. "Zavallı küçük karın feci şekilde yalnız olmalı."

Alexander, "Bayan Jenkins'e para vermediğimi ima ediyorsan çok yanılıyorsun," diye Ruby'ye çatmıştı. "Londra'ya tatile gitmek için biraz para biriktirmişti. Ben üst tarafını, ayrıca yüklü bir para verdim. Cimri değilim ben!"

"Hayır, sen cimri değilsin! Boktan herifin tekisin!"

Alexander kollarını havaya savurmuş ve devam etmemişti. Bir erkek ne yaparsa yapsın bir kadını memnun edemiyordu.

Ruby lal rengine kadifeler giymiş ve bir servet değerinde yakutlar takıp takıştırmıştı. Harikulade görünüyordu; planlı olarak öyle gözükmeye özen göstermişti. Elizabeth'le, birçokları Alexander'ın hâlâ onunla beraber olduğunu bilen bir yabancı kalabalığının içinde tanışacaklarsa, en azından sandığı gibi adi bir sokak kadını olmadığını Alexander'ın karısına gösterecekti. Bu jestin onun kadar Elizabeth'in de kırılan gururuna melhem olması gerekirdi. Sung'un kolunda merdivenleri çıkarken, ne yazık ki sevgilisinin karısının büyük bir olasılıkla mesajı alamayacağını düşünüyordu.

Merakı uyanmıştı tabi. Dedikodulara bakılırsa, Bayan Kinross pek çarpıcı olmamakla beraber, oldukça güzel sayılırdı. Son derece sessiz ve çekingen olduğu için çarpıcı değildi. Ruby'nin çok iyi bildiğine göre, aslında genç kadını Kinross'da gören olmamıştı. Herkesin bilgi kaynağı Bayan Summers'di, Ruby'nin kanısınca da Maggie Summers kinci ve kötü bir kadındı.

Dolayısıyla Ruby, Elizabeth'e bakınca, Alexander'ın isteyebileceğinden çok daha fazla şey gördü. Boylu olmayışı belki bir kusurdu, ama duruşu kusursuzdu ve gerçekten çok güzeldi. Teni süt gibi beyaz olup ruj ve pudrayla kirletilmemişti, dudaklarının doğal bir kıvrıklığı vardı, kaşlarıyla kirpikleri ise boya gereksinmeyecek kadar siyahtı. Fakat çok koyu mavi gözlerde Ruby'nin kendisi yüzünden olmadığını içgüdüsel olarak bildiği panikle karışık bir hüznü gizliydi. Alexander, onu öne çekmek için karısının elini tutunca o gözler sıkıntı yansıttı, o ağız da belli belirsiz bir tiksinti

ifadesiyle büzüldü. Yüreği paramparça olan Ruby, aman Tanrım, diye düşündü. Kadın fiziksel olarak ondan *tiksiniyor!* Alexander, Alexander, ne halt etmeye hiç görmediğin, hiç tanımadığın bir eş seçtin kendine? On altı o kadar duyarlı bir yaştır ki, insanı yüceltir ya da yıkar.

Elizabeth ejderha kadını ejderhalarla bezeli giysiler içindeki bir adamın kolunda gördü. İki de uzun boylu ve görkemliydi. Sung al ve sarı renkler içindeydi, Ruby yakut kırmızısını seçmişti. Elizabeth, Sung'u zaten tanıyordu; bakışı Ruby'ye ve o olağanüstü gözlere, o inanılmayacak kadar yeşil ve *merhametli* bakışlı gözlere kaydı. Bunu beklememişti. Bunu istememişti. Ruby kadın olarak ona acıyordu. Ruby giysilerinden tavırlarına, derin ve boğukça sesine varıncaya kadar bir aşifte olarak görünmekten uzaktı. Elizabeth, onun konuşmasını Yeni Güney Galler'de doğup büyümüş ve özellikle onun çevresinden çıkmış birine göre çok hoş ve kumsuz buldu. Şehvet uyandıran vücuduyla caka satmıyor, sadece dünya ona aitmiş gibi bir kraliçe tavrıyla hareket ediyordu.

Elizabeth, "Gelmeniz ne büyük nezaket, Bayan Costevan," diye mırıldandı.

"Beni evinize konuk etmeniz ne büyük nezaket, Bayan Kinross."

Onlar konukların sonuncuları olduklarına göre Alexander berbat bir açmazla karşı karşıyaydı: kolunu metresine mi, karısına mı yoksa en iyi arkadaşına mı vermeliydi? Kurallar o kişinin karısı olmaması gerektiğini söylüyordu, ama aynı kurallar metresi de olamayacağını söylüyordu. İyi de karısıyla metresinin onunla Sung'un arkasında yürümeleri de olacak şey miydi?

Ruby, sorunu, Sung'u kürek kemiklerinden iterek Alexander'e doğru sürerek çözümlledi. Şen bir sesle, "Devam edin, beyler!" dedi. Sonra alçak sesle Elizabeth'e, "Ne kadar ilginç bir durum!" dedi.

Elizabeth de gülümsedi. "Evet, değil mi? Ama durumu kolaylaştırdığınız için teşekkür ederim."

"Zavallı yavrucak, Romalıların aslanlara attığı bir Hristiyan'dan farkınız yok. Aslanlara atılanının Alexander olduğunu gösterelim." Ruby, Elizabeth'in koluna girerek ekledi. "Göstereceğiz o kerataya!"

Böylece büyük salona kol kola girdiler. Odadaki bütün öbür kadınların, hatta Constance Dewy'nin bile gölgede kaldığının bilincinde olarak gülümsüyorlardı.

Aynı dakikalarda konuklar sofraya davet edildiler. O gece için angaje edilmiş Fransız şef dehşet içindeydi. Hesabını otuz dakika sonraya göre yapmıştı; bu durumda ispanak sufleleri hazır olmaktan uzaktı. Şimdi küçük tabaklara soğuk karidesler dizip üstlerine bir topak mayonez atmak durumundaydı, *merde, merde, merde*, bir şef için ne büyük fiyasko!

Birbirlerinin uzağında oturduklarına göre, bu, Alexander'in, metresini karısından ayırmak için başvurduğu hileydi. Elizabeth masanın bir ucunda sağında Vali Sir Hercules Robinson, solunda da Başbakan Bay John Robertson'la oturuyordu. Sir Hercules yönetimde fazla despotça davrandığı Başbakan'la arası iyi değildi, bu durumda da sosyal dengeyi sağlamak Elizabeth'e düşüyordu. Bu görev ise Bay Robertson'un, yarık damağıyla konuşma özü, su gibi şarap içmesi ve elinin sık sık örtünün altında dizini araması nedeniyle hiç kolaylaşmıyordu.

Alexander masanın diğer ucunda sağında Lady Robinson, solunda da Bayan Robertson'la oturuyordu. John Robertson çapkınlığı ve ayaşlılığıyla ün yapmış olmasına rağmen, sözüm ona bir Presbiteryen'di, son derece çekingen bir Presbiteryen olan karısı normal olarak hiçbir sosyal olaya katılmazdı, onun Kinross'a gelmesi Alexander'in memleket içindeki itibarının kanıtıydı.

Alexander soğuk masa komşularına bakarken, bu züppe kokonayla kilise fanatığı kurbana ne anlatacağım? Bu iş bana göre değil, diye düşünüyordu.

Sofranın ortalarında bir yerde de Ruby sağında Bay Henry Parkes, solunda da Bay William Dalley ile oturuyor, her ikisiyle de hafiften flört

Dokunuş

ederek onları mutlu ediyordu. Bu işi o kadar ustalıkla beceriyordu ki yakınındaki kadınlar ona kızmak yerine kendilerini sadece gölgede bırakılmış hissediyorlardı. Parkes Robertson'un siyaset sahnesindeki düşmanıydı, başbakanlık da ikisi arasında gidip gelmek eğilimindeydi. O günlerde iktidarda olan Robertson'du, ama bir süre sonra yerini Parkes'e bırakması kaçınılmazdı. Parkes'le Robertson'u, aynen Elizabeth'le Ruby'yi olduğu gibi, birbirinden uzak tutmak zorunluydu. Sung tabi her zamanki gibi kibar ve sempatikti, kimse de onu putperest bir Çinli yerine koymak hatasını işlemedi. Gerçek bu olsa bile... Büyük bir servet Sung'dan çok daha kusurlu kişileri bile yaldızlayabilirdi.

En sonunda sofraya getirildiklerinde ıspanaklı suflelerin beklenilmesine değmişti; yetiştirildikleri Queensland'den frigorifik vagonla getirilen ananaslı dondurma da öyle. Bunların arkasından morina balığı haşlaması ve kuzu pırzoları geldi. Şölen, bir bulut kümesinin içinden sivrilen volkan zirvelerini hatıra getirircesine bir krem şantiyi yatağının içindeki tropikal meyve salatasıyla son buldu.

Bütün bunların yenilmesi üç saat sürdü. Elizabeth bu süre içinde ev sahibeliği görevini giderek daha fazla benimsemişti. Birbirlerine küskün olsalar bile Sir Hercules'le Bay Robertson güzel sofrada arkadaşlarının etrafında nektar yüklü bir çiçeğin etrafındaki arılardan farksızdılar. Bu tatlı kadının bu kadar koyu bir Presbiteryen olması Bay Robertson'u rahatsız ettiyse de duruma uyum sağladı; ne de olsa evinde de aynı inançları paylaşan bir karısı vardı.

Buna karşın, buhar makineleri, dinamolar, dinamit veya altın madenciliğiyle zerrece ilgilenmeyen iki kadınla zararsız bir gevezelik sürdürmeye çalışan Alexander fena halde bocalıyordu. Üstelik Başbakan John Robertson tarafından haşlanmayı ve onu yerine oturtmayı beklediğine göre. Bu haşlama hanımlar odadan çıkar çıkmaz gerçekleşecekti. Şöyle ki: Nasıl oluyor da Kinross'da bir Presbiteryen kilisesi için arazi yoktu? Nasıl oluyor da Katolikler bir kiliseden başka bir de okul inşa etmek için

tek peni ödemedi arazi buluyorlardı da Presbiteryenlere Kinross'da posta pulu kadar bir arsa için astronomik bir fiyat ödetiliyordu? Peki öyleyse, Robertson Alexander'i dize getireceğini sanıyorsa Robertson çok yanılıyordu! Kinross halkının en büyük bölümü ya Anglikan ya da Katolikti; Presbiteryenler ise topu topu dört aileden ibaretti. Böylece Alexander, karşısında çocuklarından konuşan kadınları görmezlikten gelip Congregationalistler^(*)le Anabaptistler'e arazi bağışlayacağını nasıl anlatacağını düşünüyordu.

Olay bütün resmi yemeklerdeki gibi gelişti; porto şarabı sürahileri ortaya çıktığı anda hanımlar tek vücut gibi kalkarak bir saat sonra erkeklerin onlara katılmasını beklemek üzere büyük salona çekildiler. Bu âdet, hanımlara, mesanelerini boşaltmak üzere gidip gelmelerinin beyler tarafından izlenmesi utancını yaşatmamak için düşünülmüştü. Hanımların çoğu bu gereksinimi duyduklarından bir gidip geliş başlamakta gecikmedi.

Elizabeth, Ruby'ye, "Neyse ki aşağı katta iki tuvalet var. Ama isterseniz benimle yukarı kattaki banyoma çıkabiliriz," dedi.

Ruby sırttı. "Bana yolu gösterin."

Bir sürü aynanın karşısında kendilerine çekidüzen verdikleri sırada Elizabeth, "Sizden hoşlanabileceğim hiç aklıma gelmezdi," dedi.

Ruby pırlanta ve yakutlu sorgucunun tüylerini eliyle düzelterek, "Böyle daha iyi oldu," dedi. "Ben de sizden nefret edeceğimi düşündüğüme göre ödeşlik sayılır. Ama sizi gördüğüm anda dost olmamızı istedim. Arkadaşınız yok, ama Alexander tarafından ezilmek istemezseniz arkadaşaya gereksinmeniz olacak. O tam bir lokomotif, her türlü karşıtlığı ezer geçer."

Elizabeth, "Onu seviyor musunuz?" diye merakla sordu.

Ruby açık konuştu. "Korkarım ölesiye." Yüzü değişmiş, meydan okuyan bir anlama bürünmüştü, ama Elizabeth kadının gözlerinde acı görür gibi oldu. Ruby devam etti. "Ama onu sevmek onunla evliliğin başarılı olacağı anlamına gelmezdi. Hatta lüks bir fahişe olmasaydım bile. Siz bir

^(*) Her cemaati bağımsız sayan, kilise idare sistemi yanlısı.

Dokunuş

eş olmak için yetiştirilmişsiniz. Ben yetiştirilmedim, hayat beni bu noktaya sürükledi. Alexander'ın metresi olmak bu hayattan beklediğimden daha fazlası, onun için de mutluyum. Çok mutluyum."

Elizabeth yeni eriştiği bir bilgelikle, o ve ben zıt kutuplardayız, diye düşündü. Ben karısıyım ve elimde olsa ondan kaçıp kurtulurdum, o ise onun metresi ve elinde olsa ona daha sıkı bağlanırdı. Bu haksızlık.

İçini çekerek, "Artık aşağı insek," dedi.

Ruby, "Bari iki kişilik bir kanepe bulsak," diye karşılık verdi. "Seninle ilgili her şeyi öğrenmek istiyorum, Elizabeth. Sen iyi misin?"

"İyi olmasına iyiyim, ama ayaklarımla bacaklarım şiş."

"Öyle mi? Bir göreyim." Ruby merdivenin üst başında yere diz çökerek Elizabeth'in eteğini kaldırdı ve genç kadının iskarpinlerinin üzerine taşmış şişlikleri yokladı. "Senin bacaklarında ödem var, güzelim. Alexander seni bir doktora göstermedi mi? Kinross'daki Doktor Burton moruğuna değil; o tam bir taşra hekimi taslağı. Senin Sydney'den gelecek bir uzmana ihtiyacın var."

Merdiveni inmeye başladılar. Elizabeth, "Ben Alexander'e söylerim," dedi.

Ruby kışner gibi bir ses çıkardı. "Hayır, Alexander'e ben söyleyeceğim."

Elizabeth, "Bunu söylediğin sırada Alexander'i görmek isterim," dedi.

"O güzel küçük kulakların incinir sonra. Bugün benim en terbiyeli halimi görüyorsun." Böyle konuşarak salona girdiler. Ruby devam etti. "Normal olarak ağzı bozuk biriyimdir. Bir genelev yönetince öyle olmak zorundasın."

"Bunu ilk duyduğumda ne büyük tiksinti duymuştum."

"Ama şimdi o kadar tiksinti duymuyorsun, değil mi?"

"O kadar tiksinti duymuyorum. Aksine çok merak ediyorum, insan bir genelevi nasıl yönetir?"

"Bir hükümetin bir memleketi yönetmesinden çok daha üstün bir beceri ister. Elinde kırbaçla yöneteceksin."

İki kadın, salondaki hanım konukların bakışını görmezlikten gelerek bir sedirin üstüne yan yana yerleştiler. Kinross'un Anglikan Kilisesi rahibi Peter Wilkins'in eşi Bayan Euphronia Wilkins iki hanımın odada olmayışlarından yararlanarak Lady Robinson'a, Bayan Robertson'a ve ötekilere Ruby'nin geçmiş günlerini ve bugününü hikâye etmişti. Bayan Robertson bu anlatıdan etkilenecek hafif bir fenalık geçirdi ve kendine gelmek için amonyak ruhu istedi. Lady Robinson ise merak etmiş ve neşelenmişti.

Hükümetteki bir bakanın can sıkıcı karısıyla yan yana düşmüş Constance Dewy iki genç kadına imrenerek bakıyordu. Yanındaki kadının dertlerini başını sallayarak ve gülümseyerek dinlerken, böylesi kimin aklına gelirdi, diye düşünüyordu. Elizabeth'le Ruby can ciğer arkadaş olmaya karar verdiler. Sevgili Alexander bunu görünce çıldıracak. O zavallı yavrucağı Alah'ın dağna tek başına hapsettiğine göre bunu çoktan hak etti!

Erkekler sigara dumanı ve kokuları arasında yemek salonundan gelince Elizabeth ayağa kalktı. Alexander'ın niçin o kadar kendinden hoşnut, Başbakan Robertson'un ise canı sıkkın göründüğünü merak ediyordu.

Genç kadın, "Güzel piyano çaldığını ve şarkı söylediğini duydum, Ruby. Bizi bu akşam onurlandırır mısın?" dedi.

Usulden olan tevazuu göstermeye gerek görmeyen Ruby, "Tabi ki," dedi. "Beethoven'le bazı Gluck aryalarına, tatlı olarak da Stephen Foster'e ne dersiniz?"

Elizabeth konuğunu kuyruklu piyanonun başına götürdü ve kendisi için piyanonun yanına bir sandalye çekti.

Önüne bakan Alexander, erkekler içeri girince sıkıcı arkadaşından kaçtı ve Constance'ın yanındaki sandalyeyi seçti. Charles ise Constance'ın öbür yanına geçti.

Dokunuş

Ruby, Appassionata'ya başlarken Constance oldukça yüksek sesle, "Nasıl da can ciğer oldular!" dedi. "Elizabeth'in karnının burnunda olması isabet, Alexander yoksa insanlar *üçlü bir ilişki* yaşadığını sanırlardı."

Charles dehşet içinde, "Constance!" diye cıyıkladı.

Constance, "Şşşt!" diye tısladı.

Alexander, Constance'a şükran dolu bir gülümseyiş yöneltti ve gözleri ışıldayarak metresinin meydan okuyan performansına dikkatini verdi. Kadınlardan bazılarının yüzlerindeki afallama duyduğu keyfi bir kat daha artırıyordu. Londra veya Paris'te Ruby'den üstün sanatkar dinlemeleri zordu.

Sonatlarla arylar sona erince Ruby popüler şarkılar söylemeye koyuldu. Elizabeth, onu huşu içinde seyrediyor ve dinliyordu. Şu kader ne kadar zalim, diye düşünüyordu. Bu kadının en azından bir düşes olması gerekirdi. Öz ağabeyinin tecavüzüne uğramış on bir yaşındaki küçük kıza ne kadar düşünmüş ve kendi bağınazlığına rağmen üzölmüşümdür. Hayatın ne kadar acımasız olabildiğini şimdi daha iyi anlıyorum. Ah Ruby, senin hesabına ne kadar üzgünüm!

Elizabeth'in, sıkı iskarpinlerin içindeki şiş ayaklarıyla ıstırap içinde olduğunu birdenbire fark eden Ruby ansızın durdu.

"Bir puroya ihtiyacım var," dedi ve bir tane yaktı.

Bu sözleri bir düzine kadının şaşkınlığın etkisiyle soluklarını tutmaları izledi. Çok etkilenen Constance, Ruby'nin, bir kadının küçük siyah puroyu tütürmesini bir tür modaya dönüştürmesini hayranlıkla karşılamıştı. Seni daha iyi tanımak zorundayım, Ruby! Apocalypse'in davetlerinde senden kaçmaya paydos.

Puronun otoriter bir hareketi Alexander'i piyanonun başına getirdi. Genç adamın yüzündeki anlam konuklara, her erkeğin karısıyla metresinin iyi geçinmek zorunda olduğunu anlatıyordu.

Ruby, "Elizabeth'in yatma zamanı geldi, Alexander," dedi. "Onu yu-karı çıkar ve yatmasına yardım et."

Colleen McCullough

Elizabeth eğilerek Ruby'yi yanağından öptü, sonra Ruby resitaline devam ederken kocasının kolunda salonu terk etti.

"Ne kadar hoş kadın olduğunu niçin bana söylemedin?"

"Söylesem bana inanır mıydın, Elizabeth?"

"Hayır."

Jade'le Pearl hanımlarını bekliyorlardı, ama Elizabeth elini ceketine dayayarak kocasına kalmasını istediğini anlattı. Çenesini doğrultarak, "Bebeğim doğduktan sonra her ne zaman istersem Kinross'a ineceğim. Ve haberin olsun, Ruby'yi sık sık görmek niyetindeyim," dedi.

Alexander sıkılmış görünüyordu. "Ne istersen yap güzelim. Haydi şimdi de yat."

Annelik

Sydney'den gelen kadın ve doğum uzmanı Elizabeth'i esaslı bir muayeneden geçirdikten sonra Alexander'i yatak odasına çağırdı.

Aşırıya kaçmayan ciddi bir tavırla, "Söyleyeceklerimi ikiniz de dinlemelisiniz," diye başladı. "Bayan Kinross, preeklampsi denen bir durumunuz var. Çok tehlikeli bir hastalıktır."

Şoke olmuş görünen Alexander, "Çok mu tehlikeli?" diye sordu.

Sir Edward Wyler dobra konuştu. "Evet. Hastalığın ciddiyetini hastama veya kocasına karşı azımsamak niyetinde değilim. Çok nazik bir aygıtı yanımda getirmem mümkün olsaydı, daha emin olurdu; örneğin reometremle kanınızın hızını saptamam yararlı olabilirdi, Bayan Kinross. Bununla birlikte, durumunuz genellikle ölümcül olan eklampsi'yle sonuçlanabilir. " Doktor, hastanın bu haber karşısında fazla bir tepki vermediğine, kocasının ise gözlerinin korku ve dehşet içinde baktığına dikkat etti. Devam etti. "Bildığımız kadarıyla eklampsi yalnız hamilelikte, genellikle ilk hamilelikte görülen bir böbrek hastalığıdır."

Yüzündeki renk solan Alexander, "Böbrekler genellikle ne iş görürler?" diye sordu.

"Vücut sıvılarını filtre eder ve zehirli maddeleri idrar yoluyla vücuttan atarlar. Bu durumda Bayan Kinross'la rahmindeki bebek arasında bir

Colleen McCullough

uyumsuzluk olduğu söylenebilir. Şöyle ki Bayan Kinross bebeğin zararlı atıklarını bertaraf edemiyor, edemeyince de o maddeler onu zehirliyor."

Alexander odada bir aşağı, bir yukarı yürümeye başlayarak, "Şu ek-lampsi tam anlamıyla nedir? Gelişen bir hastalık mıdır?" diye sordu.

"Anlatalım efendim. İlk işaretleri şiddetli baş ağrıları, karında sancı, mide bulantısı ve kusmadır. Bunları şiddetli ihtilaçlar izler ve eğer ara vermezlerse hastanın dönüşü olmayan bir komaya girmesiyle sonuçlanırlar."

"Ama Elizabeth'in sadece ayaklarıyla bacakları şiş!"

"Bana söyledikleri bu değil, Bay Kinross. Son üç haftadır vakit vakit baş ağrısı, karında sancı, mide bulantısı ve kusma çekmiş. Eşinizdeki ödem -yani şiş- sıvı birikimiyle ilgili."

Elizabeth yatakta şaşkınlıktan gözleri açık yatıyor ve duygusuz sesin Alexander'e onun ölmesi olasılığı olduğunu söylemesini dinliyordu. Bu haberi kısmen umursamıyordu; ölüm içinde bulunduğu açmazdan bir kurtuluş yoluydu. Bu hükmü protesto eden yanı, canlı ve sağlıklı bir bebeği dünyaya getirmeyi ve seveceği bir varlığın olmasını isteyen yanıydı. Şişen ayaklarıyla bacaklarından Ruby'ye söz etmemiş olsa ne olacaktı? İki hafta önce Bayan Summers'e o şişlerden söz ettiğinde kâhya kadın işlerin yolunda olduğunu, küçük bir şişi kendine dert etmemesini söylemişti. Fakat Bayan Summers kısırdı. Bu, Bayan Summers'in, onu, ölmesini isteyecek kadar kıskandığı anlamına mı geliyordu?

"Ne yapmam gerekiyor, Sir Edward?" diye sordu.

"Önce yatak istirahati lazım, Bayan Kinross. Mümkün olduğunca sol yanınıza yatın... bu kalbine ve böbreklerine yardımcı olur."

Alexander doktorun sözünü kesti. "Aldığı sıvıların miktarını azaltın."

"Hayır, hayır!" diye bağırdı Sir Edward. "Aksine böbrekleri çalışır durumda tutmanın yaşamsal önemi var; bu da bol su almak ve bol idrar atmak demek. Damar sisteminin başa çıkacağı kanın hacmini düşürmek için ondan kan alacağım. Bugün yarım litre, bundan sonra da haftada dörtte bir

Dokunuş

litre. İhtilaçların başlamasından önce doğum sancılarını başlatabilirsek, doğum sürecini sağ salım atlatma şansı olabilir." Sir Edward yatağa bakışım dikti. "Otuzuncu haftanızda olduğunuzu söyleyebilirim, Bayan Kinross. Demek on haftanız daha var. O haftaların yatakta geçirilmesi gerektiğini ne kadar önemle vurgulasam azdır. Sadece büyük apdest için yataktan kalkabilirsiniz, idrar için bir lazımlık kullanın. Bol sebze, meyve ve kepek ekmeği yiyin ve bol, çok bol su için. Yerel kadınlara size nasıl bakmaları gerektiğini göstermek için Sydney'den bir hemşire yollayacağım."

Alexander atıldı. "Bayan Summers bu iş için ideal."

Elizabeth dimdik oturarak, "Hayır!" diye bağırdı. "Sana yalvarırım, Alexander, hayır! Lütfen Bayan Summers olmasın. Zaten yeterince işi var. Jade'i, Pearl'ü ve İpeksi Çiçeği tercih ederim."

Alexander, "Onlar deli dolu kızlar, olgun kadınlar değil," diye itiraz etti.

"Öyleyse ben de deli dolu bir kıyım. Ne olur, beni mutlu et."

Alexander Sir Edward'ı gergin bir yüzle kapıya kadar geçirdi. "Karımda eklampsi gelişecek olursa çocuk ne olacak? Çocuğun yaşamasının şansı var mı?"

"Doğum anında sara nöbetleri geçirir, sonra da dönüşü olmayan bir komaya girerse, bebek, eşin ölmeden önce sezaryenle alınabilir. Bu, bebeğin yaşayacağını garantilemez, ama tek şansı da bu."

"Bu sezaryen eşimin yaşama şansı varken yapılamaz mı?"

"Sezaryen ameliyatı geçiren hiçbir kadın hayatta kalmamıştır, Bay Kinross."

"Jül Sezar'ın annesi yaşadı," dedi Alexander.

"Orasını bilemem."

"Öyleyse niçin sezaryen ameliyatı diyorlar?"

Sir Edward, "Jül'den sonra da birçok Sezar geldi," dedi. "Bu durumda sezaryenle dünyaya gelen başka bir Sezar olmalı. Annesi doğum sırasında ölen bir Sezar. Çünkü anne ölmek zorunda, *zorunda!*"

"Doğum için buraya dönecek misiniz?"

"Maalesef. Bu seyahati programıma katmam yeterince zor oldu. Çok yoğun bir muayene ve ameliyat listem var."

"Bebek yaklaşık yılbaşı sıralarında dünyaya gelecek. Noel'den sonra gelin ve bebek doğana kadar kalın... eşinizi, çocuklarınızı, her kimi isterseniz yanınızda getirin! Hoş bir serinliği olan bir çevrede geçireceğiniz bir tatil olarak düşünün bunu... burada boğucu bir sıcak ve rutubet yok, Sir Edward." Alexander doktoru kandırmak için dil döküyordu.

"Hayır, Bay Kinross. Gerçekten yapamam."

Ancak Sir Edward Wyler trene bindiği sırada Noel'den sonra dönmeye söz vermiş bulunuyordu. Yapacağı hizmet için üzerinde anlaşmaya vardıkları bedel Alexander'ın iki Bizans ikonasından biriydi; daha doğrusu bir ücret değil, bir antika. Sir Edward bir ikona koleksiyoncusuydu.

Alexander, Elizabeth'in yüzüne, o kadar genç, o kadar duyarlı olan o tatlı yüze bakamıyordu. Daha geçen eylül ayında on yedi yaşını doldurmuştu ve görünüşe göre, on sekizinci yaş gününü görecektik kadar yaşayamayacaktı.

Bu işin hiç iyi gitmediğini kendi kendine itiraf ediyordu. Bir yanım ta başından onu isyan ettirdi. Hayır, hayır, bana şeytani bir ifade veren o aptal sakal değil! Nerede yanlış yaptım? Ona nazik davrandım, cömert davrandım, İskoçya'da kalmış olsa asla göremeyeceği bir hayat yaşattım. Mücevherler, giysiler verdim, en üst derece bir konfor sağladım, zorlu ve sıkıcı işler yaptırmadım. Ama onun ruhunu asla etkileyemedim, birer safir kuyuya benzeyen o gözlerde en ufak bir kıvılcım çaktıramadım, ona dokunduğumda kalbinin atışlarının hızlandığını, soluğunun kesildiğini asla hissetmedim. Bataklik yakamozu kadar ele avuca sığmayan biri o, ruhu şimdiden komada. Benim Elizabeth'im olmayan Elizabeth'im. Şimdi de karımla çocuğumu tehdit eden o korkunç ve beklenmedik hastalık. Sir Edward Wyler'e güvenmekten başka yapabileceğim bir şey yok, ama ne yaptığımı bildiğine nasıl emin olabilirim?

Dokunuş

Ruby'ye, "Nasıl emin *olabilirim*?" diye ıstırap içinde bağırdı.

Genç kadın gözlerini silerek, "Olamazsın," dedi dobra dobra. "Bu ne büyük acı, Tanrım! Ne yapacağımı sana söyleyeyim, Alexander ihtiyar Peder Flannery'den onun için bir ayın düzenlemesini, her gün bir sterlin değerinde mum yakmasını söyleyeceğim ve zavallı ihtiyarın işlerini görmesi için doğru dürüst bir kâhya kadın tutacağım."

Alexander donakalmıştı. "Ruby Costevan! Bir papacı olduğunu bana söyleme sakın!"

Genç kadın kışner gibi bir ses çıkardı. "Hayır, ben bir hiçim, aynen senin olduğun gibi. Ama sana yemin ederim, Alexander, o Katoliklerin Tanrı'yla bir anlaşmaları var sanki. Mucizeleri düşün, Lourdes'u düşün."

Yalnızca duyduğu keder Alexander'ın gülmesini engelledi. "Demek seninkisi hurafe? Ya da barda çok fazla İrlandalı sarhoşu mu dinledin?"

"Daha çok kuzenim Isaac Robinson'u dinledim. Sir Hercules'e akraba olup olmadıklarını sordum, ama olmadığını söyledi. Çin'de Fransiskenlerin arasında geçirdiği birkaç yıl onu papacı yapmış ve diyebilirim ki Robinsonlar kadar bağnaz papacılara rastlamadım."

"Beni neşelendirmeye çalışıyorsun galiba."

Genç kadın şen şakrak bir tavırla, "Evet," dedi. "Şimdi de git ve bir, iki ton altın daha çıkar. Hiç durma, çalış, adam!"

Ancak genç adam gittiği anda Ruby ağlamaya başladı. Şapkasıyla eldivenlerini giyerek, "Bununla birlikte birkaç duayla birkaç mumun ne zararı olabilir ki," dedi. Düşünceli bir yüzle kapıda durdu. Kendi kendine konuşur gibi devam etti. "Belki de Alexander'e baskı yapıp Presbiteryenlere Kinross'da bir arsa verdirebilirim. Birilerinin Tanrı inancını niçin incitmeli?"

Ruby ertesi gün seyahatteki Theodora Jenkins'in bahçesinden koca bir glayöl, aslanağzı ve gelin çiçeği buketiyle Elizabeth'in hasta yatağının başındaydı.

Colleen McCullough

Elizabeth'in yüzü güldü. "Seni görmek ne kadar güzel, Ruby! Neyim olduğunu Alexander sana söyledi mi?"

"Tabi ki." Çiçekleri somurtmuş Bayan Summers'in eline tutuşturdu. "Bunlara bir vazo bul, Maggie. Ve biraz yüzün gülsün. Bu halinle bana bir tırtılı hatırlatıyorsun."

Bayan Summers asker adımlarıyla uzaklaşırken Elizabeth, "Bir tırtıl mı?" diye geveledi.

"Daha doğrusu bir salyangoz diyecektim. Ama bu kadarı yeter. Ne de olsa o kadınla birlikte yaşamak zorundasın."

"Beni korkutuyor."

"Buna izin verme. Maggie Summers asik suratlının biri, ama sana aktif olarak bir şey yapamaz. Kocasının sözünden çıkmaz çünkü. Summers de Alexander'in sözünden çıkmaz."

"Bebęimi kısıkanıyor."

"Bunu anlayabilirim." Ruby bir dala tünleyen göz kamaştırıcı bir kuş gibi bir koltuğa yerleşt i ve yanaklarındaki gamzeleri meydana çıkaran bir gülümsemeyle Elizabeth'e baktı. Gözleri ışı l ışı ldı. "Haydi haydi, güzel kız, sıkılmak yok! Sydney'e telgraf çektim. Senin seveceğini bildiğim kitaplar getirtiyorum. Ne kadar açık saçık olursa o kadar iyi, değ il mi? Ayrıca bir iskambil destesi getirdim. Sana poker ve daha birkaç oyun öğ reteceğim."

Elizabeth meydan okur gibi, "Presbiteryenlerin iskambil oynamalarına izin verildiğ ini sanmıyorum," dedi.

Ruby, "Ş imdilerde Tanrı'nın yolundan ayrılmamaya çalışıyorum, ama bu gibi saçmalara boyun eğ eceğ imi sanıyorlarsa Tanrı belamı versin," diye yine dobra konuştu. "Alexander yiyip içmek dışında bir şey yapmadan on hafta yatacağ ını söyledi, onun için iskambil oynamak vakit geç irmene yardım edecekse oynarız."

Elizabeth, "Önce konuşalım," dedi. "Senin hakkında her şeyi öğrenmek istiyorum. Jade bir oğ lun olduğunu söylüyor."

Dokunuş

"Adı Lee." Ruby'nin sesi de yüzü gibi yumuşamıştı. "O, hayatımın güneşidir, Elizabeth. Yavru kedim benim. Ah, onu o kadar özleyorum ki."

"Şimdi on bir yaşında, değil mi?"

"Evet. Onu görmeyeli iki buçuk yıl oldu."

"Sende onun bir fotoğrafı var mı?"

"Hayır," dedi Ruby sert bir sesle. "Fotoğrafa bakmak beni fazla üzer. Gözlerimi kapayıp onu hayalimde canlandırıyorum. O kadar yakışıklı bir küçük adam ki."

"Jade onun inanılmayacak kadar zeki olduğunu söylüyor."

"Yabancı dilleri göz açıp kapayana kadar öğreniyor, ama Alexander'e bakılırsa, o benim istediğim gibi Oxford'dan diploma alacak yerde, Cambridge'de fen dersleri okuyacak."

Bu konunun Ruby'yi üzdüğünü fark eden Elizabeth başka bir yol denedi. "Honorias Brown kim?" diye sordu.

Yeşil gözler daha da irileşti. "Kim olduğunu bildiğim yok, tek bildiğim Alexander'in onu kadınlığın bütün erdemlerinin merkezi olarak gördüğü. Honorias Brown'la kıyaslandığımda ben bir hiçim."

"Senin hakkındaki kanaati benim bildiğim kadarıyla farklı. Bana, seni Honorias Brown'dan fazla beğendiğini söyledi. Onu tanımadığına emin misin?"

"Kesinlikle."

"Bunu nasıl öğrenebiliriz?"

"Ona sor," dedi Ruby.

"Söylemeyecek, esrarengiz bir tavır alacaktır."

Ruby'nin verdiği karşılık, "Sır küpü kerata!" oldu.

Haftalar Ruby, kitaplar, poker ve son beş haftayı konakta geçirmeye gelen Constance Dewy'nin sayesinde şaşılacak bir hızla geçti. Elizabeth'in durumunda fazla bir değişiklik yoktu; belli aralıklarla kan alınması ona biraz mahmurluk vermişti, fakat şiş biraz inmiş, karın ağrısı ve kus-

Colleen McCullough

ma nöbetleri de son bulmuştu. Sydney'den gelen hemşire naz veya kapris dinlemeyen bir Florence Nightingale'di. Üç Çinli kıza en kötü erlerini talem ettiren bir çavuş gibi davranıyordu. Sir Edward'a, sevgili Bayan Kinross'a en azından Sydney'deki kadar iyi bakılacağını bildirdi.

En çok sıkıntı çeken Alexander'di. Karısının günlük yaşantısından önce Ruby, sonra da Ruby ile Constance ittifakı tarafından dışlanmıştı. Bununla birlikte bu kadınların arkadaşlığı Elizabeth'e moral veriyordu; Alexander her ne zaman oradan geçse Elizabeth'in yatak odasından kadın kahkahaları kulağına geliyordu. Ve oradan geçerken ne kadar ürkek davrandığını fark ettikçe kendini efendisinin yolu üstünden kaçan dayak yemiş bir köpeğe benzetiyordu. Tek avantajı işti; Westinghouse hava frenleri sonunda gelmişti ve şimdi onları yerleştirmek gibi ilginç bir uğraşı vardı.

Charles Dewy'ye, "Şunu keşfettim," dedi. "Bir erkek evlenmeye görsün, tüm huzuru ve özgürlüğü uçup gidiyor."

Charles omuzlarını silktilti. "İşte böyle dostum, yaşlılığımızda yalnız kalmamak ve izimizden gelecek vârislerimizin olmasını garantilemek için ödememiz gereken bedeldir bu."

"Yalnız kalmamayı anladım, ama tüm vârislerin kızların değil mi?"

"Doğrusunu istersen kız sahibi olmanın kötü bir şey olmadığını keşfettim. Evleniyorlar ve büyük bir olasılıkla aileye bir oğulun olabileceğinden daha çok yetenekli adam getiriyorlar. Oğullarının içkiyi, serbest kadınları ve kumarı denemesini önleyemezsin. Oysa kızların bütün bunların dışındadır ve kocalarında da bu günahların varlığını hoş görmezler. Sophia'nın nişanlısı ticareti çok iyi anlayan tam bir prens, Maria'nın kocası ise Dunleigh'i benim yaptığımdan bile daha iyi yönetiyor. Henrietta da kendine ablaları kadar iyi bir koca bulabilirse ben çok mutlu bir adam olacağım."

Alexander kaşlarını çatı. "Söylediklerinin hepsi hoş, güzel, ama kızlar soyadını yaşatamazlar, Charles'cığım."

Dokunuş

Charles şaşırdı. "Bunun olmaması için bir neden görmüyorum," dedi. "Bir soyadı o kadar önemliyse, bir damadın onu benimsememesi için bir neden yok. Bir adamın oğlunun veya kızının olması, kanının torunlarındaki miktarını değiştirmez: yarı yarıyadır. Elizabeth'in oğullar yerine kız çocuklar doğurması olasılığı İskoç kafanda saplantı halini mi aldı yoksa?"

Alexander, "Bizimkisi şu ana kadar mutsuz bir evlilik oldu," dedi. "Kader bizimle alay etmeyi sürdürürse, o olasılık gerçekleşebilir."

"Sen bir felaket tellahsın galiba."

"Hayır. Az önce dediğin gibi ben bir İskoçum."

Ancak sonradan lokomotif barakasında çalışırken Alexander, Charles'in haklı olabileceğini düşünüyordu. Elizabeth kız çocukları doğurduğu takdirde, bunlar, soyadlarını Kinross olarak değiştirmeye razı olacak üstün kocalarla evlenebilirlerdi. Bu da, kızlarına üniversite eğitimi vermek, aynı zamanda da bu yüksek öğrenimin onları erkeksi profesörlere dönüştürmemesine dikkat etmek anlamına geliyordu.

Bir yandan çekiciyle metali döverken Alexander Kinross hiçbir şeyin onu yenmemesine ahdedti: ne eklampsili bir eş, ne bir sürü kız evlat, ne de oğulsuz bir evlilik. Hayatının bir amacı vardı, bu amacın en başta gelen yönlerinden biri de kendine seçtiği adın *hiçbir* zaman ölmemesiydi.

Sir Edward Wyler'le karısı Noel'den hemen sonra geldiler ve Kuzey Kulesi'nde Lady Wyler'i sevinçten deli eden bir süite yerleştirildiler. En kötü sıcaklığında Sydney'den uzaklaşmak fırsatını bulduğu yetmezmiş gibi, merhametli bir Tanrı onu, Sydney'in sağlayamadığı bir lüksün içine düşürmüştü. Sydney'deki hizmetkârlar canlarının istediği gibi gidip gelen küstah ve saldırgan yaratıklardı. Kinross Konağı'nda işler aksine, hiç de boynu bükük olmayan Çinli hizmetkârların sayesinde saat gibi tıkr tıkr işliyordu. Bu Çinliler, işlerini seven ve iyi ücret alan memurlar gibi davranıyorlardı.

Yortu dönemi Elizabeth için sadece yatak esareti döneminin devamıydı. O kadar ağırlaşmış ve yorgun bir hal almıştı ki Ruby'nin gevezelikleri bile onu artık oyalayamıyordu.

Sir Edward kâseler, şişeler, sürahiler taşıyan Jade, Pearl ve İpeksi Çiçek'le odaya girince hastasına kısa bir gülümseme yöneltmek dışında bir ilgi göstermedi. Redingotunu çıkardı, önüne temiz bir beyaz önlük geçirdi, gömleğinin kollarını kaslı ön kollarını açıkta bırakacak şekilde kıvrırdı ve ellerini itinayla yıkadı. Her şey dilediği gibi düzenlendikten sonra bir sandalye çekerek Elizabeth'in yanına oturdu.

"Nasılsınız yavrum?" diye sordu.

Doktorundan hoşlandıktan başka, ona güven duyan Elizabeth, "No-el'den önce olduğum kadar iyi değilim," diye yanıt verdi. "Çok kötü başım ağrıyor, karnım sancıyor, bazen kusuyorum, dahası, gözlerimin önünde kara lekeler uçuşuyor."

Doktor, "Önce bebeğinizin durumuna bakmalıyım, ondan sonra daha uzun konuşuruz," diyerek yatağın ayak ucuna geçti ve Pearl'e yorganı açmasını işaret etti. Bir yandan muayenesini sürdürürken, "Ben Lister'in^(*) havarisiyim," dedi, onun için de asit fenik kokusunun kusuruna bakmazsınız. Doğumun son aşamasına kadar bu odadan eksik olmayacak."

İşi bitince Sir Edward yine oturdu. "Bebeğin başı rahim boynundan çıkmak üzere ve öyle sanıyorum ki her an suyunuz da gelebilir." Doktorun sesi birden ciddileşti. "Elizabeth, zamanı gelince bir aksilik olduğu takdirde ne yapmak durumunda kalabileceğimi şimdi size açıklamak zorundayım. İhtilaçlar geçirmeye başladığınız takdirde kurtulmamanız olasılığı bulunduğunu kocanıza söylediğimi duydunuz. O durumda bütün kararları vermek kocaya düşer, ama deneyimlerim bana gösterdi ki kocalar o zamanlarda pek ender olarak bir karar verecek halde olurlar. Ama eşin, gerekeni yapmamı istediğini söylediğim takdirde iş değişir." Adam hafifçe öksürerek genzini temizledi. "Yakın tarihli bazı yayınlar, eklampsi'nin başlaması durumunda magnezyum sülfatın zerk edilmesini öneriyorlar, bununla birlikte ben bu tedavinin yararının henüz kanıtlanamadığını söylemeliyim."

(*) Antiseptik cerrahinin mucidi olan İngiliz hekim.

Dokunuş

Genç kadın, "Magnezyum sülfat nedir?" diye sordu.

"Nispeten zararsız bir tuzdur."

"Nasıl zerk edilir? Yani o tuzu içmem mi gerekecek?"

"Hayır, herhangi bir sıvıyı yutmak durumunda olmayacaksınız. Tuz parenteral bir enjeksiyonla, yani bir enjektöre bağlı içi boş ve sivri uçlu bir iğneyle karın boşluğuna zerk edilir. Magnezyum sülfat orada vücudun kendi sıvılarına karışır ve hızla dolaşım sistemindeki kana geçer." Sir Edward içini çekerek ekledi. "O içi boş iğnelerin günün birinde doğrudan bir toplardamara saplanabilecek kadar ince olacağını sanıyorum. Kocanıza da bunları anlatacağım tabi, ama önce sizin bu yöntemle ilgili ne hissettığınızı bilmek zorundayım. Söz konusu hayatla bebek sizin. Ayrıca nevrasteniyeye yaklaşan bir sinirsel çöküntü içinde olduğunuzu fark ediyorum. Gerekirse size magnezyum sülfat enjeksiyonları yapmama razı mısınız?"

Elizabeth hiç duraksamadan, "Evet," dedi.

"Çok güzel! Bu durumda bekleyip olabilecekleri göreceğiz." Doktor, Elizabeth'in elini avucuna aldı ve sevgiyle sıktı. "İçiniz rahat etsin, Elizabeth. Bebeğiniz kuvvetli gözüküyor. Siz de öyle olmalısınız. Şimdi bir sakıncası yoksa, sizi karımla tanıştıracam. Kendisi bana ebe olarak yardım ediyor."

Elizabeth, "Kendisiyle öyle mi tanıştınız?" diye sordu.

"Tabi. Gençken doktorlar o kadar yoğun bir çalışma içinde olurlar ki hemşire veya ebe olmayan genç hanımlarla tanışmak fırsatını çok ender olarak bulurlar. Ben bu açıdan şanslıyım. Eşim harikulade bir hayat arkadaşı olduktan başka, çok da yetenekli bir ebedir."

Alexander, Elizabeth'i görmeyi ertesi sabaha bıraktı. Sir Edward onunla ayrıntılı olarak konuşmuş ve Elizabeth'in alkolde eritilmiş afyonun yol açtığı uykudan uyanmasını beklemesini önermişti.

Odanın tanınmayacak kadar değiştiğini ilk bakışta fark etti. Fazla möbeller çıkarılmış, kalanların üstü beyaz çarşaflarla örtülmüştü. Bir kö-

şede beyaz bir paravan dikkati çekiyordu. Jade'le Pearl boyunlarından bağlı beyaz önlükler takmışlardı. Odanın havasında hafif bir asit fenik kokusu vardı.

Alexander yatağa yaklaşırken, ne affedilmez korkağım ben, diye düşünüyordu. Tam on haftadır ondan mümkün olduğunca kaçıyorum. Genç kadının cildi sarımsı bir renk almış, kocasına çevrili gözlerinin akları kopmuş kılcal damarlardan kızarmıştı. Ve Elizabeth'in sol yanı üstünde yatmasına rağmen, Alexander ince battaniyenin altındaki gerilmiş karnını görebiliyordu.

Genç kadın çatlamış dudaklarını diliyle ıslatarak, "Sir Edward sana durumu anlattı, değil mi?" dedi.

"O varsayımsal tedaviyi mi? Evet."

"Zorunlu olursa o tedaviyi uygulamasını istiyorum, Alexander. Ah, o kadar yorgunum ki!"

"İçini afyonla doldurduğuna göre, çok normal."

Elizabeth biraz sinirli şekilde, "Hayır, hayır, o şekildeki yorgunluktan bahsetmiyorum," dedi. "Yatakta yatmaktan, sol yanımın üstünde yatmaktan, kilolarla su içmekten, kendimi her gün hasta ve mutsuz hissetmekten yoruldum! Tam bir işkence bu! Niçin benim başıma geldi sanki? Drummond veya Murray ailelerinde böyle bir şeyin olduğunu duymadım."

Alexander, "Bu ailelerden geçen bir şey olmadığına göre, hastalığından kalıtımını sorumlu tutmamalısın," dedi. İfadesiz bir yüzle ekledi. "Sir Edward'a bakılırsa bebeğin sağlıklı ve güçlü, ama adamcağız senin moralinin düzelmesini istiyor."

Genç kadının gözlerinde biriken yaşlar yanaklarına süzölmeye başladı. "Tanrı'yı gücendirdim."

Alexander kendine hâkim olamayarak, "Saçmalama, Elizabeth!" diye hırladı. "Sir Edward rahatsız geçen uzun bir deniz yolculuğunu, köklü bir iklim değişikliğini ve farklı yiyecekler yemeği bu hastalıktan sorumlu tutuyor. Niçin Tanrı'yı sorumlu tutasın ki? Bu tamamen mantıksız!"

Dokunuş

"Ben Tanrı'yı sorumlu tutmuyorum, Tanrı'nın sözüne bağlı kalmadığım için kendimi suçluyorum."

Alexander dişlerini gıcırdatarak konuştu. "Öyleyse sana seni mutlu edecek haberler vereyim. Şehirde çok büyük bir arazi parçası bağışladım, üstünde de bir Presbiteryen kilisesi inşa ettiriyorum. Böylece günlerini John Knox'un Tanrı kavramına ibadet etmekle geçirebilirsin. Tamam mı?"

Elizabeth'in ağzı açık kalmıştı. "İyi, ama niçin Alexander?"

"Ruby Costevan denen o baş belası bende huzur diye bir şey bırakmadığı için."

Elizabeth zayıf bir gülümsemeyle, "Sevgili Ruby!" dedi.

"Tanrı eğer sana kızdıysa, sebebinin Ruby ile kurduğun arkadaşlık olabileceği hiç aklına gelmedi mi?"

Bu sözler genç kadını güldürdü. "Saçmalama," dedi.

Genç adam oturduğu sandalyede ellerini yumruk yaparak yana döndü ve bahçeyle orman manzaralı pencereye bakışını dikti. Karısıyla bu haldeyken sert konuşmaması gerektiğini biliyordu, ama kendini tutamadı. Gözlerini manzaradan ayırmayarak, "Seni anlayamadım gitti," dedi. "Ayrıca bir kocadan ne beklediğini de anlayamıyorum. Bununla birlikte bu evliliğin sınırlarını kabul ediyorum. Senin, metresimin varlığını kabullenmen gibi. Onu niçin kabul ettiğini bile anlayabiliyorum, seni fiziksel aşkın yükünden kısmen kurtarabiliyor. Şu haline bak, karılık görevini yerine getirdiğin için zehirlenmiş bir köpek yavrusu gibi perişan yatıyorsun. Bu belki de yatakta oynaşmanın günah olduğuna duyduğun inancın haklı çıkması gibi bir şey senin için. Tanrım, sen bir Katolik olarak doğmalıymışsın, Elizabeth! O zaman bir manastıra girebilir ve emniyette olurdun. Niçin kendini bu kadar mutsuz ediyorsun? Çünkü ben şuna inanıyorum ki hayatından zevk almasını öğrensen senin için eklampsi falan olmazdı."

Elizabeth, kocasının sözlerini acı duymadan dinledi. Bu eleştirinin, giderilmesi elinde olmayan bir kederden kaynaklandığını biliyordu.

Colleen McCullough

"Ah Alexander, biz lanetlendik!" diye bağırdı sonunda. "Ben seni sevmiyorum, sen de benden nefret etmeye başladın!"

"Öyleyse bunda haklıyım. Bütün yaklaşma girişimlerimi reddediyorsun."

"Her neyse," dedi genç kadın. "Sir Edward'a, gerekirse bana o enjeksiyonların yapılmasını kabul ettiğimi söyledim. Sen de razı mısın?"

Genç adam dönüp karısına baktı. "Tabi ki razıyım."

Elizabeth devam etti. "Eğer ölecek olursam bu bir bakıma bütün dertlerimizin sonu olur. Hatta bebek de ölürse bile. O zaman daha uygun, daha kafa dengi bir eş bulabilirsin."

Genç adam, "Alexander Kinross pes etmez," dedi. "Sen karımsın ve yaşayıp karım olmaya devam etmen için elimden geleni yapacağım."

"Bebegimiz ölürse ve başka çocuğum olamayacaksa bile mi?"

"Evet."

Elizabeth'in doğum sancıları yılbaşı gecesi başladı. Durumu son günlerde daha da kötüleşmiş, dayanılmaz baş ağrıları, baş dönmeleri, kusma nöbetleri, karnının üst bölümünde sancılar çekmeye başlamıştı.

Bu durum doğum sürecinin başlarında daha kötüye gitmemişti. Ama gözleri kaymaya ve yüzü titremeye başlayınca Sir Edward enjektörü karısının elinden aldı, Elizabeth'in karnına sapladı, bir bağırsağın içine girmediğine emin olmak için pistonu biraz geriye çekip şırınganın içini tetik etti, sonra 5 gram magnezyum sülfatı zerk etti. Çırpınma, genç kadının yüzünden kollarıyla ellerine yayıldıktan sonra bütün vücudun katılmasına ve korkunç sarsıntılara yer verdi. Genç kadının ağzı tahta bir tıkaçla açık tutuldu, kendini yaralamaması için kollarıyla bacakları bağlandı. Elizabeth morarmış bir yüzle ve gürültülü soluklar alıp vererek bu ilk krizi atlattı. Bunun üzerine ikinci bir ihtilaç gerçekleşmeden ikinci bir enjeksiyon yapıldı. Artık Lady Wyler'in sorumluluğunda olan bebek, bu arada annesinin yardımı olmaksızın doğum kanalında dışarıya doğru sa-

Dokunuş

vaşımını sürdürüyordu. Henüz komaya girmemiş olan Elizabeth, doğum sancılarının hemen hemen farkında değildi.

Ruby ile Constance aşağıdaki salonda bekliyordu; Alexander ise kütüphanesine kapanmıştı.

Constance, "Burası ne kadar sessiz," dedi. "Ne feryatlar, ne de ulular var."

Ruby, "Belki de Sir Edward ona kloroform vermiştir," dedi.

"Lady Wyler'in dediğine göre hayır, Elizabeth ihtilaçlar geçiriyorsa, soluk almakta yeterince güçlük çekiyordur, bir de kloroform vererek sorunumunu daha da güçleştirmek olmaz." Constance uzanarak Ruby'nin ellerini avuçlarına aldı. "Hayır, bence sessizlik sevgili kızımızın sara nöbetleri geçirdiğini gösteriyor."

"Tanrım, sanki neden bu onun başına geldi?"

Constance, "Bilmiyorum," diye fısıldadı.

Ruby büyük dolaplı saate baktı. "Vakit gece yarısını geçti. Çocuk yeni yılın ilk gününde dünyaya gelecek."

"Öyleyse 1876'nın Elizabeth için şanslı bir yıl olmasını dileyelim."

Bayan Summers o sırada bir tepside çay ve sandviçler getirdi. Yüzü o kadar ifadesizdi ki ne Ruby ne de Constance aklından neler geçtiğini anlayamadılar.

Ruby bir puronun izmaritiyle ikincisini yakarak, "Teşekkür ederim, Maggie," dedi. Sordu. "Hiçbir şey duymadın mı?"

"Hayır, ham'fendi, duymadım."

"Beni onaylamıyorsun, değil mi?"

"Hayır, ham'fendi."

"Bu çok kötü, yalnız bir şeyi sakın unutma, Maggie, gözlerim hep senin üstünde olacak, onun için dikkatli ol."

Bayan Summers başını dik tutarak odadan çıktı.

Constance, "Güzel konuştun, Ruby," dedi. "Paranın, bir kadının sosyal konumunu ne kadar değiştirebildiği ilginç, değil mi?"

Ruby purosunun dumanını üfürerek, "Orası doğru," dedi. "Apocalypse Şirketi'nin bir yöneticisi olmak herhalde beş teklik bir bahşış için birisinin organını masanın altından tutmaktan daha itibarlı olsa gerek."

"Ruby!"

Ruby kaşlarını çattı. "Tamam, tamam, bir hanım gibi davranacağım, ama sırf yukardaki yavrucak bildiğimiz kadarıyla can çekiyor olabileceği için. Ne yapayım, elimde değil, insanları şaşırtmayı seviyorum."

Alexander'in bir parçası yukarıda Elizabeth'in odasında olmayı istiyor, fakat daha büyük bir parçası erkeklerin doktor olmamaları durumunda bu kadın işine tanık olamayacakları gerçeğini kabul ediyordu. Sir Edward, onu bilgilendireceğine söz vermişti ve yarım saatte bir korku ve üzüntüden irileşmiş gözlerle merdivenleri pıtı pıtı inip çıkan Jade vasıtasıyla sözünü yerine getiriyordu. Dolayısıyla Alexander, kasılmaların başladığını, fakat aralıklı olarak gidip geldiklerini ve Sir Edward'ın kısa bir zaman sonra bebeği almayı umduğunu biliyordu.

Elizabeth'in dediği doğru muydu? Yani ondan nefret etmeye başladığı? Duyduğu histe eğer nefret payı varsa, Alexander Kinross'un, karısının temsil ettiği sorunu çözümlemekten aciz kaldığını düşünmeye tahammül edemediği için bu sinsice oluşmuştu.

"Evimi terk ettiğim sırada on beş yaşındaydım, arada geçen yıllarda da neye el attıysam başardım. Yakında otuz üç yaşımı dolduruyorum ve çoğu erkeklerin ancak yetmişine vardıklarında yapmış olacaklarının fazlasını yaptım. Çelik gibi bir iradem, ölçüsüz bir gücüm var. Sydney'deki sersemeler tüm umutlarını politikaya bağladıkları ve yaşadıkları lüks hayata destek olacak gelirden yoksun oldukları için ben onlara istediğim şartları kabul ettirebiliyorum. Dünya tarihindeki en verimli altın madeninin en büyük hissedarıyım. Kömür, demir ve toprakta pay sahibiyim. Bir şehir ve demiryoluna sahibim. Öyleyken on yedi yaşındaki bir kızın aklını başına getiremiyorum, bırak kalbini, sempatisini bile kazanamıyorum. Ona ziynetler verdiğim zaman hasta gözüküyor. Ona dokunduğum za-

man donup kalıyor. Onunla bir konuşma sürdürmeye çalıştığım zaman sorularımı pasifçe yanıtlıyor ve üzerinde düşünmem için soğuk bir kayıtsızlık dışında tepki vermiyor. İsteddiği bütün arkadaşlar kadın... ağgözlü bir çocuk gibi Ruby'ye dört elle sarıldı; bu da berbat bir durum.

Düşünceleri bu tarzda sürüp giderken Sir Edward sabah dört sularında kütüphanenin kapısında belirdi. Arkasında ceketi yoktu ve gömleğinin kolları hâlâ yukarı kıvrıktı, ama önünde kanlı bir gömlek olmadığı gibi gülümsüyordu.

Elini uzatarak, "Kutlarım, Alexander," dedi. "Dört kiloluk sağlıklı bir kız babasısn."

Bir kız çocuk... Bunu beklemişti zaten. "Ya Elizabeth?" diye sordu.

"Eklampsı durdu, ama tehlikeyi tamamen atlattımasına kadar bir hafta daha geçecektir. İhtilaçlar her an tekrar başlayabilir, ama benim kişisel fikrim magnezyum sülfatın meseleyi hallettiği."

"Yukarı çıkabilir miyim?"

"Sana refakat etmek için buradayım."

Oda hâlâ asit fenik kokuyordu, hoş bir koku değil, ama en azından kan ve çürük kokusu da değildi. Elizabeth yatağında sırtüstü yatıyordu. Onu yıkamışlar ve temiz giysiler giydirmişlerdi. Karnı yine eskisi gibi dümdüzdü.

Alexander çekine çekine yaklaştı, hayatında hiçbir şey onu bu karşılaşma gibisine hazırlamamıştı. Elizabeth'in gözleri açık, yüzü yorgunluktan kül rengindeydi, ağzının köşeleri de çatlıktı ve sıvı sızdırıyordu.

Genç adam, "Elizabeth," diyerek karısının yanağını öpmek üzere eğildi.

Genç kadın zorlukla gülümseyerek, "Alexander," dedi. "Küçük bir kızımız var. Sana bir oğul veremediğim için üzgünüm."

Genç adam samimi olarak, "Ben değilim," dedi. "Charles kızlar konusunda beni bilgilendirdi. Sen nasılsın?"

"Aslında kendimi çok daha iyi hissediyorum. Sir Edward yeni ihtilaçlar geçirebileceğimi söylüyor, ama ben o fikirde değilim."

Alexander, karısının elini avucuna alarak öptü. "Seni seviyorum, küçük anne."

Parlak gözler soldu. "Ona ne ad vereceğiz?"

"Ona ne ad verilmesini istiyorsun?"

"Eleanor."

"Okula gittiği zaman adına Nell diyeceklerdir."

"Nell'e de bir itirazım yok. Ya senin?"

"Hayır. İkisi de iyi isimler, ne gülünç, ne de iddialı. Kızımı görebilir miyim?"

Lady Wyler sıkı sarılmış bir bohçayla çıkageldi ve bunu Elizabeth'in kollarının arasına bıraktı.

Kundağı açmaya girişen Elizabeth, "Onu ben de görmedim!" dedi. "Ah Alexander! Ne kadar güzel şey!"

Karışmış gür siyah saçlar, ışıktaki kırpıştırılan gözler, pürüzsüz esmerce bir ten, ağız yerine geçen minik bir O.

"Evet," dedi Alexander. Sesi titriyordu. "Küçük Eleanor'umuz gerçekten de çok güzel. Eleanor Kinross. Kulağa hoş geliyor."

Lady Wyler, Eleanor'u geri almak için kollarını uzattı. "O babasının gözbebeği olacak. İlk kız daima öyledir."

Alexander, "Bunu dört gözle bekliyorum," diyerek odadan çıktı.

Eğitim, evet, eğitim... Önce bir mürebbiye, sonra kızını üniversiteye hazırlamak için bir öğretmen. Eğitim ve kültür her şeydi.

Eleanor, Sydney'de okula gönderilmeyecek. O yere güvenim yok. Nell -evet, o adı Eleanor'dan daha çok sevdim- gözümün önünden ayrılmayacak. Varsın Constance kızların başka kızların arasına karışmak zorunda olduklarını, flört etmeleri, sosyete züppeleri olmaları gerektiğini söyleyedursun. Evet, kızımın geleceği şimdiden planlandı: dil ve tarih barmenlerinde yüksek öğrenim, sonra da Lee Costevan'la evlilik. Şans beni tamamen terk etmediyse, Elizabeth'in bir sonraki çocuğu erkek olur, ama Nell ve Lee ne olursa olsun benim güvencem. Onların çocukları benim kanımı Ruby'ninkiyle birleştirecek... ah, ne müthiş bir miras bu!

Dokunuş

Sir Edward ile Lady Wyler bebek Eleanor'un doğumundan sekiz gün sonra gittiler. Elizabeth başka kriz geçirmemişti, hızla iyileşiyordu. Doğum doktoru, karı koca arasında altı ay geçmeden ilişki olmamasını önermişti, öte yandan ikinci bir hamileliğin sorunsuz süreceleceği fikrindeydi. Eklampsisi ilk hamileliklerde görülen bir rahatsızlıktı.

Alexander'in tek tereddüdü sütü olmadığı için Elizabeth'in seçtiği sütnineydi. Eleanor doğduğu sırada kendi bebeğini kaybeden Jade ile Pearl'ün kuzini Kelebek Kanat'ı kapmıştı. Çinli sütü ha?

Doktor makul gözükmeye çalışarak, "Bunun çocuğun üzerinde nasıl bir etkisi olacağım bilemezsiniz," dedi. "İnsanoğlunun ait olduğu ırklar belirli ve farklıdır, onun için de bir ırkın anne sütü başka bir ırkın bebeğine uygun olmayabilir. Yalvarırım size, Bayan Kinross, beyaz bir sütnine bulun!"

Bir İskoçun olabileceği kadar inatçı gözüken, Elizabeth, "Saçma," dedi. "Süt süttür. Öyle olmasa bir kedi köpek yavrularını veya bir köpek kedi yavrularını nasıl emzirtebilir? Amerika'daki zenci kadınların beyaz bebeklere süt verdiklerini okudum. Kelebek Kanat'ın ikiz besleyecek kadar çok sütü var, Eleanor'umuz onun sayesinde hiç sıkıntı çekmeyecek."

Sir Edward, "Ne isterseniz yapın," diye içini çekti.

Lithgow trenine binerlerken karısına, "Bunlar çok garip insanlar," dedi. "Alexander Kinross farklı inançlara sahip politikacılarla konuşuyor mu? Robertson, Parkes, hatta işçi sınıfını destekleyen o dangalaklar bile Çinlilerin bir tehlike oldukları, Avustralya'ya Çinli göçünün durdurulması gerektiği kanısındalar. Birçokları buradaki Çinlilerin bile sınır dışı edilmelerini istiyor. Öyleyken Kinross, imparatorluğunu Çinlilerin üzerinde inşa etti, karısı da bebeğine bir Çinli tarafından süt verilmesini istiyor. Tanrı aşkına! Bu tutumlarında sebat ederlerse sorunlar çıkacaktır."

"Nedenini anlayamıyorum," dedi Lady Wyler sakın bir tavırla. "Alexander eğer Çinlilerini sömürdüyse bu, onun zayıf noktası olurdu. Ama bunu yapmıyor, öyle olunca da kimsenin ona müdahale hakkı yok."

"Sevgilim, bazı politikacıların nedenlere ihtiyaçları yoktur."

Colleen McCullough

Bebek Eleanor Çinli sütüyle güzel gelişti. Ayrıca ideal davranışları olan bir bebektir. Daha altı haftalıkken geceyi uykuda geçiriyor, üç aylık olunca da oturabiliyordu.

Ruby, onu yanaklarından öperek, "Büyümüş de küçülmüş bir küçük şeysin, değil mi?" dedi. "Ruby Teyzesi'nin sevgilisi. Ah Elizabeth, beni yavru kedime annelik yaptığım günlere geri götürdü! O kadar tatlı şeydi ki."

Elizabeth, Eleanor'un Ruby'yle kaynaşması karşısında kıskançlık duymayarak, "Gözleri mavi olacak," dedi. "Benimkiler gibi lacivert ya da babaminkiler gibi gök mavisi değil. Yine de canlı bir mavi. Bununla birlikte saçlarının siyah olacağını düşünüyorum. Ne dersin?"

Ruby, Eleanor'u annesine iade ederek, "Seninkinden daha esmer teni var, Alexander'in tenine daha çok benziyor," dedi. "Gözleri dışında senden çok babasına benziyor. İkisinde de aynı uzun yüz."

Söz konusu gözler onu tanırmış gibi Ruby'nin üzerine dikilmişti, oysa üç aylık bebeklerde bu özelliğin bulunmaması gerekirdi. Bebek, söylenenleri anlamış gibi, diye düşündü Ruby. Çantasının içinden bir mektup çıkardı.

"Bunu Lee yolladı," dedi. "Yazdıklarını duymak ister misin, Elizabeth."

Elizabeth bir yandan bebeğin parmaklarıyla oynayarak, "Lütfen," dedi.

Ruby öksürerek genzini temizledi. "İlk paragrafla canını sıkmak istemem. Sadece ufak parçalar okuyacağım. İkinci paragraf şöyle diyor: 'Artık liseye geçtim ve Latinceyle Yunancaya başladım. Danışman öğretmenim sopa kullanmaya inanmayan dürüst biri. Bununla birlikte öğrencilerin hepsi yüksek mevki sahibi yabancıların çocukları olduğu için Proctors'da öğrencilerin sopa yemesinin hoş karşılanmadığından şüpheleniyorum. Yüksek mevki sahibi yabancılar deyimi hoşuna gitmedi mi? Matematik İngilizcemden daha kuvvetli, ama bu, İngilizceye daha sıkı çalış-

Dokunuş

mamın beklendiği anlamına geliyor. Bay Matthews hiçbir öğrencisinin edebiyat alanında bir budala olarak bu okuldan çıkmayacağını söylüyor! Shakespeare'le Milton'dan Goldsmith'e, Richardson'a, Defoe'ye ve başka yüz yazara kadar bütün İngiliz Klasikleri'ni okumam için beni özel bir kursa kaydettirdi. Okumada yeterince hızlı olmadığımı, fakat bunu da başaracağımı söylüyor. Tarihten daha çok hoşlanıyorum, ama Güller Savaşı gibi bitip tükenmeyen İngiliz harplerini değil. Bunlar çoğunlukla bir şey uğruna mücadele, çarpışmalar ve ihanetlerle ilgili, bana göre yeterince bilim içermiyorlar. Çok daha iyi generallerin kumandasında daha soylu amaçlar uğruna savaşan Yunanlılarla Romalıları daha çok seviyorum. Bilimsel savaş.' "

Ruby'nin sesine yansıyan gurur Elizabeth'i gülümsetti. "Şimdi kaç yaşında?" diye sordu.

Gözleri yaşlarla ışıldayan Ruby, "Hazırda on ikisini dolduruyor," dedi. "Zaman benim için uzadıkça uzuyor, ama onun için değil. Önemli olan da bu. Daha okuyayım mı?"

"Lütfen."

"Her şeyi açık seçik yazabilmek için bu mektubu köyden postalayacağım. Proctors'da öğrencilerin mektuplarına sansür uygulamak kimse-nin aklına gelmez, ama okul postanesine verilen mektupların açılıp okunmadığına emin olamam. Burada çeşit çeşit çocuklar var, hepsi de aşırı çalışkan ya da karakter sahibi değil. İlkokuldayken mihracelerle prenslerin oğullarının bazen başkasına ait bir eşyayı arzulayıp çalacak kadar ileri gittiklerini ve yalan söylemede en az İngilizler kadar usta olduklarını öğrendim. Bu nedenle de öğretmenlerin, evlerimize yolladığımız mektupları okumaları mümkün. En azından öğrencilerin arasındaki cereyanları ve anaförleri izlemek için yaparlar bunu. Yararlı öğütler ve sağduyuyla dolu oldukları için Alexander'in mektuplarına özellikle değer verdim."

Elizabeth şaşırmişti. "Alexander ona mektup mu yazıyor?"

"Herhalde benden daha sık. O, dünyanın en verimli altın madeninin sahibi olup yazışmaları kusursuzdur. Nedenini bilmesem de Lee'yi Hill End'de gördüğü anda sevdi."

Elizabeth, "Devam et," diye ısrar etti.

"Altından beri Proctors'daki hayatım çok daha rahat. Öbür çocukların karşısında başımı dik tutabiliyorum. Okul takımlarımı onlar gibi Savile Row'da yaptırabiliyor ya da öğretmenlerin bizi götördükleri Londra'daki tiyatro veya operalarda tutulan locaların bedelinden hisseme düşen parayı ödeyebiliyorum ne de olsa. Anneciğim, artık bir sürü ziynet takabildiğine ve gerçek bir Rus prensesine benzeyebildiğine göre bana bir fotoğrafını yollamanı çok istiyorum. Babamın da bir fotoğrafını istiyorum. Lütfen."

Elizabeth, "Umarım, dediğini yaparsın," dedi.

"Tabi ki. İlk gelecek gezgin fotoğrafçıya tören giysileriyle poz vermek düşüncesi Sung'u oldukça heyecanlandırıyor. "

"Okumaya devam et, Ruby. Ne kadar güzel yazıyor!"

"Matematikte o kadar iyiyim ki daha şimdiden Cambridge'e gitmeye hazırlanan çocuklarla birlikte ders alıyorum. Bay Matthews matematiği Newtonvari bir kavrayışım olduğunu söylüyor. Ama ben onun beni akademik bir kariyere yönlendirmeye çalıştığından şüpheleniyorum. Benim o yönde bir hevesim yok. Mühendislik bence çok daha heyecan verici. Çelikten bir şeyler yaratmak istiyorum.

"En iyi arkadaşlarım İranlı Şeyh Nasreddin'in oğulları olan Ali ile Hüseyin. Orada hayat daima aşırı hareketli. Görünüşe bakılırsa, Şah'ı da ima birisi öldürmeye çalışıyor, ama onun bu şekilde ölmesi uzak bir olasılık gibi gözüküyor. O kadar iyi korunuyor ki. Katili olmaya heveslenenler halkın karşısında idam ediliyorlar. Ali ile Hüseyin bunun güçlü bir caydırıcı olduğunu söylüyorlar."

Ruby mektubu elinden bıraktı. "Mektubun seni ilgilendirebilecek kıssımları bunlar, Elizabeth'ciğim. Geriye kalanlar bir anne ile oğlunu ilgi-

Dokunuş

lendirecek şeyler. Onları okursam kendimi tutamaz, ağlarım." Genç kadın kendine çekidüzen verdi ve elini başına götürdü. "Ne dersin, bir Rus prensesi olarak inandırıcı olabilir miyim? Tabi arkamda Sauvage'ın bir elbisesiyle. Üstümde de pırlantalarım ve yakutlarımla."

Elizabeth, "Alexander'in bana yeni satın aldığı pırlantalı tacı sana ödünç veririm," dedi. "Düşünsene, Ruby, bir taç! O şeyi nerede takabilirim ki?"

Ruby omuzlarını silkti. "Hanedandan bir prens kolonileri ziyarete geldiği zaman. Alexander'in o soylu kızı yalamaya davet edilmesi kaçınılmaz."

"Şu benzetmeleri nereden buluyorsun, Tanrı aşkına?"

"Çocukluğumun geçtiği çöplükte, Elizabeth'ciğim."

Elizabeth için evlilik ilişkisi Eleanor'un doğumundan altı ay sonra başladı. Elizabeth bundan hoşlanıyormuş havası taslamaya gerek görmedi. Onun aklını karıştıran, gösterdiği ilgiyi karısının itici bulduğunu bile Alexander'in nasıl olup da görevini yapabildiğiydi. Fiilin sevgisiz ve zevksiz olmasına karşın, her defasında başardı da. İçgüdüğü Elizabeth'e, işi metresiyle konuştuğunu bilse kocasının öfkeden çılgına döneceğini fıslıyordu. Bunu düşünerek konuyu kendisi açtı.

"Benim soğuk olduğumu, benimle sevişmenin senin için bir zevk olmadığını, benim için olmadığı için senin için de olmadığını söylüyorsun. Öyleyken yatağıma geliyor ve tohumunu bırakıyorsun. Bunu nasıl yapabiliyorsun, Alexander?"

Genç adam gülerek omuzlarını silkti. "Erkeklerin yapısı böyledir, güzelim. Çıplak bir dişi vücudu görünce tepki verirler."

"Çıplak dişi vücudu ya tiksindirecek derecede çirkin olursa?"

"Bunun yanıtını bilemem, Elizabeth. Karşılaştığım kadın vücutlarının hiçbirini çirkin ya da tiksindirici değildi. İnsan deneyimine göre konuşur."

"Bir tartışma durumunda bir türlü hakkından gelemiyorum!"

"Öyleyse niye deniyorsun?"

"Kendinden çok hoşnut olduğun için!"

Colleen McCullough

"Aslında değil. Aramızdaki durum dolayısıyla sen beni öyle görüyorsun. Beni savaşa davet ettin, Elizabeth, ben de kabul ettim. Savaşı isteyen ben olmadım. Bütün istediğim sevecen bir ești, sana herhangi bir şekilde kötü davranmadım, bundan sonra da etmeyeceğim. Ama çocuk sahibi olmak istiyorum ve olacağım."

"Babama, beni sana satması için kaç para verdin?"

"Beş bin sterlin artı seni bana yollaması için gönderdiğim bin sterlin-den artanlar."

"Yani dokuz yüz yirmi sterlin."

Alexander eğilip onu alnından öptü. "Zavallı Elizabeth! Hayatın baban, ihtiyar Murray ve benim aramda geçtiğine göre, hayatındaki erkekler bahsinde pek şanslı sayılmazsın." Genç adam yatağın içinde oturdu ve bir paşa gibi bacak bacak üstüne attı. "Seçmek elinde olsaydı, kendine kimi koca olarak seçerdin?"

Genç kadın, "Hiç kimseyi," dile mırıldandı. "Kesinlikle hiç kimseyi. Bir Ruby olmaktansa bir Theodora olmayı yeğlerdim."

"Evet, bu akla yakın, Ebedi bâkire." Erkek, karısına elini uzattı. "Haydi gel, Elizabeth, yatakta yaptıklarımızın ikimizin de hoşuna gitmediğini itiraf edelim ve yatakta olmadığımız zamanlar iyi geçinmeye bakalım. Ruby ile ya da başkalarıyla ahpaplık etmene karşı çıkmadım. Yalnız dikkatimi çeken bir şey var: Presbiteryenler kiliselerine ve rahiplerine kavuştukları halde, bir kez olsun oradaki bir ayinde bulunmadın. Niçin?"

Genç kadın uzatılan eli görmezlikten gelerek, "Bayan Summers'in dediği gibi tanrısızlığın bana da bulaştı," dedi. "Artık kiliseye gitmek istemediğimi itiraf ederim. Yararı ne? Eleanor'u bir Presbiteryen ya da başka bir mezhep mensubu olarak büyütecek misin ki?"

"Tabi ki hayır. Öyle bir eğilimi olursa, Tanrı'ya giden yolu kendisi bulur. Yok, bana çekerse, dine yakınlık duymaz. Ama ben onu herhangi bir dinin önyargılarına, ikiyezlülüğüne ve kümelenmelerine maruz bırakacak değilim. Kızımızın doğumundan beri Sydney gazetelerini okumaya merak sardığını görüyorum; öyleyse bu koloninin -hatta bütün Avustral-

Dokunuş

ya'nın- dinsel çekişmelere ne denli hedef olduğunu görmemiş olamazsın. Evet, ben Allah'sız olabilirim, ama en azından bu çekişmelerin ötesindeyim. Eleanor da öyle olacak. Ona felsefe dersleri aldıracağım, ilahiyat değil. Böylesi bir temeli olursa, kendi seçimini yapmaya entelektüel açıdan hazır olacak."

Elizabeth, "Ben de aynı fikirdeyim," dedi.

"Sahi mi?"

"Sahi. Kapsamlı bilginin özgürlüğe giden yolda kıt bilgiden daha avantajlı olduğunu anlayacak kadar büyüdüm. Kızımın benim yakamı bırakmayan modası geçmiş ilkelere tutsak olmasını istemiyorum. Onun değerli bir insan olmasını istiyorum. Seninle jeolojiyle mekanikten, şair ve yazarlarla edebiyattan, gerçek tarihçilerle tarihten ve seyahat etmiş olanlarla coğrafyadan söz etmesini istiyorum."

Erkek birden kakhahayı bastı ve onu kucakladı. "Elizabeth, Elizabeth! Kırk yıl kalsam senden bunları duyacağımı sanmazdım!"

Fakat o kucaklama sihri bozdu. Elizabeth yan döndü ve uykuya dalmış gibi davrandı.

Eleanor'un gelişmesi, anneyle babasının onunla ilgili umutlarının boş olmadığını gösterdi; yaşına göre çok daha hızlı gelişmeyi sürdürdü. Dokuz aylıkken anlaşılır biçimde konuşmaya başlamıştı. Ona hayran olan babası, gün içinde uyanık olduğu saatlerde bebek odasına kısa ziyaretler yapmaya başlamıştı. Eleanor'un babasına taptığı, adam içeri girdiği anda ona kollarını uzatmasından, babası, onu kucağına aldığı zaman ona sarılmasından ve anlaşılmaz gevezelikler yapmasından belliydi. En çarpıcı yanını gözleriydi, peygamberçiçeğinin koyu mavi rengindeki ayrık gözlerini Alexander'in yüzünden ayırmıyordu; babası yanında olunca bebeksi güzelliği bir kat daha artıyordu. Alexander, kısa zaman sonra bir kedi ya da köpek yavrusu olmalı. Bir çocuğumun, benim gibi sevgili bir hayvanı olmadan büyümesine razı olamam. Sevilen hayvanların ölümü ona ölümün

de hayatın bir parçası olduğunu öğretmeli. Böylesi bir anne ya da babanın ölümünden daha iyi, diye düşünüyordu.

Jade üzülse de Kelebek Kanat sütünelikten dadılığa terfi etmişti; Eleanor, ona çok bağlıydı ve ondan ayrı kalmaya tahammülü yoktu. Bazan Kelebek Kanat'la babasını annesinden daha çok seviyor gibi görünüyordu. Elizabeth zaten o sıralarda tekrar hamileydi ve sağlık durumu da o kadar parlak değildi. Öyle olunca da bebeği bahçeye çıkaran, on dakika süreyle güneş alması için soyan, ilk titrek adımlarına rehberlik eden, ona yemeğini yediren, onu yıkayan ve dış çıkardığı ya da karnı ağrıdığı zaman bitkisel ilaçlarını veren Kelebek Kanat oldu. Alexander, çocuğun iki dil bilerek büyümesini onaylıyor ve bundan hoşnutluk duyuyordu. Kelebek Kanat, Eleanor'la Çince, babası da İngilizce konuşuyordu.

Daha on iki aylıkken alnını kırıştırarak babasına, "Anne hasta," dedi.

"Kim söyledi sana bunu, Nell."

"Kimse, baba. Ben görebiliyorum."

"Sahi mi? Nasıl?"

Çocuk on yaşındaki bir kızın özgüveniyle, "Cildi çok sarı. Sık sık da kusuyor," dedi.

"Evet, haklısın. Annen hasta. Ama bu da geçecektir. Sana bir bebek, erkek ya da kız kardeş verecek."

Nell dudak büktü. "Oh, *bunu* biliyorum," dedi. "Karanfil topladığımız zaman Kelebek Kanat anlattı."

Bu kadar büyümüş ve küçülmüslük karşısında Alexander söyleyecek söz bulamıyordu. Özellikle de kızı oyuncaklardan çok hastalıklarla ilgileniyor gözüktüğü için. Maggie Summers'in ne zaman başının ağrıdığını ya da Jade'in eski bir kırıktan dolayı kolunda ağrı hissettiğini biliyordu. Daha da rahatsızlık verici olanı, Pearl'ün belli aralıklarla depresyonlar yaşamamasından haberdar oluşuydu, çünkü aybaşılar hakkında şüphesiz bilgi sahibi değildi. Alexander, bu bir içim su yaratığın o güzel gözlerinin ardındaki düşünce mekanizmasıyla büyüklerini ne kadar zamandır gözlemlediğini merak ediyordu. Ne kadar şey *görüyordu* acaba?

Dokunuş

Elizabeth'in hasta olduğundan kuşkusu yoktu. Sabah saatlerindeki bulantıları hamileliğinin altıncı ayında da sürünce Alexander, Sir Edward Wyler'i çağırttı.

Doktor, "Şimdilik eklampsi durumu yok, ama bir ay sonra onu görmeye geleceğim," dedi. "Bebeğinin kılmıdadığını hissediyor; bu, bebek açısından iyi bir işaret. Ama bünyesi kuvvetli değil. Derisinin rengi hoşuma gitmiyor, yine de ayaklarıyla bacaklarında şimdiye kadar ödem oluşmadı. Bayan Kinross'un hamileliklerinin sadece kolay geçmemesi mümkün."

Alexander, "Korkularımı gidermiş sayılmazsınız, Sir Edward," dedi. "İkinci kez eklampsi olmayacağını düşünmüştüm."

"Bu çok ender görülür, ama bu durumda bilemiyorum. Şişler ortaya çıktığı takdirde hareket etmesini, bacaklarını hareket ettirmesini yeğlerim."

"Bu hamileliği de kazasız belasız atlatmasını sağlarsanız, ikinci bir ikona sizi bekliyor, Sir Edward."

Hamileliğinin yirmi beşinci haftasında şiş yine meydana çıkınca Elizabeth gönüllü olarak yatağına döndü. Bu kez on beş hafta kalkmamak koşuluyla.

Öf, bu yataktan hiç kurtulamayacak mıyım? Pişman olmaktan tut ata binmeyi, araba sürmeyi öğrenmeye varıncaya kadar yapmayı istediğim bütün şeyleri hiç yapamayacak mıyım? Kızım başkaları tarafından büyütülüyor, annesi olduğumun neredeyse farkında değil. Tıpış tıpış yürüyerek beni görmeye geldiği zamanlar sadece kendimi nasıl hissettiğimi soruyor, ayaklarımı görmek istiyor, kaç kere kustuğumu veya başımın ağrıyıp ağrımadığını öğrenmek için beni sorguya çekiyor. Hastalıklara duyduğu bu ilginin nereden çıktığını bilmiyorum, ama bunu araştıramayacak kadar yorgunum. Ne kadar tatlı bir küçük şey o... Ruby tıpkı bana benzediğinde ısrar ediyor. Ama bence ağzı tıpkı Alexander'inki gibi dümdüz, sıkı ve kesin kararlı. Babasının zekâsıyla merakını da almış. Onun Eleanor diye çağırılmasını istemiştım, ama her nedense Nell olmaya karar verdi. Belki de Çinliler Nell'i söylenilmesi daha kolay bulmuştur, ama ben bunun sorumlusunun Alexander olduğundan şüpheleniyorum.

Colleen McCullough

İlk hamileliğinde olduğu gibi bu kez de onu avutan, yatağının başında uzun saatler geçirerek onunla poker oynayan, ona kitap okuyan ve konuşan Ruby oldu. Ruby'nin gelemediği zamanlar Theodora Jenkins, onun yerini alıyordu. Şüphesiz arkadaşlığı Ruby'ninki kadar eğlenceli değildi, ama Londra'yla Avrupa'ya yaptığı seyahatten beri Theodora, evinin ön bahçesindeki çiçeklerle sebze bahçesindeki lahanalara dadanan lahana kelebeklerinden daha ilginç konularda sohbet edebiliyordu.

Herkes Elizabeth için sürekli kaygılanıyordu; her zamanki gibi gizemli olan ve Nell'in en şirin numaralarına bile kayıtsız kalan Bayan Summers dışındakiler tabi. Elizabeth, Bayan Summers'in, Nell'i doğuramadığı çocuğun yerine koyacağını ummuş, ama kadının davranışları bu umudu boşa çıkar-mıştı. Özetle Maggie Summers giderek sevimsizleşiyordu. Elizabeth'in her konuda bağımlı olduğu dört Çinli kadına gelince, onlar genç kadını hiç hayal kırıklığına uğratmadılar.

Jade, ona karidesli minicik bir kanape uzatarak, "Bayan Lizzy yemek zorundasınız," dedi.

"Yiyemem, bugün olmaz," dedi Elizabeth.

"Ama yemeye mecbursunuz, Bayan Lizzy! Çok zayıflıyorsunuz, bu ise bebeğiniz için hiç iyi değil. Chang size canınız neyi çekerse pişirecek, siz yeter ki isteyin."

Bunu da aslında istemeyen, fakat yenilebilir bir şey istemek zorunda olduğunu bilen Elizabeth, "Fırında krema," dedi. Sütlü tatlı en azından boğazından kolaylıkla kayıp geçecek ve belki de midesinde kalacaktı. Yumurta, süt ve şeker. Tam bir yatak hastasına layık gıda.

"Üstüne hindistancevizi ister misiniz?"

"Umurumda değil. Sadece git ve beni yalnız bırak, Jade."

Alexander, Ruby'ye, "Nell'in annesiz kalmasından çok korkuyorum," dedi. Yüzü kırıştı, gözleri yaşlarla doldu, başını Ruby'nin göğsüne dayayarak ağladı.

Dokunuş

Genç kadın, "Yapma canım, yapma," diye mırıldandı ve sakinleşinceye dek onu kollarının arasında salladı. "Sen de, Elizabeth de bunu atlatacaksınız. Benim bütün korkum, ölüm tehlikesiyle karşılaşmadan hiç hamile kalamaması."

Tüm incinilirliğini sergilediğine sıkılmış olan genç adam geri çekildi ve eliyle yüzünü sildi. "Sen söyle, Ruby, ben ne *yapabilirim*?"

"Sir Edward kaynaklı son zekâ kırıntıları neler?"

"Bu doğumu kazasız belasız atlattırsa, bir daha hamile kalmamasının gerektiği."

"Ben de aynı şeyi söyledim, değil mi? Bu haberin onu pek fazla üzeceğinden kuşkuluyum."

"Bu kadar acı konuşmana gerek yok."

"Gerçeği kabul et, Alexander. Bu savaştan vazgeç, çünkü asla kazanamazsın."

Genç adam, "Biliyorum," dedi, şapkasını başına geçirdi ve çıkıp gitti.

Ruby küçük oturma odasını arşınlıyor, bu erkeğe karşı duyduğu sönmez aşk dışında hiçbir şeye emin olamıyordu. Alexander ondan ne istese ya da gereksinse, Ruby bunu ona vermeye hazır olacaktı. Öyleyken Elizabeth'e duyduğu sevgi de giderek artıyordu, bu ise tam bir muammaydı. Gerçekte yetersizlikleri, zaafıları, melankolik ve pasif mizacı nedeniyle kıızı küçümsemesi gerekirdi. Bunun yanıtı belki de Elizabeth'in büyük gençliğiydi... on sekizini dolduralı çok olmadığı halde, yine hamile ve ölümle yüz yüzeydi. Gerçek anlamda *yaşamamıştı* hiç.

Bana öyle geliyor ki bir annenin hissetmesi gerekenleri hissediyorum. Ne maskaralık bu! Kocasıyla yatan bir anne. Tanrım, Elizabeth'i mutlu görmeyi ne kadar isterdim! Sevebileceği bir erkeği bulmasını. Herhalde dünyanın bir yerinde onun da sevebileceği bir erkek vardır. Bütün istediği, bütün gereksindiği bu. İsteddiği zenginlik, yüksek sosyete yaşamı değil. Sadece sevebileceği bir erkek bütün istediği. Bildiğim bir şey varsa, o da Alexander'ı hiçbir zaman sevmeyeceğidir. Bu da onun için ne kadar acı! İskoç gururuna indirilmiş bir darbe, alışık olmayan bir ağızda yenilgi-

nin tadı. Bu gibi şeyler nasıl oluyor? Alexander, Elizabeth ve ben fır fır dönüyoruz.

Ertesi gün Elizabeth'i görmeye gittiğinde Ruby, onunla Alexander'in arasında giderek kötüye giden durumu tartışıp tartışmamayı düşünüyor-
du. Ruby, Elizabeth'in hastalığının temelinde bunun yattığına emindi. Hayır, hastalık kesinlikle hayali değildi! Ruby'nin saymak istemediği ka-
dar çok yıl boyunca kadınlarla teması olmuştu. Fakat Elizabeth'in odası-
na girince fikrini değiştirdi. Bu konuyu açmak için kendini ondan soyut-
laması lazımdı, bunu ise yapamıyordu. Elizabeth'i yemeğini yemeye razı
edebilse belki daha yararlı olurdu.

Yatağın yanına oturarak, "Nell nasıl?" diye sordu.

"Hiçbir fikrim yok. Onu o kadar az görüyorum ki." Elizabeth ağla-
maklıydı.

"Yapma, güzelim, durumun iyi yanına bak! Yalnız altı veya yedi haf-
tan kaldı! Doğumdan hemen sonra eski haline döneceksin."

Elizabeth zoraki gülümsedi. "İçler acısıym, değil mi? Üzgünüm,
Ruby. Haklısın, kısa zaman sonra eski halime döneceğim. *Tabi*, yaşar-
sam." Elini yorganın dışına çıkardı, o kadar zayıftı ki neredeyse kemikleri
sayılıyordu. "Beni en çok korkutan da bu," diye devam etti. "Hayatta kala-
mayıp o günleri görmemem. Ölmek istemiyorum, öte yandan içimde bir
sonun yakın olduğuna dair korkunç bir his var."

Ruby, genç kadının elini alıp avuçlarının arasında yavaşça ovuştur-
du. "Daima bir şeyin sonu gelir," dedi. "Alexander bize Charles Dewy'ye,
Sung'a ve bana dağın içinde bulunduğu altın damarını gösterdiği zaman sen
orada değildin. Charles bu buluşu 'apokaliptik' yani kıyamet alameti ola-
rak niteledi. Charles'ı bilirsin, bu tam onun kullanabileceği bir kelime.
Bunu seçmeseydi, afet ya da insanın aklını durduran bir şey diyecekti. Fa-
kat Alexander kelimenin üzerinde durdu, 'apokalips'in Yunanca olduğ-
nu ve dünyanın sonu gibi muazzam bir olay anlamına geldiğini ileri sür-
dü. Ancak bunu Lee'ye yazdığım zaman gerçek anlamın devasa bir ifşa ya

Dokunuş

da vahiy olduğunu söyledi, üstelik o sıralarda Yunancası da yoktu. Şaşılacak şey, değil mi? Alexander yine de bu altın madenin keşfinin devasa bir olay olduğunu düşünüyordu, madenin Apocalypse adı da bundan ileri geldi. Ama bu bir son olmadı, değil mi? Daha çok bir başlangıçtı. Apocalypse dokunduğu bütün hayatları değiştirdi. O olmasa, Alexander seni getirtemezdi. Ben hâlâ bir genelev çalıştırıyor olacaktım. Sung büyük fikirleri olan putperest bir Çinli, Charles bir toprak işgalcisi, Kinross da alüvyal altını tükenmiş bir hayalet şehir olacaktı."

Elizabeth, "Apocalypse Katoliklerin Vahiy Kitabı'na verdikleri addedir," dedi. "Öyle olunca da Lee'nin tanımı en doğru olanı. Alexander'ın altın madeni devasa bir ifşa. Bizlere gerçekte ne olduğumuzu gösterdi."

Ruby, güzel, diye düşündü. Onu haftalardır bu kadar canlı görmedim. Belki de bu o temel taşı oynamanın en ustalıkli yoludur. Sırtarak, "Bu işin Kutsal Kitap'la ilgisi olduğunu bilmiyordum," dedi. "Din konusunda cahilin tekiyim, onun için açıkla."

"Ama ben Kutsal Kitap'ı biliyorum! Yaratılış'tan Vahiy'e kadar, hem de çok iyi biliyorum! Bana sorarsan, hiçbir şeye Alexander'ın şu altın dağı kadar uygun bir ad verilmemiştir. Peş peşe başlangıçlar ve sonların ifşası." Elizabeth'in sesi ürkütücü bir tona bürünmüştü. Gözlerinde bir ateş parıltısı vardı. "Dört atlı oradan geçiyor. Soluk renkli bir atın üstünde Ölüm ve başka üç kişi. O üç kişi Alexander, sen ve benim. Çünkü yaptığımız iş Apocalypse'i atlatmak. Ama benim, senin ve Alexander'ın sonu olacak o. Hiçbirimiz ondan daha uzun ömürlü olacak kadar genç değiliz. Bütün yapabileceğimiz atlatmak. Belki de sonumuz gelince Apocalypse bizi yutacak, tutsağı olarak tutacak."

Ve ben bununla... bu kehanetle nasıl başa çıkacağım?

Ruby bununla kişner gibi bir ses çıkararak ve Elizabeth'in eline küçük bir şaplak indirerek başa çıktı. "Ne saçma! Sen Alexander'ın dediği gibi kafayı yedin." Kapıdaki bir gürültü durumu kurtardı. O yana dönen Ruby'nin yüzü güldü. "Yemeğin geldi, Elizabeth! İtiraf ediyorum, açlık-

Colleen McCullough

tan ölüyorum, sen de Apocalypse'in Dört Atlısı'ndan Kıtık olmuşsun gibime geliyor."

"Şimdi anlıyorum! Numara yapmışsın, Ruby. Apocalypse'in Dört Atlısı'nı biliyorsun."

Elizabeth'i neyin bir kehanet diliyle konuşmaya ittiğini Ruby bilmiyordu, ama temeldeki o ağır taş biraz yerinden oynamış olmalıydı ki genç kadın iyi bir öğle yemeği yiyebildi, yediklerini midesinde tutabildi, daha sonra da yatakta Nell'le yan yana yatarak kızıyla yarım saat konuşabildi. Çocuk yüzükoyun yatışına itiraz etmediği gibi huzursuzluk da göstermedi, annesinin yüzüne bakarak yattı kaldı. Elizabeth'e bakışında, yaşça daha büyük olsa Ruby'nin şefkat ve acıma olarak niteleyeceği bir anlam vardı. Bazı İskoçlarda belki gerçekten de sihirli bir yan var, diye düşündü. Elizabeth'le kızı sanki maddenin sınırlarını aşıyorlar, Alexander gibi haşin bir mühendis bununla nasıl çıkabilir?

Sir Edward Wyler nisanın birinci günü Elizabeth'i görmeye geldi. Doktor biraz endişeliydi. Lady Wyler de onunla beraberdi.

Gelişini mazur göstermek için yalana başvurdu. "Randevularımın arasında bir boşluk vardı, bugün Kinross'a gelen bir tren olduğunu öğrendince de gelip nasıl olduğunuzu görmeyi düşündüm, Bayan Kinross."

Genç kadın, ona sevgiyle gülümseyerek, "En berbat zamanlarımın dışında da her né zaman isterseniz gelin," dedi. "Lady Wyler sizi görmek ne kadar güzel. Lütfen randevu defterinizdeki boşluğun birkaç gün kalmanıza yetecek kadar büyük olduğunu söyleyin."

"Açık konuşmamı isterseniz, Lady Wyler bu yıl Sydney'in yaz sıcağından çok rahatsız oldu. Hatta onu yorgun düşürdü de denebilir. Bu nedenle sizce bir sakıncası yoksa, birkaç gün kalmak istiyor. Ne yazık ki benim kalacak vaktim yok, onun için de durumunuza bir göz attıktan sonra bugünkü dönüş trenine yetişmek niyetindeyim."

Dokunuş

Sir Edward, genç kadını fazla zayıf bulmakla beraber, durumunu olabileceği kadar iyi olarak niteledi ve ondan yarım litre kadar kan aldıktan sonra gitti.

Lady Wyler bir sırdaş tavrıyla, "Kocam artık gittiğine göre bana Margaret diyebilirsiniz," dedi. "Edward çok iyi bir insan, ama şövalyeliğe terfi ettirileliden beri ayakları yerden kesildi ve bana Lady Wyler diye hitap etmede ısrar ediyor. Unvanı telaffuz etmek ona apayrı bir keyif veriyor gibime geliyor. Belki biliyorsunuzdur, yoksul bir ailenin çocuğuydu, ailesi onu tıp fakültesinde okutmak için büyük özverilerde bulundu, babası üç işte çalıştı, annesi de evlere çamaşıra ve ütüye gitti."

Elizabeth, "Sydney Üniversitesi'ne mi gitti?" diye sordu.

"Yok canım! Sydney Üniversitesi'nin tıp fakültesi yok, hatta Edward on sekiz yaşındayken Sydney'de hiç üniversite yoktu. Bu yüzden Londra'daki St. Bartholomew Hastanesi'ne gitmek zorunda kaldı. Öyle sanıyorum ki dünyanın en eski ikinci hastanesidir, bin yüzlerden falan kalma. Belki de en eski hastane Paris'teki Hotel Dieu'dür. Her neyse, Bart's çok eski. Kadın hastalıkları ve doğum çok yeni uzmanlık dallarıydı, doğum yapmak için hastaneye yatan kadınların arasında da doğum humması kol geziyordu. Edward'ın hastalarının çoğu bebeklerini evde doğurduklarından zavallı adam elinde siyah çantasıyla bir sokaktan diğerine koşmak durumunda kalıyordu; feci yorucu olmakla birlikte, çok değerli bir deneyim oldu onun için. Eve döndüğünde -1817'de Sydney'de doğmuştu- önce çok güçlük çekti. İkimiz de Yahudiyiz çünkü, insanlar da her nedense Yahudileri hor görüyorlar."

Elizabeth, "Aynen kâfir Çinlilere yaptıkları gibi," diye fısıldadı.

"Doğru. Hristiyan olmadıkları için."

"Ama Sir Edward sonunda başardı."

"Tabi. O kadar başarılıydı ki, Elizabeth! Kendilerine doğum doktoru diyen *baytar*lardan kat kat üstündü. Yüksek sosyeteden bir hanımın hayatını ve bebeğini kurtardığı gün bütün dertleri sona erdi. Yahudi olsun ya da olmasın, insanlar muayenehanesine akın etmeye başladılar."

Colleen McCullough

"Ya siz, Margaret? Siz de mi Sydney'de doğdunuz? Sizde yerel şive yok da..."

"Hayır. Barts'da görevli bir ebeydim. Edward'la orada tanıştım. Evlendik ve birlikte buraya döndük. " Kadının yüzü güldü. "O bir fanatik kitap kurdudur, Elizabeth! Her yeniliği özümser, öğrendiklerini ise doğum uzmanlığının silah hazinesine katar. Örneğin, kısa süre önce bir kadının geçen yıl İtalya'da bir sezaryen ameliyatından sonra hayatta kaldığını okudu. Bu nedenle eylülde söz konusu cerrahla görüşmek için İtalya'ya gidiyoruz. O İtalyan ikinci bir Edward, tabi ki Dr. Porro kocama Eduardo diyor. Edward'ım kadınlarla bebeklerini sezaryenle kurtarabilse dünyanın en mutlu adamı olurdu."

"Ailesine ne oldu?"

"Edward'ın başarısının meyvelerinden yararlanacak kadar yaşadılar. Tanrı hepimizin yüzüne güldü."

Elizabeth, "Çocuklarınız kaç yaşında?" diye sordu.

"Ruth otuz yaşında ve Yahudi bir doktorla evli. Simon ise Londra'da Barts'da. Öğrenimini tamamlayınca buraya dönerek babasıyla çalışacak."

"Burada oluşunuza seviniyorum, Margaret."

"Ben de seviniyorum. Bana katlanabilecekseniz, doğum sonrasına kadar burada kalıp Edward'la Sydney'e dönmek istiyorum."

Elizabeth'in dudakları hafif bir gülümseyişle kıvrıldı. "Öyle sanıyorum ki Alexander de, ben de sizi aramızda görmekten çok mutlu olacağız, Margaret."

İki gün sonra Elizabeth'in durumu kötüleşti. Eklampsi, erken bir doğumun belirtileriyle birlikte tekrar başlamıştı. Alexander, Sydney'e acele bir telgraf çekti, ama doktorun yirmi dört saatten önce gelemeyeceğini biliyordu. Elizabeth'le bebeğini kurtarmak Lady Wyler'e düşüyordu, o da başyardımcısı olarak Ruby'yi seçti. Sir Edward'ı Kinross'a gelmeye iten dürtü, kendisi orada yokken karısının gereksinebileceği her şeyi paket etmeye de itmişti. Böylece Margaret Wyler, Elizabeth'e magnezyum sülfat

Dokunuş

enjeksiyonlarını yapmada ve geçirdiği havaleleri kontrol altında tutmada kocasının yerini alırken, Ruby de doğumla ilgilendi, bu arada resmi ebe-ye bağırarak emirler yağdırdı ve bağırarak verilen emirleri yerine getirdi.

Bu kez havaleler daha fazla ve daha kısa aralıklı olarak gerçekleşiyordu. Bebek doğduğu sırada Elizabeth hâlâ havale geçiriyordu. Minik ve çok zayıf olan bebek nefes almıyordu ve mosmordu. Margaret Wyler Elizabeth'i Jade'in gözetiminde bırakıp minik kızı hayata döndürmeye çabalayan Ruby'ye yardıma koştu. İki kadın beş dakika süresince çabaladılar, zayıf küçük göğsüne vurarak masaj yaptılar. Bebek ancak bundan sonra soludu, titredi ve hafif hafif ağlamaya başladı. Margaret bunun üzerine Ruby'yi bebek için elinden geleni yapmakla görevlendirerek tekrar Elizabeth'in başına döndü. İki saat sonra nöbetler geçici olarak son buldu. Elizabeth henüz hayattaydı ve son koma dönemine girmemişti.

İki kadın durup İpeksi Yaprığın getirdiği çayı yudumlarlarken gözlelerinden sel gibi yaşlar süzülüyordu.

Ruby, "Yaşayacak mı?" diye sordu. O kadar bitkindi ki bir koltuğa çökerek başını dizlerinin arasına sarkıttı.

"Öyle sanıyorum." Margaret Wyler ellerine baktı. "Titremeyi durduramıyorum ama," dedi. "Tanrım! Ne kadar korkunç vaka! Bir daha böyle bir şey yaşamak istemem." Dönüp Elizabeth'in yanında olan Jade'e baktı. "Harikaydın, Jade. Bu işle asla sensiz başa çıkamazdım."

Küçük Çinli kızın yüzü kızardı. Parmakları, nabzını hissetmek için Elizabeth'in bileğinin üstündeydi. "Hanımım için canımı veririm," diye mırıldandı.

Ruby ayağa kalkarak, "Bebeğe bakmaya vaktin var mı?" diye sordu.

"Öyle sanıyorum. Jade, durumunda en küçük bir değişiklik olursa hemen bize seslen." Lady Wyler beşiğin başına gitti. Cildinin rengi mor- dan pembemsi bir leylağa dönüşen buruş buruş yavru yattığı yerde miyav- lar gibi sesler çıkarıyordu. Lady Wyler, Ruby tarafından bebeğin bedeni- ne sarılan bezi kaldırarak, "Bir kız," dedi. "Sekiz aylık ya da belki biraz

Colleen McCullough

daha fazla. Onu sıcak tutmalıyız, ama Elizabeth'in odasının fazla sıcak olması sakıncalı." Yüksek sesle, "Pearl!" diye seslendi.

"Bebek odasında hemen ateş yaktır ve küçük bir yatağın içine sıcak bir kap koydur. Ondan sonra bir tuğla ısıt ve yakmaması için kat kat beze sar. Acele tarafından!"

Pearl uçar gibi odadan çıktı.

Margaret Wyler tekrar yatağın başına dönerek, "Jade," dedi. "Pearl bebeğin yatağının hazır olduğunu söyler söylemez bebeği bebek odasına götürüp yatırmanı istiyorum. Onu sıcak tut, ama yatağın fazla sıcak olmasına da dikkat et. O artık senin sorumluluğunda. Ben ve Bayan Coste-van Elizabeth'in başından ayrılamayız. Bebeğe elinden geldiği kadar iyi bak, tekrar morardığı takdirde de bizi çağır. Nell, Kelebek Kanat'ın odasında uyumak zorunda, onun için bebeği bebek odasına götürür götürmez Pearl'e onun yatağını dışarı çıkarmasını söyle."

Bütün bunlar göz açıp kapayana kadar yapıldı. Jade Lady Wyler'le yer değiştirdi ve beşiğin başına gitti; Ruby bebeği alıp Jade'in kucasına verdi. Çinli kız minik yüze derin bir huşuyla baktı. Küçük kundağı hafifçe göğsüne bastırarak, "Bebeğim!" diye fısıldadı. "Bu benim bebeğim."

Jade bebekle çıktıktan sonra Lady Wyler'le, Ruby doğum sancıları başlar başlamaz Elizabeth'i naklettikleri dar yatağın iki yanında mevzilendiler.

Ruby, hareketsiz vücudun öbür yanındaki ebenin gergin yüzüne bakarak, "Sanıyorum uyuyor," dedi.

"Ben de öyle. Ama hazır ol, Ruby."

"Elizabeth'e başka çocuk yok." Ruby bu cümleyi kanun maddesi gibi kesin konuşarak söylemişti.

"Öyle."

Ruby soruyu gücendirmeden sormaya çalışarak, "Margaret, sen görmüş geçirmiş bir kadınsın, değil mi?" dedi. "Yani hayatında pek çok şey görmüş ve yaşamış olmalısın."

Dokunuş

"Orası öyle, Ruby. Bazan fazla şey bile gördüğümü düşünüyorum."

"Ben gördüğümü biliyorum."

Genç kadın bu girişi yaptıktan sonra dudağını ısırarak bekledi.

Lady Wyler, "İnan bana, söyleyeceğin hiçbir şey bende şok etkisi yapmayacaktır," dedi yavaşça.

Ruby şok etkisi yapma ayrıcalığı yalnız kendisine aitmiş gibi, "Hayır, konu ben değilim," dedi. "Elizabeth'den söz etmek istiyorum."

"Öyleyse anlat."

Ruby, "Konu seksle ilgili," diye baklayı ağzından çıkardı.

"Seksin şimdi Elizabeth için yasak olup olmadığını mı soruyorsun?"

"Evet... ve hayır," dedi Ruby. "Ama ordan söze başlamak en iyisi. Elizabeth'in tekrar hamile kalmak riskini göze alamayacağını biliyoruz. Bu, seks fiilinden de kaçmak zorunda olduğu anlamına mı geliyor?"

Margaret Wyler kaslarını çattı ve gözlerini kapayarak içini çekti. "Bunun yanıtını verebilmek isterdim, Ruby, ama veremem. Cinsel ilişkinin mutlaka hamilelikle sonuçlanmayacağına emin olursa, evet, normal bir evlilik hayatı sürebilir. Ama..."

Ruby, "Of, ama'ların hepsini biliyorum," diye atıldı. "Bir zamanlar bir genelevin patroniçesiydim. İlkahı önlemenin yollarını kim bir mamadan daha iyi bilebilir? Vajina duşları, âdet çevrimindeki doğru günler, erkeğin boşalmadan önce organını çekmesi. Ne var ki bazen bu numaraların hiçbirinin yararı olmuyor. O zaman tek çare embriyon altı haftalıkken bir doz ergot^(*) verip işe yaraması için dua etmek."

"O zaman sorunun yanıtını biliyorsun demektir. Tek emin yol hiç cinsel ilişkiye girmemektir."

Ruby, "Kahretsin," diyerek doğruldu. "Kocasını aşağıda haber bekliyor. Ona ne dememi istiyorsun?"

Lady Wyler, "Bir saat daha bekleyiversin," dedi. "O vakte kadar Elizabeth'in durumunda bir değişiklik olmazsa, kocasına iyileşeceğini söyleyebilirsin."

^(*) İlaç olarak kullanılan ve rahim kaslarını kasma etkisi olan bir tür çavdar küfö.

Colleen McCullough

Ruby kapıyı hafifçe vurarak Murrayların donuk yeşil ekosesiyle be- zeli odaya girdiğinde aradan bir saat daha geçmişti.

Alexander her zamanki gibi Kinross'un üzerinden uzaktaki tepelere bakan geniş pencerenin yanında oturuyordu. Daha gece olmamıştı; Eli- zabeth'in geçirdiği kriz son dokuz saati sonsuzluk kadar uzatmıştı. Kitabı kucağına düşmüştü. Kızgın göğ-e görmeden baktığı kadar yüzü batmakta olan güneşin son soluğunun rengine boyanmıştı. Ruby'nin kapıyı vurması üzerine irkildi, döndü ve tedirgin şekilde ayağa kalktı.

Ruby, onun elini avucuna alarak, "İyileşecek," dedi. "Henüz tehlikeyi tamamen atlatmadı ama Margaret'le ben başaracağına inanıyoruz. Yeni bir küçük kızın babasıysın, sevgilim."

Alexander bozularak hızla koltuğuna çöktü. Ruby, onun karşısındaki sandalyeye oturdu ve gülümsemeyi başardı. Karşısındaki erkek şimdi da- ha yaşlı, daha mecalsiz gözüküyordu. Sanki hepsinden büyük bir düşman- la karşılaşmış, tüm gücüne ve kudretine rağmen savaşı kaybetmişti.

Genç kadın, "Alexander, eğer mümkünse bir puroya ve büyük kadeh konyağa ihtiyacım var," dedi. "Bana tekrar ihtiyaçları olabilir diye kapıyı kapamıyorum, ama bir kulağımı kabartarak puro tütürebilir ve bir şey içebilirim."

Erkek, "Tabi, sevgilim," dedi. "Biliyorsun sanırım, artık tek sevgilim sensin." Bir puro alarak Ruby için yaktı. "Benim için artık başka çocuk yok, bu açıkça belli," diye devam ederek büfenin başına gitti ve iki yuvar- lak kadehe konyak doldurdu. "Zavallı küçük Elizabeth'im! Belki artık hu- zur bulur. Belki bundan sonraki hayatından tad almaya başlar. Yatağında artık bir Alexander olmayacak, değil mi?"

Ruby kadehi alarak, "Ortak görüş bu," dedi. Büyük bir yudum alarak ooh diye soluğunu salıverdi. "İşte bu iyi geldi! Bu deneyimi bir daha yaşa- mak istemem. Karın çok acı çekti, ama ağrıyı bilinçli olarak algılamadı. Çok garip, değil mi? Ben de o sayede devam edebildim. Doğan kendi bebeği olunca, insan bu işin nasıl olduğunu bilemez. Bununla birlikte Lee'nin do- ğumu kolaydı."

Dokunuş

"Şimdi o kaç yaşında? On iki mi? On üç mü?"

"Konuyu değiştiriyorsun, değil mi Alexander? Haziranın altısında on üç yaşını dolduracak. Bir kış bebeği o. Bebeği sonbaharda taşımak daha kolay. Hoş, Hill End yeterince sıcaktı ya."

Alexander içkisinden bir yudum alarak, "En büyük vârisim o olacak," dedi.

"Alexander!" Ruby koltuğunda dimdik oturdu. "İyi ama senin şimdi *iki* vârisin var!"

"Kızlar. Charles'ın dediğine göre, onlar aileye, oğullarımın olabileceğinden çok üstün, hatta soy isimlerini Kinross olarak değiştirmeye razı olabilecek erkekler getirebilirler. Ama şöyle ya da böyle, Lee'nin benim için en sevgili metresimin oğlu olmaktan çok daha önemli olacağını onu gördüğüm an anlamıştım."

Ruby, "Ve hangi ata binecek?" diye acı bir sesle sordu.

"Anlamadım..:"

"Önemi yok." Ruby burnunu konyak kadehine yaklaştırdı. "Seni seviyorum, Alexander, hep de seveceğim. Ama karın ölümle burun burunayken bunları konuşmamalıyız. Doğru değil."

"Ben aynı fikirde değilim. Evliliğimin bir hata olduğunu hepimiz itiraf ettik. Ama suç benim, başka hiç kimsenin değil. Gururum ölümcül bir darbe yedi. O korkunç iki ihtiyara Alexander Kinross'un dünyada bir kral olduğunu göstermek istedim." Genç adam gülümseyerek birden dünyayla barışık olduğunu gösterdi. "Ve evliliğimin yol açtığı tüm mutsuzluklara rağmen, Elizabeth'i İskoçya'daki Kinross'da çok daha acı bir mutsuzluktan kurtardığımı düşünmekten kendimi alamıyorum. O bunu anlayamıyor, ama bu gerçek. Şimdi artık yatağından sonsuza dek çıktığıma göre, daha da mutlu olacak. Ona her türlü itibar ve saygıyı göstereceğim, ama kalbim sana ait."

Genç kadın fırsatı kaçırmayarak sordu. "Honorina Brown kim?"

Colleen McCullough

Alexander'in yüzündeki anlam önce donuklaştı, hemen arkasından genç adam gülmeye başladı. "İlk kadınımdı. Bereketli Indiana topraklarında yüz dönüm arazisi vardı ve beni bir gece konuk etti. Kocasını Amerikan İç Savaşı'nda ölmüştü, kalıp onunla evlendiğim ve toprağında çiftçilik yaptığım takdirde, kendine ek olarak her şeyini teklif etti bana. Ben istediğimi -yani yalnız vücudunu- aldım ve diğerlerini reddettim." Genç adam içini çekerek gözlerini kapadı. "Ben değişmedim, Ruby. Ve değişebileceğimi sanmıyorum. Honoria'ya yazgımın Indiana'da bir çiftçi olmak olmadığını söyledim. Ve sabahleyin atıma atlayarak yirmi beş kilo altınla birlikte gittim."

Yeşil gözler yaşlarla doldu. "Alexander, Alexander, kendine ne acılar hazırlıyorsun!" diye ağladı Ruby. "Ya kadınlarına verdiği acılar! O Indianalı kadına ne oldu?"

"Hiçbir fikrim yok." Genç adam boşalmış kadehi elinden bıraktı. "Karımla yeni kızımı görebilir miyim?"

Ruby, "Tabi," diyerek yorgun bir hareketle ayağa kalktı. "Ama seni uyarırım: yanlarında olduğunu ikisi de bilmeyecek. Elizabeth mosmor bir bebek doğurdu. Ona soluk aldırma için Margaret Wyler'le ben beş dakikadan fazla uğraştık. Bir ay erken doğduğu için çok küçük ve mecalsiz."

"Ölecek mi?"

"Sanmıyorum, ama onun bir Nell olmadığı kesin."

"Ve Elizabeth karılık görevinden kurtuldu, öyle mi?"

"Lady Wyler öyle diyor. İçerdiği risk çok büyükmüş."

Alexander, "Evet, risk çok büyükmüş. İki kızımın yetinmek zorunda kalacağım," diye söylendi.

"Biliyorsun, Nell çok yetenekli bir çocuk."

"Tabi. Ama canlı varlıklara kafayı takmış."

Ruby merdiveni ağır ağır çıkmaya başladı. Bir yandan da konuşuyordu. "Ama on beş aylık bir çocuğun herhangi bir şeyle ilgilenmesi gerçekten şaşılacak şey. Düşünüyorum da, Lee de biraz öyleydi galiba. Demek

Dokunuş

istediğim, Nell de Lee gibi doğal yaşından yıllarca ilerde. Ama bu merakının onu nereye götüreceği bugünden belli olmaz. Çocukların gelip geçici hevesleri olur."

Alexander, "Onu Lee'yle evlendirmeyi planlıyorum," dedi.

Ruby, Elizabeth'in yatak odasının kapısında zıngadək durdu. Yüzü öfkeden kıpkırmızıydı. Alexander'in saçlarını iki eliyle kavrayarak o kadar hızla çekti ki genç adam geriye kaçtı. "Dinle beni, Alexander Kinross!" diye tısladı. "Bir daha bunu *duymayayım!* Hiçbir zaman! İnsanların maden ya da demiryoluymuş gibi hayatlarını planlayamazsın! Bırak da oğlumla kızın eşlerini kendileri bulsunlar!"

Genç adam yanıt olarak kapıyı açtı ve içeri girdi.

Elizabeth kendine gelmişti. Yastığın üstünde başını onlara çevirerek gülümsedi. "Yine yaptım," dedi. "Bu kez olacağını sandım, ama olmadı. Margaret ikinci bir kızımız olduğunu söylüyor, Alexander."

Alexander eğilip karısını alnından öptü ve elini avucuna aldı. "Evet, canım, Ruby'den duydum. Harika bu. Ona bir isim seçecek kadar iyileştin mi?"

Genç kadının alnı kırıştı. Dudakları bir şeyler telaffuz eder gibi oynuyordu. "Bir isim," dedi şaşkınlıkla. "Bir isim... düşünemiyorum."

"O zaman erteleyelim."

"Hayır, bir isminin olması lazım. Bana birkaç tane say."

"Catherine nasıl? Ya da Janet? Senin gibi Elizabeth de olabilir. Ya da Anna? Belki de Mary? Flora?"

Elizabeth, "Anna," diye atıldı. "Evet, Anna'yı beğendim." Genç kadın, kocasının elini yanağına götürdü. "Korkarım, başka bir sütnine bulmak zorundayız. Yine sütüm yok galiba."

Alexander elini, karısının ona pençe gibi gelen parmaklarının arasından kurtararak, "Sanırım, Bayan Summers birini buldu," dedi. "Biddy Kelly adında İrlandalı bir kadın. Bebeği iki gün önce krup hastalığından ölmüş. Bayan Summers'e sütü devam ettiği takdirde çocuğumuza sütni-

Colleen McCullough

nelik yapabileceğini söylemiş. Anna'mız erken doğduğuna göre, kadının herhalde sütü vardır. Onu turalım mı, Elizabeth? Ya da Sung'dan Çinli bir sütnine bulmasını mı isteyelim?"

"Hayır. Bidy Kelly mükemmele benziyor."

Odadakilerden yalnız Ruby kaşlarını çatı. Maggie Summers olayların orta yerine sızmanın yine yolunu bulmuştu. Bidy Kelly herhalde Katolik Kilisesi'nden arkadaşındı ve bütün duyduklarını ona nakledecekti.

En az altı ay müddetle evin içinde bir hafiye. Mutfakta çaylar içilecek, birçok sırlar fısıldanacaktı. Kinross o vakte kadar bilmediklerini yakında öğrenecekti.

Şaşırtıcı Açıklamalar

Jade, Nell'in doğumundan önce dadı olmak için boşu boşuna yalvarmıştı. Bebek Anna'nın doğumu en büyük arzusunu gerçekleştirdi. Bidy Kelly görevini yaparak bebeği yedi ay sütüyle besledi, bu sürenin sonunda da herhangi bir kötü etkisi görülmeden Anna'ya inek sütü verilmeye başlandı. Sonuç, arkadaşını kaybettiği için Bayan Summers için hayal kırıklığı olurken Jade'le Ruby ferahladılar. Kâhya kadının yukarı katla ilgili bilgi kaynağından mahrum kalışı Ruby'yi sevindirirken, Ruby'nin duyguları Jade'inkilere kıyasla çok hafif kalıyordu. Anna şimdi tamamen ona aitti.

Elizabeth durumunda depresme olmadan ağır ağır iyileşti, ikinci kızı hayatının altıncı ayına girerken o da sağlıklı bir genç kadın gibi davranabiliyordu artık. Piyano dersleri tekrar başladı, Kinross'a inip gezintiler yapıyordu, Alexander'in bulduğu güvenilir bir adam ona ata binmeyi, aynı zamanda da beyaz iki midilli tarafından çekilen iki tekerlekli şık bir arabayı kullanmayı öğretiyordu. Genç kadının aynı zamanda Kristal adını verdiği yelpaze yelesi uzun kuyruklu beyaz bir Arap kısırağı vardı. Hayvanı tımar etmeye bayıldığından Kristal'in postu kısa sürede saten gibi parlamaya başladı. Elizabeth, Kristal'e bakmak için ahırlarda saatlerce vakit geçirmesine karşın, Anna'ya bakmaya hemen hemen hiç vakit ayırmıyor-

du. Çocuğu bu denli ihmal edişinin temelinde Jade'in onu sahiplenmesi yatıyordu. Jade, Anna'nın annesine bir rakip gözüyle baktığını gizlemiyordu. Bununla birlikte, Elizabeth de bebek odasındaki bu durumun işine geldiğini gizlemiyordu.

Alexander tepeden Kinross kentine inen makadam bir yol yaptırmıştı. Bununla birlikte yol fazla dolambaçlı olduğundan kente ulaşmak için sekiz kilometre kat etmek zorunda kalıyordu. Bu yol Elizabeth'i teleferik vagonundan kurtarmıştı. Teleferiğı kullanmak için Summers'den ya da adamın emrindeki suratsız uşakların birinden teleferik vagonunun aşağıdaki maçunalardan eve getirilmesini istemek zorundaydı, oysa şimdi Kristal'e binebiliyor ya da Summers'in kontrolünde olmayan ahırlardan arabasını istetebiliyordu. Bu büyük bir nimetti! Elizabeth için hayat birdenbire parlamıştı. Özellikle de bedeni onu kocasıyla mesafeli bir ilişki dışında bütün görevlerden kurtardığı için.

Haberi ona ulaştırmakla görevli Ruby, Sir Edward Wyler'le karısının Alexander'e karılık yapmasını doğru bulmadıklarını söyleyince, Elizabeth yaşa diye bağırmmak için kendini güç tuttu ve önüne baktı. Ruby, onun seksi arayacağını düşünüyordu, ama Elizabeth hiç de o fikirde değildi.

Ata binmek en sevdiği kaçış biçimiydi. Kısrağı sayesinde yola bağlı kalmak mecburiyetinden kurtuluyor, çalıların izin verdiği yerlerde ormanın içlerine girebiliyordu. Güzelliğıyle onu büyüleyen kuytu köşeler ve küçük vadiler keşfetti. Doğal bir koltuk oluşturan bir kayanın üstünde oturup lir kuşlarından vallabi denilen küçük kangurulara ve şaşırtıcı böceklerle varıncaya kadar sayısız yaratığın geçit resmini saatlerce seyrediyordu. Ya da yanında bir kitap getiriyor ve rahatsız edilme korkusu olmadan okuyor, arada başını kaldırarak gerçek özgürlüğün, bu güzelim kuşların, hayvanların ve böceklerin hakları olarak gördükleri özgürlüğün hayalini kuruyordu.

Derken bir gün küçük gölle karşılaştı. Nehrin epeyi yukarılarındaydı. Kıyıların geçit vermediğı yerlerde Kristal'i ırmağın yatağında yürümeye

zorladığı, böylece kendince bütün zorlamaları silkip attığı sinirli bir günde bulmuştu küçük gölü. Ve o günden sonra at gezintisine her çıkışında başka hiçbir yere gitmedi.

Küçük göl arazideki bir çöküklüğü doldurduğundan hayli derindi. Yerel eğreltiotlarının ve İskoçya'da bulunmayan türdeki kalın, uzun yosunların arasındaki büyük kayalardan boşanan küçük bir çağlıyan tarafından besleniyordu. Suyu o kadar berraktı ki dibindeki bütün taşlar tek tek görülüyordu. İçinde, en ince bir cam kadar saydam küçük balıklar ve minik karidesler yüzüyor, topluığne başı gibi kırmızı kalplerinin pıt pıt attığı görülüyordu. Öğle vakti güneş, etraftaki ağaçların gölgesine rağmen suyun yüzeyine vuruyor ve onu erimiş altına dönüştürüyordu. Her türlü canlı buraya su içmeye geliyordu. Elizabeth kanatlı, yürüyen ve sürünen ziyaretçilerini gürültü ederek rahatsız etmemesi için Kristal'a küçük gölün yeterince uzağında rahat bir yer bulmuş, sonra kendine de rahat bir oturacak yer ayarlamış ve ruhuyla uzaklara uçmayı denemişti.

Küçük göl onundu, yalnız onun. Ormanla dağın doruğu Bay ve Bayan Kinross'dan başka herkese yasaktı, zaten birisi izinsiz olarak araziye girse bile gölü hiçbir zaman bulamazdı. Nehrin çok yukarılarındaydı, oraya ulaşılması çok güçlü.

Alexander'in ne düşündüğünü kimse bilemezdi. Ev halkının gördüğü kadarıyla karısıyla nazik ve uygar bir ilişkide karar kılmıştı. Bu ilişki sofrada ve yemeklerden sonra maden, yıl içinde bulunulan mevsim, Alexander'in yeni bir projesi ve gazetelerde yazılanlar, Sir Henry Parkes'in sallantıdaki hükümetin başına geçişi veya Bay John Robertson'un St. Michael ve St. George tarikatlarının şövalyeliğine yükselişi hakkındaki sohbetlerden ileri gitmiyordu.

Elizabeth düşünceliydi. "Sir John Robertson ha," dedi. "Kraliçenin ona şövalyelik vermesine biraz şaşırmadım desem yalan olur. Anglikan mezhebinden değil, ayrıca kadınlarla ilgili şöhreti iyi değil. Bu, Kraliçe'nin gözünde itibarını düşürür."

Colleen McCullough

Alexander gülümsedi. "Kraliçenin onun çapkınlığı bahsinde bilgilendirildiğini sanmıyorum. Öte yandan, şövalyeliği beni şaşırtmadı."

"Niçin?"

"John Robertson'un politik yararlılığı geçmişte kaldığı için. Mevki sahibi biri bu duruma gelince ona şövalyelik verilmesi için Kraliçe'ye başvuruda bulunulur. Bu, seçim sahnesinden çekilmesi gerektiğinin sinyalidir."

"Sahi mi?"

"Evet, canım. Yakın geçmişte gördüğümüz çok sayıdaki hükümetlerin gerçek bir hedeften yoksun olduğuna dikkat etmemiş olamazsın. Bu sözümü unutma, Robertson kısa bir süre sonra Yasama Meclisi'nden çekilecektir."

"Onu herhalde hayat boyu Senato'ya atayacaklar ve İcra Komitesi'nde görevlendirileceklerdir. Parkes de Avam Kamarası'nın hâkimi olacaktır." Alexander, "Pöf," diye homurdandı.

Elizabeth itiraz etti. "Ama Parkes de şimdi bir şövalye. Ve istifa etmek niyetinde gözükmediği kesin."

"Parkes şöhret sarhoşu olduğu için." Alexander gülümsedi. "Gözlerinin etrafındaki şişler görmesini engelliyor. Mecazi anlamda tabi. Sir Henry kendini aşırı beğeniyor. Zaten öyleydi, sonuna kadar da öyle kalacak. Ayrıca, fazla lüks bir yaşantısı var. Robertson zengin bir adamdır. Parkes, onun yanında yoksul sayılır. Görüldüğü kadarıyla parlamento üyeliği fazla para getirmez, ama bir Başbakan için bazı yatırım tüyoları, bazı ayrıcalıklar vardır." Genç adam omuzlarını silktiler. "Yolları ve çareleri vardır, Elizabeth."

"Yemeğe geldiği o akşam kendisini sempatik bulmuştum."

"Evet, sempattır. Ve devletin çocuklarına öğretim sağlama çabasını takdir ediyorum. Buna karşın sevmediğim bir yanı fazla esnek mizacı. Sir Henry rüzgâr ne yönden esse o tarafa eğilir."

1878 yılının ocak ayının sonunda Anna on aylık olduğu gün, Nell kütüphanede babasının yanına gitti.

Dokunuş

Alexander'in dizlerinin üstüne tırmanarak, "Babacığım," dedi. "Anna'da bir bozukluk var."

Alexander dikkat kesilmişti. İki yaşındaki yumurcağı kendisine çevirerek yüzüne baktı. Kızının yüzü giderek onunkinden benziyordu, aynı sivri kara kaşlar ve zayıf yüz onda da vardı. Bu özellikler küçük bir çocukta belki hoş değildi, ama yetişkin bir kadında olağanüstü ve çok ilginç ve çekici olabilirdi. Çarpıcı bir maviliği olan gözlerinin sabit bir bakışı vardı, ancak şu anda bir bebekten hiç beklenmeyecek şekilde kaygılı ve endişeli gözüküyordu.

Alexander, ikinci kızını hemen hemen hiç görmediğinin birden farkına vararak, "Sence Anna'nın nesi var?" diye sordu.

Nell, "Kesin bir şeyi var," dedi. "Anımsıyorum da ben onun yaşında konuşabiliyordum. Senin her dediğini hatırlıyorum, ben de sana baba dedim. Her şeyi *hatırlıyorum!*. Ama Anna oturamıyor bile. Jade hile yapıyor, ben her ne zaman merhaba demek için içeri girsem Anna'yı dik tutuyor. Anna'nın gözleri doğru dürüst bakamıyor, göz çukurlarının içinde yuvarlanıyorlar. Ağzından da salyalar sızıyor. Ben kaka yapmak için bir oturağın üstüne oturuyorum, ama Anna yapamıyor. Ah babacım, küçük şey o kadar da cici ki, hem benim bebek kardeşim! Ama onda doğru olmayan bir şey var gerçekten."

Genç adamın ağzı kurumuştu. Dudaklarını yaladı ve duydukları onun için bir şok değilmiş gibi davranmaya çalıştı. "Saat kaç?" diye sordu.

Bir oyundu, bu. Nell'e kütüphanenin bir köşesinde çalışan dolaplı saatin ibrelerini okumayı öğretmişti. Küçük kız hiç yanılmazdı, bu kez de yanılmadı.

"Saat altı, babaş. Kelebek Kanat beni almaya gelecek." Küçük kız kırdadı. "Saat çalınca."

"Öyleyse bu kez niçin sen Kelebek Kanat'ı bulmaya gitmiyor ve onu şaşırtmıyorsun?" Alexander Nell'i yere bıraktı. "Saat altı olduysa anneni bulmaya gitmeliyim. Ruby Teyze'n bir saat sonra yemeğe geliyor."

Colleen McCullough

Nell, "Keşke yatmaya gitmesem!" diye bağırdı. "Ruby Teyze'mi hemen hemen Kelebek Kanat kadar çok seviyorum."

"Yani annenden daha mı çok seviyorsun? Ya da benden?"

"Hayır, hayır, tabi ki hayır!" Nell yeni bir görüş öne sürdü. "Her şey göreceli, babacım, bunu biliyorsun."

"Haydi git artık yumurcak." Babası gülerek küçük kızı yavaşça odanın dışına itti.

Alexander, Elizabeth'i bulmadan önce bebek odasına gitti. Lady Wyler, gürültücü bir küçük kızın erken doğmuş bir bebeğin gerektirdiği azami bakıma zarar vereceğini düşündüğünden Nell, Anna'nın doğumundan sonra buraya dönmemişti. Kelebek Kanat Nell'i yanında tutuyordu, ama küçük kız son günlerde kendisine ait bir odanın olmasında diretiyordu.

Alexander şimdi düşünüyordu da, Jade gece veya gündüz demiyor, bebek odasından hiç ayrılmıyordu. Elizabeth'in işlerini tamamen Pearl'le İpekçi Çiçek'e terk etmiş, kendini tamamen bebek Anna'ya adanmıştı.

Hangi baba, özellikle kız olduğu zaman bir bebek için meraktan çıldırırdı? O bebeğin babası olsa bile? Nell farklıydı... o hayat dolu, zeki, meraklıydı, her işe burnunu sokuyor, hiç durmak bilmiyordu. Nell kendini asla babasına unutturamazdı. Yeni doğduğu zaman bile öyleydi. Parmakları babasının bir parmağının etrafında kıvrılmış, bakışı babasının üzerinde kilitlenmişti. Tıslıyor, gurulduyor, tatlı sesler çıkarıyordu. Oysa Anna gözden kaybolmuş, sesi duyulmaz olmuş, sanki varlığı unutulmuştu. Alexander'in bebek odasında hoş karşılanmayışının mutlaka bir nedeni olmalıydı.

Genç adam o gece kapıyı vurmadı, Jade'den izin istemedi. Kararlı şekilde içeri girdi. Jade, dizlerinin üstünde bebek Anna'yla oturuyordu. Bir eliyle çocuğun ensesine destek oluyor, öbür eliyle ona bir kaşıkla ezme gibi bir mama yedirdiyordu. Jade şaşkın halde başını kaldırdı, sıçrar gibi yerinden kalktı.

"Bay Kinross!" diye soludu. "Bay Kinross, Anna'yı şimdi göremezsiniz. Ona mamasını yediriyorum!"

Alexander yanıt niyetine tahta bir mutfak sandalyesine yürüdü. Onu arkasından tutarak çocukla dadısının önüne koydu ve taş gibi ifadesiz bir yüzle oturdu.

"Bana bebeği ver, Jade."

"Yapamam, Bay Kinross! Bezi kirli, sizin de üstünüzü kokutur."

"Daha önce de üstümün koktuğu oldu, varsın şimdi de koksun. Şu bebeği ver bana, Jade. Hemen şimdi."

Anna'yı bir kucaktan diğerine geçirmek kolay olmadı; çocuk paçavra bir bebek gibi yığılıyor, kendi kafasını taşıyamıyordu. Ama sonunda bu iş de oldu. Jade yaprak gibi titriyordu. Güzel yüzü bir korku maskesine dönüşmüştü.

Alexander ikinci kızına ilk kez doğru dürüst baktıkça Nell'in ne kadar haklı olduğunu görüyordu. Oysa on aylık Anna, Nell'den daha güzel bir bebektir, ayrıca tombul ve bakımlı görünüyordu. Siyah saçları, kara kaşları, uzun kirpikleri, gri mavi gözleri vardı; bir noktada odaklaşamayan gri mavi gözleri. Kafasının içinde bazı düşüncelerin gidip geldiği on tutan ellerin bir yabancıya ait olduğunu, üstünde oturduğu kucagında Jade'inki olmadığını anlamasından belliydi. Bu garip tutuşa karşı kıpırdanıp direnmeye, hemen arkasından da ulur gibi ağlamaya başladı.

Alexander, "Teşekkür ederim, Jade. Onu artık alabilirsin," dedi. Beklediği üzere Anna'nın şaşkınlığı pek çabuk geçti. Jade, onu kollarının arasına aldığı anda ağlamayı bıraktı ve yine mama verilmesi için ağzını açtı.

Genç adam, "Şimdi gerçeği istiyorum, Jade," dedi. "Anna'nın normal bir bebek gibi davranmadığını ne kadar zamandır biliyorsun?"

Jade'in gözlerinden yaşlar yanaklarına boşandı; bebeğe hâkim olmak için her iki eline ihtiyacı vardı. "Doğduktan hemen sonra, Bay Kinross. Bidy Kelly de biliyor, " diye hıçkırdı. "Bayan Summers de. Ah, mutfakta

o yüzden nasıl da gülüyorlardı! Ama ben hançerimi çıkardım ve Kinross'da bir kişiye bile Anna'nın durumunu fısıldarlarsa gırtlaklarını keseceğimi söyledim."

"Sana inandılar mı?"

"Tabi. Sözlerimde samimi olduğumu anladılar. Ben bir kâfir Çinliyim."

"Anna ne yapabiliyor ki?"

"Onda ilerleme var, Bay Kinross, gerçekten! Ama her şey o kadar uzun bir zaman alıyor ki. Örneğin, mamasını bir kaşıktan yiyebiliyor, siz de gördünüz. Kolay olmuyor, ama öğrenebiliyor. İlaç dükkânındaki Hung Chee'yle konuştum; o bana Anna'nın boynuna nasıl masaj yapacağını öğretti; sonunda bir gün başını dik tutmayı öğrenecek." Jade başını eğerek yanağını siyah buklelere dayadı. "Anna'ya bakmayı seviyorum, efendim, yemin ederim! Anna benim bebeğim, o Pearl'e veya Kelebek Kanat'a ait değil, o bana ait. N'olur, n'olur, beni yollayıp ondan ayırmayın!" Ağlama krizi yine başladı.

Alexander ihtiyar bir adam gibi yerinden kalktı, elini uzatıp kısa bir an Jade'in başına dayadı. "Orasını merak etme, küçüğüm," dedi. "Seni Anna'nın yanından uzaklaştırmayacağım. Bu kadar sevgi ve bağlılığa karşı ne gibi bir teşekkür olurdu bu? Haklısın, Anna senin bebeğin."

Oradan kısa bir merdivenle Elizabeth'in dairesine iniliyordu. Genç kadın hasta yatağından kalktığından beri Alexander oraya girmemişti. Dairenin değişmiş olduğunu hemen fark etti. Orasını Sydney'deki oteli kanalıyla dekore ettirme girişimi Elizabeth'in tercihleri ışığında etkisiz bırakılmıştı. Odalarda şimdi daha az yaldız, daha az ayna vardı, brokerlar da yerlerini çiçekli pamuklu kumaşlara bırakmıştı. Hepsinin de rengi mavi, mavi, maviydi. Ruby'nin neşesiz olarak nitelediği renk.

Benim neyim ki, sözde evin efendisi olduğum halde haberim olmadan bütün bunlar yapılabildi? Evet, evden uzun zamandır uzak kalıyorum, Lithgow'a yapılan yolun yapımının denetlenmesinde başka kime gü-

venebilirim? Kimse bana sormadı, kimse bana söylemedi. Ta ki sonunda iki yaşındaki kızım konuşana kadar. Kadınlarla dolu bir evde bir yabancıyım. Maggie Summers benim ağımda şişko bir örümcek. Elizabeth ondan hiç hoşlanmamıştı, şimdi ona hak veriyorum. O ve Summers üçüncü kattan taşınıp Kinross'da kendilerine bir ev bulabilirler. Yeni bir kâhya tutacağım. Hepimizin işine gelecek birini bulana kadar yeni kâhyalar tutmayı sürdüreceğim. Çinlilerden nefret etmeyen, her pazar kiliseye gidip dedi-koduyu yayan, Biddy Kelly gibi arkadaşları olmayan biri olmalı bu.

Genç adam oturma odasından daha ileriye geçmeyerek, "Elizabeth?" diye seslendi.

Genç kadın hemen gözüktü. Şarap kırmızısı rengindeki binici kostümü hâlâ üzerindeydi. Gözleri iri iri açılmıştı.

Alexander, "Beyaz bir ata bindiğine göre, kıyafetin için bu rengi seçmen anlamsız," dedi. "Baksana, her tarafın beyaz kıl içinde."

Genç kadının yüzünde keyifsiz bir gülümseme belirdi. "Çok haklısın, Alexander. Bundan sonra yaptıracağım kostüm kemik renginde olacak."

Genç adam pencereye yürüyerek, "Her gün ata biniyor musun?" diye sordu. "Yazı seviyorum; hava daha uzun süre aydınlık kalıyor."

Elizabeth biraz çekinerek, "Ben de yazı seviyorum," dedi. "Ve evet, hemen her gün ata biniyorum. Tabi, Kinross'a indiğim günler dışında."

Aralarına bir sessizlik çöktü. Alexander camdan dışarı bakmayı sürdürüyordu.

"Bir şey mi var, Alexander? Niçin buraya geldin?"

"Anna'yı ne kadar görüyorsun? Örneğin, onu atını gördüğün kadar çok görüyor musun?"

Genç kadın gürültüyle soluğunu tuttu. Titremeye başlamıştı. "Sanırım, hayır," diye kocasının sorusunu cevapladı. "Jade Anna'yı o kadar sahiplendi ki kendimi bebek odasında biraz davet edilmemiş bir misafir gibi hissediyorum."

Colleen McCullough

"Çocuğun annesinden gelen böylesi bir mazeret gülünç, Elizabeth. Jade'in senin hizmetkârın olduğunun ve emirlerini dinlemek zorunda bulunduğunun herhalde farkındasıdır. Hiç ısrar etmiyor musun?"

Elizabeth'in soluk yüzünde iki kırmızı leke belirdi. İrkildi, yalnız bir tek ayağı yere çivilenmiş gibi kendi etrafında döndü ve ellerini sıktı. "Hayır, yeterince ısrar etmedim," diye fısıldadı.

"Şimdi kaç yaşındasın?"

"Eylülde yirmi olacağım."

"Zaman nasıl da uçuyor. On dokuz yaşında iki kez anne oldun ve bu yüzden iki kez az daha ölüyordun. Şimdi de o işten sonsuza dek kurtuldun. Hayır!" diye sesini yükseltti. "Ağlama, Elizabeth! Şimdi ağlamanın zamanı değil. Önce beni dinle, sonra dilediğin kadar ağlıyabilirsin."

Elizabeth durduğu yerden onun yalnız sırtını görebiliyordu. Nesi vardı? Niçin acı çekiyordu? Çünkü çok acı çektiği belliydi. Elizabeth onun kendini toparlamasını, omuzlarını doğrultmasını bekledi. Alexander tekrar konuştuğunda daha sakindi.

"Elizabeth, çocuklarını Kelebek Kanat ve Jade gibi sadık kadınlara emanet ettiğin için seni tenkit etmiyorum. Özellikle de genç kızlığını yaşamadığın için," dedi. "Bu günlük at gezintileri, Kinross'a gidişler, o ani ve salt özgürlük şampanya gibi başına vurdu sanırım. Niçin olmasın ki? Görevini moruk Murray'in Tanrı'sının isteyebileceği kadar yaptın, şimdi ise görev faslı sona erdi. Senin yerinde olsam ben de artık her şeyi biraz boş verirdim. " Genç adam içini çekti. "Bununla birlikte, bana karşı görevin geçmişte kalmış olsa bile çocuklarına karşı görevlerin sürüyor. Ata binmeni, araba kullanmanı, yürüyüşe çıkmanı ya da canın ne isterse onu yapmanı men etmiyorum. Zevklerinin masum olduğunu biliyorum çünkü. Ama kızlarımızla ilgilenmelisin. Nell iki, üç yıla kadar onu elinden almam için yeterince büyümüş olacak. Ama korkarım ki Anna bir Nell değil."

Kırmızı lekeler silinmişti. Elizabeth bir koltuğa çökerek yanaklarını avuçlarının arasına aldı. "Demek sen de gördün," diye mırıldandı.

Dokunuş

"Demek tamamen kör değilmişsin, değil mi?"

"Hayır. Ama Jade bana daima Anna'nın kötü bir gün geçirdiğini ya da kendini üşüttüğünü veya sırtını incittiğini söylüyor. Şüphelendiğim oldu, ama şüphelerimi hiç sınamadım. Sen çok iyisin, kınanmayı, aklına gelebilecek her türlü suçlamayı hak ettim ben. Anna'nın zekâca biraz geri olduğunu nasıl fark ettin?"

"Nell bu sabah beni görmeye geldi ve Anna'nın nesi olduğunu sordu. Başını doğrultamıyor, gözleri yuvalarının içinde yuvarlanıyor dedi büyük kızımız. Ben de bebek odasına gittim ve Jade'e doğruyu söylettim." Alexander dönüp Elizabeth'e baktı. Yüzü sakın, gözlerinin ifadesi donuktu. "Anna zekâca biraz geri değil, Elizabeth. Tamamen geri zekâlı."

Elizabeth sessiz sessiz ağlamaya başladı. "Ne olduysa doğumunda oldu," dedi. "Soluk almasına kadar Margaret'le Ruby, onun üzerinde beş dakika çalıştılar. Durumu kalıtsal değil, Alexander. Kalıtsal olmadığına eminim."

Genç adam, "Oh, buna *eminim*!" dedi sabırsız bir tavırla. "Herhalde bütün bunların bir amacı vardır, ama bunun ne olabileceği hakkında hiçbir fikrim yok. Çok zeki bir kızımız ve geri zekâlı ikinci bir kızımız var. Böylece durum eşitleniyor, sence de öyle değil mi?"

Alexander pencerenin yanından kapı yönüne doğru uzaklaştı, sonra durdu. "Elizabeth, bana bak! *Bana bak!* Bu iş böyle gidemez, onun için bir karar vermemiz lazım. Yani Anna'yı ne yapacağımıza karar vermeliyiz. Onu burda tutabilir ya da bir bakımevine yatırabiliriz. Onu burda tutarsak, sen ve Jade kendi kendine bakmaktan aciz bir yavrucağa hayat boyu bakmak durumunda kalacaksınız. Ona iyi davranabilecek bir bakımevi bulabileceğimize eminim, bu gibi durumlarda en büyük güç paradır. Sen olsan ne yaparsın?"

"Sen hangi yolu seçerdin, Alexander?"

"Onu burada tutmayı tabi." Genç adamın sesinde şaşkınlık seziliyordu. "Ama onun yüzünden sıkıntı çekecek olan ben değilim. Jade'in başına bir iş geldiği takdirde, ne yaparsın? Ne yapabilirsin?"

Colleen McCullough

Elizabeth, "Onu burda tutarım," dedi. "Onu burda tutacağım."

"Bu noktada hemfikiriz. Aklıma gelmişken söyleyeyim, Maggie Summers'e yol vereceğim. Bu bir süre işlerimizi güçleştirecek. Kadının hemen yarın burdan gitmesini istiyorum. Bir gün bile kalamaz. Summers'e acıyorum, adam her an emrime amade. Kinross'a sürülmesine içerleyecek. Ama öyle olması lazım. *Sydney Morning Herald*'a yeni bir kâhya için ilan vereceğim."

"Niçin hizmetçi bulan bir ajansa başvurmuyorsun?"

"Görüşmeyi kendim yapmayı tercih ettiğim için." Genç adam altın köstekli saatini çıkardı, tırnağının ucuyla kapağını açtı ve saate baktı. "Acele etsen iyi olur, şekerim," dedi. "Ruby yedide gelecek."

"Sence bir sakıncası yoksa yemeğe inmek istemiyorum. Jade'i bulup onunla konuşmak istiyorum. Anna'yı tanımayı başlamamın zamanı geldi."

Alexander, genç kadının elini avucuna aldı ve üstüne hafif bir öpücük kondurdu. "Nasıl istersen. Teşekkür ederim, Elizabeth. Anna'yı bir bakımevine yollamak isteseydin seni tenkit etmezdim, ama istememene sevindim. "

Anna'yla ilgili gerçek Ruby'de soğuk düş etkisi yaptı. Alexander puroları ve kaliteli bir konyakla kütüphaneye çekilmelerine kadar konuyu açmadı. Elizabeth'in sofrada bulunmayışını hafif bir soğukalgınlığı olarak geçiştirmişti. Olağanüstü duyarlı olan Ruby, aile içinde bir sorun olduğundan şüphelenmişti. Ne de olsa Alexander'i karısının asla tanıyamayacağı kadar iyi taniyordu. Gözlerinde belli bir bakış, yüzünde belli bir ifade olurdu böyle zamanlarda. Anna'nın doğuşundan beri genç adamda bu belirtileri görmemişti. Alexander sanki Elizabeth'den tümüyle vazgeçmiş, onu beyninin önemsiz bir köşesine hapsedmişti. Ama o belirtiler şimdi yeniden ortaya çıkmıştı.

Ortaya çıkmalarının nedeni Alexander, ona Anna'yı anlattığı, bu keşfi nasıl yaptığını, Elizabeth'in nasıl tepki gösterdiğini açıkladığı zaman

Dokunuş

anlaşıldı. Fakat Ruby bir yanıt verme cesaretini bulana kadar koca bir yudum konyak yuvarlamak zorunda kaldı.

"Ah sevgilim, sevgilim benim, o kadar üzgünüm ki!"

"Benim ya da Elizabeth kadar üzgün olamazsın. Ama oldu bir kez, durum değiştirilemez ya da görmezden gelinemez. Elizabeth, aynen benim gibi zararın doğum sırasında oluştuğunu düşünüyor. Anna'da çoğu geri zekâlı çocuklarda görülen alametler yok. Çok güzel bir kız, vücudu da çok biçimli. Beşiğinde yattığı zaman onu görsen durumu asla anlamazdın. Ta ki gözlerine bakana kadar. Nell'in dediği gibi bir yere odaklanmadan yuvarlanıyorlar. Jade, onun bir şeyler öğrendiğini, ama yemeğini bir kaşıktan yemek gibi basit bir şeyi öğrenmesinin bile çok, hem de çok uzun zaman aldığını söyledi."

Ruby bir yudum konyak daha alarak, "Sinsi cadı!" diye söylendi. Alexander, ona kaşlarını kaldırarak bakınca ekledi. "Jade'den söz ediyorum. Hoş, durumu daha önce öğrenmenin bir yararı olmazdı ya. Elizabeth haklı, bebek uzun süre nefes alamadı. Böyle olacağını bilseydim, ona soluk aldirmek için o kadar uğraşmazdım, ama nereden bilebilirdim ki. Elizabeth'in çektiği ıstırapın boşa gitmemesini, bir şeye yaramasını istiyordum sadece."

Alexander, "Yine de işe yaradı, Ruby, işe yaradı," diyerek sevgilisinin uzanıp elini avucuna alıp sıkıttı.

"Eski Yunanlılar insanoğlunda kibirin tanrılara karşı bir günah olduğunu ve mutlaka cezalandırılacağını söylerlerdi. Ben de fazla kibirli oldum galiba; çok fazla başarı, çok büyük bir servet, çok büyük güç. Benim cezam da Anna."

"Biddy Kelly, Anna'ya yedi ay baktığı halde, kasabada bu konuda en küçük bir fısıltı duymadım."

Alexander beyaz dişlerini ışılatan bir gülümsemeyle yanıt verdi. "Jade onunla Maggie Summers'i mutfakta bunu konuşup gülüşürlerken yakalayınca hemen hançerini çıkarmış! Tek kelime söyledikleri takdirde gırtlaklarını kesmekle tehdit etmiş onları, kadınlar da ona inanmışlar."

Colleen McCullough

"Aferin Jade'e!"

"Maggie Summers yarın gidiyor. Summers'e söyledim."

Ruby rahatsız olmuş gibi koltuğunda kıpırdadı ve Alexander'in ellerini iki avucunun arasında hapsetti. "Demek Anna'nın durumunu herkes-ten gizli tutmaya çalışacaksın?"

"Tabi ki hayır! Öylesi yavrucağı hapsetmek olur. Bunda utanılacak bir şey yok, Ruby. Yani öyle sanıyorum. Elizabeth de sanırım öyle düşünüyor. Yürümesini öğrendiği zaman, ki öğreneceğine eminim, Anna'nın etrafta dolaşmasını istiyorum. Servetle ayrıcalıkların bir aileyi trajedilerden yalıtamayacağını bütün Kinross'un bilmesini istiyorum."

"Elizabeth'in neler hissettiğini bana söylemedin, Alexander. Anna'nın geri zekâlı olduğunu biliyor muymuş?"

"Sanmıyorum. Çocukta sadece biraz geri kalmışlık olduğuna kendini inandırmış. Biraz geri kalmışlık ha!" Alexander güldü, ama hiç de mutlu bir gülüş değildi bu. "Karım o kahrolası kısırağa bir tanrıçaymış gibi tapmakla meşguldü. Onu tarıyor, fırçalıyor, okşuyor, genç kadınlarla atlar arasındaki bu bağın ne olduğunu bana açıklayabilir misin?"

"Güç, Alexander. Güzel bir tenin altında hareket eden kaslar. Ona bir kısırak vermekle akıllılık etmişsin."

"Sen de tuhafısın, Ruby."

Ruby, bir yandan erkeğin parmaklarıyla oynayarak, "Haha!" dedi. Âşığının kucağına kayarak yüzünü onun saçlarına gömdü. Kırışmıştı saçları... hem de birdenbire kırışmıştı. "Elizabeth'in kafasının nasıl çalıştığını biraz olsun öğrenebildin mi?"

"Kesinlikle hayır."

"Anna'nın doğumundan beri çok farklı o. Benimle arkadaşlığı bile genel konularla sınırlı. Theodora burda olduğu zaman beni öğle yemeğine, sen olduğun zaman da akşam yemeğine davet ediyor. Eskiden olduğu gibi samimi olmamızı istemiyor. Eskiden her konuda her şeyi konuşurduk. Şimdi kendine ait bir dünyaya kapandı." Ruby üzgün görünüyordu.

Dokunuş

Yüzünü genç kadının göğüslerinin arasına gömen Alexander, "Sana ihtiyacım var," dedi. "Eğer beni istersen bu gece daha geç saatte Kinross'a gelebilirim."

"Her zaman gel," dedi Ruby. "Her ne zaman istersen."

Ruby teleferik vagonunda tek başına aşağı inerken, gazla aydınlanan yeşilimsi bir kıvılcım serpintisi görünümündeki Kinross'a bakıyordu. Motorlar çuf çuf diye çalışıyor, ateşlerin cehennem ısıltısı Apocalypse'in madenin Apocalypse altınına dönüştüğü barakaları aydınlatıyor, gökte ay tepeye yükselirken uzakta Sung'a ait tepede pagodalar pırl pırl parlıyordu. Bütün bunların bir parçası olmak istemesem de yine de bir parçasıyım. Aşk nasıl da intikam alıyor insandan! Alexander Kinross olmamış olsa, ben yazgımın benim için tayin ettiği yerdeydim şimdi; yok edilme olmasa bile kovulmanın eşliğinde yaşayan gecelerin bir kadını.

Anna'nın ömrünün açıkça belli olduğu günden itibaren Elizabeth kiliseye gitmeye başladı. Ama Presbiteryen Kilisesi'ne değil; bir sonraki pazar günü Nell'i elinden tutarak Anglikan mezhebinin St. Andrew's Kilisesi'ne gitti. Anna'yı bebek arabasının içinde kilisenin kapısına kadar getiren Jade -görünmez olmaya çalışan ufacık tefecik kız- ayının son bulmasını beklemeye başladı.

Şaşıran ve çok da sevinen Rahip Bay Peter Wilkins Kinross'un bir numaralı hanımefendisini hak ettiği saygıyla selamladı ve sağdaki en ön sıranın daima Kinross Konağı sakinlerine ayrıldığını ima etmenin yolunu buldu. Kasaba Bayan Summers'in kovulması dedikodusuyla çalkalanıyordu. Ayrıca, Kinross ailesinde bir şeyler olduğuna dair doğruluğu kanıtlanmamış söylentiler vardı. Bütün bunlar rahibin daha dikkatli davranmasına yol açtı.

Elizabeth soğuk bir tavırla, "Teşekkür ederim. Bay Wilkins, ama arkada bir yerde oturmayı tercih ederim," dedi ve ekledi. "Çocuklarımın küçüğü Anna zekâca geri, onun için de mutlu olmadığı takdirde onu hemen kilisenin dışına çıkarabileceğim bir yerde olmalıyım."

Colleen McCullough

Böylece, Anna Kinross'un geri zekâlı olduğunu Kinross şehrinin dedikoduyu kökünden kesen bir tarzda öğrenmiş olmasıyla, Maggie Summers'in silahı elinden alınmış oldu.

Jade'le yüzleşme sakın geçti, bir ağlama nöbetinden sonra iki kadın Anna'nın bakımını paylaşmak bahsinde anlaştılar. Böylece Jade biraz dinlenme fırsatını bulacak, Elizabeth de Kristal'den veya Göl gezisinden yoksun kalmayacaktı. Kiliseyi ziyaret Kinross Konağı'nda yeni bir dönemin başlangıcı oldu. Şöyle ki Anna'nın özürülü bir çocuk olduğu şehir halkına açıklandığı gibi, artık sağlığına kavuşan Bayan Kinross'un kocası gibi dinsiz olmadığı da ilan edilmiş oluyordu.

Elizabeth'in ayından sonra nereye gittiğini kilise müdavimleri göreceksalar, bu ilk iyi izlenim etkisini biraz kaybederdi. Genç kadın öğle yemeğini yemek için Kinross Otel'i'ne gidince Ruby onu sevinçle karşılayıp, kucakladı ve yanaklarından öptü.

Ruby, onu tepeden tırnağa süzerek, "Bu, normale döndüğün anlamına mı geliyor?" diye sordu. Sevinçten gözleri parlıyordu.

Elizabeth gülerek, "Evet," dedi. "Kastettiğin seninle çok iyi arkadaş olduğumuz ve Alexander üzerinde eşit hak sahibi bulunduğumuz ise yanıtım evet. Sonunda aklım başıma geldi."

"Vay vay." Ruby, Anna'yı kucağına aldı. "Yok, yok, bebeklerin ağlamaması lazım! Jade'le annenden daha fazla insana alışmalısın. Elizabeth, konuştuğun zaman Nell'e dikkat etmen gerek, küçüklerin kulakları delik olur, bu küçük de çok zeki. Yemekte ne mi var? Tost üstünde mantar, sonra da her neyse... Suratını ekşitme, Nell! Bir gün bu yemek listesini özlemle anımsaman mümkün. Bir dilim bayat ekmekle kokmuş bir parça peynirin bana tanrıların yiyeceğinden daha lezzetli geldiği günleri hatırlıyorum."

Elizabeth, Anna'yı ihmal ettiği için Alexander tarafından kınanmasından o kadar etkilenmişti ki çocuklarını bırakmamak için kocasının Sydney'e yaptığı yolculuklara onunla birlikte gitmeyi reddetti. Genç

Dokunuş

adam müzik, tiyatro ve opera âşığıydı, bu zevklerinden yoksun kalmayı istemediğinden de Elizabeth yerine Ruby'yi Sydney'e götürmeyi âdet edindi. 1878 yerini 1879'a bırakırken bu ziyaretler sıklaştı. Alexander'ın dediğine göre: "Yeni Güney Galler artık Büyük Britanya'ya yeterince yakın. Bu da opera ve tiyatro topluluklarına orada sahne alma şansı veriyor. Yolda buharlı gemiler için kömür alma tesislerinin bulunması yolculuğu Süveyş Kanalı'yla beş haftaya düşürüyor."

Onunla Ruby *Venedik Taciri*'nin çok başarılı bir temsilini, şehre gelen her operayı ve nispeten tanınmamış bir çift besteci olan Gilbert ve Sullivan'ın *H. M. S. Pinafore* adındaki pırıl pırıl müzikalini gördüler. Bundan başka bu vesileyle inşa edilmiş olan görkemli bir saraydaki Uluslararası Sydney Sergisi'ni gezdiler. Kalacak yer bulmak eskisinden daha zordu; Alexander otelini değiştirmek zorunda kalmıştı. Elizabeth Sokağı'ndan boğucu kara dumanlar ve kıvılcımlar püskürterek geçen yeni buharlı tramvaylar buradaki oteli kalınamaz hale getirmişti.

Sergi sarayında dolaşarak çeşitli pavyonları hayranlıkla seyrettikleri sırada Alexander birdenbire konuştu.

"Yakında İngiltere'ye gidiyorum."

Ruby durup ona baktı. "Bu da nereden çıktı şimdi?"

"Kadınlarla dolu bir evden bıktım. Yakında yeni bir on yıla gireceğiz, yeni yüzyıla aramızda da sadece yirmi yıl kalacak. İngiltere'de, İskoçya'da ve Almanya'da olan bitenleri görmek istiyorum. Oralarda demiri sertleştirmek için yeni ocaklar, köprü inşa etmek için yeni yöntemler, oyuncaklıktan çıkıp dev bir kuvvete dönüşecek bir elektrik üretmek için yeni yöntemler, hatta sanayide devrim yaratacak yeni motorlarla ilgili söylentiler var." Alexander'ın gözleri parlıyordu. "Anna olmamış olsa, Nell ile Elizabeth'i yanımda götürür, onları Londra'nın Batı Yakası'nda iyi bir eve yerleştirir ve orasını kendime üs yapardım. Ama bu olamaz ve açık konuşmak gerekirse bundan memnunum. Kadınlardan uzak kalmak ihtiyacındayım... hatta senden bile Ruby."

Colleen McCullough

"Seni çok iyi anlıyorum." Genç kadın yürümeye başladı. "Eğer mümkün olursa Lee'yi görmeye gidecek misin?"

"Lee'yi ziyaret etmek gündemimdeki birinci madde. Aslında tatilde olduğu zamanlar onu yanımda götürmek niyetindeyim. Bir mühendis adayı için çok yararlı bir deneyim olur."

"İşte bu harika, Alexander! Sana teşekkür ederim!"

Genç adam durup ona baktı. "Sana daha önce sormadığım bir şey var, Ruby. Herhalde Lee, onunla tanışmamızdan o kadar kısa bir süre sonra gittiği, seninle ben ise o günlerde şimdiki iki-eşli çift olmadığımız için. Bilmek istediğim şu: Soyadı Costevan olduğuna göre Lee nasıl olur da kendine Çinli prens süsü verebilir?"

Ruby'nin kahkahası o kadar içten ve cana yakındı ki çevrelerindeki insanlar dönüp onlara baktı. Kolunda çarpıcı güzellikte bir kadın olan Alexander Kinross tabi tüm bakışları üzerinde toplardı, ama dedikoduculara bakılırsa bu kadın karısı olmadığına göre, gizli bakışlardı bunlar.

"Alexander, Lee neredeyse on beş yaşını dolduruyor! Bu soruyu senin sorman ise upuzun altı yıl sürdü! Sung'un önerisi üzerine Proctors'a, Lee'nin, babasını düşmanlarından korumak için ismini gizlediğini anlattım. Bu düşmanlar sırf babasından intikam almak için oğlunu kaçırabilirlerdi. Bütün okul bu sırrın farkında, Lee de gerçek kimliğine ilişkin tahminlerini dinlemekten büyük zevk alıyor. Okulda başka Çinli talebeler olsa durum daha zor olurdu, ama Lee yakın zamana kadar tekti. Şimdi bir yıldır iki Çinli daha var, ama onlar Wampoa'dan zengin tüccarların çocukları, Lee ise Peking'le zerrece ilgilenmediklerini söylüyor."

"Vay vay," dedi Alexander sırtarak.

Ruby, "Önemli bazı yasamaları kaçıracaksın," dedi. "Parkes'in, Katolik okullarına ve başka mezheplerin okullarına yapılan finansal yardımları keseceğini duyuyorum. Ama zengin züppeler tarafından finanse edildikleri için sonuncular için fazla bir önemi yok. Oysa Katolik okullarına giden çocuklar daha yoksul çevrelerden geliyorlar."

Dokunuş

Alexander, "O berbat bir Protestan fanatığı," dedi.

"Yeni bir toprak yasası ve Çinlilerin göçünü sınırlayan bir ikincisi tartışılıyor. Ve evet, seçimlere ilişkin bir, iki yasa daha var. Politikacılar niçin seçmen sınırlamalarıyla oynarlar sanki?"

"Daha çok oy elde etmek için, Ruby. Bana kuramsal sorular sorma."

"Hıh! Beni asıl rahatsız eden bazı bölgelere içki yasağı hakkını tanıyacak içki yasası! Kahrolası eğlence düşmanı reformcular!"

Alexander, genç kadının kolunu okşayarak, "Sakin ol, Ruby," dedi. "Kinross içki yasağını onaylamaz, içki içmeyen Çinlileri dolayısıyla zaten kendine hâkim ve ölçülü bir çoğunluğun yaşadığı bir yer. Fanatikler Kinross'da içki yasağı yasasını geçirmek için yeterli oyu toplayamazlar, nedeni de Çinlilerin oy hakkı olmayışı, beyazların da içkiyi çok fazla sevmeleri."

"Zaten benimkisi dürüst bir otel, bir pub değil. Gerekirse Hill End'deki polise rüşvet de verebilirim."

"Gerekmeyeceğine emin olabilirsin. Sözüme güven." Alexander'ın sesi değişti. "Oldukça uzun bir zaman uzaklarda olursam hiç şaşma."

"Oldukça uzun bir zaman ne kadar, Alexander?"

"İki, üç, hatta belki de dört yıl."

"Tanrım! Sen eve dönene kadar kızlık zarım yeniden oluşmuş olacak, dördüncü kez bir bâkire olacağım."

"Ben de sana öyleymişsin gibi davranacağım, sevgilim."

"Bu, orada oğlum Lee'yi Cambridge'e yerleştireceğin anlamına mı geliyor?"

"Evet. Apocalypse şirketi belki bir profesör kürsüsünü finanse edebilir ya da bir araştırma laboratuvarı kurabilir."

Annesi, "Lee çok şanslı. Dilerim bunu takdir eder," dedi.

Alexander gülümsedi. "Öyle sanıyorum ki takdir ediyordur."

Kocasının 1879 sonlarında yola çıkması şok etkisi yaptıysa da, Elizabeth onun gidişine üzülmeydi. Sadece Nell avunmak bilmiyordu. Babası, onu beraberinde atölyelere, madenin işlendiği fabrikaya götürmeye, hat-

Colleen McCullough

ta geçen yılbaşı günü üç yaşını doldurduğundan beri madene indirmeye başlamıştı. Bütün gün eve tıklıp ne yapacaktı?

Alexander'in yanıtı, bir kadın mürebbiye yerine, ona okuma ve yazma, Latince, Yunanca, Fransızca ve İtalyanca öğretecek olan hep soru soran, huzursuz kafasını meşgul edecek bir erkek öğretmen tutmak oldu. Öğretmen William Stephens adında utangaç bir genç adamdı; Alexander onu Kinross Konağı'nın üçüncü katındaki geniş bir odaya yerleştirdi. Sung, Alexander'e üç parlak Çinli çocuk, Rahip Peter Wilkins de çok zeki olan oğlu Donny'yi yolladı. Alexander'in kendi, aileleri on yaşına kadar dağda okula gidebileceklerini söyleyen üç beyaz kız buldu. İçlerinde en küçüğü Nell'di. Çinli çocuklar, Donny Wilkins ve kızların beş yaşında olmalarına karşın Nell kısa zaman sonra dört yaşını dolduracaktı.

Günlerce gözyaşı döktükten ve kapris yaptıktan sonra Nell, küçük omuzlarını dikleştirerek, kaderine boyun eğdi ve babasına ne kadar benzediğini kanıtladı. Bir gün o da babasıyla gidecek kadar büyüyecekti; o vakte kadar onun kalbindeki yerini koruyabilmek için yapması gereken şey dershanede üstün olmaktı.

Yarım düzine kâhya kadın gelip gittikten sonra Bayan Gertrude Surtees işe başladı ve aileye kılıf gibi uydu. İki çocuğu büyüüp evlenmiş bulunan bu ellilik dul, Blayney'de köhne bir pansiyonu yönetirken Constance Dewy tarafından bulunmuştu. Bayan Surtees şen bir insandı. Kolay kolay şoke olmuyor, Nell'e veya aşçı Chang'a yüz vermiyor, geri kalan Çinli hizmetkârlara iyi davranıyor ve onları ustaca idare etmeyi beceriyordu. Hatta Jim Summers'in sevgisini kazanmayı bile başarmıştı. Alexander seyahate gideceğini haber verdikten sonra bu sempati daha büyük önem kazandı, zira Summers bu kez efendisiyle birlikte gitmeyecekti. Maggie Summers, kocasının sözünü etmek istemediği gizemli bir hastalığa yakalanmıştı.

Bununla birlikte Alexander yokken idare Summers'in elinde değildi. Sung işlemeli ipek giysilerini giyerek madenle bütün öbür Apocalypse iş-

Dokunuş

İletmelerinin: Lithgow'daki kömür, demir ve tuğla ve Lithgow'un yakınındaki Rylstone'da bulunan çimento işletmelerinin, Wellington çevresindeki çok sayıda büyük buğday tarlasının, Kuzey Queensland'deki kalay madeninin, Sydney'deki buhar makinesi fabrikasının ve yeni bir boksit madeninin yönetimini eline almıştı. Bundan fazlası da vardı.

Alexander'in huzursuzluğuna bir tepki olarak Elizabeth, kocasının yokluğunda Kinross Konağı'nın altını üstüne getirmeye ve evi kendi hoşuna giden renkler, kumaşlar ve möbelerle döşemeye karar verdi. Alexander, ona neye heves ederse yaptıрма yetkisi vermişti. Yalnız iki şartla: birincisi, kütüphanesine elini kesinlikle sürmemesi, ikincisi ise hiçbir şeyin duygusal bir gerilemeye neden olacak kadar mavi olmaması.

Ruby, "Biliyor musun, o, kırmızı rengi seviyor," dedi.

Kırmızının fahişelere özgü bir renk olduğunu keşfetmenin şokunu hâlâ atlatamamış olan Elizabeth, "Ama ben sevmiyorum," dedi. Hülyalı görünüyordu. "Bazı odalar kayısı ve leylak rengine, başkaları morumsu ve sarımsı krem rengine, bir, ikisi ise yeşilimsi ve beyaz hareli kobalt mavisi olacak."

Ruby, "Modern, ama fena değil," diye itiraf etti.

Ruby ile Constance'ın her ikisi de alışveriş yapmaya bayıldıkları için, üç genç kadın Anna, Jade, Pearl, İpeksi Çiçek ve Şeftali Çiçeği'ni de yanlarına alarak düzenli olarak Sydney'e yollanıyorlar, kumaşlar seçiyorlar, duvar kâğıtlarına hayran kalıyorlar, elbise provası yaptırmadıkları veya iskarpinler ve şapkalar ısmarlamadıkları zamanlar möble satıcılarını deliye çeviriyorlardı. Onlara katılmaya hiç de hevesli olmayan Nell, Kelebek Kanat, Bayan Surtees ve Bay William Stephens'le dağdaki konakta kalıyordu.

Geri zekâlı çocuklar konusunda uzman olduğu söylenen her doktor Anna'yı görmüştü ve teşhis her defasında aynıydı: iyileşme umudu duyulmamalıydı, iki yaşına gelip de yürümeyi ve konuşmayı beceremeyenler hayat boyu geri zekâlı kalmaya mahkûmdular.

Anna'da buna rağmen gelişme görüldü. On beş aylık olduğunda başını dik tutabiliyor ve dikkatini çekmeye çalışan bir kimse üzerinde odaklaştırabiliyordu. Gözlerini odaklaştırdığında güzelliği daha belirginleşiyordu. İri gözleri annesinkiler gibi inanılmayacak kadar uzun siyah kirpiklerle çevrili grimsi maviydi.

İki yaşına geldiğinde iskemlesinde destek almadan oturabiliyor ve karnını doyurabiliyordu. Üstünü başını kirleterek yaptığı bu işi Jade bir zafer olarak niteliyor, Elizabeth'in ise midesi bulanıyordu. Anna'nın Jade'e bağlılığı su götürmezdi. Ama yüksek iskemlesine oturmaya başladık-tan kısa bir süre sonra Elizabeth'i tanımaya başlamıştı. Ancak yürümüyor ve konuşmuyordu. Nell, Anna için çok özeldi, ablasını sevinç anlamına çekilebilecek çılginca cıyıklamalarla karşıliyordu.

Jade ilaç dükkânındaki Hung Chee'nin rehberliğinde ısrar ediyordu. Çinlinin doğulu bilgisi Anna'ya Sydney'li doktorların önerdikleri şurup-lardan veya kocakarı ilaçlarından daha yararlı gözüküyordu.

Çünkü Hung Chee'nin önerisi hareket, sabır ve derslerde süreklilik-ti. Ayrıca başını kaldırmasına yardımcı olmak için batırdığı ince iğnelerle kızı kirpiye döndürmüştü. Elizabeth bunun yararlı olacağından şüphe du-yuyordu, ama men etmemişti, şöyle ki Anna başını kaldırabilip de, Hung Chee, onu yürütmek için yeni bir tedaviye başlamak isteyince kabul etti. Garip olan şu ki Anna iğnelerle kirpiye döndürülmeyi seviyordu, belki de Hung Chee'yi sevdiği için.

Anna bir lazımlığın üstüne oturmayı öğrendiğinde ne kadar sevinil-di. Öyle de olsa bu faaliyetle dışkılama arasında bağlantı kurmasına ka-dar altı ay geçecekti, ama sonunda bu bağlantıyı kurdu, en azından çoğu zaman. Alexander'ın 1878'in sonunda yola çıkmasından kısa bir süre son-ra üç yaşındaki Anna tek tük birkaç kelime hecelemeye çalıştı. "Anna", "Jade" ve "Nell" sözlüğünün tamamıydı, ama her biri doğru kişiye yö-ne-likti. Üç buçuk yaşındayken sözlüğüne eklediği bundan sonraki kelime "bebek" anlamına gelen "dolly" oldu: yanında uyuduğu ve iğne seansların-

dan iskemlesinde yemek yemesine ve dışkılmasına varıncaya kadar her türlü faaliyeti sırasında yanında bulundurduğu pis paçavra yaratık. Bebeğin haftada en az bir kez yıkanması gerekiyordu, ama Elizabeth onun yerine yeni bir bebek koymaya çalışınca Anna haykırarak bütün evi ayağa kaldırdı ve eskisi iade edilene kadar susmadı.

Ruby, "Bu iyi," dedi. "Anna ikisinin arasındaki farkı biliyor."

"Bayan Surtees, Çinli terzideki Wing Ah'a Anna'nın bebeğini, kumaşını soldurmaya ve çıkaramadığımız bütün lekelerine varıncaya kadar aynen kopyalatmamızı önerdi. Bu durumda, bebek kaçınılmaz olarak er veya geç dağıldığı zaman yerine yeni eski bebeği koyabiliriz."

"Aferin Bayan Surtees! Bu kadın bir hazine, Elizabeth."

Elizabeth'in haftada iki kez Kristal'la Göl'e kadar gitmeye hâlâ vakit oluyordu. Onu ayakta tutan da sadece buydu. At suyun içinde ırmağın kaynağı yönünde yürümeyi sevmediğinden genç kadın pala gibi bir bıçak edinerek orman içinde bir patika açtı. Bir yandan da patikanın, eve döndüğü zaman Alexander'ın gizli yerini keşfetmesine yol açmasından korkuyordu. Ama bu gelecekle ilgili bir kaygıydı. Yola çıkmasının üzerinden on sekiz ay geçen Alexander Kinross'a dönmekte hiç acele etmiyordu, bu en azından mektuplarından belli oluyordu.

Karısına yazdığı mektuplar kısa ve kuruydu, Ruby'ye yazdıkları daha uzun, daha eğlenceliydi. 1881'de on yedisini dolduran Lee'yle doluydu.

Mektupların birinde, "Anneciğini çok özlediğinden şüphelensem de onu İngiltere'ye yollamakta iyi etmişsin, Ruby," diyordu. "Senin hakkında anlattıklarımı suyu emen bir sünger gibi içine çekiyor, ona verdiğim fotoğraflar da odasında şeref köşesini işgal ediyor. Bir son sınıf öğrencisi olarak kendine ait bir yatak ve bir de çalışma odası var. İki İranlı prens de iki yanındaki odaları işgal ediyorlar. Aristokrat sınıfına özgü bir İngilizce konuşuyor, kibirli davranmamasına rağmen asil tavırları var. Yeni okul kostümüyle çektiymiş olduğu bir fotoğrafını yolluyorum. Fotoğrafının çekilmesine isteksiz davrandı; görünüşe göre öğrenci arkadaşlarının

bazı yanlış inanlarını benimsemiş, kameranın ruhunu çalmasından korkuyor. Tanrı'ya şükür mühendis yanı buna yüzde yüz inanmasını önlediği için bu fotoğraf çekilebildi.

"Boy şimdiden yüz seksen iki santim; öğretmeni onun için daha epeyi boy atar diyor. Adamın erkek çocuklar ve delikanlılarla ilgili hayli deneyimi var, onun için bilerek konuşuyor. Bu durumda onu gördüğün zaman orta karar bir devle karşılaşırsan hiç şaşırma. Kürek kıyafetiyle hayran olunacak bir fiziği var, uyluk kasları beyaz adamlarıninkiler gibi zayıf değil. Baldır kasları da tıpkı Çinlilerinkiler gibi kalın ve güçlü. Sonuç olarak şampiyon bir koşucu olduğu gibi harika kürek çekiyor. Kriket de onun için tutku halini almış. Bir gün Cambridge adına kürek çekmeyi ve en azından koleji için kriket oynamayı ümit ediyor. Kolejinin yabancılara karşı olmayan Caius olması olası. Bütün bunlardan gelecek yılın ekim ayında Cambridge'de olmayı beklediği sonucunu çıkarabilirsin. Harikulade şivesine rağmen bir İngiliz centilmeni olmadığı belli olduğuna göre, işini kolaylaştırmak için Cambridge kodamanları katında araştırmalarda bulunuyorum. İki İranlı genç de Cambridge'i seçmişler, Proctor'un başka bazı öğrencileri gibi onlar da Lee'e güveniyorlar. Oğlunun değişmez bir gücü olduğunu söyleyebilirim."

Ruby mektubu Elizabeth'den geri aldı ve gururla gülümseyerek ona fotoğrafı uzattı. "İşte Lee bu," dedi.

Resimde Lee bir sandalyede oturmuş, bacak bacak üstüne atmıştı. Elizabeth, Ruby'nin belirgin gururu ve Alexander'in şaşılacak duygusallığından etkilenmemeye çalışarak resmi dikkatle inceledi. Genç kadın, böylesine yakışıklı ve de egzotik bir genci daha önce hiç görmediğini kendi kendine itiraf etmek zorunda kaldı. Lee'nin benzediği Sung'da bile bu denli kusursuz yüz hatları yoktu. Fakat Lee'de Ruby de vardı. Lee'nin kameraya bakarken sergilediği gülümseyiş, gamzelerin varlığına işaret ediyordu; beyaz ırktan olanların biçimindeki gözlerinin açık renk olduğu belliydi. Daha önemlisi, büyük bir zekâ yansıyorlardı.

Elizabeth fotoğrafı iade ederek, "Dikkate değer bir genç," dedi. "Gözleri seninkiler gibi yeşil mi?"

"Aynı yeşil değil, ama aynı derecede yeşil. Bu yanıt seni tatmin etti mi?"

"Ha evet. Saçları bol briyantınlanmış gibi arkaya taranmış, oturduğu koltukların baş hizasına yağ çıkmaması için örtüler örtmeli."

"Yağ veya briyantın yok. Lee'nin bir örgüsü var."

"Bir örgüsü mü?"

"Evet. Sung öyle istedi."

"Demek sekiz yıl geçti, onu tekrar görmem için dört yılın daha geçmesi gerekiyor."

Ruby, Kinross'a dönmek için teleferik vagonuna binerken, dört yıl daha geçmesi lazım, diye düşünüyordu. Geçmiş bir ebediyete eklenecek bir ebediyet daha. Sesinin çatladığına, çenesinde ilk kılların çıkışına veya bir kadının oğlunun erkekliğini birdenbire annesinden gizlemeye kalktığı o büyüleyici ana tanık olamadım. Bana yazdığı her mektup yeşim renginde bir kurdeleyle bağlı ve yeşim taşından kutusuna yerleştirildi. Her birinin her kelimesini ezbere biliyorum, öyleyken bana hemen hemen bir yabancı olarak dönecek. Onu fotoğrafta zor tanıdığımı Elizabeth'e nasıl söyleyebilirdim? Onun kaybının ve benimkinin yasını tutarak saatlerce ağladığımı? Tek avuntum resmindeki gözlerin sakın ve dengeli bakması, herhangi bir acı ya da güvensizlik yansıtmaması. Ayrılmamızın ilk acısını atlattıktan sonra Proctors'daki yaşantısı çok ilginç ve tatmin edici olmuş olmalı. Daha fazlasını bekleyemem, geriye sadece kendine bir eş seçtiği zaman bunu doğru sebeplerle yapmasını umut etmek kalıyor. Alexander bu eşin Nell olmasını istiyor, ama ben Nell'in, Lee'nin çekici bulacağı tip-te bir kadın olacağını sanmıyorum. Daha beş yaşında bile açık sözlü ve bağımsız ruhlu bir kız. Elizabeth vaktini Anna'ya adamak zorunda kaldı, Nell bu durumda kendi yolunu çizmek zorunda. Alexander'e o kadar benziyor ki. Lee, Alexander'i taparcasına sevse de Nell'i de taparcasına

seveceğini düşünmekte zorlanıyorum. Her neyse, bütün bunlar geleceğe ait şeyler. Oğlumun nasıl bir erkek olduğunu keşfetmeme daha dört yıl var. Lee döndüğü zaman yirmi bir yaşında ve kendi kendisinin efendisi olacak. Bebeğim erişkin bir erkek olacak, ben de Apocalypse işletmelerindeki hissemi onun üstüne geçirebileceğim. Yönetim kurulumuzda benim için bir yabancı olarak oturacak.

Bu düşünceler çok acı verici olduğu için Ruby dikkatini Kinross'a çevirdi. Ne kadar değişmişti! Çirkinlik gitmiş, yerini asfalt yollar, iki yanı ağaçlı sokaklar, Kinross Otel ve St. Andrew Kilisesi'nin de aralarında bulunduğu güzel tuğla binalar almıştı. Şimdi yeşil ve bakımlı olan Kinross Meydanı'nın bir yanında yeni bir bina yükseliyordu: Alexander'in kıymetli tiyatro ve opera binası. Tek opera binasına niçin Gulgong sahip olacak, Bathurst'de niçin üç tiyatro bulunacak da Kinross'da bir tane bile bulunmayacaktı? Bütün evler ahşaptı, okul daha büyük ve gösterişli bir tuğla binaya nakledilince son kerpiç bina da yıktırılmıştı. Irmak park sıraları, ağaçlar ve süslü gaz lambalarıyla bezeli beton setlerin arasında akıyordu. Heyhat, suyu her zaman olduğu gibi kirliydi.

Çünkü şehirle dağın eteğinin arasında demiryolu rayları, makineler, motorlar, rafineri, düzinelerle oluklu demir barakalar ve kara dumanlar kusan bacalarıyla bütün bir endüstri yer alıyordu. Altın aynı miktarlarda çıkarılmaya devam ediyordu, ama müstemilatına bir gazhane, bir dinamo tesisi ve soğutma birimi katılmıştı. Kinross şimdi Bathurst'den taze sütle et, Sydney'den ise balık ve meyve getirtiliyordu.

Alexander ve soğutma birimlerinin kralı Sam Mort olmamış olsa bu koloni ne yapardı? İngiltere'de olsalar bu adamlar herhalde çürüyüp giderlerdi, ama burada Yeni Güney Galler'de muazzam girişimlere el atmışlar ve büyük servet sahibi olmuşlardı. Merak ediyorum, mahkûm bü-yükbam Richard Morgan'la mahkûm annem ceza niyetine gönderildikleri yerin ne hale geldiğini görmüş olsalar ne derlerdi acaba? Bir de bana bakın, bir zamanlar yaşlı bir adamın sevgilisi, sonra bir genelev patroniçe-

si, şimdi ise bir şirket yöneticisi olan Ruby Costevan. Erkeklerin elinde değil. Şuna buna el atıyorlar ve onları sonsuza dek değiştiriyorlar. Lüks oteline dönmekte olan Ruby böyle düşünüyordu.

Zaman yuvarlanıp gidiyordu. Kamusal yönleri yönetici konumundakilerin kusurları nedeniyle cesaret kırıcıydı. Parlamentoda konuşan Başbakan Sir Henry Parkes, meclis üyelerine, koloninin İngiliz karakterinin ve Protestan dininin hâkimiyetinin korunması için İrlandalıların göçünün sınırlandırılması gerektiğini bildirince, Kinross nüfusunun İrlanda kökenlileri öfkeden patlama raddelerine geldiler. Parkes, başlıca arzusunun, Protestan ahlakının öğretilmesiyle etkisinin garantilenmesi olduğunu söyledi. Bu nedenle İrlandalılarla Katoliklere zaten fazla İrlandalı ve Katolik olan statükoyu değiştirecek lütuflar bahşetmemek gerektiğini ileri sürüyordu. Bu saçma beyan İrlandalı Katoliklerle Britanya Adaları'nın başka bölümlerinden gelen Protestan kuzenleri arasında esasen var olan çatlağı daha da derinleştirdi. İrlandalılar ve Katolikler en çok işçi sınıfının içinde yaygın olduğundan işçi sınıfıyla kendilerinin üstündeki sınıflar arasındaki uçurum da daha belirginleşiyor; Hristiyan bile olmayan "Moğol ve Tatar" akınlarına benzetmeler bile yapılıyordu. Fakat fanatizmle hoşgörüsüzlük söylentilerinin, bir Başbakan gibi yüksek konumdaki insanlar arasında da görülmesi bu gerici düşüncelerin ne kadar yaygın, kamu görevlilerinin de insanları birleştirecek yerde bölmeye ne kadar meraklı olduklarının göstergesiydi.

1881 yılının ocak ayında Çinli göçünü sınırlamak amaçlı bir sömürgeler arası konferans Sydney'de toplanmış ve İngiliz Hükümeti'ne, Avustralya kolonilerinin, Çin'e karşı fazlaca uzlaşmacı olan İngiliz politikasına bağlı kalmamaları gerektiğine dair bir tezkere sunmuştu. Bu tezkerede ayrıca, Batı Avustralya Hükümeti'nin, çiftlik işçisi veya ev hizmetkârı olarak çalışmak isteyen Çinli göçmenlere yardımcı olunması kararı da ayrıca protesto ediliyordu.

Sung, Çinlilerin meseleyle ilgili görüşlerini ifade etmek için birkaç Çinli kodamanla işbirliği yaptı ve büyük ölçüde boş olan bir ülkeye bu kadar yakın olan sayısız milyonları düşman etmenin akılsızlık olacağı gerçeğine sömürge konferansının dikkatini çekti.

"...adalet, yasallık ve hakkın yerine keyfi şiddete, nefrete ve kıskançlığa başvurursanız, belki istediğinizi yaptırırsınız, belki salt gücün ve daha kalabalık sayıların baskısıyla büyük bir haksızlık başarılabilir, ama bu arada dünyadaki ulusların arasında iyi şöhretiniz onarılamaz biçimde zarar görür ve haklı olarak gurur duyduğunuz bayrak artık özgürlüğün ölçüsü ve ezilenlerin umudu olmaktan çıkarak yalan ve ihanetle özdeşleştirilir."

Gerçekten de Alexander'in o kadar umut bağladığı bu yeni on yıl, Avustralya toplumundaki çok sayıda farklı gruplar arasında bir kırgınlık ve içerleme havası içinde başlamıştı. Kadınlar öğrenim bahsinde haksız muamele görmelerini protesto etmeye giriştiler, Sydney Üniversitesi de sonunda bütün fakültelerini kız öğrencilere açtı. Tıp fakültesi dışındakileri tabi. Tıp diplomalı bile olsa bir kadının penisle skrotumu incelemesi, ellemesi ve kesip biçmesinin düşüncesi bile korkunçtu.

Çoğu Kinrosslular gazeteleri (*Daily Telegraph* ve *Bulletin* adında haftalık bir yorum yayını da şimdi onlara katılmıştı) okuduklarından bütün bu olaylarla görüşler özükseniyor ve tartışılıyordu, fakat Ruby ile şehrin birahaneçilerine sorulursa bu sefil fanatikler parlamentoda çok fazla güç kazanıyorlardı; örneğin, yeni yasalar otellerle barları pazartesiden cumaya kadar kapılarını akşam on birde pazarları da bütün gün kapamaya zorluyordu. Ruby de eyaletteki birçok meslektaşıyla birlikte eski yasa uyarınca içki satışı izinlerinin 1882 Haziranı'na kadar geçerli olduğuna ve eski içki saatlerinin yine aynı tarihe kadar geçerli olacağına dair İçki Komisyonu'nu bilgilendirdi. İşte o kadar.

Elizabeth için zaman daha çok bir doğum günleri silsilesiydi. Nell 1882'nin yılbaşı gününde altı yaşını, Anna da 6 Nisan'da beş yaşını doldurdu. On sekizinci yüzyılın saygısız ve maddiyatçı komedi tiyatrosu tara-

findan düşünölmüş harikulade bir oyunun orta yerinde olmak gibi bir şeydi bu, şu farkla ki komik değildi. Nell çok heceli bir söz dağarcığının sahibi olmuştu ve şimdiden trigonometriyle cebire aklı eriyordu, oysa Anna daha yürümesini öğrenmemişti ve hâlâ "Anne", "Jade", "Nell" ve "bebek" diyordu. Bununla birlikte, Anna bir sürpriz hazırlıyordu; beşinci doğum gününde bebek odasında gülerек ve cıyaklayarak Jade'e doğru süründü.

Elizabeth yılmadan görevlerini yerine getiriyor, fakat bu görevlerden hoşlanmakta zorlanıyordu. Görünüşe bakılırsa Jade'in hiçbir şikâyeti olmadığından Elizabeth çocuğun annesi olarak kendisinde yolunda olmayan bir şeyler olduğunu hissediyordu. Anna'nın, onu Alexander Kinross'un karısı olarak hayatına sonsuza dek mihlayarak kazık olduğunu biliyordu. Anna'nın doğumundan önce yatakta geçirdiği o bitip tükenmez haftalarda şöyle düşündü: Alexander'in ona cömertçe verdiği harçlıkları biriktirse, bir gün Alexander'i terk edip İskoçya'ya dönebilir ve küçük bir evde saygın bir ihtiyar kız olarak orada hayatını tamamlayabilirdi. Çocuklarının onsuz pekâlâ hayatlarını yaşayabileceklerini düşünüyordu; Nell bunu şimdiden beceriyordu. Ama sonra Anna'ya baktı ve geleceğinin nasıl olacağını gördü. Hayat boyu birilerine yük olması için yaratılmış bu zavallı küçük yaratığı nasıl terk ederdi. Bunu yapamazdı, kesinlikle yapamazdı. Bu da Anna'ya bakmaktan nefret etmesine rağmen, Anna'yı sevdiği anlamına geliyordu.

Ah, Anna'nın düzeyinde oyuncak bir sandalyeye tüneyerek aynı kelimeleri, "vii-vii", "pooh" ve "yumyum" gibi kelimeleri tekrar tekrar hecelemenin can sıkıntısı! Çabalarının yararsızlığı bazen Elizabeth'i deliye çeviriyordu. Buna karşın Ruby'nin muhteşem maddiyatçılığı, erkeklerin harikulade çılgınlıklarıyla geri zekâlı çocukları aynı kolaylıkla kapsamına alabiliyordu. Anna, pahalı elbisesinin üstüne salyasını akıttığı, üstüne kustuğu ya da büyük bir neşe ve mutlulukla üstüne dışkılarını bulaştırdığı zaman Ruby'nin kılı bile kıpırdamıyordu. Buna karşın, Anna aynı şeyleri

ona yaptığı zaman Elizabeth mide bulantısı ve ondan da güçlü bir tiksintiyle savaşıyor odadan kaçmak zorunda kalıyordu. Ve o Elizabeth olduğu için, insancılıktan yoksun olduğunu, ağzına gelen midesiyle korkunç tiksintisinin, Anna'yı sevse de bu sevginin geri zekâlı bir çocuğa bakması-na yetmediğinin kanıtı olduğunu kendi kendine itiraf ediyordu.

Alexander bir zamanlar nazik ve ince ruhlu olduğumu söylemişti. Ama değilim, diye kendi kendini eleştiriyordu. Kadınların en berbadı olan anormal bir anneyim. Annelerin çocuklarıyla ilgili her şeyin üstesinden gelebilecekleri söylenir, ama gelin görün ki ben çocuklarımın ikisiyle de başa çıkamıyorum. Anna eğer yerlerde sürünen bir hamur parçasıysa, Nell de hiçbir duygu veya fikir alışverişinde bulunamadığım korku verici üstün bir varlık. Nell'e bir bebek verseniz onun üzerinde ameliyata girişiyor; keskin bir bıçak alıyor, ortasından uzunlamasına yarıyor, içindeki dolgu maddesini çıkararak iç organlarının durumu hakkında çokbilmiş sözler sarf ediyor. Sonra gidip içindeki gravürler Albrecht Dürer'in eseri olan Alexander'ın sevgili korkunç anatomi atlasından bebeği için gerçeğe uygun boyalı vücut kısımları üretiyor. Ve bunu yapmadığı takdirde de gece yarısı yatağından kalkıp Alexander'ın ona verdiği teleskopla damın yassı bölümünde aya bakıyor veya bir şeyin halkaları hakkında saçmalıyor. Ben minyatür bir Alexander'le bir kabak doğurmuşum meğer ve ikisinden de hoşlanmak içimden gelmiyor, onları karnımda taşıdığım ve benim bir parçam oldukları için onları kuru kuru seviyorum sadece.

Anna'nın ne düşündüğünü kim bilebilir, düşünebiliyorsa eğer... Jade düşünebildiğine yemin ediyor. Hoş, Nell de Anna kadar bir canavar; otoriter, huzursuz, kibirli, kararlı, doymak bilmeyen bir merak sahibi ve korkusuz. Gözlerinin siyah değil mavi olmasına rağmen, Nell sivri kaşlarının altından bana baktığı zaman sanki Alexander'ın bana baktığını görüyorum. Altı yaşında, ama annesine Anna'dan sadece birkaç derece üstün bir zekâ sahibi gözüyle bakıyor. Kucaklanmaktan, sevilip okşanmaktan ve öpülmekten nefret ediyor. Geçen doğum gününde giyip oynaması için

Dokunuş

ona verdiğim atılmış elbiselerimle dolu büyük kutu açılmadan duruyor... onun yaşında başka bir kızın hazine sandığı olarak göreceği armağan yüzünden bana fırlattığı yaralayıcı bakış yok mu! Ne o, anne, yoksa beni Anna gibi bir budala mı zannediyorsun, der gibiydi.

Kızlarımın ikisini de sevebiliyorum, ama bir tanesinden olağanüstü zekâsı, ötekinden de davranışları beni tiksindirdiği için hoşlanamıyorum.

Tanrım, nerede hata yaptığımı bana söylesen. Neyim eksik benim?

Bu düşüncelerinin bir kısmını Ruby'ye açtığında öteki kadın onu küçümser gibi sırttı.

"Doğrusu, kendine fazla haksızlık ediyorsun, Elizabeth! Benim gibi pislikten ve dağınıklıktan yılmayan sağlam mideli insanlar vardır; belki de pislik ve dağınıklıkla çevrili olarak büyüdüğümüz için öyleyizdir. Sanıyorum, sen her şeyin silinip süpürüldüğü ve parlatıldığı o pırl pırl İskoç evlerinin birinde büyüdün. Orada fazla içkiyi kusan, sızdığı yerde dışkılayan, ta ki küflenmelerine kadar bulaşıkları yıkamayı unutan, çöpleri ko kuşmalarına kadar evin içinde bırakan kimse olmamıştır. Elizabeth, ben resmen bir lağımın içinde büyüdüm! Miden pisliği kaldıramıyorsa, kaldırmaz. Ne kadar çabalasan da kendini değiştiremezsin. Nell'e gelince -burada sana katılıyorum- kız resmen bir tür canavar. Herkesin bir bakışta sempati duyacağı biri olamayacak o, aksine itici bir etki yapacak. Çok az eğitim gördüğün, Alexander de bunu sana hissettirdiği için acı duyuyorsun. Ben de eğitim görmedim, ama onunla ilk tanıştığımda on altı yaşında deneyimsiz bir kız değildim. Biraz neşelen ve kendini cezalandırmaktan vazgeç. Çocuklarını sevmen, onlardan hoşlanmandan çok daha önemli."

Elizabeth 1882 yılında bir mayıs sabahı evle Göl arasındaki dört buçuk kilometrelik yolu gitmek için Kristal'a binerken, yağmura ihtiyacımız var, diye düşünüyordu. Göl delirmemi önlüyor. Orası olmasa, beni bir yandan abuk subuk konuşurken bir yere tıkırlar ve üstüme hortumla su sıkarak yola getirirlerdi. Ama o durumda bir şey bilmezdim, bu ise bir tür

huzur olurdu. *Elizabeth*, buna kendine acıma, demiş. Vehimlere, hayali incinmelere ve başkalarının duygularıyla iletişimsizliğe yol açtığı için cürümlerin en büyüğü. Her ne isen, neler çekersen çek, bunu kendi kendine yaptın. Babana hayır diyebilirdin -seni dövüp Dr. Murray'a yollamak dışında ne yapabilirdi? Alexander'e de hayır diyebilirdin- seni saygınlığın zedelenmiş olarak babana geri yollamaktan başka ne yapabilirdi? Ruby haklı, kendimi ve kusurlarımı çok fazla düşünüyorum. Bunun yerine Göl'ü düşünmeliyim. Orada her şeyi unutabiliyorum.

Kısrığı patika boyunca ileri sürdü. Şimdi orası çiğnene çiğnene o kadar belirgin bir yol olmuştu ki her kim istese ya da izin elde etse izleyebilirdi. Öyleyken Göl'de kendisinden başka bir kimse tarafından tecavüz edilebileceği aklına gelmemiştir.

Ancak Göl'e 300 metre kala Elizabeth şen ve gamsız bir erkek kahkahası duydu. Gösterdiği tepkide korku yoktu, ama atın üstünde ilerlemedi. Kristal'dan aşağı kayarak hayvanı bir ağacın dalına bağladı, pırıl pırıl beyaz derisini okşadı ve yavaşça ilerledi. Öfkelenmişti: o yabancı ne cüretle Kinross arazisine giriyordu? Korkmuyordu, ama yine de ihtiyatlı olmalıydı. İhtiyat, ilk olarak davetsiz konunun kim olduğunu görmesini gerektiriyordu. Örneğin, Göl bir haydut kafilesi tarafından keşfedildiyse yapması gereken, kendini belli etmeden atıyla eve dönmek ve orada Alexander'in gitmeden önce kurdurduğu düzeneği kullanmaktı. Bu, Kinross polis karakoluyla Summers'in evine bağlı bir telefondur. Başka bir bağlantısı yoktu, ama anında yardım sağlayacağı kuşkusuzdu. Öbür olasılık gelenlerin bir grup yerli olmasıydı, ama onlar beyaz yerleşim yerlerine pek ender yaklaşırlar ve madenden korkarlardı. İnsanlarla meskun olmayan o kadar yüzlerce mil kare orman vardı ki bu seyrek nüfuslu insanlar, beyaz adamın yozluğundan kaçarak aşiret kimliklerini korumayı yeğliyorlardı.

Yakında bağlı at yoktu, haydutlar ya da yerlilerden de hiçbir iz yoktu. Sadece bir tek erkek vardı ve o Göl'ün üzerine uzanan bir kayanın üstünde arkası ona dönük olarak duruyordu. Genç kadının soluğu kesildi,

yavaşladı ve durdu. Erkek çıplaktı; ışık, altın renkli teninin ve omurgasını izleyerek belinden aşağı inen düz siyah yelenin üzerine vuruyordu. *Bir Çinli miydi?* Erkek bir an kadının bulunduğu yöne döndü, kollarını başının yukarısına kaldırdı ve en küçük bir su sıçratmadan tek bir hareketle yüzeyin altında kayboldu. Elizabeth'in tüm dikkati hızlı bir dönüş yaptığı anda erkeğin yüzü üzerinde yoğunlaşmıştı, o zaman gördüğü aynadaki kendi yüzüymüş gibi onu tanımıştı. Lee Costevan! Lee Costevan eve dönmüştü. Elizabeth'in dizleri altında bükülüverdi, külçe gibi yere yığıldı, anında da hava solunmak için başını sudan çıkardığında delikanlının onu göreceğini kavradı. Ne karşılaşma ama! İkisi için de ne büyük bir utanç! Genç kadın ne diyebilirdi ki? Dizleri üstünde sürünerek tam zamanında bir çalı kümesinin içine daldı.

Göl'ün içinde yaşayan balıklardan biri kadar güçlü bir sıçrayışla o balık kadar yükseğe fırlarken Lee'nin duyduğu zevk acı kadar etkileyiciydi. Sonra, sırsıklam saçlarını yüzünden arkaya atarak kendini çaba harcamaksızın kayanın üstüne çekti, büyülenmiş gibi etrafına göz attı ve güneşte kızarmak ister gibi dümdüz yere uzandı. Elizabeth kertenkele kadar hareketsiz olarak bulunduğu yerde kaldı. Sonra, erkek tekrar Göl'e dalmaya karar verince usulca oradan uzaklaştı.

Eve dönüş yolculuğunu nasıl başardığını kendi de bilemeyecekti. Gözleri, akıllı, hafızası hiçbir kusuru olmayan o güzel o harikulade vücutla doluydu. Pürüzsüz derisinin altında kasları su gibi akan o vücut, zevklerin idealini bir maske gibi taşıyan o yüz. Elizabeth tüm hayatınca özgürlüğün özlemini duymuştu, ama o özgürlüğü bir insanda kişileşmiş olarak o vakte kadar hiç görmemişti ve bu unutulamaz bir olaydı. Kutsal bir gerçeğin açıklanması gibi bir şey.

Lee Costevan eve dönmüştü.

Yeni Bir Acı Türü

Elizabeth'in yıkanıp arkasına bir öğleden sonra elbisesi geçirmesinin üzerinden çok geçmeden Ruby göründü.

"Lee döndü!" diye bağırdı. Yüzü mutluluktan ışıldıyordu. "Elizabeth, Lee döndü! Onu beklemiyordum, hiçbir fikrim yoktu!"

Elizabeth kelimeleri ağzının içi yünle doluymuş gibi otomatik şekilde yuvarlayarak, "Ne kadar güzel!" dedi. "Bayan Surtees, bize çay getirin."

Mutluluktan uçan Ruby'yi limonluğa aldı ve bir sandalyede birkaç saniye oturmaya zorladı. Artık daha kolay gülümseyebiliyordu. "Sakin ol, Ruby'ciğim," dedi. "Her şeyi duymak istiyorum, ama sen konuşabilecek durumda değilsin."

"Dün gece Lithgow treninden indi, damdan düşer gibi. Trenin niçin o kadar geciktiğini merak ediyordum, ama aktarma yapacakların Sydney'den gelen daha ağır trenden inmelerini bekliyormuş. Bekleme salonunda Sydney'in Anglikan piskoposu ve karısıyla beraberdim. Semt kilisemizi ziyarete gelmişti." Ruby kekeleye kekeleye konuşuyordu.

"Orasını biliyorum. Bu gece buraya yemeğe geliyor, yoksa unuttun mu? Sen de Lee'yle beraber gelebilirsin."

"Ve aniden Lee içeri girdi! Ah Elizabeth. Yavru kedim genç bir erkek olmuş! Öyle de *yakışıklı* ki! Ve ne de uzun boylu! Onun konuşmasını

Dokunuş

duymalısın, sesli harflerini İngiltere'nin kibarlarının en kibarı gibi yuvarlıyordu!" Ruby yanaklarına süzülen yaşları elinin tersiyle sildi ve ıslıl ıslıl gülümsedi. "Lee'nin konuştuğunu duyunca Piskopos Kestwick'in adeta dili tutuldu, sonra onun benim oğlum olduğunu anladığında onun gözünde ne kadar yükseldiğimi tahmin edemezsin!"

Elizabeth, "Bunun tutkularından biri olduğunu bilmiyordum," dedi. Bir yandan da kalbinin atışlarını yavaşlatmaya çalışıyordu.

Ruby dudak büktü. "Değil de. İhtiyar, Kinross'un düzenindeki yerim konusunda kararsız, ancak Apocalypse'in yönetim kurulunda ve kilisenin potansiyel bir bağışçısı olduğuma göre bana bir fahişe muamelesi yapmayacak kadar akıllı. Zaten Lee'yi görür görmez fena halde iftiraya uğradığıma karar verdi, oğlum Prorctors'a gitmişti. Ah Elizabeth, o kadar mutluyum ki!"

"İnsan kör bile olsa, ne kadar mutlu olduğunu görebilir, Ruby'ciğim." Elizabeth dilinin ucuyla dudaklarını ıslattı. "Bu, Alexander'in de mi döndüğü anlamına geliyor? Yani o şimdi Sydney'de de daha sonra mı gelecek?"

Elizabeth'in gözlerindeki anlamı, yüzünün nasıl eski maskesini takındığını görünce, Ruby'nin sevinci biraz gölgelendi. "Hayır, şekerim, Alexander İngiltere'de kalmış. Lee'yi İngiltere yazı süresini geçirmesi için buraya yollamış. Alexander işte böyle... mektubunda yavru kedimi görmeden bir üç buçuk yıl daha geçirmemi içinin bırakmadığını söylüyor. Lee temmuz ayının sonuna kadar burada, ondan sonra yine İngiltere'ye dönecek."

Çaylar gelmişti. Elizabeth fincanları doldurdu. "Niçin buradasın, Ruby? Niçin her dakikanı Lee'yle geçirmiyorsun?"

Ruby mutluluktan gençleşerek sanki yirmi beş yaşında bir kadın olmuştu. "Lee burada bizimle buluşacak," dedi. "Seni oğlumla tanıştırmak için akşam yemeğini bekleyeceğimi mi sandın? Kinross'u keşfetmeye çıktı, ama çay zamanı burda olacağına söz verdi." Genç kadın şakadan kaşlarını çatı. "Kerata gecikti!"

Colleen McCullough

"Geldiği zaman yeniden çay yaparız."

Aradan yarım saat geçmiş ve Elizabeth kendini toparlamıştı. Ruby, Alexander'in eve dönmeyeceğini haber verdiğinde az da olsa üzülmeye biraz şaşırmıştı. En azından Nell, babasını görecektense sevincinden deliye dönerdi. Ruby'nin fazla sarsılmayışını anlayabiliyordu; çok iyi dost olan bir evlatla bir âşığı idare etmek, Alexander'in hayatındaki yerini Lee'den gizlemek zor olurdu.

Delikanlı az sonra saçlarını tek örgü yapmış olarak limonluğa girdi. Arkasında eski, fakat temiz bir iş pantolonu ve kolları yukarı kıvrılmış olan açık yakalı bir pamuklu gömlek vardı. Yüzünün anında bir buz kalıbına döndüğünün farkında olmayan Elizabeth, ayağa kalktı ve delikanlıya elini uzattı. Dudaklarında soğuk bir gülümseme vardı, ama gözleri gül-müyordu. Ruby haklıydı; delikanlı son derece yakışıklıydı. Hatlarını Sung'dan olduğu kadar annesinden de almıştı. Yüzünün keskin çizgileri ve aristokrat havası Sung'du, hareketlerinin zarafeti ve çarpıcı çekiciliği de Ruby. Ama gözleri salt kendine hastı. Açık yeşil irislerini çeviren çok daha koyu yeşil halkalar bakışına delicilik veriyordu. Siyah kirpiklerle çevrili açık renkli gözler ve bronz tenin çelişkisi ise insanı şaşırttığı kadar büyülüyordu da.

Elizabeth, "Nasılsınız, Lee?" diye donuk bir sesle sordu.

Günün Lee'ye duyurduğu sevinçten eser kalmadı. O gözler onu şaşkın bir ifadeyle incelerken başını hafifçe yana eğdi.

Genç kadının güçsüz elini sıkarak, "Çok iyiyim, Bayan Kinross," dedi. "Ya siz?"

"Ben de çok iyiyim, teşekkür ederim. Lütfen bana Elizabeth deyin. Otursanıza. Bayan Surtees birazdan çay getirecek."

Lee kadınların her ikisini de görebileceği bir yere oturdu ve konuşmayı annesine bıraktı. Demek bu Alexander'in karısıydı, Alexander'in hemen hemen hiç sözünü etmediği kadın. Bunda da şaşılacak bir taraf yok, diye düşündü Lee. Sıcak ya da kadınısı biri değildi, ama bu kutup so-

ğukluğu tipine yaraşıyordu. Süt gibi beyaz teni, siyah saçları ve koyu lacivert gözleriyle delikanlının gördüğü belki en güzel kadındı. O dolgun ve yumuşak dudaklar doğal çizgilerine ters düşen bir sertliğe bürünmek üzere eğitilmişlerdi. Uzun ve zarif bir boynu, üçüncü parmaklarında o kocaman yüzüklerin hiç yakışmadığı çok güzel elleri vardı. Elizabeth Kinross gösterişli bir kadın değildi, ama yüzükleri ona veren mutlaka Alexander'di ve o muhakkak ki gösteriş düşkününü bir adamdı. Benimle gelmesini isterdim, diye düşündü Lee. Onu özleyorum ve öyle sanıyorum ki onun yokluğunda Kinross'un ruhunu bulamıyorum. Karısı beni burada istemiyor.

Genç kadın fırsatını bulunca, "Alexander nasıl?" diye sordu.

Lee Ruby'nin gamzelerini hatırlatan bir gülümseyişle, "Her zamankinden iyi," dedi. "Yazı Almanya'da Siemens Kardeşlerle birlikte geçirecek."

"Motorlarla makineleri inceliyor tabi."

"Evet."

"Acaba İskoçya'da Kinross'a gitti mi?"

Lee şaşırmıştı. Alexander'ın herhalde bu gibi şeyleri karısına yazdığını söylemek üzereyken dilinin ucuna gelen kelimeleri yuttu ve, "Hayır, Elizabeth, gitmedi," diye yanıt verdi.

"Tahmin etmiştim. Onunla uzun zaman geçirdiniz mi?"

"Proctors'un bana verdiği tatilin her anını."

"Demek ondan hoşlanıyorsunuz."

"Bana Sung'dan daha fazla babalık yapmıştır. Bunu hayıflanarak ya da eleştirmek için söylemiyorum. Gerçek babamı seviyor ve sayıyorum, ama ben Çinli değilim." Lee soğuk bir sesle konuşmuştu.

Ruby'nin bakışı ikisinin arasında üzüntüyle gidip geliyordu. Sevgili oğluyla en sevdiği arkadaşının tanışmalarının bu şekilde olacağını tahmin etmemişti. İkisi de birbirinden hoşlanmamıştı, daha beteri antipati Elizabeth'in gözeneklerinden fışkırıyordu. Buz gibi hava eskisinden de beter

Colleen McCullough

esmeye başlamıştı. Elizabeth, "Yapma bunu bana! Yavru kedimi reddetme!" Yerinden fırlayıp şapkasını başına oturttu.

"Saat ne kadar da geç olmuş. Haydi sen de davran, Lee. Piskopos Kestwick akşama buraya yemeğe geliyor. Demek oluyor ki piskopos ve karısıyla saat yedi buçukta buraya dönmemiz gerekecek."

Elizabeth, "Akşamı iple çekeceğim," dedi donuk bir tavırla.

Teleferikle Kinross'a inerlerken Ruby, oğluna, "Alexander'in karısını nasıl buldun?" diye sordu.

Lee kısa bir an yanıt vermedi, sonra başını çevirerek annesinin gözlerinin içine baktı. "Alexander karısından bana hiç söz etmedi," dedi. "Ama onunla tanıştıktan sonra senin niçin hâlâ metresi olduğunu anlayabildim."

Ruby soluğunu tuttu. "Demek biliyorsun."

"Nasılsa ergeç öğreneceğimi bildiği için Alexander bunu benden gizlemedi. Bana açıldığında öyle dedi. Senin hakkında uzun bir konuşma yaptık ve bu bana Alexander'ı daha çok sevdirdi. Senden derin bir sevgiyle bahsetti, hayatına anlam kattığını söyledi. Ama Elizabeth'i söz konusu etmedi ya da niçin hâlâ seninle olduğunu açıklamadı. Sadece sensiz yaşamayacağını söyledi."

"Ben de onsuz yaşayamam. Herhalde ilişkimizi uygunsuz bulmuyorsun."

"Tabi ki hayır, anne." Şehre yaklaşırlarken delikanlı gülümsüyordu. "Orası seninle onun bileceğiniz iş, benim değil. Üstelik seninle aramdaki bağı etkilemiyor, öyle değil mi? Sadece annemle kendime baba olarak seçtiğim adamın birbirlerine âşık olmaları beni son derece sevindiriyor."

Genç kadın, oğlunun elini avucunda sıkarak boğuk bir sesle, "Canım yavru kedim," dedi. "Kendine baba olarak seçtiğin adama birçok bakımlardan o kadar benziyorsun ki... muazzam bir pratik yanın var, bu da değiştirilemeyecek şeyleri kabul etmeni sağlıyor."

"Yani seninle Alexander gibi, değil mi?"

Dokunuş

"Evet, benimle Alexander gibi."

Teleferik vagonundan indiler ve Apocalypse'in faaliyetlerini barındıran oluklu demirden dev barakaların arasından geçerek Kinross'un sokaklarına çıktılar.

Kinross Meydanı'nın çimlik alanından geçerlerken Ruby, "Bu öğleden sonra madenleri ve havagazı tesislerini, fırınları ve bütün geri kalanları gezdin mi?" diye sordu.

"Hayır. Ormana girdim, anne. Avrupa fabrika dolu, ama balta girmemiş ormanı yok. İlk önce orayı yaşamak istedim; özgürce koşuşan hayvanları görmek, okaliptüsün kokusunu solunmak, tüylerinde gökkuşağının bütün renklerini taşıyan kuşları seyretmek. Avrupa'nın kuşları oldukça sönük renkli, ama bülbülün sesi nefis."

"Ve Elizabeth'i görmedin mi?"

"Hayır. Görmeli miydim?"

"Gerekmez. Ne var ki bugün onun gezinti günlerinden biri ve atıyla daima ormanda dolaşıyor."

"Gezinti günü mü?"

"Haftanın bazı günlerinde Jade'i bebek odasından azat ediyor ve Anna'yla ilgileniyor. Herhalde Anna'yı duymuşsundur."

"Evet, tabi."

Otelin lobisine girdiler. Ruby, "Bu akşam Nell'le tanışacaksın," dedi. "Elizabeth, yatmadan önce akşam yemeklerine gelen konuklara çıkmasına izin veriyor." Genç kadın mahzun mahzun gülümsedi. "Bence bu, çocuklarından biri geri zekâlı olsa bile, ötekinin çok zeki olduğunu göstermek için."

Lee, "Zavallı Elizabeth!" diye mırıldandı. "Yemeğe resmi kıyafetle mi gidilecek anne?"

"Aa, tabi."

"Sung da orada olacak mı? Ona tepedeki o hayret verici pagoda ken-tinde bir saygı ziyareti yapacak yerde ormanda dolaştığım için biraz suç-luluk duyuyorum."

"Ziyaretini yarın yapabilirsin, Lee. Pagoda kenti gerçekten hayret verici, değil mi? Fakat Sung bu gece Kinross Konağı'nda olmayacak, unutma ki o bir kâfir Çinli. Konukların hepsinin Kinross'daki Anglikan Kilisesi'yle bir bağlantıları var." Ruby bir kıkırtı salıverdi. "Yalnız Costevanların yok! Biz Çinli değiliz, ama kâfir olduğumuz kesin."

Delikanlı koridorda odası yönünde uzaklaşırken, "Çok zengin kâfirleriz!" diye söyleniyordu.

Havada ondan hâlâ bir koku kaldığını hayal eden Ruby, onca yıl uzaklarda olmana rağmen, değişmemişsin, Lee, diye düşündü. Bu gece oğlumun yanında cüce gibi kaldım. Onun ne kadar irileştiğini bilmiyordum, Sung'la benim ne kadar garip bir karışımı olacağını tahmin edememiştim. Lee, canım oğlum benim!

Elizabeth bebek odasına yaptığı ziyaretten sonra dairesine çekilerek pencereden dışarısını seyre daldı. Fakat orman ve dağ manzarasını görmüyordu; gözlerinin önünde göldeki Lee Costevan vardı, kusursuz bir erkek güzelliği ve sınırsız özgürlük simgesi. "Yıllardan beri Göl'ü ziyaret ediyorum, ama elbiselerimi üzerimden sıyrıp balıkların arasında kendim de balıkmışım gibi oynamak aklıma gelmedi. Göl'ün her tarafı derin değil üstelik, sığ ucunda kalabilirdim. Ah Elizabeth, kendi kendine karşı dürüst ol! Yapmadın, çünkü yapamazdın. Kristal'a binip gezdiğin günlerde bile oynamakta özgür değilsin. Sevemediğin bir kocaya ve sevmekle beraber hoşlanmadığın iki çocuğa bağlısın, bu ise seni bir kurşun kitlesi gibi yere mıhlıyor. Onun için de sen hayatına devam et ve git burdan, Lee Costevan!"

Öyleyken genç kadın o akşam elbise seçimine büyük özen gösterdi. Soluk lacivert tafta tuvaletin kalça üstü şifondan fırfırlarla süslüydü, aynı fırfırlar göğsünde de yineleniyor ve beyaz omuzlarının hemen altında küçük kollara dönüşüyordu. Bugünlerde koltuk altlarındaki kılları tıraş ediyordu. Bu numarayı ona öğreten Ruby, "Dekolte elbisenin içinde bir kolunu kaldırıp gür bir kıl kümesi sergilemen tüm çekiciliğini yok eder. Pe-

arlı ustura kullanabiliyor. Koltuk altlarını tıraş etmesini emret, Elizabeth. Tıraş terin uçmasına olanak verdiği için daha hoş kokacaksın," demişti.

Elizabeth hınzır bir gülümsemeyle, "Ya alt bölüm?" diye sormuştu.

Ruby, "Orasını tıraş etmiyorum, çünkü kıllar uzarken fena halde kaşını yapıyor, ama makasla biraz kırıyorum," diye yanıt vermiş ve utanmadan devam etmişti. "Aşağıda gür sakalı kim ister?" Kıkırdamıştı. "Ama bir erkeğin gür sakalı olursa iş değişir."

"Ruby!"

Elizabeth, Tanrı'ya şükür bu konularda Ruby beni eğitti, diye düşündü. Safir ve pırlantalı takım: saç garnitürü, küpeler, gerdanlık ve iki geniş bilezik bu elbiseye çok yakışıyordu. Genç kadın saçlarına her zamanki kabarık rulolarla şekil vermemiş, tepesinde örgülü bir topuz şeklinde toplamıştı. Kulaklarıyla boynundan utanması için bir sebep olmadığına göre, niçin yüzünü kabarık bir saç kuvaforüyle cüceleştirecekti? Biraz yaseminli parfüm de süründükten sonra Kinross'un Anglikan Kilisesi'nin karşısına çıkmaya hazırды.

Ve tabi ki kilise bölgedeki, belki de bütün Yeni Güney Galler'deki en önemli iki kadının tamamen gölgesinde kaldı.

Elizabeth, piskoposa, "Evin beyefendisinin yokluğunu mazur görmelisiniz lord hazretleri, ama küçük şehrimize bu ilk ziyaretinizin Kinross Konağı'nda bir akşam yemeğini de kapsaması gerektiğini düşündüm," dedi.

Böylesi bir güzelliğin bu denli zarafet ve kibarlıkla sergilenmesinden fazlasıyla etkilenen piskopos, "Tabi, tabi," diye geveledi.

Elizabeth bundan sonra hayatında hiç iş pantolonu ve buruşuk pamuklu gömlek giymemiş gibi görünen Ruby'nin oğluna, "Siz de hoş geldiniz, Lee," dedi. Delikanlının arkasındaki takım Savile Row'da dikilmişti. Kravatı da en yeni moda dergilerinde sergilenen türden ipekli brokardı. Elizabeth'in onu betimlemek için bulduğu en yeni kelime azametli idi; öyleyken Ruby gibi o da karizmatikti ve piskoposu avucuna alması uzun sürmedi. Bu Costevanlar utanma nedir bilmiyorlardı.

Colleen McCullough

Elizabeth sofrada sağında Piskopos Kestwick, solunda da Rahip Peter Wilkins'le oturuyordu. Öbür konuklar, on bir kişiyi ağırlamak üzere uzatılmış masanın iki yanına geçmişlerdi. Masanın öbür ucundaki Alexander'ın yeri boştu. Elizabeth bir an Lee'yi oraya oturtmayı aklından geçirmiş, ama sonra vazgeçmişti, çocuk ne de olsa on sekiz yaşını doldurmamıştı. Piskopos da bu konuya değinmekten kendini alamadı.

"Şarap içmek için biraz fazla genç değil misiniz delikanlı?"

Lee konuğa tatlı bir gülümseyiş yöneltti. "Hazreti İsa şarabın içilmesinin sudan daha sağlıklı olduğu bir ülkede ve bir zamanda yaşamış bir Yahudiydi," dedi. "Bar Mitzvah'ı^(*) yaşayıp resmen erkek olunca şarap içtiğini sanıyorum. Yani on ikisini doldurunca falan. On altıncı yaşına kadar şarabı suyla inceltmiştir. Şarap Tanrı'nın armağanıdır, lordum. Tabi ölçülü içilirse. Ben ise sarhoş olmayacağıma size söz veririm."

Bu yanıt son derece nazik, fakat kararlı biçimde verildiğinden piskopos söyleyecek söz bulamadı.

Otuz iki dişini gösterecek biçimde sırtan Ruby, yeşil bir ateş saçan gözleriyle oğluna bakarak, "Adamın ağzının payını verdin," der gibi dudaklarını oynattı.

Ruby'nin dudaklarını okuyan Elizabeth, aman Tanrım, diye düşündü. Ne olur bu yemek faslını yüzümüze gözümüze bulaştırmadan atlatalım! İki Costevan'la Anglikan Kilisesi'ni aynı masada buluşturmak tam bir felaket reçetesi.

Bununla birlikte Chang formunda olup mükemmel bir şölen sundu: yer mantarlarıyla yapılmış bir Fransız köy yahnisi, nefis bir dülger balığı ızgarası, sorbet, mısır diyetiyle semirtilmiş bir sığırdan rozbif ve tropikal meyvelerden yapılmış dondurma.

Piskopos tatlıyı tadarak, "Harika, harika!" diye bağırdı. "Bu dondurmaları nasıl erimeden muhafaza edebiliyorsunuz, Bayan Kinross?"

^(*) On üç yaşındaki Yahudi erkek çocukların ergen sayılması ve bunun için yapılan tören.

Dokunuş

"Bir soğutma tesisimiz var, lord hazretleri. Bay Samuel Mort Lithgow'da dondurma tesisini kurunca kocam bunun yararını kavradı. Örneğin, balık yemeği özlemiştim, ama burda yok. Şimdi bizi zehirleyeceğinden korkmadan Sydney'den istediğimiz kadar balık getirtebiliriz."

İştahla, fakat on yedi yaşındaki bir çocuktan beklenmeyen bir zarafetle yiyen Lee, "Ama buralarda balık var," dedi.

Ruby, "Hayır, yok," diye itiraz etti.

"İnanın var, anne. Onları bugün ormana girdiğimde gördüm. Nehrin yukarı boylarındaki nefis bir küçük gölde. " Elizabeth'e tatlı tatlı gülümsedi. Bu kadın niçin yumuşamıyordu sanki? "Siz o Göl'ü bilmelisiniz, Bayan Kinross. Ancak sizin açmış olabileceğinizi tahmin ettiğim bir patikayı izledim."

Topluluk içinde Elizabeth olmadığını görüyorum. Akıllı çocuk. "Evet, o Göl'ü ve içindeki balıkları biliyorum, Lee. Ama balık yemeyi o kadar özlediğim halde onlara kıyamadım. O kadar özgürler ki. O kadar da şen. Bugün de suyun dışına zıplıyorlar mıydı?"

Delikanlı suçluluk duymuş gibi kızardı. "Korkarım ki hayır. Ben de balıkmuşım gibi davranarak onları korkuttum galiba."

Büründüğü zırhın zayıf noktasını buldum sanırım, diye düşündü Lee. Elizabeth balıklara imreniyor. Kendini özgür veya engellenmemiş veya şen hissetmiyor. Bu evle hayatı kaçamadığı bir hapislane onun için. Zavallı Elizabeth! Kaç yaşında acaba? Giymek zorunda oldukları bu kumaş yığınlarının içinde kadınların yaşını tahmin etmek kolay değil. Annem kırkına merdiven dayadı, ama Elizabeth ondan daha genç. Otuz iki, otuz üç yaşında belki. Bulutsuz iklimler ve yıldızlı göklerdeki gece gibi güzellikler içinde yürüyor. Byron Avustralya'da gecelerin nasıl olduğunu nereden biliyordu? Unutulmayacak bir kadın o, ama bu onun ilgisizliğinden dolayı. Benim gibiler onun için mevcut değil. Acaba Alexander mevcut mu?

Erkekler porto şarapları ve purolarından sonra salona dönünce Lee, Elizabeth'i tek kişilik bir koltukta oturur buldu ve yanına bir başka kol-

tuk çekti. Ruby, ona şükranla baktı. Pişano başına oturup yediğı yemeğın bedelini ödemekte serbestti.

Lee alçak sesle Elizabeth'e, "Biliyor musunuz," dedi. "Annem gerçekten büyük bir müzisyendir. Yeteneğinin, bu kentin sosyetesı tarafından kabulünde parası kadar rol oynadığına eminim. Teleferikten inerken öbür konuklardan bazılarının konuşmalarına kulak misafiri oldum: hepsi de pişano çalıp şarkı söyleyeceğini umut ediyorlardı."

Elizabeth, "Annenizin yeteneğini biliyorum," dedi.

Lee, "Bugün favori gezinti yerinizi gasp ettim," dedi. "Bundan dolayı üzgünüm. Bir daha oraya dönmemeye söz veriyorum. Balıklarınız rahat rahat zıplamayı sürdürebilirler."

Genç kadın, "Önemi yok," dedi. "Zaten her gün ata binemem, yalnız çarşambalar ve cumartesiler. Pazarları Kinross'da kiliseye gidiyorum. Perşembeleri de annenizle otelde birkaç saat geçiriyorum. Eğer isterseniz Göl'ü benim orda olmadığım zamanlarda... pazartesi, salı, perşembe ve cuma ziyaret edebilirsiniz. Bir kilise müdavimi olmadığınızı hissediyorum, öyle olunca pazar günleri de mümkün."

"Çok düşüncelisiniz, ama başka yere de gidebilirim."

"Niçin? Biraz heyecanlandırılmak balıklara da iyi gelebilir."

Delikanlı, heyecanlandırılmak asıl *sana* iyi gelir, diye düşündü. O kadar sakın, o kadar terbiyeli, o kadar kayıtsız ki. Bu gölün senin için derin bir anlamı var, Elizabeth Kinross, ama o yanını bana gösteremiyor ya da göstermek istemiyorsun.

"Çocuklarınızı tanımak isterim," dedi.

"Eğer yarın öğle yemeğini otelde yerseniz görürsünüz. Çocuklarla ben pazarları öğle yemeklerini daima annenizle yeriz."

Teleferik vagonunun dönmesine kadar Kinross Konağı'nın bahçelerinde dolaşırlarken Ruby, oğluna, "Çok sessizsin," dedi. Kadınların giydikleri o dev hantal elbiseler madencilere veya resmi kıyafetli erkeklere kıyasla o kadar çok yer kaphıyordu ki vagon onlarsız inmek zorunda kaldı.

"Elizabeth'i düşünüyordum."

"Sahi mi? Tam olarak nesini düşünüyordun?"

"Örneğin kaç yaşında olduğunu. Biliyorsun, Alexander ondan hiç bahsetmiyor."

"Elizabeth eylülde yirmi dört yaşında olacak."

Lee tıkanır gibi oldu. "Herhalde alay ediyorsun! İyi ama yedi yıl aşkın zamandır evli."

"Evet. Alexander onunla evlendiği zaman on altı yaşındaydı. Onu daha önce görmeden İskoçya'dan getirtmişti. Ondan söz etmemesi, evliliklerinin başarılı olmaması yüzünden. Aksi halde adam niçin hâlâ benimle olacaktı? Hiç kuşkusuz Avrupa'da da onu avutacak güzeller bulmuştur."

"İşte bunda yarıyorsun, anne. Alexander Avrupa'da keşiş hayatı sürüyor." Lee sırtıttı. "Ama bu, beni seksin gizemleriyle tanıştırması için cennet kuşlarının en güzelini kiralamasına engel olmadı."

Ruby, "Çok düşünceliymiş," dedi içtenlikle. "Bel soğukluğunu, fren-giyi, uygunsuz kızları ve servet avcılarını düşünüp hep tasa etmiştim. Öyleleri Proctor's gibi bir okulun çevresinde dolanarak çarçur edecek paraları olan deneyimsiz çocukları ağırlarına düşürmeye çalışırlar."

"Alexander de öyle düşünüyor. 'Yerine göre titiz ol,' dedi. 'Aşk seni yönetebilir, ama seksin yönetmesine asla izin verme.'"

"Çok haklı. Şu sırada da bir cennet kuşun var mı?"

"Oh, ilk kadınım la beraberim, hâlâ bir kadının kollarının arasında keyif etmesini severim, ama uçkurum gevşek değildir. Tek kadın yeterli. Kuşumu Proctors'dan yeterince uzak şirin bir dairede oturtuyorum. Cambridge'e gittiğim zaman ise onu ordaki daha geniş bir daireye yerleştireceğim. Orada arkadaşlarımla da buluşabileceğim." Lee hayatından memnun görünüyordu.

"O kadın yokluğunda sana ihanet edecektir."

"Hayır, etmez. Çıkarının nerede olduğunu bilir o."

Colleen McCullough

"Elizabeth hakkında daha başka ne düşünüyordun?"

Genç adam omuzlarını silktilti. "Pek fazla bir şey değil."

Annesinin bu yalanı yutmayacağını biliyordu, öyleyken düşüncelerini onunla daha fazla paylaşmak istemiyordu. Sadece yirmi üç yaşındaydı ha! Okuldan dosdoğru zifaf yatağına. Bu, sorularının birçoğunu cevaplıyordu, çünkü on altı yaşında bir sürü kız tanıyordu. Bazıları okul arkadaşlarının kız kardeşleri ve kuzinleriydi, ama milliyetin önemi yoktu. Kızlar nerede olursa olsun birer kızdılar, bu kızlar ise yoksulluğun ve sıkı dini kuralların ülkelerinin mütevazı kişilerine getirdiği sınırlamalara büyük ölçüde bağışkıydılar. Böylece bol bol kıkırdıyorlardı, dedikodu hastasıydılar, hoşlarına giden bir delikanlı gördüklerinde baygınlık geçiriyorlardı ve çoğu bir çıkar evliliği yapacağı halde romantik aşk hayalleri kuruyorlardı. Damadı önceden tanımadıkları durumlarda onun babalarının eski bir dostu değil de bir soylunun yakışıklı ve genç oğlu olacağını umut ediyorlardı, şans da onlardan yana oluyordu. Daha fazlası yaşlı danışmanlarla değil de yakışıklı oğlanlarla evleniyorlardı. Lee bu kızlardan başka yakındaki Bayan Rockleigh'nin kız okulundaki kızları da tanıyordu. Proctors'un Bayan Rockleigh'nin okuluyla bir anlaşması vardı, buna göre iki okulun öğrencileri nezih danslı çaylarda ve Bir Mayıs balosunda buluşuyorlardı. Buna öğrencilerin sosyeteye tanıtılmaya hazırlanmaları deniliyordu.

Lee, böylesi bir yaşantının Elizabeth'in hayatının bir parçası olmadığını tahmin ediyordu. İggüdülerinden fazlası ise ona şunu fısıldıyordu. Alexander bir zamanlar İskoçya'daki Kinross'a, Presbiteryen rahibine ve Elizabeth'in bir parçası olduğu Drummond klanına savaş ilan etmişti. Alexander eğer doğruyu söylüyorsa, o yörenin kızları Müslümanlardaki kaçgöçle kıyaslanabilecek bir konumda tutuluyorlardı. Böyle bir konumdan yaşça çok büyük bir erkekle evliliğe. Alexander geçen nisan ayında otuz dokuz yaşını doldurmuştu. Elizabeth güzelliğini bir erkeğin üniforma giymesi gibi, Alexander'ın onu nasıl düşündüğünü anlatan bir giysi gibi taşıyordu.

Dokunuş

Benden niçin hoşlanmıyor? Bir melez olduğum için mi? Hayır, Elizabeth bir fanatik olmuş olsa, annemin onu böyle seveceğini sanmıyorum. Yine de garip bir anlaşma onlarınki! Annemle Alexander'ın arasındaki ilişkiyi biliyor olmalı.

"Elizabeth, seninle Alexander'ın arasındaki ilişkiyi biliyor mu?" diye sordu.

"Evet," dedi Ruby. "Alexander bizi birbirimizden uzak tutmaya çalıştı, ama birbirimizi gördüğümüz anda sıkı fıkı arkadaş olduk."

Cevaplanan bir soru daha. Öyleyken gizem daha da koyulaşüyor, kıvrımları daha dolambaçlı oluyordu. Yarın yemekte dinamit yükümü patlattığım zaman hepsi ne diyecek bakalım? Meraktan çatlıyorum.

Lee'nin uykuya dalmadan önce gördüğü son şey Elizabeth'in dudakları oldu, en son düşündüğü şey ise o dudakları öpmenin nasıl bir şey olacağıydı.

Ruby sabahleyin Lee'yi kucaklayarak, "Nell'in dün yemekten önce ortaya çıkmayışı garip," dedi. "Sung nasıldı?"

Lee bir yandan kolalı yakasını çekiştirerek annesini öptü. "Günlerden pazar olduğuna göre öğle yemeğini bu kılıkta yemem şart mı?" diye sordu.

"Evet, şart. Elizabeth Anglikan Kilisesi'ndeki ayine katıldığı için şık bir kıyafetle gelecek. Başında şapkayla. Sung'un nasıl olduğunu bana söylemedin."

"Formundaydı. Plütokrasi babamın bir Pekin prensi olmaktan daha çok işine geliyor galiba. Beni görmek çok hoşuna gitti! Bana öyle geliyor ki beni evlatlığa kabul etmediğine çok pişman."

"Şirin ve tombul bir bebek olduğun günlerde geleceğin neler getireceğini bilemezdi. " Ruby gülümsedi. "Sonuçta o kaybetti, ben kazandım."

"Nell'in dün gece bizimle beraber olacağını söylediğini anımsıyorum anne. Olmaması garip değil mi?"

Colleen McCullough

"Kesinlikle. Belki de Nell bir Darwin ruh halinin pençesindedir ve Anglikanların Yaratılış hakkındaki inançlarını sorgulayacaktır."

"Altı yaşında mı? Yapma, anne!"

"Nell gerçek bir dâhidir, oğlum. Daha çok fenle ilgileniyor, ama aynı zamanda karakalem ve yağlıboyayla resim yapıyor, heykeltıraşlık yapıyor, mükemmel piyano ve harp çalıyor. Parmakları bir oktavı karıştılabildiği zaman tabi. Yani bana rakip olacak. Ben onu seviyorum. Ama çok kişi hoşlanmıyor." Genç kadın gülümsedi. "İnsanları şoke etmek gibi kötü bir huyu var. Bu sana yabancı gelmedi, değil mi? Elizabeth herhalde bunun için dün gece onun misafirlerin yanına çıkmasını yasaklamıştır. Nell bir dakika içinde piskoposu susturur, sonra da penisin gevşek ve sert durumları hakkında bir nutuk çekerd. Anatomiye bayılıyor. Bunun bazı bölümlerinin belli çevrelerde ağza alınmasının bir sosyal dinamit olduğunu kavramakta gecikmedi."

Lee bir kahkaha attı. "Bak haspaya! Ondan hoşlanacağımı hissediyorum."

Ruby, "Elizabeth'in zor bir hayatı oldu, ama korkarım Nell'in hayatı onunkinden de zor olacaktır," dedi.

"Bir Kinross olduğu halde mi? Anne, Nell Avustralya aristokrasisinin bir parçası."

"Nell bir Kinross olabilir, ama aynı zamanda bir dişidir, Lee. Erkeklerin kendi özel ayrıcalıkları saydıkları konularla ilgilenen bir dişi. Öyle müthiş bir entel ki! Alexander tabi ki bundan pek memnun. Ama kızını bütün hayatınca kötü muameleden ve muhalefetten koruyamaz."

Böylece, kiliseden çıkan kafil e gelince Lee, Nell'e merakla baktı ve Alexander'ı gördü. Saçlarını kesip ona kısa pantolon giydirdin mi karşında altı yaşında bir Alexander görürdün. Bu Lee'de büyük bir sempatiye yol açtı, ama sınavından geçmeden Nell'in onu seveceği yoktu.

Ama önce Elizabeth'le Anna'ya bir merhaba demesi lazımdı. Gerçekten güzel bir çocukt u Anna, Elizabeth'in tıpatıp kopyası. Gözleri dışında...

Dokunuş

Elizabeth, Anna'yı kollarının arasında tutarak, "Lee'yle tanışın, Anna," dedi. "Lee. Lee diyebilir misin?"

Anna, onu elinde sallayarak, "Bebe," dedi.

Lee, "Bebeğini alabilir miyim?" diye sordu.

"Ağlar, bunu ise istemem." Kısa ve ters bir yanıt.

Delikanlı, "Hayır, ağlamayacak," diyerek Anna'yı annesinin kollarının arasından çekti. "Gördünüz mü? Günaydın, Anna." Küçük kızın yüzünü öpücüklere boğdu. Anna keyfinden bayılmıştı. Hiç kimse onu böyle öpmüyor muydu? "Ben Lee'yim, güzel Anna. Lee diyebilir misin? Lee, Lee, Lee."

Anna dönüp kollarını delikanlının boynuna doladı ve örgüyü keşfetti. Onu çekerek, "Yılan!" dedi.

Elizabeth'in ağzı açık kalmıştı. "Jade, yılan diyebildiğini bilmiyordum!"

Jade donuk bir sesle, "Ben de bilmiyordum, Bayan Lizzy," dedi.

Lee, "Yılan değil örgü," derken saçlarının kuvvetle çekilişi karşısında yüzünü ekşitiyordu. "Ben Lee'yim. Lee, Lee Lee."

Anna, ona sarılarak, "Lee," dedi. "Lee, Lee."

Etrafa sevinçli bir şaşkınlık egemendi. Üzüntü de.

Lee, küstah yabancı, diye düşündüklerine emindi. Anna'yı Jade'in kucağına verdi. O da Sam Wong'la vakit geçirmek için çocukla mutfak yönünde uzaklaştı.

Lee, Ruby, Elizabeth ve Nell, Ruby'nin özel yemek odasında sofraya oturdular. Masaya yetişmesi için Nell'in altına bir yastık yerleştirmişlerdi.

"Babam ne yapıyor, Lee?"

"Ernst ve Friedrich Siemens'le birlikte o çok etkili Alman telgraf sistemini denetliyor."

Nell, "Evet, Siemens ve Halke," dedi ve kaşlarını çatı. "Adı Wilhelm olan Siemens bence Siemenslerin içinde daha ilginç olanı."

"Seninle yüzde yüz aynı fikirdeyim, Nell. Ne var ki Wilhelm William oldu ve İngiltere'de yaşıyor. Almanya'dakinden daha uygun patent yasaları var orada."

Colleen McCullough

Nell, "Almanlar birleşik bir ulus olmadıkları için," dedi.

"Kont von Bismarck'a biraz zaman tanı, Nell."

"Adı Otto'dur."

Lee, "Çok kendini beğenmişsin," dedi. Normal bir sesle konuşmuştu.

"Ben kendimi beğenmiş değilim."

"Öylesin. Gerçekten bilgili kişiler kendilerinden daha az bilgili kardeşlerini lüzumsuz bilgilerle etkilemeye çalışmazlar. Onun adının Otto olduğunu biliyorsun, ben de adının Otto olduğunu biliyorum. Ama ben sırf dinleyicilerimi etkilemek için bilgilerimi sergilemek gereğini duymuyorum."

Küçük kız dokunulunca kapanan duyarlı bir bitki gibi sustu. Yüzü kıpkırmızı kesilmişti; gözkapaklarını eğmiş, dudaklarını babasının düz bir çizgiye benzeyen dudakları gibi kısarak büsbütün Alexander'e benzemişti. İki kadının ne diyeceklerini, ne yapacaklarını bilemedikleri bir sessizlik oldu. Sonunda Nell'in vakarına indirilmiş bu muazzam darbeyi bilmezlikten gelmeye karar verdiler. Ruby, bunun gelecekte Nell'e yararının olacağını düşünüyordu. Elizabeth ise birisinin kendisinin yapamadığını yapmasına... o korkunç çocuğu yerine oturtmasına için için seviniyordu. Lee'ye gelince, o Çin omletini hiçbir şey olmamış gibi keyifle yemeye koyulmuştu.

Yuvarlak masada Lee'nin tam karşısında oturan Elizabeth ona bakamamazlık edemiyor, onun yemeğini yemesini, ağzının hareket edişini, yanaklarındaki kasların oyununu, yutuşunun yumuşaklığını seyrediyordu. Hareketleri ağır fakat kusursuzdu. Delikanlı o kadar ani başını kaldırıp genç kadının gözlerinin içine baktı ki Elizabeth, onun, düşüncelerini okuyabildiğine emin oldu. Elizabeth kızarmadı, ama Lee bir an için korkunç derecede çekingen bir yarattığı görür gibi oldu. Ondan sonra perde kapandı, genç kadın da omletini zevk almış gibi görünerek yemeye koyuldu. Dış görünümünün arkasında neler olup bitiyor, Elizabeth? Az önce beni incelerken ne düşünüyordun? Gizli kimliğini anlat bana!

Dokunuş

Ruby o sırada, "İngiltere'de okula gitmenin esef edilecek yanı, burada Kinross'da yaşıtın olan arkadaşlarının olmayışı," diyordu. "Bunun için de korkarım ki on sekizinci yaş gününde Elizabeth'le benim gibi sıkıcı yaşlı kadınlarla yetinmek zorunda kalacaksın. Ama Anglikan rahibi davet edebiliriz, belediye başkanı da mutlaka gelir, Başkan Sung çünkü."

"Aslında doğum günü partisine *ihtiyacım* yok, anne."

"Kimsenin bir doğum günü partisine *ihtiyacı* yok, ama bu partinin olacağı gerçeğini değiştirmez." Ruby'nin gözlerinde hınzır bir bakış vardı. "Cennet kuşunu beraberinde getirmemen yazık olmuş."

Elizabeth şaşırmış görünüyordu. "Cennet kuşu mu?"

"Nell, tabağındakilerle oynama. İstersen dışarı çıkabilirsin."

Küçük kız Ruby'ye sitem dolu bir bakış fırlattıktan sonra masayı terk etti.

Nell uzaklaştıktan sonra Lee, "Bir cennet kuşu erdemli olmasa da albeni sahibi bir kadındır," dedi. "İngiltere'de öyle bir kuşum var."

Elizabeth iğneleyici bir tavırla, "Vay vay! Siz Costevanlar amma da erken başlıyorsunuz!" dedi.

Lee de lafın altında kalmadı. "En azından biz Costevanlar genç yaşta kurumuyoruz!"

Elizabeth buz gibi bir yüzle ayağa kalktı. "Eve dönmek zorundayım," dedi ve Jade'e seslenerek odadan çıktı.

Lee bir kaşını kaldırarak annesine baktı. Hâlâ sinirli görünüyordu. "En sonunda Bayan Buzul bir tepki verebildi," dedi.

Ruby feryat etti. "Suç benim. Konuyu hiç açmamalıydım. Ah Lee, saygın kimselerle ahpaplık etmek için yaratılmamışım ben. Bütün istediğim, o kızcağızın feci derecede tekdüze hayatına biraz canlılık sağlamaktı. Onu şoke etsem de bayağılığımı çok eğlenceli buluyor. Ama bugün yararı olmadı galiba."

"Aradaki fark benim, anne. Elizabeth her ne sebeptense benden hoşlanmıyor." Delikanlı omuzlarını kastı. "Öyle de olsa sana ettiği haka-

Colleen McCullough

rete susacak değildim. Birine vurursan karşılığında sana da vuracaklarını anlaşılan ona kimse öğretmemiş."

"Ah Lee, onunla iyi dost olmanızı ne kadar istemiştim." Ruby, oğlunun kollarını yakaladı. "Bence ondan özür dilemeliyiz."

Delikanlının gözlerinde buz gibi bir bakış vardı. "Ölürüm daha iyi!" diye tıslayarak ayağa kalktı ve dışarı çıktı.

Ruby yenmemiş ilk öğünün kalıntıları arasında kalakalmıştı. Dirseklerini masaya dayamış, yüzünü ellerinin arasına almıştı. Önündeki tabağa kaşlarını çatarak bakıyordu. Muhakkak olan bir şey varsa bir yaş günü partisi olmayacaktı.

Pamuklu bir pantolon ve eski bir gömlek giyen Lee pazarları boş olan lokomotif barakasına yollandı ve içlerinden birinin kısmen parçalarına ayrılmış olduğunu gördü. Arızanın nereden kaynaklandığını hemen gördü ve var gücüyle çalışarak gerekli onarımı yaptı. Ancak saatler geçtikten sonra dinamitini patlatmadığını fark etti. Elizabeth şimdi korkunç Costevanlarla bütün diplomatik ilişkilerini kopardığına göre, Alexander'in isteğini nasıl yerine getirecekti?

Elizabeth'le Nell'in öfkelerinin derecesi arasında fazla bir fark yoktu. Aile boğucu bir sessizlik içinde Kinross Konağı'nın yolunu tutmuştu. Yalnız Anna arada sırada "Lee! Lee!" diye o küstah çocuğun adını tekrarlayıp duruyordu. Annesinden daha az çekingen olan Nell sonunda dayanamayıp Anna'ya sus diye bağırdı. Çocuk duygusal yükü nedeniyle cümleyi tanıdı; ağlamaya başladı.

Elizabeth, Kinross Oteli'deki o pespaye güruhla ahpaplık ederek kendim istedim bunu, diye içinden homurdanıyordu. Ruby yeter de artar bile. Bir de değerli oğlu olan o soytarıyı istemiyorum. Aldığı eğitime, o soylu tavırlarına rağmen bütün yapabildiği bana hakaret etmek oldu. Alexander'le bir seks hayatımızın olmadığını herhalde biliyordur, ama benim kurumuş olduğumu nasıl imaya *cüret* edebildi? Onun gözünde bit-

Dokunuş

mişim, rafa kaldırılmışım, kimsenin karısı değilim. Ona da, cennet kuşlarına da!..."

Genç kadın hâlâ için için köpürüyordu ki Nell hafif bir sesle sordu. "Anne, ben kendini beğenmiş miyim?"

"Evet! Hem de feci şekilde! Övünmenle babanı bile gölgede bırakıyorsun, oysa Tanrı biliyor ya Alexander'ın kendini beğenmişliği yüz kişiye yeter!"

Yeni ağlamalar patlak verdi. Nell önden koşarak merdiveni bir nefeste çıktı ve odasının kapısını Kelebek Kanat'ın yüzüne çarptı. Jade ile Anna'yı başından savan Elizabeth odasına gidip ağlamakta serbestti. Gözlerinde akacak yaş kalmayınca, onun Göl'ün yukarısındaki kayanın üstünde duruşu gözlerinin önünde canlandı. Sefil orasını benim için mahvetti, diye acı acı düşündü. Bir daha oraya dönemeyeceğim.

O gece iki ışık sabaha kadar yandı. Biri otelde Ruby'nin yatak odasında, öteki ise Elizabeth'in konaktaki odasında. Kadınların ikisi de odalarında bir aşağı, bir yukarı yürüyorlar, gözlerine uyku girmiyordu. Yaptığı çalışmadan yorulan Lee ise külçe gibi uyuyakalmıştı. Elizabeth'in yer aldığı rüyalar onu rahatsız etmekten uzaktı. O kararını vermişti: bugünden itibaren İngiltere'ye dönüşüne kadar her ne sebeple olursa olsun Alexander'ın karısına yaklaşmayacaktı.

Sabaha annesiyle öperek vedalaştı ve onu görmeye can atan Dewylerle buluşmak üzere atına atlayıp Dunleigh'e doğru yola çıktı. Ruby oğlunu bir arabayla izlemeyi yeğlemişti; onun yaş gününü Dunleigh'de kutlayacaktı. Henrietta, Lee'den birkaç yaş büyüktü ve ona çekici gelen hiçbirine rastlamamıştı. Kimbilir, diye düşündü Ruby. Birbirlerinden hoşlanabilirler. Dewylerin karşı çıkacaklarını sanmıyorum.

Ama Alexander'le Sophia olayı yinelenecek gibi görünüyordu. Henrietta Lee'den çok hoşlanmıştı, ne çare ki Lee'nin gözleri onu görmüyordu bile.

Ruby Constance'a, "Bu çocukların derdi ne?" diye sordu.

"Özetle, onlar bizden farklı, Ruby. Bununla birlikte, seni rahatsız eden Henrietta'yla Lee değil. Neyin canını sıktığını söyle."

"Lee'yle Elizabeth birbirlerinden hoşlanmamaya karar verdiler."

Constance'ın bu havadis karşısındaki tepkisi, "Hımm," demek oldu.

Constance, en sinsice tuzaklarla Lee'nin ağzını aramaya koyuldu, dolambaçlı sorularla ve verilen dolambaçlı yanıtların yorumuyla Lee'nin Elizabeth'den hem de çok fazla hoşlandığını öğrenmekte gecikmedi. Bundan yola çıkarak Elizabeth'in de Lee'den çok fazla hoşlanmasının mümkün olduğu sonucuna vardı. Ancak ikisi de saygın kişiler oldukları için -tamamen bilinçsiz olarak- onları birbirlerinden ayrı tutacak bir kavga yaratmışlardı. Sandığından daha şanslısın, Alexander, diye düşündü Constance.

Böylece Lee'nin evdeki iki buçuk ayı Kinross'dan başka yerlerde geçti. Mutluluktan uçan bir Ruby peşinde olduğu halde Dunleigh'le Sydney arasında mekik dokudu; partiler, tiyatro, operalar, balolar, resepsiyonlar, Sydney'de kalması veya onu babalarının yazlık köşklerine davet etmek için çırpınan sürüyle genç kız bütün vaktini doldurdu. Delikanlı annesini koruyucu olarak kullanmak suretiyle eğlence hayatına daldı. Ruby'ye oğlunun dünyada en küçük bir tasası yokmuş gibi geliyordu. Yarı düzine genç kızın her biri delikanlının ilgilendiğinin kendisi olduğuna yemin edebilirdi, ama Lee tuzağa düşürülemeyecek kadar kurnazdı. Öbür delikanlıların arasında o kadar gözde değildi ama. Sonunda içkiyi fazlaca kaçırmış bulunan içlerinden biri onu pataklamak üzere dışarı davet etti. Lee dışarı çıktı, ama Proctor's birinci sınıf züppelerin okulu olsa bile, öğrencilerinin kendilerini yumruklarıyla savunabildiklerini kanıtladı. Hasını pis oyunlara kalkıştığı takdirde Lee de taktiklerini sadece yumruklarını konuşturmakla sınırlandırmıyordu. Çinlilerden de birkaç numara öğrenmişti. Bundan sonra da ona örgüsüne rağmen harika bir çocuk gözıyla bakmaya başladılar. Ayrıca, Kinrossların erkek evlatları olmadığı için Alexander Kinross'un başlıca vârisi olduğu fısıldaşılıyordu.

Görünüşe göre her şey o kadar ani son buldu ki. Bir an haftalar sosyal faaliyetlerle dolu gözüküyordu, bir an sonra ise Lee'nin yola çıkması zamanı gelmişti. Bu da Kinross'a dönüşün kaçınılmaz olduğu anlamına geliyordu. Bir de şu patlatılmamış dinamit şarjı konusu da vardı. Delikanlı sonunda etkisini daha küçük iki patlamaya bölmeye karar verdi; önce annesine söyleyecek, sonra onunla ayrıca konuşmak için Elizabeth'le bir görüşme isteyecekti.

Derin bir soluk alarak, "Anne, Alexander'in emri üzerine bir mesaj iletme durumundayım," dedi. "Gelecek şubat ayında Elizabeth, Nell ve Anna'yla İngiltere'ye hareket etmeniz gerekiyor."

"Lee!"

"Bunun senin için bir şok olduğunu biliyorum, ama eğer gitmezsen Alexander'in hoşuna gitmeyecek. Eve dönmeden önce sana İngiltere'yi ve Avrupa'yı göstermek istiyor."

"Oh, harika bu!" Ama sevinç birden genç kadının yüzünden silindi. "İyi de Elizabeth buna ne diyecek? Arkadaşlığımız mahvoldu, Lee."

"Saçma! Elizabeth'in zoru benimle, ben ise orada olmayacağım. Cambridge'de Alexander'in bütün kafilesiyle ilgilenemeyecek kadar meşgul olacağım. Yalnız sen beni ziyaret edecek vakit bulursan emrindeyim, anne."

"Elizabeth biliyor mu?"

"Hayır. Ona şimdi söylemeye gidiyorum." Delikanlı yüzünü ekşitti. "Ve eğer becerebilirimse aramızdaki durumu da onarmaya çalışacağım. Beni orda görmeyeceğine emin olursa, seyahat fikrine bayılacağına eminim."

Genç kadını eski işçi kıyafetiyle görmeye gitti, kapının ağzında elinde hırpalanmış şapkasıyla durdu ve Bayan Surtees'den Bayan Kinross'un onu bir dakika bahçede görmesinin mümkün olup olmadığını sordu. Kâhya kadın, ona tuhaf tuhaf baktıysa da başını sallayarak eve girdi. Lee, bitkilerin her birinin budanmış gül tarhlarının yanına gitti.

Colleen McCullough

Elizabeth kuşkuyla ona doğru yürüdü. "Güller bu yükseklikte iyi gelişiyorlar, aşağıdan çok daha serin," dedi.

"Evet, yakında tomurcuklanırlar. Avustralya'da bahar erken geliyor."

"Kışları da İskoçya'daki Kinross'a kıyasla çok kısa."

"Hatta hiç kışı yok bile denebilir."

Delikanlı, bu olmayacak, diye umutsuzlukla düşündü. Mevsimleri tartışarak vakit geçiremeyiz. Bunun üzerine genç kadına gülümsedi. Gülümseyişinin her yaştaki kadının üzerindeki etkisinin fazlasıyla farkındaydı. Ancak Elizabeth'in üzerindeki etkisi onun büsbütün içine kapanmasına neden oldu. Tanrım, insan bu kadına nasıl ulaşabilirdi?

"Nasılsınız?" diye sordu.

"Çok iyiyim. Kinross'da son zamanlarda sizinle Ruby'yi çok az gördük."

"Annemi teketime almam bencillik oldu belki, ama aynı değişmez tempodan sonra biraz değişikliğe ihtiyacı vardı."

"Sanırım, hepimizin var."

"Sizin de mi?"

"Herhalde."

Delikanlı fırsatı kaçırmadı. "Öyleyse size iyi haberler getiriyorum. Aslında Alexander'in bir mesajını getirdim. Gelecek şubat ayında sizin, Nell'in, Anna'nın ve annemin İngiltere'ye gelmenizi istiyor. Alın size bir değişiklik."

Genç kadının gözlerindeki donuk ifade yerini şiddetli bir paniğe bıraktı. Lee, onun duygusal anlamda bir duvara tosladığını, sonra arada ne denli hırpalandığına aldırış etmeksizin öbür duvara savrulduğunu görür gibi oldu. Ama ona destek olmak için bir adım atınca, genç kadın delikanlı, onu öldürmek niyetindeymiş gibi hızla geriye kaçtı.

Alçak bir sesle, "Hayır, hayır, hayır, hayır!" diye bağırdı.

Lee ne yapacağını bilmez halde ona bir yabancıymış gibi bakakalmıştı. "Sebe ben miyim?" diye sordu. "Sebe ben miyim, Elizabeth? Eğer

öyleyse, sakınman gereksiz. Senin yanında olmayacağım. Cambridge'de olacağım... Cennet kuşumla birlikte. Sana yemin ederim, beni görmeyeceksin bile!" Kelimeler umutsuzluk içinde ağzından dökülüyordu.

Genç kadın yüzünü elleriyle örtmüştü. Parmaklarının arasından ko-nuştu. "Seninle hiçbir ilgisi yok! Hiçbir ilgisi yok!"

Delikanlı gözlerinin yaşını içine çekerek ona doğru bir adım attı ve durdu. "Sebeben değilsem niçin? Niçin, Elizabeth?"

"Niçini yok.."

"Saçma bu, tabi ki vardır! Ne olur, söyle."

"Sen bir çocuksun. Benim için hiçbir şey değilsin, hiçbir şey!" Genç kadın ellerini yüzünden çekti. Gözlerine aynı donuk ifade geri gelmişti. "Senin anlayabileceğin bir neden, bir niçin yok. Alexander'e sadece gele-meyeceğimi söyle. Gitmeyeceğim, gitmeyeceğim!"

"Gel, düşmeden bir yere otur." Delikanlı, sahip olduğunu tahmin bi-le etmediği bir cesaretle genç kadının omuzlarını avuçlarıyla kavradı ve onu çimlerin üstüne oturmaya zorladı, ellerine o kadar zayıf, o kadar çeli-msiz gelmişti ki! İşin garibi Elizabeth kendini delikanlının ellerinden kurtarmaya yeltenmemiş, tam aksine o ellere yaslanmış, bu arada teninin hafif yasemin ve gardenya kokusu Lee'nin burnuna dolmuştu. Lee elleri-ni iki yanına düşürdü ve toparlanarak Elizabeth'in yanına fazla yaklaşıma-maya dikkat ederek bağdaş kurdu.

"Bir çocuk olduğumu biliyorum. Senin için hiçbir şey olmadığını da biliyorum. Ama bir erkeğin duygularına sahip olacak yaştayım. Nedenini bana açıklamalısın, eğer açıklarsan durumu ikimiz için de onarabilirim. Sebeben çocuklar mı? Anna böylesine zor bir çocukken onları yeni bir yere götürmek mi seni korkutuyor?" Genç kadın cevap vermeyince Lee hızlı hızlı devam etti. "Sana söz veriyorum, kolay olacak. Alexander, Wong kız kardeşlerin beşinin Kelebek Kanat'la birlikte sizlere katılmasını istiyor. Gemide sizler için bütün bir kamara güvertesini ayırttı, büyük bir lüks içinde seyahat edeceksiniz. Londra'ya varınca Park Lane'de parkın karşı-

Colleen McCullough

sına düşen koca bir konakta yaşayacaksınız. Binanın ahırları, binek atları, arabaları ve araba atları, uşaktan en düşük hizmetkâra varıncaya kadar her türlü personeli var. Tam bir lüks!"

Elizabeth hâlâ bir şey demiyor, sadece aslında yabancı olmayan bir yabancıymış gibi ona bakıyordu. Nasıl olabilirdi bu?

Lee, "Öyleyse sebep annem mi?" diye atıldı. "Sebep annem mi? Alexander'ın seni annemle zor duruma düşürmeyeceğine söz veriyorum. Karşılaşacağınız herkese karşı senin en iyi arkadaşın olup çocuklar yüzünden seninle seyahat ediyor olacak. Orada her şey Sydney'dekinden farklı olacak, Alexander söz verdi. Onun için de annem seni hiç düşündürmesin."

Lee, onu gitmeye razı edecek sihirli bir neden bulmak için kafasını patlattığı kadar genç kadının yüzü değişmedi.

Elizabeth, onun aklından geçenleri sezmiş gibi, "Gitmek istemiyorum!" diye diretti.

"İnadın boşuna. Bir tatile ihtiyacın var, Elizabeth. Tanışacağın kimseleri düşünsene! Kraliçe çok yaşlı ve yorgun, ama Galler Prensi yüksek sosyetenin gözbebeği, Alexander ise onu çok iyi tanıyor."

Sessizlik. Lee devam etti. "Göller Bölgesi'ni, Cornwall ve Dorset'i ziyaret edeceksiniz. İstersen, İskoçya'ya ve Kinross'a da gidersin. Paris'le Roma'yı, Siena'yı, Venedik'i, Floransa'yı... İspanya'da şatolar, Balkanlar'da kaleler göreceksin. Yunan Adaları'nı yatla dolaşacaksın, Capri'yle Sorrento'ya, Malta'ya, Mısır'a gideceksin."

Elizabeth hâlâ susarak oturuyor, delikanlıya garip garip bakıyordu.

Lee, "Bunu Alexander için yapmayacaksan annem için yap. Sana yalvarıyorum, Elizabeth," dedi.

Genç kadın sonunda içini çekti. "Evet, gitmek zorunda olduğumu biliyorum. Haber bende şok etkisi yaptı, hepsi bu. Eğer gitmezsem işler daha da kötüleşecek. Ne de olsa kaçamam. İki çocuğum var. Bir tanesi belki bensiz yaşamayı tercih eder, ama ikincisi istese de yapamaz. Ne şekilde olursa olsun Alexander'ı memnun etmek zorundayım."

Lee, onunla Alexander'ın arası o kadar mı kötü? Alexander için tabi annem var, oysa Elizabeth'in iki çocuğundan başka kimsesi yok, diye düşündü.

"Mesele Alexander'i sevmemen mi?" diye sordu.

"Bu meselenin sadece bir kısmı."

"Bir dosta ihtiyacın olursa ben varım."

Genç kadın göz göre göre yine değişti. Lee gözlerine ve yüzüne o buz gibi anlamın geri geldiğini gördü.

Renksiz bir sesle, "Teşekkür ederim. Ama buna ihtiyacım yok," dedi.

Lee ayağa kalktı ve ona ellerini uzattı, fakat genç kadın onları görmezlikten gelerek yardımsız ayağa kalktı.

"Artık iyiyim," dedi.

"Bu, kabalığımı için bağışlandığım anlamına mı geliyor?"

Genç kadının bakışlarındaki soğukluk azaldı, hatta gözlerine yansıyan gerçek bir anlayışla gülümsedi. "Tarafımdan bağışlanacak bir şeyin yok, Lee."

"Seni eve geri götürebilir miyim?"

"Hayır, yalnız olmayı yeğlerim."

Böyle diyerek arkasını döndü ve uzaklaştı.

"Bu gülümseyişi yaşadığım sürece unutmayacağım."

Annesine sadece, "Elizabeth şubatta seninle yola çıkıyor," dedi. "Bu fikre fazla bayılmadı. Sanırım, Alexander'ın onunla olmadığı zamanlar daha mutlu."

Ruby alnını kırıştırarak oğluna merakla baktı. Değişiklik ne zaman olmuştu? Herhalde bu öğleden sonra değil! Ama Lee dönüşünü izleyen haftalar içinde her ne zaman olduysa çocukluktan erkeklığe geçmişti. Bütün mesele Ruby'nin değişikliği bugüne kadar fark etmemiş olmasıydı.

Lee, annesinin onda bir değişiklik sezdiğinin farkına varmıştı. Ama rolünün, yaklaşan seyahatte Elizabeth'in en iyi arkadaşı rolünü oynayaca-

Colleen McCullough

ğını Ruby'ye söylemeyi düşünmeden oradan kaçtı. Onu tekrar gördüğünde ise konu tamamen aklından çıkmıştı.

O gece yatmaya hazırlanırken Ruby bir şey daha kavradı: Alexander'in, onunla Elizabeth'in her ikisine birden sahip olması imkânsızdı. Yeni Güney Galler'de Ruby ile beraberliği bayatlamış bir havadisti ve üzerinde durulmaya değmezdi. Ama Londra'da öyle miydi ya? Özellikle de Alexander yüksek sosyete çevrelerinin müdavimi olduğuna göre. Hayır, bu olamazdı. Ve olmayacaktı. Alexander, karısı ve metresiyle üçlü *bir ilişki* yaşadığı için Elizabeth'in onuru kırılacak ve utancından başını dik tutamayacak mıydı? Asla! Onun için Elizabeth yalnız gitmeliydi. En doğrusu buydu. Alexander'le benim çocuktan farkımız yok, durup düşünmüyoruz.

Ama Elizabeth'i nasıl bensiz yola çıkarabilirim? Gitmeyeceğimi öğrenirse, Kinross'dan bensiz bir yere kıpırdamaz.

Bu yüzden Jasmine'yle Şeftali Çiçeği'ni kendime suç ortağı yapacağım, kız kardeşlerinin üçü gittiğine göre onları niçin seyahatten mahrum etmeli? Yazacağım mektubu onlar Alexander'e verebilirler. Bunda duygularımı o kadar etkili bir dille anlatacağım ki o namussuz kerata bile anlayacak.

Gemiye binermiş gibi yapacağım, ama gemi daha demir almadan beni deniz tutmuş gibi davranacağım, Jasmine'yle Şeftali Çiçeği'ne kamaramın kapısını kilitleteceğim ve kimseyi içeri aldırmayacağım. Elizabeth'i bile. Geminin doktorunu bulup sırrı onunla paylaşacağım, öyle sanıyorum ki birkaç yüz papel işine yarar. Jasmine sonunda mektubu Elizabeth'e verdiğinde geri dönmek için artık çok geç olacak. Hint Okyanusu'nda bir yerde olacağız. Ve ne olacaksa olacak!

Sung'le ben Kinross'da kalıp Charles'la birlikte Apocalypse'i yöneteceğiz. Yavru kedimi gördüm, onunla harika bir kış geçirdim, çocukluğunun son kışını. Onu bir dahaki görüşümde bugün görür gibi olduğum erkek resmen de bir erkek olacak. Ama Alexander onu İngiltere'de tutarsa ne yaparım?"

Mektuplar

Kinross, Ocak 1883

Sevgili Elizabeth,

Her şey plana göre gerçekleştiği takdirde, gemi Seylan açıklarında bir yerdeyken Jasmine sana bu mektubu vermiş olacaktır. Tabi, Colombo'dan geriye dönebilirdin, ama yarı yolu katettiğine göre ileriye doğru devam etmen daha akla yakın.

Geçen temmuzun sonunda Lee bu seyahatle ilgili haberi patlattıktan sonra bir anda büyüdüm. Alexander, bende en çok sevdiği tarafın içimdeki çocuk olduğunu söyler hep. Ve ne demek istediğini ben anlıyorum. İçimde kötülük yok, muziplik yapmaya baylıyorum. Sevecenim, iyiyi de kötüyü de yaşadım, bu arada başkalarının fikirlerini önemsiz diye elimin tersiyle ittim. Saygın bir kadın olmuş olsaydım, durum farklı olurdu, ama kaybedecek bir şeyim olmadan doğduğumu söyleyebilirsiniz. Başkaları hakkımda olumlu bir kaniya sahip olmadığı için onların kanılarının olumlu olup olmamasının ne önemi vardı? Böylece Alexander'le utanmadan dalgamı geçtim. Sydney'de de. Tabi ki onun üzerinde senden önce hakkım olduğunu düşünüyordum ve seninle yaptığı evlilikten sonra bana dönünce öcümü aldığımı hissettim. Ahlak sahibi bir insan değilim ben, hiçbir zaman da olmadım.

Colleen McCullough

Lee haberi getirince Alexander'i tekrar göreceğimi düşünerek sevindim. Bizi yanına getirtmek istemesini yakın bir gelecekte Kinross'a dönmek niyetinde olmadığına dair bir mesaj olarak kabul ettim. Kafam onunla yaşayacağım hayatın olası sahneleriyle doluydu. Bunlar huzurlu sahnelerdi, çünkü seni Alexander'den kurtardığım için onlara itiraz etmeyeceğini biliyordum.

Ama sonra karısıyla metresini aynı açık arabada teşhir etmekle belki de Benjamin Disraeli'ye fark atmayı düşündüğü aklıma geldi. Bu ise olamazdı. Böylesi bir skandal Londra'yı sarsardı.

Küçük bir skandalın benim için ne önemi olabilirdi? Oysa aynı skandal senin için korkunç olurdu! Alexander'in aklından geçenleri tahmin edebiliyorum, olsa olsa beni senin en iyi arkadaşın olarak sağa, sola taşımayı, böylece gerçek ilişkimizi maskeleyemeyi umuyordu. Ama Sydneyliler günümüzde İngiltere'ye ve özellikle de Londra'ya sık sık gidip geliyorlar. Havadisın sızdırılması uzun sürmezdi, Alexander de tabi ki Galler Prensi değil.

Onun için evimde kalmayı seçtim, hayatım. Bu senin zamanın, onu benim sana armağanım olarak kabul et. Asıl dert uçümüzün da küçük şehirlerin ürünü olmamız ve hâlâ küçük bir şehirde yaşamamız. Apocalypse'in altını sayesinde dilediğimiz her şeyi hemen hemen yapabiliriz. Yani belki Sydney'de yapabiliriz, ama Londra'da olmaz.

Hoşça vakit geçir, Elizabeth. Eğlenmene bak; Alexander'i boş ver. Yalnız Lee'ye tarafımdan bir merhaba de ve benim hatırım için onunla iyi geçinmeye çalış.

Seni çok seven, Ruby.

Seylan, Mart 1883

Ah Ruby!

Bu satırları Kolombo'dan yazıyorum. Küçük bir posta gemisi buradan Sydney'e hareket etmek üzere. Mektubum üç veya dört hafta sonra eline ulaşır. Tornistan etmeye karar verseydim ben de o gemiyle dönerdim.

Dokunuş

Ne kadar iyi rol yaptın! Dr. Markham, Jasmine ve Şeftali Çiçeği de beni pek güzel kandırdılar. Kamaranda müthiş acıların pençesinde olmayacağın aklımın köşesinden geçmedi. Alexander'le evlenmeye geldiğim zaman Bayan Watson'un *Aurora* da ne kadar hasta olduğunu anımsıyorum da... Bass Boğazı'ndan geçtiğimiz sırada beni de biraz deniz tuttu, neyse ki pek fena bir denizci sayılmam. Nell ile Anna da benim gibiler. Çinli kızların durumu çok daha kötüydü, ama Hint Okyanusu çarşaf gibi olduğundan Perth'den ayrıldıktan sonra tamamen iyileştiler.

Gemi hareket halinde olduğu için mi bilmem, ama Anna yürümeye karar verdi. Gerçi biraz sendeliyor, ama bacakların ne işe yaradığını öğrendiğinden beri uyanık olduğu saatlerde aralıksız yürüyor. Bebeklik yağları da eridiğinden şimdi ince ve biçimli oldu. En sevdiği kelime hâlâ kuş gibi cıyaklıyarak hecelediği 'Lee!' Ama giderek hızlanan bir tempoyla dağarcığına yeni kelimeler ekliyor; gemi, kıyı, ip, duman adam gibi. Burada Colombo'da gemici, liman ve kadın gibi daha güç kelimeler söylemeyi de becerdi.

Beni bu denli düşündüğün için sana teşekkür ederim, ama Lee durumu çok iyi açıklamıştı, seninle ben can ciğer arkadaş olacaktık. Bizimle beraber olmadığını öğrendiği zaman Alexander'ın ne diyeceğini düşündükçe titriyorum. Ama Jasmine İngiltere'ye vardığımızda Alexander'e verilmesi için bir mektup yazdığını söyleyince içim biraz rahat etti.

Sevgili Ruby, özverini sonsuz bir minnettarlıkla kabul ediyorum. Maksadını anlamadığımı sanma. Söz veriyorum, selamını Lee'ye iletceğim.

Sevgilerimle, Elizabeth.

Londra, Nisan 1883

Sevgili oyun bozanım,

Kimse aramızdakileri anlayamayacaktı! Elizabeth çok güzel bir kadın olmasaydı, insanlar şüphelenebilirlerdi, ama en üst tabakadaki-

Colleen McCullough

lere tanıştırabileceğim bir karım olduğuna göre, içlerinden bazıları seninle benim durumumuzu keşfetseler bile hiçbir şey kanıtlanamazdı. Aslında burada en kibar kişilerin arasında bile *üçlü bir evlilik ilişkisi* yaşanması olağan. Yine de metreslerin, senin gibi *bekâr kadınlar* olmayıp başka erkeklerin karıları olduğunu itiraf ederim.

Hoş, bunların hiçbiri artık önemli değil. Ben görevimi yaparak çok güzel karıma, yanında sevgili arkadaşı olmadan her yerde kaval-yelik edeceğim.

Seni özlüyor ve çok da seviyorum, Alexander.

Londra, Kasım 1883

Sevgili Ruby,

Hiç beklenmedik bir şey oldu! Sen bunu hissetmiş olmalısın ki evde kaldın, zira gerçek konumun hakkında bir şeyler sızdırılmış olsaydı, bunlar olmayacaktı. Alexander'in de olacaklar hakkında hiçbir fikri yoktu.

Ben şimdi Lady Kinross'um. Alexander'e Kraliyet Devedikeni Nişanı şövalyeliği verildi. Demek oluyor ki şimdi St. Michael ve St. George nişanlarının verildiği Henry Parkes ve John Robertson'dan daha üstün konumda. Kraliçe Victoria şövalyeliği özel bir törende şahsen verdi. Alexander de tabi bana pırlantalı bir takım satın aldı. İnsanın beyazlar giymesi ve saçlarına devekuşu tüyleri takması lazım. Kendimi Külkedisini baloya götüren arabaya koşulmuş süslü püslü beyaz atlardan biri gibi hissediyorum. Öyle sanıyorum ki Alexander bir İskoç kadınıyla evli bir İskoç erkeği olduğu için devedikeni^(*) aldı. Yaşlı Kraliçe İskoçları seviyor, ama söylentilere bakılırsa, bir tek İskoçyalıyı hepimizden daha çok sevmiş.

Londra ürkütücü, ama aynı zamanda büyüleyici. Alexander'in bizim için kiraladığı ev muazzam ve de görkemli. Aşağı yukarı Kinross Konağı'nın eski hali gibi dekore edilmiş -lüks, altın yaldız, brokar dö-

(*) İskoçya'nın ulusal simgesi.

Dokunuş

şemeler, kristal avizeler. Bir telefonu bile var- düşünebiliyor musun? İki kızımın kendilerine ait bir daireleri var, Alexander, Nell için bir Anglikan rahibin yeğeni olan bir eğitmen bile tuttu. Nell ondan hoşlanmıyor, ama oldukça bilgili olduğunu kabul ediyor. Anna şimdilerde epeyi yürüyebiliyor, öyleyken Jade yanımıza dört tekerlekli ve kulplu, oturulacak yeri branda bezi olan bir tür koltuk alıyor. Anna hâlâ altına işediği için koltuğu bez ve muşambayla kaplamak zorunda kaldık. Allah'tan ki aylardan beri kendini başka türlü kirletmiyor.

Anna'dan söz açılmışken onu Londra'da nöropatoloji denilen tıp alanının bütün büyüklerine gösterdik. Bunların arasında Bay Hughlings Jackson ve Bay William Gower de var. Doktorlar onu en ayrıntılı şekilde muayene ettiler. Bay Jackson'a bakılırsa, onda dengesizliğinin herhangi bir odak noktasına rastlamamışlar. Bundan da bütün beyninin etkilenmiş olduğu sonucunu çıkarıyorum. Bununla birlikte, küçük bir söz dağarcığı edinmiş ve yürümeye başlamış olmasına bakan Dr. Jackson ve Dr. Gower zekâsının bir köyün aptalı düzeyinde olacağına hükmediyorlar. İşin daha kötüsü şu ki doktorların içinde kendisiyle daha rahat konuşulabileni olan Dr. Gower, vücudunun normal şekilde gelişmeye devam edeceğini, aybaşısını göreceğini, göğüslerinin çıkacağını vs. söylüyor. Bu durumun suçunu kalıtıma değil de doğumuna eşlik eden koşullara bağlıyorlar.

Ama ben Alexander'e yalan söyledim. O o kadar meşguldu ki nöropatologlarla konuşmaya beni tek başıma yolladı ve Dr. Gower bana üçüncü bir gebeliğin -onların deyimiyle- mutlaka eklampsia'yla sonuçlanacağını düşünmediğini söyledi. Bu olasılığı tamamen gözardı etmiyor, ama kanı, kalbi, kan dolaşımını ve kim bilir daha neleri denetleyen şaşılacak cihaz koleksiyonu ona sağlığında belirgin bir iyileşme olduğunu anlatıyor. Meyve, sebze ve kepek ekmeğinden oluşan sıkı bir rejim sayesinde gebeliği gutsuz atatabileceğim kanısında. Ama bunları Alexander'e anlatmaya bir türlü içim elvermedi.

Başka bebek istemiyor değilim, Ruby, sorun şu ki karılık görevlerimi tekrar yerine getirmeye tahammül edemiyorum. Alexander Dr.

Colleen McCullough

Gower'in tanısını bilse beni tekrar o hayata zorlayacak, ben de aklımı oynatacağım.

Sana yalvarıyorum, bu sırrımı ele verme! Bunu birisine söylemek zorundaydım, senden başka kimsem de yok.

Sevgilerle, Elizabeth.

Kinross, Ocak 1884

Sevgili Elizabeth,

Sırrın bende güvende. Zaten öylesi benim de yararına, öyle değil mi? Hem Sir Edward Wyler ikinci bir eklampsi geçirmeyeceğini söylediği halde, geçirmiştin. Onlar için konuşmak bedava, erkek onlar, erkekler ise doğum yapmazlar.

Lee'den hiç söz etmiyorsun. Yavru kedimi gördün mü? Yavrudan çok erkek kedi sayılır ya! Ama benim için daima yavru kedim olarak kalacak.

Kucak dolusu sevgi, Ruby.

Cambridge, Nisan 1884

Güzel anneciğim,

Sir Alexander Kinross (ne büyük şok ama!) yeni bir metalürji laboratuvarı finanse ederek üniversiteyi mutlu etti. Liverpool Sokağı'ndan Cambridge'e her gün bir tren olduğundan beni sık sık görmeye geliyor. Cumartesi Newmarket'de at yarışları olduğ u zaman beni almaya geliyor ve birlikte gidiyoruz, bahis oynamaktan çok atları seyretmek için, ama bahis oynadığımız zamanlar da genellikle kazanıyoruz.

Lady Kinross beni bir kere ziyarete geldi. Onu Parker's Piece'deki dairemde kabul edemeyeceğime göre, Caius'un misafir salonunda çaya davet ettim. Orada bizim delikanlılarla tanıştı. Görsen onunla iftihar ederdin. Ben ettim. Arkasında leylak mavisi bir elbise vardı. Başında kenarına bir tutam tüy iştirilmiş son moda yeni küçük şapkalar dan biri. Ellerinde aynı renkte süet eldivenler, ayaklarında son

Dokunuş

derece şık botlar. Kadın modası bahsinde bir uzman oluşumu Carlot-ta'ya borçluyum. Cennet kuşum bir şapkacının atölyesinde değme İspanyol kontesinden daha çok para harcayabilir.

Bana kalırsa Elizabeth biraz kabuğundan çıkmış, delikanlılara bol bol gülümsedi ve cıvı cıvı konuştu. Gittiğinde delikanlıların hepsi ona âşıktılar. Bu da dizeler dolusu kötü şiirler ve daha da kötü bir pi-yano sonatı doğurdu. Onu Cam Nehri kıyısında kısa bir yürüyüşe çıkardıktan sonra saygıyla arabasına bindirdik.

Cambridge'deki ikinci yılını bütün derslerimde en yüksek notlarla tamamlayacağım. Seni seviyor ve müthiş özlüyorum, ama niçin Kinross'da kalmayı seçtiğini anlayabiliyorum. Sen harikasin, anne.

Seni çok çok seven yavru kedin, Lee.

Kinross, Haziran 1884

Sevgili Alexander ve Elizabeth,

Bu aralar İtalya'da seyahat ettiğinize ve sanırım, İtalyan postalarına güvenilemeyeceğine göre, bu mektubun size nerede ulaşacağını bilemiyorum. Almanya'da olduğu gibi orada da şu küçük devletler birleşme çabası içindeler. Dilerim, bir ihtilalin orta yerine düşmezsiniz.

Size kötü bir haberim var. Charles Dewy bir hafta önce öldü ve burada toprağa verildi. Constance hiç acı çekmediğini söyledi. Malt viskisi içtiği sırada kalbi duruvermiş. Yani dilinde en sevdiği tat olduğu halde, yüzünde sonsuz bir mutlulukla son nefesini vermiş. Ne kadar üzüldüğümü bilemezsiniz, bu satırları yazarken gözlerim dolu dolu oluyor. O kadar neşeli bir adamdı, hayatın öylesine zevkini çıkarı-yordu ki. Cennet eğer fanatiklerin bol bol lafını ettikleri gibi bir yerse, orada inanılmayacak kadar sıkılacağına eminim. Constance da boş boş laflar ediyor, kocasının bıyıkları hakkında bir şeyler söyleyip duruyor.

Burada Kinross'da bir sinek afeti var. Gübre çiftliğiyle ilgili bir şey. Boş bir zamanın olursa bu sorun üzerinde kafanı çalıştır, Alexan-

Colleen McCullough

der. Sung'la Po'nun konu hakkında herhangi bir bilgileri yok. Bununla birlikte Po, Sydney'den bir uzman getirtiyor. Sydney'de herhangi birinin bu afet hakkında Po'dan daha fazla bir şey bildiğini sanmıyorum. Boş ver.

Yavru kedim harika değil mi? Bununla birlikte diplomasını alınca eve dönmeyeceğini söylüyor, dediğine göre Edinburgh'da jeoloji doktorası yapmak istiyormuş. Hepinizi özlüyorum.

Kucak dolusu sevgiler, Ruby.

Londra, Kasım 1884

Sevgili Ruby Teyze,

Eğitmenim Bay Fowldes'le başım dertte. Beni yine babama şikâyet etmiş. Son suçum davranış biçimine, toplum zarafetine ve dine ilgi göstermemem, buna karşın kalkülüse aşırı ilgili davranmam, onun matematik sonuçlarının yanlış, benimkilerin ise doğru olduğunu kanıtlamam ve bunu gülerek söylemem, mürekkep hokkasını devirdiğimde, 'Şimdi boku yedik!' demem, Tanrı'nın dünyayı yedi günde yarattığına inanışını alaya almam. İşte bu saçma, Ruby Teyze.

Beni kulağımdan tutarak babamın çalışma odasına sürükledi ve suçlarımı müthiş bir öfkeyle sayıp döktü, sonra babama erkeklerle yarışabileceklerini sanan kızlar yetiştirmenin beyhudeliğine dair müthiş bir nutuk çekti. Tanrı'nın bunu yasakladığını söylüyordu. Babam onu ciddi bir yüzle dinledikten sonra kulağımı bırakmasını nazik bir tavırla rica etti. Bay Fowldes hâlâ kulağıma asıldığını tabi ki tamamen unutmuştu; hemen itaat etti. Babam daha sonra bütün bunlar karşısında ne söyleyeceğimi sorarak Bay Fowldes'i büsbütün çileden çıkardı. Babama matematik ve mekanikte herhangi bir erkek çocuk kadar iyi olduğumu, Yunancam, Latincem, Fransızcam ve İtalyancamın Bay Fowldes'inkinden iyi olduğunu, Napoleon Bonaparte hakkında kendi başıma bir yargıda bulunmaya yetkim olduğunu söyledim. Napoleon'u aptal ihtiyar Wellington Dükü'nden daha çok beğenmekte haklıydım za-

ten. Dük Prusyalıların yardımı olmasa Waterloo zaferini kazanamayacağı gibi, çok vasat bir başbakandı. Bay Fowldes'in kitabına göre, İngilizler hiçbir zaman haksız değiller; dünyanın geri kalan kısmı, özellikle de Fransızlarla Amerikalılar ise hiçbir zaman haklı değiller.

Babam dinledi, sonra içini çekerek beni odadan gönderdi. Bay Fowldes'e ne dediğini bilmiyorum, ama dedikleri benim lehime olacak ki Bay Fowldes beni bir *kız çocuğuna* dönüştürmekten vazgeçti. Babamın Bay Fowldes'e yol vereceğini ve bana Bay Stephens'e benzer bir eğitmen bulacağını ümit ediyordum, ama yapmadı. Sonradan bana hayatta Bay Fowldes'e benzer pek çok erkekle karşılaşacağımı ve öylelerine şimdiden alışmamın iyi olacağını söyledi. Tabi intikamımı aldım! Yatağına pekmez buladım. Adam deliye döndü! Bu da değneklerle dövülerek cezalandırılmama yol açtı. Hâlâ yeri acıyor, Ruby Teyze. Ama ben dudağımı büzerek gık bile demedim. Ona s..... r git diyecektim, ama o kelimeyi bildiğimden babamın bile haberi yok, onun için sustum. Eğitmenliğinin son gününde mutlaka söyleyeceğim. Yüzünün ne hal alacağını görmeye sabırsızlanıyorum. Duyacağı şoktan kalp krizi geçirip öleceğini sanıyorsun, değil mi?

Kinross'da Bay Stephens'le ve midillimle beraber olmayı bin kat yeğlerdim. İnan ki doğru. Ama annemin arkadaşı Dr. Gower'in beni bir anatomi örnekleri müzesine götürmesi benim için bu seyahatin tüm sıkıntılarına değdi. Düşünsene, raflara dizili sıra sıra kavanozlar, kavanozların içinde de organlar, kesilmiş kollarla bacaklar, embriyonlar, beyinler, hatta iki kafalı bir bebek. Bir de yanlarından yapışık iki bebek vardı. İzin verseler oraya bir yatak koydurup bütün bir yılı her şeyi doğru dürüst inceleyerek geçirirdim, ama babam kayalarla ve elektrikle ilgilenmemi daha çok istiyor. Anatomi denince tiksiniyor-muş gibi homurdanıyor.

Lee ve babam, Lee'nin yaz tatilini kanalizasyon atıklarını kimyasal işleminden geçirme yöntemlerini incelemekle geçirdiler, onun için de Kinross'un kısa bir süre sonra yeni bir atık işleme sistemi olacağına bahse girerim. Chang'la ilgilenip sıçanlarıma yiyecek verip vermediği-

Colleen McCullough

ne bakarsın, değil mi? Sıçanları seviyorum, o kadar tasasız ve zeki yaratıklar ki. Seni de seviyorum, Ruby Teyze.

Arkadaşın, Nell.

Londra, Nisan 1885

Sevgili Ruby,

Sonunda eve dönüyoruz, yani sonbaharın başlarında sanırım. O kadar seviyorum ki! Alexander bizimle dönmeye karar verdi. Po ile kanalizasyon durumu hakkında yazdıkların sayesinde olsa gerek. Po'nun çok yerinde bir kelime oyunu olduğunu itiraf etmeli. Kuzey İtalya'da Po adında bir akarsu var, çok güçlü ve de geniş harikulade bir akarsu. Üstelik yakınında hayatımda gördüğüm en huzurlu ve güzel bir yer var: İtalyan gölleri. İtalya'yı İngiltere dahil Avrupa'daki her yerden daha fazla sevdim. İnsanları acınacak kadar yoksul olmalarına karşın, hayat karşısında öylesine olumlu ve iyimser bir tutumları var ki. Şarkı söylüyorlar, durmadan şarkı söylüyorlar. Galler halkı da söylüyor, ama onların şarkıları melankolik.

Lady Kinross olmak çok garibime gidiyor, ama Alexander şövalyeliğinin zevkini çıkarıyor. Ona bir bakıma hak veriyorum. Unvanı onu İskoçya Kinross'unun gözünde yüceltiyor. Sir Alexander olduğu zaman ne yazık ki Dr. Murray'la babam çoktan ölmüşlerdi. Alexander bu nedenle şimdi ölümden sonra bir hayat olmasını diliyor, olmalı ki ikisi onun bir Sir olduğunu bilsinler ve buna için için köpürsünler. Ama bana sorarsan, Alexander'ın şan ve şöhretiyle büyük servetinin Dr. Murray'la babamı bu dünyada ya da sonrakinde etkilemek gücü yok. Adamlar sadece hıh deyip bütün bunların Alexander'ın babasının oğlu olmadığı gerçeğini değiştiremeyeceğini söylerlerdi. Onlar için İlk Günah kadar silinemeyecek bir gerçek.

Sonunda İskoçya'daki Kinross'a gitmedim. Muhteşem Fransız malı giysilerim ve ziynetlerimle o küçük şehrin gözlerini kamaştırmak fikri her nedense beni ürkütüyordu. Adi bir davranış olurdu bu. Akıl-

Dokunuş

sız olabilirim, ama adi de olabilir miyim? Asla. Alexander geçenlerde beni, Lee'nin doktorası için ekim ayında gideceği Edinburgh'a götürdü. Edinburgh'da ablam Jean'i, Princes Sokağı'nda oturan Bayan Robert Montgomery'yi gördüm. Beni Londra trenine götürdükleri gün Alastair'le Mary'ye ne kadar çirkin davrandığını hiç unutamamıştım. Evet, onu bağışladım, ama bu aynı şey değil. Alexander'den Alastair'le Mary'yi Edinburgh'a davet edip en lüks tarzda ağırlamasını istedim. Ne kadar saçma bir fikir! Sudan çıkmış iki balık gibiydiler, son derece rahatsızdılar ve bir falso yapmaktan ödleri kopuyordu. Acaba niçin hayırseverlik yapalım derken en kötü günahlarımızı işleriz? Yine de Lady unvanımla Jean'in burnunu yere sürtmek hiç de fena olmadı. Alexander, kocasının genç delikanlılardan hoşlandığını ve bütün Edinburgh'un bunu bildiğini söylüyor. Zavallı Jean. Herhalde bu nedenle çocukları olmadı. Jean oldukça kırılğan gözüküyor ve fazla içiyor.

Nell dokuz yaşını doldurdu, Anna da sekiz yaşını. Nell'in eğitmeniyle sorunları oldu; adam onu artık kontrol edemiyor, bir şeyler de öğretmiyor, zaten Nell adamın bilgi düzeyini aştı. Anna da dört kelime daha keşfetti: lazım, istiyorum, oyun ve gitti.

Çinli kızlar harikulade vakit geçirdiler. Bol bol tatil yapmalarına dikkat ediyorum, onlar da Londra'dayken boş zamanlarını Madame Tussaud'nun mumyalar müzesinde ya da hayvanat bahçesinde geçiriyorlar.

Lee'yi pek fazla göremediğime üzgünüm, ama o kadar meşgul ki. Okulunu iftiharla bitirecek olmasına herhalde seviniyorsun. Son derece modern ve karizmatik bir genç adam oldu; ona "Prens" adını takmış olmalarına şaşmamalı. Proctors'daki arkadaşlarının birçoğunun Cambridge'e gelmiş olması bunu garantiledi.

Tabi tekrar yazacağım, ama eve döneceğimizi en kısa zamanda öğrenmeni istedim.

Sevgilerimle, Elizabeth.

BÖLÜM İKİ

1888-1893

İki Genç Hanım Yetiştiriyor

Nell 1888'in yılbaşı günü on iki yaşını doldurdu, aradan çok geçmeden de âdet görmeye başladı. Babasının ince, uzun yapısını aldığından göğüsleri fazla gelişmemişti. Bu da olgunluğun bu ilk belirtisini görmezlikten gelmesiyle sonuçlanmıştı. Bu durum görmezlikten gelinecek bir olay değildi. Özellikle bir kızın Elizabeth gibi bir annesi olunca.

Elizabeth kendisi aynı durumdayken Mary'nin ona söylediklerini anımsamaya çalışarak, "Artık orda burda sürtemezsin, Nell," dedi. "Bundan böyle bir genç hanım gibi davranmak zorundasın, artık madenlerle atölyelerde macera aramak, erkeklerle ahpaplık etmek yok. Yerden bir şey alman gerektiği zaman, bacaklarını yan yana tutup bütün vücudunu aşağı indirecek biçimde dizlerini bükmelisin. Kesinlikle hiçbir zaman bacaklarını açarak oturmayacak ya da havaya tekmeler savurmayacaksın."

"Sen neler söylüyorsun, anne?"

"Bir genç kıza yaraşan edepli davranışlardan söz ediyorum. Ve bana öyle bakma."

"Anlattıkların kulağa saçma geliyor. Yani bacaklarını bitiştirerek mi oturmak zorundayım? Onları havaya savurmamalı mıyım?"

"Artık öyle. Kilotun lekelenmiş olabilir."

Colleen McCullough

Nell, "Ancak âdet gördüğüm zamanlarda," diye itiraz etti.

"Ne zaman âdet göreceğini bilemezsin, önceleri çok düzensiz olurlar. Üzgünüm Nell, ama oyun zamanı sona erdi." Elizabeth kesin kararlı konuşuyordu. "İki yıl daha kısa elbiseler giyecek, ama bir genç hanım gibi davranacaksın."

Nell tiyatroya bir abartılı tavırla, "İnanamıyorum!" diye bağırdı. "Beni babamın hayatından yalıtıyorsun! Ben onun oğlu gibiyim!"

"Sen onun kızıysın, oğlu değil."

Nell dehşet içinde annesine baktı. "Anne! Yoksa ona söyledin mi?"

Elizabeth hemen savunmaya geçti. "Tabi ki söyledim. Lütfen otur, Nell."

"Yapamam!"

Elizabeth bir açıklama yapmaya kendini zorladı. "Anna bebekken onu bir anneden bekleneceği kadar çok görmüyordum. Onun biraz geri olduğunu düşünüyordum sadece, geri zekâlı değil. Anna'nın nesi olduğunu babana soran sen oldun, onun geri zekâlı olduğunu anlayan da o oldu. Ve bu konuda onunla epeyi sorunlar yaşadım."

Nell, "Bunu hak ediyordun!" diye hırladı.

"Evet, hak ediyordum. Ama o zamandan beri Anna'yla ve seninle ilgili her şeyi babana söylemeyi âdet edindim."

"Sen *korkunç* bir kadınsın."

"Lütfen mantıklı ol, Nell!"

"Mantıksız olan sensin! Sen sadece hayatımı mahvetmek istiyorsun, anne! Beni sadece babamdan uzak tutmak istiyorsun!"

Elizabeth itiraz etti. "Bu haksızlık, ayrıca doğru da değil."

Nell, "Sus anne! Sadece sus!" diye bağırdı.

"Tavırlarına dikkat et, çenene de sahip ol, Eleanor."

"Şimdi de Eleanor mu olduk! Hayır efendim, ben Eleanor olmayı reddediyorum! Benim adım Nell!" Ve odasının yalnızlığında doya doya ağlamak için fırtına gibi annesinin yanından ayrıldı.

Dokunuş

Elizabeth ne yapacağını, ne diyeceğini bilmez halde kalmıştı. Sonuç hiç de umduğu gibi olmamıştı. Mary bu konuyu ele aldığı zaman ben de aynı şekilde tepki vermiş miydim? Hayır, kuzu kuzu dinlemiş ve o andan itibaren Mary'nin dediği şekilde davranmıştım. Mary benim deminki halimden daha anlayışlı mıydı? Daha mı düşünceliydi? Hayır, sanmıyorum. Tek hatırladığım, gizli bir cemiyete kabul edildiğimi ve üyeliğime büyük değer verdiğimi hissetmiştim. Bana kesinkes benzemediği halde, niçin Nell'in benim gibi tepki vereceğini düşündüm sanki? Bu gizli kadınlık anlaşması kapsamında onunla dost olacağımızı ummuştum, ama yaptığım onu kendime düşman etmekten ibaret oldu. Şu andan itibaren bütün erkeklerin hedefi olacağını Nell anlayamıyor mu? Birçok erkeğin bulunduğu bir yere her gidişinde o erkeklerin dikkatini bir çocuğun hayal bile edemeyeceği şekillerde üzerine çekme tehlikesine yol açtığının farkında değil mi?

Alexander konuyu ona açmasa bile, Nell babasında bir günün içinde oluşan değişikliği fark edecek kadar zekiymiş. Kızına huşuyla üzüntünün birbirine karıştığı farklı bir bakışla bakıyordu. Utançtan kıvranan Nell sanki babasının tanımadığı ve güvenemeyeceği birine dönüşmüş gibi hissediyordu kendini. Kadınların yazgısını beğenmediği için, bir kadın olduğunu doğanın ona hatırlatmasından nefret ediyordu. Özellikle de şimdi sevgili babası, ona bir yabancıymış gibi baktığına göre. Öyle olsun! O babası için bir yabancı olacaksa, babası da onun için bir yabancı olacaktı. Nell, babasından uzaklaştı.

Tanrı'ya şükür Alexander Nell'in ondan uzaklaşmasının sebebini yeterince anlayabiliyordu. Onunla yüzleşti.

Kütüphanedeki rahat koltuğunda otururken, "Senin edipli bir genç hanım olmanı mı istediğimi sanıyorsun?" diye sordu. Nell, kilotunun lekelenmiş olması korkusuyla onun karşısında bacaklarını birbirine bitişti-rerek oturuyordu.

"Başka seçeneğim var mı baba? Bir erkek çocuk değilim ki," dedi.

"Senin bir erkek çocuk olduğunu hiçbir zaman düşünmedim. Son haftalarda sana biraz uzak davrandıysam beni bağışlamalısın; zamanın ne kadar çabuk uçtuğunu fark etmek insanda şok etkisi yapıyor, hepsi bu. Minik arkadaşım büyüyor, onun için ben de kendimi ihtiyarlamış hissediyorum."

Nell, "Sen mi ihtiyarladın, baba?" diye isyanla sordu. "Ne var ki hoşça vakit geçirdiğimiz günler sona erdi! Annem seninle madenlere inmemi ya da atölyelere falan gitmemi istemiyor! Haşarı bir oğlan çocuğu gibi davranma günlerimin sona erdiğini söylüyor, ben haşarı bir erkek çocuğu gibi davranmaktan vazgeçmek istemiyorum! Seninle gitmek istiyorum, babacığım... seninle!"

"Benimle geleceksin de, Nell! Ama annen, yeni duruma alışman için benden sana biraz süre tanımamı istedi."

"Buna hiç şaşmadım!" dedi Nell üzüntüyle.

Alexander, Elizabeth'e en az Nell kadar sinirlenmişti, babasını terk etmesi için bu güzel çocuğu ne cesaretle korkutuyordu? Öyleyken, "Annenin çok katı bir terbiye aldığını unutmamalısın," dedi. "Elizabeth'e sorsanız, kadın olunca tam bir küçük hanımefendi olmayı öğrenmek zorundaydınız. Anneler, kızlarının erkeklerin kötü niyetlerinin hedefi olduğunu düşünmek eğilimindedirler, oysa ben erkeklere cesaret vermedikleri sürece emniyette olduklarına inanıyorum." Genç adam, kızına gülümsedi. "Zaten seni o rolde göremiyorum. Küçük arkadaşımı, yani seni kaybetmeye ise hiç niyetim yok."

"Yani seninle hâlâ madenlere ve atölyelere gidebilir miyim?"

"Seni götürmeme engel olmaya çalışsınlar da görelim."

Nell, "Babacığım, seni çok seviyorum!" diye bağırarak Alexander'ın kucağına tırmandı ve kollarını onun boynuna doladı.

Alexander, Elizabeth'den bir vaaz dinlemişti, şöyle ki Nell'i bundan böyle kucağına oturtmayacak ve genç bir hanım yerine küçük bir kız gibi davranmasına müsaade etmeyecekti. Nell'in hâlâ çocuksu bedenini kollarının arasında sıkarken, ama Elizabeth yanılıyor, diye düşünüyordu. Onun gi-

Dokunuş

bi eğitilmiş olanlar sanki niçin insanın her hareketini kötüye yorarlar? Yani niçin sırf artık büyümekte olduğu için kanıma, canıma şehvet hisleri duyacakmışım? Ne kadar saçma! Nell'i ona her zaman gösterdiğim sevgiden yoksun edersem, Tanrı cezamı versin! Elizabeth, bir erkeğin Sir Alexander Kinross'un bâkire kızına tecavüz etmeye kalkışabileceğini gerçekten düşünüyor mu acaba? Nell bir Ruby olsaydı bile, ki hiçbir zaman olmayacak! Hiçbir erkek ona çirkin şekilde yavaşamazdı. Adım ve gücüm onu koruyor.

Nell, babasının hayatında önceki yerini eski koşullarla aldıktan sonra âdet görmenin tek kalıcı etkisi, Alexander'in Nell'e eskisi gibi davranma kararını onaylamayan Elizabeth'le Alexander'in arasındaki uçurumu daha da derinleştirmek oldu. Elizabeth'in edep anlayışı ona bu kez kendisinin haklı, Alexander'in ise haksız olduğunu söylüyordu. Tek tesellisi Nell'in hâlâ çirkin olmasıydı. Gür ve kömür gibi siyah saçları çok güzeldi ama, kaşları da aynı derecede gür ve siyah olup sivriligi nedeniyle yüzüne şeytani bir anlam veriyordu. Alexander'in fazla ince dudaklarının yukarısında oldukça iri bir burun yer alıyordu. Elmacık kemiklerinin aşırı çıkıntılığı uzun yüzünü çukurlaştırıyordu. Canlı mavi gözleri derin çukurlarından alaycı bir anlamla bakıyordu. Nell inandığı bir şey uğruna darağacına çıkmaya hazır biri izlenimini uyandırıyorodu ki bu genç bir hanım için özenilecek bir özellik olmasa gerekti.

Ders odasında hâkim konumdaydı. Londra'da Bay Fowldes'le geçirdiği günler uysal olmaya çalışmanın bir anlamı olmadığını, öylesinin sadece küçük görülmeye yol açtığını öğretmişti ona. Dayak yemek, babasının karşısına sürüklenmek ve cezası ne olursa olsun nanik yapmak bin kat iyiydi. Zira Nell'e boyun eğdirebilecek tek ceza, babasının asla hoş görmeyeceği bir şeydi; eğitimine son verilerek genç hanımlara daha uygun başka bir eğitime geçilmesi.

Alexander bir oğulun yokluğunda tüm umutlarını Nell'e bağlamıştı. Küçük kız da babasını taparcasına sevdiğinden ona asıl olmak istediği şeyin tıp doktorluğu olduğunu söylemeye bir türlü dili varmıyordu. Üstelik

bu Sir Alexander Kinross'un kızı için bile olanaksız bir amaçtı. Sydney Üniversitesi tıp fakültesi kadınlara kapalıydı ve hep kapalı kalacaktı. Evet, Nell öğrenim görmek için yurtdışına gidebilir, hatta Melbourne Üniversitesi'ne devam edebilirdi, ama babası bir gün yerine geçecek kendi kanından bir vâris istiyordu, bu ise Mühendislik Fakültesi'nde madencilik ve metalürji okumak anlamına geliyordu. Mühendislik Fakültesi de kadın öğrenci kabul etmiyordu, ama bunu yasaklayan bir yasa da yoktu. Bu da uzağı görmekten ileri gelen bir hataydı; kimse bir kadının mühendis olmak isteyeceğine ihtimal vermemişti.

Bununla birlikte Nell'in vücudundaki değişiklik birçok şeylere, özellikle de annesiyle babasının arasındaki duruma bakışına değişiklik getirmişti. Bu, Alexander'ın hiç sözünü etmediği, buna karşın kızın bilmeye en çok can attığı konuydu. Daima babasının yandaşıydı Nell. Alexander görüldüğü anda insanın içini üşüten kusursuz bir nezaket ve terbiyeli tavırlar sergileyen annesini suçlu görüyordu. Babasının dışlanmaya gösterdiği tepki hafif bir hoşnutsuzluk ve bunu izleyen alaycı sözler ve sert karşılıklardı. Bunlar onun için doğal tepkilerdi; ikisinin içinde şiddetli mizacı olan, daha az sabırlı olan, daha az acı çekmiş bulunan oydu. Annesinin yüzeyin altında nasıl biri olduğunu kimse bilmiyordu, Nell ise herkesten daha az. Babası Elizabeth'i melankolik olarak niteliyordu, oysa tıpla ilgili olarak bulabildiği her şeyi okuyan küçük kız annesinin melankolik ya da nevrastenik olduğunu sanmıyordu. İçgüdüğü ona annesinin sadece son derece mutsuz olduğunu fısıldıyordu, ama nasıl olabilirdi bu? Ruby Teyze'yle babasının yüzünden mi?

Nell, Ruby Teyze'yle babasının arasındaki ilişkiyi bilmediği bir zamanı hatırlamıyordu, ilişkilerin en alenisiydi bu. Hayır, annesiyle Ruby Teyze yakın arkadaş olduklarına göre, bu ilişki annesinin mutsuzluğunun temelinde olamazdı. Aslında annesiyle Ruby Teyze birbirlerine annesiyle babasının olduğundan çok daha yakındılar.

Nell'in şu ana kadar yaşadığı korumalı hayat işte burada ona yardımcı olamıyordu. Normal bir okula hiç gitmemiş olduğundan babası, annesi

Dokunuş

ve Ruby Teyze arasındaki bu garip duygu karmaşasının toplumsal açıdan kabul edilemez olduktan başka, garip de olduğunun farkında değildi. Kraliçe Victoria böyle bir şeyin varlığını dahi kabul etmezdi.

Nell'in âdet görme hikâyesinin sonrasında Elizabeth, Ruby'ye, "Onunla konuşamıyorum," dedi. "Boyumun ölçüsünü aldım. Sen konuş onunla Ruby. Zaten sana bana olduğundan daha çok saygı gösteriyor."

"Bütün sorun, Nell'e her bakışında Alexander'ı görmek, Elizabeth'ciğim." Ruby içini çekti. "Onu öğle yemeğine otele yolla ki ben de bir deneyeyim."

Bu davet Nell'in merakını uyandıracak kadar garipti, ne olup bittiğini merak ederek yola çıktı.

Çin yemeklerini yedikten sonra Ruby, "Annen, baban ve benim aramdaki durum konusunda daha fazla bilgi sahibi olmanın zamanı geldi," diye başladı.

Nell kayıtsızca omuzlarını silkti. "Oh, hepsini biliyorum," dedi. "Babam seninle seks yapıyor. Sebebi de babamın annemle seks yapmaması."

Ruby, Nell'e büyülenmiş gibi bakarak, "Bu durum sana garip görünmüyor mu?" diye sordu.

"Garip mi ki?"

"Evet, çok."

"Öyleyse bana nedenini söylemelisin, Ruby Teyze."

Ruby düşünceli bir yüzle açıkladı. "Önce, evli kişilerin başkalarıyla seks yapmamaları, seksin yalnız karı, koca arasında olması gerektiği için. Ancak, daha fazla çocuk doğurmaması gerektiği için annen seks görevlerini yerine getiremiyor."

Nell bilgiç bir tavırla başını salladı. "Orasını biliyorum. Onun için de sen onlara yardımcı oluyorsun."

"Tanrım! Niçin yardımcı olmam gereksin?"

Nell kaşlarını çattı. "Aslında hiçbir fikrim yok, Ruby Teyze."

Colleen McCullough

"Öyleyse sana söyleyeyim. Erkekler bedensel arzularına hâkim olamazlar, yani seks yapmadan duramazlar. Katolikler, erkeklerin bekârlık yeminine sadık kalabildiklerine inanmakla kendilerini aldatıyorlar, ama ben bundan çok şüpheliyim. Yani bir erkek bakir kalabilirse ben onun kaçık olduğunu söylerim."

"Demek babam seks yapmayı gereksiniyor."

"Kesinlikle. İşte ben bu noktada devreye giriyorum. Ama babanla benim ilişkimiz, öyle düşünenler olsa bile, bayağı bir ilişki değil. Alexander'le benim aramda aşk var, annenle tanışmasının öncesinden beri vardı. Ama ben başka erkeklerle ilişkiler yaşamış olduğum için, Alexander benimle evlenemezdi."

"Bu bana mantıklı görünmüyor," dedi Nell.

Ruby başıyla onayladı. "Seninle aynı fikirdeyim. Ne çare ki seks bahsinde deneyimli olan kadınların, kocası dahi olsa bir tek erkeğe sadık kalamayacaklarına inanılır. Erkekler ise doğacak çocuklarının gerçekten kendi çocukları olduğuna emin olmak isterler. Bu nedenle de bakire olan kadınlarla evlenmek isterler."

"Babamla evlendiği zaman annem bakire miydi?"

"Evet!"

"Ama babam seni seviyor, onu değil."

Başına bu belayı sardığı için içinden Elizabeth'i lanetleyen Ruby, "Doğrusunu söylemek gerekirse, ikimizi de seviyor, Nell," dedi.

"Annemi çocukları için, seni seks için seviyor öyleyse."

"Bu o kadar soğuk şekilde ifade edilemez. Üçümüzün durumu karmakarışık, söyleyebileceğim bundan ibaret. En önemlisi, birlikte geçinip gitmemiz, birbirimizden hoşlanmamız ve işte böyle, görevlerimizi öyle ya da böyle paylaşmamız."

Derin düşüncelere dalmış görünen Nell, "Ruby Teyze, bütün bunları niçin bana anlatıyorsun?" diye sordu. "Başkaları durumu onaylamadıkları için mi?"

Ruby'nin yüzü güldü. "*Aynen böyle!*"

Dokunuş

"Bana sorarsan, bence bu kimseyi ilgilendirmez."

"Başkaları her şeyin kendilerini ilgilendirdiğini düşünürler, Nell. Bu nedenle aramızdaki durumdan başkalarına söz edilemez. Anlıyor musun?"

"Evet." Nell ayağa kalktı. "Derse gitmem lazım." Ruby'yi gürültüyle yanağından öptü. "Bana öğrettiğin gerçekler için sana teşekkür ederim."

"Aramızdaki bu konuşmadan babana bahsetme!"

Nell, "Bahsetmem. Bu bizim sırrımız," diyerek fırladı gitti.

Genç kız teleferik vagonuna binerken, bok canına, dedi kendi kendine. Babamın Ruby Teyze'yi sevdiğini, Ruby Teyze'nin de babamı sevdiğini biliyorum. Ama sormayı unuttuğum bir şey var: annem kimi seviyor, babamı mı? Seks yapamıyor, ama babamın sekse ihtiyacı var.

Bir araştırma yapabilecek konumda olan Nell, annesinin babasını sevip sevmediğini keşfetmek üzere kollarını sıvadı. Ancak annesinin kimseyi, hatta kendini bile sevmediğini fark etmekte gecikmedi. Babası, ona kazaen bile dokunsa, tıpkı kabuğunun içine çekilen bir salyangoz gibi davranıyor, gözlerindeki tiksinti kıpırtısı, gösterdiği tepkinin sadece cinsel ilişkide bulunmasının yasaklanmasından kaynaklanmadığını anlatıyordu. Baba ise bunu biliyordu! Annenin tepkisi onu kızdırıyor, bunun üzerine kırbaç gibi şaklayan karşılıklarından birini patlatıyor, kendini toparlıyor ve bir yerlere kayboluyordu. Nell, annesinin kendi çocuklarını bile sevdiğinden şüphe ediyordu.

Kendisine ikinci kez aynı şey sorulan Ruby, "Evet, seviyor," dedi.

Nell, "Öyleyse bunu göstermeyi bilmediği kesin," dedi. "Annemin bir trajedi olduğunu düşünmeye başlıyorum."

"Her şeyi içinde hapsetmek bir trajedi oluşturuyorsa çok haklısın." Ruby'nin gözleri yaşlıydı. "Ne olur, vazgeçme ondan, Nell. İnan bana, birisinin silahını çekip sana ateş edeceğini görse, annen kendini senin önüne atar."

On yaşını doldurduğu sırada Anna, annesinin güzel bir kopyasına ve herkes için, özellikle de otuz üç yaşına gelen Jade için bir endişe kaynağına dönüşmüştü. Uzun boylu ve zarif bir kız olmuştu. Şimdi kolay yürüyor ve basit cümlelerle konuşabiliyordu. Artık altına işlemeye de son vermiş, fakat bu zaferi, göğüslerinin irileşmesiyle bir erken olgunluk belirtisine dönüştürmüştü.

On birinci yaş gününde âdet görmesi tam bir kâbus oldu. Birçok geri zekâlı çocuklar gibi Anna'nın da kandan ödü kopuyor, bunu kendisinin ya da herhangi başka birinin içinin boşalması gibi görüyordu. Bu korkusu belki de Kinross Oteli'nde Sam Wong'un mutfağında yaşadığı bir deneyimden kaynaklanıyordu. Sam'ın yardımcılarından biri kolunu fena halde kesmiş, atardamarlarından fıskıye gibi kanlar fışkırmıştı. Bu arada paniğin pençesinde haykırıyor, koluna turnike uygulanmasını zorlaştırıyordu. Dokuz yaşındaki Anna'nın orada durduğunu her şey olup bitene ve küçük kızın çığlıkları aşçının kileri bastırana kadar kimse fark etmemişti.

Sonuçta kendisi de kanamaya başlayınca Anna korkudan cıyıklamaya başlamış ve altına bir havlu yerleştirilene kadar elinin, kolunun zapt edilmesi gerekmişti. Geçen zaman ve aynı hareketlerin yinelenmesi dahi korkusunu hafifletmeyi başaramayacaktı. Jade'le Elizabeth'in, Anna'ya o beş günü atlatmalarının tek yolu onu kloral hidratla, bunun yararı olmayınca da afyon ruhuyla uyuşturmak oluyordu.

Anna'nın hayatının her yönü bir azaptı, ama bu, âdet görmeye başlamasının onda yol açtığı harabiyetin yanında hiç kalırdı. Bu kanamanın normal ve doğal olduğunu, kendiliğinden duracağını ve bütün yapması gerekenin her ay tekrarını kabul etmekten ibaret bulunduğunu kızcağıza anlatmanın bir yolu yoktu. Ona duyurduğu dehşet ve dikkat süresinin kısalığı nedeniyle Anna bu gerçeği kabul edemiyordu. Ayrıca bu kanamalar düzenli olmadığından bu, her olaya önceden hazırlanmasının mümkün olmadığı anlamına geliyordu.

Genç kız âdet görmelerinin dışında gayet mutluydu, ama kan görene kadar, o zaman da haykırıyor ve panik halinde sağa, sola koşuyordu. He-

Dokunuş

le söz konusu kan kendisinininki olunca, etrafındakilerle arasında muazam boğuşmalar oluyordu.

Sekiz kez âdet gördüğü bir yılın sonunda Anna, birisi onu soymaya başladığı anda boğuşmaya başlıyordu, soyunmayı kanamayla eşitlediği belliydi. Bunun da bir yararı oldu; Anna kendi kendine soyunmayı ve giyinmeyi öğrenmişti. Elizabeth'le Jade yıkanma bahsinde yeterli olduğuna kanaat getirince, onu en azından bu konuda rahat bıraktılar.

Elizabeth, Nell'e, "Belki de âdet görmesi hayırlı olmuştur," dedi. "Yıkanmayı ve üstünü değiştirmeyi ona öğretebileceğimizden hiç umudum yoktu."

Kızlarının ikisinin de erginliğe doğru ilk adımı atmaları Elizabeth'in kendini çok yaşlanmış hissetmesine yol açtı: çok genç olduğu düşünülürse garip bir duygu. Ama gelin görün ki henüz otuz yaşında olduğu halde iki genç kız annesiydi ve ikisini de nasıl idare edebileceği hakkında kesin bir fikri yoktu. Daha fazlasını bilse ve daha fazla deneyimi olsa, bunlar güçlüklerin üstesinden gelmesine yardımcı olurdu, ama bu durumda elinden geleni yapmaktan ve gerektiğinde Ruby'ye başvurmaktan başka çaresi yoktu. Hoş, Ruby, Anna bahsinde ona yardım edemiyordu; bağıllığını hiç aksatmayan sevecen ve sabırlı Jade dışında kimse ona Anna konusunda yardımcı olamazdı.

Evliliğinin 1889 Martı'ndaki on dördüncü yılında Elizabeth kendine hissetmemeyi öğretmiş, böylece bir dereceye kadar hoşnutluğa kavuşmuştu. Yurdundan bu kadar uzakta yaşadığı hayatın, babasının bakıcısı olarak, daha sonra da kız ve erkek yeğenlerinin evlenmemiş halası olarak yaşayacağından pek farklı olmadığını düşünüyordu. Ve çok önemli bir birey olmakla beraber, kimsenin hayatının merkezi değildi. Zaten kimsenin hayatının merkezi olmayı da istemiyordu. Alexander'in hayatında Ruby ile Nell vardı; Nell'in Alexander'i, Anna'nın da Jade'i vardı. Yıllar uçup gidiyordu, ama onunla Alexander'in arasında değişen bir şey yoktu. Ale-

Colleen McCullough

xander, ona dokunmadığı sürece Elizabeth, tek gözlemci çocuğu Nell'in hatırı için görünüşü koruyabilecekti.

Evet, hoş anlar da vardı! Nell'le ahçı Chang'a güldükleri bir an; Alexander'le onun yüzde yüz anlaştıkları bir noktaydı bu. Ruby ile hoş gevezelikler; dulluğunun yalnızlığını unutmak için Constance'ın yaptığı ziyaretler; ormanın içindeki harika diyara at gezintileri; onu büyüleyen bir kitap; Nell'le piyanoda bir düet; canı istediği zaman, ki bu çok sıkı, yalnızlık. Göl'ü düşünecek olsa, Lee'nin Göl'deki görüntüsü gözlerinin önünde canlanıyordu. Ancak zaman bu görüntünün keskin kenarlarını aşındırmış, güneşin altın renkli sisiyle onun tenini tekrarlanmamış bir anının acımasız parmağıyla birbirine bulaştırmıştı. Zaman, hatta Göl'e dönmesine ve Lee'yi düşünmeden oranın zevkini çıkarmasına bile müsaade etmişti.

Alexander için evi birdenbire iç bayıltıcı biçimde dişilemişti. Derste olmadığı zamanlar Nell'i hâlâ beraberinde çalışma yerlerine götürüyor, fakat durumun eskisi gibi olmadığını kendi kendine itiraf etmek zorunda kalıyordu. Suç da kızında değil, kendisindeydi ve de Nell'in artık genç bir kadın olduğunu, *erkeklerin* hedefi haline geldiğini tekrar eden Elizabeth'de. Böylece, ne kadar gayret etse de Nell'e şehvetle bakmadıklarına ya da daha beteri, servetinin miktarını düşünerek peşine düşmeyeceklerine emin olmak için adamlarını denetlemekten kendini alamıyordu. Sağduyusu ona Nell'in baştan çıkarıcı bir kadın olmadığını ve öyle birine dönüşmeyeceğini fısıldamakla beraber, kıskanç baba yanı yeterince sarsıldığından Nell'in Summers'le ya da madendeki veya atölyelerdeki herhangi bir erkekle baş başa kalmamasını istemiyordu. Neler olduğunu anlamak için hatta bir kere ders odasına baskın yapmış ve hemen arkasından kendini budalalıkla suçlamıştı. Nell'in beraberindeki erkek çocuklardan hiçbir farkı yoktu. Onunla birlikte derse başlayan Kinross'lu üç beyaz kız, on yaşını doldurdıkları zaman, Sydney'de yatılı okula gitmişlerdi.

Dokunuş

Anna'nın olgunluğa ulaşması her şeyi değiştirmiş, onu kaçmayı özler hale getirmişti. Kinross'a bağlı kaldığı sürece Ruby bile ona aradığı huzuru sağlayamıyordu. Ama Charles Dewy'nin ölümü ve Sung'un tamamen Çin'le ilgili konulara kayması nedeniyle uzaklaşması eskisinden güç olacaktı. Bir zamanlar bir altın madeni olan yer şimdi bütün dünyada şahsi ilgisini gereksinen bir imparatorluktu; Apocalypse Şirketleri altın madenciliğinden çok farklı endüstrileri kapsayan alanlara kaymıştı. Gümüş-kurşun-çinkodan bakıra, alüminyuma, nikele, manganeye ve çok az rastlanan elementlere varıncaya kadar birçok farklı madenler, şeker, buğday, sığır ve koyunlar; buhar makineleri, lokomotifler, demiryolu araçları ve tarım makineleri gibi çeşitli ilgi alanları arasında yer alıyordu. Seylan'da çay çiftlikleri ve bir altın madeni, Orta ve Güney Amerika'da kahve çiftlikleri, Brezilya'da bir zümrüt madeni ve Birleşik Amerika'da, İngiltere'de, İskoçya'da ve Almanya'da belki elli endüstride hisseleri vardı. Şirket özel mülkiyet olduğundan Apocalypse'in gerçek değerini yönetim kurulundakiler dışında kimse tam olarak bilmiyordu. İngiltere Bankası bile tahmin yürütmekten ileri gidemiyordu.

Antikalar ve sanat bahsinde hiç yanılmadığını fark eden Alexander, yurtdışındaki yolculuklarından tablolar, heykeller, biblolar, möbleler ve ender kitaplar da satın almayı âdet edinmişti. Sir Edward Wyler'e verdiği iki ikonanın yerine daha fazlaları gelmişti. Giotto'ya iki Titien, bir Rubens ve bir Botticelli katıldıktan sonra Paris'teki modern ressamların nonfigüratif eserlerine âşık olmuş, Matisse'in, Manet'nin, Van Gogh'un, Degas'ın, Monet'nin, Seurat'nın eserlerinden örnekler satın almıştı. Ayrıca bir Velasquez'i, iki Goya'sı, bir Van Dyke'ı, bir Franz Hals'ı, bir Vermeer'i ve bir Bruegel'i vardı. Pompeii'deki rehberler paha biçilmez değerde Roma mozayici bir parkeyi beş altın liraya satıyordu; zaten her yerdeki rehberlerin birkaç altın uğruna satmayacakları şey yoktu. Alexander bu hazineleri Kinross Konağı'na yerleştirecek yerde, birkaç ay uğraşarak bu konağa ek bir bina inşa ettirmiş, çok sevdiği birkaç eser dışında hepsi buraya asılmış veya cam vitrinler içinde sergilenmişti. Bu da onun için bir ilgi alanı, can sıkıntısını hafifletmek için bir araçtı.

Colleen McCullough

Seyahat da can sıkıntısını giderecek ikinci bir araçtı, öyleyken hâlâ Kinross'a bağlıydı. Alexander bir anlamda, hâlâ Büyük İskender'in izinden gidiyor, dünyadaki görülecek her şeyi görmek istiyordu. Öte yandan, şimdi kadınların sesleri ve kokularıyla dolu bir eve tıklmıştı. Özellikle Anna bir çığlık ve bağırış karmaşası içinde kadınlar kulübüne katılalıdan beri.

1889 Haziran'ında Ruby'ye, "Haydi, sandıklarını topla!" diye bağırdı. Genç kadın anlamamış gibi, "Ne dedin?" diye sordu.

"Sandıklarını topla dedim! Sen ve ben yurtdışına gidiyoruz."

"Alexander, seninle gitmek isterdim, ama nasıl yapabilirim? Yalnız ben değil, sen de nasıl gidersin? O zaman buradaki işlerle kim ilgilenecek?"

Alexander, "Birkaç güne kadar biri olacak," dedi. "Lee eve dönüyor. Gemisi bir hafta sonra Sydney'e varacak."

Ruby isyanla, "O zaman hiçbir yere gitmiyorum," dedi.

Alexander, "Onu göreceksin!" diye kadını susturdu. "Onunla Sydney'de buluşabilirsin, bu buluşmadan sonra da Amerika'ya gidiyoruz."

"Elizabeth'i götür."

"Onu götürürsem Tanrı belamı verir! Ben gittiğim yerde eğlenmek istiyorum, Ruby."

Yeşil gözler erkeğe hemen hemen düşmanca bakıyordu. Ruby, "Biliyor musun, kendini giderek daha fazla düşünmeye başladın, Alexander," dedi. "Çok da küstahlaştın. Bilmem farkında mısınız, sizin henüz uşağınız değilim efendim, onun için de Kinross'dan sıkıldığınız için bana sandıklarını topla diye emretmeyin. Oğlum eğer eve dönüyorsa burada olmak istiyorum."

"Onu Sydney'de göreceksin."

"Sana kalsa beş dakika görürüm."

"İstersen, beş gün gör."

"Beş yıl görmek isterim! Oğlumu yıllardan beri görmediğimi unuttun galiba. Eğer eve dönüyorsa, olmak isteyeceğim tek yer evim."

Dokunuş

Sevgilisinin sesindeki kararlılık fark edilmeyecek gibi değildi. Alexander otoriter tavrını terk etti ve hem pişman hem de sevgi dolu göründü. "Ne olur, beni terk etme, Ruby!" diye yalvardı. "Sonsuza kadar uzaklarda olmayacağız, sadece kafamdaki ve ayaklarımdaki örümcekleri savana kadar. N'olur. Benimle gel! O zaman seninle birlikte eve döneceğimizi ve senin de evinde kalacağını vaat ediyorum."

Ruby yumuşadı. "Bilmem ki..."

"Aferin! Vapura binmeden önce Lee'yle Sydney'de istediğin kadar kalabilirsin -her şeye razıyım, yeter ki seninle birlikte burdan uzaklaşabilirim. Seni hiç yurtdışına götürmedim. Elhamra Sarayı'nı ve Taç Mahal'i, Mısır piramitlerini ve Partenon'u görmek istemez misin? Lee burada olunca, serbest oluruz. İlerde bizi neyin beklediğini kim bilir? Bu son şansımız olabilir, canım sevgilim! Evet de!"

Ruby, "Sydney'de Lee'yle vakit geçirebilirim, evet," dedi.

Erkek, sevgilisinin ellerini, boynunu, dudaklarını, saçlarını öptü. "Kinross'u arkamızda bırakabildiğimiz, ben de Elizabeth'in pençesinden kurtulabildiğim takdirde ne istersen yaparım. Kızlar büyüyelden beri dır dır yapmaktan, durmadan dır dır yapmaktan başka bir şey yaptığı yok."

Ruby de aynı fikirdeydi. "Biliyorum. Bana karşı bile biraz haşın davranır oldu. Elinde olsa, korkarım Nell'le Anna'yı bir manastıra tıkar." Genç kadın keyifli bir mırıltıyla ekledi. "Bu kadar ters olması geçici bir şey, ama onun hedeflerinden biri olmamak da hoş olacak doğrusu."

Elizabeth ertesi gün Ruby'den bu konuşmanın hafifletilmiş bir anlatımını duyunca dehşet içinde kaldı. "Yapma Ruby, ben bu kadar kötü müyüm!" diye itiraz etti.

Ruby, "Hemen hemen ve bu gerçek sen değilsin," dedi. "İnan bana, Elizabeth, kızlarının namusuna ilişkin bu saplantıdan kurtulmalısın. Son on sekiz ay senin için zorlu geçti. Her iki kızı da bu kadar kısa zamanda olgunlaşan pek fazla anne yoktur, ama onların bu kentte yüzde yüz güvende olduklarına emin olabilirsin. Nell flörtçü bir kız olsaydı, kaygılan-

mak için bir nedenin olabilirdi, ama o akıllı başında bir kız ve aşka âşık falan da değil. Anna'ya gelince... Anna erişkinleşmiş bir çocuk! Sürekli dır-dırın Alexander'i senden, hatta Nell'den bile uzaklaştırdı. Burdan kaç-makta bu kadar acele edişinin sebebini öğrense, kızın sana teşekkür et-meyecektir."

Elizabeth, "İyi ama Şirket!" diye bağırdı.

Ruby, "Şirket bir süre onsuz da idare eder," dedi. Lee'nin eve dön-mekte olduğunu arkadaşına açıklamayı neredense istememişti.

Elizabeth birden hüznünlendi. "Ve sen gerçekten de Alexander'le gi-diyorsun, öyle mi?" diye sordu.

Ruby'nin ağzı açık kaldı. "Kıskandığını söyleme sakın!"

"Hayır, hayır, tabi ki kıskanmıyorum! Sadece bir kadının deli gibi sev-diği bir erkekle seyahat etmesinin nasıl bir şey olduğunu düşünüyorum."

Ruby, Elizabeth'i yanağından öperek, "Bir gün bunu senin de öğren-meni dilerim," dedi.

Tren istasyonunda Alexander'le Ruby'yi yolcu ederken Elizabeth çok sessizdi. Ruby, yine kabuğuna çekildi, diye üzüntüyle düşündü. Gerçekler dünyasına attığı adıma, kızları hesabına duyduğu kaygının neden olması Alexander'le benim kusurum değil mi? İşin kötü yanı bu kaygının gereksiz oluşu... kızlarının ikisi de kendileri için kaygılanılmasını gerek-sinmiyorlar.

Tren, istasyonu arkasında bırakırken Ruby, Alexander'e, "Lee'nin eve dönmek üzere olduğunu Elizabeth'e söyledin mi?" diye sordu.

Alexander şaşırmuş göründü. "Hayır. Senin söyleyeceğini düşünmüş-tüm," dedi.

"Söylemedim."

"Niçin?"

Ruby omuzlarını silkti. "Orasını bilseydim, geleceği görenlerden biri olurum. Hem ne önemi var? Elizabeth Şirket'le veya Lee'yle zerrece il-gilenmiyor."

Dokunuş

"Bu da seni rahatsız ediyor, değil mi?"

"Etmez mi! Yavru kedimden nasıl hoşlanılmaz ki?"

"Ben onu çok sevdiğime göre, bu sorunun yanıtını samimi olarak bilmiyorum."

Alexander gittikten sonra Nell büsbütün kitaplarına gömüldü. Ertesi yılın sonunda olgunluk sınavını vermeye ve on beş yaşında üniversiteye başlamaya kararlıydı. Bu amacı annesini dehşet içinde bırakmıştı; Elizabeth şiddetle karşı koydu. Karşılığında, kızının, bu işin üstüne ait olmadığı yanıtıyla karşılaştı.

Nell, "İlle birisiyle dalaşmak istiyorsan, Anna ne güne duruyor?" diye sert bir çıkış yaptı. "Bilmem farkında mısın, Anna son günlerde çok azdı fırsatını bulduğu anda çekip gidiyor."

Bu çok haklı bir eleştiri olduğundan Elizabeth çenesini tuttu ve Anna'yı disipline davet etmek için ne yapılabileceğini araştırmak üzere Jade'i aramaya çıktı.

"Yapabileceğimiz bir şey yok, Bayan Lizzy." Jade'in suratı asıktı. "Bebegim Anna artık bebek değil, evin içine hapsedilmek istemiyor. Onunla birlikte gitmeye çalışıyorum. Ama çok... çok kurnaz!"

Elizabeth, bu kimin aklına gelirdi ki, diye düşündü. Anna şaşılacak derecede bağımsız olmuştu. Kendi başına yıkanmayı ve giyinmeyi öğrenmek sanki kafasının içinde gizli bir kapıyı açmış, bu kapının açılması ise ona başının çaresine bakabileceğini anlatmıştı. İki âdet görme arasında mutlu bir çocuktu, eğlendirilmesi de zor değildi; eline parçalara bölünmüş bir resim veya yapı taşları verildi mi onlarla saatlerce oyalanabiliyordu. Ama on iki yaşına girince -ki Alexander'ın Ruby'yi seyahate götürdüğü yıl o yaştaydı- bakıcılarını atlatmayı, bahçeye kaçmayı ve saklanmayı âdet edindi. Bu da bir oyundu onun için. Sadece neşesini gizlemeyi başaramaması, gürültüyle kıkırdaması, Jade'in veya Elizabeth'in onu bulmasını sağlıyordu.

Colleen McCullough

Bununla birlikte, fazla korumacı olduğu yolundaki Nell'in suçlaması Elizabeth'e çok dokunmuştu. Alexander'da yola çıkmadan önce ona çıkışınca büsbütün kırılmıştı.

"Bütün yaptığı biraz bahçeye çıkmak, Elizabeth, zavallı kızı biraz rahat bıraksan, üzerinde bu denli baskı kurmasan nasıl olur!"

"Engellenmediği takdirde daha uzaklara da gidebilir."

Alexander'in kararı, "O zaman harekete geçer ve otoriteni gösterirsin," oldu.

Alexander'le Ruby'nin gidişinden üç hafta sonra Anna bu kez, öğle vardiyası değişirken maçunaların yanında bulundu. Elizabeth onu hâlâ pazarları kiliseye götürüldüğü için Anna'yı tanıyan madenciler onu Summers'e teslim ettiler, kâhya da kızı konağa getirdi.

Sağlam bir tokadın işe yarayıp yaramayacağına karar veremeyen Elizabeth, "Bu kızı ne yapacağımı bilemiyorum, Bay Summers," dedi. "Onu gözümüzün önünden uzaklaştırmamaya çalışıyoruz, ama bir an arkamızı dönecek olsak ortadan kayboluyor."

Jim Summers, "Arkadaşları uyarırım, Lady Kinross," dedi. Canının sıkıldığını belli etmemeye çalışıyordu. Zamanı kıymetliydi; Anna'ya bekçilik etmekten daha yararlı nice işleri vardı. "Onun ortalarda dolaştığını bir gören olursa, onu bana ya da konakta size getirecek. Tamam mı?"

"Tabi. Teşekkür ederim," diyen Elizabeth, tokat cezasının işe yaramayacak olduktan başka zararlı olacağına karar verdi.

Ve olay bununla kaldı. Alexander'le Ruby orada olmadıklarına göre otorite tamamen Summers'in elindeydi.

Ama bu hal uzun sürmedi. Elizabeth'in kıkırdayıp duran haşarı Anna'yı eve götürdüğü bir gün teleferik vagonundan Lee'nin indiğini gördüler. Genç kadın zingadak durdu ve yaklaşan erkeğe büyülenmiş gibi baktı. Anna ise bir cıyıklama salıvererek annesinin gevşemiş pençesinden kurtuldu.

Kız, "Lee! Lee!" diye bağırarak delikanlıya doğru koştu.

Dokunuş

Elizabeth'in gözünde sahne bir adamın eli, kolu hareket halinde bir köpek yavrusunu zapt etmeye çalışmasına benziyordu. Lec'yi gördüğüne tahmin edemeyeceği kadar çok sevinmişti. Dudaklarında kalıplaşmış bir gülümsemeyle çimenlerin üstünden yolcuya yaklaştı.

Nasılsa gülmeyi başarak, "Aşağı, Anna, aşağı!" dedi.

Lee benzetmeyi anlamıştı. O da güldü.

Jade o sırada Anna'yı teslim almaya geldi. Küçük kız önce gitmemekte direndiyse de sonra her zamanki şen tavrıyla kaçınılmaza boyun eğdi.

Delikanlı artık kesinlikle bir erkekti şimdi, bir ay önce yirmi beşini doldurmuş olmalıydı. Yaşlanmaya karşı koyan Çinlilerin pürüzsüz cildine sahip olmakla beraber, biçimli ağzının iki yanında Elizabeth'in onu İngiltere'deki son görüşünde var olmayan iki çizgi dikkati çekiyordu. Gözleri de daha zeki, daha kederli bakıyordu.

Elizabeth, ona elini uzatarak, "Yanılmıyorsam, Dr. Costevan'sınız," dedi.

Genç adam uzatılan elini alıp öperek, "Lady Kinross," dedi.

Elizabeth bu hitabı beklemiyor, nasıl tepki vereceğini bilemiyordu. Elini delikanlının avucundan çekerek onunla birlikte eve doğru yürümeye başladı.

Lee, "Sanırım, bu Anna'ydı, değil mi?" dedi.

"Evet, o sorunlu çocuğum."

"Sorunlu çocuk mu?"

"Evet, fırsatını bulur bulmaz kaçıyor."

"Anlıyorum. Sizin için çok zor olmalı."

En sonunda onun tarafını tutan biri vardı! Elizabeth delikanlıya bakmak için durdu, anında da baktığına pişman oldu; o olağanüstü gözlerin içine bakmanın nasıl şey olduğunu unutmuştu. Biraz bozuldu ve gürültülü bir soluk alarak yanıt verdi. "Jade'le ben ne yapacağımızı şaşırdık. Bütün yaptığı bahçede saklanmaktan ibaretken durum o kadar kötü değildi,

ama son günlerde maçunaların yanından geri getirmek zorunda kalıyordum. Bundan sonra Kinross kasabasına da inerse şaşmayacağım."

"Bunu ise kesinlikle istemezsiniz. Size katılıyorum. Wong kız kardeşler sayıca eksildiler, öyle değil mi?"

"Jasmine'yle Şeftali Çiçeği annenizle gittiler, ama Jade, Pearl ve İpeksi Çiçek yanımda. Kelebek Kanat da öyle. İnsana oldukça kalabalık gibi geliyor. Bütün dert Anna'nın hepsini çok iyi tanıması. Ben, onun üzerinde durmayacağı birini gerektiriyorum. Jade, Wongların en genci olan Şakayık'ı önerdi, ama Anna'nın sorumluluğunu nasıl yirmi iki yaşındaki bir kıza bırakabilirim?"

"Öyleyse işi bana bırakın. Babamdan Anna'nın tanımadığı ve numaralarına kanmayacak birini vermesini isterim. Anna İngiltere'den beri değişmediyse, yakınında bir odun blokuna benzer bir şey görmeye alışır alışmaz yalnızmış gibi hareket eder."

"Sahi mi, Lee? O takdirde minnettar olurum."

Delikanlı, "Üzerinde durmaya değmez," diyerek gitmeye hazırlandı. Elizabeth bozularak, "İçeri gelmiyor musunuz?" diye sordu.

"Sanmıyorum. Yanınızda refakatçi bir hanım yok."

Yüzünü ateş basan Elizabeth, "Yapmayın!" diye bağırdı. "Kocamla annenizin şu sırada yaptıklarını düşünürseniz, gülünç bu! Haydi içeri girelim ve birlikte bir fincan çay içelim."

Delikanlı başını yana eğerek Elizabeth'e yarı kapalı gözkapaklarının altından baktı. Anında yanaklarında Ruby'nin gamzeleri belirdi ve delikanlı bir kahkaha salıverdi. "Öyleyse bu kerelik."

Böylece limonlukta çay, sandviç ve küçük pasta yüklü bir masanın başında otururlarken genç kadın konuşunu sual yağmuruna tuttu. Lee makine mühendisliğinde doktora yaptığını, ayrıca biraz jeoloji okuduğunu anlattı.

"Hisse senedi piyasasının nasıl işlediğini anlayabilmek için bir süre bir borsa simsarının yanında çalıştım."

Elizabeth sordu. "Peki, yararını gördünüz mü?"

"Katiyen," dedi genç adam. "Bir işi öğrenmenin bir tek yolu olduğunu öğrendim, o da o işte çalışmak. Asıl eğitimimi Alexander'ın yanında, fırsatını buldukça onun götürdüğü her yere yanında giderek aldım. Şimdi yokluğunda Apocalypse'i ve Apocalypse İşletmeleri'ni yönetmede bana güveniyor. Bununla birlikte bizim için çalışan Sophia Dewy'nin kocasının da çok akıllı ve işbilir olduğuna inanıyorum."

Elizabeth, "Onun becerisi daha çok muhasebe alanında," dedi. Konuşmaya bir katkıda bulunabilmesine sevinmişti. Devam etti. "Çalışmalarını Kinross yerine Dunleigh'de yapıyor. Zavalı Constance Charles'in ölümünden sonra bir türlü kendini toparlayamadı; kızları da onu yalnız bırakmıyorlar."

Lee omuzlarını silkti. "Muhasebe defterlerini tabi ki yanında eve götürebilir. Ama Sydney'in telefon idaresi bu alandaki kalkınmaya ayak uydurabilirse, çalışmalara Dunleigh'den çok daha fazla katkıda bulunabilir."

"Kinross'da telefonumuz var, ne çare ki Bathurst'le Lithgow'da telefon olmadığına göre yerel olmaya mahkûm."

"Alexander'in kalkınma hareketlerinin başında olmasına güvenebiliriz."

Delikanlı gitmek üzere ayağa kalkınca Elizabeth hayal kırıklığına uğramış göründü. "Yemeğe gelecek misiniz?" diye sordu.

"Hayır."

"Nell bize refakat edecek olsa bile mi?"

"Nell yanımızda olsa bile. Ama yine de teşekkür ederim. Annemin oteliyle de ilgilenmek zorundayım."

Genç kadın, onun terasta uzaklaşmasını seyrederken yüreğinin sızdığını hissediyordu. Elinin altındaki harikulade bir fırsat birden ondan koparılmış gibi. Lee geri dönmüştü, ama Elizabeth'in yanında vakit geçirmek niyetinde olmadığını da açıkça belli etmişti. Hem de genç kadın tam biraz özgüven kazanıp samimileşmeye hazırlandığı sırada. Tam da kendini, ona Göl'ünü zapt eden yabancı yerine bir dost gibi davranacak kadar emin hissettiği sırada. Oh, çok yazık olmuştu!

Colleen McCullough

Bununla birlikte Lee sözünde durdu ve Elizabeth'e Kızböceği'ni gönderdi. Bu yaşlıca Çinli kadının bütün Doğulular gibi gizemli bir havası vardı. Bundan sonra Anna nerede olursa Kızböceği de orada oluyordu, ama o kadar kendi halinde ve göze çarpmaz bir kadındı ki Anna iki günün içinde onun varlığını unutmuş göründü.

Elizabeth, onu evde hiç görmediği için telefonda Lee'ye, "Kadın tam bir bekçi köpeği," dedi. "Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum, Lee. Kızböceği Jade'le bana çok gereksindiğimiz bir dinlenme fırsatı sağlıyor, böylece izinli günlerinde fazla zorlanmadan görevi devralabiliyoruz. Bir gün sabah çayına gelin lütfen."

Genç adam, "Belki bir gün," diyerek telefonu kapadı.

Elizabeth içini çekerek, belki hiçbir zaman, diye düşündü.

"Hiçbir zaman" Lee için her şeyi ifade eden sözlerdi. Teleferikten çıkıp Elizabeth'in, daha genç bir kopyasıyla kendisine doğru yürüdüğünü gördüğünde, Lee'nin, en sonunda Elizabeth'den kurtulmuş olma umudu hiç var olmamış gibi silinmişti. Aşk, acıma, arzu, çaresizlik gibi duygular karşı konulamaz bir dalga gibi onu bir anda pençesine aldı. Kendine güvenemediğinden genç kadınla çay içmeyi önce reddetmiş, ama sonra onun korkunç yalnızlığının bilincine vararak insaniyet adına evet demek zorunda kalmıştı. O korkunç yalnızlık genç kadının gözlerinde, yüzünün biçiminde, duruşunda kendini belli ediyordu. Bununla birlikte karşı karşıya çay içtikleri o dakikalarda genç adam, Elizabeth'in korkuyla reddedeceğini kesinlikle bildiği bir itirafta bulunmanın eşğine gelmişti. Bu nedenle Lee, onu ancak başkalarının yanında tekrar görebilirdi, Alexander'in yokluğunda ise bu gibi fırsatlar ender olacaktı.

Eve dönmek istememiş, fakat Alexander'in, dönmesini emretmeye hakkı olduğunu kabul etmişti. Uzak mesafeden bütün yapabileceklerini yaptıktan sonra Apocalypse girişimlerinin merkez noktasında kendini kanıtlamasının çoktan zamanı gelmişti. Alexander kırk altı yaşındaydı ve

Dokunuş

belli ki onu seyahat etmekte, şirket için daha az külfetli bir görev yerine getirmekte serbest bırakacak bir ardıl arıyordu.

Annesiyle Alexander, onu Sydney’de karşıladıklarında, beraber olmanın, birlikte uzaklara gitmenin mutluluğunu yüzlerinden okumuş ve yüreği sızlamıştı. Alexander’in yaşam öyküsünü, yasadışı kimliğini gizleyen görünürdeki yasal doğumunu, annesinin hiç açıklanmamış sırrını, Alexander’in servet ve güç kazanma azmini, o servetle gücün ona duyurduğu zevki artık biliyordu. Ama Elizabeth’le ilişkisi hakkında duyulmaya geçecek hiçbir şey anlatmıyordu; Lee’nin bütün bildiği annesinin, ona söyledikleriydi: Elizabeth’in başka çocuk doğurmasının doktorlarca yasaklandığı ve Alexander’in evinde gerçekte karısı olmadan karısı olarak yaşadığını artık biliyordu. Ama bu kadarı gizleme açıklık getirmiyordu; o kadar çok Çinlinin yaşadığı bir şehirde Alexander veya Elizabeth hamilelikle sonuçlandırmadan evlilik ilişkilerini sürdürmenin yolunu bulabilirlerdi. Çoğalmalarıyla ünlü olmalarına karşın Çinliler, eğer öyle isterlerse çoğalmamanın da yolunu biliyorlardı. Özellikle de okumuş olanları. En başta da Çin ilaçları dükkânındaki Hung Chee. Doğa, düşük yaptıran ya da en azından ilkahı engelleyen maddeler bakımından zengindi.

Elizabeth’e duyduğu aşk Lee’yi, karısından söz ettiği zaman Alexander’in yüzündeki, gözlerindeki ve vücudundaki sözle anlatılmamış her türlü ifadeye karşı duyarlılaştırmıştı. Ve bu sözle anlatılmayan ifadeler acıdan çok şaşkınlık ifadesiydi. Söz konusu olan, insanın bedeni kadar ruhunu da saran bir aşk değildi. Alexander’in bu duyguyu Ruby’ye beslediğinden Lee şüphe etmiyordu. Öyleyken Elizabeth’e karşı da kayıtsız değildi. Şurası muhakkak ki ondan nefret etmiyor ya da tiksiniyordu. Lee’de uyanan izlenim Alexander’in ondan umudunu kestiğiydi; bu da aralarındaki ilişkinin doğasının Elizabeth’den kaynaklandığı anlamına geliyordu. Hiçbir erkek Elizabeth’e karşı kayıtsız kalamazdı, bunun için fazla güzeldi; hem içi de, dışı da öyle. Güzelliği erkekleri itme yerine çeken türdendi; onda ayrıca bir ulaşılamamazlık havası vardı, ki bu da erkeğin avcı veya fatih yanını harekete geçiriyordu. Ama Lee’nin duyguları

Colleen McCullough

farklıydı; o, Elizabeth'i daha az ilkel tarzda arzuluyordu. O mesafeli sü-kûnetin ardında iki kez bir kapana yakalanmış, panik halindeki yaratığı fark eder gibi olmuştu. Onun özlediği şey o yaratığa özgürlüğünü ver-mekti; o özgürlük, genç kadının ona, bir zamanlar yaptığı gibi yine bir hiç olarak bakmasına mal olsa bile.

Ama Elizabeth, onu gördüğüne ne kadar sevinmişti! Gitmemesini is-teyecek kadar. Tekrar gelmesini yalvaracak kadar. Tabi ki bu yalnızlığı-nın sonucuydu, sağduyu da Lee'yi reddetmeye sevk etmişti. Reddetmeyi sürdürmek zorundaydı. Alexander, onun dostu ve akıl hocasıydı. Alexan-der'in ona duyduğu güvene ihanet etmesi düşünülemezdi.

Lee böylece dağdaki konağın ve Elizabeth'in uzağında Apocalypse'de-ki işine devam etti ve çalışmalarına gömüldü.

Endüstri Alanında ve Başka Alanlarda Kavgalar

Alexander 1890 Nisan'ında kırk yedinci yaş gününü kutlamak için tam zamanında eve döndü. Yolculuğun daha uzun sürmeyişi, seyahat kavramını bunun gerçekliğinden daha fazla seven Ruby'nin sayesindeydi.

Daha şapkasını çıkarmadan, "Ya da belki Alexander o kadar korkunç bir gezgin olduğu için," dedi. "Hemen hiç durmuyor. Evrenin bütün tanrılarına bana bir çift kanat vermeleri için defalarca yalvardım. Önce San Francisco, sonra trenle Chicago'ya, ardından Washington'a, Philadelphia'ya, Boston'a gittik. Birleşik Amerika ise sadece başlangıçtı."

Ruby'yi gördüğüne çok sevinen Elizabeth, "Onunla gittiğim zaman belki de bu nedenle etrafta dolanmayı bir rehberle bana bıraktı," dedi. "İtalyan göllerine gittin mi?"

"Gittim. Alexander Torino ve Milano'da kaldı, her zamanki gibi işler! Burda da trenden henüz inmiştik ki Alexander Lee'yle atölyeleri ve madeni teftişe gitti."

Elizabeth öğrenmek istedi. "İtalyan göllerini beğendin mi?"

Ruby başka ne diyeceğini bilemeyerek, "Çok güzeller, şekerim, çok güzeller," dedi.

Colleen McCullough

"Ben bayıldım. Seçme şansım olsaydı, Como Gölü kıyısında yaşardım."

Ruby, ayakkabılarını çıkardı. "Oyunbozanlık etmek istemem, ama ben şahsen Kinross Oteli'ni tercih ederim," dedi. Yeşil gözlerini Elizabeth'in yüzüne dikti. "Yavru kedimle daha iyi geçinmeyi başardınız mı?"

Elizabeth, "Onu pek az gördüm, ama bana çok iyi davrandı," dedi.

"Ne gibi?"

"Sen ve Alexander gittikten sonra Anna evden ve bahçeden kaybolmayı âdet edindi. Bir keresinde maçunalara kadar gitti, kız o kadar kurnaz ki Ruby! Jade'in Anna'yı nasıl bir göz hapsinde tuttuğunu tahmin edebilirsin. Ne çare ki küçük cadı Jade'le beni, her ikimizi birden faka bastırabiliyor."

Ruby, Elizabeth'in yüzüne bakarak, "Eee, sonra?" diye sordu.

"Lee bize Kızböceği'ni buldu. İşte o kusursuz. Anlıyacağın, Anna bizi iyi tanıyor ve bir an dikkatimizi dağıtarak ok gibi kaçıyor. Oysa Kızböceği bir kütükten farksız, hem orada, hem de değil. Atlatılması imkânsız. İnan bana Ruby, Lee üzerimden büyük bir yük aldı."

"Onunla en sonunda iyi geçindiğinize çok sevindim. Neyse, çaylar da geldi!" Şeftali Çiçeği çay tepsisiyle içeri girmişti. Ruby devam etti. "Vaktinin kıt olduğunu biliyorum, Elizabeth, ama biraz otursana. Susuzluktan ölüyorum, yurtdışında kimse doğru dürüst bir çay yapamıyor. Yani İngiltere'nin dışında demek istiyorum."

Elizabeth, "Biraz kilo almışsın," dedi.

"Deme! Suç Avrupa'da yapılan o nefis kremalı tatlıların."

Araya giren sessizliği Elizabeth bozdu. "Benden gizlediğin nedir, Ruby?"

Şaşırان Ruby, genç kadına bakakaldı. "Tanrım, senin de gözünden hiçbir şey kaçmıyor."

"Ne olduğunu bana söylesene."

Ruby istemeye istemeye, "Konu Alexander," dedi.

"Ne olmuş ona? Yoksa hasta mı?"

Dokunuş

"Alexander mi hasta olacak? Kesinlikle hayır. Ama çok değişti."

"Hem de kötüye doğru, değil mi?" Elizabeth bundan şüphesi yokmuş gibi konuşmuştu.

"Kesinlikle kötüye doğru." Ruby kaşlarını çatarak çayını bitirdi ve fincanını ikinci kez doldurdu. "Oldu bitti kibirli ve küstah olmaya istidadı vardı, ama bir zamanlar onunla başa çıkabiliyordum. Hatta o tavrının çekiciliği bile vardı. Bazan benim bir tokada gereksinmem oluyordu." Kadın kıkırdadı. "Mecazi anlamda tabi. Ama bir keresinde ben onu tokatlamıştım!"

"Deme! Benim zamanımda mı, yoksa daha mı önce?"

"Senden önce, ama lütfen konuyu değiştirme. Son zamanlarda Alexander'le en büyük sanayiciler ve üst düzey politikacıların arasından su sızıyor. Apocalypse Şirketleri her yerde büyük bir güç. Bu durum ise Alexander'i sarhoş etmiş görünüyor ya da daha doğrusu korkunç bazı adamları dinliyor demek daha uygun düşer."

"Hangi korkunç adamlar?"

"Kodaman işadamları. Böylesine katı insanları hiç görmemişsindir, şekerim! Para kazanmaktan, hiç durmadan para kazanmaktan başka bir şeyi umursamazlar, bu arada çalışanlarına kötü davranırlar ve işçi hareketlerini, yani işçi sendikalarını falan baltalamak için her türlü çirkin numaralara başvururlar."

Elizabeth ağır ağır, "Alexander'in bu gibi konularla ilgilendiğini zannetmezdim," dedi. "Kendi adamlarına çok iyi davranmasıyla daima gurur duymuştur."

"Geçmişte," dedi Ruby.

"Yapma, Ruby! Böyle bir şey yapamaz!"

"Buna o kadar emin değilim. Dert şu ki hayat güçleşiyor, bütün işler de bunun etkisini hissediyor. Varlıkların arasındaki genel kaniye göre bunun nedeni kısa zaman önce İngilizce olarak yayımlanan bir kitap. Almanca adı *Das Kapital*. Üç cildi var, ama şimdiye kadar sadece bir tanesi

Colleen McCullough

İngilizceye çevrildi. Alexander'le arkadaşlarına inanacaksak, bu kadarı bile ortalığı altüst etmeye yetti."

Elizabeth sordu. "Konusu neymiş? Kim yazdı onu?"

"Konusu 'uluslararası sosyalizm' denen bir şey, yazarı da Karl Marx adındaki bir adam. İşin içinde başka bir adam daha vardı, ama adını unuttuyorum. Her nasılsa zenginleri, özellikle de sanayicileri ve kapitalizm denen bir şeyi yerden yere vuruyor. Savunulan fikir, zenginliğin eşit olarak paylaşılmasının, böylece kimsenin zengin, kimsenin ise yoksul olmasının gerektiği."

"Bunun beklenen sonucu verme şansının olduğunu sanmıyorum. Ya sen?"

"Ben de sanmıyorum. İnsanlar birbirinden çok farklı. *Das Kapital* işçinin haksızca sömürüldüğünü ve bir sosyal devrimin zorunlu olduğunu savunuyor. Her yerdeki işçi hareketleri, denize düşenin yılana sarılması gibi bu teze yapıştılar, hatta politikaya girmekten söz ediyorlar."

Elizabeth, "İnanamıyorum," dedi sakın sakın.

"Seninle aynı fikirdeyim, Elizabeth, ama sorun Alexander'le arkadaşlarının bunu çok ciddiye alıyor görünmeleri."

"Neyse ki o hikâyeler orada kaldı. Alexander şimdi evinde, ait olduğu yerde, herhalde durulacaktır."

Lee o fikirde değildi. Alexander'ın değiştiğini annesinden dinlemesi gerekmemişti; madenlerle atölyelerden Alexander'ın şimdi gururu ve gözbebeği olan yeni fabrikaya yürüdükleri sırada gerçeği o da görmüştü. Bu yeni fabrikada altın, zayıf bir potasyum siyanid banyosuyla cevherden ayrılıyor ve çinko levhaların üstüne çökertiliyordu.

Yeni Alexander bir, 'refahın dünyada gerilemesi'ni diline dolamış, ikincisi de her şeye farklı bir açıdan bakmaya başlamıştı. Örneğin öyle ya da böyle masrafları kısmak gibi.

Lee, "Güvenlik söz konusu olunca siyanid işleminde masraf kısıntısı yapamazsınız," demişti. "Potasyum siyanid öldürücü bir zehirdir."

Dokunuş

"Yüksek konsantrasyonlarda dediğin doğru, ama yüzde bir yoğunlukta olunca hayır, delikanlı."

Lee gözlerini kırıştırmıştı. Alexander, ona karşı büyüklük taşıyordu.

Lee, "Yine de saf siyanid tuzuyla işe başlanıyor," demişti. "Yani so-lüsyonu hazırlamayı rasgele birine bırakamazsınız. Bilgili ve yüzde yüz sorumluluk bilen adamlara göre bir iş bu; ödemeler bütçemizde hesaba kattığım adamlar."

"Gereksiz."

Tartışmalar böylece sürüp gitmişti. Lokomotif atölyesinde çok fazla işçi vardı. Lee buhar makinelerine kömür taşıma işinde niçin otomasyona baş vurmamıştı? Lithgow-Kinross demiryolu hattındaki o eski kömür va-gonlarının bundan sonra da kullanılmaması için bir neden yoktu, geçerken üç numaralı köprüde herhangi bir kusur görmemişti.

Lee şaşırarak, "Yapmayın, Alexander!" diye yakınmıştı. "Kusuru görmek için köprüyü altından incelemeniz gerekir!"

Alexander, "Bunun, köprüyü bütünüyle yeniden inşa etmeyi gerektirdiğini sanmıyorum," diye kesip atmıştı. "Öylesi demiryolunun haftalarca kullanılamaması demek olur."

"Terry Sanders'in önerdiği şekilde davranırsak hayır. En çok bir hafta. Ayrıca kömür stoku da yapabiliriz."

Alexander'in yargısı, "Sen iyi bir mühendissin, Lee, ama en berbat işadaminin dahi eline su dökemeyeceğin gün gibi aşikâr," olmuştu.

O akşam bir içki almak için bir araya geldiklerinde Lee, annesine, "Kendimi bir kaplan tarafından paralanmış gibi hissettim," dedi.

"Demek durum o kadar kötü, yavru kedim?"

"O kadar kötü." Lee şeri yerine İskoç viskisi içiyor ve içkisine su katmıyordu. Devam etti. "Yeterince deneyimli olmadığımı biliyorum, ama Alexander'in dediği gibi gereksiz yere para harcadığımı da düşünmüyorum. Güvenlik onun için birdenbire önemini kaybetti. Bu arada bazı çalı-

şanların hayatını tehlikeye atmasa bunu kabul edebilirdim, ama atıyor. İnan ki atıyor, anne!"

Ruby, "Üstelik o en büyük hissedar," dedi. "Kahretsin!"

"Öyle." Lee gülererek ikinci bir viski aldı. "Resmen boku yedim! Kanalizasyon arıtma tesisinin gerektirdiği bazı çalışmaların yapılmasına yetki verdim; karşılığında bunun gerekli olmadığı cevabıyla karşılaştım. Onu tanıdım tanyalı Alexander'ın cimri bir İskoçyalı olduğunu düşünmemiştim, ama şimdi öyle oldu."

"Yurtdışında kötü etkilendiği için. Yüz sterlin başına bir metelik artırmak için çingene gibi pazarlık eden adamları dinledi." Ruby öfkeyle ayağa fırladı. "O kadar da kâr ediyoruz ki, Lee! Harcamalarımız kazancımızın yanında solda sıfır, üstelik memnun edecek pay sahipleri de yok, sadece dört kurucu üyeyiz. Hiçbirimiz de şikâyet etmedik, değil mi ya? Ne diye şikâyet edecektik ki zaten!" Ruby de bir bardak viski doldurdu. "Bir dahaki yönetim kurulu toplantısında onunla aynı fikirde olmadığımızı bildiririz."

Lee, "O da protestolarımızı hiçe sayacaktır," dedi.

"Akşam yemeği için dağa çıkmak içimden gelmiyor."

"Benim de. Ama Elizabeth'in hatırı için gitmeliyiz."

Ruby boynuna bir tüy atkı sararak, "Elizabeth, senin ona çok iyi davrandığını söylüyor," dedi.

"Ona iyi davranmamak için insanın bir canavar olması gerekir." Delikanlı, annesinin boynundaki tüy atkıya alayla bakarak, "Bu deli şeyi de nereden buldun?" dedi.

"Paris'ten aldım." Ruby elbisesinin kuyruğuna ayakkabısının ucuyla şekil vererek ekledi. "Ne yazık ki kart bir tavuk gibi tüy döküyor." Kadın kıkırdadı. "Hoş, ben de kart bir tavuğum ya."

"Sen benim için her dem taze bir piliç olarak kalacaksın, anne."

Sofrada sadece dört kişi olduklarına göre yemek iyi başladı sayılır. Alexander eskisi gibi keyifli görünüyordu, Elizabeth de hafif konulardan sözü açtı.

Dokunuş

"Sana hoşuna gidecek bir haber vereyim., Alexander. Bu koloninin çeşitli dinleri arasında süregelen savaş yeni üç mezhebin gelişiyile daha da çetrefilleşti; bunlar Yedinci Gün Adventistleri,(") Metodist Misyonu ve Selamet Ordusu."

Lee de konuya girdi. "Her dinden ayrılan bir grup da var. Bunlar kendilerine Sebtçiler diyor ve pazar günlerinde müze ziyaretlerinden kriket maçları yapmaya kadar bütün faaliyetlerin durdurulmasını talep ediyorlar."

Alexander, "Hıh!" dedi. "Hiçbiri burda iyi karşılanmayacak."

Elizabeth salata ikram ederken, "Ama Kinross'da çok Katolik var ve onlar okullarına yapılan devlet yardımının Sir Henry Parkes'in baskısıyla durdurulmasından hiç hoşnut değiller," dedi. "Sir Henry bu girişiminin Katolik çocuklarının devlet okulu sistemine geçmelerine yol açacağı sanmıştı, ancak bu olmadı. Savaşmaya devam ediyorlar."

Alexander, "Bütün bunları ben de biliyorum!" dedi. Canı sıkılmış görünüyordu. "Bir başka bildiğim de Başbakan'ımızın İrlandalıları hor gören bir Protestan fanatığı oluşu. Onun için de konuyu değiştirebilir miyiz?"

Elizabeth kıpkırmızı kesildi ve başını eğerek salatasını baldıran zehiriymiş gibi yemeye koyuldu. Alexander'e çok kızan Lee uzanıp Elizabeth'in elini avucunda sıkmaya ve onu avutmaya can atıyordu. Bunu yapamayınca konuyu değiştirdi.

"Sanırım, federasyon durumundan haberiniz var?"

"Bununla kolonilerin Avustralya Uluslar Topluluğu adındaki bir birliğe katılmaya razı olduklarını kast ediyorsan, evet, haberim var." Alexander'in sonunda yüzü gülmüştü. Elizabeth'den çok Lee'yle konuşmayı yeğlediği belli oluyordu. "Bu birleşme yıllardır gündemdeydi," dedi.

"Ve gerçekleşmesi kesinleşmiş sayılır. Bunun zamanı tartışılıyordu, ancak son zamanlarda yeni yüzyılın başlarında olacağı söyleniyor."

(") İsa'nın dirileceğine inananlar.

Colleen McCullough

Ruby alaycı bir tavırla sordu. "Bin dokuz yüzde mi, bin dokuz yüz birde mi?"

Lee, "İşte en büyük güçlük burda," dedi gülümseyerek. İşi alaya vurmaya karar vermişti. "Bir grup yeni yüzyılın bin dokuz yüzde başladığını, bir başka grup ise bin dokuz yüz birden önce başlamadığını iddia ediyor. Gördüğünüz gibi her şey İÖ Bir'le IS Bir arasında bir yıl olup olmamasına bağlı. Kilise büyükleri olmadığı kararındalar, matematikçilerle ateistler aksine olması gerektiği iddiasındalar. Bence en doğru görüş iki tarih arasında bir yılın olmadığı, şöyle ki Hazreti İsa ilk doğum gününü İS İki'nin 25 Aralığından önce yaşamamıştı, IS İki, otuz üçüncü doğum gününden sekiz ay önce çarmıha gerildiğinde ise sadece otuz bir yaşındaydı."

Ruby kahkahayı bastı. Elizabeth de gülümsedi, ama Alexander hepsini küçümser göründü. "Saçma!" diye sesini yükseltti. "Hazreti İsa hangi yılda doğmuş olursa olsun federasyonu bin dokuz yüzde ilan edecekler."

Bundan sonra konuşmalar kesildi.

Teleferikle kasabaya inerlerken Ruby, Lee'ye, "Evde olmaktan nefret ediyor," dedi.

"Biliyorum, ama hıncını zavallı Elizabeth'den çıkarması kabul edilir şey değil. Kızcağız kendi içine kapandı.

"Alexander'in canı sıkılıyor, Lee. Korkunç canı sıkılıyor."

"Zorbanın biri o!"

Ruby, "Ne olur, ona katlanmaya çalış! Er veya geç durulacaktır," dedi.

Lee, Alexander'in dayanılmaz can sıkıntısına elinden geldiğince katlandı, bu ise bütün mali kararları ona bırakmak (zaten Alexander de öyle yapmasını talep etmişti) ve elden geldiği kadar uzakta bulunmak anlamına geliyordu. Alexander madende olunca Lee kanalizasyon arıtma tesisinde bulunuyor ve Alexander siyanür rafinerisinde olunca Lee yeni demiryolu köprüsü inşaatıyla meşgul oluyordu. Delikanlı bu konuda dediğini yaptırmıştı; Alexander yeni ekonomi yapmak merakına rağmen eski köprünün onarılamayacak kadar harap olduğunu görebiliyordu.

Dokunuş

Durum Elizabeth için daha zordu, çünkü o akşamları kocasından kaçamıyordu. Alexander, Lee'ye karşı davranışından dolayı ona sitem eden Ruby ile de kavga etmişti. Kadına üstüne ait olmayan işlere burnunu sokmamasını ve esas işi olan Kinross Oteli'yle meşgul olmasını söylemişti. Ruby misilleme olarak âşığına yatağını yasaklamıştı. Elizabeth'in durumunu güçleştiren Nell'di; babasının dönüşüne son derece sevinmişti ve ders saatlerinin dışında ona tutkal gibi yapışıyordu. Nell'le annesi Alexander seyahatleyken çok daha iyi geçinebilmişlerdi. Ama şimdi bu geçmişte kalmıştı. Başlıca neden, Alexander'ın, Nell'i on beş yaşında olacağı ertesi yılın mart ayında mühendislik okuması için üniversiteye göndermek niyetine Elizabeth'in itiraz etmesiydi. Nell tabi ki gitmek için deli oluyordu. Babasından izin çıkınca genç kız Alexander'ın boynuna sarılmış, ne çare ki boşboğazlık ederek her şeyi annesine anlatmıştı.

Alexander'in biraz keyfinin yerinde olduğunu sandığı bir sırada Elizabeth, kocasına, "On beş yaşında bir çocuğu erkeklerin dünyasına yollamak zalimce bir hareket," dedi. "Nell'in bu yıl üniversiteye giriş sınavını başaracak kadar zeki olduğunu biliyorum, ama onun için dört yıl fazla erken. Bir yıl daha evde kalmasının ona bir zararı dokunmazdı."

"İnsanın keyfini bozmaya üstüne yok, Elizabeth. Nell gitmek için deli oluyor. Lee de beni hayal kırıklığına uğrattığına göre, Nell bir an önce diplomasını alsın istiyorum."

"Lee mi seni hayal kırıklığına uğrattı? Bu haksızlık, Alexander!"

"Hayır, değil! Lee'nin aklına geleni yapmasına göz yumacak olsam, Apocalypse Şirketleri uluslararası sosyalizmin bir hayır cemiyeti olur çıkar! İşçiler dilinden düşmüyor, oysa benim işçilerim başkalarınınkilerden daha fazla para alıyorlar, daha iyi ve ucuz bir şehirde yaşıyorlar. Bu yüzden bana teşekkür ediyorlar mı? Ne münasebet!" Alexander hırlar gibi konuşuyordu.

Elizabeth, "Seni tanımakta güçlük çekiyorum," dedi.

"Yeni Alexander böyle olacak, güzelim. Zor günlerin eşigindeyiz, ben ise batmak niyetinde değilim."

Colleen McCullough

"Lee'yi boş ver, ama Nell'i gelecek yıl üniversiteye yollama."

"Kararımı değiştirecek değilim: Nell gelecek yıl üniversiteye gidecek. Onunla Çinli çocuklara -Donny Wilkins'e de- kendilerini savunmayı öğrettiriyorum. Rahat bir yerde kalacaklar ve yüzde yüz güvende olacaklar. Şimdi git ve beni rahat bırak, Elizabeth!"

Temmuz 1890'a kadar durum aynı havada sürdü gitti, ama sonra olaylar çorap söküğü gibi peş peşe başladı.

Her şey Kızböceği'yle başladı. Kalbinin teklemesi üzerine Çinlilerin ecza dükkânındaki Hung Chee onun en az altı ay çalışmamasını önerdi. Alexander sürekli öfkeli davrandığı için -hâlâ Ruby'nin koynuna girmeyi başaramamıştı- Elizabeth Kızböceği'nin yerine bir başkasını bulmasını Lee'den isteyemeyeceğini biliyordu. Bu durumda Alexander'e başvur-maktan başka çaresi yoktu. Kocası, ona aklını kaçırdığını düşünüyormuş gibi baktı.

Kırıcı bir sesle, "Kızböceği'nin size büyük yardımları dokunduğuna eminim," dedi. "Anna'nın bütün yükünü üstlendi, Jade'le sen de rahat et-tiniz, değil mi? Bu durumda ikiniz de kolları sıvayacaksınız. Yeni bir per-sonel için fazladan ücret ödemenin alemi yok, bu evin masrafları zaten bir servete mal oluyor."

"İyi ama, Kızböceği Anna'nım fark bile etmediği bir varlıktı, onun için bu kadar başarılı oldu!" Elizabeth gözlerinin yaşlarla dolduğunu his-sediyor, ama bunları dökmemeye kararlı gözüküyordu. "Jade'le ben An-na'yı denetlediğimiz zaman bizi oyuna getirmeyi başarıyor... o kadar kur-naz ki! Çevrede tek başına dolaşmasına izin verilemez. Ya başına bir ka-za gelirse?"

Alexander şeytani bir mimikle kaşlarını kaldırarak, "Kız ne kadar uzağa gidebilir?" diye sordu. "Onu maçunalar civarında ya da şehirde gö-renlerin kızı Summers'e ya da sana teslim etmeleri için emir çıkaraca-ğım."

Dokunuş

Elizabeth birkaç dakika sonra, "Üzgünüm, Jade," dedi. "Seninle benim Anna için yine görev başında olmamız gerekecek."

Jade, "Kaçacaktır," diye inledi.

"Evet, kaçacak. Öte yandan, Sir Alexander başına bir kötülük gele-meyeceğini söylemekle haklıydı sanırım."

"Beni atlatmamasına dikkat edeceğim, Bayan Lizzy."

"Sadece ormanda düşüp bir yerini kırmasından korkarım. Ah, bize ne yaptın, Kızböceği?"

Alexander iki gün sonra yönetim kurulunu topladı. Pay sahiplerinden yalnız Sung, Ruby ve Lee oradaydı. Sophia Dewy'nin kocası Kinross'a zamanında gelemeyecek kadar uzaktaydı. Alexander, karşısında gereğinden fazla muhalefet bulmamaya kararlıydı.

Tartışma kabul etmez bir ses tonuyla, "Apocalypse Madeni'nin üretimini yarıya düşürüyorum," dedi. "Altın fiyatları düşüyor ve zaman içinde daha da düşecek. Bu durumda önlemimizi alacağız. Kömür madenini de hesaba katarsak, beş yüz on dört kişilik bir iş gücümüz var. Bu sayıyı iki yüz otuza düşüreceğim. Şehir hemen hemen çoğu Çinli olan iki yüz kişi çalıştırıyor. Bu sayı da yüze inecek."

Uzunca bir süre kimse bir şey demedi, derken Sung konuştu.

"Alexander, Apocalypse İşletmeleri bir ekonomik krize yıllarca dayanabilir. Altın bugünlerde kazancımızın önemsiz bir kısmını oluşturuyor, öyle olunca da onu üretmeye niçin devam etmeyelim? Burda kasalarımız var, gerekirse stok yapabiliriz."

"Ve gelecek için tüketelim mi? Hayır, olmaz," dedi Alexander.

Sung, "Stok yapmak altını niçin tüketiyormuş?" diye sordu.

"Yerin altından çıktığı için."

Lee sakın görünmeye çalışarak ellerini masanın üstünde devşirdi. "Apocalypse İşletmeleri'ni o kadar farklı alanlara kanalize edip genişletmenin hedeflerinden biri, şirketlerimize ve holdinglerimize kötü günler-

de destek olmağı," dedi. "Apocalypse Madeni şimdi zarara uğrayacaksa ona destek olacağız."

Alexander, "Bir işletmeyi zararına çalıştıramazsın," dedi.

"Üretimi yarılarsan sana katılırım. Ama iş gücümüzün büyük bir becerisi var. Altın madenciliği işinde en iyi adamlarımızı kullanıyoruz. Onları niçin geçici bir çare uğruna kaybedelim? Ve niçin iyi niyeti yok edelim? Sendikalarla sorunlarımız hiç olmadı, adamlarımız o kadar iyi durumdalar ki sendikalara katılmaya gerek görmüyorlar."

Alexander'in yüzündeki anlam değişmezken Lee heyecanla devam etti. "Adamlarımıza ikinci sınıf vatandaşlar gibi davranmayışımızla daima gurur duymuşumdur. Ağgözlülüğe gerek yok, Alexander. Madeni zararına çalıştırsak bile Apocalypse Şirketleri şimdiki yaşam biçimimizi rahatça sürdürmemizi sağlayabilir."

Ruby lafa karıştı. "Lee haklı. Ama söyledikleri yine de yeterli değil. Apocalypse'le Kinross her şeyin başlangıcıydı, Alexander. Şirketlerin kapsamı düşünülürse en küçük bir kısıntıya bile evet diyemem. Demek istediğim şu: Şirketler her yerde! Madenle Kinross senin *bebeklerin*! Onlara kendinden o kadar çok şey kattın ki. Şimdi ise onlar bir cürüm işlemişler gibi davranıyorsun, ki asıl cürüm budur."

Alexander, "Gereksiz bir duygusallık!" diye kesip attı.

Bu kez konuşan Sung oldu. "Gereksiz olabilir, ama olumlu bir duygusallıktır, Alexander. Senin insanlarınla benimkilerin burada iyi bir hayatları var. İyi hayat devam etmeli, bu da iyi niyet gerekli anlamına geliyor."

"İyi niyet sözlerini gereğinden fazla kullanıyorsun, Sung."

"Ve bu yüzden özür dilemiyorum."

Bu kez Lee söz aldı. "En büyük hisse sahibi olduğunuza göre, iki yüz seksen dört madenciyle şehirde çalışan yüz memura yol vereceğinizi anlıyorum. Tamam mı?"

"Öyledir."

"Bunu onaylamıyorum."

"Ben de," dedi Sung.

Dokunuş

Ruby, "Katılıyorum," dedi. "Dewylerin de onaylamadıklarını bildiririm."

Alexander, "Bunların zerrece önemi yok," dedi.

Lee, "Yol verecekleriniz için bir şeyler yapmayı düşünüyor musunuz?" diye sordu.

"Tabi. Ben bir Simon Legree^(*) değilim. Hepsi hizmet yıllarına, becerilerine, hatta ailelerinin büyüklüğüne göre kıdem tazminatı alacaklar."

Lee, "Bu da bir şey," dedi. "Kömür madeninde çalışanlar da bu kararnızın kapsamına giriyorlar mı?"

"Hayır. Sadece Kinross'daki memurlarla işçiler giriyor,"

Ruby, "İyi ama en başta kömür madeninin işçileri kazan kaldırmıştı!" diye bağırdı.

"İşte özellikle bu nedenle cömertliğimden yararlanamayacaklar."

Ruby, "Yorkshire'li fabrika sahibini duyar gibi oluyorum," dedi.

Lee, "Alexander, size ne oldu böyle?" diye sordu.

"Sahip olanlarla sahip olmayanların arasındaki uçurumun bilinci."

"Bundan daha saçma bir yanıt olamazdı."

"Buna küstahlık derler genç adam!"

"Yirmi altı yaş o kadar da genç değil." Lee gergin, bir yüzle ayağa kalktı. "Her ne isem, eğitimimden Apocalypse Şirketlerindeki payıma kadar her şeyimi size borçlu olduğumu biliyorum. Ama bu zulümde ısrar ederseniz size bağlılığımı sürdüremem. İsrar ederseniz, sizinle işim biter, Alexander."

"Bu tek kelimeyle saçma, Lee. İşçi hareketi politikaya atılmaya hazırlanırken, sendikalar da bildiğini okurken, Şirket'imiz gibi endüstri devleri dört bir yandan tehdit altındalar. Hemen şimdi harekete geçmezsek, harekete geçmek için çok geç olacak. Bankalardan ekmekçi fırınlarına varıncaya kadar bütün işlerin geri zekâlı bir sosyalist güruhu tarafından yönetilmesini mi istiyorsunuz? İşçi takımına bir ders verilmesi lazım, hem

(*) *Tom Amca'nın Kulübesi* adlı kitaptaki zalim kâhya. Her zalim patrona bu ad yakıştırılır.

Colleen McCullough

de ne kadar çabuk olursa o kadar iyi. Bu da bu davaya katkılarımдан *biri*," dedi Alexander.

"Katkılarından yalnız *biri* mi?" diye sordu Ruby.

"Başkaları da var. Ben batmak niyetinde değilim!"

Lee, "Apocalypse Şirketi nasıl batabilir?" diye sordu. "O kadar çok tarakta bezi var ki gerçek bir kıyametin kopması bile onu batıramaz."

Alexander, "Ben kararımı verdim ve kararım karardır," dedi.

"Ben de kararımı değiştirmiyorum." Lee kapıya yürüdü. "Böylece, Kurul'dan ve Şirket'e her türlü katılımdan istifa ediyorum."

"Şu halde payımı bana sat, Lee."

"Hiç beklemeyin! O payı benim için annemin gözetimine vermişsiniz, o da yirmi bir yaşına bastığımda bana devretti. Annemin size yaptığı hizmetlerin bedelidir ve devredilmesi ya da satılması imkânsızdır."

Lee sessizce odayı terk ederek Alexander'i çaresiz bıraktı. Sung başkısını odanın uzak ucundaki duvara dikmişti, Ruby'nin Alexander'in üzerine dikili bakışı ise ateş saçıyordu.

Sung, "Bu işi kıvıramadınız, Alexander," dedi.

Ruby de, "Sen aklını kaçırmışsın," diye tamamladı.

Alexander seri hareketlerle önündeki belgeleri topladı. "Tartışılacak başka bir şey yoksa, bu toplantı sona ermiştir," dedi.

Ruby, Lee'ye yakınıyordu. "Ne yazık ki Alexander'in başkalarını düşünme ruhundan eser kalmamış. O işadamı güruhuyla arkadaşlığı yüzünden. Kâr ve güce insanlardan daha fazla önem vermeye başladı. İnsan kitlelerini kendi amaçları uğruna kullanmaktan mutluluk -hatta heyecan duyar oldu. Onunla ilk tanıştığımda idealizmle soylu ilkelerin adamıydı, ama artık değil. Daha mutlu bir evliliği ve birkaç oğlu olmuş olsaydı iş değişirdi. O zaman onlara idealler ve soylu ilkeler aşlamakla meşgul olurdu."

Lee gözleri kapalı olarak arkasına yaslandı. "Ama Nell var ya."

Dokunuş

"Nell kadın. Bunu aşağılayıcı anlamda söylemiyorum. Demek istediğim, Alexander'ın karakterindeki çeliğe bir dişi olarak konmuş. Hiçbir zaman Apocalypse Şirketleri'nin başına geçecek kadar yükselemeyecek. Evet, mühendislikte öne geçecek ve babasına taptığı için onu memnun etmeye canla başla çalışacak. Ama sonuçta bu bir işe yaramayacak. Başka türlü olamaz."

"Benim falcı annem."

Ruby bu kere ciddileşerek, "Hayır, gerçeğin destekçisi annen," dedi. "Ne yapmak niyetindesin, Lee?"

Lee gözlerini açarak Ruby'e küçük yavru kedisini çağrıştıran bakışıyla baktı. "Para sıkıntım olmadığına göre, canım ne isterse yapabilirim. Asya'ya bir yolculuk yapabilir, Proctors'daki arkadaşlarımdan bazılarını ziyaret edebilirim."

Ruby, "Yapma! Kinross'u terk etme!" diye bağırdı.

"Gitmek zorundayım, anne. Gitmezsem, Alexander yakamı bırakmaz. Varsın, rüzgârı eken fırtına biçer atasözünü doğrulasın."

"Bu durum büsbütün aksileşmesine yol açacak."

"O halde sen de ona katlanma. Benimle gel."

"Hayır, burada kalacağım. Yaptığımız o seyahat bana yetti de arttı bile. Alexander'den iki yaş büyüğüm. Ama o iki yaş yirmiymiş gibi hissediyorum. Ayrıca adam ergeç yıkılacak, ben eğer burda olmazsam, ona kalkması için kim elini uzatacak? Sence Elizabeth mi?"

"Elizabeth'in ne yapıp yapmayacağı hakkında hiçbir fikrim yok," dedi Lee.

Alexander'den farklı olarak Lee mala mülke fazla bir değer vermiyordu, bu nedenle de kolay ve çabuk toparlanabildi. Sadece bir büyük, bir de küçük çantası vardı, gece kıyafeti ya da çeşitli vesileler için farklı takımlar gereksinebileceğini düşünmüyordu. Bununla birlikte bir yerde Alexander'le karşılaşmayacağı garantilenemezdi.

Colleen McCullough

Delikanlı yolculuğundan önceki son sabahında patikayı izleyerek ormana girdi. Güneşin kışa özgü bir kızartısı vardı; yılın yeni okaliptüs ürününün yapraklarının yumuşak pembe rengini kızartan donuk bir parıltı. İlkbahar yakındı. Boronia tomurcuklanıyor, dağınık kayaların kuzeydoğu yüzleri dendrobium orkidelerinin krem renkli nefis filizleriyle kaplanıyordu. Her şey o kadar güzeldi ki. Terk edilemeyecek kadar güzel.

Lee büyük bir kayanın üstüne orkide kümelerinin arasına oturdu ve kollarını dizlerinin etrafına doladı.

Şöyle düşünüyordu: "Silemeyeceğim tek şey, hayatımı biçimlendirmeyi sürdüren Elizabeth'e duyduğum aşk. Göçebe, yalnız, özgürüm. Oysa özgür olmayı istemiyorum. Mümkün olsa Elizabeth'i de yanıma alırdım. Elizabeth'e sahip olabilme şansım olsaydı, her şeyimi feda edebilirdim. Bedeni, kafası, kalbi, ruhu benim olsaydı."

Lee ihtiyar bir adam gibi ayağa kalktı, gidip sevdiği kadınla vedalaşması lazımdı.

Onu telaş içinde buldu. Anna kayıptı.

"Kızböceği'ne ne oldu?" diye sordu.

Elizabeth şaşkınlıktan irileşen gözlerini onun yüzüne dikti. "Bilmiyor musun?"

Lee yavaşça, "Anlaşılan, bilmiyorum," dedi.

"Kalbi tekliyordu; Hung Che de altı ay çalışamayacağını söyledi. Alexander, onu tutmamızın esasen gülünç olduğunda diretti ve yeni birini tutmamı yasakladı."

Lee yumruklarını sıkarak, "Bu adama ne oluyor böyle?" diye bağırdı.

"Sanırım, suçlu ilerleyen yaşı. Tahminime göre, kendini yaşlı hissediyor ve fethedilecek yeni dünyalar olmayışına hayıflanıyor. Ama bu da geçecektir."

Lee, "Dönmemek üzere gidiyorum," dedi birdenbire.

Genç kadın beyaz tenliydi, ama yüzü adeta şeffaflaşmış ürkütücü bir hal aldı. Lee'nin tepkisi içgüdüsel. Uzanıp genç kadının ellerini avuçlarında hapsetti. "İyi misiniz, Elizabeth?"

Dokunuş

Genç kadın, "Bu sabah o kadar değil," diye fısıldadı. "Anna'yı merak ediyorum. Sebep Alexander, değil mi? Sizi gitmeye zorladı."

"Akli başına gelinceye kadar uzaklaşacağım."

"Akli başına gelecektir, ama bunun için ödeyeceği bedeli düşündükçe ürperiyorum. Ah Lee, zavallı anneniz! Sizin gidişiniz yüreğini parçalayacak."

"Hayır, ancak Alexander bunu yapabilir. Benim gidişim onunla uzlaşmasını kolaylaştıracaktır, göreceksiniz."

"Bu doğru değil! Alexander'ın size ihtiyacı var, Lee."

"Ama benim ona ihtiyacım yok."

"Bunu anlıyorum." Genç kadının gözleri ellerine takıldı. Lee'nin parmakları kendisi bunu fark etmeden bileklerinin içyüzünü küçük dairesel hareketlerle okşuyor gibiydi. Genç kadın büyülenmişti.

Elizabeth'in bakışını izleyen Lee önüne bakarak ne yaptığını gördü. Gülümseyerek genç kadının önce ellerinden birini, sonra ötekini kaldırarak usulca öptü.

"Hoşça kal, Elizabeth," dedi.

"Güle güle, Lee. Kendine iyi bak."

Delikanlı arkasına bakmadan uzaklaştı. Elizabeth çimenliğin ortasında durmuş, onun arkasından bakıyordu. Anna tamamen aklından çıkmıştı. Aklında yalnız Lee vardı şimdi ve gözleri yaşlarla dolmuştu.

Alexander o gece salonda yemekten önce, "Biliyor musun, yaşlandıkça sende gelişme gözlüyorum, Elizabeth," dedi.

Genç kadın sakın bir tavırla, fakat tetikte olarak, "Öyle mi?" diye karşılık verdi.

"Kesinlikle. Bir keresinde sana sessiz bir fare diye hakaret edecekken fark ettim, sakın bir aslana dönüşmüştün."

Elizabeth'in yanıtı, "Lee'nin gitmesine üzülüm," oldu.

"Ben üzülmedim. Bu kaçınılmazdı. Bir yol ayırımına gelmiştik, o ne pahasına olursa olsun huzur istiyor, ben ise savaşmak için kaşınıyorum."

"Huzursuz bir aslansın."

"Lee'yi nasıl betimleyebilirsin?"

Genç kadın başını arkaya atınca çenesinin çizgisi değişti, bu öylesine zarif bir hareket oldu ki erkek içinde ani bir arzu kıpırtısı hissetti. Elizabeth kırıpkırlarını eğerken dudakları gizemli bir gülümsemeyle kıvrıldı. "Onu Cennet Bahçesi'ndeki altın renkli yılanı benzetiyorum."

"O yılan altın renkli miydi?"

"Hiçbir fikrim yok, ama benden bir hayvan benzetmesi istedin."

"Çok yerinde bir benzetme, onda gerçekten yılanı bir özellik var. Şimdi düşünüyorum da ondan hoşlanıp hoşlanmadığını hiç söylemedin. Hoşlanıyor musun?"

"Hayır, ondan hiç hoşlanmadım."

"Senin hoşlandığın biri acaba var mıdır, Elizabeth?"

"Ruby... Sung... Constance... Bayan Surtees."

"Ya çocukların?"

"Çocuklarımı *seviyorum*, Alexander. Bundan hiç kuşkun olmasın."

"Ama benden ne hoşlanıyor, ne de seviyorsun."

"Hayır, senden ne hoşlanıyor, ne de seviyorum."

"Bütün hayatının yarısı kadar bir süredir benimle evli olduğunu hiç düşündün mü?"

Elizabeth başını eğdi, gözlerini iri iri açarak kocasına baktı. "Hepsi *hepsi o kadar* mı? Bana ebediyet kadar uzun gelmişti."

"Sakin bir aslan mı dedim?" Alexander yüzünü ekşitti. "Benimle geçirdiğin o ebediyet seni eli maşalı bir karıya dönüştürmüş, güzelim."

Sam O'Donnell olmasaydı Apocalypse Madeni'ndeki personel kısıntısı sessiz sedasız gerçekleşebilirdi. Ne çare ki bu madenci çok cüzi bir kıdem tazminatından fazlasını hak etmeyecek kadar kısa bir süredir bordroda yer alıyordu. Tazminatına ilave yapılmasını talep edebilmek için bir karısı veya çocukları da yoktu. Alexander en hesabi zamanlarında bile işçilerine tazminatsız yol vermeyecek kadar ihtiyatlı davranıyordu. Hem de

Dokunuş

onu buna mecbur eden bir yasanın veya nizamın yokluğuna rağmen. Ruby ile arası bozuk olmasa, metresi ona gerçek bir soyguncu patron olmayacak kadar vicdanlı olduğunu söylerdi, aynı soruyla karşılaşsa Elizabeth ise gerçek bir soyguncu patron olarak kendisine küfredilmesini göze alamayacak kadar kibirli olduğunu ileri sürerdi.

Her iki görüşte de bir yere kadar gerçek payı vardı. Alexander'ın şanssızlığı, kömür madenindeki işçilerine Apocalypse altınının adamları kadar bağlı olmayışıydı: kömürcülere iki haftalık ücretleri kadar bir tazminatla kapı gösteriliyordu. Bu kadarı bile başka patronların yaptıklarının yanında cömertçe sayılırdı.

Sam O'Donnell vakit kaybetmeden Birleşik Madenciler Derneği'ne gitti. Bu oluşumun en savaşı bölümü kömür madencilerinin çıkarlarıyla ilgileniyordu. Avustralyalı kömür işçilerinin çoğu Galli göçmenlerdi, madenler ise, Alexander'e ait olan Lithgow'daki gibi özel mülktü.

Sam O'Donnell yanında işçi hareketinin yükselişteki genç bir umduyla beraber Sydney'den döndü. Yeni Güney Galler Tecim ve Emek Komitesi'nden Bede Evans Talgarth da Avustralya doğumlu olmakla birlikte, adından da anlaşıldığı üzere Galli kökenliydi. Basit bir tahrikçiden ya da sendika tahrikçisinden daha müthiş biriydi; kendi kendini eğitmişti, muhasebe defterlerinden ve ekonomiden anlıyordu. Yirmi beş yaşında olmasına rağmen olağanüstü bir hatip olarak ünlenmişti. Devrin Marx ve Engels gibi yeni tanrılarının etkisindeydi. Yeni Güney Galler Parlamentosu'nun hayat boyu görevde kalan Yasama Meclisi'ni dağıtmak ve İngiltere Hükümeti'nin Avustralya'nın bütün işlerindeki etkisini yok etmek idealleri arasında yer alıyordu. İngiltere'den bütün kalbiyle nefret ediyordu. Buna rağmen kafasını soğukkanlılıkla ve kurnazca çalıştırmada üstüne yoktu.

Ağustosun ilk gününde Sir Alexander Kinross'la yapılan görüşme, karşı konulamaz gücün yerinden oynatılamayacak kayaya toslamasıydı. Mütevazı geçmişleri benzer iki adam hayatta çok farklı bir yol seçmişlerdi ve en önemsiz noktada bile ödün vermemeye kararlı olarak karşı karşıya geçmiş-

lerdi. Koşulları ve aldıkları ücretler yıllar boyunca o kadar iyi olduğu için Alexander'ın madencileriyle rafineri işçileri bir sendikaya katılmaya gerek görmemişlerdi. Gulgong günlerinden kalma Sam O'Donnell dışında. Bede bu nedenle şimdi onu kullanıyor, adamın tekrar işe alınmasını istiyordu.

Alexander, "O bir arabozucudur. Her şeyden yakını. Yol verdiğim adamların içinde tekrar işe alabileceğimin sonuncusudur. Demek istediğim, ilerde bir gün tekrar adam alacak olduğum takdirde, Sam O'Donnell'i kesinlikle almam."

"Altın fiyatları düşüyor, Sir Alexander. Sizininki, fiyatlar tekrar yükselene kadar durumu aynen sürdürmek için bir manevra."

"Demek böyle, ha? Eğitimsiz bir demagog için ne kadar parlak bir fikir! Öne sürdüğünüz sebep gülünç. Üretimi tam gaz sürdürmek bu radede işime gelmez. Mesele bu kadar basit."

Bede tekrar etti. "Bay O'Donnell'i tekrar işe alın."

"Canın cehenneme," dedi Alexander.

Bede Talgarth odadan çıktı.

Kinross'da kalınabilecek tek yer Ruby'nin oteliydi, Bede de orada en küçük ve en ucuz odayı tutmuştu. Sendikanın paralarını sarf etmekten sakındığı için yaptığı masrafları kendi cebinden ödemeye özen gösteriyordu. Geliri *Bulletine* ve işçi sınıfının gazetesi *Worker*'e yazdığı makalelerden, ayrıca bir pazar günleri öğleden sonra Sydney'deki heyecan verici konuşmalarından sonra topladığı bağışlardan oluşuyordu. Ümit ettiği, gelecek Yeni Güney Galler parlamentosunda yer almaktı. Bu meclisin üyelerinin seçimlerden sonra iyi bir ücret alması kararlaştırmıştı. Bir parlamento üyesi o vakte kadar ücret almazdı, bu da yoksul adamların seçilmiş meclise üye olamayacakları anlamına geliyordu. Ama gelecekte yoksul adamlar da üye olabileceklerdi.

Bir metre yetmiş beş santimi aşan boyuyla ortadan biraz daha uzun boylu sayılabilecek Bede, tıknaz yapıydı. Bu özellik ona, on iki yaşından itibaren Newcastle kömür madenlerinde yanında çalışmaya başladığı Galli babasından miras kalmıştı. Ama babasının Galler'in Rhondda Va-

disi'ndeki çocukluk günlerindekiinden daha iyi beslenebilmişti. Cüssesine rağmen zarif yapıydı, ama baldırlarının kalın kasları nedeniyle bir denizci gibi salınarak yürüyordu. Gür ve dalgalı saçları koyu kıızı, teni hafif çilli, gözleri aynen Alexander'inkiler gibi siyahtı. Fakat kadınlar, köşeli olmakla beraber düzgün yüz çizgilerini çekici buluyor, onu gömleğinin kollarını yukarı sıyırarak gördüklerinde de çok gelişmiş kaslarına huşuyla bakıyorlardı. Sir Alexander'le görüşmesinden sonra otelin lobi-sinde karşılaştığı Ruby, ona daha samimi davrandı.

Ostriş tüyü yelpazesinin arkasından yeşil gözlerini cilveli bir bakışla erkeğin üzerine dikerek, "Ne kadar şirin bir delikanlısın böyle!" dedi. "Göremediğim bölümün de gördüğüm kadarı gibiyse, delikanlı yerine aygır mı desem?"

Genç adam suratına bir tokat yemiş gibi irkildi. Bede kadınlara kolay incinebilirlikleri nedeniyle saygı duyar, bayağılıklarına dayanamazdı. "Sizi tanımıyorum, bayan," dedi. "Konuşma tarzınız böyleyse tanımak da istemem."

Ruby yanıt niyetine kahkahayı bastı. "Namus taslayan biri ha! Dinci ukalanın biri."

"Din kelimesi sizin gibi ağız bozuk kadınlara yakışmıyor."

"İyi bilmişim, dinci bir ukalasınız."

"Yanılıyorsunuz, hiç de değilim."

Ruby yelpazeyi indirdi ve gamzelerini belirten o kadar şen bir gülümseyiş sergiledi ki ona karşı koymak zordu. "Tecim ve Emek Konseyi'nin adamı Bede Talgarth'sınız," dedi. "Tam o kurulun adamı; ezilen işçileri kurtarmak için öfkeyle kılıç kuşanan, öyleyken kadınları doğuran, yemek pişiren, ortalığı temizleyen ve sonsuza dek çamaşır asan bir köle olarak yaşatmaya kararlı biri. Merak ettiyseniz, ben bu otelin sahibi ve çifte standartın azılı düşmanı Ruby Costevan'ım."

Genç adam, "Çifte standart mı?" diye anlamayarak sordu.

"Siz erkeksiniz ve küfür etmekte özgürsünüz. Ben ise bir kadını ve küfür etmekte özgür değilim. Böyle standartın içine edeyim!" Ruby, genç

adamın yanına yürüyerek onun koluna girdi. "Kadınları erkeklerin dünyasına kabul ederseniz, çok daha çabuk ilerlersiniz."

Genç adam nedenini bilmesine de yumuşuyordu. Bu kadın o kadar olağanüstü güzel ve öylesine neşe saçıyordu ki. Sonunda onun kolunda hole sürüklenmesine karşı koymadı. Adını söylediği anda kim olduğunu anlamıştı tabi: Sir Alexander Kinross'un metresi ve Apocalypse'in üst düzey yöneticilerinden biri.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu.

"Özel yemek salonumda yemek yemeğe."

Bede durdu. "Yeterince param yok."

"Konuğum olun ve sizinle benim zıt tarafların adamı olduğumuzu zirvalamayın sakın. Dediğinden şaşmaz bir işçi hakları savunucususunuz ve milyoner bir kadınla hiç baş başa yemek yemediğinize bahse girerim. İşte dünyanın öbür yarısının nasıl yaşadığını keşfetmek için size bir fırsat."

"Dünyanın öbür yüzde birinin nasıl yaşadığı demek daha doğru olur."

"Düzeltiyi kabul ediyorum."

O sırada lobide bir takırtı, arkasından da tok bir gürültü oldu. Ruby ile Bede aynı anda dönünce sırtüstü yere serilmiş bir kadınla karşılaştılar.

Bede ayağa kalkmasına yardım ederken o kadın, "Kahretsin!" diye tısladı. "Şu kahrolası uzun elbiselerden nefret ediyorum!"

Ruby, "Bu delikanlının adı Bede, Nell," dedi. "Bu hanım da kısa eteklerden yeni kurtulan on dört buçuk yaşındaki Nell, Bede. Ne yazık ki saçlarını tepesinde toplamaya onu henüz razı edemedik. Ayrıca, kıyamet kopsa da korse giymiyor."

Nell nefret ettiği eteği hışırdatarak yanlarında yürümeye başladı. "Siz sendikanın adamısınız," dedi. "Ben de Alexander Kinross'un büyük kızıyım." Parlak mavi gözleriyle delikanlıya meydan okuyarak küçük yuvarlak masada onun karşısına oturdu.

Ruby, "Anna nerede?" diye sordu.

Dokunuş

"Her zamanki gibi kayıp," dedi ve, "Anna küçük kardeşimdir," diye Bede'ye açıkladı. "Zekâ özürdür, yeni yeni öğrendiğimiz bir nitelik bu, Ruby Teyze. Bunu geri zekâlıya yeğliyorum. En azından yetersiz de olsa düşünme yetisini içeriyor."

Ne diyeceğini bilemeyen Bede Talgarth, daha önce hiç rastlamadığı türden iki kadınla yemek yemeye girdi. Nell'in sözlüğü Ruby Teyze'sininkinden biraz daha az müstehcendi, ancak Bede bunun, kızın ondan biraz çekinmesinden ve babasının düşmanına güven duymamasından kaynaklandığından şüpheleniyordu. Babasına sadakatinden dolayı onu kınamak aklından geçmiyordu. Babasına ne kadar da benziyordu! Ancak Sir Alexander Kinross nasıl bir aile babasıydı ki öz kızı metresiyle yemek yiyordu. Üstelik de ona *Teyze* diyordu. Çünkü Nell gevezelik ettikçe Bede kızın Ruby Costevan'ın statüsünün tamamen bilincinde olduğunu farkına varıyordu. Kendisini dinin içerdiği değişmez geleneklerden arınmış özgür biri olarak görmesine rağmen, dehşet içinde kalmıştı. Ahlaksal çöküntü işte bu olmalı, diye düşündü. Bu insanların o kadar çok paraları ve güçleri var ki, tıpkı eski Romalılar gibi ahlaken bozulmuş ve yozlaşmışlar. Öyleyken Nell böylesine şok eder derecede açık sözlü olmasına karşın, hiç de ahlaken bozulmuş veya yozlaşmış gözüküyordu. Bede hemen sonra kızın asla boy ölçüşmeyi umut edemeyeceği bir beynin sahibi olduğu sonucuna vardı.

Nell, "Mühendislik okumak için gelecek yıl Sydney Üniversitesi'ne gideceğim," dedi.

"*Mühendislik* mi?"

"Evet, mühendislik." Genç kız bir budalayla konuşur gibi sabırlı davranıyordu. "Madencilik, metalürji, toprak analizleri ve madencilik hukuku falan. Wo Ching'le Chan Min de benimle beraber okuyacak, ama Lo Chee makine mühendisliği ve makine yapımına gidecek. Donny Wilkins -Anglikan rahibin oğludur- inşaat mühendisliğiyle mimariyi seçti. Böylece babamın, başlıca ilgi alanı olan madencilik için üç, motorları ve dina-

moları için bir, köprülerini inşa etmek ve opera binasının planını yapmak için bir elemanı olacak."

"İyi ama siz bir kızsınız. Ötekilerin üçü ise Çinli."

Nell öfkeli bir tavır takındı. "Ne fark eder ki? Hepimiz Avustralyalıyız ve baş edebileceğimiz ölçüde eğitim almaya hakkımız var. Zengin insanlar hayatlarını ne yaparlar sizce?" Nell kavgacı bir tavırla sorularını yağıdırıyordu. "Yanıt şöyle: aynen yoksul insanların yaptıklarını yapıyoruz, eğer tembelsek hayatımızı boşa harcıyoruz ya da çalışkansasak çalışarak canımızı çıkarıyoruz."

"Yoksul insanlar hakkında siz ne biliyorsunuz, genç bayan?"

"Sizin zengin insanlar hakkında bildikleriniz kadarını biliyorum, yani çok az şey."

Bede konuyu değıştirdi. "Mühendislik kadınlara göre bir meslek değildir."

Nell patladı. "Saçma! Sanırım, Wo Ching, Chan Min ve Lo Chee'yi sınırışı etmemiz gerektiğini de düşünüyorsunuzdur."

"Zaten burada olduklarına göre, hayır. Öte yandan Çinlilerin buraya göçünün durdurulması gerektiğini samimi olarak düşünüyorum." Bede azametle ekledi. "Avustralya beyaz adam ücreti kazanan beyaz adamların yurduudur."

Nell, "Tanrım!" diye soludu. "Çinliler, Britanya Adaları'nın her köşesinden buraya akın eden tembel ve sarhoş güruhtan kat kat daha iyi göçmenlerdir!"

Sam Wong'un ilk yemekle odaya girişı bu ilginç dalaşın gerçek bir savaşı dönüşmesini engelledi. Nell'in yüzü güldü ve sevgi dolu bir tavırla adamla Çince konuşmaya başlayarak Bede'i şaşırttı.

Sam çekildikten sonra, "Kaç yabancı dil biliyorsunuz?" diye sordu. Karidesli bir içle doldurulmuş ve tatlı bir sosla çeşnilendirilmiş sigara böreklerini tadınca kendini cennete gitmiş gibi hissetti.

Nell omuzlarını silkti. "Mandarin Çincesini bilirim, adamlarımız Kantonlu'dan ziyade Mandarin'dirler. Ayrıca Latince, Yunanca, Fransız-

Dokunuş

ca ve İtalyanca da biliyorum. Sydney'e gidince bir Almanca öğretmeni bulmam lazım. Mühendislikle ilgili metinlerin birçoğu Almanca olarak yazılmıştır."

Genç adam daha sonra Kinross'da yürürken, bütün adamlarımız ha, diye düşünüyordu. Bütün adamlarımız Kantonlu'dan ziyade Mandarin. Bu ne demek oluyor? Ben bir Çinlinin daima bir Çinli olduğunu düşünmüşümdür hep. Çinlilerin göçünü yasaklayan yasa çıkınca Sir Alexander Kinross'un çok güçlü muhalefetiyle karşılaşacağımız anlaşılıyor. Bu doğal bir federal yasa olduğuna göre, federasyonun oluşmasını beklemek zorunda. Bütün beyaz işadamlarımız da yeni gelen Çinlilere beyazlara verdiklerinin yarısını verdiklerinden yasaya karşı çıkacaklar. İşçi Partisi'nin yasayı federal bir parlamentodan zorla geçirmesi gerekecek. Bu da siyasi bakımdan organize olma gereksinimimizin, sendika işlerimizden daha önemli olduğunu gösteriyor.

"Queensland'de tehlikeli bir durumla karşı karşıya olduğumuz, Yeni Güney Galler'in koyun kırkıcılarının da kahrolası Kırsal Yaşam Sendikaları'nı kurdukları şu sırada bu Kinross durumu da nereden çıktı? Koyun kırkıcıları greve gittikleri zaman durum tam bir barut fıçısına dönüşecek. Bana ise tüm altınına rağmen bu taşra köşesinde değil, Sydney'de ihtiyaç olacak. Bill Spence koyun kırkıcılarından öylesine baskı görüyor ki yün barakalarında tümüyle sendikaya bağlı işçilikte ısrar edecek, ayrıca, Sydney'in liman işçilerini de kendi tarafına çekecek olursa işte o zaman boku yedik. Ama grev parası kimden çıkacak? Geçen yıl Londra'lı liman işçilerine otuz altı bin sterlin verdik ve kazanmalarını sağladık. Ama ne çare ki şimdi beş parasızız. Ben ise Kinross'dayım."

Bede Sam O'Donnell'den hoşlanabilmek isterdi, ama adamla konuşukça ona duyduğu antipati artıyordu. Bununla birlikte onu gerçek bir baş belasından ziyade beceriksiz bir serseri olarak nitelemek eğilimindeydi. Rafineri ve atölye işçilerinin arasında arkadaşının bol olması, madenci meslektaşlarının arasında ise hiç olmayışı, yakınında olanları sinirlendir-

diğinin göstergesiydi. Bede buna rağmen O'Donnell'in avantajlı yönlerinden yararlanmak niyetindeydi. Adam yakışıklı, çevik ve hareketliydi, ayrıca düzenli konuşuyordu. Dahası, Çinlilerden nefret ediyor, onlar hakkındaki değerli bir bilgi kaynağı oluşturunuyordu. Kinross'la Apocalypse Madeni Tecim ve Emek Konseyi için tam bir gizemdi. Hoş, masraflarını kısarken Sir Alexander'in Çinlileri kayırdığı da söylenemezdi. Çinlilerin işlerine de beyazlarınkilerle aynı oranlarda son verilmişti.

Gelecek pazar günü öğleden sonra Kinross Meydanı'nda bir konuşma yapması için Çavuş Thwaites'e iletilen başvuru kuşkuyla karşılandı, ama Sir Alexander'e telefon açılması meseleyi halletti.

"Konuşabilirsiniz, Bay Talgarth. Başka isteyenler de konuşabilir. Sir Alexander özgürce konuşmanın gerçek demokrasinin temeli olduğunu ve buna karşı çıkmayacağını söylüyor."

Denizci yürüyüşüyle uzaklaşırken Bede, demek söylentiler doğru, diye düşündü. Alexander Kinross Amerika'da kalmış. İskoçya'da doğmuş ve büyümüş biri Amerika'ya gitmeden asla 'gerçek demokrasi' gibi deyimler kullanmaz. Sydney'de İngilizlerin sıkı bir destekçisinin karşısında 'demokrasi' kelimesini kullanmak bile, adamın, kırmızı bir paçavranın karşısındaki boğa gibi tepki vermesine yeterdi. Şöyle ki, "Saçmalığın danskası bu. Bütün insanlar eşit değildir," diye bağırırdı.

Tanrı'nın belası O'Donnell de neredeydi? Öğle yemeğinden hemen sonra otele buluşmak üzere sözleşmişlerdi, fakat öğleden sonra sonuna yaklaştığı halde adam ortalarda yoktu. En sonunda ortalık kararırken saç başı biraz dağınık olarak çıkageldi.

Bede bir yandan O'Donnell'in ceketine yapışmış otları ve dikenleri ayıklayarak, "Hangi cehennemdeydin, Sam?" diye sordu.

O'Donnell, "Biraz tatlı yaramazlık yaptık," diye kıkırdadı.

"Beni işlerine son verilmiş işçilerle tanıştırmak için yanımda olman gerekiyordu, Sam. Zamparalığa gitmenin hiç sırası değildi."

O'Donnell somurttu. "Zamparalığa gitmedim. Onu görsen anlardın."

Dokunuş

Bede Talgarth, Kinross'da kaldığı altı günün içinde işlerine son verilmiş işçilerle görüşmeler yapmaya girişti. Bunlar rafinerilerdeki ve altın üretimindeki kısıntı nedeniyle etkilenmiş başka atölyelerdeki kazancılar, tamirciler, tornacılar, makinistler ve işçilerdi. Kömür tüketimi azaldığı için tren seferleri şimdi haftada bire inmişti. Apocalypse'in Lithgow'daki kömür madeninde her dört madenciden yalnız biri işinin başında kalmıştı.

Bede, altın madencilerine davasını benimsetmesinin imkânsız olduğunu fark etmekte gecikmedi. Çok iyi bir ücret alan, haftanın yedi gününün beşinde altışar saatlik vardiyalar halinde çalışan ve gece vardiyaları için ek ücret alan bu adamlar, güçlü elektrik lambaları tarafından aydınlatılan ve elektrikli pervanelerle donatılmış bacalarla havalandırılan temiz bir ortamda çalışıyorlardı. Patlamalar güvenli koşullarda yapılıyor, hiç kimse patlamaların yapıldığı alana tozların çökmesinden önce girmiyordu. Ayrıca Birleşik Madenciler Birliği'nde sayıları kömür işçilerinden çok az olduğundan bu birliği kömür işçilerine özel olarak görüyorlardı. Eski bir kömür işçisi olan Bede Talgarth'ın Kinross'a gelmeden önce hiç hesaba katmadığı bir nokta vardı: altın madencileri, daha iyi bir ücret aldıkları ve daha sağlıklı koşullarda çalıştıkları, nöbetlerinin sonunda kömür tozlarından kararmış halde ve silikozis'den ciğerlerini paralarcasına öksürerek dünya yüzüne çıkmadıkları için kömür işçilerine tepeden bakıyorlardı.

Bede'in pazar günü öğleden sonra Kinross Meydanı'nda yaptığı konuşma çok etkileyici oldu. Parlak bir buluşta bulunarak onu alkışlayacak kitleyi şişirmek için Lithgow'dan kalabalık bir kömür işçileri grubu getirmişti. Bu arada Lithgow grubunun, tuğla fabrikasından, demir fabrikasından ve Samuel Mort'un dondurma tesisinden işçiler de içerdiğini keşfetmişti. Sir Alexander Kinross'a atıp tutmayacak kadar akıllı olan Bede, Apocalypse'in muazzam kârından işçilere ne kadar küçük bir pay düştüğünden bahisle zenginliğin eşit olarak pay edileceği, kimsenin konaklarda, köşklerde, ama aynı zamanda varoşlardaki gecekondualarda da otur-

mayacağı hayali mükemmeliyet günlerinin sözel bir tablosunu çizdi. Sonra beyaz işçilerin geçimini tehdit eden Çinliler konusuna geçti. Ucuz iş gücü, kapitalist sistemin çok önemli bir bölümüydü. Queensland şeker kamışı çiftliklerinde köle gibi çalıştırılmak üzere kaçırılan siyahi Mela-nezyalıları düşünün. Avustralya'nın niçin bir beyazlar ülkesi olması, bütün öbür ırkların devre dışı bırakılması gerektiğinin bir nedeni daha. Çünkü, Bede'in dediğine göre, insan cinsi tabiatı gereği sömürücüydü, dolayısıyla de sömürüyü önlemenin tek yolu sömürme fırsatlarını ortadan kaldırmaktı.

Konuşma Bede Evans Talgarth'ı bir gecenin içinde Kinross'da ünlü etti, pazartesi günü de hayranlarıyla çevrili olarak yürür oldu. Lithgow grubu onu ertesi pazar Lithgow'da konuşmaya davet etti, hatta Apocalypse altın madencilerinden bazıları sırtını bile okşadılar. Genç adam, bunun, herhangi bir girişimde bulunmak istemelerinden çok, harika bir hatibi dinlemekten zevk almalarından ileri geldiğini acı bir gülümsemeyle kendi kendine itiraf etti. Sir Alexander adındaki o iki yüzlü kerata da küçük gruplarla konuşuyor, daima iyi bir işveren olduğunu, dolayısıyla da üretimi aynı düzeyde tutmaya gücünün yetmeyeceğini söylediği zaman ona inanmaları gerektiğini anlatıyordu. Bede'in Kinross'da yapması gereken daha pek çok iş vardı.

Ama bu işleri yapamayacaktı. Tecim ve Emek Komitesi'nden 6 Ağustos'ta gelen bir telgraf Bede'i Sydney'e geri çağırdı. Kırsal Yaşam Birlik'in, sendika onayı olmayan yün balyalarını denizaşırı ülkelere ait gemilere yüklenmek üzere kırsaldan Sydney'e sevk ettiği haber alınmıştı. Sydney Liman İşçileri Sendikası yünü 'kirlî' ilan edip yüklemeyi reddetti. Sonuçta gemi sahipleriyle deniz sendikaları arasında kavga çıktı ve Deniz Subayları Birliği'nden başlayarak aşağılara kadar yayıldı. Newcastle kömür madeni sahipleri o zaman madencilerine lokavt uyguladığından bütün başka kömür madenindeki madenciler greve gittiler. Sanayideki kaos Broken Hill gümüş

Dokunuş

madenlerine kadar yayıldı, oradaki sahipler de madenin yüklenemediği bahanesiyle bütün çalışmaları durdurdular.

Grev orman yangını gibi yayıldı ve çok geçmeden her tip 50.000 işçi-yi kapsadı. Grevcilerin çektikleri sıkıntıların artmasıyla orantılı olarak hoşnutsuzluk da arttıkça arttı. Londra liman işçilerine 1889'da yapılan muazzam bağış yüzünden sendikanın parası ülkede grev ücreti talebini karşılayamıyordu.

1890 Ağustos'u'nun başlarında patlak veren grevler ekim sonuna kadar sürdü, o tarihte de inatçı işverenlerle parasızlık karşısında çöktüler. Bütün kıta şimdi tırmanan ekonomik krizin etkilerini hissediyordu. Kasım ortalarında liman işçileri, kömür işçileri ve başkaları talepleri yanıtızsız kalmış olarak işbaşı yapmak zorunda kaldılar. İşverenler böylece büyük bir zafer kazanmış oluyorlardı. O vakte kadar yalnız sendikalara bağlı iş gücü kullanan endüstriler bile sendika üyesi olmayan işçiler kullanma hakkını elde ederek korkunç üç ayı atlatmışlardı. Son olarak boyun eğenler koyun kırkıcıları oldu.

Silver Hill'deki gümüş madenleri çalışmaları tatil edince Alexander de Apocalypse Madeni'ni kapamıştı. O da maden cevherini yükleyemediği bahanesine başvurmuştu. Alexander Lithgow'daki madenin kömür işçilerine aldırmiyordu, ama sendikanın grev parasından biraz daha yüksek ödeme yaptığı Kinross işçilerini cezalandırmayacak kadar kurnazdı. Şans ondan yanaydı; millet tekrar çalışmaya başlayınca Alexander'ın aldığı ekonomi önlemleri sönük göründü.

Bede Talgarth için Kinross geçmişteki bir anı olarak kalmıştı. İşçi hareketinin öbür üyeleri gibi yaralarını sararak dikkatini Yeni Güney Galler Yasama Meclisi'nin bir sonraki seçimlerine çevirdi. Seçim gerçi 1892'den önce yapılmayacaktı, ama şimdi planlama zamanıydı. Ülke çapındaki üç aylık grevler çok yoksul aileleri perişan etmişti, Bede de yeni yasalarla onları bedava ekmek kuyruğundan kurtaracaklardan biri olacaktı.

Colleen McCullough

İleri görüşlü bir adam olarak işçilerin bir adayının seçilme şansının bulunduğu Sydney seçim bölgelerini gözden geçirdi. Sydney’de şimdilerde yarım milyona yakın nüfus bulunduğundan aday sayısı yüksekti. Bir işçi adayını seçmesi garantili Redfern gibi köhne mahalleler kıdemli işçi adayları arasında o kadar revaçtaydı ki Bede işçilerin resmi adayı olma yarışını kaybedeceğini biliyordu. Bu nedenle daha önemsiz bir bölgeye aday olmayı düşünerek Botany Körfezi’ne sızan kirli nehirlerin çevresindeki çirkin endüstri kesimi üzerinde karar kıldı. Burada işçilerin seçim öncesi oylamasında yeterli oy almayı, sonra da eyalet seçimlerinde yeterli oy alarak Yasama Meclisi’ne üye olmayı ümit ediyordu. Bir kez kararını verdikten sonra seçtiği bölgeye taşınarak orada iyi tanınan sıcak, ateşli ve ilgili bir şahsiyet olmak üzere tükenmez bir enerjiyle çalışmaya girişti.

Alexander grevler sona erer ermez bavullarını toplayıp San Francisco’ya gitmek üzere bir gemiye bindi. Ruby aşığının fena halde içerlemesini göze alarak onunla gitmeyi kesin bir dille reddetmişti.

Bir Felaket

Nell'in on beşinci yaş günü genç kızın kanısınca bir fiyasko oldu. Babasından gelen bir mektup, Alexander'in fikrini değiştirdiğini belirtiyordu: Nell, Sydney'de mühendislik öğrenimine başlamak için 1892'ye kadar beklemek zorundaydı. Yaşça Nell'den büyük olan dört erkek çocuk da önceden planlandığı gibi beşi birlikte Sydney'e gitmeleri için 1891 yılını Kinross'da geçireceklerdi.

Yukarıdan aşağı ve düzgün el yazısı, "Üniversiteye başladığın zaman Kinross'la Sydney'de olmam önemli," diyordu. "Bu ertelemenin seni sevindirmeyeceğini biliyorum, ama hayal kırıklığını unut ve kararımı kabul et, Nell. Her şey senin yararına yapıyor."

Nell, mektubu elinde meşale gibi sallayarak annesini bulmaya gitti.

Yüzü kıpkırmızı olan kız, "Ona ne dediniz?" diye Elizabeth'e sordu.

Bir şey anlamadığı yüzünden belli olan Elizabeth, "Anlamadım," dedi.

"Ona mektup yazdığınız zaman ne dediniz?"

"Kime mektup yazmışım? Babana mı?"

"Tanrı aşkına, aptal numarası yapmayı bırakın, anne!"

"Ses tonun ve sözlerin hiç hoşuma gitmiyor, Nell. Üstelik neden söz ettiğin hakkında hiçbir fikrim yok."

Colleen McCullough

Nell mektubu annesinin burnunun dibine sokarak, "*Şundan* söz ediyorum!" dedi. "Babam bu yıl mühendislik okumaya başlayamayacağımı, on altı yaşıma kadar beklemek zorunda olduğumu söylüyor."

Elizabeth rahatlamış gibi derin bir soluk alarak, "Tanrı'ya çok şükür!" dedi.

"Ne kadar iyi rol yapıyorsunuz, anne! Bilmiyormuşsunuz gibi! Biliyorsunuz işte! Ona fikrini değiştirten siz oldunuz, buna ne diyeceksiniz?"

"Hiçbir şey söylemediğime yemin ederim, Nell!"

"*Yemin edermiş!* Yok canım! Tanıdığım en büyük sahtekârsınız, anne ve bu bir gerçek. Hayattan aldığınız tek zevk, babamla aramı bozmak."

Elizabeth donuk bir sesle, "Yanıyorsun," dedi. "Beklemek zorunda oluşuna sevinmedim desem yalan olur, ama bunun sorumlusu ben değilim. Sözünden kuşkun varsa, git Ruby Teyze'ne konuş."

Fakat Nell gözyaşlarını daha fazla zapt edemedi. Altı yaşındaki bir çocuk gibi hıçkırarak limonluktan fırladı.

Bu krizin istemeyerek tanığı olan Bayan Surtees, "Babası onu şımartmış," dedi. "Bu da çok yazık, Lady Kinross, çünkü aslında iyi bir kız. Üstelik hiç de bencil değil."

Elizabeth umutsuzca, "Biliyorum," dedi.

Bayan Surtees, "Bunu da atlatır," dedi ve hanımının yanından çıktı.

Evet, atlatacaktır, diye düşündü Elizabeth. Ama bu durumda ben-den daha fazla hoşlanacağını sanmam. Nell'in kalbine giden yolu bulamıyorum. Bütün dert şu: öylesinden babasından yana ki hoşuna gitmeyen bir şeyden ve her şeyden beni sorumlu tutuyor. Zavallı yavrucak! Geçen kasım ayında lise son sınıf sınavlarında eyaletin birincisi oldu. Bu durumda gelecek yıl içinde kafasını meşgul etmek için ne yapabilir? Bana öyle geliyor ki Alexander, Nell'i düşünerek değil de, dört oğlanın henüz onun düzeyinde olmadıklarını anladığı için bu karara vardı. Ve onlar gitmeyince Nell de gidemeyecek. Ama niçin ona bunu açıklamadı? Açıkласaydı, kızım beni suçlamazdı. Gerçekte gereksiz bir soru. Alexander, Nell'le benim yaklaşmamızı önlemek için elinden geleni yapıyor."

Dokunuş

Avutulmak için Ruby'ye koşmasının da bir anlamı yoktu. Alexander'le o uzaktan dahi olsa barışmışlardı. Adam eve döndüğü zaman Venüs'le Mars gibi birbirlerinin kollarına atılacaklardı, Elizabeth'in içinde bir ürperti dolaştı. Ruby'ye dönecek olunca, Alexander planladığından daha erken dönebilirdi.

Nell'le yüzleşmesinden on dakika sonra Elizabeth kadınlar topluluğunun bir başka üyesiyle Jade'le buluştu.

Limonluğun kapısında duran Jade, "Bayan Lizzy, sizinle bir dakika konuşabilir miyim?" dedi.

Elizabeth, ona bakarak, ne kadar garip, diye düşündü. O genç ve güzel Jade doksan yaşında gözüküyordu.

"Gel, otur, Jade."

Jade içeri süzüldü, beyaz bambu iskemlelerden birinin kenarına ilişti ve ellerini kucagında devşirdi. Titriyordu.

Onun yanına oturan Elizabeth, "Ne var kızım?" diye sordu.

"Sorun, Anna, Bayan Lizzy."

"Sakın yine kaçtığını söyleme!"

"Hayır, Bayan Lizzy."

"Öyleyse Anna'nın nesi var?" Endişeyle sorulmuş bir soru değildi, bu. Daha bir gün önce Anna'yla nöbeti sırasında kızının ne kadar güzelleştiğine dikkat etmişti, pürüzsüz bir teni, ıslıl ıslıl yanan gözleri vardı. On dördüncü yaşına üç ay kala Anna bedensel olgunluğa Nell'den çok daha kolay uyum sağlayabilmişti. Âdet görme sırasında bu kadar feci davranmasaydı keşke!

Jade sonunda konuşabilirdi. "Bana kalırsa, her şey son birkaç ay içinde yaşadığımız heyecanların yüzünden -yani grevler -Sir Alexander'in gitmesi vs. " Jade durup dilini dudaklarının üstünde gezdirdi. Titremekten de öte, sarsılmaya başlamıştı.

"Söyle bana, Jade. Her ne ise kızmayacağım."

"Anna son dört aydır âdet görmüyor, Bayan Lizzy."

Colleen McCullough

Elizabeth'in gözleri yusuvarlak olmuş, ağzı açık kalmıştı. "Yani üç kez âdet görmedi mi?"

"Ya da dört kez. Hatırlayabildiğim kadarıyla Bayan Lizzy. Âdet görmesi beni öylesine ürkütüyordu ki onları düşünmek bile istemiyorum. Tatlı bebeğimin ellerinin, kollarının zapt edilmesi, ona afyon yutturulması, cıyak cıyak bağırması yok mu! O sahneleri aklımdan silmiştim. Ta ki bu sabah, 'Anna artık kanamıyor,' demesine kadar."

İliklerine kadar buz kesilen ve göğsü kurşun gibi ağırlaşan Elizabeth ayağa kalkıp merdiveni uçar gibi çıktı ve ancak Anna'nın odasına yaklaşıncaya adimlarını yavaşlattı.

Kız yerde oturmuş, bahçeden topladığı bir kucak papatyayla oynuyordu. Jade, ona saplarına bir delik açıp iplik geçirmesini, böylece bir papatya zinciri yapmayı öğretmişti. Elizabeth kızına yepyeni gözlerle baktı. Anna'nın kadınsı bir güzelliği vardı. Güzel bir yüz ve beden; akıl üç yaşındaki bir çocuğunki düzeyinde olduğundan güzel bir masumiyet. Anna, benim Anna'm! Sana ne yaptılar? Sen daha *on üç yaşındasın!*

Anna papatya zincirini neşeyle uzatarak, "Annecim," dedi.

"Evet, çok güzel, canım. Teşekkür ederim." Elizabeth zinciri boynuna doladı ve Anna'ya, onu ayağa kaldırmak için ellerini uzattı. "Jade, papatyaların arasında bir kene buldu! Pis bir ısırğan kene! Üstünde de kene var mı bakalım. Bakmamız için giysilerini çıkarır mısınız?"

"İhhh! Pis kene!" Anna koluna bir kenenin saplandığı günü hatırlamıştı. "Calamine!" diye cıyıkladı. Kaşıntıyı hafiflettiğini ve acıyı kestğini bilen Anna için bu üç heceli kelime büyük bir önem taşıyordu.

"Calamine Jade'de. Haydi giysilerini çıkar güzelim. Lütfen. Keneyi bulmamız lazım."

"Hayır, istemez. Anna kanama yok."

"Evet, biliyorum. Keneyi bulalım, Anna, lütfen."

"Hayır." Anna isyan etmeye hazırdı.

Dokunuş

"Şu halde giysilerinin olmadığı yerlerde keneyi arayalım. Eğer onu bulamazsak giysilerini birer birer çıkarma oyunu oynar ve sonunda onu buluruz. Tamam mı?"

Bu iş böylece devam etti ve Anna'nın külotunun da çıkarılmasına sıra geldi. Küçük kızın giysileri Jade'in yıllar boyunca ona sabırla öğrettiği gibi özenle katlanıp üst üste konulmuştu.

İki kadın önce çıplak Anna'ya, sonra birbirlerine baktılar. Körpe ve güzel vücudun normal olarak yassı olan karnı yavaş yavaş şişmeye başlıyordu. Dolgun ve kusursuz memelerin uçları da şişmiş ve koyu kahve rengiye dönüşmüştü.

Elizabeth, "İtirazlarına kulak asmayarak ona banyosunu yaptırmaya devam etmeliydik," dedi. "Ne yazık ki insan geleceği göremiyor." Anna'yı sevgiyle alnından öptü. "Teşekkür ederim canım. Pis ısırgan kene yokmuş. Haydi yine giysilerini giy. Aferin cici kız."

Anna giyinip tekrar papatyalarına döndü.

Elizabeth koridorda Jade'e, "Sence hamileliği ne kadar ilerlemiş?" diye sordu.

"Dörtten çok beş aya yakın, Bayan Lizzy."

Elizabeth'in gözlerinden yaşlar süzülüyordu, ama genç kadın onlara dikkat etmedi. "Zavallı bebeğim! Jade, Jade, ne yapabiliriz?"

Ağlamaya başlayan Jade, "Bayan Ruby'ye sorun," dedi.

Öfke o kadar ani patlak verdi ki Elizabeth titredi. "Alexander'in haksız olduğunu biliyordum! Kızböceği'nin yerine başkasını almamız gerektiğini biliyordum. Ah, erkekler ne kadar aptal! Alexander, gücünün, o güzel ve masum yavrucağıma korumaya yeteceğini sandı! Allah kahretsin onu!"

Nell o sırada koridorda yaklaşarak konuşulanları duydu. Üniversiteye gidemeyişinde annesinin bir rolü olmadığını anlamış gibi sakinleşmişti. "Anne neyin var? Sana bağırdığım için ağlamıyorsun, değil mi?"

Elizabeth, "Anna hamile," dedi gözlerini silerek.

Elizabeth'in gözleri yusuvarlak olmuş, ağzı açık kalmıştı. "Yani üç kez âdet görmedi mi?"

"Ya da dört kez. Hatırlayabildiğim kadarıyla Bayan Lizzy. Âdet görmesi beni öylesine ürkütüyordu ki onları düşünmek bile istemiyorum. Tatlı bebeğimin ellerinin, kollarının zapt edilmesi, ona afyon yutturulması, cıyak cıyak bağırması yok mu! O sahneleri aklımdan silmiştim. Ta ki bu sabah, 'Anna artık kanamıyor,' demesine kadar."

İliklerine kadar buz kesilen ve göğsü kurşun gibi ağırlaşan Elizabeth ayağa kalkıp merdiveni uçar gibi çıktı ve ancak Anna'nın odasına yaklaşıncaya adımlarını yavaşlattı.

Kız yerde oturmuş, bahçeden topladığı bir kucak papatyayla oynuyordu. Jade, ona saplarına bir delik açıp iplik geçirmesini, böylece bir papatya zinciri yapmayı öğretmişti. Elizabeth kızına yepyeni gözlerle baktı. Anna'nın kadınısı bir güzelliği vardı. Güzel bir yüz ve beden; akıl üç yaşındaki bir çocuğunki düzeyinde olduğundan güzel bir masumiyet. Anna, benim Anna'm! Sana ne yaptılar? Sen daha *on üç yaşındasın!*

Anna papatya zincirini neşeyle uzatarak, "Annecim," dedi.

"Evet, çok güzel, canım. Teşekkür ederim." Elizabeth zinciri boynuna doladı ve Anna'ya, onu ayağa kaldırmak için ellerini uzattı. "Jade, papatyaların arasında bir kene buldu! Pis bir ısırğan kene! Üstünde de kene var mı bakalım. Bakmamız için giysilerini çıkarır mısınız?"

"İhhh! Pis kene!" Anna koluna bir kenenin saplandığı günü hatırlamıştı. "Calamine!" diye cıyıkladı. Kaşıntıyı hafiflettiğini ve acıyı kestiğini bilen Anna için bu üç heceli kelime büyük bir önem taşıyordu.

"Calamine Jade'de. Haydi giysilerini çıkar güzelim. Lütfen. Keneyi bulmamız lazım."

"Hayır, istemez. Anna kanama yok."

"Evet, biliyorum. Keneyi bulalım, Anna, lütfen."

"Hayır." Anna isyan etmeye hazırdı.

Dokunuş

"Şu halde giysilerinin olmadığı yerlerde keneyi arayalım. Eğer onu bulamazsak giysilerini birer birer çıkarma oyunu oynar ve sonunda onu buluruz. Tamam mı?"

Bu iş böylece devam etti ve Anna'nın külotunun da çıkarılmasına sıra geldi. Küçük kızın giysileri Jade'in yıllar boyunca ona sabırla öğrettiği gibi özenle katlanıp üst üste konulmuştu.

İki kadın önce çıplak Anna'ya, sonra birbirlerine baktılar. Körpe ve güzel vücudun normal olarak yassı olan karnı yavaş yavaş şişmeye başlıyordu. Dolgun ve kusursuz memelerin uçları da şişmiş ve koyu kahve rengiye dönüşmüştü.

Elizabeth, "İtirazlarına kulak asmayarak ona banyosunu yaptırmaya devam etmeliydik," dedi. "Ne yazık ki insan geleceği göremiyor." Anna'yı sevgiyle alnından öptü. "Teşekkür ederim canım. Pis ısrırgan kene yokmuş. Haydi yine giysilerini giy. Aferin cici kız."

Anna giyinip tekrar papatyalarına döndü.

Elizabeth koridorda Jade'e, "Sence hamileliği ne kadar ilerlemiş?" diye sordu.

"Dörtten çok beş aya yakın, Bayan Lizzy."

Elizabeth'in gözlerinden yaşlar süzülüyordu, ama genç kadın onlara dikkat etmedi. "Zavallı bebeğim! Jade, Jade, ne yapabiliriz?"

Ağlamaya başlayan Jade, "Bayan Ruby'ye sorun," dedi.

Öfke o kadar ani patlak verdi ki Elizabeth titredi. "Alexander'in haksız olduğunu biliyordum! Kızböceği'nin yerine başkasını almamız gerektiğini biliyordum. Ah, erkekler ne kadar *aptal*! Alexander, gücünün, o güzel ve masum yavrucağımyı korumaya yeteceğini sandı! Allah kahretsin onu!"

Nell o sırada koridorda yaklaşarak konuşulanları duydu. Üniversiteye gidemeyişinde annesinin bir rolü olmadığını anlamış gibi sakinleşmişti. "Anne neyin var? Sana bağırdığım için ağlamıyorsun, değil mi?"

Elizabeth, "Anna hamile," dedi gözlerini silerek.

Nell sendeledi ve duvara yaslanarak denge buldu. "Oh anne, hayır! Olamaz bu! Kim *Anna*'ya bunu yapabilir?"

Elizabeth vahşiyane konuştu. "Yapan orasının kesilmesini hak etmiş pis bir köpek!" dedi. Jade'e döndü. "Lütfen onunla kal. Sen de bize yardımcı ol, Nell. *Anna*'nın başını alıp gitmesine izin veremeyiz."

Nell, "Belki de ortalarda dolaşmasına izin vermeli," dedi. "O zaman belki keratayı yakalayabiliriz."

"Bana sorarsan çoktan gitmiştir. *Anna*'nın hamileliğini haftalar önce görmediyse şimdi görerek sırta kadem basmıştır."

"Ne yapacaksın, anne?"

"Ruby'ye soracağım. Belki o nesneden kurtulabiliriz."

Nell ile Jade bir ağızdan Elizabeth'in arkasından, "Bunun için çok geç!" diye bağırdılar.

Ruby de bir dizi küfürün arkasından aynı şeyi söyledi. Yumruklarını sıkarak, "Seninle Jade'in aklınız neredeydi?"

"Âdet görmediğini bunca ay nasıl fark etmediniz. Tanrı aşkına?" diye sordu.

Elizabeth, "Âdet görme zamanları dayanılmaz bir kâbus olduğu için," dedi. "Zamanı gelecek diye korkarken nasıl ne zaman olacak diye bekleyebildik? Hem düzenli âdet görmüyordu. Ayrıca böyle bir şeyin olabileceği kimin aklına gelirdi? Buna düpedüz tecavüz derler."

"Böyle bir şeyin olabileceği benim aklıma gelirdi!" dedi Ruby.

Ruby'yi kendi taraflarına çekmek öyle ya da böyle önemliydi. Elizabeth savunmaya geçti. "Son zamanlarda hayatımızda bir telaştır almış, gi-di-yordu. Alexander'le yaşamak öyle zorlaşmıştı ki. Dayanılmaz kibiri, Lee'nin burayı terki, kendisinin gitmek istemesi, sonra onunla senin arasındaki sürtüşme..."

"Anlıyorum! Demek suç benim, öyle mi?"

"Hayır, suçlu olan benim, yalnız ben! Onun annesiyim, çocuk benim sorumluluğum!" diye bağırdı Elizabeth. "Yalnız kendimi suçluyorum, başkasını değil! Zavallı Jade çıldırmak üzere."

Dokunuş

"Senin de ondan geri kalır tarafın yok!" Ruby yeterince sakinleşerek büfenin başına gitti ve iki kadehe konyak doldurdu. "İtiraz istemem, Elizabeth. Bunu içeceksin."

Elizabeth içti ve biraz kuvvetlendiğini hissetti. "Şimdi ne yapıyoruz?"

"Bir kere bebekten kurtulmayı aklından çıkar. Kızcağz dörtten çok beş aya yakın, ölebilir. Altı haftaya kadar kürtaj yapılabilir, on hafta bile risklidir. On üç yaş da o kadar genç ki! Ama Sir Edward Wyler'in oğlu ameliyata razı olabilir. Babasının muayenehanesini o devraldı, değil mi?"

"Evet, Simon Wyler."

"Ona bir telgraf çekeceğim, ama fazla umutlanma. Onurlu bir hekimin şartlara rağmen böyle bir ameliyatı yapmaya razı olacağını sanmam." Ruby derin bir soluk aldı. "Ve Alexander'e haber verilmesi lazım. Hatta ilk torununun doğumu için eve dönmeye yanaşmasa bile."

"Aman Tanrım! Adam köpürecek."

"Oh evet, köpüreceği kesin."

"Beni en çok kaygılandıran bebeğin nasıl bir şey olacağı."

"Anna eğer doğumundaki travma nedeniyle bu haldeyse bebek tamamen normal olabilir, Elizabeth." Ruby çirkin bir kahkaha attı. "Tanrım, kaderin cilvesine bak! Alexander'e erkek vârisini ister misin geri zekâlı kıızıyla savunmasız çocukları tuzağına düşüren ahlaksız bir serseri versin." Kadının kahkahaları daha da şiddetlendi, sonunda gözlerinden yaşlar fışkırdı ve kana kana ağlayabilmek için Elizabeth'in kollarının arasına sığındı. "Sevgili Elizabeth'im benim," dedi sonunda. "Hayatta daha neler çekeceksin sen? Elimde olsa bütün dertlerini üstlenir, kendim çekerdim. Sen ki bir karıncaya bile zarar vermedin, ben ise ellisine merdiven dayamış bir fahişeyim."

"Bir şey daha var, Ruby."

"Neymiş o?"

"Bunu yapan adamı bulmak."

"Ya!" Ruby doğrulup mendilini buldu ve kalan yaşlarını sildi. "Bulaçağımızdan çok şüpheliyim, Elizabeth çünkü birisinin Anna'ya sırnaştığı-

na dair en küçük bir fısıltı duymadım. Burası küçük bir şehir, ben ise tam ortasında oturuyorum. Barlarla yemek salonunun arasında duyulabilecek her şeyi duyuyorum. Onun şehir halkından biri olduğunu sanmıyorum... öyle biri linç edileceğini bileceğinden cesaret edemez. Sonra şehirdeki herkes kızcağızın yaşını biliyor! Tahminimce yapan gezgin bir satıcı; o kadar sık gidip geliyorlar ki izlerini sürmek zor. Şirketler aynı adamı üst üste iki kez yollamıyorlar. Silah satıcıları da var, saraçlar da, merhemlerden kuvvet şuruplarına, koku şişelerine ve değersiz takılara varıncaya kadar her şeyi satmaya çalışan türlü üçkâğıtçılar da. Evet, mutlaka bir gezgin satıcıydı."

"Bulunup yargılanması, *asılması* lazım."

"Bu mantıklı değil." Yeşil gözler sertleşti. "Kafanı kullan, Elizabeth! Özel kederin herkesin işi olur, *truth* gibi paçavralar da Sir Alexander Kinross'un kirli çamaşırlarıyla bayram yaparlar."

"Anlıyorum," dedi Elizabeth. "Evet, anlıyorum."

"Evine dön. Dr. Simon Wyler'e bir telgraf çekecek, sonra da Alexander'e bir telsiz yollamak için şifre defterini çıkaracağım. Bu, İngilizce ifade edilmesini istemeyeceği bir haber. Git, lütfen git! Anna'nın sana ihtiyacı var."

Elizabeth hâlâ perişan halde, fakat artık bu faciayla başa çıkabileceğini hissederek gitti. Konyağın yardımı olmuştu, ama Ruby'ye olduğu kadar değil. Pratik, sınırsız bir deneyim sahibi ve açık sözlü bir kadındı. Bununla birlikte Ruby de onları tahmin edememişti, etmiş olsa onları uyarırdı. Bu güzel işte, diye düşündü. Çok fazla güveniyor, bütün dünyanın bu zavallılara bizim gibi acıyacağını, onları koruyacağını zannediyoruz. Öyle olmaları onların suçu değil. Bu nasıl bir dünya ki sadece cinsel istahlarını doyurmayı düşünen, bir kadını bir araç, bir çanaktan farksız gören canavarlar barındırıyor. Canım kızım, sadece on üç yaşında! Canım kızım, kendisine ne yapıldığını dahi bilmiyor, ona söylemeye çalıştığımız zaman da bir şey anlamayacak. Ona bu sınavı atlatmalıyız, ama nasıl ya-

Dokunuş

pacağımızı bilmiyorum. İneklerle kediler gebe kaldıkları zaman başlarına neyin geldiğini anlayabilirler mi? Ama Anna bir inek ya da bir kedi değil; o sadece hamile kalmış on üç yaşında bir kız, dolayısıyla de doğum sancılarında ineklerle kedilerin yaptıkları şekilde tepki vereceğini umut edemem. Belki hamileliği biraz anlayabilir. Anna'yı tanıdığım kadarıyla o sadece şişmanladığını düşünecek, acaba şişmanlamanın ne olduğunu dahi biliyor mu?

Eve dönünce Elizabeth, Jade'le Nell'e, "Durum doğal bir şeymiş ve tasalanmaya gerek yokmuş gibi davranacağız," dedi. "Anna eğer hareket etmekte zorlandığından yakınırsa, bunun geçeceğini söyleyeceğiz. Henüz kusmaya başlamadı, değil mi Jade?"

"Hayır, Bayan Lizzy. Aksi halde daha erken şüphelenmeye başladım."

"Şu halde kolay bir hamilelik geçiriyor. Dr. Simon Wyler'in ne diyeceğini göreceğiz, ama Anna'da benim gibi pre-eklampsi gelişeceğini sanmam."

Jade kararlı bir tavırla, "Bu işi kimin yaptığını bulacağım," dedi.

"Bayan Ruby bunun mümkün olmadığını söyledi ve haklı, Jade. Suçlu, çoktan gitmiş olması gereken bir gezgin satıcıdır. Yerli halktan hiç kimse Anna'ya ilişmezdi."

"Ben gerçeği öğreneceğim."

Anna'nın acı durumu en çok Nell'i etkilemişti; Anna hemen bütün hayatı boyunca yanında olmuş, gerçi arkadaşı olmamış, ama kendine göre daha fazlası olabilmisti. Eğitilmesi evcil bir hayvandan daha zor; tatlı, yumuşak ve gülümser olduğu için cana yakındı. Anna'nın hiç huysuzlukları yoktu, onu çileden çıkaran tek şey o kanamaları. Anna'yı öptün mü, o da karşılığında seni öperdi. Güldün mü, o da gülerdi.

Nell'i okumalarını beyin üzerinde yoğunlaştırması yönünde esinleyen belki de Anna olmuştu; araştırılmayı bekleyen ne gizemler vardı! Ama keşifler olmuştu ve daha pek çokları olacaktı. Bir gün belki Anna gibilerinin tedavisi de bulunacaktı. Kendisi, Nell de bu keşfin bir parçası

Colleen McCullough

olduğu takdirde ne kadar güzel olurdu. Ama bu düşünce Nell'in odasına gidip acı acı ağlamasını önleyemedi. Anna'nın masumiyetinin kaybı kendi masumiyetinin kaybı demekti.

Dr. Simon Wyler, babasından çok farklıydı; daha az kibar, daha açık sözlü biriydi. Ama Anna'ya karşı nasıl davranılacağını bilecek kadar kurnazdı da. İlk iş olarak Elizabeth, Jade ile Nell'in yapmaktan kaçındıkları şeyi yaptı; kızı olanlar hakkında sorguya çekti.

"Kaçtığın zaman birine rastladın mı, Anna?"

Kız alnını kırıştırdı, şaşkın görünüyordu.

"Ormanda dolaşıyordun, Anna. Ormanda dolaşmayı seviyor musun?"

"Evet."

"Ormanda ne yapıyorsun?"

"Çiçek topluyorum. Kangurular görüyorum, zıplıyorlar, zıplıyorlar!"

"Yalnız çiçeklerle kangurular mı? Başkasını da görüyor musun?"

"Hoş adam."

"Bob? Willy? Wally?"

"Hoş adam, hoş adam."

"Hoş adamla oynadın mı?"

"Güzel oyun! Kucaklamak! En güzeli kucaklamak."

"Hoş adam hâlâ orada mı, Anna?"

Küçük kız yüzünü buruşturdu, mutsuz görünüyordu. "Hoş adam git-ti. Kucaklamak yok."

"Ne kadar zaman oldu?"

Ama Anna daha fazlasını söyleyemedi. Sadece hoş adamın gittiğini açıkladı.

Dr. Wyler bundan sonra Anna'yı onunla hoş adamın nasıl kucaklaştıklarını göstermeye razı etti. Küçük kız annesini dehşet içinde bırakarak yatağına uzandı ve Dr. Wyler'in külotunu çıkarmasına izin verdi. Bundan sonra doktor söylemeden bacaklarını iki yana açtı.

Dokunuş

"Farzet ki o hoş adam benim, Anna. Şöyle yaptı... sonra böyle yaptı... sonra da... Öyle değil mi?"

Muayene nazik hareketlerle yapıldı ve Anna'nın kucaklaşma tanımına mümkün olduğu kadar benzetildi. Elizabeth eğer daha fazla mahcup olamayacağını düşündüyse, on üç yaşındaki kızının zevkin pençesinde kıvrandığını ve inlediğini görünce çok yanıldığını anladı.

Jinekolog, "İşte oldu, Anna," dedi. "Haydi artık otur ve külodunu giy."

O sırada gözleri Jade'inkilerle karşılaşınca, adam ona buz gibi bir ölü eli dokunmuş gibi ürperdi. Hemen arkasından Jade yatağa koştu ve Anna'nın külodunu giymesine yardım etti.

Dr. Wyler biraz sonra limonlukta çayını yudumlarken, "Bebek beş aylık, Lady Kinross," dedi.

Elizabeth, "Yani onu almayacak mısınız?" diye gaddarca sordu.

Adam yavaşça, "Hayır; bunu yapamam," dedi. Sordu diye zavallı kadını kınamak mümkün müydü?

"Muayeneden zevk aldı, değil mi?"

"Öyle görünüyor. Adam genç bakireleri baştan çıkarmakta usta olmalı. Ve bir dereceye kadar zekiymiş de." Dr. Wyler çay fincanını masanın üstüne bıraktı. Gri gözlerinde merhamet okunuyordu. "Anna tam bir çelişki yumağı," dedi. "Zekâsı yeni yürüyen bir çocuğunki kadar, ama bedeninin yanıtları olgunlaşmakta olan bir genç kadınıninki gibi. Adam ona yaptıklarından hoşlanmayı öğretmiş. Belki ilk seferinde kıza o kadar hoş gelmemiştir. Ama öyle olmayabilir de. Anna kadınların korktukları şey hakkında hiçbir şey bilmiyor, onun için acı duymamış da olabilir. Özellikle de adam usta olduğu takdirde."

"Anlıyorum." Elizabeth'in boğazına bir şey düğümlenmişti. "Yani bu iş bittikten sonra Anna'nın o şeyi arayacağını mı söylemek istiyorsunuz?"

"Samimi olarak bilmiyorum, Lady Kinross. Keşke bilseydim."

"Doğum sancıları başladığı zaman onunla nasıl başa çıkacağız?"

"Sanırım, benim burada olmam gerekecek. Babam Allah'tan ki hâlâ doktorluk yapacak durumda, hastalarımın da benim yerime onun kendileriyle ilgilenmesine itiraz edeceklerini tahmin etmiyorum."

"Ya bebek? Anna gibi mi olacak?"

Simon Wyler bu konuyu etraflıca düşünmüş biri tavrıyla, "Muhtemelen hayır," dedi. "Anna'nın doğumu kolay geçerse bebeğin durumunun iyi olması gerekir. Şimdilik her şey yolunda gözüküyor. Bahse giren biri olsaydım beyni kusursuz, sağlam bir bebek olacağına bahse girebilirdim."

Elizabeth, doktorun çayını yeniledi ve onu küçük bir pasta yemeye zorladı. "Anna eğer gelecekte bir gün -yine zevk ararsa- onun yine gebe kalmasını önlemenin bir yolu olabilir mi?"

"Yani kısırlaştırmaktan mı söz ediyorsunuz?"

"Öyle mi dedim? Bildiğim bir kelime değil bu."

"Lady Kinross, Anna'yı kısırlaştırmak çok tehlikeli bir ameliyat gerektirir, karın boşluğu açılacak ve yumurtalıkları çıkartılacak. Risk büyük. Bugünlerde başka seçenek olmayınca sezaryen ameliyatlarına başvuruyoruz, sonuçta da ameliyat edilen kadınların yarısı hayatta kalıyor. Doğumdan sonra kısırlaştırma uygulanabilir, ama bir bebeği ana rahminden çıkarmak kadar kolay değildir. Yumurtalıklar derindedir. Anna genç ve güçlü. Ama kısırlaştırmayı öneremem."

"Öbür seçenek bir tür mahpusluktur."

"Evet, biliyorum. Çıkacağı bütün gezintilerde Anna'nın yanında birinin olmasına dikkat edeceksiniz. Bana kalırsa, uyanıklık ve dikkat kısırlaştırma kadar etkili olur."

Ve Elizabeth bu kadarıyla yetinmek zorunda kaldı. Dr. Wyler haklıydı, Anna'yı ameliyatın riskine maruz bırakamaz, ayrıca onu hapsedemezdi de. "Dikkatli olmak, her an dikkatli olmak zorundayız. Alexander ekonomi yapmakta ne kadar ısrar ederse etsin Kızböceği'ni geri istiyorum. Ah Alexander, eve dön! Bütün bunları kelime başına bir şiline, üstelik şifreli bir telgrafla ona nasıl açıklayabilirim?"

Dokunuş

Elizabeth otele gelince Ruby, onu önceki telgrafa Alexander'in yol-ladığı yanıtla karşıladı. "Lazım geleni yapmamızı söylüyor. Yaptığı her neyse yarım bırakıp dönemezmiş. Kalpsiz kerata!"

"Bunu şifreler misin?" Elizabeth, ona kargacık burgacık doldurduğu iki sayfayı uzattı. "Fazla uzun olduğunu biliyorum, ama Dr. Wyler'in tanı-sına ilişkin olarak Alexander'in fikrini almak istiyorum. Ona danışmadan bir şeye karar verirsem müthiş kızar."

"Elizabeth, gerekirse İncil'i bile senin için şifrelerim, bunu biliyor-sun." Ruby kâğıtları alıp alelacele başından sonuna kadar okudu. "Tan-rım, daha neler, neler. Zavallı küçük Anna!"

"Bu işin üstesinden geleceğiz, Ruby. Ama Alexander'in, her seçeneği ona açıklamadığımızı söylemesini istemem."

"Verdiği ilk yanıtta itiraf etmese de çok sarsıldığını hissediyorum." Ruby kâğıtları elinden bırakıp bir puro yaktı. "Nasıl olduğunu bilmiyo-rum ama, Anna'nın başına gelen etrafta duyulmuş," dedi. "İnsanlar öfke-den köpürüyor, hiç böylesine bir hiddet gösterisi görmemiştim. Rahipler bile öbür yanağı çevirmek prensibini unutmuşlar. Kim olduğu bilinse, adam garanti linç edilirdi. Theodora gözyaşlarına boğuldu. Bayan Wil-kins bana, genç kızları olan ailelere dağıtılmak üzere bir el ilanını nasıl kaleme alabileceğini soruyor. Sung ise kelle baltasını bilemeye başladı bi-le. Beyaz olsun, Çinli olsun, herkes ateş püskürüyor." Ruby bir duman halkası üfürürken bir ejdere benzemişti. Devam etti. "Ama kimse bir ad veremiyor. Bu gibi durumlarda -özellikle halkı galeyana getiren böylesi durumlarda- zavallı serserinin biri, sırf kendisinden hoşlanılmadığı için suçlanır. Ama bu kez hayır. Kinross'da küçük kızları öpmeye ve sıkıştır-maya çalışan o sapıklardan yok, onun için de genel kanı suçlunun giden ve geri dönmeyen bir gezgin satıcı olduğu. Ben de aynı fikirdeyim zaten."

Elizabeth, "Bu görüşün aksayan bir yanı var," dedi. "Zavallı Anna'ya bu denli zevk vermek için aynı şeyi mutlaka defalarla yapmıştır. Gezgin satıcılar ise bir yerde iki günden fazla kalmazlar."

"Evet, ama onlar bir kulüp. Anna'nın dedikodusu aralarında yayılmış, Anna'nın 'hoş adam'ı da bir düzine 'hoş adam' olmuş olabilir." Ruby gezgin satıcı teorisinden şaşmıyordu.

Ama Elizabeth de onun kadar inatçıydı. "Buna inanmıyorum," dedi. "Suçlunun burdan biri olduğuna inanıyorum. Jade de benimle aynı fikirde."

Jade tecavüzcünün Kinross'dan biri olduğuna gerçekten inanmıyordu. Anna her ne kadar Bayan Lizzy'nin bebeğiye de, ikisi de o kadar hasta olmuşlardı ki Anna'nın annesi olmak Jade'e düşmüştü. Jade evli olmayabilirdi, ama Hill End'de Bayan Ruby'nin yanında hizmete girmesinden önceye dayanan bazı cinsel deneyimleri vardı. Prens Sung, Bayan Ruby'nin hizmetine girmesini buyurmuş ve yedi Wong kız kardeşlerin arasından Pembe Kuş'u kendine cariyeye olarak seçmişti. Jade bir koca istemiş olsa ona bir koca bulunurdu, ama alternatifleri tarttıktan sonra Çinli kız hizmetin daha kolay bir hayat olacağına karar vermişti. Derken Bayan Lizzy çıkagelmiş, Jade de Bayan Ruby'den daha nazik ve anlayışlı bir hanım olan Bayan Lizzy'ye transfer olmuştu. Anna'yı sahiplenmesi doğum sancısı çekmeden ve bir baba gibi bir baş belasına çatmadan bebek sahibi olmak gibi bir şeydi. Miyavlar gibi sesler çıkaran zayıf nahif küçük bebeği hayatının daha ilk gününden bacağına basan Jade için uzun saatler boyunca ağır işler görmenin önemi yoktu. Bayan Lizzy'yi doğumunu izleyen birkaç ay boyunca Anna'ya kayıtsız davranmasından dolayı suçlamak da Jade'in aklından geçmemişti. Bayan Lizzy çok zor günler geçirmişti, Bay Alexander, ona kalsa seçebileceği bir koca ya da baba değildi. Jade'in bunu nasıl bildiği bir sırdı, çünkü Bayan Lizzy hiçbir zaman bir şey söylememiş ya da yüzündeki bir anlam değişikliğiyle neler hissettiğini ele vermemişti. Jade'in bildiği bir şey daha vardı -ki bunu nasıl bildiği de bir sırdı- bildiği şey, Bayan Lizzy'nin Lee'ye kayıtsız olmadığı, Lee'nin ise ona âşık olduğuydu. Jade'in bütün hayatı Bayan Lizzy'nin çevresinde geçtiğine göre, Jade'in ne kadar çok şey bildiği dikkate değerdi.

Dokunuş

Bir evdeki hiçbir şey, o ailenin her şekilde parçası olan eski emektarlarından gizli kalmaz. Jade evin en eski, en sadık hizmetkârıydı ve Anna'ya, Kelebek Kanat'la Nell'e olduğundan daha bağlıydı. Jade ayrıca Elizabeth'in bilmeye tahammül edemediği şeyi biliyordu: Anna'nın geleceğinin belli olmadığını. Anna'nın bir babası vardı, prens Sung kadar güçlü ve otoriter bir baba ve o, Anna'nın başına gelenleri kadınlardan farklı biçimde algılayacaktı. Bütün ırkların ortak yasasına göre, kararları o verecekti. Anna'nın geri zekâlı olduğu anlaşıldığında ne kadar anlayışlı ve merhametli davranmıştı. Ama bu on iki yıl önceydi, Bay Alexander de o zamanki adam değildi. Bayan Lizzy, onu sevmiş olsa çok şey değiştirdi, ama Bayan Lizzy sevmiyordu. Bay Alexander bu durumda kadınların alanının dışındaki koltuğunda yargıç gibi oturarak davayı tam bir tarafsızlıkla inceleyecek, akla yakın ve mantıklı bir yargıya varacaktı. Mantıklı ve akla yakın bir kararın kalp kırma-yacağına nasıl emin olunabilirdi? Bay Alexander'ın Anna'yı bir akıl hastanesine kapatmasının nasıl önüne geçilecekti?

Ağlayamayacak kadar bitkin olan Jade, geceyi Anna'nın odasındaki küçük yatağında geçirirken erişkin bebeğinin soluklarına kulak veriyor, Anna'nın dünyasını ve onun mutlu olma şansını yıkan adamı bulma kararını içinden tekrarlıyordu.

Dr. Wyler'in ziyaretinden sonra Elizabeth'e, "Bayan Lizzy, benim bir tatile ihtiyacım var," dedi. "Çin ecza dükkânındaki Hung Chee kalbimin kırıldığını ve iğne tedavisi görmeyi gereksindiğimi söyledi. Kelebek Kanat'la konuştum, görevimi seve seve devralabileceğini söyledi. Nell'in ona fazla bir gereksinmesi olmuyor, o da buna fena halde güceniyor."

Elizabeth, "Tabi ki, Jade," dedi sonra birden irkildi. "Umarım, tatillerin için hâlâ ücret alıyordur. Bay Alexander ücretler bahsinde de çok değişti."

"Evet, Bayan Lizzy, ücretimi alacağım."

"Merakımdan soruyorum. Siz kızlara ne kadar para veriliyor?"

"Bay Alexander'in madenlerindeki ustalardan fazla. Bulunmamızın daha zor olduğunu ve biraz şımartılmamız gerektiğini söylüyor."

"Tanrı'ya şükür! Tatilin için nereye gitmek isteyeceğin hakkında bir fikrin var mı?"

Jade şaşırılmış göründü. "İğne tedavisi göreceksen Kinross'a, Bayan Lizzy. Evini badana ettirecek olan Bayan Theodora'da kalacağım. Ona yardım edebilirim."

"Öylesi tatil *olmaz* ki, Jade."

Fakat Jade bu ilk merhaleyi bu kadar kolay atlatmasının sevinciyle gitti. Bir bavula birkaç parça eşya attı ve teleferikle şehre indi. Orada Theodora Jenkins biraz şaşkın onu bekliyordu.

Nell'in öğretmenini geçmesi, Elizabeth'in de Anna'nın doğumundan sonra müziğe ilgisinin sönmesiyle Kinross Konağı'nda piyano dersleri verme günlerinin geçmişte kalmış olmasına rağmen, Theodora Jenkins, Kinross'da rahat bir hayata başlamıştı. Nedenini anlamasa da Sir Alexander ona dolgun bir emekli aylığı veriyor ve sevgili küçük evinde kira ödemedен oturmasına izin veriyordu. Theodora bir çocukta istidadın varlığını sezdiği zaman piyano ve şan dersleri veriyor, St. Andrews Kilisesi'ndeki harika orgu çalıyor, şehirde bahçıvanlıktan amatör tiyatroculuğa varıncaya kadar var olan bütün dernek ve topluluklara üye bulunuyordu. Pişirdiği ekmekler ünlüydü ve her yıl yapılan Kinross Kermesi'nde birincilik ödülünü kazanıyordu, fakat o, şükran duygusunun etkisiyle başarısını Sir Alexander'in, mutfakına koydurduğu dökme demir kuzineye borçlu olduğunu söylüyordu.

Ne kadar garip biriydi, Sir Alexander. Theodora, sizden hoşlandığı takdirde onun sizin için her iyiliği yapacağını, ama sizden hoşlanmadığı ya da bir sürü işçi veya memurdan biri olduğunuz takdirde yaşadığınız şehir, yani Kinross'un başka taşra şehirlerden üstün olmasını garantilemek dışında hiçbir şey yapmayacağını tahmin ediyordu. Ve Kinross şehrinin temizliğini sağlayan ve her şeyi kusursuz işler durumunda tutan Çinli işçilerin sayısındaki kısıntıya rağmen, bu hâlâ böyleydi.

Jade, Theodora'ya gelerek, Çin ecza dükkânındaki Hung Chee kırık kalbini onarıırken yanında birkaç gün kalıp kalamayacağını sormuştu. Bu

Dokunuş

istek Theodora'yı şaşırtmıştı. Jade'in niçin otelde Ruby'ye gitmediğini ya da teleferikle dağa çıkıp inmediğini merak etmişti. Öte yandan Ruby katı bir işveren olarak nam yapmıştı, ayrıca vücuduna düzinelerce iğne saplanması teleferikte yolculuk yapmayı Jade için tatsız bir deneyim haline getirebilirdi. Öte yandan, Theodora Jenkins'in bildiği bir şey varsa, kimse onu iğnelerle delik deşik edemeyecekti!

Et ve patatesten ibaret hafif bir yemekten sonra, "Ne kadar tatsız iş, Jade," dedi. "Seni bu kadar kötü etkilemesine hiç şaşırmadım."

Patatesli et yemeğini seven Jade, "Hung Chee kimin yaptığını öğrendiğimiz takdirde düzeleceğimi söyledi," dedi.

"Ne demek istediğini anlıyorum, ama ne yazık ki kimsenin bir fikri yok, hiçbir fikri yok." Theodora, Jade'in boşalan tabağına baktı. "Tanrım, bir kişilik yemek yapmak, hiçbir zaman iki kişiye yetecek kadar pişirmek anlamına geliyor! Bir dilim kızarmış ekmek ister misin, Jade? Ya da bir dilim kek?"

"Kek lütfen, Bayan Theodora. Yarın ben de Çin usulü domuz eti ve yumurtalı piring, tatlı olarak da hindistancevizli krema pişiririm."

"Ne hoş değişiklik! Yarını iple çekiyorum."

Jade bir yandan keki atıştırırken, "Sizin Kinross'da herkesi tanımanız gerekir, Bayan Theodora, hatta Bayan Ruby'den çok," dedi. "İçki içmek için otele gelen erkek müşterileri görüyor, ama otelinin yemek salonunda yemek yemeye parası çıkışacak müşteri çok olmasa gerek. Özel günlerde bile. Ayrıca Bayan Ruby pazarları kiliseye de gitmiyor."

"Orası doğru," dedi Theodora.

"Öyleyse düşünmeniz lazım, Bayan Theodora. Kinross'da yaşayan veya düzenli olarak gelen kişileri bir bir düşünün."

"Düşündüm bile, Jade."

Jade acımasızca, "Ama yeterince değil," dedi.

Konuyu daha fazla deşmedi ve Theodora evinin dışının ne renge boyanacağını anlatmaya başladı.

"Sam işi benim için yapmayı kabul etti. Renk fildişi, garnitürler kah-ve rengi. İsteddiği gibi boyayı, fırçaları ve zımpara kâğıdını satın aldım. Yarın başlıyor."

Jade kaşlarını çatarak sordu. "Sam mi? Sam da kim?"

"Sam O'Donnell. Sir Alexander'in geçen temmuz işten çıkardığı madencilerden biriydi. Ötekiler Broken Hill'e veya Mount Morgan'a gittiler, ama Sam burada kalmaya karar verdi. O bekâr bir adam, içkici de değil. Pazar geceleri St. Andrews'da akşam ayinlerine gidiyor, alto olarak güzel şarkı da söylüyor. Boyacımız Scripps'den hayır yok. Bazı erkeklerin ailelerine bakacak yerde, lıkır lıkır içki içmeyi seçmeleri ne kadar acı! Sam kendi başına işi kıvrılabileceği durumlarda evleri boyuyor ve boyayacak ev bulamayınca rasgele işler görüyor. Odun kırar, patateslerinizi kazıp çıkarır, kömür taşır." Theodora kızarak ekledi. "Ona istediği birkaç şilinge ek olarak ekmeğimden bir somun verdiğim için bana seve seve yardım ediyor. Bir evi boyamak, hem de doğru dürüst boyamak için yirmi sterlin istiyor. Yani eski boyayı yakarak çıkarmak, bütün keresteleri kazımak ve onları zımparalamak için çok uygun bir fiyat. Sevgili Sir Alexander burda yaşamama izin verdiğine göre, bu yerin kendi hesabıma bakımını yaptırmak bana düşer diye düşünüyorum."

Jade adamı gözünün önünde canlandırmaya çalışarak, "Sam nerede oturuyor?" diye sordu.

"Baraja yakın bir çadırda yaşıyor. Çapkın adında garip görünümlü iri bir köpeği var. İkisi birbirinden hiç ayrılmıyor. Sam ve Çapkın'la yarın tanışacaksın."

Bu ad en sonunda Jade'in kafasında bir çağrışım yapmıştı. "Sam O'Donnell. Bu, grevlerden önce adı Bede miydi neydi, o sendikacıyı bu-
raya getiren adam değil mi?"

"Orasını bilemem canım. Ama anladığım kadarıyla madenciler ondan hoşlanmıyorlar. Başka herkes hoşlanıyor; özellikle de patateslerini kazıp çıkarmakta ya da odun kırmakta zorlanan kadınlar. Sam bazı ka-

Dokunuş

dınlar için vazgeçilemez bir yardımcı. Örneğin, benim gibi ona yardım edecek kocası olmayanlar için."

Jade, "Görünüşe göre, Sam kadınları kendine bağlamayı seviyor," dedi.

Theodora telaşlandı. "Hayır, hayır, öyle değil!" diye bağırdı. "Sam kulsursuz bir centilmendir; örneğin, bir kadının asla evine girmez, mutfak penceresinden içeri uzanarak çayını ve bisküvilerini alır." Birden Theodora'nın kafasında bir şimşek çaktı. "Jade, herhalde Sam'ın o adam olduğunu düşünmüyorsundur? O değil. Yemin ederim ki o değil! Sam kadınlara çok nazik ve saygılı davranıyor, ama bana öyle geliyor ki... yani demek istediğim kadınlarla ilgilenmiyor."

Jade sordu. "Genç adamlarla, küçük erkek çocuklarla mı ilgileniyor?"

Theodora viyaklar gibi konuştu. "Yapma, Jade! Hayır, kast ettiğim o değildi! Demek istediğim, hayatından hoşnut biri o! Birçok dul ona yaklaşmak istedi, ama Sam onları o kadar nazik ve ustalıkla şekilde reddetti ki kimse kırılmadı. Bayan Hardacre genç ve güzel, çok da parası var, ama Sam, onun evini boyamaya yanaşmadı bile."

"Onu o kadar içten savunuyorsunuz ki, Bayan Theodora, onun hakkındaki yargınızı kabul etmemek mümkün değil."

Theodora bulaşıkları toplamak için ayağa kalktı. Jade'in yanında kalmasına izin verdiği için birden pişman olmuştu. Ya Jade sevgili Sam'a kötü davranır, ona münasebetsiz sorular sorarsaydı? Theodora'nın isteyeceği son şey, boyacısını ve getir, götür işlerini halleden adamı elinden kaçırmaktı. Aman Tanrı korusun!"

Sam O'Donnell ertesi sabah yedide Theodora'nın evinin eski boyasını kazımaya gelince Jade de Theodora'yla onu karşılamaya çıktı.

Jade, onun, bir beyaz adama göre çok yakışıklı olduğuna karar vermişti. Uzun boyluydu ve uzun yıllar koyun kırkmış birinin fazlasıyla uzun ve kaslı kollarıyla ahenkli hareketlerine sahipti. Saçları açık renkti, gözle-

rinin rengi de ışığa göre değişerek mavi, gri veya yeşile dönüyordu. Bakışları kadınlara düşkün erkeklerinki gibi parlamıyordu. Jade üstünkörü baktı, hem de genç kadın Çinli olduğu için değil. Jade hâlâ güzel bir kadındı, beyaz kanı ise açık ve iri gözlerine bir ceylan bakışını veriyordu. Jade, Çinli erkekler için olduğu kadar beyazlar için de çekici olduğunu biliyordu. Ama Sam O'Donnell etkilenmemişti. Onu görünce cıvı cıvı kesilen Theodora'ya karşı tavrı da saygılıydı. Kadına herhangi bir umut vermemekle beraber, tavrı sıcak ve dostçaydı.

Arkasından sığırları kollamak için özel olarak üretilenlerden iri bir köpek geliyordu. Lekeli bir gri postu ve iri bir beyni içine alacak kadar büyük kara bir kafası vardı. Hayvanın kehlibar renkli gözleri dikkatli, tetikte ve biraz ürkütücüydü. Sanki nasıl davranması gerektiğini biliyor, fakat içindeki ilkel bir içgüdü hâlâ ona karşısındakileri boğazlamayı özletiyordu.

Sam Theodora'nın toparladığı malzemeyi gözden geçirdi, sonra alet çantasından küçük bir ispirto ocağı çıkardı.

"Teşekkür ederim, her şey tamam," diyerek ocağa yakıt doldurmaya başladı.

Belli ki adamın onlarla işi kalmamıştı. Theodora eve girdi, Jade de arkasına bir göz attıktan sonra onu izledi. Fakat Sam O'Donnell arkalarından bakmıyordu; hâlâ kaminetosunu hazırlamakla meşguldu. Jade, hayır, diye içinden geçirdi. Sam O'Donnell olduğunu sanmıyorum.

Yedi gün süreyle Çin köyüyle Sung'un tepedeki pagoda şehri dahil bütün şehri arşınladı ve beyazlarla Çinlilerden bazılarının onunla konuşmayı istememelerine rağmen, karşılaştığı herkesle konuştu. Her iki ırkın önyargısı Jade'in mirasının bir parçasıydı, o da kolay sinirlenmiyor ve işbirliği reddedilse bile ısrara devam ediyordu. Seç, kurcala, itikle. Bu görevi üstlenen Jade yolundan saptırılmayacaktı.

Sam O'Donnell'i konu alan soruları çelişkili sonuçlar vermişti. Madencilerin karıları onun hakkında yaralayıcı ifadelerde bulunmuşlardı, buna karşın madencilikle ilişkisi bulunmayan çoğu Kinrosslular onun hakkında olumlu konuşmuşlardı. Mihraba çekidüzen verirken yakaladığı Ra-

hip Peter Wilkins, Jade'i Anna'nın bakıcısı olarak tanıyor ve onun daima St. Andrew's Kilisesi'nin kapısında durup sabah ayınının son bulmasını beklediğini görüyordu. Anna'yı iğfal eden adam konusunu tartışmaya hazırdı, fakat verebileceği bir bilgi yoktu. Sam O'Donnell hakkında da şöyle konuştu:

"İyi bir delikanlıdır. Sabahkilere değil, akşam ayınlarına gelmeyi yeğliyor. Madencilere yol verildiği zamanki davranışlarına rağmen iyi bir delikanlı olduğunu yineliyorum. Bir zamanlar koyun kırkıcısıydı, öyleleri sendika işlerinde daima faaldırlar, Jade."

Jade'in mütevazı tonu sorusunun kırıncı havasını maskeliyordu. "Akşam ayınlarına geldiği için mi iyi bir delikanlı olduğunu düşünüyorsunuz?"

Rahip, "Hayır," dedi. "Sam iyi bir insan. Şehirdeki görevlilerin yarısı işten çıkarıldıktan sonra rahip evinde bir fare salgını oldu. Sam iki günün içinde bizi onlardan kurtardı. O zamandan beri bir tanesini bile görmedik. Çinlilerin yapmaya yanaşmadıkları bütün ufak tefek işleri hallederek Kinross'da yararlı bir görevi yerine getiriyor. Kötü niyetle konuşmadım, Jade. Çinliler devamlı işleri severler."

"Anlıyorum, Bay Wilkins. Teşekkür ederim," dedi Jade.

Öyleyken Theodora'nın evinin dış yüzeyi üzerinde çalışırken bakışını Sam'den ayırmıyordu. Adam o kadar sıkı çalışıyordu ki Jade bazı madencilerin ona niçin tembel dediklerine akıl erdiremedi. Belki de Sam O'Donnell altın madenlerinde çalışmanın getirdiği parayı seviyordu da yeraltında olmaktan nefret ediyordu. Böylece adı Bede miydi neydi, sendikanın adamı gittikten sonra Sam, Kinross'da başka hiç kimsenin istemediği bir iş bulmuştu. Açık havada çalışıyordu, köpeği her an yanında olabiliyordu ve Theodora Jenkins eğer bir örnekse, kampta kalanlardan daha iyi karnını doyuruyordu. Köpek bile kasaptan ıskarta et parçacıkları ve kemikler karnını doyuruyordu. Eğer bir kusuru varsa, bu, birdenbire atılıp Bayan Murphy'ye ya da Bayan Smith'e gidip o hanımlara birkaç saat yardım edeceğini, sonra döneceğini bildirmesiydi. Yalan söylemiyordu:

Jade, onu izlemiş ve o hanımlara gerçekten yardım ettiğini saptamıştı. İşinin aksadığı düşünülürse Theodora için sadece tatsız bir durumdu bu. Bununla birlikte, Theodora şikâyet etmiyordu.

Jade, sabahın onunda ve öğleden sonra mutfak penceresinde adamı bir emaye kupadan kaynar haldeki çayını içerken ve Theodora'nın yaptığı bisküileri yerken görmeye alıştı. Öğle yemeği olarak yine çay içiyor ve Theodora'nın arka bahçesindeki bir ağacın altında peynirli iki dev sandviçi mideye indiriyordu. Her günün sonunda Theodora, ona kendi pişirdiği harika ekmeklerden bir tane hediye ediyor, adam da köpeği Çapkın arkasında olduğu halde gidiyor ve bentin kıyısındaki kampına kadarki sekiz kilometreyi yürüyordu.

Tatilin sonunda teleferikle Kinross Konağı'na dönerken, Jade, Sam O'Donnell ya da başka olası şüphelilerin hiçbirinin sözü, bakışı ya da hareketiyle herhangi bir suç belirtisi göstermediğini düşünüyordu.

Jim Summers olmasaydı bu iş belki sonsuza dek bu şekilde süregelecekti. Adam her geçen yıl biraz daha bozuk çalıyor ve asık suratlı oluyordu. Aile hayatının son derece mutsuz olduğunu bilmeyen yoktu. Maggie Summers dengesizliğin kıyısında bocalıyordu, zaman zaman Jim'i tanıyamıyor, bazen da onu tanıyor ve tırnaklarıyla paralamak için üzerine atılıyordu. Summers, özellikle de Lee'nin ortaya çıkışından beri Alexander'in giderek gözünden düştüğüne tanık olmaktaydı. Lee gittikten sonra Alexander sadık Summers'in var olduğunu hatırlamış ve Ruby'den hayır yanıtını alınca son çıktığı bu seyahate onun gelmesini istemişti. Fakat Summers de reddetmek zorunda kalmıştı; onu bir akıl hastanesine yatırmadığı sürece Maggie'yi yalnız bırakamazdı, akıl hastanesi seçeneğine ise adamcağızın içi elvermiyordu. Kadının hayatı bir dizi hayal kırıklığından ibaret olmuştu ve nerede olduğunu bilemeyecek kadar aklının gittiğini Alexander iddia ededursun, Jim Summers annesiyle birlikte akıl hastası teyzesini görmeye gittikleri Paris'teki hastaneyi unutamıyordu. Adam yerinden kıpırdamaya yanaşmayınca Alexander hiç hoşnut olmamıştı.

Dokunuş

Şüphesinin hedefinin ne zaman O'Donnell olmaktan çıkarak Jim Summers olduğunu Jade bilemiyordu, sadece bir dizi olayın birbirine eklenmesi onu bu sonuca götürmüştü. İlk olay Jade'in adamı en genç ikinci kız kardeşi Şeftali Çiçeği'ne tecavüz etmeye çalışırken yakalaması oldu; genç kızın bekâreti sırf Jade'in müdahalesi sayesinde kurtulmuştu. İkinci olay, Elizabeth bahçede yürürken adamın ona bakışını yakalamasıydı. Üçüncü olay, Şeftali Çiçeği'yle yaşayacağı zevki engellediği için ona bakışındaki nefretti. Dördüncü olay, hırçın bir ata binmesine yardım ederken Nell'e fazlaca samimi davranmasıydı; Nell kırbacını adamın suratında saklatmak suretiyle tepki vermişti.

Jim Summers ha! Evet, niçin olmasındı? Kinross ailesine hizmet yılları onu niçin temize çıkaracaktı? Kinross Tepesi'nin her köşesine, ormanlarıyla patikalarından konağın kendisine kadar her yerine ulaşma imkânı vardı. Bir zamanlar binanın üçüncü katında yaşamıştı. Karısı bir zamanlar konağın kâhyasıydı. Maggie'nin karılık görevlerini yerine getiremez durumda olduğu bugünlerde ise adam Kinross'un varoşlarındaki büyük bir binada yaşayan fahişelere gitmeye cesaret edemiyor ve şehir giderek saygınlasıp ahlak polisinin denetimine girerken o da bocalayıp duruyordu.

Böylece Jade, aşağıdaki atölyelerden çok dağda olan Jim Summers'i izlemeye başladı. Kelebek Kanat Anna'nın kontrolünü paylaşmak teklifini sevinçle kabul ettiğinden bunu yapmak kolaydı. Kızböceği artık işinin başına dönmüş, Elizabeth de bebek odasında nöbeti onunla paylaşmaya başlamıştı.

Dr. Wyler, Anna'nın doğum sancılarının erken başlaması olasılığına karşı her şeyin hazır edilmesinde ısrar ettiği için bebek odası bir doğum odasına dönüştürülmüştü. Wong kız kardeşlerin en beceriklisi olan Pearl, oksijensizlikten boğulmaya neden olmadan anestezi sağlamak üzere bir gazlı beze kloroform damlatmayı öğrenmişti. Dr. Burton da Dr. Wyler'in orada olamaması olasılığına karşı yeni teknik hakkında bilgilendirilmişti. Kinross'da bir ebe de vardı. Minnie Collins Dr. Wyler'in kanısınca güç

bir doğumla ihtiyar Dr. Burton'dan daha kolay başa çıkabilecek yetenek-teydi. Odada bu nedenle karbolik asit içinde bekleyen pırıl pırıl aletlerle dolu camlı bir vitrin, aynı zamanda kloroform, karbolik asit ve alkol şişeleriyle dolu ikinci bir vitrin vardı. Karbolik kokan çekmecelerde bezler, gazlı bezler ve maskeler sıralanmıştı.

Anna'nın kendisi durumunu ondan beklenmeyecek derecede sabırla karşılıyordu; hatta karnı şiştikçe bununla gururlanır ve her fırsatta sergiler oldu. Bebek içinde tekmeler atınca neşeyle bağırıyordu. Ama nedense Nell'e düşman olmuştu; bu ise, yardım etmek, Anna'nın hamileliğinin ve doğumun bir parçası olmak isteyen Nell için çok acıydı.

Matematik, tarih, romanlar ve anatomiden bakan Nell somurtarak etrafta dolaşıyordu ki Ruby imdadına yetişti.

İtiraz kabul etmeyen o ses tonuyla, "Apocalypse şirketlerinin işlerinde biraz deneyim sahibi olmanın çoktan zamanı geldi," dedi. "Constance Charles'ın yerini doldurmayı öğrenebildiğine, Sophia'nın kocası da muhasebe defterlerini üstlendiğine göre, sen de herhalde Lee'nin yerini almayı öğrenmeye başlayabilirsin. Beynin teorilerle tıka basa dolu; şimdi somut gerçeklerle ilgilenmeyi öğrenmen gerekiyor. Sung, Constance ve ben haftanın beş gününde çalışman için karar aldık; bu günlerin ikisini şehirdeki ofislerde, üçünü madenlerin rafinerinin ve atölyelerin denetlenmesinde geçirmelisin. Bu yerler aslında senin için yeni olmasa gerek. Alexander fırsatını buldukça seni her yere sürüklüyordu. Üniversitede mühendislik okuyacaksan, ilk önce sana içerleyen adamları idare etmenin nasıl bir şey olduğunu öğrenmelisin."

Bu Nell için kurtuluştı. Babasının dizinin dibinde lokomotifler ve madenler hakkında bilinecek ne varsa öğrenmişti. Arkasında torba gibi bir iş tulumu olduğu halde ona isyanla bakan işçilere bir lokomotifin sağını solunu ve siyanür rafine etmek hakkında bilinecek her şeyi bildiğini kanıtlamakta gecikmedi. Bir İngiliz anahtarını kullanmada en usta işçilerle boy ölçüşebiliyordu, yeni makine yağlarının üstüne bulaşmasında bir sakınca görmüyor, bir makineye ya da tren tekerleğine parmak eklemle-

Dokunuş

riyle vurarak metaldaki kusurları duyarak keşfedebiliyordu. Özellikle cinsiyetinin bu alanda ne kadar yeni olduğunu bilmez görüldüğü ve kendini erkek işçilerden biri yerine koyduğu için, erkeklerin öfkesi hayranlığa dönüşmekte gecikmedi. Genç kız ayrıca babasından Alexander'de doğuştan var olan otoriteyi almıştı; bir emir verdiği zaman bu doğru emir olduğu için kendisine itaat edilmesini bekliyordu ve yanıtı bilmediği takdirde soruyordu.

Bu da Anna'dan çok Nell için kaygılanan Elizabeth için bir nimetti. Bir erkeğin dünyasına giren, reddedilince acı çekecek kadar zeki ve duyarlı olan Nell'di. Alexander'ın karakterindeki tüm çeliği aldığı gibi, onda Elizabeth'in gizemli çekingenliğinden de bir şeyler vardı ve annesine yakın olmamasına rağmen, Elizabeth, onu Nell'in tahmin ettiğinden ve isteyebileceğinden daha iyi anlıyordu. Nell, babasının kızıydı ve babası orada olmadığı için kendini sürgünde hissediyordu. Dolayısıyla de babasının işinin başında olduğunu bilmek onun için bir gönül rahatlığıydı.

1891 yılının mart ayında Anna hamileliğinin sekizinci ayına yaklaşıırken, bedeninin fazla kiloları kadınların yapmasında ısrar ettikleri uzun yürüyüşleri frenliyordu. Onda pre-eklampsi belirtileri her ne kadar yok idiyse de, taşımak zorunda olduğu ağırlık onu sinirli yapıyor, oyalanmasını güçleştiriyordu.

Nöbet sırası kendisinde olunca Jade Anna'yı yaz sonunda bütün görkemini sergileyen gül bahçesinde oturtmayı seviyordu. Kısa ve ağır bir yürüyüşten sonra Anna orada bir hasır koltuğa yerleştiriliyor ve güllerin renklerini tahmin ettirerek eğlendiriliyordu. Kızcağız renk kavramını anlamakla beraber, belli bir renge bir ad veremiyordu. Jade bunun üzerine bunu bir oyun haline getiriyor ve bu renklerin adlarını söyleyişiyle onu kıkır kıkır güldürüyordu.

Jade bir çiçeği işaret ederek, "Moor!" diyor. "Pembeee! Beyaaz! Sarı! Kırmızı!"

Anna sesleri yineliyor. Ama hangi gülün mor, hangisinin pembe veya beyaz olduğunu hiçbir zaman hatırlıyamıyordu. Oyun yine de vakit geçirmelerini sağlıyor ve kıza durumunun verdiği rahatsızlığı unutturuyordu.

Gül bahçesinde yine bu oyunu oynadıkları bir gün Summers'in biraz uzakta çimlik alandan geçeceği tuttu. Peşinden simsiyah bir çoban köpeği geliyordu. Jade, adamın şimdilerde arkadaş niyetine bir köpek edindiğini duymuştu. Karısının hayvanlardan hoşlanması da ek bir avantajdı.

Anna birdenbire neşeyle cıyakladı ve kollarını uzatarak, "Çapkın!" diye bağırdı. "Çapkın! Çapkın!"

Ortalık, ay güneşi örtmüşcesine birden karardı. Jade güllerin arasında duruyor ve bu safiyane ihanetin dehşetiyle sarsılıyordu. Şüpheyke sinlik arasındaki korkunç farkı keşfetmişti. Anna, Sam O'Donnell'in köpeğinin adını biliyordu.

Ne var ki Anna, Sam O'Donnell'i tanıımıyordu. Jade, şehirde geçirdiği o bir haftanın içinde şehre indiği takdirde Anna'nın karşılaşabileceği, onunla konuşan ve onu himayesine alıp Kinross Konağı'na durumu bildirten herkesi sorguya çekmişti; Sam O'Donnell'den şüphelendiğinden özellikle onun hakkında bilgi edinmişti, ama Sam Anna'nın Kinross'daki tanıdıkları arasında değildi. Kızcağz şehre ulaşınca doğru Ruby'nin oteline veya kilisenin bitişiğindeki evinde Rahip Wilkins'in yanına gidiyordu. Orada mı adamı tanımişti? Sam O'Donnell sıçanları, fareleri imha ettiği zaman mı? Rahibe göre hayır, öyle olsa mutlaka hatırlardı. Öyleyken Anna Sam O'Donnell'in köpeğinin adını biliyor, bu ise Sam O'Donnell'i de tanıdığı anlamına geliyordu.

Anna hâlâ kollarını uzatarak, "Çapkın! Çapkın!!" diye sesleniyordu.

Jade, "Bay Summers!" diye bağırdı.

Kâhya peşinde köpekle yaklaştı.

Sevecen bir yaratık olan köpek Anna'ya yaklaşıp şen seslenişine yalamalar ve kuyruk sallamalarla yanıt verirken Jade, "Köpeğin adı Çapkın mı?" diye sordu.

Dokunuş

Summers, "Hayır, adı Maviş'tir," dedi. Yüzünde hiçbir anlam değişikliği olmamıştı. "Adı Maviş'tir, Anna, Çapkın değil."

Summers, Sam O'Donnell'in köpeğinin adını bilmiyordu. Baş dönen Jade, Anna'nın köpeği sevip okşamasına ve uzaklaşan Summers'e elini sallamasına ses çıkarmadı, sonra öğle saatine kadar küçük kızla oynamaya devam etti. Ta ki Anna'nın güneşten rahatsız olmaya başladığını görünceye kadar. Gerçekten de içeri girdiklerinde kızcağız başının ağrıdığından yakınmıştı.

Elinde bir kadeh afyon ruhuyla peşlerinde dolaşan Kelebek Kanat'a Jade, "Hasta olduğu zamanlar sen ona daha sabırlı davranıyorsun. Yanında kalmanın bir sakıncası yoksa, benim Kinross'a inmem gerekiyor," dedi.

Kelebek Kanat afyonlu iksiri Anna'ya içirirken Jade şişe dolabına giderek oradan üstündeki etikette KLOROFORM yazılı olanı gizlice aldı. Kelebek Kanat, Anna'nın yatağının kenarına ilişip yaş bir el bezini çocuğun alnına dayarken de Jade gazlı bez ağızlıklardan birini çekmecenin içinden gizlice aldı. Bu işi o kadar hızlı becermişti ki Kelebek Kanat başını kaldırmadı bile. Ve Jade çaldıklarıyla odadan çıkarken kapıyı hızlıca çarpınca bile tepki vermedi.

Bu yaptıklarını kafasında kim bilir kaç kez tasarlamıştı. Her hareketi planlanmış, her engeli kafasında ortadan kaldırmıştı. Jade bundan sonra bilinçli şekilde amacını gerçekleştirmeye girişti. Çocuk odasından Maggie Summers'in yıllar önce Jade'in yatmasına karar verdiği arka bahçedeki kulübeye yollandı. Kulübe sonradan aklını kaçıran ve kelepçelenip bir akıl hastanesine götürülene kadar hapsedilmesi gereken bir aşçı yamağı için hücre olarak kullanılmış ve o zamandan beri her ihtimale karşı o şekilde bırakılmıştı. Pencereleri demir parmaklıklı ve pancurlu, duvarları içi samanla dolu bez şiltelerle astarlıydı, yatak ise yere mihli ağır bir demir karyolaydı. Yatağın üstündeki örtüler alınmış, geride yalnız şilte kalmıştı, ama Jade yanında çarşaf ve yastıklar getirerek yatağı yapmakta gecikmedi. Hepsi yere tutturulmuş bir masa, bir sandalye ve bir gece masası hücrenin möblelerini tamamlıyordu. Defalarla temizlenip ovulduğu

halde odada hafif bir dışkı ve kusmuk kokusu kalmıştı. Jade bütün pence-
releri açtı ve masanın üstüne koyduğu bir reçel kavanozunun içinde gün-
lük değnekleri yaktı. Bu arada konağın mutfağına birkaç kere gidip geldi.
Chang'la yamakları gidip gelişlerine alışık olduklarından küçük bir ispir-
to ocağıyla su kaynatmak için küçük bir ibrik, Çin malı birkaç çay kâsesi
ve bir paket yeşil çay almasına özel bir anlam vermemişlerdi.

Bir çamaşır günü olmadığından arka bahçede kimseler yoktu, Chang
da bütün dikkatini yemek hazırlamaya vermişti. Pencereleindeki pancurlar
şimdi kapalı olan ve içerisi altı gaz lambasıyla aydınlatılmış bulunan kulübe-
nin görünüşünden memnun kalınca Jade konağa girdi ve gizlice odasına
çıktı. Orada en güzel giysisini giydi. Yürüyebilmesi için iki yanı yırtmaçlı ve
işlemeli koyu mavi ipekliden daracık bir modeldi. Hiçbir Çinli kadın nor-
mal koşullarda beyazların kentinde böyle bir elbise giymezdi, Jade bu ne-
denle sıcağa rağmen bir paltoyu üzerine geçirdi. Banyodaki küçük dolabın-
dan bir şişe afyon ruhu aldı ve paltosunun cebine koydu.

Bundan sonra hiç çekinmeden teleferik vagonunu istedi ve Kinross'a
indi. Öğleden sonra saat dört sularıydı. Jade Theodora Jenkins'in bu sa-
atte St. Andrew's Kilisesi'nde Büyük Perhiz'den önceki özel pazar ayini
için orgda egzersiz yapacağını biliyordu. Madencilerin vardiya değişikliği
saat altıda olduğundan teleferikte yalnızdı. Bu arada maçunaların başın-
da da kimseler olmadığını fark etti. Aşağıya inince Kinross Meyda-
nı'ndan geçmemeye dikkat ederek hızlı adımlarla Theodora Jenkins'in
evine yürüdü.

Sam O'Donnell pazartesiyle cuma günleri arasında saat beşe kadar
alışmaktan oluşan programını değiştirmemişti. Arada birini görmek için
işin başından ayrılacağı vakitler bunu öğle yemeğinden sonra yapıyordu,
ne var ki geri dönmüş olması gerekirdi. Köpek daha Jade görünmeden
homurdanmaya başladı. Dolayısıyla genç kadın köşeyi dönerken Sam
O'Donnell birinin gelmekte olduğundan haberdardı ve gelenin Theodora
olacağı düşünceyle elinde fırçayla bekliyordu. Jade'i arkasında paltıyla
görünce kaşlarını kaldırdı ve fırçayı boya kutusunun üstüne dayadı.

"Bunun içinde kavrulmuyor musunuz?" diye sırtarak sordu.

Jade, "Feci şekilde," dedi. "Fırının içinde kızarıyormuşum gibi. Paltomu çıkarmamın bir sakıncası var mı, Sam?"

"Buyrun."

Theodora'nın Çinli melezi arkadaşına çekici gözüyle bakmamıştı, ama kadın paltosunu çıkarıp o inanılmaz elbiseyle karşısına dikilince Anna, Kinross'u son görüşünden beri duymadığı şiddette bir arzuyla sarsıldı. Kahpe gerçekten de baş döndürücüydü! Beli innecik, göğüsleri dimdikti, bacakları dizlerinin yukarısındaki dantelli jartiyerlere kadar ipekli çoraplarının içinde ıslıl ıslıl parlıyor, jartiyerlerin yukarısında da biçimli bacaklarının dizüstü insani deli edercesine bir görünüyor, bir kayboluyordu. Küçük ve biçimli kulaklarının arkasına iliştirdiği dümdüz, siyah ve gür saçları bir yarış atının postu gibi ışıldıyordu. Sam O'Donnell'i yalnız iki tip kadın fena halde tahrik ediyordu; genç bakirelerle amatör aşifteler.

"Bu kıyafetle nereye gidiyorsunuz?" diyebildi.

"Prens Sung'un köyüne. Onun için böyle giyindim. Ama iki tekerlekli küçük arabayı almalıymışım. Hava o kadar sıcak ki. Onun için iyisi mi Bayan Theodora'da bir bardak su içip eve döneyim."

"Bayan burda değil, ama kapısı açık."

Jade yanıt yerine zarif elini başına götürdü, küçük bir inilti salverdi ve yere yığılacakmış gibi sarsıldı. Sam O'Donnell onu yakaladı, vücuduna dayayınca da titrediğini hissetti. Bu tiksinti belirtisini arzu sanarak onu öptü. Jade öpücüğüne daha önce hiç tecrübesini etmediği şekilde karşılık verdi. Ne de olsa fahişelere giden bir adam değildi Sam. Çinli kızlar böyle miydiler? Onları küçümseyerek geçirdiği yıllar boyunca neler kaçırmıştı meğer. Çinliler hakkında söylenenler doğruysa, alt tarafı da küçücük ve sıkı olmalıydı. Jade'in genelev günlerinde Bayan Ruby'nin yanında çalıştığını ve her şeyi duyduğunu -bazen de gördüğünü- bilemezdi tabi.

"Seni istiyorum," diye fısıldadı. "Jade, seni istiyorum!"

Genç kadın da parmaklarını erkeğin saçlarına daldırarak, "Ben de seni istiyorum," diye yavaşça yanıt verdi.

"Bugünkü işimi bitirip seni kaldığım kampa götüreceğim."

Jade, "Hayır, benim daha iyi bir fikrim var," dedi. "Teleferikle eve döneceğim, sen de patikadan beni izlersin. Kinross Konağı'nın arka bahçesindeki bir kulübede düşüp kalkıyorum. Patikanın son bulduğu yere uzak değildir. Personel konağın içinde olacağından senin bütün yapacağın arka bahçedeki müştemilat binalarını siper alarak kapımı görene kadar yürümektir. Parlak kırmızı renklidir... o renkteki biricik kapı."

Erkek itiraz etti. "Kampımda daha güvenli olurdu."

"Oraya kadar yürüyemem. Çok nazik yapıyımdır." Jade dilini erkeğin kulağının içine soktu, sonra çenesinin üstünden kaydırarak dudaklarına sahip oldu. "Beyaz erkekleri seviyorum!" diye mırıldandı. "O kadar iriler ki! Kinross Konağı'nda hizmetçilik yapıyorum, onun için de erkekler bana yasak. Öyleyken burda seninleyim ve kurallara karşı geliyorum. Sam, seni istiyorum! *Tüm vücudunu* öpmek istiyorum!"

Söyledikleri gerçekten de amatör bir aşifte olduğunu gösteriyordu, ama gerçekten çok tatlı ve temizdi. Sam O'Donnell vesveselerini bastırdı ve başıyla onayladı. "Peki," dedi.

Jade paltosunu giydi ve anında silikleşti. Saçlarını paltonun yakasının içine sıkıştırmış, göğüsleri sanki yok olmuştu. "Bekleyeceğim," dedi ve acele uzaklaştı.

Kadına sahip olmak için tutuşan Sam, işini o günlük tatil etti ve patikanın yolunu tuttu. Köpek de kuyruğunu kısararak arkasına takılmıştı. Efendisinin neyin peşinde olduğunu bilirmiş gibi. Herhalde biliyordu da.

Sam O'Donnell normal koşullar altında kadınlarla iyi geçinmek isteyen, fakat onlara cinsel saldırılarda bulunmayı düşünmeyen kendine hâkim bir gençti. Kendini müşkülpesent bir kerata olarak niteliyordu. Arzusunu söndüren tek şey yaşı yirmisini geçmiş erdemli bir kadın ya da kentin varoşlarındaki o günah yuvasında çalışan damgalı kadınlardı.

Daha batıdaki çok küçük bir taşra kasabası olan Molong yakınında dünyaya gelen Sam'ın yazgısını biçimlendiren ailesinin maddi koşulları

Dokunuş

olmuştu. Babası ürün toplayıcılığı ve koyun kırkıcılığıyla ailesini küt kanaat geçindiriyor, annesi de sürekli çocuk doğuruyordu. Sam on iki yaşına gelince babasıyla koyun ağıllarına gitti ve koyun kırkmayı öğrendi. En berbat koşullarda yapılan, insanın belini kıracak kadar ağır bir işti, bu. Koyun kırkıcıları en iyimser anlamda baraka denilen yerlerde barındırılıyorlar, çıplak sedyelerin üstünde uyuyorlar ve yabani köpeklerin bile yemedikleri besinlerle besleniyorlardı. Koyun kırkıcılarının sendika yanlılarının arasında en kavgacıları olmalarına şaşmamalı! Sam, annesi yaşadığı kadar bu hayata katlandı, ama sonra Gulgong'a ve altın madenlerine giderek bu mesleği öğrendi. Bundan sonra yaşı kırkına yaklaşırken Kinross'a geçerek orada madenlerin yöneticisi tarafından işe alındı. Bede Talgarth şehre geldiği sırada bile ünlü Sir Alexander Kinross'ta henüz karşılaşmamıştı.

Kafası, işçiler için daha iyi bir yaşam, daha adil koşullar ve anlayışlı patronlar hayalleriyle doluydu. Bu nedenle Birleşik Madenciler Birliği'ne katılmıştı. Birlik Gulgong'da faaliyet halindeydi ve Kinross'da da olacağını ummuştu. Olmayışı Sir Alexander'in kurnazlığı sayesindeydi. İyi şartlar, iyi bir ücret, yaşamak için temiz, ucuz ve hoş bir şehir. Bu da Sam O'Donnell'in Sir Alexander Kinross'tan daha fazla nefret etmesine yol açmıştı. Bunun ne olduğunu tahmin edemese de mutlaka gizli bir neden olmalıydı. Apocalypse'in adamları kendilerine yol verilmesini kuzu kuzu kabul edince, o, Sydney'e yollanarak bu işteki en usta demagogun, Bede Talgarth'ın yardımını elde etti. Öyleyken koyunlar hâlâ kurda dönüşüyorlardı! Tazminatlarını alıp hayatlarına devam ettiler. Kendisinin de aynı şeyi yapmayışının nedenini çok iyi biliyordu.

Her şey temmuz başında kendisine yol verilen günün ertesinde başlamıştı. Sir Alexander adamlarını gruplara ayırmıştı, Sam O'Donnell de o grupların ilkinde bulunuyordu. Öfkeli Sam, Kahrolası Sir Alexander'in girilmesi yasak Kahrolası dağ arazisinin zirvesine kadar yürüyerek hırsını dindirmeye çalıştı. Ve orada teleferik terminüsünün yakınında sanki bir hayalle karşılaştı. Hayatında gördüklerinin en güzeli olan çok genç bir kız

kendi kendine bir ezgi mırıldanarak eğreltiotlarının arasında dolaşıyordu. Sam'dan başkalarından genellikle hoşlanmayan ihtiyar Çapkın sevinçli bir ses çıkardı, kıza koştu ve üstüne sıçradı. Kız da bağırıp köpeği üzerinden uzaklaştırmaya çalışmak yerine keyifli bir ses çıkardı ve köpeğe sevgiyle tepki verdi. Sonra Sam O'Donnell yüzünde gönül alıcı bir gülümsemeyle yaklaşınca gri mavi gözleriyle ona baktı ve köpek gibi onu da dostça karşıladı.

"Selam," dedi, köpeğe ve, "Çapkın, aşağı!" diye emretti. "Aşağı, Çapkın!"

Hayal de, "Selam," diye karşılık verdi.

Sam, "Adın nedir?" diye sordu. Issız bir yerde yabancı bir erkekle karşılaşan bütün genç kızlara aşılana korkudan bu kıza eser olmayışına şaşırmıştı. Bu korku geçmişte onu birkaç kez niyetinden alıkoymuştu!

Kız yanıt olarak yere çöktü ve sırtüstü yerde yuvarlanarak tatlı tatlı inleyen köpeği okşamaya girişti.

Sam yine, "Adın nedir?" diye sordu.

Kız sırtarak başını kaldırdı.

"Adın nedir?"

Kız, "Anna," dedi sonunda. "Anna. Anna. Anna. Ben Anna."

Sam birden anladı. Bu, Alexander Kinross'un geri zekâlı kızıydı. Dediklerine göre, pazarları annesiyle kiliseye giden, fakat bunun dışında ancak kaçıp evinden uzaklaştığı zamanlarda Kinross'da görülen zavallı yarıratık. Fakat Sam, onu daha önce hiç görmemişti. Anna Kinross'un bu kadar güzel, bu kadar çekici, bu kadar nefis, aynı zamanda da masumiyetin salt simgesi olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Evinden fazlaca uzaklaştığı takdirde hemen alınıp getirilmesi için neden emir çıktığı şimdi anlaşılıyordu. O, bütün erkeklerin gerçekleşmesi olanaksız en müthiş arzusuuydu.

Kızın yanına çömeldi. Bir korunma içgüdüsüyle ona adını açıklamamıştı. Ne var ki yere çökmesini emrederken köpeğe adıyla seslenmiş, hayvana görür görmez âşık olan Anna'nın da ender olarak bir adı anımsayacağı tutmuştu.

Dokunuş

Köpeği hâlâ okşayarak, "Çapkın!" diyordu. "Çapkın, Çapkın!" Erkek, "Evet, adı Çapkın'dır," dedi gülümseyerek.

Sam O'Donnell'in hayatının en coşkulu, en heyecan verici deneyimlerinden biri böylece başlamış oldu. Araya sadece Bede Talgarth'ı getirmek için Sydney'e yaptığı iki günlük yolculuk girmişti.

Sabırlı ve sakin davranarak kızı yavaş yavaş edebe aykırı küçük hareketlerde bulunmaya sevk etti. Örneğin, yanağa küçük bir öpücük, dudaklara küçük bir öpücük, kızın boynunun yanına ondan yetişkin bir kadının vereceği karşılığı almasına yol açan bir öpücük. Memelerinin yavaşça açılışı, meme başlarını öptüğü ve emdiği zaman kızın zevkten inlemesi. Bir elin zarif bir hareketle külotunun içine kayması, kızın da kızmış bir kedi gibi kıvranıp belden aşağısını yay gibi germesi. Ve Sam, kızı yavaş yavaş bir zevk kölesi konumuna getirdi. Her gün aynı yerde ortaya çıkıyor, Çapkın'ı okşamaya, sonra kendisi de öpülmeye, okşanmaya, ellenmeye, çılgınlık derecesinde bir zevk dalgasına kapılıp sürüklenmeye hazırlanıyordu. Tıpkı tanımadığı bir alevde kendini yakarak öldürmeye koşan bir kelebek gibiydi. Kızlık zarının yırtılması bir hiç oldu; Anna o kadar heyecanlıydı ki fark etmedi bile, erkek doyuma ulaştığında ise o da zevkten kendinden geçti.

Anna Kinross'un baştan çıkarılmasını bu kadar olağanüstü kılan onun kim olduğu, Sam'ın kim olduğu ve etraflarını saran gizemdi. Ve tabii ünlü babasının kimliği.

Sam temmuz başında hayatını tam işine geldiği biçimde yeniden düzenledi. Kendi hesabına çalışarak! Artık patronlar yoktu, pis kokulu bir barakada ya da güneşten ve temiz havadan yalıtılmış bir madende ödüllendirilmeyecek bir işte çalışmak yoktu. Boyacı Scripps kimsenin iş vermek istemediği bir ayyaş olduğuna göre, Sam binaların dış duvarlarını boyamayı üstlendi -onu patron yapacak büyük işler değildi bunlar- arada başka ufak tefek işler görüyordu. Her pazar gecesi St. Andrew's Kilisesi'ndeki ayinlere gitmeye başladı. Rahibin farelerden kurtulmasına yardımcı oldu. Daima çok nazik ve terbiyeliydi. Hiçbir zaman kadınların evdancı olmadı. Kaldığı pansiyondan ayrıldı ve hareketlerini kimsenin izleyene girmede.

memesi için bir kampinge taşındı. Bir yandan da ufak tefek işlerini, boya işlerini ve hanımlara yardımlarını sürdürüyor, hanımın birine başka bir hanıma yardıma gittiğini söyleyerek Anna'yla ilişkisinin gizliliğini sağlıyordu. Ne kadar zekiydi, değil mi! Sam O'Donnell kimsenin ona zarar veremeyeceğine inanmıştı. Sir Alexander Kinross çok zeki olduğunu düşünerek kendi kendini aldatıyordu. Oysa Sam O'Donnell'e kıyasla çamurların içinde sürünen bir salyangozdan farksızdı. Anna, ona, Sam'e aitti; özel mülkü, ayaklarının dibinde kıvranan dişi köpeği, seks cennetiydi. Hiçbir çekingenliği yoktu, öyleyken lekesiz bir kar kadar saftı. Anna çok titiz ve müşkülpesent bir erkeğin en çılgınca hayallerinin gerçekleşmesiydi.

Aralık başlarında ilişkileri beşinci ayını doldururken Sam O'Donnell Anna'nın hamile olduğunu fark etti. Yüzünde Sam'in annesinde kaç kez gördüğü anlam vardı, karnı da eskisi gibi yassı değildi. Tanrım! Bu onun dağa son gidişi oldu. Anna'nın onu hâlâ arayıp aramadığını bilmiyor, sadece bir daha karşılaşmamaları için dua ediyordu.

Şansı ona yardım etti. Alçağın birinin Anna Kinross'u becerdiği ve onu hamile bıraktığı haberi yeni yılın başlarında Kinross'a ulaşınca, Sam O'Donnell hiçbir şey olmamış gibi davranmaya karar verdi. Şimdi şehirden ayrılmaya giriştiği takdirde, herkes uyanacak ve o da hapı yutacaktı. Alışkanlıklarını da değiştirecek değildi. O anı, "Üç saate kadar dönerim, Bayan Nagle. Bayan Murphy'ye biraz el vermem lazım!" bahanelerine son vermeyecek kadar kurnazdı. Ancak bu kez uydurma olmaktan çıkarak gerçekleştiler. Sam O'Donnell kendi kendini aldatacak değildi. Anna Kinross olayının suçunu ona yükledikleri takdirde, mutlaka linç edilirdi.

Sam patikadan Jade Wong'un kulübesine bir somun ekmek gören aç bir adam gibi heyecanla yürüdü. Anna'ya kıyasla belki biraz bayat bir ekmektir, ama yine de lezzetliydi ve ona büyük ihtiyacı vardı. Sam O'Donnell, Bede Talgarth'a da sözünü ettiği gibi, kadına ve sevişmeye açtı.

Dokunuş

Buna rağmen acele etmedi. Günün büyük kısmında ağır iş görmüştü ve üç yüz metrelik yokuşu koşar adımlarla tırmanarak kuvvetini gereğinden fazla harcamak istemiyordu. Dağın doruğuna ulaştığı sırada güneş batıdaki tepelerin üstüne çekilmişti. Jade'in doğru söylediğini hemen gördü. Arka bahçede kimseler yoktu; mutfak yönünden ise Çince konuşmalar ve gülüşmeler geliyordu. Köpeğe dışarıda kalması gerektiğini anlatan sert bir hareket yaptıktan sonra kapının mandalını kaldırdı ve içeri girdi. Odanın garip bir kokusu vardı; egzotik aromalar daha tatsız bir şeyi örtüyordu; bir Çinli odasının kokusu böyle olmalı, diye düşündü. Jade sanki niçin pencerelerdeki pancurları açmıyordu? Işık dışarıdan görüleceği için mi? Bu harabede yaşadıkten sonra ne fark ederdi ki?

Kaplamalara bakarak, "Duvarlardaki nedir?" diye Jade'e sordu.

Genç kadın demliğin kapağını örterek, "Bilmiyorum," dedi. Aynı masanın üstünde ispiroto ocağının üstüne oturtulmuş bir ibrik dikkati çekiyordu.

"Pencerelerde niçin demir parmaklıklar var?"

"Burası bir kaplanın kafesi olduğu için."

Etrafa bir göz gezdirmek kadının şaka ettiğini Sam'in anlamasına yetti. Niçin lamba yakacak yerde pencerelerdeki pancurları açmıyordu? Garip bir kadındı, orası muhakkak, ama Sam, onun paltosuz nasıl görüldüğüne dikkatini verdi; güzeldi, gerçekten çok güzel! Jade, onun aklından geçenleri okurmuş gibi, yüksek ökçeli iskarpinli ayaklarından birini iskemleye dayadı ve çorabının arkasındaki dikişi düzeltti. Sam'in eli hemen kadının bacağına buldu, zar gibi çorabın üstünden yukarı kayarak jartiyerin yukarısındaki çıplak tene ulaştı, ipekliden daha yumuşak ve düzgündü. Daha yukarı çıkarak ıslak olan yere değdi. Ciddi kadın donları Jade Wong'a göre değildi. İrkilerek zıpladı, dudak bükerek Sam'e gülümsemi ve yavaşça erkeğin elini itti.

"Hayır, Sam, her şeyin sırası var." Jade çaydanlığı kaldırarak saman renginde bir sıvıyla iki küçük kâseyi doldurdu. "Önce çay içiyoruz, gelecek böyle gerektiriyor." Böyle diyerek kâselerden birini Sam'e uzattı.

Sam, "Kâsenin tutamacı yok. Elimi yakacağım," diye itiraz etti.

Jade kendi çayından bir yudum aldıktan sonra, "Çay doğru ısıyı bulana kadar ılıtılmıştır. İç, Sam," diye tatlı bir sesle konuştu. "Bütün kâseyi içmelisin, yoksa gecemizi sihrinden yoksun edersin."

Hahh hah, bir Çin aşk iksiri demek! Doğru dürüst siyah Hint çayı kadar lezzetli olmasa bile, tadı fena değildi. Sam içti. Hatta Jade tekrar doldurunca ikinci bir kâse dolusunu da yuvarladı.

Bundan sonra ödülünü aldı. Jade elbisesinin yanındaki fermuarı açtı ve eteğin pililerini toplayarak giysiyi başının üzerinden geçirdi. Huşu içindeki Sam, güzel vücudun bacaklarından itibaren yukarıya doğru açılmasına, ipek gibi siyah edep yeri tüylerinin, güzel bir karnın, nefis memelerin meydana çıkışına tanık oldu.

Erkek bir yandan beceriksizleşen parmaklarla kendi giysilerini kurcalarken, "Çoraplarını çıkarma," dedi.

Jade, "Tabi," deyip yatağa yürüdü. Ağzına soktuğu başparmağını sesli olarak emerken dudakları kıpkırmızı bir 'O' oluşturmuş, bu arada ahu gözlerini kırpmadan erkeğe dikmişti.

Sam, "Cicini göster bana, Çinli kız," dedi.

Jade uysal şekilde bacaklarını açarken o da soyunmuş olan Sam olması gerektiği gibi sert ve dik olamadan yatağa doğru sendeledi. Tanrım, neyim var benim? Yatağın kenarına çökerken vücudundaki bütün hava sanki dışarı emildi. Gözlerini açık tutmaya çabalıyordu. Jade'in meme başını çimdiklemeye çalıştı, ama beceremedi.

Gözleri kapanıyordu... önce küçük bir şekerleme, sonra onu dişlerinin ağzının içinde takırdatıncaya kadar bastıra bastıra becerecekti. Evet, küçük bir şekerleme...

Jade birkaç dakika bekledikten sonra yatağın yanındaki küçük çekmeceye uzanarak içinden gazlı bez ağızlığı ve kloroform şişesini çıkardı. Ağızlığı erkeğin ağızıyla burnuna dayayıp sıvıyı üstüne damlatmaya başladığı zaman Sam karşı koymaya çalıştı, ama anestezi maddesi daha etkisini göstermeden afyon ruhu adamı hareketsizleştirmişti, sonra da Sam ta-

Dokunuş

mamen kendinden geçti. Jade işi sağlama bağlamak için birkaç damla kloroform daha akıttıktan sonra yatağın altından ağır bir deri ceketini çıkarırken ağızlığın adamın ağzından aşağı kaymasını engellemedi. Sağlıklı bir kadının kuvvetiyle çalışarak erkeğin kollarıyla gövdesini ceketin içinden geçirdi, kayışlarını adamın sırtında sıkıca bağladı ve karyolanın başını karyola ayağıyla birleştiren demir çubuklara geçirip düğümledi. Daha sonra başka sağlam deri kayışlar çıkararak adamın ayak bileklerinden geçirdi ve karyola çerçevesine bağladı.

Bütün bunlar yapılırken Sam O'Donnell sırtüstü konumdaydı, ancak omuzlarıyla bedeninin üst yarısı birkaç yastığın altına sokulmasıyla hafifçe doğrultulmuş olduğundan, eğer ayık olsa, aşağı bakarak kendini yatakta yatarken görecekti. Son olarak, Jade iğne, iplik aldı, bir gözkapagini tuttu, kaşa dokunana kadar arkaya çekti, sonra ikisini bir düzine ilmik atarak birbirine dikti. İkinci gözü ise açık kalacak biçimde dikti.

Odayı dolaşarak bütün lambaları yaktı. Dumansız parlak alevler vermeleri için fitillerini kırmıştı. Sonra arkasına her zamanki siyah pantolonuyla ceketini geçirerek bir sandalyeye oturdu ve beklemeye başladı. Sam gürültülü soluklar alıp veriyor, ama açık göz şimdilik hiçbir şey görmüyordu. Adamın ayılması yarım saat sürdü; öğüre öğüre kendine gelmişti. Fakat öğle yemeğinden sonra bir şey yemediği, sindirimi de kusursuz olduğundan kusmadı.

Ayılmakla birlikte sanki aptallaşmıştı. Destek bulmak için bacaklarını boşu boşuna sağa, sola atarken bakışı iskemlenin üstünde oturan Jade'in üstünde durdu. Sakinleşerek parmaklarını ev yapımı deli gömleğinin içinde dolaştırdı. Niçin bağlardan kurtulamadığını hâlâ bulanık olan kafasıyla merak ediyordu. Onu boynundan beline kadar saran, kolları, uçları birbirine dikili ve çapraz olarak birbirinin üstünden geçmiş giysi kollarının içinde hapseden, böylece ona kurtuluş umudu bırakmayan giysi gibisini daha önce görmemişti. Ayak bileklerinden karyola çerçevesine bağlı bacaklarını da kurtaramıyordu. Gözlerini kırpmasına gelince *sanki neden gözlerini kırpmıyordu?*

Gözlerini Jade'in üstünde odaklaştırmaya çalışarak, "Nedir bu?" diye soludu. "Nedir bu?"

Jade ayağa kalkarak adamın tepesine dikildi. "Hesap vermek zorundasın, Sam O' Donnell."

"Ne? Nedir bu?"

Jade, "Daha erken," diyerek iskemlesine döndü.

Sam ancak bağırarak için ağzını açınca genç kadın harekete geçti. Erkeğin dudaklarının arasına küçük bir mantar top sıkıştırdı, sonra topun düşmemesi için ağzını bir bezle bağladı. Sam'ın bağırması söz konusu değildi; bütün enerjisini sonuna kadar açtığı burun deliklerinden solunmaya harcamak zorundaydı.

Jade ince et dilimleri kesmede kullandığı bir bıçakla yatağın başına döndü. Parmağını bıçağın kesici kenarının üstünde gezdirerek, "Bebeğimi mahvettin," dedi. "Masum bir küçük çocuğu alıp tecavüz ettin, Sam O'Donnell." Çirkin çirkin güldü. "Evet, ne diyeceğini biliyorum! Onun için kaşındı, yapmanı istediğini söyleyeceksin. O ki sadece küçük bir çocuğun aklına sahip. Masum ve savunmasız bir küçük çocuğa tecavüz ettin ve yaptığının cezasını çekeceksin."

Erkeğin tıkalı ağzından panik dolu mırıltılar dökülüyor, başını sağa, sola savuruyor, vücudu kalkıp iniyordu. Ama Jade umursamadı bile. Bıçağı alıp birkaç kez erkeğin gözlerinin önünden geçirdi. Kendi gözlerinde bir kaplanı hatıra getiren bir gülümseyiş belirdi.

Erkeğin yuvalarından fırlamış dehşet içindeki gözleri sadece seyredebiliyordu... kadın ne yapmıştı da onları kapayamıyordu? Gözlerini kapayacak yerde, bütün yapabildiği, kadının hareketlerini izlemektir. Jade yatağın ayak ucuna doğru uzaklaştı ve erkeğin cinsel organlarını sol eliyle kaldırdı. Kesimde hiç acele etmedi, erkeğin etini bıçağın ucuyla kaşdı, şurada burada boncuk gibi kan damlacıkları peyda etti. Önce erkeğin hayalarını kesti. Arkadan da penisini. Bütün bunlar olurken Sam çırpınıyor, duyduğu dehşeti sessizce haykırıyordu. Jade korkunç ganimetini erkeğin göğsünün üstünde kanını akıtmaya terk etti. Sonra penisle hayalar sol elinde, yere kan

Dokunuş

damlatan bıçak sağ elinde olduğu halde arkaya doğru birkaç adım attı. Kan fişkırmıştı, ama kesilen bir kol veya bacağı gibi çılgın bir fişkırtı biçiminde değil. Sam O'Donnell'in bütün yapabildiği, cinsel organlarının bulunmuş olduğu kasiğindeki kırmızı çukura bakmak ve hayatının akıp gitmesini seyretmektir. Ta ki açık gözlerinden her şey silinene kadar.

Anna'yı iğfal eden adam ağır ağır kanını akıtıp ölüme yaklaşırken Jade bütün gece elindeki kanlı ödülüyle oturup onu seyretti. Ancak pancurların aralıklarından odaya ışık süzölmeye başlayınca, kıpırdadı, oturduğu iskemleden kalktı ve yatağı yaklaşarak Sam O'Donnell'in harap yüzüne baktı. Adamın gözleri yukarı kaymış, ağzındaki tıkaç tükürüğü, göz yaşları ve sümüğüyle ıslanmıştı.

Jade ancak bundan sonra odadan çıktı, arkasından kapıyı kapadı ve köpeğı aradı. İşte oradaydı! Jade'in onun için bıraktığı zehirli etin yanında kaskatı kesilmiş olarak yatıyordu. Güle güle Sam. Güle güle Çapkın!

Jade patikadan Kinross'a indi ve polis karakoluna girerek bıçakla cinsel organları bankonun üstüne çarptı.

Dehşetten donakalan görevli memura, "Sam O'Donnell'i öldürdüm," dedi. "Çünkü o, bebeğim Anna'ya tecavüz etti."

Doğum ve Ölüm

Çavuş Stanley Thwaites karakolun bankosundaki peltemsi kitleye bakarak, Yeni Güney Galler polisinin basit bir kırsal kesim çavuşu böyle bir durumla nasıl başa çıkar, diye kendi kendine söylendi. Peltemsi kitle onu bıçaktan veya köşedeki bir bankta oturan Çinli kızdaki da fazla büyülemişti. Torbalarının içindeki hayalar özelliiksizdi, buna karşın penisin ne olduğu besbelliydi. Adam sonunda, başını eğmiş ve ellerini kucağında devşirmiş halde oturan Jade'e bakışını çevirdi. Kim olduğunu tabi ki biliyordu: Anna Kinross'un dadısıydı. Her pazar günü St. Andrew's Kilisesi'nin dışında Lady Kinross'un zekâ özürlü kızıyla görünmesini sabırlı bir tavırla bekliyordu. Çavuş, adının Jade Wong olduğunu da biliyordu.

"Bizi uğraştırmayacaksın, değil mi Jade," dedi.

Genç kadın başını kaldırıp gülümsedi. "Hayır, çavuş."

"Kelepçe takmazsam kaçmaya çalışacak mısın?"

"Hayır, çavuş."

Adam içini çekerek duvarda asılı telefonun almacını kaldırdı, sonra telefonun kadrana üst üste bastı. "Bana Lady Kinross'u bağla, Aggie," diye bağırdı.

Herkes duyabilir, diye düşündü. Aggie bütün konuşulanları dinliyor.

Dokunuş

"Ben Çavuş Thwaites. Lady Kinross'u verir misiniz lütfen?"

Elizabeth telefona gelince sadece derhal gelip onu görmesini rica etti. Varsın Aggie meraktan biraz daha kıvransındı.

Kafilesini iyi düşünerek toplardı: ortada bir ceset olduğu takdirde en az iki erkek daha gereksinecekti. Ve evet, Sam O'Donnell hâlâ yaşadığı takdirde Doktor Burton'a ihtiyaç olacaktı. Kinross'da adalet doktoru yoktu. Bu görevin yetkili adı bölge mahkemelerinin de bulunduğu Bathurst'deki Doktor Parsons'du.

Aggie'nin gürültülü soluklarını duymamaya çalışarak, "Kinross Konağı'nda bir kaza oldu, doktor bey," dedi. "Sizinle teleferikte buluşalım. Hayır, sabah kahvaltısına vakit yok."

Kafile böylece üstü örtülü ölü sedyesini taşıyarak yola düzüldü. Jade kafilenin ortasındaydı. Dr. Burton'u teleferik istasyonunda asık suratla bekler buldular. Yukarı çıkarlarken Thwaites doktoru Jade'in itirafı ve karakol bankosunun üstüne çarptığı kanıt hakkında bilgilendirdi. Donakalan doktor Jade'e onu daha önce hiç görmemiş gibi bakıyordu, ama kadın hâlâ Dr. Burton'un onu o güne kadar tanıdığı gibi duruyordu: sadık ve sevecen bir Çinli hizmetkâr gibi.

Önce eve gidip orada Elizabeth tarafından karşılandılar.

Genç kadın şaşkın halde, "Jade! Ne oldu?" diye bağırdı.

Jade hiç istifini bozmayarak, "Sam O'Donnell'i öldürdüm," dedi. "Bebeğim Anna'ya tecavüz etti, ben de onu öldürdüm. Ondan sonra da karakola giderek teslim oldum."

Orada bir iskemle vardı. Elizabeth bunun üstüne çöktü.

"Gidip görmemiz lazım, Lady Kinross. Nereye gidiyoruz, Jade?"

"Ölü arka bahçedeki kulübede, çavuş. Sizi götürüyüm."

Köpek kırmızı kapının biraz uzağında ölü olarak yatıyordu. Jade, onu ayağının ucuyla dürterek, "Adı Çapkın'dı," dedi. "Onu zehirledim." Kafileyi içeri sokarken yüzünde en küçük bir korku ya da pişmanlık belirtisi yoktu.

İki memurdan biri gelmeden önce kahvaltısını etmişti. Yatağın üstündekileri görünce midesindekilerin tümü boşaldı. Çarşaflar Sam O'Donnell'

in kanını öylesine doymamacasına emmişti ki, yerdeki tüm izler Jade'in bıçağından damlayanlardan ibaretti. Koku şimdi daha beter olmuş, günlük ve eski dışkı kokuları bayat kanınkine karışmıştı. Avucunu ağzına dayayan Dr. Burton cesedin üzerine eğildi.

"Çoktan ölmüş," diye tanısını bildirdi. "Bütün kanı boşalmış, Stan."

Çavuş yine derin bir göğüs geçirdi. "Neyse, bu işin gizlisi yok. Katil itiraf etti. Eğer Bathurst'deki adalet doktoruna bir rapor yazmaya hazırsanız, bu ölüyü sedyeye atıp hemen Marcus Cobham'ın cenaze salonuna koşturmamızı öneririm, doktor. En kısa zamanda gömülmesi gerek, yoksa kokusu tüm Kinross'a yayılacak. Burda hiç hava yok." Gözlerini Sam'den ayırmamış ve yüzünden gülümseme eksik olmamış olan Jade'e döndü. "Jade, onu öldürdüğüne emin misin?" diye sordu. "Şimdi yanıt vermeden önce düşün, çünkü etrafımızda tanıklar var."

"Evet, Çavuş Thwaites, onu öldürdüm."

Dr. Burton, "Karakoldaki o eksik parçalar ne olacak?" diye sordu. Kendi edep yerleri uyuşmuş ve büzüşmüş gibi geliyordu ona.

Çavuş düşünceli bir tavırla burnunun yanını ovuşturdu. "Bana sorarsanız, ölüye ait olduklarına göre, onlar da Marcus'a gitmeliler. Tekrar yerlerine takılamazlar, ama yine de onun sayılırlar."

Doktor, "Anna'ya gerçekten zarar verdiyse, başına gelenleri hak etmiş sayılır," dedi.

"Bunu öğreneceğiz. Peki, doktor, siz ve çocuklar ölüyü dağdan aşağı indirin. Ben Jade'i Lady Kinross'a götürüp bu işin içyüzünü öğrenmeye çalışacağım." Çavuş bir eliyle polislerden Ross'u tuttu. "Bert, sen daha sonra O'Donnell'in kaldığı kampinge git. Bak bakalım, neler bulabileceksin. Yani Bayan Anna'yı tanıdığına dair ipuçları gibi şeyler. Daha sonra arkadaşlarla birlikte Kinross'daki herkesi sırayla sorguya çekin."

Dr. Burton, "Onlar da öğrenecekler," dedi.

"Tabi ki öğrenecekler! Ne fark eder ki?"

Jade, Çavuş Thwaites'i arka bahçeden geçirdi ve bir servis kapısından konağa soktu. Oradan Elizabeth'in beklediği kütüphaneye geçtiler. Alexander'in bu çok özel odasını kendi amaçları için ilk kullanışydı bu,

Dokunuş

ama her nedense Jade'in yüzünü öbür odaların daha parlak ışığında görmeye dayanamayacağını hissediyordu. Çavuş da konunun ciddiyetini hissediyor ve odanın loşluğuna şükrediyordu.

Jade, Elizabeth'le Stanley Thwaites'in arasında dik arkalıklı bir iskemlede oturuyor ve merakla bekliyordu.

Çavuş, "Sam O'Donnell'in Bayan Anna Kinross'a zarar verdiğini söylüyorsunuz," diye söze başladı. "Bundan nasıl emin olabilirsiniz, Jade?"

"Çünkü Anna köpeği Çapkın'ın adını biliyordu."

"Bu o kadar güvenilir bir ipucu değil."

Jade, "Anna'yı tanısanız öyle düşünmezsiniz," diye karşılık verdi. "İnsanları çok iyi tanımadıkça adları öğrenmez."

Thwaites sordu. "Saldırgana hiç ad takmadı, öyle değil mi Lady Kinross?"

"Hayır. Ondan hoş adam diye söz etti."

"Yani elinizdeki tek veri köpeğinin adı, öyle mi? Çapkın ha? Bobi kadar yaygın bir köpek adıdır."

Jade kesin konuştu. "Siyah bir çoban köpeği, çavuş. Anna, Bay Summers'in siyah çoban köpeğini görünce ona Çapkın dedi. Oysa adı Maviş'dir. Sam O'Donnell'in siyah çoban köpeğinin adı ise Çapkın'dı."

Elizabeth, "Bu köpek türü burada yeni," diyecek oldu. "Sam O'Donnell'le köpeğini görmediğim için Bay Summers'in Maviş'inin, türünün Kinross'daki tek örneği olduğunu sanıyordum."

Thwaites umutsuzluk içinde, "Başka bir şey olmalı," dedi.

Jade omuzlarını silktili. Söylenenlerden etkilenmemişti. "Bu kadar kanıt bana yeter," dedi. "Bebeğim Anna'yı tanıyorum ve o adamın ona tecavüz ettiğini biliyorum."

Çavuş Thwaites bir yarım saat daha uğraştığı halde Jade'den daha fazla bilgi edinemedi.

Gitmek üzere kalkarken Elizabeth'e, "Onu bu gecelik Kinross'daki hücrelerin birinde alıkoyabilirim, ama yarın onu Bathurst'e yollamam gerekiyor," dedi. "Orada yargıç tarafından resmen suçlanacaktır. Bathurst

Cezaevi'nde kadın mahkûmlar için uygun yerler var. Kefalet için Bathurst makamlarına başvurmak zorundasınız, ama orada yerleşik bir yargıç yok, sadece onu suçlayabilecek, fakat ölüm cezasını hak edebilecek ağır bir suç hakkında başkaca karar verme yetkisi bulunmayan üç sulh yargıcı bulunuyor. Sizinle Bayan Wong'a yardımcı olması için bir hukuk firmasıyla anlaşmanızı öneririm, Lady Kinross."

"Teşekkür ederim, çavuş. Çok yardımcı oldunuz." Elizabeth, polisin elini sıktı ve ön kapıda durarak çavuşun kalıplı bedeninin yanında narin yapılı Jade'le çimen tarhlarının üstünden teleferiğe doğru uzaklaşmasını seyretti.

Kinross Oteli'ne telefon açınca Bayan Ruby'nin dağ yolunda olduğunu öğrendi.

Ruby, Elizabeth'in sığındığı kütüphaneye dalarak, "Tanrım, Elizabeth!" diye bağırdı. "Bütün şehir korkunç haberle çalkalanıyor. Güya Jade, Sam O'Donnell'in cinsel organlarını kesmiş, adamın ağzına tıkmış ve onları yemeye onu mecbur etmiş. Sonra da Sam'i Çin usulü uyarınca bin bir bıçak darbesiyle öldürmüştü. Çünkü Anna'ya o tecavüz etmişti!"

Elizabeth soğukkanlılığını kaybetmedi. "Söylediklerinin özü doğru, Ruby," dedi. "Yine de olay anlattığın kadar tüyler ürpertici değil. Fakat yeterince korkunç sayılır. Jade, adamın gerçekten de cinsel organlarını keserek karakola götürmüş ve cinayeti işlediğini itiraf etmiş. Anna'ya tecavüz edenin Sam O'Donnell olduğuna emin. Sen adamı tanıyor muydun?"

"Şehirde görmüşlüğüm var. Hiç otele içki içmeye gelmezdi. İnsanlar hatta hiç içmediğini söylüyorlar. Theodora Jenkins ona tutkundu, adam evini boyuyordu. Anna'yla bir ilişkisinin olabileceğini inkâr edip duruyor. Gerçek bir centilmen olduğunu, ellerini yıkamak için bile eve girmediğini söylüyor. Anglikan Kilisesi'nin rahibi de ayaklandı. Ona kalırsa, Sam O'Donnell yüzde yüz dürüst bir vatandaştı."

Ruby'nin doğru dürüst tutturmaya fırsat bulamadığı saçları omuzlarına dökülüyordu. Korsesinin bağcıklarını bağlamaya da vakit harcamaya-

Dokunuş

mıştı. Elizabeth, onun ne kadar harika bir kadın olduğunu bilmesem, pasaklı bir aşifte olduğunu sanırdım, diye düşündü.

"Demek her yönden bela bizi bekliyor," dedi.

"Şehir ikiye bölünmüş durumda, Elizabeth. Madencilerle karıları Jade'i destekliyorlar, bütün ihtiyar kızlarla fanatikler ise Sam O'Donnell'den yana olacaklar. Rafineriyle atölyelerdekilerden her iki tarafı da tutanlar var. Sam'ın geçen temmuz ve ağustos aylarında burda karışıklık çıkarmaya çalıştığını kimse unutmadı." Ruby titreyen elini yüzünde gezdirdi. "Ah, Elizabeth, Jade'in doğru adamı öldürdüğünü söyle bana!"

"Jade'in Anna'ya oldu bitti daima ne kadar yakın olduğunu bildiğim için buna eminim. Anna'nın her bakışı, her sözü, her hareketi Jade'e benim bile çözemediğim destanlar anlatıyor."

Bundan sonra Ruby'ye, Jade'i sahibini öldürmeye iten köpeği anlattı.

"Bu, bir yargıcın kararını etkilemez," dedi Ruby.

"Hayır, etkilemez. Çavuş Thwaites çok nazik ve anlayışlı davrandı, Ruby, hatta vakit kaybetmeden bir hukuk firmasını görevlendirmemi önerdi. Ama ben Alexander'in avukatlarının adını bile bilmiyorum. Ne tür bir avukat gereksiniyoruz acaba? Firmaların uzmanlık alanları var mıdır?"

Yapacak somut bir şey bulduğuna sevinen Ruby, "Sen o işi bana bırak," dedi. "Alexander'e bir telgraf çekeceğim. Seylan'daki altın madeninde. Apocalypse'in avukatlarını da Jade'in çıkarlarını temsil etmek için en doğru firmayı bulmakla görevlendireceğim." Kadın kapı aralığında durdu. "Buradan toparlanacak yerel bir jürinin önyargılı olacağını düşünürlerse, yargılanması için zavallıyı belki Sydney'e yollamaya karar verirler. Benim kanımca bir şehir jürisi en berbatı olur." Ruby hırlar gibi bir ses çıkararak omuzlarını silktilti. "Ne olsa ben de önyargılıyım."

Nell patlayıcı barakasından dinamitin çıkarılışını seyrederken olayı öğrendi ve teleferik vagonunu beklemeye tahammül edemeyerek yokuşu koşma koşma tırmandı. Elizabeth'in kendini kontrol ederek belli etmediği

Colleen McCullough

keder ve dehşet duygusu, annesine bakarken Nell'in yüzünden okunuyordu. Gözyaşları yüzünde yollar çiziyor, küçük göğüsleri lekeli iş tulumunun altında kalkıp iniyordu.

Elizabeth, ona hikâyeyi anlattıktan sonra, "Olamaz!" diye bağırdı. "Kesinlikle doğru olamaz!"

Elizabeth, "Ne doğru olamaz?" diye soğukkanlılıkla sordu. "Jade'in Sam O'Donnell'i öldürdüğü, Anna'yı hamile bırakanın da Sam olduğu mu?"

"Sen hiçbir şey hissetmez misin, anne? Hiçbir şey hissetmez misin? Tıpkı bir camekândaki cansız bir manken gibi oturuyorsun. Sonuna kadar Lady Kinross! Jade benim kardeşim! Tanrı biliyor ya, Kelebek Kanat benim için senin hiçbir zaman olamadığın kadar bir anne oldu! Kardeşim cinayet işlediğini itiraf etti, bunu yapmasına nasıl izin verebildin, Lady Kinross? Onu başka türlü susturamadıysan, elinle ağzını tıkayıp konuşmasını önleyemez miydin? *İtiraf etmesine* izin verdin! Bunun ne demek olduğunu anlayamıyor musun? Hiç yargılanmayacak. Ancak bir şüphe ya da belirsizlik söz konusu olunca birisi yargılanır. Jürinin tek görevi budur. İtiraf eden ve itirafını geri almayan kadın veya erkek yargıcın karşısına çıkarılır, yargıç da hükmü bildirir." Genç kız hızla döndü. "Ben doğru karakola Jade'i görmeye gidiyorum. İtirafını geri alması lazım! Almazsa onu asarlar!"

Elizabeth hepsini -kızının sesindeki nefreti, hayır, nefreti değil, sevgisizliği- duydu ve acı sözleri kafasında ölçüp biçerek doğruluğunu kabul etti. "Birisi, ruhumu hapseden şeyi bir mantarla tıkayıp sonsuza dek hapsetti. Cehennemde yanacağım. Cehennemde yanmayı hak ettim. Ne eş, ne de anne olabildim.

Nell'in arkasından seslendi. "Oraya gidiyorsan, önce bir banyo alıp arkana bir elbise geçirmeni öneririm."

Fakat Jade itirafını geri almayı reddetti. Çavuş Stanley Thwaites Bayan Nell'in tutukluyu görmesini yasaklamayı aklından bile geçirmedeğin-

Dokunuş

den Nell, sarhoşlarla küçük hırsızların hapsedildiği yarım düzine hücre-den yalıtılmış olan ağır suçlulara mahsus tek hücreye alındı.

Nell tekrar ağlamaya başlayarak, "Jade, seni asacaklar!" diye inledi.

Jade, "Asılmak umurumda değil, Bayan Nell," dedi. "Önemli olan Bayan Anna'ya tecavüz eden alçağı öldürmüş olmam! O, bebeğim Anna'ya zarar verdi, ölmesi şarttı. Başka hiç kimse bir şey yapmazdı, Bayan Nell. Onu öldürmek benim görevimdi."

"Onu öldürdüysen bile, inkâr et, Jade! O zaman doğru dürüst yargılanırsın, bütün hafifletici sebepleri sıralayabiliriz, babamın da en azılı katili bile beraat ettirebilecek avukatları tutacağına eminim! Yalvarırım, inkâr et!"

"Bunu yapamam, Bayan Nell. Onu öldürdüm ve öldürdüğüm için de gurur duyuyorum."

"Yapma Jade. Hiçbir şey bir hayattan daha önemli değildir, özellikle de senin hayatından!"

"Bu doğru değil, Bayan Nell. Bebeğim Anna'yı iğrenç arzularına hizmet etmesi için kandıran, küçük bir çocuğu pisliğiyle dolduran bir adam insan değildir. Sam O'Donnell, ona yaptıklarını bin kere hak etti. Aynı şeyi tekrar yapardım, tekrar tekrar yapardım. Düşüncesi bile içimi sevinçle dolduruyor."

Jade'in, bu tutumundan vazgeçemeyeceği belliydi.

Genç kadın ertesi gün şafak sökerken polis arabasıyla ve Bathurst cezaevine doğru yola çıkarıldı. Bir polis atlı arabayı kullanıyor, ikincisi Jade'in yanında oturuyordu. Polisler ondan hem korkuyor, hem de korkmuyorlardı. Çavuş Thwaites kelepçelenmemesini emrettiğinde amirlerine deli gözüyle bakmışlardı, fakat yolculuk olaysız tamamlandı. Jade Wong Bathurst'de hapsedilirken Sam O'Donnell'in ölüsü Kinross Mezarlığı'nda toprağa veriliyordu. Cenaze masrafları Theodora Jenkins ve onun gibi adamın yasını tutan birçok başka kadın tarafından üstlenilmişti. Rahip Peter Wilkins mezarın başında dokunaklı bir konuşma yaptı. Gerçekten Anna'ya zarar verdiyse cesedi kiliseye sokup Tanrı'yı gücen-

dirmemek en doğrusuydu. Yaşlı kadınlar da kara peçelerinin arkasında hiçkırarak cenazeyi izlediler.

Polisler, Sam O'Donnell'in kampingdeki çadırını ve etrafını olağanüstü bir dikkatle aradılsa da adamla Anna Kinross arasında bir ilişkiye işaret eden hiçbir şey bulamadılar. Kadın giysisine ait bir şey, süs eşyası veya bir adın başharfini taşıyan bir mendil, özetle hiçbir şey yoktu.

Çavuş Thwaites, Ruby'ye, "Boya kutularını açtık ve boşalttık, boya fırçalarını parçaladık, giysilerinin dikişlerini söktük, kulübesinin damındaki ağaç kabuklarının katlarının arasında bir şey saklamadığına da emin olduk," dedi. "Her tarafa baktığımıza yemin edebilirim, Bayan Costevan. Adamın derbeder bir hayat sürmediği de kesin. Kampingde yaşayan birine göre son derece düzenliydi, çamaşırlarını asmak için bir ip germiş. Çamaşır yıkamak için büyük bir küveti vardı. Yiyeceklerini karıncaların giremeyeceği teneke kutuların içinde saklıyormuş. Ayakkabı cilaları ve fırçaları, yatağının üstünde temiz çarşafı vardı. Çok temiz ve derli toplu bir adammış."

Yaşının her yılını gösteren Ruby, "Şimdi ne olacak?" diye sordu.

"Duyduğum kadarıyla sulh yargıçları onu suçlamakla görevlendirmişler ve ağır bir suç söz konusu olduğu için kefalet reddedilecekmiş."

Haber o vakte kadar Sydney'de duyulmuş ve gazetelerde Sam O'Donnell'in hangi organlarının kesilip ağzına tıklandığını belirtmemekle beraber, onları yemeye zorlandığını anlatarak bütün kanlı ayrıntıları basmışlardı. Başyazılarda ise Çinli hizmetkârlar kullanmanın tehlikeleri üzerinde yoğunlaşıyor, Sam O'Donnell'in ölümü, Çinlilerin Avustralya'ya göç etmelerine izin verilmesinin uygunsuzluğunun ek bir kanıtı olarak gösteriliyordu.

Günlük ve haftalık magazin gazeteleri ise ülkede yaşayan bütün Çinlilerin, Avustralya'da doğmuş olsalar bile, toptan sınırdışı edilmelerinden yanaydılar. Akıllı, uslu küçük dadının suçunu itiraf etmesi, ahlaksızlık kanıtı olarak algılanıyordu. Anna Kinross da her nedense "zekâca biraz geri" olarak betimlenirken okuyucular bunun, kızcağzın ikiyle ikiyi toplaya-

Dokunuş

bildiği, fakat on üçle yirmi dört için aynı şeyi yapamadığı anlamına geldiğini düşünüyorlardı.

Telgraf Avustralya anakarasının batısında bulunduğu sırada Alexander'in eline ulaştı. Yönetim kurulu üyelerine kısa bir süre sonra aralarında olacağını henüz haber vermemişti. Geçen yıllar gizlilik merakından hiçbir şey alıp götürmemişti. Gemisi, Jade'in suçlanmasından bir hafta sonra Sydney limanına girince, işadamları kendini, eyaletler arası gazetecilerle *Times* ve *NewYork Times* gibi denizaşırı ülkelerin yüksek tirajlı gazetelerinin serbest çalışan muhabirlerinin daha da şişirdiği itişip kakışan bir kalabalıkla çevrili buldu.

Kalabalık Alexander'in gözünü korkutmamıştı. Rıhtımda hazırlıksız bir basın toplantısı yaparak soruları, Sydney'de herkes ondan daha fazla bilgi sahibi olduğuna göre niçin rahatsız edildiğini sormak suretiyle atlatmayı bildi.

Summers patronunu karşılamak ve onu buharlı tramvayların uzağındaki George Sokağı'nda bulunan yeni oteline götürmek üzere limana gelmişti.

Alexander, "Ne oldu, Jim?" diye sordu. "Demek istediğim, gerçek olan nedir?"

Kendisine "Jim" diye hitap edilmesi Summers için büyük bir yenilikti. Yanıt vermeden önce gözlerini birkaç kere kırpıştırarak, "Jade, Anna'ya zarar veren adamı öldürdü," dedi.

"Anna'ya zarar veren adam mı, yoksa Anna'ya zarar verdiğini düşündüğü adam mı?"

"Suçlunun Sam O'Donnell olduğundan benim hiç şüphem yok, Sir Alexander. Anna köpeğime Çapkın dediği sırada oradaydım. Çocuğun yüzünü gördüm... mutluluktan uçuyor, gözleri köpeğin efendisini arıyordu. Sam O'Donnell'in Çapkın adında siyah bir çoban köpeğinin sahibi olduğunu bilmiş olsaydım, hemen anlardım. Ama Jade hemen anladı: Sam O'Donnell'le köpeğine Theodora Jenkins'in evinde rastlamıştı. Adam evin dış duvarını boyuyordu. Ben anlayana dek Jade elini çabuk tuttu."

dirmemek en doğrusuydu. Yaslı kadınlar da kara peçelerinin arkasında hıçkırarak cenazeyi izlediler.

Polisler, Sam O'Donnell'in kampingdeki çadırını ve etrafını olağanüstü bir dikkatle aradıysa da adamla Anna Kinross arasında bir ilişkiye işaret eden hiçbir şey bulamadılar. Kadın giysisine ait bir şey, süs eşyası veya bir adın başharfini taşıyan bir mendil, özetle hiçbir şey yoktu.

Çavuş Thwaites, Ruby'ye, "Boya kutularını açtık ve boşalttık, boya fırçalarını parçaladık, giysilerinin dikişlerini söktük, kulübesinin damındaki ağaç kabuklarının katlarının arasında bir şey saklamadığına da emin olduk," dedi. "Her tarafa baktığımıza yemin edebilirim, Bayan Costevan. Adamın derbeder bir hayat sürmediği de kesin. Kampingde yaşayan birine göre son derece düzenliydi, çamaşırlarını asmak için bir ip germiş. Çamaşır yıkamak için büyük bir küveti vardı. Yiyeceklerini karıncaların giremeyeceği teneke kutuların içinde saklıyormuş. Ayakkabı cıvaları ve fırçaları, yatağının üstünde temiz çarşafları vardı. Çok temiz ve derli toplu bir adammış."

Yaşının her yılını gösteren Ruby, "Şimdi ne olacak?" diye sordu.

"Duyduğum kadarıyla sulh yargıçları onu suçlamakla görevlendirilmişler ve ağır bir suç söz konusu olduğu için kefalet reddedilecekmiş."

Haber o vakte kadar Sydney'de duyulmuş ve gazetelerde Sam O'Donnell'in hangi organlarının kesilip ağzına tıklandığını belirtmemekle beraber, onları yemeye zorlandığını anlatarak bütün kanlı ayrıntıları basmışlardı. Başyazılarda ise Çinli hizmetkârlar kullanmanın tehlikeleri üzerinde yoğunlaşıyor, Sam O'Donnell'in ölümü, Çinlilerin Avustralya'ya göç etmelerine izin verilmesinin uygunsuzluğunun ek bir kanıtı olarak gösteriliyordu.

Günlük ve haftalık magazin gazeteleri ise ülkede yaşayan bütün Çinlilerin, Avustralya'da doğmuş olsalar bile, toptan sınırışı edilmelerinden yanaydılar. Akıllı, uslu küçük dadının suçunu itiraf etmesi, ahlaksızlık kanıtı olarak algılanıyordu. Anna Kinross da her nedense "zekâca biraz geri" olarak betimlenirken okuyucular bunun, kızcağızın ikiyle ikiyi toplaya-

Dokunuş

bildiği, fakat on üçle yirmi dört için aynı şeyi yapamadığı anlamına geldiğini düşünüyorlardı.

Telgraf Avustralya anakarasının batısında bulunduğu sırada Alexander'in eline ulaştı. Yönetim kurulu üyelerine kısa bir süre sonra aralarında olacağını henüz haber vermemişti. Geçen yıllar gizlilik merakından hiçbir şey alıp götürmemişti. Gemisi, Jade'in suçlanmasından bir hafta sonra Sydney limanına girince, işadamları kendini, eyaletler arası gazetecilerle *Times* ve *New York Times* gibi deniz aşırı ülkelerin yüksek tirajlı gazetelerinin serbest çalışan muhabirlerinin daha da şişirdiği itişip kakışan bir kalabalıkla çevrili buldu.

Kalabalık Alexander'in gözünü korkutmamıştı. Rıhtımda hazırlıksız bir basın toplantısı yaparak soruları, Sydney'de herkes ondan daha fazla bilgi sahibi olduğuna göre niçin rahatsız edildiğini sormak suretiyle atlatmayı bildi.

Summers patronunu karşılamak ve onu buharlı tramvayların uzağındaki George Sokağı'nda bulunan yeni oteline götürmek üzere limana gelmişti.

Alexander, "Ne oldu, Jim?" diye sordu. "Demek istediğim, gerçek olan nedir?"

Kendisine "Jim" diye hitap edilmesi Summers için büyük bir yenilikti. Yanıt vermeden önce gözlerini birkaç kere kırpıştırarak, "Jade, Anna'ya zarar veren adamı öldürdü," dedi.

"Anna'ya zarar veren adam mı, yoksa Anna'ya zarar verdiğini düşündüğü adam mı?"

"Suçlunun Sam O'Donnell olduğundan benim hiç şüphem yok, Sir Alexander. Anna köpeğime Çapkın dediği sırada oradaydım. Çocuğun yüzünü gördüm... mutluluktan uçuyor, gözleri köpeğin efendisini arıyordu. Sam O'Donnell'in Çapkın adında siyah bir çoban köpeğinin sahibi olduğunu bilmiş olsaydım, hemen anlardım. Ama Jade hemen anladı: Sam O'Donnell'le köpeğine Theodora Jenkins'in evinde rastlamıştı. Adam evin dış duvarını boyuyordu. Ben anlayana dek Jade elini çabuk tuttu."

Colleen McCullough

Alexander, adamının yüzüne bakarak içini çekti. "Berbat bir durum, değil mi? Anladığım kadarıyla başka bir ipucu bulunmamış."

"Bulunmadı efendim. Adam çok dikkatli davranmış."

"Jade'i kurtarabilir miyiz dersin?"

"Hiçbir umut yok efendim. Onun arkasında siz bulunduğunuz halde."

"Demek ki ailemi en kötü olasılığa hazırlamak gerekiyor."

"Evet, efendim."

"Zavallı, keşke şüphelerini sana ya da Ruby'ye açıklasaydı!"

Summers biraz çekingen bir tavırla, "İşin eninde sonunda Anna'ya karşı o alçağın sözüne dayanacağını biliyordu ve Anna'nın bu işe karıştırılmamasının daha iyi olacağına karar vermişti."

"Evet, buna eminim. Zavallı Jade'cik. Ona çok şey borçluyum."

"Bunun Jade'in aklından geçtiğini sanmıyorum. Ne yaptıysa Anna için yaptı, yalnız Anna için!"

"Lime ve Milliken kimi önerdiler?"

"Sir Eustace Hythe-Bottomley'i efendim. Yaşlıca bir hukukçudur. Onun için bütün Avustralya'nın en seçkin ağır ceza avukatı olduğunu söylemek abartılı olmaz," dedi Summers.

Alexander, Kinross'a gitmek üzere Sydney'den yola çıkmadan önce elinden gelen her şeyi yapmıştı. Sir Eustace sanığın itirafını geri almaması durumunda ölüm cezasını kaçınılmaz görüyordu. Alexander, görevlendirilecek yargıcin makul biri olması ve yargılamanın Sydney yerine gizli olarak Bathurst'de yapılmasını garantilemek için bütün bağlantılarını kullandı. Sir Eustace vakit kaybetmeden Alexander'ın özel vagonunda Lithgow'a kadar yolculuk etti. Alexander'ın vagonu orada Kinross trenine bağlanmak üzere ayrıldı. Kalabalık personeli ikinci sınıf bir vagona tıklarken, avukat, birinci sınıf bir kompartımanda Bathurst'e tek başına devam etti ve orada İngiliz yasalarının sömürgelerdeki uygulamaları üzerinde uzun uzadıya kafa yormaya hazırlandı.

Dokunuş

Bathurst cezaevinde Jade'le yaptığı görüşme sonuç vermedi. Avukatın tüm dil dökmelerine ve yalvarıp yakarmalarına karşın kadın yola gelmedi: itirafını geri almayacaktı, yaptığı işle gurur duyuyordu, bebeği Anna'nın intikamı alınmıştı.

Alexander, Kinross istasyonuna gelince peronda yalnız Ruby'yi onu bekler buldu.

Metresinin görünümü onda şok etkisi yaptı; acaba ben de onun kadar yaşlı gözüküyor muyum? Ruby'nin saçları o harika rengini kaybetmemişti, ama o kadar çok kilo almıştı ki gözleri yumuk yumuk etlerin arasında kayboluyordu, beli kalmamış gibiydi, parmakları da tombul sosislerle benzemişti. Alexander buna rağmen onu öptü, koluna girdi ve onunla bekleme salona yürüdü.

İstasyon binasının dışında, "Senin oraya mı, yoksa konağa mı gidelim?" diye sordu.

Ruby, "Şimdilik benim oraya gidelim," dedi. "Seninle Elizabeth veya Nell'le konuşamayacağın bazı şeyleri konuşmalıyız."

Alexander, işgücünün yarılanmasına rağmen şehrin eskisinden farklı gözükmediğini görerek rahatladı. Sokakları temiz ve düzgün, binaları bakımlıydı, Kinross Meydanı'nın çiçek tarhları yaz sonunun yıldız ve kadife çiçekleriyle krizantemlerine boğulmuştu. Sarı, turuncu, krem ve kırmızı bir renk cümbüşü. Güzel! Sung Po'nun bahçıvanları emrettiğini yapmışlar, yapay bir bayırı oyarak içine dev bir mekanizma gömmüşlerdi. Bu, çiçek saatinin üçer metrelik göstergelerini her yarım günün on iki saati boyunca yürütüyor, parlak renkli yapraklarla minik goncalar Romen rakamlarını, kadranı ve ağır göstergeleri ayırt ediyorlardı. Dahası, saat dakikası dakikasına doğruydu: öğleden sonranın dört buçuğuydu. Bando yeri de yeni boyanmıştı, boyayan O'Donnell miydi yoksa Scripps salağı mı? Yolların iki yanını çeviren ağaçlar büyümüş, mersin ağaçları göz kamaştırıcı çiçekler açmıştı; melaleuka'ların kabukları kat kat soyulan boyaları hatıra getiriyordu. Yapma Alexander, boyayla ilgisi olmayan benzetmeler de nereden aklına gelir!

Adımı taşıyan yeri ne kadar özlemişti ve içinde olduğu anda oradan kurtulmayı ne kadar istiyordu. İnsanlar sanki niçin yapmaları gereken şeyleri yapmazlar, hayatlarını mantık, akıl ve sağduyu doğrultusunda yaşamazlardı? Niçin şeytan arabaları gibi sıcak bir yaz gününün dalgalarıyla anaförlerine kapılıp sürüklenirlerdi? Niçin kocalar karılarını sevmemezler, niçin karılar kocalarını sevmemezler, çocuklar da herkesi sevmemezlerdi? Niçin insanların arasındaki farklar paylaştıklarından ağır basıyordu? Niçin bedenler, onları motive eden akıllardan daha fazla yaşlanmalılar? Niçin etrafım o kadar kalabalıkken ben o kadar yalnızım? Niçin ateş gürül gürül yandığı halde, alevler giderek sönükleşiyor?

Ruby, "Şişmanladım," diyerek oturma odasında bir sedire çöktü ve safran renginde bir cisimle yelpazelenmeye başladı.

Alexander, onun karşısına oturarak, "Evet, şişmansın," dedi.

"Bu seni sıkıyor mu, Alexander?"

"Evet."

"Öyleyse bu işin vücuduma çok yaramasına şükretmeliyim."

"Meğer aramızda bir canavar varmış."

"Şehrin yarısının hiç de canavar olmayıp sadece zararsız bir işçi olduğuna inandığı çok kurnaz bir canavar."

"Theodora Jenkins gibi sersemlerin gözbebeğiymi."

"Doğru. Adam, onu ölçüp biçti, onu kendisine âşık etmekten zevk aldı. Aslında yaşlıca bakireleri veya dulları arzulamıyor, ama onları ne kadar heyecanlandırıldığını gördükçe herhalde mastürbasyon yapıyordu."

"Elizabeth nasıl? Ya Nell?"

"Elizabeth her zamanki gibi. Ama Nell babasını görmeye can atıyor."

"Ya Anna?"

"Bir ay sonra doğuracak."

"En azından bebeğin soyunu biliyoruz."

"Buna emin misin?"

"Summers, adamın Sam O'Donnell olduğundan hiç kuşku duymuyor. Anna köpeği tanıdığı zaman oradaydı ve bence o ara Anna'nın yüzünü Jade'den de fazla gördü."

Dokunuş

"Daha önemlisi şu, Ruby: Jade'in asılacağını Elizabeth'e nasıl söyleyeceğim?"

Kadının yüzü değişti, kırış kırış oldu. "N'olur, öyle deme Alexander!" "Söylenmesi lazım."

"Ama... ama... nasıl bu kadar *emin* olabilirsin?"

Alexander parmaklarını bir cebinin içinde dolaştırdı ve ince bir puro çıkardı. "Bugünlerde puro içmiyor musun?"

"İçiyorum. Bir tane bana da ver! Nasıl bu kadar *emin* olabiliyorsun?"

"Çünkü Jade siyasal bir koz. Gerek Serbest Tacirlerle Korumacılar, gerekse şimdilerde kendilerine İşçi Partisi diyen sendikacılar, Çinlilere karşı olduklarını, zamanı gelince itaat edip Çinlilerden kurtulacaklarını millete göstermek ihtiyacındalar. Avustralya doğumlu da olsa zavallı bir Çinli melezi kızın, ağza alınmayacak kadar korkunç bir cürüm yüzünden asılması kadar duygularını ne okşayabilir? Erkeklerle karşı işlenmiş bir cürüm, Ruby. İğdiş edilme, erkekleğin yok edilmesi! Kurbanı olan adam beyazdı, ona karşı ise zekâ özürlü kızımın köpeğini tanıması dışında herhangi bir kanıt da yoktu. Duruşma halka kapalı olarak yapılırsa, jüri de bulunmasa dahi, Anna mahkemeye çağırılıp ifade verebilir mi? Tabi ki hayır! Yargıç hükmü bildirmeden önce herhangi bir tanığı ifade vermeye çağırabilir, ama Anna'yı çağırması bir maskaralık olarak görülür."

Kadının gözyaşları pişmemiş hamurun içinden sızıyormuş gibi görünüyordu. Alexander fena oldu, metresine arzusun katresini bile duyamadığının farkına varıyordu. "Beni kimsesiz bırakma," diye sessizce feryat etti.

Ama feryadı kime ettiğinin farkında değildi.

Ruby purosunu ucunu bir tablanın içinde ezerek söndürdü. "Git, Alexander," dedi. "Lütfen git. Jade, Sam Wong'un en büyük kızıdır ve ben onu seviyorum."

Alexander dosdoğru teleferiğe gitti ve vagonu dağın tepesine çıkardı. Oturacak yerlerin hepsi aşağıdaki Kinross'a bakıyordu. Mavi, leylak ve inci renginde gölgeler sanki bir göldü. Bacaların dumanının buna eklediği karanlık Kuzey Denizi grisi katman, yeni demir savaş gemilerinin bo-

yandığı renkti. Bu gemiler daha kısa birkaç ay önce onu büyülüyordu. Sanki başka bir hayatta.

Elizabeth kütüphanesinde oturuyordu. Yeniydi bu. Alexander, karısının daha önce orada oturmayı yeğlediğini hiç hatırlamıyordu. Şimdilerde kaç yaşındaydı? Eylülde otuz üç yaşını doldurmuştu. Kendi kırk sekizinci yaş gününe ise sadece birkaç hafta kalmıştı. Elizabeth'in hayatının yarısı kadar bir süredir evliydi. Buna bir ebediyet demişti genç kadın. Ebediyet esnek olduğu takdirde öyleydi de, zaten olmadığını kim iddia edebilirdi? Ebediyetin süresiyle bir toplu iğnenin başının üstünde dans edebilen meleklerin sayısı arasındaki fark ne kadardı? Filozoflara layık bir tartışma konusu.

Elizabeth geçen yılların Alexander'ın lehine işlediğini düşünüyordu. Beyaz tellerle kırçillaşmış gri saçların bir erekte bu kadar çekici olabilirken, bir kadında nasıl oluyor da bu kadar çirkin gözükebildiğini merak ediyordu. Adamın ince ve derli toplu vücudu sarkmamış ve çökmemişti, dahası, bir delikanlının zarafeti ve çevikliğiyle yürüyordu. Lee gibi. Yüzündeki çizgiler yaşının değil, deneyimlerinin aynasıydı. Büyük bir heykeltıraşa büstünü yaptırmaya onu zorlamak birden Elizabeth'in aklından geçti. Tunçtan mı olsaydı? Hayır. Mermerden mi? O da hayır. Granitten olmalıydı. Alexander'ın taşıydı granit.

Erkeğin kara gözlerinde yeni bir anlam vardı. Bezginlikle kederin birbirine karıştığı ve başarıdan çok hayal kırıklığının beslediği amansız bir kararlılığın oluşturduğu bir anlam. Bu olay onu yıkamaz. Hiçbir şey yıkamaz zaten. Hayatın yolu üstüne çıkardığı her fırtınayı atlatacaktır o, atlatacaktır çünkü özü granit.

Alexander, karısının yanağını öperek, "Nasılsın?" diye sordu.

Elizabeth, "İyiyim," diye yanıt verdi. Bu acele öpücüğün acısı yüreğine ok gibi saplanmıştı.

"Evet. Olanlar düşünülürse iyi görünüyor sayılırsın."

"Korkarım, akşam yemeğine daha vakit var. Ne zaman geleceğine emin olmadığım için Chang birkaç dakika içinde hazırlayabileceği bir Çin

Dokunuş

yemeği menüsü planladı." Genç kadın ayağa kalktı. "Şeri mi içersin, viski mi?"

"Şeri olsun lütfen."

Elizabeth büyükçe iki şarap kadehini ağzına kadar doldurdu, kadehlerden birini kocasına götürdü, ikincisini de alarak az önce oturduğu koltuğa döndü. İçkisinden bir damla aldıktan sonra, "Şerinin niçin o kadar küçük kadehlerde ikram edildiğini hiç anlamamışımdır," dedi. "İnsan kadeh doldurmak için ikide birde yerinden fırlamak zorunda kalıyor. Ama bu şekilde rahatça oturulabiliyor."

"Bu akıllıca bir yenilik, Elizabeth. Seni içten onaylıyorum."

Erkek, bir yandan amontillado'nun kokusunu içine çektikten sonra dilinin üstünde yuvarlarken kadehinin kenarının üzerinden karısını inceliyordu. Elizabeth giderek güzelleşiyordu. Alexander, onu her görüşünde güzelliğine yeni ve kusursuz bir özelliğin eklendiğini görerek şaşırıyordu. Değişiklik başını tutuş tarzında da olabiliyordu, ağzının köşelerindeki minicik bir çift çizgide de. Mor elbisenin içindeki vücudu şehvet uyandıran bir dolgunlukta olmakla beraber, bir damla bile fazla yağı yoktu. Kocasının aldığı yüzüklerle bezeli elleri su çiçeklerini hatıra getiriyor, düşüncelerinin akıntısına kapılarak eğilip bükülüyor, açılıp kapanıyordu.

Alexander, onun aklından geçenleri bilmiyordu tabi. Düşüncelerini hiçbir zaman ona açmazdı. Elizabeth başlı başına bir gizemdi. Küçük fare sessiz bir aslana dönüşmüş, ama öyle de kalmamıştı. Karısının şimdi ne olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu Alexander'ın.

Şeriye sonunda boğazından aşağı kaymaya terk ederek, "Jade'i benimle konuşmak ister misin?" diye sordu.

"Konuyu şimdiye kadar dünyanın yarısıyla konuştuğuna eminim, onun için sence bir sakıncası yoksa bırakalım. Sonun ne olacağını ikimiz de biliyoruz, kelimeler bir kez insanın ağzından çıktıktan sonra geri alınmazlar. Yerlerinde kalıp insanın kafasının içinde zil gibi çın çın öterler." Genç kadının gözleri bir an ağlayacakmış gibi buğulandı. "Düşünülmesi bile dayanılır gibi değil." Hemen arkasından yaşlar gözlerinden kayboldu ve kocasına gülümsedi. "Nell bir dakikaya kadar burada olacak. Ona ne

kadar güzelleştiğini söyleyerek gönlünü al, Alexander. Senin tarafından beğenilmeye öyle can atıyor ki."

Tam o sırada bir yönetmenin sinyalini almış gibi Nell içeri girdi.

Alexander karşısında bir kadının bedeni içinde kendini görür gibi oldu. Yeni bir deneyim değil, fakat alışılmışın dışında. Nell, babasının altı aylık yokluğu zarfında boy atmış, küçük kızlıktan kadınlığa geçmişti. Alexander'ın siyah saçları kızının başının tepesinde toplanmıştı. Şehvetli olduğu kadar kararlı gözükten geniş, fakat ince dudaklı ağzını yanaklarında da dikkati çeken hafif bir pembeye boyamıştı. Alexander'ın uzun ve biraz çökük yüzü Nell'de çekici gözüküyor, ama aynı zamanda hafife alınacak biri olmadığını dünyaya ilan ediyordu. Ve de otoriter olduğunu. Cildi pürüzsüz ve boynunun aşağısına kadar sağlıklı bir güneş yanıyordu, ama ondan aşağısı sedef gibiydi. Annesi gibi o da krinolin etekleri terk ederek arkada önden daha kabarık olan yeni modayı benimsemişti. Elbisesi fırtına bulutları renginde bir ipeklidendi. Ruby türünde iri göğüslü bir genç kadın olmadığı gibi, annesi gibi kusursuz oranları olan bir vücudun sahibi de değildi, ama yuvarlağımsı inceliğiyle gayet rahat görünüyordu. Ayrıca Elizabeth'in kuğu boynunu da almıştı.

Alexander elindeki kadehi bıraktı, kalkıp kızına doğru yürüdü, onu önce gülümseyerek uzağında tuttu, sonra birden bağrına bastı. Elizabeth, kocasının omzunun üzerinden Nell'in yüzünü görebiliyordu. Genç kız çenesini babasının ceketine yapıştırmış, gür kirpikli gözlerini kapamıştı. Ölçüsüz bir mutluluğun portresiydi.

Alexander, "Harika görünüyorsun, Nell," diyerek onu öptü, sonra kendi oturduğu koltuğun yanındaki koltuğa götürdü. "Bu genç hanım bir şeri içer mi?" diye sordu.

"Evet, baba, lütfen. On beş yaşındayım artık. Annem biraz şarap içmesini öğrenmem gerektiğini söylüyor." Babasına çevrili gözleri pırıl pırıl parlıyordu. "Önemli olan birazdan daha fazla içmemek."

"Onun için de şerini bir şeri kadehiyle içeceksin." Alexander kadehini ni şerefe kaldırdı. Elizabeth de onu taklit etmişti. Alexander, "Güzel kızı-

Dokunuş

mız Eleanor'un şerefine içiyorum," dedi. "Şansı da yüzü kadar güzel olsun."

Elizabeth de aynı dileği tekrarladı. "Şansı da yüzü kadar güzel olsun."

Bir yerin havasına daima duyarlı olan Nell, Jade'den ve sorunlarından söz etmedi. Bunun yerine babasını, Ruby'nin ona verdiği işle ilgili öykülerle oyalamaya girişti. Yerine göre kendi kendisiyle alay etmeyi beceriyordu. Babasına yaptığı bir falsoyu ya da hatayı anlatıyor, ona kadın gözüyle bakmayan erkeklerin arasında çalışmanın ne kadar zevkli olduğunu vurguluyordu.

"Bazı ivedi durumlarda yalnız Nell Kinross'un çözümü bulabilmesinin sayesinde oldu bu," dedi.

Bundan sonra siyanür rafinerisinde karşılaştıkları güçlükleri, doğru elektrik akımıyla alternatif elektrik akımının ayrı ayrı yararlı nitelikleri hakkında babasıyla hararetli bir tartışmaya girişti. Alternatif akımın savunucuları daha genç adamlardı; Alexander ise alternatif akımın yararlılığının abartılı olduğunu ve kullanımının israf olacağını düşünüyordu.

"Babacığım, Ferranti alternatif akımın daha randımanlı olduğunu kanıtladı. Telefonlarla ampullerden daha büyük şeyleri çalıştırabileceğini de. Elektrik motorları zavallı şeyler, ama yakında alternatif akımın kullanımı sayesinde teleferiğimizi çalıştıracak kadar güçlü elektrik motorları olacağına yemin ederim!" Nell'in yüzü o günlerin beklentisi içinde heyecanla ışıldıyordu.

"Ama alternatif akımı bataryalarda depolayamazsın, kızım, oysa depolamak zorundasın. Alternatörler dinamoları sürekli çalıştırmak anlamına gelir, ki bu korkunç bir savurganlık olur. Akümülatörler olmayınca bir dinamo arıza yaptığı anda bütün elektrik üretimi durur, dinamoların bu marifetini ise bilmeyen yok."

"Bunun sebeplerinden biri, sersemlerin alternatörleri seri halinde bağlamaları, oysa paralel olarak bağlanmaları gerekir. Bekle de gör, babacığım! Endüstri bir gün yalnız alternatif akımın sağlayabileceği yüksek voltajları ve transformatörleri gereksinecek!"

Bu keyifli tartışma süregelirken Elizabeth, matematiği kavrayışı babasınınkinden de üstün ve mekanik bilgisi olağanüstü olan bu gerçekten harikulade genç kızı dinliyordu. Alexander hiç değilse Nell'de kendisiyle ortak yanları olan birini bulmuştu; babasının özünü çözen anahtara sahipti Nell. Granite karşı granit. Elizabeth, baba, kız arasındaki mücadelenin ileride devasa olacağını tahmin ediyordu. Nell'in sadece zamana ihtiyacı vardı.

Geç gelişini geçerli bir bahane olarak kullanan Alexander, Anna'yı görmeyi ertesi sabaha erteledi.

Elizabeth, onunla bebek odasına yürürken, "Anna mutlu değil," diye açıkladı. "Jade'i istiyor, biz de Jade'in niçin yanında olamayacağını ona anlatamıyoruz."

Küçük kızının görünümü Alexander'ın üzerinde şok etkisi yaptı. Unuttuğu güzellik, hayal gücünün bulanıklaştırdığı yüzünün salt normalliği ve bol bir entarinin altından fıskırmış şiş karın.

Ama kızı en azından onu tanıdı, birkaç kez, "Babacım!" diye tekrarladı, arkasından da, "Jade'i istiyorum," diye ulumaya başladı. Kelebek Kanat, onu avutmaya çalışınca hiddetle kenara itildi. Ulumalar ve ağlamalar azınca Alexander odadan çıktı. Kendine bakmayan ve başkasının bakmasına da direnen gebe bir kadının dayanılmaz kokusuna daha fazla karşı koyamamıştı.

Koridorda, "Bu ne iştir," diye söylendi.

"Öyle."

"Genç Wyler ne zaman geliyor?"

"Üç haftaya kadar. Sydney'deki hastalarıyla Sir Edward ilgileniyor."

"Beraberinde bir ebe getiriyor mu?"

"Hayır. Minnie Collins'in işinin ehli olduğunu söyledi."

"Anladığım kadarıyla Anna Nell'in onu görmesine izin vermiyormuş."

Elizabeth derin bir göğüs geçirdi. "Ne yazık ki öyle."

Dr. Wyler'in nisan sonunda gelişinden iki gün sonra Anna'nın doğum sancıları başladı. Geçirdiği her sancı nöbeti boyunca avazı çıktığı ka-

dar bağıyor, o denli çırpınıyor ve sağa sola tekmeler atıyordu ki doktor sonunda onu bağlamak zorunda kaldı. Ne o, ne de Minnie Collins, onlarla işbirliği yapmak, dayanmak, tavsiyeleri dinlemek zorunda olduğunu zavallı Anna'nın kafasına sokabildiler. Anna'nın bütün bildiği, tamamen yabancı olduğu müthiş acılar çektiğiydi ve bunlara çılgınlar gibi aralıksız cıyaklıyarak karşı koyuyordu.

Sancıları son evresine girince Dr. Wyler kloroforma başvurdu, yirmi dakika sonra da doktor doğum kanalından iri ve sağlıklı bir kız bebek çıkardı. Rengi pembe ve sağlıklı, akciğerleri mükemmel durumdaydı. Kızının yanından ayrılmamış bulunan Elizabeth, o kadar istenmemiş olan ve o ana kadar tatsız karşılanan bu yeni insana gülümseyerek bakmaktan kendini alamıyordu. Ne çare ki minik yavru annesini, babasını kendisi seçmemişti, bu yüzden de cezalandırılması haksızlık olurdu.

Anna'nın sağlıklı bir bebek doğurduğunu ve kendisinin de iyi olduğunu duyunca babası homurdanmakla yetindi.

Elizabeth, "Bir ad düşündün mü?" diye sordu.

Alexander omuzlarını silkti. "Ne ad istersen ver."

Elizabeth, arada kısa bir tireyle Mary-Isabelle üzerinde karar kıldı, fakat bu ad, Anna yarı baygın ve bitkin halde yattığı sürece geçerli oldu. Bu da altı saatten uzun sürmedi. Zekâ özürlü de olsa Anna bedenlen güçlü ve sağlıklıydı. Dahası, memelerinden bol süt geliyordu.

Dr. Wyler Minnie'ye, "Bebeği ver de emzirsin," dedi.

Minnie'nin ağzı açık kalmıştı. "Ne yapılacağını bilemeyecek ki!" diye geveledi.

"Yine de deneyebiliriz, Minnie. Sen dediğimi yap."

Minnie bebeği kundağından sıyrarak yatağında uslu uslu yatan Anna'ya uzattı. Önce şaşırان Anna, hareket halindeki minik yüze baktı, arkasından bütün yüzüne yayılan bir gülümsemeyle, "Bebeğim Dolly!" diye bağırdı. "Dolly!"

Dr. Wyler yaşanan gözlerini kırıştıtararak, "Evet, senin bebeğin Dolly," dedi. Sonra ebeye döndü. "Dolly'yi annesinin göğsüne daya, Minnie."

Colleen McCullough

Minnie, Anna'nın geceliğinin göğsünü açarak kızın bir memesini meydana çıkardı. Anna'nın kollarını yukarı kaldırdı ve bebekle Anna'yı birbirine yaklaştırdı. Bebek aranıp meme başını bulunca ve süt emmeye başlayınca Anna'nın yüzünde büyük bir değişiklik görüldü.

"Dolly!" diye bağırdı. "Dolly! Benim Dolly'm! Çok güzel!"

Bir şeye ilk kez bir nitelik yakıştırıyordu.

Elizabeth'le Kelebek Kanat ağlayarak bakiştılar. Anna artık Jade'i unutabilecekti, kendi bebeği vardı şimdi ve onu kabullenmişti.

Sir Alexander Kinross torununun doğumunu Kinross Belediyesi'nde kaydettirirken kızının adını Anna Kinross olarak kütüğe geçirtmiş, baba olarak da "S. O'Donnell" diye yazmıştı.

Eve dönerken uğradığı otelde, "Anlaşılan, Tanrı bana yalnız piçler nasip ediyor," dedi ve omuzlarını silkerek ekledi. "Üstelik evlatlarımlın hepsi de kız."

Ruby, Alexander'in sözlerine alınarak kilo vermeye başlamıştı, ama fazla hızlı olarak. Gençlik esnekliğinden yoksun kalmış cildi çenesinin ve tekrar ortaya çıkan gözlerinin altında sarkmaya başlamıştı. Kadın her sabah aynada hindi boynuna ve üst kollarıyla yanaklarındaki ince çizgiler ağına bakarken, onu daha ne kadar zaman tutabileceğim, diye düşünüyordu. Ama göğüsleri diklikleriyle diriliklerinden bir şey kaybetmemişlerdi, poposunda da selülit çukurlarından eser yoktu. Bunlar bozulmadığı sürece onu tutabilirim, diye aklından geçirdi. Ama âdetlerim azalıyor, saçlarım da seyreliyor. Yakında tam bir kocakarıya döneceğim."

Erkeğe her zamanki gibi zevk veriyor gözüken sevişmelerinden sonra Alexander'e, "Yurtdışında ne yaptığını, nerelere gittiğini söylemeyecek misin?" dedi. "Yola çıkmadan önce ağzını her zamankinden fazla sıkı tutun."

Alexander yatağın içinde oturdu ve kollarını doladığı dizlerine çenesini dayadı. "Birini bulmaya gittim," dedi. "Honorina Brown'u bulmak istiyordum."

Ruby ağzının kuruduğunu hissederek, "Peki, onu buldun mu?" diye sordu.

Dokunuş

"Hayır. Oysa onu gebe bırakmış olabileceğimi, Indiana'daki yüz dönümlük çiftliğinde bana belki de bir oğul doğurduğunu ummuştum. Fakat çiftliğin şimdiki sahipleri orasını önceki sahiplerden, onlar da onlardan öncekilerden satın almışlardı. Hiç kimse Honoria Brown'u anımsamıyordu. Bunun üzerine Pinkerton ajansından bir detektifi Honoria'yı bulmakla görevlendirdim. Haber bana İngiltere'de olduğum sırada ulaştı. Honoria birisiyle evlenmiş ve 1866'da Chicago'ya taşınmış, o sırada çocuğu yokmuş. O tarihten sonra birkaç doğum yapmış, ama 1879'da ölmüş, kocası da bir yıl sonra başkasıyla evlenmiş. Çocuklar, herhalde üvey annelerini sevmedikleri için sağa, sola dağılmışlar. Pinkerton'un adamı onların bulunmasını isteyip istemediğimi sorunca istemediğimi söyledim ve Pinkerton'a borcumu ödedim."

"Çok üzüldüm, Alexander!" Ruby yataktan kalkarak arkasına fırfırlı bir sabahlık geçirdi. "Peki, başka ne yaptın?"

"Yaptıklarımı yönetim kuruluna rapor ettim bile, Ruby."

"Çok resmi olarak." Tekrar konuştuğunda Ruby'nin sesi titriyordu. "Lee hakkında bir şey duydun mu?"

"Evet." Alexander giyinmeye başlamıştı. "İşleri tıkrında. Asya'nın çeşitli köşelerindeki eski okul arkadaşlarına uğraması sayesinde. Seylan'daki madenimde çalıştırmak için Himalaya yöresinden bir yerli kabilisini ithal etmeyi düşünüyordum. Fakat Lee benden önce davranarak o yerlileri kendi ülkelerinde pırlanta aramakla görevlendirmiş. Racanın oğlu, bu iş için babasının iznini elde etmede Lee'ye çok yardımcı olmuş, ama bir bedel karşılığında tabi. Kârın yüzde ellisi karşılığında, ki hiç de fena değil. Lee oradan İngiltere'ye gitmiş ve İngiltere Bankası'nda Maudling'i görmüş, bu İngiliz müesseseleri emeklilik diye bir şey bilmiyorlar. Bu Maudling bankanın kendi kadar eski olmalı. Apocalypse Şirketleri hesabına yaptığı çalışmalar sayesinde şimdi bankanın yönetim kurulunda. Lee de benim gibi yeni demir savaş gemileriyle, özellikle de motorlarıyla ilgileniyor. Parsons adında bir adam yeni bir buhar makinesi geliştirmek üzere.... adına türbin diyor."

Colleen McCullough

Ruby'nin saçlarını düzeltmesi sona ermişti. Onları eskisinden de sıkı olarak arkaya çekerek topuz şeklinde toplamıştı, bu saç modelinin yüzünü gerginleştirdiğini, kırıksıkları da azalttığını keşfetmişti. "Görünüşe bakılırsa Lee seni kıl payı yenmek üzere, Alexander."

"Ondan şüphen olmasın! Ama sen herhalde bütün bunları biliyorsun, Ruby. Sana mektup yazıyordu."

Ruby yüzünü buruşturdu. Elbisesinin içine girmekte çektiği güçlükten mi, yoksa Lee adma mı olduğunu Alexander kestiremedi. Ruby, "Lee bana muntazaman yazıyor. Ama sadece sağlıklı olduğunu ve garip bir yerden başka bir garip yere gitmek üzere olduğunu bildiren iki veya üç satırı geçmeyen notlar," dedi. "Sanki Kinross'un kendisine hatırlatılmasından nefret ediyor. Nişanlandığını veya evlendiğini bana bildireceğini hep ümit ediyorum, ama nafile."

Alexander, "Kadınlar onun elinde oyuncaktan farksız," diye alayla belirtti. Ruby'ye bakarak kaşlarını çattı. "Giyim tarzını değiştirmişsin, sevgilim. O görkemli saten tuvaletlerini özledim."

Ruby boy aynasında elbisesine yüzünü buruşturarak baktı. Eteği yerleri süpürmüyordu, beli penslerle oturtulmamıştı, göğüs kısmı kapalıydı. Çok sade ve oldukça sıkıydı, kurdele gibi dokunmuş ipekli bir kumaştandı, fakat en kötüsü moda olan o çirkin safra rengindeydi. "Benim yaşımda bir kadın o senin istediğin modellerin içinde gülünç gözükür, sevgilim," dedi. "Hem kimse artık kabarık etekler giymiyor. Tüylerin modası geçti, dekolterler kapalı, günün modası ise koyun buduna benzer kabarık kollar. İğrenç, değil mi! Lüks tuvaletlerin dışındaki modeller hep yün veya tüvit, ille ipekli giyilecekse de grogren dedikleri bu kurdele gibi kumaştan. Yaşlı bir sürtüğün yaşlı bir sürtüğe benzemesi olacak şey değil."

Alexander gülümsedi. "Bana kalırsa, kadın modası zamanın bir aynası. Zamanlar kötü, daha da kötü olacak. Ekonomik bir gerileme dönemindeyiz, hem bu, dünyanın bu bölümüyle sınırlı da değil. Onun için kadınlar sevimsiz renklerde daha gösterişsiz elbiseler giyiyor ve son derece çirkin şapkalarla geziyorlar."

Dokunuş

Ruby sevgilisinin koluna girerek, "Sade elbiselerle donuk renkler neyse, ama çirkin bir şapka giymeyi kesinlikle reddediyorum," dedi.

Erkek şaşırarak, "Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

Ruby yüzüne masum bir anlam verdi. "Seninle dağın tepesine tabi. Dolly'yi dünden beri görmedim." Birden durakladı. "Jade'e bebeğin haberini yolladın mı?"

"Bu işi bebek doğar doğmaz Elizabeth yaptı."

"Ona mesajlar ulaştırmak zor mu?"

"Mesajları yollayan Sir Alexander Kinross'un ailesi ise hayır."

"Duruşmasına ne kadar zaman var?"

"Temmuzda başlayacak."

"Oysa daha mayıs başındayız. Zavallı kızcağız."

"Haklısın."

Kinrossların Çinli dadısıyla işlediği cinayet Bede Evans Talgarth'ı hemen hiç etkilememişti. İşçi hareketini karıştıran olağandışı bir dizi olay genç adamı harekete geçirmişti. Kurnaz ve gayretli bir Lancashire'li olan Peter Brennan, desteklediği işçi hareketinin siyasi geleceğini umutlu görerek programının bir taslağını hazırlamaya girişmişti ki 1890 Ağustos-u'nun büyük grevi araya girdi. Bununla birlikte, greve karışmış sendikaların ezici yenilgisi işçi liderlerini alelade beyaz işçi için parlamentoda temsil aramaya tetikledi. 1890 Ekimi'nde Batı Sydney'de özel bir seçim yapıldı. İşçi hareketi sendikanın onayladığı bir adayla bunu tartıştı, bu aday ise ezici bir zafer kazandı. 1892'de yapılacak olan Yeni Güney Galler genel seçimleri için meydan hazır, işçi hareketinin hazırlanması ve adaylarının kimliği hakkındaki grup içi çekişmelerin geride kalması için de yeterince vakit vardı.

Tecim ve Emek Konseyi resmi işçi siyasi programını 1891 Nisanı'nda, yani gelecek seçimlerden tam bir yıl önce tamamladı. İçeriğinde seçimlere ilişkin eşitsizliklerin ortadan kaldırılması, herkes için bedava öğretim, sendika hedeflerinin yerine getirilmesi, ulusal bir banka ve Çinlilerin Avustralya'da üretime geçmelerini engellemek için bir sürü önlem

vardı. Delegeler vergilendirme bahsinde daha bölünmüşler; bazıları bir arazi vergisinin gereğini savunurken başkaları, her şeyi ve herkesi kapsayan tek bir vergiden yanaydılar. Program yerel hükümetlerde reformu kapsayacak biçimde genişletilince yeni bir siyasi parti ortaya çıktı; adı İşçi Seçmenler İttifakı'ydı ve zaman içinde Avustralya İşçi Partisi'ne dönüşecekti.

Derken olası felaket patlak verdi. Yeni Güney Galler Avam Kamarası Sir Henry Parkes'in Serbest Ticaret Partisi'nin güven oyu alamayışına tanık oldu. Bu, genel valinin parlamentoyu dağıtmasına ve 17 Haziran'la 3 Temmuz 1891 arasındaki üç hafta içinde yeni seçimlerin yapılmasını istemesine yol açtı. Bu erken seçim beklenenden bir yıl öncesine rastlıyordu.

İşçi İttifakı her seçim bölgesine adaylar ayarlamak için kolları sıvadı; bu ise 300.000 mil karelik bir devlette hiç de kolay bir iş değildi. Zengin kişilerle dolu seçim bölgeleri çekişme konusu olacak değildi, ama olacaklar da vardı. Uzak kırsal kesimlerdeki seçim bölgeleriyle telgraf yoluyla bağlantı kurmak ya da merkez komitesi üyeleri tarafından ziyaret edilmeleri gerekiyordu. Bu da trenler, arabalar, hatta at üstünde günler sürecektir bir yolculuk anlamına geliyordu. Seçimler bu nedenle üç haftalık bir süreye yayılmıştı.

Sydney'e günlerce uzaklıktaki Bourke seçim bölgesi şehir sorunlarını umursamıyordu. Başlıca kaygıları, Afganlarla develerinin ithali ve bunların bütün nakliye işlerini Avustralya'nın öküz ahırlarıyla ağır yük arabalarından çalmasıydı. Şehir kodamanlarıyla kömür madenlerinin çalışanları tarafından düzenlenen İşçi Partisi'nin programı Afganlarla develerinden hiç söz etmiyordu. Ama konu Bourke'de önem taşıyordu. Sydney'le çıkan tartışma şiddetli olduysa da Bourke sonunda boyun eğmek zorunda kaldı, programda develerden söz olmayacaktı.

Ne Serbest Ticaret Partisi ne de Korumacılar Partisi İşçi Seçmenler İttifakı'nı ciddiye alıyordu. Böylece çoklukla işdamlarını yemeğe götürmek ve işçi sınıfını yok farz etmekten ibaret kendi rahat ve hoşnut kampanyalarını sürdürdüler. Serbest Ticaretçiler, ithal mallarına gümrük ver-

gileri ve resimleri konulmasını istemiyorlardı. Korumacılar ise yerel endüstrilerin, ithal mallarına gümrük vergileri ve resimleri konulmasıyla desteklenmesini istiyorlardı. Her iki parti de işçi seçmenlerin centilmenlikten uzak üyelerini küçümsüyorlardı.

Kendi seçtiği güneybatı Sydney bölgesinde deli gibi çalışan Bede Talgarth, İşçi Partisi'nden resmi aday olarak gösterilmeyi başardı; bundan sonra oy verecekleri ziyaret etmeye girişti. Oy verme süresinde heyecanlı, fakat aynı zamanda bir dereceye kadar güvenliydi. Basit işçilerin, işçilerin kendi politikacıları gibi daha iyi bir alternatif dururken onları hor gören adamlara oy vermeyi isteyeceklerini düşünemiyordu.

Seçim bölgesi Sydney'de olduğundan sonucu pek çabuk öğrendi. Bede Evans Talgarth bir M. L. A., yani bir Yasama Meclisi üyesi olmuştu. Memleketteki 141 seçim bölgesindeki sonuçlar gelmekte gecikmedi, 35'inin oyları İşçi Partisi'ne verilmişti. Böylece parlamentodaki güç dengesi İşçi Partisi'ne kaymış oluyordu. Hoş, İşçi Partisi için işler şeker gibi gitmiyordu. Üyelerden on altısı şehir seçmenlerini, dokuzu ise kırsal kesim seçmenlerini temsil ediyorlardı. Şehir erkekleri (kadınların değil millet vekili seçilmek, oy hakları bile yoktu) çoğunlukla sıkı sendikacılar; bir kömür madeni işçileri grubu artı bir koyun kırkıcısı dışındaki kırsal kesim seçmenlerinin sendikalarla hiçbir bağlantıları yoktu. İşçi millet vekillerinin yalnız onu Avustralya doğumluydu, yalnız dördünün yaşı ellinin üstündeydi, altısının yaşı ise otuzun altındaydı. Parlamento sıraları Avustralya politikasının yüzünü sonsuza dek değiştirmeye hevesli gençlerle doluydu. Evet, hevesli olmasına hevesliydim, ama ayrı zamanda deneyimsizdiler.

Ne olacakmış yani, diye düşündü milletvekili Bede Talgarth. Deneyim sahibi olmak için yapılacak şey, tıpkı yüzmeyi öğrenmek isteyenlerin yapmaları gerektiği gibi hiç tereddüt etmeden derine atlamaktı. Sydney seçim bölgesinde koskoca bir kalabalığı heyecanlandıran sözler, Parkes^(*) stilinde tumturaklı, fakat boş sözlerden son derece bıkan bir mecliste

(*) Avusturyalı politikacı.

yankılanacaktı. Fakat yaşlı başbakan, şimdi oy almak istediği takdirde, bu İşçi Partisi soytarılarının (ne yazık ki bazıları gerçekten de öyleydi) gön-lünü almak zorundaydı, böylece yerinde kalmayı başardı. Görevi, İşçi Partisi'nin, Amerika'dan ithal berbat demokrasi tarafından yönlendirilen iç karmaşası nedeniyle zorlaşıyordu. İşçi Partisi üyelerinin yarısı serbest ticaretten, öbür yarısı korumacılıktan yanaydı.

Temmuz ayında Bede Talgarth işe yaramayacak kadar geç bir tarihte Kinross'daki bir günü anımsadı. Sam O'Donnell yemekten sonra otele gelmemiştir. Saatlerden sonra çıkageldiğinde ise mahcup bir sırtışla, "Biraz tatlı yaramazlık yaptık," diye bir açıklamada bulunmuştu. Kanıt olarak bu köpekten bile daha zayıftı. Ve yargıcın, Kinross şehrinden otuz altı yaşındaki Jade Wong'un asılarak idam edilmesi kararını değiştirmesini sağlamazdı.

Jade'in Sydney'e getirilmesi halinde kitle gösterilerinin patlak vermesi korkusuyla genç kadının Bathurst cezaevinde özel olarak yapılmış bir darağacında asılmasına ve infazın gazetecilerle halka kapalı olarak yapılmasına karar verildi.

Yeni Güney Galler Anayasa Mahkemesi'nin bir üyesi olan yargıç çok adil davranmıştı, ama Jade, Sam O'Donnell'i tarif ettiği şekilde öldürdüğünü ve onu öldürdüğü için çok mutlu olduğunda inatla ısrar etmişti. O, bebeği Anna'yı mahvetmişti çünkü.

Yargıç, salonda bulunmalarına izin verilmiş tek tük birkaç izleyiciye hitaben yaptığı konuşmada, "Başka seçeneğim yok," dedi. "Cinayetin tasarlanaarak işlendiği apaçık. Bayan Wong'un geçmişiyle çalışma hayatını göz önüne getirdiğimde inanmakta zorluk çektiğim bir planlama ve soğukkanlılıkla uygulanmış. Hiçbir şey rastlantıya bırakılmamış. Olayın belki de en dehşet verici bölümü, Bayan Wong'un maktulün gözlerini dikip kapamalarını önlemesi. Adam böylece sakatlanmasını seyretmek durumunda bırakılmış. Üstelik Bayan Wong o zamandan beri sözle veya hareketle en küçük bir pişmanlık belirtisi göstermedi." Yargıç Hazretleri masasının üstünden küçük bir siyah bez aldı ve bunu peruğunun etrafına

Dokunuş

sardı. "Tutuklu, sizin idam mahalline götürülmenize ve orada asılarak öldürülmenize hükmediyorum."

Hükmü dinlemeye Kinross'dan yalnız Alexander gelmişti. Jade'in yüzü değişmedi, gülümseyişi de içtenliğini kaybetmedi. İri kahve rengi gözlerde ne korku vardı, ne de nedamet belirtisi. Belli ki Jade mutluydu.

Karar bir hafta sonra soğuk ve yağmurlu bir temmuz sabahı infaz edildi. Bathurst'ün etrafındaki dağlar karla kaplıydı, buz gibi bir rüzgâr da Alexander'in paltosunu dizlerine sarıyor ve şemsiyesini açmasını önüyordu.

Jade'i bir gün önce hücresinde görerek ona dört mektup vermişti; bir tanesi babasından, bir tanesi Ruby'den, bir tanesi Elizabeth'den, bir tanesi de Nell'dendi. Anna'dan ise ona kızın saçlarından bir perçem getirmiş, bu, kadıncağızı mektuplardan yazılı olanlardan dahi daha fazla sevindirmişti.

"Onu göğsüme koyarak gideceğim," dedi saçları öperek. "Bebek Dolly iyi mi?"

"Büyüyor ve on haftalık bir bebeğe göre tamamen normal gözüküyor. Senin için bir şey yapabilir miyim, Jade?"

"Bebeğim Anna'ya iyi bakın ve onu bir bakımevine koymayacağınıza Nell'in başı üzerine yemin edin."

Alexander hiç duraksamadan, "Yemin ediyorum," dedi.

Jade gülümsedi. "Öyleyse amacıma ulaştım demektir."

Jade siyah pantolonu ve ceketıyla darağacına götürüldü. Uzun saçlarını topuz şeklinde tepesinde toplamıştı. Yağmur onu rahatsız etmiş benzemiyordu; sakın görünüyor ve sendelemeden yürüyordu. Bir rahip yoktu; Jade vaftiz edilmediğinde ve Hristiyan olmadığında ısrar ederek bir din adamından destek ve avuntu istememişti.

Mahkûma refakat eden gardiyan onu yer kapağının ortasında durdurdu, bir başka gardiyan da ellerini arkasında bağladı ve ayak bileklerini de bağladı. Fakat başına bir kukulete geçirmek istedikleri zaman Jade o

kadar kuvvetli direndi ki vazgeçtiler. Derken cellat devreye girerek ilmiği kadının boynuna geçirdi, düğümü tam sol kulağının arkasına getirdi ve sıkıştırdı. Gösterdiği ilginin azlığına bakılırsa, Jade ölmüş olsa bu kadar olurdu.

Her şey bir saniyenin içinde oldu bitti, ama sanki bir saat uzamış gibi göründü. Cellat manivelaya basınca kapak gürültüyle çöktü. Jade, başını kesmeden boynunu kırmak üzere hesaplanmış kısa mesafeye düştü. Sarılmalar, titremeler, debelenmeler olmadı. O kadar ufak, o kadar zararsız siyah siluet bir, iki kere kendi etrafında döndü. Yüzü gelişindeki kadar huzur içinde gözüküyordu.

Alexander'in yanında duran hapishane müdürü, "Hiç bu kadar cesur bir idam mahkûmu görmemiştım. Pis iş," dedi.

Hazırlıklar önceden yapılmıştı. Adalet doktoru ölümü saptadıktan sonra ceset Alexander'e verilecek ve Sung'un tesisinde yakılacaktı. Küller Çin'e gönderilmeyecek veya Sam Wong'a verilmeyecekti. Halkına karşı bir misillemeye bulunulması korkusuyla geri planda kalmış olan Sung, Jade'in de onaylayacağını düşündüğü bir çözüm akletmişti. Sung'un kendisi gece yarısı Kinross mezarlığına gizlice girerek Jade'in küllerini Sam O'Donnell'in ölüsünün üzerindeki tümseğin içine yerleştirecekti. Böylece katilinin külleri ayrışıp sonsuza dek Sam O'Donnell'in ince ve ucuz tabutunun üstüne akacaktı.

Alexander hapishane müdürüne, "Bayan Wong'un mektuplarının bana iade edilmesini rica ediyorum," dedi.

Adam yürümeye başlayarak, "Şu yağmurun altından çekilelim," dedi. "Onları okumak istiyorsunuz, değil mi?"

"Hayır, onları kimse tarafından okunmadan yakmak istiyorum. Yalnız mahkûm tarafından okunmak için yazılmışlardı. Umarım, ricamı yerine getirirsiniz. İçeriklerini bir gazetede okumayı istemem."

Hapishane müdürü kadife eldivenin içindeki demir yumruğu sezmişti, planından anında caydı. "Tabi Sir Alexander, tabi ki!" diye atıldı. "Oturma odamda ateş yanyor, orda üstümüzü kurutabiliriz. Beklediğimiz kadar da bir çay içeriz, değil mi?"

Erkeklerin Dünyası

Nell 1892 Martı'nda henüz on altı yaşında olduğu halde Sydney Üniversitesi'nin Mühendislik Fakültesi'ne devamla başlayınca Alexander onun için elinden geleni yaptı. Okul tek katlı beyaz bir binada bulunuyordu. Doğru dürüst bir mühendislik okulu bina edilinceye kadar geçici olarak orada bulunuyorsaydı da bina yeterince genişti. Üniversitenin Parramatta Sokağı yanında yer alıyor, önünde, dibinde domateslerin yetiştirildiği bir veranda bulunuyordu. Açık konuşmaktan yana olan Alexander, Fen Bilimleri Dekanı ve Mühendislik Profesörü William Warren'e, kızıyla Çinli arkadaşları öğretmenleri tarafından mağdur edilmedikleri takdirde üniversiteye inşaat amacıyla yüklü bir meblağ vaat etmişti. Profesör Warren, Nell, Wo Ching, Chan Min ve Lo Chee'ye beyaz erkek öğrenciler gibi davranılacağını garanti etmiş, fakat onlara fazladan ayrıcalıklar tanınmayacağını eklemişti.

Alexander bunun üzerine sırtmış ve sivri kaşlarını kaldırarak, "Kızım olsun, Çinli çocuklar olsun, hiçbirinin özel muamele gereksinmediklerini göreceksiniz, profesör. Onlar sizin en parlak öğrencileriniz olacaklar," diye belirtmişti.

Alexander kızıyla gençlere Parramatta Sokağı'nın köşesinde teras denilen tipte yan yana beş küçük ev satın aldı ve ustalar çağırarak gençlerin serbestçe dolaşabilmeleri için onlara içeriden geçitler açtırdı. Beş öğ-

rencinin her birinin (beşincisi Donny Wilkins'di) kendi özel daireleri ve hizmetkârlar için tavan arasında kalacak yer vardı. Nell'in yanında ise, söylemeye gerek yok, Kelebek Kanat vardı tabi.

Üniversitenin açılış haftasında kız öğrenci Kinross'lu olmayan erkek öğrenciler tarafından öfkeyle karşılandı. Daha üst sınıflardaki yirmi kadar öğrencinin tutumu ise isyan derecesini buldu. Fakat Profesör Warren'in kapısını çalan öfkeli bir heyet gururu incinerek gerisin geriye döndü.

Yılın sonunda maden mühendisliği branşından mezun olacak olan Roger Doman, "Bu durumda kızı gayri resmi yollardan kaçırmaya çalışacağız," dedi. Öfkeli bir yüzle ekledi. "Çinlileri de tabi."

Nell nereye gitse yuhalanıyor ve ıslıklarla karşılanıyor, laboratuvarındaki çalışmaları sabote ediliyor, notları çalınıyor ya da siliniyor, ders kitapları ortadan kayboluyordu. Bunları umursamayan Nell, zekâ, bilgi ve yetenek bakımından sınıfındaki öbür öğrencilerden kat kat üstün olduğunu kanıtlamakta gecikmedi. Okulun o ilk haftasında beyaz öğrencilerin Nell'e duydukları nefret, kız onları Profesör Warren'in ve küçük okutman grubunun karşısında küçük düşürmekten sakınmayınca katmerleşti. Yaptıkları hesapları düzeltmek, vardıkları sonuçların yanlış olduğunu ve bir buharlı lokomotifin önünü, arkasını ona kıyasla bilmekten aciz olduklarını göstermek genç kıza ölçsüz bir zevk veriyordu. Çinli çocukların da gerisinde kalmaları onlar için ek bir küçük düşme nedeniydi.

Beyaz erkek hâkimiyetine en ölümcül hakaret, Nell'in okul tuvaletlerini istilası oldu. Tuvaletler ayrı bir binadaydı ve kız öğrenciler tarafından kullanılması düşünülmemişti. Erkek öğrenciler önceleri Nell görününce tabanları yağlıyorlardı. Ama Doman'la avenesi çok geçmeden kaçmak yerine kaba davranmanın daha iyi olacağına karar verdiler: penislerini sergilemek, kızın önünde yere dışkılamak, bölmeleri pislemek, bölmelerin kapılarını sökmek gibi.

Dert Nell'in bir kızdan bekleneceği üzere hanım hanım davranmamasıydı. Oturup ağlayacağına misillemede bulundu. Penisini karşısında sallayan Doman'ın organına sert bir şamar indirerek delikanlının iki bük-

Dokunuş

lüm olmasına yol açtı. Penis ölçülerinden küçümsemeyle söz etmesi, çişlerini yapan delikanlıların, o içeri girer girmez penislerini gizlemelerine yol açtı. Pislikle ise hiç sakınmadan Profesör Warren'e gidip dekana tuvaletlerde bir gezinti yaptırmasıyla başa çıktı.

Erkek öğrencilerin tuvaletleri temizlemek ve ileride temizliğe dikkat etmek emrini almalarından sonra Nell'i bir ara yalnız yakalayan Doman, "Sen becerilmek için kaşınıyorsun!" diye hırladı.

Nell, bu konuşmadan ya da çağrıştırdığı manzaradan ürktü mü? Kesinlikle hayır. Çete başı son sınıf öğrencisini tepeden turnağa nefretle süzerek, "Sen bir ineği bile beceremezsin, Roger. Ancak kendini düzdürsün," dedi.

Delikanlı, "Kaltak karı," diye tısladı.

"Aynen iade ediyorum, pis ağızlı!"

Böylece, Nell'i kaba kuvvet kullanmadıkça kaçırmanın bir yolu yoktu. Kaltak değme sığır çobanı kadar pis ağızlı olduğu gibi, intikam almadaki acımasızlığı. Kurallara aldıracağı yoktu ve şurası muhakkak ki bir genç kız gibi davranmıyordu.

Kızla Çinlileri dövme planı derslerin başlamasından bir ay sonra tasarlandı. Özenle tasarlanan plana göre, ıssız bir korudaki patikadan geçerek evlerine dönen gençlerin yolu beklenecek ve saldırıya geçilecekti. Sorun Donny Wilkins'in beyaz bir genç olmasıydı. Saldırganlar sonunda, kimden yana olduğunu kanıtladığına göre Donny'nin de cezalandırılmasına karar verdiler. Güçlü kuvvetli on iki gençten oluşan saldırganlar kafilesi kriket sopaları ve kum torbalarıyla silahlıydılar, ama Donan'ın elinde, genç kızla sarı dostları yenik düşürüldükten sonra Bayan Nell Kinross'un çıplak sırtının üstünde şaklatmaya hazırlandığı bir kırbaç vardı.

Ama olay umduğu şekilde gelişmedi. Gençlerin, üzerlerine atıldıkları Nell, Donny ve üç Çinli delikanlı tıpkı -tıpkı Roger Doman sonradan yaralarını sararken bunu "tıpkı fırıl fırıl dönen dervişler gibi tepki gösterdiler," diye ifade edecekti.

Ellerinin yanlarıyla vurdular, çarptılar, sopalarla kum torbalarını saldırganlarının elinden büyük bir kolaylıkla koparıp attılar, vücutları hava-

ya savurup dümdüz yere çarptırıp çiğnediler, omuzları yerlerinden çıkar-
dılar, bir, iki kol kırdılar.

Her şey birkaç saniyenin içinde olup biterken Nell, nefes nefese,
"Kabul et, Roger," dedi. "Bizim çapımızda değilsin. Bir maden mühendisi
olarak bunları sineye çekmelisin, yoksa babam Avustralya'nın hiçbir ye-
rinde bir iş bulamamanın çaresine bakar."

En kötüsü de buydu. Kaltağın gücü vardı ve bunu kullanmaktan zer-
rece sakınmıyordu.

Böylece, yeni mezunlar Sydney'in endüstri bölgelerindeki çeşitli
atölyelere gönderildiklerinde öğrencilerin aralarındaki kadına muhale-
fetleri acı şekilde son bulmuş, Nell Kinross da edebiyattan tıbbaya kadar
üniversitenin her yerinde meşhur olmuştu. Pis işlere el atmak için işçi tu-
lumuyla çıkageldiği zaman da kimseden çıt çıkmıyordu. Okutmanları gibi
kendisi de kadınların mühendislik mesleğine girmelerinin hiç de savunu-
cusu olmayan büyülenmiş bir Profesör Warren, bazı kadınların, erkekle-
rin onları baştan savmak için başvurdukları geleneksel yöntemlere boyun
eğmeyecek kadar güçlü olduklarını kendi kendine itiraf ediyordu. Nell
ayrıca profesörün o vakte kadar rastladığı en parlak öğrenciydi ve özel-
likle matematiği kavrayışıyla onu hayran ediyordu.

Nell'in, üniversitenin küçük savaşçı kadınlar topluluğunun bir kahra-
manı olacağı ve kadınlar için eşit haklar için savaşıacağı düşünülebilir.
Ama öyle bir şey olmadı, çünkü sorunları sona erdikten sonra genç kız
hepsi Edebiyat Fakülteleri'nde bulunan bu kadınlara hiçbir ilgi göster-
medi. Sapına kadar erkeksi bir kadındı Nell ve kendilerine çok makul şî-
kâyetleri olan feministler deseler bile kadınları sıkıcı buluyordu.

Nell'in fakülte'deki ilk yılında ekonomide bir bozulma oldu. Bunun et-
kisiyle mühendislik fakültesindeki bazı öğrencilerin kuruluşlarını saymaya
başladıkları görüldü. Ailelerinin maddi durumunun fakültelerine devam et-
melerini engellemesinden korkuyorlardı. Yarım günlük bir işe girmeleri ise
oldukça yıpratıcı olan çalışmalarına devam etmelerini önlerdi. Fakat Nell'in
bir tek sözüyle babası, devam edemeyecek durumdaki mühendislik öğrenci-
lerine burslar teklif etti. Bu cömertlik Nell'e o öğrencilerin minnettar olma-

Dokunuş

larını sağlamalıydı. Ama tabi ki olmadı. Burslar kabul edildi, ama bunları sağlayacak bağlantıları ve gücü olduğu için Nell'den daha çok nefret edildi.

Donny Wilkins, "Bu haksızlık!" diye bağırdı. "Karşında diz çöküp sana teşekkür etmeleri gerekirdi. Oysa onlar seni her gördükleri yerde yuhalamayı ve ıslıklamayı sürdürdüler."

Nell bu yüzden yaralanmadığı gibi etkilenmemişti de. "Ben bir öncüyüm," dedi. "Erkeklerin dünyasındaki bir kadını, erkekler beni önemsiz görmek isteseler bile, önemli olduğumu ve yeni bir çığır açmak üzere bulunduğumu biliyorlar. Benden sonra kadınları safdışı bırakmayı başaramayacaklar, hatta Sir Alexander Kinross gibi bir babası olmayanları bile." Genç kız iç açıcı bir gülüş salıverdi. "Günün birinde üniversiteye bir kadınlar tuvaleti koymak zorunda kalacaklar. *Bu da* direnişlerinin sonu olacak, Donny."

"Uygulamalı çalışmalar" öğrencilerin atölyede becerilerini geliştirmelerini amaçlıyordu. Ders kitapları ve teoriler yeterli değildi. Profesör Warren'in temel kuralına göre bir mühendisin herhangi bir meslek erbabı gibi kaynak yapmayı, lehimlemeyi ve metalleri işlemeyi bilmesi gerekiyordu. Eğer bir maden mühendisi olacaksa ek olarak bir maden yüzeyi üzerinde çalışmayı, patlatmayı ve kömür, altın, bakır ya da herhangi başka bir maden cevheri olsun ürünü işlemeyi bilmesi lazımdı. Maden mühendisleri için öğrenimlerinin ilk yılında madencilğe ilişkin uygulamalı çalışma yoktu. Birinci sınıf öğrencilerinin uygulamalı çalışmaları fabrikalarla dökümhanelerde atölye deneyiminden oluşuyordu.

Nell'in durumunda endüstri patronlarının cinsiyeti hakkında önceden bilgilendirilmeleri ve onu kabule razı olmaları lazımdı. Patronlar Apocalypse Şirketleri'yle alışveriş umudu besledikleri sürece bu zor değildi, aksi halde olanaksızdı. Bu durum Nell'i birinci yılın sonuna kadar durduramadı, ancak o tarihte yeni madencilik sondaj aletlerinin yapıldığı Güneybatı Sydney'deki bir fabrikanın atölyesinde çalışmak istedi. Söz konusu delgi sert kaya yüzlerinin delinmesinde devrim yapacak yeni bir tasarımıdı. Apocalypse önemli bir müşteri olduğu için izin verildi, gelgele-

Colleen McCullough

lim genç kıza, metal işçileri sendikasının, makineleri kurcalamak şöyle dursun atölyelerinde bir kadını görmek dahi istemedikleri bildirilmekte gecikmedi.

Bu, Sir Alexander'in çözüm getirebileceği bir sorun değildi. Nell'in ilk girişimi, fabrikanın metal işçileriyle sendikalarının merkezi arasında bağlantı görevi yapan atölye şefinden bir görüşme istemek oldu. Buluşma hınç dolu geçti ve atölye şefinin düşündüğü gibi gerçekleşmedi, yani kapitalistin kahpe kızını gözyaşları içinde oradan kaçıramadı. Bağnaz bir Glasgow'lu İskoç olan atölye şefi Sir Alexander Kinross'un sınıfına ihanet ettiğini düşünüyordu; atölyesinde herhangi bir kadını görmektense ölmeyi yeğleyeceğine Nell'in yüzüne karşı yemin etti. Ama karşılığında gözyaşları yerine yanıtlayamadığı sorularla karşılaştı, sinirlenerek Nell'e küftettiğinde de genç kız da ona küftetti.

Nell azametle çıkıp gittikten sonra arkadaşlarına, "Bu mahluk bir kайдından da beter," dedi. "Kadın kılığında bir erkek."

Ne olursa olsun partiyi kazanmaya kararlı olan Nell, şimdi nereye gitmeli, diye düşündü. Pis moruk! Atölye şefleri sendika görevlilerinin en tembelleri ve beceriksizleri olarak ün yapmışlardı, bu nedenle bağlantı görevleri elde etmeye çalışıyorlardı. Böylece korunuyorlar ve ağır işlerden kurtuluyorlardı. "Angus Robertson, ne kadar karşı koyarsan koy, bana katlanmak zorunda kalacaksın!"

Nell, İşçi Partisi'nin *Worker* gibi gazetelerini gözden geçirdikten sonra, bundan sonraki girişimine karar verdi: partinin o bölgeden seçilmiş milletvekilinin yardımını isteyecekti. Bu kişi su katılmamış bir cumhuriyetçi ve koyu bir sosyalistti. Adı Bede Talgarth'dı.

Bede Talgarth ha! Onu *tanıyordu*. Yani en azından bir kere Kinross'da onunla öğle yemeği yemişti. Genç kız bu kararla adamın Macquarie Sokağı'ndaki ofisine yollandı. Gelgelelim, ne seçmenlerinden biri, ne de işçi hareketine bağlı olduğundan görüşme isteği geri çevrildi. Talgarth'ın bazı pasif İşçi Partisi üyeleriyle paylaştığı sekreter, kısa boylu ve sıksa bir adamdı. Nell'e küçümsemeyle sınıtarak çekip gitmesini ve gerçek bir kadın gibi birkaç çocuk doğurmasını söyledi.

Dokunuş

Parlamento kütüphanesinde yaptığı bazı araştırmalar, önceki görevi kömür işçiliği olan Bede Talgarth'ın bekâr olduğunu, 12 Mayıs 1865'te doğduğunu ve Arncliffe'de oturduğunu ortaya koydu. Burası Botany Koyu'nun içerilerinde işçi sınıfının yaşadığı seyrek nüfuslu bir banliyöydü ve delgi fabrikasına uzak değildi. Adamı ofisinde göremediğine göre, Nell onu evinde kıştırıracaktı. Bu, mahkûmların Avustralya yolcusu oldukları günlerden kalmış, bir dönümlük bakımsız bir arsanın ortasındaki kumtasından küçük bir binaydı.

Genç kız, boyaları soyulan koyu yeşil kapıyı ısrarla vurduysa da yanıt alamadı. Birkaç kez daha vurduktan ve on dakika kadar bekledikten sonra ön kapıdan vazgeçti ve evin etrafını dolaştı. Kirli perdeler ve kirden saydamlığını kaybetmiş camlara, arka kapının dışında içindekiler yerlere taşmış çöp kovaşına dikkat etti ve ihmal edilmiş arka bahçenin ucundaki heladan yayılan kokudan öğürdü.

Bir şey yapmadan oturmaktan nefret ettiği ve Bede Talgarth eve dönene kadar beklemeye kararlı olduğundan evin etrafında bitmiş yabancı otları yolmaya başladı. Ot kümeleri çok geçmeden bir tepeciğe dönüşürken bu fakir ve kumlu toprakta çiçek veya sebze yetiştirmenin zor olacağını düşünüyordu.

Bede, araziyi dışarıdaki kaldırımdan ayıran kazıklı çitteki harap kapıdan geçerek içeri girdiğinde akşam oluyordu. Genç adamın ilk dikkatini çeken, köklerinden sökülmiş bitkilerin kokusu; hemen arkasından da o etkileyici bitki tepeciği oldu. Ama bu nankör işe o kadar emek harcayan bahçıvan kim olabilirdi?

Onu evin arkasında buldu. Hemen hemen topuklarına kadar inen kurşuni renkte balıkçı yakalı şekilsiz bir pamuklu elbise giymiş uzun boylu ve zayıf bir kızdı. Elbisenin kollarını kemikli dirseklerinin yukarısına kadar kıvrırmıştı. Bede, doğrulup yüzüne baktığı zaman da kızı tanyamamıştı.

Nell kirli ellerini etekliğine silerek, "Bu yer bir yüz karası," dedi. "Bir eşya sandığının üstünde oturup bir portakal kasasının üstünden yemek yiyen bir bekâr olduğunuz gün gibi aşikâr. Ama paranız kıtsa toprağa des-

tek olması için biraz inek gübresinin yardımıyla sebzeler yetiştirebilirsiniz. Üstelik hareket sizin için iyi olur. Biraz göbekleniyorsunuz, Bay Talgarth."

Genç adam da bunu bildiği ve o yüzden üzüldüğü için, kızın gözlemi ona dokundu. Fakat sert ve otoriter sesi tanıyarak kıza şaşkınlıkla baktı.

"Nell Kinross!" diye atıldı. "Burda ne yapıyorsunuz?"

"Yabani otları ayıklıyorum," diyen genç kızın bakışı, erkeğin lacivert renkli üç parçalı takım elbisesinin, selüloit gömlek yakasıyla kol ağzlarının, milletvekili kravatıyla kol düğmelerinin üzerinde dolaşıyordu. "Toplum içinde yükseldiniz, değil mi?"

Bede savunmaya geçti. "Parlamentonun işçi üyelerinin bile kıyafet konusunda ortama uyum sağlamaları lazımdır."

"Öyleyse günlerden cuma olması isabet. Eski giysiler giyip hafta sonunu yabani otların arasında geçirebilirsiniz."

Genç adam biraz dikleşerek, "Hafta sonlarımı seçmenlerimi dolaşarak geçiriyorum," dedi.

"Onların bisküvi ve bol şekerli çay ikramlarını kabul ediyor, belki de tereyağ ve reçelli çörekler de yiyorsunuz. Kendinize çekidüzen vermezseniz bu gidişle kırkına gelmeden ölürsünüz, Bay Talgarth."

Bede daha fazla dayanamadı. "Sağlık durumumun sizin üstünüze ait olduğunu sanmıyorum, Bayan Kinross," diye söylendi. "Sanırım bir şey istemeye geldiniz, nedir?"

"İçeri girip bir fincan çay içmek isterim."

Bede irkildi. "İçersi pek temiz ve derli toplu değil."

"Öyle olacağını zaten düşünmedim. Perdeleriniz yıkanmak istiyor, pencereleriniz de öyle. Ama çay kaynar suyla yapıldığına göre, eminim mikrop kapmam."

Genç kız sivri kaşlarını kaldırarak bekliyordu. Kemikli yüzünde alay okunuyordu, gözlerinde de hınzır bir parıltı vardı.

Bede derin bir göğüs geçirdi. "Öyleyse günahı boynunuza. Buyrun içeri."

Dokunuş

Arka kapı bir musluktan su alan beton teknelerin bulunduğu bir tür kilere açılıyordu.

Nell, "Hiç değilse evinizde akar su var, " dedi. "Ama arka bahçede niçin kuyu gibi bir çukur açılmış?"

Bede, "Kanalizasyon bağlantısı yok," dedi kısaca. Önden mutfığa girdi. Burada bir başka eviye, dört gözlü bir gaz ocağı ve altına tahta bir sandalye itilmiş büyük bir masa vardı. Duvarlar çirkin sarımsı krem rengindeydi, ama sinek dışıklarının benekleri üstünde sanki ayrı bir desen oluşturmuştu. Masanın üstünde hamamböceklerinin daha iri pislikleri, yerde de sıçanlarla farelerinki göze çarpıyordu.

Nell sandalyeyi çekip üstüne oturdu. "Bu şekilde yaşayamazsınız," dedi. Büyük deri çantasından bir mendil çıkardı ve dirseklerine temiz bir yer açmak için masanın üstünde gezdirdi. "Parlamento bugünlerde size iyi bir ücret ödüyor, değil mi?" dedi. "Buraları temizleyecek birini tutun."

Nell'in ağzından çıkan her küçültücü sözün daha fazla kızdırdığı adam, "Bunu yapamam!" diye hırladı. "Ben İşçi Partisi'nin adamıyım. Hizmetkâr çalıştırılmasını hoş göremem."

"Saçma!" diye atıldı Nell. "Duruma bir sosyalistin görüş açısından bakacak olursanız, biraz fazladan para kazanmak için çırpınan birine bir iş vermiş ve refahınızı seçmenlerinizden biri -büyük olasılıkla bir kadınla- paylaşmış olursunuz. O kadın size oy vermeye yetkili olmasa bile, kocasının vereceğinden eminim."

"Kocası büyük bir olasılıkla bana zaten oyunu vermiştir."

"Günün birinde kadınlar da oy vereceklerdir, Bay Talgarth. Kadınların da birer vatandaş olduğunu kabul etmeden bu eşitlik ve demokrasi hi-kâyesini kabullenemezsiniz."

"Hizmetkârlık kavramına kesinlikle karşıyım."

"Öyleyse ona bir hizmetkârmış gibi davranmayın, Bay Talgarth, ona ortalığı temizlemek olan mesleğinin bir erbabı gözüyle bakın. Bunda utanılacak bir şey yok, değil mi? Ona iyi bir parayı zamanında verirsiniz, harikulade çalışmaları için ona teşekkür edersiniz, ona istendiğini ve gerek-sinme duyulduğunu hissettirirsiniz. Bir kadının bütün arkadaşlarına de-

mokrat bir işveren olarak size övgüler yağdırması seçmenlerinizin arasın-
da size zarar vermez. Evet, oyları veren erkeklerdir, ama kadınlar erkek-
lerinin oylarını etkileyebilirler ve çok zaman etkilerler de. Özetle, evinizi
temiz tutması için bir kadın tutar ve bu göbeğin daha fazla büyümesini
engellemek için bahçenizde çalışmaya yeterince vakit ayırırsınız."

Bede bir çaydanlığa bir yandan kaynar su doldururken tedirgin bir
tavırla, "Söylediklerinizin makul bir yanı var," dedi. Şeker kâsesini masa-
nın üstüne fırlattı. "Bunun içinde korkarım hamamböceği pislikleri var,
ayrıca sütüm de yok."

"Kendinize bir buz sandığı satın alın. Arncliffe'de bir buzcu olsa ge-
rek. Evde olmadığınız zamanlar kapıyı kilitli tutup adamın içeri girmesini
engellemeniz anlamsız. İçerde nasılsa çalınmaya degecek bir şey yok. Ha-
mamböceklerinden kurtulmanız ise çok önemli. O pislikler atık su boru-
larının, lağımının, pis olan her şeyin üstünde yaşarlar, dahası, yedikleri
her şeyi kusarlar, şeker kâsesinin etrafında pisliklerini görüyor musunuz?
Tam bir ölüm tuzağı bu. Arncliffe'de pek çok tifo olayı olduğuna bahse
girerim, çiçek ve çocuk felci de vardır. Parlamentodasınız, o uyuşukları
kanalizasyon bahsinde uyandırın. İnsanlar temiz olmayı öğrenene kadar
Sydney tehlikeli bir yer olarak kalacaktır. Farelerle sıçanlardan da kurtu-
lun, yoksa günün birinde bir veba salgını patlak verecek." Nell şekersiz
çaya teşekkür etti ve iştahla içti.

Genç adam, "Sizin bir mühendis olmanız gerekmiyor muydu?" dedi.
"Daha çok bir doktor gibi konuşuyorsunuz."

"Evet. Mühendislik okulundaki ilk yılımı tamamlamak üzereyim.
Ama asıl istediğim doktor olmak. Özellikle şimdi tıp fakülteleri kadınlara
da açıldığına göre."

Genç adam bu hissine karşı koymasına rağmen, kızıdan hoşlandığı-
nın farkına varıyordu. O kadar işgüzar, o kadar mantıklı, kendine acıma
duygusuna o kadar uzaktı ki. Ve eleştirilerine rağmen Bede'in bekârlık
alışkanlıklarından iğreniyor görünmüyordu. Nell Kinross akıllıca ve sağ-
duyulu yanıtlar vermeyi seviyordu. Genç adam, onun öbür taraftan olma-

Dokunuş

sının çok yazık olduğunu düşünüyordu. Sahne arkasında kalsa bile İşçi Partisi'ne büyük katkıları olabilirdi.

Genç adam bir portakal sandığı getirip üstüne oturunca Nell daha da çok sevindi. Tahmin ettiği gibi, Bede, hayatın maddi yanlarını umursamıyordu. Bir takım elbise giymek mecburiyeti kim bilir onu ne kadar sıkıyordu.

Hafta sonları seçmenlerini ziyarete gidince askılı ve göğüslüklü mavi iş pantolonu giydiğine ve gömleğinin kollarını da yukarı kıvrıdığına bahse girerim, diye düşündü genç kız.

Tekrar doldurulması için kupasını uzatarak, "İyi bir fikrim var," dedi. "Ziyaretlerinizde bisküviler, reçelli ve kremalı çörekler yiyecek yerde, çukurlar kazımayı, odun kırmayı, öte beri kaldırmayı önermelisiniz. Böylece idman yapmış olur ve tıknmaya vakit bulamazsınız."

Genç adam sonunda, "Buraya neden geldiniz, Bayan Kinross?" diye sordu. "Sizin için ne yapabileceğimi düşünüyorsunuz?"

"Bana Nell deyin. Ben de size Bede diyeceğim. Bede ne kadar ilginç bir isim. Onun kim olduğunu biliyor musunuz?"

"Aile içinde sık sık tekrarlanan bir addır," dedi genç adam.

"Çok muhterem bir zat olan Bede Northumberland'li bir keşişti. Roma'ya yürüyerek gittiği ve yine yürüyerek döndüğü söyleniyordu. İngiliz ulusunun ilk gerçek tarihini yazmıştı, ama bir Sakson mu, yoksa bir Kelt mi olduğu bilinmiyor. İsa'dan sonra yedinci ve sekizinci yüzyıllarda yaşamıştı ve çok mübarek bir insandı."

Bede işi alaya vurdu. "Öyleyse ona çekmemişim. Bu gibi şeyleri nereden biliyorsunuz?"

Nell omuzlarını silkti. "Çok okurum. Ruby Teyze beni işe koyana kadar Kinross'da yapılacak başka bir şey yoktu. Mühendislik o yüzden benim için o kadar kolay, teoriyi avucumun içi gibi bilirim, asıl işi, özellikle madenciliği de öyle. Sadece bir diploma gereksiniyorum."

"Ne istediğinizi bana hâlâ söylemediniz."

"Constantine Delgi Fabrikası'nda sendikanın atölye şefi olan Angus Robertson adlı huysuz ihtiyar İskoçyalıyla konuşmanızı istiyorum. Ordaki

atölyede biraz deneyim sahibi olmaya ihtiyacım var, firmanın sahipleri de izin verdiler. Ama Robertson kesin hayır yaptırdı."

"Ha evet, metal işçileri. Kadınları niçin kendilerine tehdit olarak gördüklerini anlamıyorum, ama herhangi bir kadının, hatta sizin bile, delikler açmak, kaynak yapmak, çivi çakmak, lehimlemek ve çelik üzerinde çalışmak istemesini anlayamıyorum."

"Ben torna tezgâhının üstünde çeliğe biçim vermeyi öğrenmek istiyorum. Aldığı öğrenimin hakkını veren hiçbir mühendis, metal tezgâhında neler yapılabileceğini veya yapılamayacağını anlamadan çelik cisimler tasarlayamaz."

"Atölye deneyiminin zorunlu olduğunu ben de kabul ediyorum." Bede dudaklarını kıvırdı ve içmediği çayına kaşlarını çatarak baktı. "Pekâlâ Angus'la konuşurum. Ama sendika liderleriyle de konuşacağım. Onlar atölye şeflerine benden daha fazla baskı yapabilirler."

Nell, "Benim istediğim de bu," diyerek ayağa kalktı.

"Sizinle nasıl iletişim kurabilirim?"

"Evimde bir telefon var. Glebe'de oturuyorum. Yanıt evet olursa yemeğe gelebilir ve sağlıklı besinler yiyebilirsiniz."

"Kuzum siz kaç yaşındasınız, Nell?"

"On altı artı birkaç ay."

Genç adam soğuk terler içinde kalarak, "Aman Tanrım!" diye solu-
du. Genç kız giderken küçümser bir tavırla, "Panik yapmayın!" dedi. "Ben başımın çaresine bakabilirim."

Bede yolun ilerisinde kaybolan arabanın arkasından bakarak, bakabileceğine eminim, diye düşündü. Tanrı yardımcısı olsun, o yaştaki kızı nasıl bekâr evine almıştı! Neyse ki kimse bilmiyordu, o yüzden de önemi yoktu.

Nell haklıydı tabi. Seçim bölgesindeki herkes onu korkunç bir evde oturan kendine bakmaktan aciz bir bekâr olarak görüyor ve acıyordu. Ziyaretlerinde o yüzden ona daima yiyecek bir şeyler ikram ediliyordu. Par-
lamentonun bütün toplantı günlerinde milletvekillerinin önüne birinci sı-

Dokunuş

nif yemek çıkarıldığını o insanlara nasıl anlatabilirdi? Tecim ve Emek Konseyi'nde de yemek verildiğini? Bir çapa alıp bahçeye çıkacak ve çok yoksul bir kadını -adam gibi bir ücret karşılığında- temizlik yapması için tutacaktı. Fare ve sıçan kapanları kuracak, hamamböcekleri için sağa, sola zehir koyacak ve tavandan sarkıp yapışkan ve zehirli yüzeylerine sinekleri hapsedecek sinek kâğıtları satın alacaktı. Kırkına gelmeden ölmek istemem. Ama sindirimimin pek iyi olmadığını fark ettim. Evim daha temiz olursa belki o safra krizlerini geçirmem, diye düşündü. Yaşı on altı olduğu halde, küstahlıkta altmış yaşındakileri gölgede bırakan Nell Kinross, onu böyle yola getirmişti işte.

Yanıt evet'ti, yalnız bir şartla: Nell'in iki çelik levhayı perçinlemesi gerekiyordu. Bunu yapabildiği takdirde torna tezgâhını çalıştırmayı öğrenebilecekti. Angus Robertson, itiraf etmesinden nefret ettiği halde kızın perçinleme işini iyi becerdiğini bildirdi. Fakat Nell dersinden üç gün sonra döndüğünde bütün atölyenin çalışmadığını gördü. Angus Robertson sessiz bir zafer sevinci içinde, "Buhar makinemiz çalışmıyor, mühendisimiz de hasta," dedi.

Nell, "Vay vay," diyerek buhar püskürten makineye doğru yürüdü ve etrafındaki üç kişiyi iterek bakmak için öne geçti. "Ne kadar hasta?" diye sordu. "Umarım, ateşi yoktur."

"Yok, " diyen Angus sürgülü vanadan ateşleme odasına geçen buhar miktarını ayarlayan düzenleyici sisteme bakıyordu. "Romatizması var," diye açıkladı.

"Yarın size minik poşetler içinde bir toz getireceğim, ona verirsiniz. Ona günde üç kez birer poşetin içeriğini bol suyla yutmasını söyleyin." Yerinde olmayan bir aleti eliyle arayan Nell ekledi. "Romatizma ağrılarına ve ateşe karşı Çinlilerin eski bir ilacıdır. Bana şu lokma anahtarını geçirir misiniz?"

Angus irkildi. "Bir Çinli zehiri mi?" Dramatik bir tarzda, "Johnny'ye asla öyle bir şey vermem!" diye soludu.

Nell elindeki anahtarı sallayarak, "Saçma!" diye sesini yükseltti. "Devanın ana maddesi başka yararlı otlarla birlikte öğütölmüş söğüt kabuğudur. Yani içinde semender gözü ya da kurbağa ayağı gibi şeyler yok." Sorunun o vakte kadar çözümlenmemiş olduğuna inanmakta zorluk çeken biri tavrıyla düzenleyici sistemi işaret etti. "Ağırlıklar eğrilmiş. İki kayış kopmuş, onarılmaları uzun sürmez."

Hata iki saatin içinde giderildi. Ping pong topu iriliğindeki ağırlıklar bir merkezkaç kuvvetinin etkisiyle dönmeye başladılar, sürgülü vana yanma odasına yeterli buhar geçirmek üzere açıldı ve volan da dönmeye başlayarak, buhar makinesinin itici güç verdiği bütün makine aksamının çalışmasına olanak verdi.

Bede Talgarth yapılanları izliyordu, Constantine Delgileri'nin genç ortağı Bay Arthur Constantine de öyle.

Arthur Constantine, Bede'e, "Bu kızın bilmediği ya da yapamadığı bir şey var mıdır acaba?" diye sordu.

Bede, bir kapitalistle bir sosyalist arasındaki görüşmeye uygun düşen bir resmiyetle, "Onun hakkında sizin gibi ben de pek az bilgi sahibiyim," dedi. "Babası önemli biri, bu kızının ise küçüklüğünden beri onun favorisi olduğunu duydum. Üniversitede Fen Bilimleri Dekanı olan Profesör Warren, büyük kolaylıkla sınıfının birincisi olacağını ve sınanmasına bile değmeyeceğini söyledi."

Arthur Constantine, "Korku verici bir olasılık," dedi.

Bede, "Hayır, sadece bir uyarı," dedi. "Ve bana nüfusumuzun güçsüz yarısının ziyan olduğunu anlatıyor. Neyse ki kadınların çoğu yazgılarından hoşnutlar. Fakat Nell Kinross bazı kadınların yazgılarından nefret ettiklerinin habercisi."

"Şu halde hemşirelik ya da öğretmenlik yapsınlar."

"Ama mühendisliğe istidatları varsa, iş değişir, değil mi?" Bede sert bir sesle konuşmuştu. Kadınların eşitlik mücadelesine taraf olduğu için değil, sadece bu şık ve zarif adamı rahatsız etmeyi istediği için. O ve benzerleri sanatlarının giderek artan bir bölümünü işçileri için kaygılanmakla geçiriyorlardı. Öyle olunca da niçin kadın işçiler bunlara eklenmeyecekti?

Dokunuş

Onlara katılmaya gelen Nell, "Buhar makineniz için yeni bir düzenleyici sistem edinmenizi öneririm, Bay Constantine," dedi. "O kayışlar belki bir düzine defa lehimlendiklerinden sizi yine yarı yolda bırakacaklar. Bir tek buhar makinesinin bütün makinelerinize güç verebileceği doğru, ama sadece çalıştığı takdirde. Bugün üç saatlik üretiminizi kaybettiniz, ama özellikle bir tek buhar mühendisi kullanan hiçbir yapımcı buna katlanamaz."

Constantine biraz resmi bir tavırla, "Teşekkür ederim, Bayan Kinross," dedi. "Gereken yapılacaktır."

Nell, Bede'e göz kırptı ve arkasında iş tulumuyla uzaklaşarak Angus Robertson'a seslendi. Atölye şefi yenik düşmüş biri tavrıyla genç kızın yanına seğirtti. Nell'in üstünlüğünü en azından şimdilik kabul etmişti.

Bede kalmaya ve genç Bayan Kinross'un Arthur Constantine'i, Angus Robertson'u ve hemen aldığı torna tezgâhını büsbütün avucuna almasını seyretmeye sırtarak karar verdi.

Bu kızın hareketlerinde bir şiirsellik var, diye düşünüyordu. O kadar büyük bir güven ve zarafetle hareket ediyor ki. İşine kendini adanmış bir hali var, yaptığı her neyse bunun dışındaki her şeyi unutmuş görünüyor.

Evinde yemeğe geldiği akşam, "Ne kadar güçlü olduğuna inanamıyorum, Nell," dedi. "Çeliği tüy kadar hafifmiş gibi kolaylıkla kaldırabiliyosun."

Genç kız bu övgüyü umursamayarak, "Bir şeyi kaldırmanın püf noktası vardır," dedi. "Bunu bilmek zorundasın. Hayatın boyu parlamento sıralarında oturarak veya işverenlerle pazarlık ederek pantolonunun ağını aşındırmamışsındır herhalde."

Bede irkildi. "Hoşuma giden taraflarından biri inceliğin ve diplomatlığın," dedi.

Geldiği zaman yemeği genç kızla baş başa yemeyeceğini keşfetmişti. Üç Çinliyle Donny Wilkins'in de katıldığı şen ve gürültücü bir kabalıklılar. Eğlenceli bir grubun eşliğinde nefis Çin yemekleri yedi.

Öyleyken bu gençlerin hiçbiri Nell'e âşık değil, diye düşündü. Otoriter bir ablayla yaşayan kardeşlere benziyorlar. Oysa Nell içlerinde en genci.

Yemek sona erip de "kardeşler" yaklaşan sınavlar nedeniyle kitaplarının başına döndüklerinde, "Angus Robertson'dan bir mesajım var," dedi.

Genç kız, "İnatçı İskoçyalı," dedi sempatiyle. "Onu yola getirdim, değil mi? Torna tezgâhında çalışmayı öğrendiğim an artık avucumdaydı."

"Erkeklerin dünyasında kendini kanıtladın."

"Mesaj ne?"

"Çin tozlarının mucize yarattığı. Mühendis aslan gibi işinin başına döndü."

"Adamcağızın Haymarket'te şifalı bitki satan bir dükkândan o tozdan istediği kadar satın alabileceğini Angus'a söyleyeyim. Ama düzenli olarak o tozdan alacaksa, su yerine sütle yutsa daha iyi eder. Çok etkili bir ilaç, ama mideyi biraz zorlar. Mideye ağır gelebilecek herhangi bir ilacın panzehiri süttür."

Bede, "Mühendislik alanındaki tüm becerilerine rağmen daha da iyi bir doktor olabileceğini düşünüyorum, Nell," dedi.

Genç kız konuşunu kapıya kadar geçirdi. Bu son sözleri onu daha önceki övgülerinin hepsinden daha çok sevindirmişti. "Geldiğin için teşekkür ederim," dedi.

Bede, ben de beni çağırdığın için teşekkür ederim, diye karşılık verdi. Kıza dokunmaya kalkışmadan bir basamak indi. "Sınavlar sona erdikten ve Kinross'a dönmenden önce benim evimde yemeğe gelir misin? İsten inan, ister inanma, bir sebebi olursa iyi bir aşçıyım. Bizim ailemizde bütün çocuklar mutfakta sıralarını savarlardı. Söz veriyorum, evimi daha temiz bulacaksın."

Nell, "Teşekkür ederim, gelmek isterim. Telefon santralı kanalıyla bana telefon et," dedi ve kapıyı kapadı.

Bede, Redfern'e doğru yürürken düşünceliydi. Duygularından emin değildi. Kızın bir yanı -belki de o korkusuz ve boyun eğmez yanı- onu

Dokunuş

kuvvetle çekiyordu. İsteddiği şeye hızla dosdoğru gidişi, fakat doğru zaman gelmeden harekete geçmeyişi. Doktor olmaya can attığını acaba babası biliyor muydu? Tıp, en şiddetle korunan erkek kalesiydi. Düşünülürse, belki de doktorluk bir kadın için en mükemmel meslek olduğu için. Ama Sir Alexander kızını işinde yanında istiyordu ve dediğini yaptırmaya alıştı. Ama küçük Bayan Nell de babası gibiydi.

O akşam yemeğiyle sınavların sonu arasında görüşmediler. Nell, uygulamalı çalışmaları o kadar çeşitli ve tatmin edici olduğundan sonuçtan çok umutluydu. Ama bir yandan da öğretmenlerinin, hak ettiğinden düşük numara vererek burnunu sürtmek istemelerinden endişeleniyordu. Ama bunu yaptıkları takdirde hazırlıklıydı. Sınav kâğıtlarını mahkemeye celb ettirecek ve Cambridge’de cinsiyetini bilmeyen profesörler tarafından incelenmesinde ısrar edecekti. Böylesi bir mahkeme celbi muhakkak ki Fen Bilimleri Fakültesi’nin veya mühendislik branşının hoşuna gitmeyecekti.

Ama belki de Profesör Warren’le öğretim görevlileri bu korkunç kızın ne kadar ileriye gidebileceğini sezdikleri veya babasının dolgun bağışlarda bulunmasını umdukları için ya da her ne sebeptense ona hakkı olan notları verdiler. Bu da mühendislik gibi yanıtların çoğunlukla ya doğru ya da yanlış olduğu bir disiplinde Nell’in sınıfının birincisi olduğu anlamına geliyordu. Şöyle ki Wo Ching’in hemen önünde ikinci olan Chan Min’le arasında korkunç bir fark vardı. Donny Wilkins inşaat mühendisliği ve mimaride, Lo Chee ise makine mühendisliğinde birinci olmuştu. Kinross’lu öğrenciler için zafer tamdı.

Nell, Bede’in ev adresine mektup yazarak eğer isterse evinde yemeğe gelebileceğini bildirdi. Bede de ona gününü ve saatini bildirdi.

Nell’in Bede’i şaşırtan bir yanı servetini sergilemekten kaçınmasıydı. İki cumartesi sonra saat tam altıda çıkagelmek için tramvaya binmiş, sonra alışveriş merkezinden sonraki birkaç bina blokunu yürümüşü. Oysa kapısının dışından bir kira arabasına binebilir ve Arncliffe’e rahat rahat gelebilirdi. Elbisesi başka bir şekilsiz gri pamukluydu ve ayak bileklerinin

Colleen McCullough

rahatça on santim yukarısında son buluyordu. Bu model kırmızı olsa ba-
yağı cüretkâr sayılabilir, daha az çarpıcı bir renkte bile şen gözükebilirdi.
Başında şapka olmayışı kurallara başka bir aykırılıktı, ziynet takmamıştı,
her zamanki kocaman deri çantası da bir kayışla sol omzuna asılıydı.

Bede, onu ön kapıda karşılayarak, "Elbiselerin niçin o kadar kısa?"
diye sordu.

Nell bir dönümlük bahçeye sevinçle bakmakla meşguldu. "Bede, ya-
bani otları çok iyi temizlemişsin. Arkada da bir sebze bahçesi mi görüyo-
rum?"

Genç adam, "Evet, görüyorsun," dedi. "Dikkat edersen, benim göbek
de gitti. Haklıymışsın, idmana ihtiyacım vardı. Ama elbiselerin niçin o ka-
dar kısa?"

Genç kız yüzünü buruşturdu. "Çünkü yerdeki pislikleri süpüren elbi-
selere dayanamıyorum. Ayakkabıların tabanının kirlenmesi yeterince kö-
tü zaten. Her giyildikten sonra yıkanamayacak bir şeyi kirlletmek daha da
beter."

"Yani ayakkabılarının tabanlarını mı yıkıyorsun?"

"Tabi, pis bir yerden geçersen yıkıyorum. Ayakkabıların altına nele-
rin yapıştığını bir düşünsene! Sokaklar balgamla, burnunu parmaklarıyla
yere sümüküren adamların sümüğüyle yapış yapış, iğrenç! Kusmuklar, kö-
pek pislikleri ve çürümüş çöpler de cabası."

Genç adam, onu evin kapısına götürerek, "Yere tükürülmesini anla-
dım," dedi. "Tramvaylarla tren vagonlarında tükürenlere ceza kesilmesini
karara bağladık."

Nell hoşnut bir tavırla, "Perdeler temiz, camlar da öyle," dedi.

Doğru dürüst möbeleri olmadığından Bede genç kızı aynı gururla
evine sokamadı. Hepsi hepsi yayları çökmüş eski bir sedir, çekmeceli ve
kapaklı bir çalışma masası ve önüne, bir sandalye çekilmiş büyük ve ha-
rap bir masadan ibaretti. Ama mutfaktaki masanın önünde şimdi iki tah-
ta sandalye vardı, portakal sandığı da gitmişti. Yerler çıplak tahta ya da
ucuz muşamba kaplıydı, ama birisi duvarlardaki sinek pisliklerini temizle-

Dokunuş

mişti, görünürde fare veya sıçan dışkıları da yoktu. Hamamböceği pislikleri de.

Bede konuğunu mutfak masasına oturtturarak, "Ne yazık ki iğrenç hayvanlardan henüz kurtulamadım," dedi. "Sanki ölümsüzler."

Nell, "Çukur bir tabağa kırmızı şarap koymayı dene," dedi. "Şaraba karşı koyamıyor ve içinde boğuluyorlar."

Genç kız kıkırdadı. "Öylesi alkollü içkilere karşı olanların da hoşuna giderdi." Hafifçe öksürerek ekledi. "Sanırım, mal sahibi değil, kiracısın, değil mi?"

"Evet."

"Öyleyse mal sahibini arsayı iki metrelik kazıklardan bir çitle çevirmesine razı etmeye çalış. O zaman bir düzine kadar tavuk besleyebilir, yumurtalarından yararlanır, aynı zamanda evin dışında hamamböceklerine karşı koruma sağlamış olursun. Tavuklar hamamböceklerini yemeye bayılırlar."

"Sen bütün bunları nereden biliyorsun?"

"Hamamböcekleriyle dolup taşan Glebe'de oturuyoruz. Kelebek Kanat onları kırmızı şarap dolu tabaklar ve serbest dolaşan tavuklarla dolu bir arka bahçe sayesinde hallediyor."

Genç adam fırının kapağını açıp içine bakarak, "Niçin şapka giymiyorsun?" diye sordu.

Nell, "Nefis kokuyor," dedi. "Ben şapkalardan nefret ederim, hepsi bu. Bir işe yaramadıkları gibi, her geçen yıl biraz daha çirkinleşiyorlar. Uzun zaman güneşte kalacaksam Çinlilerinki gibi bir amele şapkası giyiyorum, onların hiç değilse bir amacı var."

"Constantine Delgi Fabrikası'ndaki atölyede iş tulumları dikkatimi çekti. İhtiyar Angus'un orada olmana itiraz etmesine şaşmamalı."

"Herhangi bir fabrikanın veya atölyenin isteyebileceği son şey aptal bir kadının etekliğinin bir çarka takılması. İş tulumları bir kadında pek çekici sayılmadığına göre ne önemi var?"

Bede ocağın üstündeki tencerelere göz atarak, "Doğru söylüyorsun," dedi.

Nell, "Ne yemek var?" diye sordu.

"Patates ve balkabağı garnitürlü kuzu budu kızartması, küçük sakız kabakları ve 'katledilmiş' fasulyeler."

"'Katledilmiş' fasulyeler mi?"

"Şeritler halinde kesilmiş demek. Ve tabi ki bol et sulu sos."

"Öyleyse getir şu yemekleri! Karnım o kadar acıktı ki bir atı bile yeyebilirim."

Yemekler geleneksel İngiliz mutfağının ürünleri, ama çok lezzetliydi. Güzel yemek pişirebildiğini söylerken Bede abartmamıştı. Katledilmiş fasulyeler bile dozunda pişmişti. Nell hiç nazlanmadan ev sahibi kadar tıka basa yedi.

Tabağındaki son sos kalıntısını bir lokma ekmekle sıyrarak, "Arka-dan bir puding falan gelmiyorsa biraz daha alabilir miyim?" diye sordu.

Genç adam, "Ben göbeğe dikkat etmek zorunda olduğuma göre, ikinci bir porsiyon alabilirsin," dedi gülümseyerek. "İştahına bakılırsa, sen şişmanlamaktan yana korkun yok."

"Hayır, babama çekmişim... sıskalığa istidadım var."

Yemek bitip kirli tabaklar masadan kaldırıldıktan sonra, Bede, genç kızın bulaşıkları yıkamasına izin vermedi. Onları yıkamayı canının istemesine kadar bekleyebileceklerini ileri sürdü. Bundan sonra bir çaydanlıkla iki porselen fincanla tabağını ve gümüş kaşıklarını masaya getirdi. Şeker kâsesi pırıl pırıl, süt de yeni buz sandığından çıkarıldığından soğukçaydı. Temizlikçi kadın Bayan Charlton'un yulaf unundan yaptığı kurabiyelerle dolu bir tabağı da alarak ilgilendikleri şeylerden konuşmaya giriştiler. Ama laf dönüyor dolaşıyor, yine Bede'in tutkusu olan sosyalizm ve işçiye takılıyordu. Nell çok kez onun fikirlerine katılmıyor, kendi görüşlerini ve özellikle Çinlilerle ilgili olanlarını güçlü şekilde savunuyordu. Zaman onlar fark etmeden uçup gidiyordu. İkisi de akıllarıyla yaşadıklarından erkeğin şehvet arzusu, genç kızın da romantik hayaller diye nitelediği duyguları bastırıyordu.

Sonunda, en azından o vaktin çok geç olduğunu fark ettiğinde Bede bilmeye hakkı olduğunu düşündüğü bir konuyu açmaya cesaret etti.

"Kız kardeşin nasıl?" diye sordu.

"Anneme sorulursa gayet iyi." Nell'in neşesi kaçmış gibiydi. "Nasıl söyleyeyim bilmem ki, Anna sanki bana düşman kesildi. Onun için de tatilde eve dönmedim. Bunun yerine atölyede uygulamalı çalışmalar yaptım."

"Sana niçin düşman kesilsin ki?"

"İşte gizemli olan bu. Düşünme süreçlerinin son derece sınırlı olduğunu ve kestirilemediğini belirtelim. O günkü gazeteler biraz zekâ özürlü olduğunu yazdılar, ama gerçekte ileri derecede geri zekâlı. Kelime dağarcığı çoklukla elli isimden, tek tük sıfatlardan ve onlardan da daha az fiillerden oluşuyor. O herif onu köpeğini olduğu kadar kolaylıkla idare etmiş. Anna hemen her türlü durumda fazlasıyla uysal."

"Demek suçlunun Sam O'Donnell olduğunu düşünüyorsun."

Genç kız üzerine basa basa, "Kesinlikle," dedi.

"Ya bebek?"

"Dolly mi? Onu bebek sandığı için Anna, ona bebeğinin adını takmıştı. Babam da nüfusa onu Dolly adıyla kaydettirdi. Küçük kız şimdi on sekiz aylık ve komik değil mi, çok da zeki. Erken yürüdü, erken konuştu ve annem bir baş cezası olmaya başladığını söyledi." Nell daha fazla somurttu. "Pazartesi günü eve dönmek zorundayım. Annemin mektuplarında sözünü etmek istemediği bir şeyler oluyor."

"Çekilmesi zor bir çile, değil mi?"

"Pek alışlageldik olmadığı kesin. Ben o çilenin bir katresini bile çekmek zorunda bırakılmadım, ama bu doğru değil. Başka bazı hissettiklerim de doğru değil, ama onlar somut şeyler değil, içgüdüler olduğu için onları sana söyleyemem." Nell dişlerini gıcırdatarak ekledi. "İçgüdülerden nefret ederim!"

Yeşilimsi ışıltısı yeni abajur tarafından daha da kuvvetlendirilen duvardaki gaz ışığı erkeğin gür ve dağınık saçlarına vuruyor ve bakır tonunu bronza dönüştürüyordu. Alexander'inkiler kadar kara gözleri çukura kaçmış ve oldukça ufaktı. Birdenbire meraka kapılan Nell, onların kim bilir ne gizemler gizlediğini düşünmekten kendini alamadı. Bir insanın ne ol-

duğunu sadece söylediklerinden biliriz, nasıl görüldüğünden değil, hele o gizemli gözlerden hiç değil.

Bede beyaz ve düzenli dişlerini gösteren bir gülümseyişle, "Yaşın ilerledikçe içgüdülere daha fazla saygı duyacaksın," dedi. "Sen dünyayı gerçek olguların üzerinde kurdun, ki bu bir matematikçide olağandışı değil. Ama büyük filozofların hepsi matematikçiydiler, öyle olduğu için de soyut fikirler üretebilen bir beynin sahibiydiler. İçgüdüler soyut duygulardır, ama tamamen düşünceden arınmış değil. Ben kendiminkilerin, bilinçli olarak değerlendirmediğim, ama içimde bir yerde benliğimin bir başka bölümüyle değerlendirdiğim olayların üzerinde kurulu olduğunu düşünüyorum."

Genç kız, "Karl Marx'ın bir matematikçi olduğunu sanmıyordum," dedi.

"Ama bir filozof da değil. Onu daha çok insan davranışının bir araştırmacısı olarak niteleyebiliriz Yani ruhun değil, aklın araştırmacısı."

Nell sesinde hafif bir üzüntüyle, "Şu içgüdü konusuna aklım takıldı," dedi. "Bir an önce eve dönmem gerektiğini mi söylemek istiyorsun? Yani içgüdün öyle mi diyor?"

"Emin değilim. Bununla beraber, gitmene üzüleceğim. Yediklerinin tadını çıkaran biri için yemek pişirmek bir zevkti ve bunu tekrar etmeye dört gözle bakıyordum."

Genç adam buna rağmen bir kadın-erkek sinyali vermiyordu ve Nell bundan dolayı ona minnettardı.

Nell kendi kendisine yapmacıklı gelen bir tavırla, "Bu akşamdan çok zevk aldım," dedi.

Bede, "Ama bu kadarı sana yetti, değil mi?" diyerek ayağa kalktı. "Haydi gel, seninle ana caddeye geleyim ve sana bir araba bulayım."

"Tramvaya da binebilirim."

Genç adam cebinden saatini çıkarıp kapağını açtı ve kadrana bir göz attı. "Bu saatte söz konusu değil. Bir arabaya verecek paran var mı?"

"Tabi ki." Genç kızın gözlerinde alaycı bir parıltı vardı. "Mesele şu ki kira arabaları da içgüdüler gibidir... o kadar dar ve kokulu bir yere tıklamayacağımı sevmiyorum. Benden önce orada kim bilir kim oturdu?"

Dokunuş

"İzin ver de araba paramı ben ödeyeyim."

"Yok canım. Sana temizlikçi kadın ve buz sandığı masrafı ettirdiğim yetmiyor mu? Haftada iki kez bir buz bloğu kaç para, üç peni mi? Altı peni mi?"

"Dört peni. Ama bugünlerde kazancım yerinde. Parlamento üyelerinin, hatta sosyalist olanlarının bile iyi ücretleri ve avantajları var. Dolayısıyla ben de çok para biriktirdim." Genç adam derin bir soluk aldı ve kızın dirseğine elini dayayarak onu sokak kapısına geçirdi. Bir yandan da devam ediyordu: "Öyle ki mal sahibinin bu mülk için ne kadar para istediğini öğrenmeyi ciddi olarak düşünüyorum. Eğer makul bir fiyat verirse, burasını satın almak isterim."

Alexander Kinross'un kızı bu sözleri kısılmış gözlerle ve ağzını büzerek düşündü. "Fiyatı iki yüze kadar düşürebilirsin," dedi. "Bir dönümlük bir blok, ama bir endüstri bölgesi kapısına dayanmış. Kanalizasyonu yok.

"Mal sahibi burada bir fabrika kurmak isteyen birinden fazla bir para koparamaz, konut inşaatıyla ilgilenen spekülâtörler ise kıyıya kayıyorlar. Teras tipi konutların modası geçti, bir tek ortak duvarlı ikiz tuğla binalar moda oluyor, bu arsanın şekli ise bu türden yarım düzine konut sığdırmaya uygun değil. Adama yüz elli teklif et ve ne diyeceğine bak."

Bede kahkahayı bastı. "Senin için söylemesi kolay, benim içinse yapması zor! Pazarlık yapmayı hiç beceremem."

Nell biraz şaşkın bir tavırla, "Ben de beceremem sanıyordum," dedi. "Ama senden hoşlanıyorum, Bede, onun için senin için seve seve pazarlık ederim."

"Bunu duymak güzel. Ben de senden hoşlanıyorum, Nell."

Genç kız geçen bir arabaya eliyle işaret ederek, "Şanslıyım!" dedi.

"Umarım, beni Glebe'e götürür."

"Ona üç peni verirsen seni nereye istersen götürür. Ama Parramatta Sokağı'nda inmeye kalkma sakın. Etrafta kabadayı gençler grup halinde geziyorlar."

"Babam kötü zamanların bir alameti derdi. Enerjilerini harcama fırsatı arayan işsiz gençler. Onun için şimdi bir mülk için teklifte bulunmanın tam zamanı." Nell minik taşıta bindi. "Sana Kinross'dan yazarım."

"Yaz." Genç adam yorgun at toparlanıp araba takırtılar içinde uzaklaşana kadar orada durdu. Ama yazmayacaktır, dedi kendi kendine, içini çekti ve evine kadarki kısa mesafeyi yürümeye girişti. Yazsa da bir şey fark etmezdi zaten. Galli bir kömür madeni işçisinin sosyalist oğluyla Avustralya'nın en zengin kapitalistinin kızı. Daha on yedi yaşında bile olmayan bir çocuk. Henüz yaşamının eşiğinde, doruğundan uzak. Prensip sahibi bir erkek -ki Bede öyle biriydi- kızın, onun uzağında hayatını yaşamasına izin verirdi. Öyle olsun. Hoşça kal, Nell Kinross.

Ama Nell yeni yıldan ve on yedinci yaş gününden önce Kinross'a dönmedi. Babasıyla Ruby Teyze şehir hayatının tadını çıkarmak, yani tiyatroya, müzelere, sanat galerilerine, sergilere, hatta pandomima'ya gitmek için Sydney'e geldiler. Çok iyi vakit geçiren Nell de kendi içgüdüleriyle Bede Talgarth'inkileri unuttu.

Anna'nın Dolly'si

Nell, "Babamın isteklerine karşı gelemezdim," sözleriyle kendini annesine karşı savunmaya çalıştı.

Elizabeth üzölmüş görünmüyordu. "Tabi ki karşı gelemezdin," diye yanıt verdi. "Belki de daha iyi oldu. Şimdi düşünüyorum da, belki olayı abarttım."

"Hangi olayı?"

"Anna Dolly'ye sinirlendi ve canını yaktı."

Nell bembeyaz oldu. "Deme, anne!"

"Yalnız bir kere oldu, yaklaşık altı hafta önce."

"Nasıl oldu? Ve *niçin*?"

"Gerçekten de bilmiyorum. Anna'yı bebekle hiç yalnız bırakmıyorduk, ama Şakayık'ın gözleri üzerinde değildi, sökükle dikmekle meşgulmüş. Dolly canı yanmış gibi birden bağırmış ve hıçkırarak ağlamaya başlamış. Şakayık ne olduğunu görmek için ayağa kalkınca da Anna, onun yaklaşmasına izin vermemiş. 'Kötü Dolly! Kötü Dolly!' deyip duruyormuş. Elizabeth çaresizlik içinde Nell'e bakıyordu, gözlerinde Nell'in onda daha önce hiç görmediği bir yalvarış okunuyordu. Devam etti: "Dolly'nin kolunu yakalamış, çimdikliyor ve buruyordu. Zavallı çocuk debeleniyor ve uluyordu. Ben o sırada koridordan geçiyordum, sesleri duydum. İsalet de oldu; Anna Dolly'yi salıvermiyor, onu çimdiklemeye ve

kötü Dolly demeye devam ediyordu. Şakayık'la ben gücümüzü birleştirerek çocuğu kurtarabildik, ama Dolly'yi sakinleştirmek saatler sürdü, ondan sonra da çocuk günlerce Anna'nın yanına sokulmadı. Bu ise Anna'yı büsbütün huysuzlaştırdı. Oysa onu bilirsin, hiç kötü huylu değildir. Sadece âdet günlerinde idare edilmesi zordur. Sonunda Dolly'yi kısa bir süre için yanma vermeye karar verdik, Anna da huysuzluğu bıraktı. Ne var ki Dolly karşı koymadı. Bana öyle geliyor ki duyduğu acının anısı Anna'dan uzak tutulmanın yanında önemini kaybediyordu."

Nell kaşlarını çatarak sordu. "Şakayık kızlardan hangisi?"

"O da Wong kız kardeşlerden biri. Dolly yürümeye ve konuşmaya başladığı zaman Ruby yolladı. Jade'in yerini alması için değil, sadece bana biraz yardımcı olması için."

"Jade'in ayarı mıdır?"

"Belki değil, ama çocuğa çok bağlı."

Nell, "Babamı boş verip eve dönmeliydim," diye homurdandı. "Gidip onları görelim, anne."

Bebek odası en küçük ayrıntısına kadar kusursuzdu. Yeni Wong kız kardeş Dolly'yi kucağına oturtmuş olan Anna'nın yanına sokulmuştu. İki- si de farklı siyah saçların sahibiydiler: biri düz, öteki ise kıvrıkcık saçlı iki kafa, tombul ve çukur gamzeli nefis bir kız çocuğunun üzerine eğilmişti.

Nell'in onu son görüşünde Dolly hâlâ bir bebektir, ama bu Dolly hemen hemen iki yaşındaki bir çocuktur. Yuvarlak melek yüzü lepiska lüle- lerle çevriliydi, bu yüzün ortasında mavimsi yeşil renkte bir çift göz dik- kati çekiyordu. Kaşlarıyla kirpiklerinin kahve rengi oluşu, saçlarının ileri- de koyulabileceğine işaret etti. Yüzündeki anlam ise ne Alexander'i, ne de Elizabeth'i anımsatıyordu. Büyük bir olasılıkla babasına benziyordu.

Anna başını kaldırıp da Nell'i görünce yüzü neşeyle ışıldamaya baş- ladı. Dolly'yi bu arada cansız bir bebekmiş gibi yere fırlattı. Şakayık'ın ço- cuğu yakalamaya ve zarar görmeden yere indirmeye hazır olduğunu gö- rünce Nell, bunun yeni bir olay olmadığını anladı.

Anna kollarını ablasına uzatarak, "Nell! Nell! Nell!" diye bağırdı.

Nell kardeşini kucaklayıp öptü. "Merhaba gülüm," dedi.

Anna o zaman, "Dolly! Nerede Dolly?" diye sordu.

Nell, "Günaydın Dolly. Beni anımsamıyorsun, değil mi" diye sorarak çocuğun küçük elini avucuna aldı. "Ben senin Nell Teyze'nim."

Çocuk gayet net olarak, "Nell Teyze," diye heceledi ve gülümsedi.

"Onu alabilir miyim, Anna?"

Kız kaşlarını çatı. Anna, ablasını nefis kestane rengi kaşlarının altından inceledi. Elizabeth'le Nell'in her ikisi de Anna'nın Nell'i Dolly'nin doğumundan önceki gibi red mi edeceğini merak ettiler. Ama Anna sonra kucağındaki çocuğu kaptığı gibi dikkatsizce Nell'e fırlattı.

Anna ve Dolly'yle geçen yarım saat Nell'i beyaz erkek üniversite öğrencileriyle mücadelesindekinden daha fazla yordu, ama aynı zamanda söylenmesi gerekeni söyleme kararını daha da kuvvetlendirdi. Söylenmesi gereken annesiyle babasının her ikisine ve aynı zamanda söylenmeliydi.

Akşam yemeğinden önce birer kadeh şeri içmek için toplastıkları kütüphanede, "Anneciğim, babacığım," diye söze başladı. "Sizlerle önemli bir şey konuşmam gerek."

Neyin söyleneceğini sezen Elizabeth hemen kabuğuna çekildi, ama Alexander sadece bakışını önündeki içkiden ayırarak bir soru sorar gibi kaşlarını kaldırdı.

"Sorun Anna'yla Dolly."

Alexander derin bir göğüs geçirdi. "Ne olmuş onlara?"

"Onları ayırmak zorundasınız."

Alexander donakalmıştı. "Onları ayırmak mı? İyi ama niçin?"

"Dolly etten ve kemikten bir çocuk olduğu halde, Anna, ona paçavra bir bebekmiş gibi davrandığı için. Yıllar önce ona bir köpek yavrusu verildiği zaman olanları hatırlamıyor musunuz? Onu kollarında fazla sıkınca hayvan onu ısırması, Anna o zaman zavallıyı duvara çarparak beynini dağıtmıştı. Biraz özgürlük isteyecek ve bu uğurda çaba harcayacak kadar büyüdüğü için Dolly'yi de aynı akıbet bekliyor. Anna bu özgürlüğü kabullenecek değil. Paçavra bebekler her an emrinizdedir, onları bir köşeye atabilir, canınız isteyince tekrar oradan alabilirsiniz."

Alexander, "Herhalde abartıyorsun, Nell," dedi.

Elizabeth de, "Çok doğru," diye kocasını destekledi. "Anna Dolly'yi seviyor."

"Anna yavru köpeği de seviyordu ve ben kesinlikle abartmıyorum!" Nell sesini yükseltti. "Baba, birkaç hafta önce Anna'nın Dolly'nin kolunu nasıl çimdiklediğini annem size anlatmadı mı? Yavrucağın kolu yer yer morarmıştı."

Alexander içkisini masanın üstüne bıraktı. "Hayır, anlatmadı."

Elizabeth, "Ama yalnız bir kez oldu, Nell," diye itiraz etti. "Sana söyledim, yalnız bir kez oldu! O zamandan beri bir şey olmadı."

"Hayır, anne, oldu! Her zaman oluyor, ama siz görmek istemiyorsunuz. Dolly cansız bir bebekmiş gibi sağa, sola fırlatılıyor, ama iyi kalpli Şakayık'la kendini koruma içgüdüsünün sayesinde çocuk çok fazla incinmenin önüne geçebiliyor." Nell, babasının yanına giderek dizlerinin dibine çömeldi ve menekşe renkli gözlerini Alexander'ın yüzüne dikti. "Babacığım, bu durumun devam etmesine göz yumulamaz. Aksi halde, Dolly ciddi şekilde yaralanabilir ya Şakayık onu yakalayacak kadar yakınında olmayacak ya da Anna 'kötü Dolly'sini cezalandırdığı için çocuğu vermedi'yi reddedecek. Aynı şey sizinle Şakayık için de geçerli, anne. İkiniz de Anna'nın yarısı kadar kuvvetli değilsiniz."

"Anlıyorum," dedi Alexander yavaşça. "Anlıyorum."

Elizabeth hain kızına nefretle bakarak, "Daha çok çaba göstereceğiz," dedi. "Onlar bir anne ve çocuğudur! Anna, Dolly'ye sekiz ay boyunca süt verdi. Onları şimdi ayırmaya kalkarsak, Anna üzüntüsünden erir ve ölür."

Nell, "Bunu düşünmedim mi zannediyorsunuz, anne?" diye bağırdı. "Bunları söylemek bana zevk mi veriyor zannediyorsunuz? Anna benim kardeşim! Onu seviyorum! Hep sevdim ve hep seveceğim. Ama Dolly'nin doğumundan beri çok değişti, uzun zamandır burada bulunmadığım için bunu görmek belki benim için daha kolay. Kullandığı sözler azaldı, kelimeleri arka arkaya dizmek yeteneği de zorlaştı. Anna oldu bitti çocuksuydu, ama şimdi sürekli olarak geriliyor. Dolly'nin doğumundan sonra o kadar tatlıydı ki. Dolly'ye karşı, kucakladığı bebeğin canlı bir cisim oldu-

ğunu anlıyormuş gibi davranıyordu. Ama şimdi öyle değil. Öfke krizleri de çoğalıyor. Belki de bütün hayatınca şımartıldığı için hırçın oldu, herkese hükmetmek istiyor. Yaramazlık yaptığı için kimse onu tokatlamadı ya da azarlamaya kalkışmadı."

Elizabeth öfkeyle söylendi. "Tokatlanmayı hiç hak etmedi o. Ama senin için aynı şey söylenemez, hanımefendi!"

Nell sükûnetini bozmadı. "Haklısınız, anne." Genç kız yine babasına döndü. "Gerekeni yapmalısınız, baba."

"Gerçeği gören daima sen oluyorsun, öyle değil mi Nell? Evet, gerekeni yapmalıyım."

"Hayır!" Elizabeth şeri kadehini devirerek ayağa fırladı. "Hayır, Alexander, buna izin veremem!"

Alexander, "Dışarı çık, Nell," dedi.

"İyi ama baba."

"Şimdi olmaz. Dışarı çık."

Kapı kapanır kapanmaz Alexander, "Sonunda oldu," dedi. "Önceleri babacığım'dım, şimdi sadece baba oldum. Nell artık büyüdü."

"Senin aynadaki yansıman sanki... soğuk ve katı kalpli."

"Hayır, sadece kendi şaşırtıcı kimliğini buldu. Otur, Elizabeth."

Genç kadın, "Oturamıyorum," diyerek odada bir aşağı, bir yukarı yürümeye başladı.

"Oturacaksın! Gerçekten kaçmak için ortalıkta yalpalayan biriyle ciddi bir tartışmaya giremem."

Elizabeth koltuğuna çökerek, "Anna benim evladım," dedi.

"Dolly de torunun. Bunu sakın unutma." Alexander ellerini kavuşturarak öne eğildi ve soğuk bakışlarını karısının yüzüne dikti. "Elizabeth, sen beni ne kadar sevmesen de, benden ne kadar iğrensen de, kızlarının babası ve Dolly'nin dedesiyim. Bu trajedinin derinliğini hissetmeyecek kadar duygusuz olduğuma gerçekten inanıyor musun? Anna'nın bu acı kaderini öğrendiğimde acı duymadım mı sanıyorsun? Bunun bedelini ödeyen Jade yüzünden acı çekmedim mi? Elimde olsa hayatının on beş yılı boyunca Anna'yı çevreleyen acıyla üzüntüyü hafifletmeye çalışmaz

mıydım? Tabi ki yapardım bunu! Bir yardımı olacak olsa dünyanın altını üstüne getirirdim. Ama trajediler trajedi olma niteliklerini kaybetmezler. Korkunç sona doğru amansızca ilerlerler. Bu trajedi de farklı olmayacak. Bir çocuğu Nell gibi üstün yetenekli olunca, aynı ailenin içinde ters etkili bir denge oluşması kaçınılmaz. Ama Nell'i öyle olduğu için suçlayamayacağın gibi, Anna böyle olduğu için de beni ya da kendini suçlayamazsın! Gerçekleri kabul et, güzelim. Trajedi daha üzücü sonuçlar vermeden Anna'yla Dolly'nin birbirinden ayrılmaları lazım."

Elizabeth yanaklarına yaşlar boşanarak dinliyordu. Hıçkırıkları arasında, "Sana korkunç acılar verdim," dedi. "Ama inan ki niyetim bu değildi. Gerçeği itiraf etmek gerekirse, sana yaptıklarını hiç hak etmediğini biliyorum."

Genç kadın birbirine kenetlenmiş parmaklarını açıp kapıyordu. "Sen nazik ve yüce gönüllü davrandın ve ben sana karşı farklı davranmış olsam o acı sözlerin hiçbirinin söylenmemiş olacağını biliyorum... gerçekten biliyorum. Ayrıca Ruby'ye de ihtiyacın olmazdı. Ama elimde değil, Alexander, elimde değil!"

Genç adam cebinden mendilini çıkararak karısının avucuna tutuşturdu ve başını bacağına yapıştırdı. "Böyle ağlama, Elizabeth. Beni sevmiyorsan, hatta hoşlanamıyorsan, suç senin değil. Elinde olmayan bir şey yüzünden kendini hırpalamanın ne anlamı var? Sen görevlerinin kölesi oldun, ama Anna dolayısıyla bunu sana ben hazırladım." Alexander elini karısının başına dayadı. "Sana olan şefkatimin karşılıksız kalması çok yazık. Aradan bunca yıl geçtikten sonra bana biraz yakınlaşacağını ummuştum. Bunun yerine benden giderek uzaklaşıyorsun."

Elizabeth'in hıçkırıkları dinmişti, ama bir şey söylemiyordu.

"Kendini daha iyi hissediyor musun?"

Elizabeth mendili kullanarak, "Evet," dedi.

Alexander koltuğuna döndü. "Öyleyse konuşmamızı bitirebiliriz. O işin yapılması gerektiğini benim gibi sen de biliyorsun." Erkeğin yüzünde acı bir anlam biçimlendi. "Bu arada bilmediğin bir şey var: Anna'yı hiçbir zaman bir akıl hastanesine kapatmayacağıma Jade'e yemin etmiştim. Ba-

na kalırsa, o, bize söylediklerinden daha fazlasını biliyordu. Yani bu gibi durumların olacağını biliyordu. Bu durumda bizim yapmamız gereken iki şey var. Birincisi, Dolly'yi ona artık annelik yapamayacak olan doğal anesinden ayırmak. İkincisi ise Anna'yı ne yapacağımız. Onu bir tutsak gibi burada mı yaşatacağız, yoksa başka bir yere mi yollayıp hapsedeceğiz?"

"Sürekli kilit altında tutarak burada yaşatabilir miyiz?"

"Nell'in buna hayır diyeceğini sanıyorum. Bir kez Dolly'nin hâlâ yakınında olur. Onda kurnaz bir taraf olduğunu gördün. O'Donnell'le buluşacağı vakitler bakıcılarını nasıl atlattığını düşünsene."

Elizabeth yanındaki masanın üstünde duran küçük zile bastı. Kâhya kadın gelince, "Bayan Surtees," dedi, "Nell'e kütüphaneye dönmesini söyle misiniz lütfen?"

Nell başını dik tutarak içeri girince Elizabeth, onu ayakta karşıladı ve kollarının arasına çekerek alnından öptü.

"Çok üzgünüm, Nell, gerçekten üzgünüm. Ne olur, beni affet."

Nell oturarak, "Affedecek bir şey yok," dedi. "Olayların hepimiz için bir şok olduğu kesin."

Elizabeth, "Seninle Anna hakkında konuşmalıyız," dedi.

Alexander arkasına dayandığından yüzü gölgede kalıyordu. Elizabeth güçlükle devam etti."

"Anna'yla Dolly'nin birbirlerinden ayrılmaları gerektiği hakkında anlaşmaya vardık. Şimdi bütün mesele Anna'yı ne yapacağımız. Onu burada kilit altında mı tutmalı, yoksa başka bir yere mi yollamalıyız?"

Nell, "Bence başka yere yollanmalı," derken genç kızın gözleri buğulanmıştı. "O'Donnell Anna için kapanamayacak bir kapı açtı. Durumunun bu kadar bozulmasının nedeni de bu olsa gerek. Hayır, neyi özlediğini bilmiyor, ama bir zamanlar ona büyük zevk veren bir şeyi özlediği kesin. Davranışlarında bir düş kırıklığının etkisi var ve bunun acısını Dolly'den çıkarıyor. Bu davranışın nedenleri o kadar gizli, o kadar gizemli ki! Geri zekâlıların dünyalarına nasıl baktıklarını, öfkeyle mutluluktan başka ne tür gizli duygular duyduklarını bilmiyoruz. Öyle sanıyorum ki, bizim düşündüğümüzden daha karmaşık bir ruh dünyaları var."

Colleen McCullough

Alexander, "Bugün ne gördün, Nell?" diye sordu.

"Dolly'yi hedef alan bir düşmanlık gösterisi gördüm, baba. Anna, onu haince sağa, sola savuruyor. Dolly'nin bu hamlelerle başa çıkabilmesi, aynı şeyin her zaman olduğunu akla getiriyor. Aynı zamanda da çocuk yaralanmanın önüne geçebilecek kadar büyümeden ve akıllanmadan önce böyle şeylerin olmadığını. Bu bağlamda Dolly daha önemli, çünkü onun bir geleceği var. Normal bir akli olan çok şeker küçük bir kız o. Anna'nın kaprislerine hedef olmasına nasıl göz yumabiliriz? Ama ikisini burada tutarsak. Anna ergeç onu bulacaktır."

Elizabeth, "Yani Dolly'ye annesinin Anna olmadığını söylenmesini mi öneriyorsun?" diye sordu. "Örneğin, benim onun annesi olmamı mı?"

"Bu hikâye sürdürülebildiği sürece evet."

Alexander bu konuşulanları yarım kulak dinliyordu. Akli Jade'e ettiği yeminden kurtulabilmek için bir yol aramakla meşguldü, "Anna'yı bir akıl hastanesine değil de, güvenli özel bir eve yollasak nasıl olur?" dedi sonunda. "O'Donnell olayı düşünülürse, bakıcılarının kadın olması gerekir. Bahçe gibi bir ortamda yürüyebileceği ve oynayabileceği büyük bir avlusu olan ve kendini evinde gibi hissedebileceği bir yer. Anna bizleri unutmayı öğrenebilir mi acaba, Nell? Bizim yerimize bakıcılarının en az birini sevmeyi öğrenebilir mi?"

"Öyle bir seçeneği bir akıl hastanesine yeğlerim, baba. Onu burada tutmaktan çok daha iyi olur. Sydney'de uygun bir bina bulabilirseniz, nasıl bakıldığını denetlemeyi üstlenebilirim."

Elizabeth telaşa kapılarak, "Denetlemek mi?" diye telaşla sordu.

Kızının gözlerinden sanki Alexander Kinross bakıyordu. "Evet, anne, bakımının denetlenmesi lazım gelir. İnsanlar o kadar güvenilmez olabiliyorlar ki, özellikle de çaresizlere bakanlar. O zavallılar, küçük hainliklerin ve gereksiz acımasızlıkların doğal kurbanlarıdır. Bunu nasıl bildiğimi sormayın. Sadece biliyorum. Onun için o yeri denetim altında tutacağım, ani baskınlar yapacağım, çocuğun vücudunda çürükler, morluklar olup olmadığına bakacağım, ne kadar temiz tutulduğunu göreceğim. Bunun gibi şeyler işte."

Dokunuş

Alexander, "Ama bu işler seni bağlar," diye homurdandı.

"Baba, benim de Anna için bir şeyler yapmamın zamanı geldi. Şimdiye kadar her şeyi annem yapmak zorunda kaldı."

Adil olmak isteyen Elizabeth, "Ama yardımcılarım oldu," dedi. "Adam tutamayacak durumda olmuş olsam olabilecekleri düşünün. Kinross'da aynı sorunu yaşayan. Bir aile var."

Nell atıldı. "Ama onların kızı bir Dolly değil. Tavşan dudaklı, yarık damaklı, gelişmemiş, bodur vücutlu bir zavallı."

Alexander şaşırarak, "Bunu sen nereden biliyorsun?" diye sordu.

"Burda yaşarken o kızı görüyordum, baba. Ona ilgi duyuyordum. Ama Anna kadar uzun yaşayamayacaktır."

"Öylesi isabet olur," dedi Alexander.

Elizabeth lafa karıştı. "Annesinin öyle düşünmediğine eminim. Erkek ve kız kardeşlerinin de. Onu seviyorlar."

Bir hafta sonra Anna Dolly'nin kolunu kırdı ve panik halindeki çocuğu kurtarmaya çalışan Şakayık'a saldırdı. Boğuşan ve sağa sola tekmelemler savuran Anna, boyun eğdirilip çocuğu sonsuza dek ondan alınırken artık kimsede vicdan azabı duyacak hal kalmamıştı. Sydney'de bir alternatif bulunana kadar Anna, odalarının kilitleri açılmadan önce kilitlenebilen küçük bir giriş holüne sahip bir konuk dairesine nakledildi. En kötüsü, odalar zemin katında olduğundan pencerelerine demir parmaklıklar takıldı.

Alexander'le Nell evlere bakmak için vakit kaybetmeden Sydney'e doğru yola çıktılar. Bu, Nell için tekliflerini babasına duyurmak için ideal bir fırsat oldu. Bununla beraber, ancak tren Lithgow'a yaklaşırken konuşmaya başlamaya cesaret etti.

"Bana kalırsa, er veya geç bir ev yaptırmak zorunda kalacağız, baba," diye başladı. "Hiç kimse bir evin ortasına bir avlu yerleştirmez. Ama böyle bir evin planını yapması için elimizde Donny Wilkins var. Böylece, her şey aile içinde kalır. Ne diyorsunuz?"

Alexander, kızına biraz eğlenerek, biraz da inanmayarak baktı. "Devam et."

"Drummoyne ile Rozelle'de limana inen geniş arazilerin para sıkıntısı yüzünden satılacağını duyuyorum. Büyük bahçeler içinde köşkler yapılabilecek durumdaki adamlar, sağda, solda bankalar kapılarını kapadığı için iflas bayrağını çekiyorlar. Apocalypse'in de başı dertte mi, baba?"

"Değil, Nell. Olmayacak da."

Genç kız rahatlamış gibi derin bir soluk aldı. "Öyleyse mesele yok. Limanın kıyısındaki arazilerin iyi bir yatırım olacağını düşünmekte haklı mıyım?"

"Evet, haklısın."

"Yani iflas etmiş bir veya iki kişinin malikânesini satın alsanız zarara uğramazsınız, değil mi?"

"Hayır, zarara uğramam. İyi de Vaucluse'le Point Piper'de yok pahasına elden çıkarılan gerçekten görkemli kâşaneler varken niçin limanın köhne bölümlerine para yatıralım?"

"O söyledikleriniz kibar semtlerdir, baba. Kibar semtlerde oturan kibar insanlar da tuhaf olurlar."

"Anladığım kadarıyla bizi kibar kabul etmiyorsun?"

"Kibar insanlar kendilerini Kinross gibi ücra bir yere kapatmazlar, hanedan üyelerini ve valileri konuk edebilecekleri yerlerde olmak isterler."

"Peki, kibar değilsek neyiz?"

Genç kız omuzlarını silktili. "Sonradan görme zengin. Sonradan görme zenginiz."

"Vay vay. Öyle olunca da içinde köşkler bulunan geniş arazilerimi Rozelle gibi sıradan semtlerde satın almam gerekiyor, öyle mi?"

"Aynen öyle!" Nell'in ağzı kulaklarına varıyordu.

Alexander, "Seninkisi aslında çok iyi bir fikir," dedi. "Yalnız bir şey var. Anna'yı denetlemek için Glebe'den Rozelle'e gitmek senin için zor olacaktır."

Dokunuş

Nell zaman kazanmaya çalıştı. "Onu şimdiden Rozelle'e yerleştirmeyi düşünmüyordum. Daha sonra, köşk bir hastanenin nüvesi olduğu zaman olabilir. Bir akıl hastanesinin değil, normal bir hastanenin. Zihinsel özürlü olanların yararına çalışmaların yapılacağı bir yer."

Alexander gülümsüyordu, ama öfkeyle değil. "Amacın ne, Nell? Sonradan görme servetimi bir hayır aracı olarak kullanmak mı?"

"Aslında pek değil. Yani daha çok..."

"Açık konuş, kızım."

Nell yutkundu, ama sonra konuşmaya karar verdi. "Mühendisliğe devam etmek istemiyorum, baba. Bunun yerine tıp okumak istiyorum."

"Tıp mı? Ne zaman karar verdin buna?"

Nell ağır ağır konuştu. "Gerçekten bilmiyorum, doğru olan da bu. Oldu bitti doktorluğa merakım vardı. Bebeklerimi doğrar, onlar için organlar yapardım. Ama günün birinde doktor olmaktan yana umudum yoktu. Tıp kadınlara kapalı olan biricik fakülteydi. Şimdilerde bu fakülteye kadınları da kabul etmeye başladılar, öyle olunca da kızlar kayıtlarını yaptırmak için sürü halinde akın ediyorlar!"

Alexander kendini tutamadı, gülmeye başladı. "Ve kaç tıp öğrencisi hanım bir sürü oluşturunuyor?" diye sordu gözlerini silerek.

Nell de gülererek karşılık verdi. "Dört veya beş tanesi."

"Orda kaç erkek öğrenci var?"

"Yüze yakın."

"Mühendislikte daha kötü bir başlangıç yaptın, ama ayakta kalmayı başarabildin, değil mi?"

"Erkeklerin dünyasında bir kadın olmaya alışığım." Nell içini çekti. "Açık konuşmamı isterseniz, erkeklerle değil de, tıp öğrencisi kızlarla nasıl geçineceğimin düşüncesi beni daha çok korkutuyor."

Tren hızını düşürerek Lithgow'a yaklaşıyordu. Baba, kız belki beş dakika süreyle karşı karşıya oturup tek kelime söylemediler. Nell üzüntü-lüydü, Alexander ise düşünceye dalmıştı.

Alexander sonunda, "Seninle hayattaki beklentilerini hiç konuşmamıştık, değil mi?" dedi.

Colleen McCullough

"Hayır, konuşmamıştık, ama galiba ben ilerde firmaya katılmak ve belki yönetilmesine yardım etmek için mühendislik okumamın beklendiğini düşünmüştüm."

"Orası doğru, ama benim kast ettiğim o değildi. Seni bekleyen mirastan söz ediyorum. Bu, Apocalypse Şirketleri'nin yüzde yetmişi."

"Baba!"

Alexander, kızına bakmaya kendini zorlayarak, "Bir oğul sahibi olmayışına üzülmüştüm, ama sen olağanüstü zeki bir kız olduğunu kanıtladın," dedi. "Her türlü teknik ve matematik muhakeme yürütmeye sahip bir zekâ seninkisi. Ve sen büyüdükçe, senin, cinsiyetine rağmen, bir babanın oğlundan umabileceği en parlak bir yönetici olacak güçte olduğuna inanmaya başladım. Maden mühendisi olarak mezun olman mirasına sahip olmaya hazırlanmanın bir şekli. Bütün ümidim, sağduyulu olarak kalıp dehanla bütünleşerek senin için her açıdan mükemmel bir hayat ortağı olabilecek bir erkekle evlenmen."

Nell ayağa kalktı, bir pencere açarak başıyla omuzlarını dışarı uzattı, Kinross trenine makas değiştirilmesini ve vagonlarının trenden ayrılmasını seyretti. "Bathurst treni gecikti," dedi.

Alexander, "Bu gürültüde konuşmak kolay değil," dedi ve bir puro çıkararak yaktı. Sonunda, "Seninle bir anlaşma yapacağım, Nell," dedi.

Genç kız, "Ne gibi bir anlaşma?" diye endişeyle sordu.

"Mühendisliği bitirirsen tıp okumana itiraz etmem. O zaman elinde hiç değilse bir diploma olur. Tıpta mühendislikte olduğundan daha fazla kız öğrenci olabilir, ama profesörlerinin üzerinde fabrika sahiplerinin üzerinde olduğu kadar nüfuz sahibi değilim." Tüten dumanının arasında gözleri ışıldıyordu. "Bir veya iki yeni binayı onlara karşı yem olarak kullanabilirim belki, ama bana öyle geliyor ki sonradan görmeliğimin ürünü olan servetimin bir kısmını bir akıl hastanesi inşaatına ayırmam gerekecek."

Nell, babasına elini uzatarak, "Anlaştık!" dedi. Ciddi bir yüzle el sıkıştılar.

Dokunuş

"Fizyoloji Profesörü bir İskoçyalı, baba. Adı Thomas Anderson Stuart. Anatomi Profesörü James Wilson da bir başka İskoçyalı. Öğretim görevlilerinin çoğu İskoçyalı zaten. Profesör Anderson Stuart onları İskoçya'dan getiriyor ve böyle yapmakla senatoyla Başbakanı fena halde sinirlendiriyor. Fakat Anderson Stuart'ın umurunda değil... bu da bize yabancı bir davranış değil, ne dersin baba? 1883'de buraya geldiği zaman tıp okulu dört odalı bir kulübedeydi. Şimdi kendisine ait koca bir binada çalışıyor."

"Peki, Dekan kim?"

"Dekan yok," dedi Nell. "Biraz peronda yürüyebilir miyiz, baba? Biraz bacaklarımı hareket ettirmek istiyorum."

Hava sıcaktı. Ama bu, Nell'in babasının kolunu yakalayıp ona sokulmasını önleyemedi. "Sizi seviyorum, babacığım," dedi. "Babaların en iyisisiniz."

Alexander, bu da insanın çocuklarından isteyebileceklerinin en iyisi, diye düşündü. Sevilmek ve babaların en iyisi olduğunu duymak. Nell'in verdiği haber onun için acı bir hayal kırıklığı olmuştu, ama kızını gitmek istemediği bir yöne zorlamaya kalkışmayacak kadar adil bir insandı. O kesilip biçilmiş bebekleri nasıl hatırlamazdı! Alman ressamı Dürer'in insan bedenini konu alan gravürlerinin röprodüksiyonlarının yer aldığı kitabın çevrilmekten yıpranmış sayfalarını, Nell'in Londra'daki kitapçısına ısmarladığı tıp kitapları koleksiyonu. Bütün bunlar yıllardan beri gözlerinin önündeydi ve ona bakıyordu. Ne kadar garip yaratıklardı şu kadınlar. Nell'in Elizabeth'e benzer yanı yoktu, oysa yarısı Elizabeth'di. O yarı da ergeç kendini gösterecekti.

Alexander'in aklı Nell'den Lee'ye kaydı.

"Daha onu tanıır tanımaz Lee'nin doğal vârisim olduğunu sezdim. Şimdi onu bulup geri getirtmem lazım. Hem de inatçı boynumu eğip özür dilemem gerekse bile."

Alexander'le Nell Sydney'de çok hareketli iki hafta geçirdiler. Glebe'deki Point Sokağı'nda Nell'in evine de uzak olmayan kırk yıllık bir ev

buldular ve bunun işlerini göreceğine karar verdiler. Sıvayla kaplı kumta-
şı bloklardan yapılmış bina, Anna'yla altı bakıcısını artı bir aşçıyı, bir ça-
maşırıcıyı ve iki temizlikçiye içinde rahatça yaşatacak büyüklükteydi. Ya-
rım dönümlük bir arsanın üstünde olduğundan Alexander, Anna'nın da-
iresinin dışında kızın bir kapıdan geçerek hemen çıkabileceği ve hareket
edebileceği bir avlu yaptırdı.

Uygun bakıcılar bulmak daha zor oldu. Alexander ve Nell onlarla
birlikte görüştüler. Nell hatta her başvurucunun nefesini koklayacak ka-
dar ileri gitti. Genç kız şaşkın haldeki Alexander'e ağızdaki karanfil ko-
kusunun içkininki kadar anlamlı olduğunu açıkladı.

"Delikanlılar konferanslardan bir gece önce âlem yaptıkları takdirde
karanfil çiğniyorlar," diye açıkladı.

Alexander bakıcıların başı olarak güleç yüzlü ve anaç tavırlı bir kadı-
nı seçmekten yanaydı, Nell aksine çenesi kullı ve gözlüklü, disiplinli bir
kadını daha fazla beğenmişti.

Alexander, "Kadın değil, bir ejderha sanki, Nell!" diye itiraz edecek
oldu.

"Doğru, ama işin başında onun gibi birine ihtiyacımız var, baba. Oto-
rite onun gibi ciddi birinde olduğu sürece varsın, güleç yüzlüler Anna'yı
diledikleri kadar sevip şımartınsınlar. Bayan Harbottle iyi bir insan, otori-
tesini suiistimal etmeyecek, ama sıkı bir disiplin sürdürmekte ısrar ede-
cektir."

Nisan ayında her şey en sonunda hazır olmuştu. Uyutulan Anna
Kinross'dan Glebe'deki yeni evine nakledildi. Yalnız Elizabeth, Ruby ve
Bayan Surtees onun arkasından ağladı. Anna'nın Dolly'si yeni dünyasını
keşfetmekle meşguldü, Alexander yine yurtdışına gitmişti, Nell ise mü-
hendislik eğitimini tamamlamak için üniversiteye dönmüştü.

BÖLÜM ÜÇ

1897-1900

Vefasız Oğulun Dönüşü

Burma'da geçen bir yıl Lee'ye yakutlarla safirler kazandırmış, bundan başka burada yeryüzüne petrol sızması gibi yararlı bir bilgi öğretmişti. Petrol o vakte kadar yaylalardan toprak çömler içinde çetin bir yolculuktan sonra getirilerek gaz üretiminde kullanılıyordu. Tiber'te geçen bir yıl ise Lee'ye elmaslar yerine bir Kûh-i Nur'dan^(*) çok daha önemli tinsel zenginlikler sağlamıştı. Ve Hindistan'daki Proctors'lu arkadaşları arasında geçirdiği bir yıl işe elmas aramakla başlamış, ama sonra mihracenin tabaları için daha yararlı bir işyerini bırakmıştı. Ölçsüz zenginlikteki maden yataklarından yapılan demir üretimi binlerce yıldan beri değişmemiş bir arıtma tekniği yüzünden engelleniyordu. Bu teknik, kesilen ormanlar yüzünden kıt olan odun kömürüne bağlıydı. Manganez satışıyla yeni yöntemlere sermaye sağlayan Lee, Bengal'den kömür sevk ederek prensliği güçlü bir endüstriyel temele oturttu. İngiliz yönetiminin bazı üyeleri bu küstahlığını protesto edince sadece mihracenin hizmetkârı olduğunu, mihracenin (İngilizlerin rızasıyla da olsa) hâlâ ülkesini yönettiğini ve niçin yakındıklarını anlayamadığını ileri sürdü. Hindistan İmparatoricesi'nin de payını alacağına emindi.

(*) Dünyanın en büyük elmaslarından biri.

Bundan sonra Proctors günlerinden en iyi arkadaşlarını görmek için alelacele İran'a geçti. Ali ile Hüseyin, hükümdarlığının ellinci yılını 1896 yılında kutlayacak olan Şah Nasruddin'in oğullarıydı.

Duyduğu merak Lee'yi, Alexander'in tarif ettiği petrol kuyularıyla katran çukurlarını görmek üzere Elburz Dağları'na gönderdi. Hâlâ oradaydılar ve işletilmemişlerdi.

Arap atının üstünde Lee, bir yandan tırnağını kemirirken gözlerini engebeli arazinin üstünde dolaştırıyordu. "Elburz"un Avrupalı coğrafyacılar tarafından Batı İran'ın bütün dağ sıralarına yakıştırılan yanıltıcı bir ad olduğunu keşfetmişti. Gerçek Elburz'un dorukları bütün yıl karlı olan yüksek tepeleri, Tahran'ın çevresinde uzanıyordu. Şimdi baktıkları sadece dağlardı. Adları olmayan dağlar.

Basra Körfezi'ne uzanan bir boru hattı... Beş dönüm başına bir petrol kuyusu... İran'ın kendini korkunç borçlarından kurtarmasının, Lee'nin de servetini yapmasının bir yoluordu. Petrolün kullanım alanları günden güne artıyordu -yağlama yağları, gaz, parafin, kömür katranından daha kaliteli bir katran, vazelin, anilin boyları ve başka kimyasallar- ve onu parçalarının arasında buharın rekabet edemeyeceği bir verimlilikle buharlaştıran yeni bir motor için yakıt olarak. Yapay çivitın Hindistan'ın doğal boya ticaretini iflasa sürüklediğini mihrace ona söylememiş miydi?

Kararını veren Lee Tahran'a dönerek Şah'dan bir görüşme istedi.

"İran'ın büyük bir petrol zenginliği var," dedi. Farsçasını ilerlettiği için tercümanşız konuşabiliyordu. Petrol için bu dildeki adını kullanmıştı. Devam etti. "Ne çare ki İran bu zenginliğinden yararlanmak için gerekli teknik bilgiden yoksun. Oysa ben bu bilgiye olduğu kadar, bu zenginlikten yararlanmak için gerekli sermayeye sahibim. Tabi ki kârın yüzde ellisinin artı donatı ve teçhizat için yatıracağım paraların bana verilmesini garantileyen bir anlaşma karşılığında."

Genç adam teknik terimleri olmayan bir dilde Ali ile Hüseyin'in yardımıyla meramını anlatmaya çalışıyordu.

Başka bir adam da oturmuş, onları dinliyordu: Nasruddin'in muhtemel vârisi Muzaffereddin'di bu. Kafkasya'nın sınırında bulunan, Türkler

Dokunuş

ve Ruslarla sürekli kavga halinde olan Azerbaycan adlı bir İran eyaletinin valisiydi. Muzaffereddin, Bakü'nün Rusya için bir petrol kaynağı olarak hızla gelişmesiyle çok ilgileniyordu. Aynı zamanda da zengin bir kaynağın bulunabileceği bir araziye hâkim olma yarışında İran'ın devre dışı bırakılmaması endişesindeydi. Lee, Şah ailesinin gözünde toprak peşinde olmayışı ve zenginlik dışında nedenleri bulunmayışı nedeniyle nispeten tehlikesiz bir hasımdı. Zenginlik arayışını anlıyorlardı, bununla başa çıkabilirlerdi. İhtiyar Şah uyuşukluğun pençesine düşmüştü, ayrıcalık ve yetkililik sistemlerinin elini, kolunu bağlaması nedeniyle güç çoğu kez yanlış adamların eline geçiyordu. Fakat Muzaffereddin henüz kırkını geçmişti ve ileride yakasına yapışacak olan ağır hastalığı henüz ortaya çıkmamıştı. Onu en çok kaygılandıranlar Türkler değil, Ruslardı. Onlar, başkalarının güçlü donanmalarıyla karşı karşıya kalmadan dünyanın okyanuslarına çıkmak için sürekli entrikalar çeviriyorlardı. İran bu bakımdan onlar için ele geçirilmek istenen değerli bir avdı.

Lee Costevan böylece aylar süren pazarlıklardan sonra Batı İran'da 250.000 mil karelik bir alandaki petrol rezervlerini işletmek hakkını elde etmişti. Tavus Petrol'ün kurulması ve işler hale getirilmesi gerekiyordu. Bu ise, Amerika'da güvenilirmez adamları işe almak, basınçlı suyu kılıf borulardan dişli döner delgilere pompalayan donanımı satın almak ve gücü sağlayacak buhar makineleri kurmak anlamına geliyordu.

Karşılaştığı güçlükler çok, ama hiçbirisi teknik alanda değildi. Dağlar Tahran'ın yönetimine boyun eğmeyen vahşi kabilelerle dolu olduğundan her yere asker müfrezeleriyle gitmek zorundaydı, baş döndürücü yükseklikler yol açmayı bir karabasan haline getiriyordu, demiryolu hemen hemen hiç yoktu, hepsinden beteri de arazi yakılabilir yakıttan, kömürden ve odundan tamamıyla yoksundu.

Lee, bu durumda mevcut koşullarda mümkün olanla başlıyorum, diye düşündü. Böylece ilk kuyularını, bir demiryolunun Lur'u Körfez'e bağladığı ve Lur'un çevresinde kömürün bulunduğu Luristan'da açmakla yetindi. Getirdiği adamların büyük deneyim sahibi olduktan başka petrolün kokusunu alabildiklerini çok geçmeden keşfetti. Lee dinledi ve Edin-

burgh'da aldığı jeoloji diplomasını destekleyecek pratik bilgiler edindi. Bir petrol boru hattı belki bir hayaldi, ama petrol demiryolu tankerleriyle taşınabilirdi, İngilizler ise kendilerine ait gördükleri Körfez'i denetimleri altında tutuyorlardı. Limandaki araçlar, gereçler ilkeldi. Denize açılan tankerler ise yok denecek kadar azdı. Petrolün her geçen yıl daha fazla önem kazanacağına emin olan Lee, yılmayarak Tavus Petrol'ü başarıya ulaştırmak için savaş veriyordu. Şah'la hükümeti o kadar fakir düşmüştü ki 10.000 sterlinlik bir kâr bir servet gibi gözüküyordu.

İhtiyar Nasruddin Şah 1896'da ellinci jübilesinden birkaç gün önce öldürüldü. Mütevazı bir Kirmanlı olan katil, akrabası Şah'ın iyiliklerine milleti isyana teşvik ederek teşekkür eden, sonra da İstanbul'a sığınan Şeyh Kemaleddin'in emriyle hareket ettiğini itiraf etti. Suçlamalar karşısında ülkesine iade edilen (katil asılmıştı) Kemaleddin yolda öldü, İran da Muzaffereddin'in yönetiminde barışa kavuştu. Yeni Şah bir para sistemi kurarak ve kasaplık hayvanlara konulmuş eski vergiyi iptal ederek saltanatına ümit verici şekilde başladı, ama el altında eski entrikalar devam ediyordu.

Lee için oldukça sorunlu bir dönem oldu bu. Az miktarda petrol çıkarılabiliyor ve biraz kâr ediyordu, ama geleceğine emin olduğu milyonlara ulaşmaktan henüz uzaktı.

Yeni Şah'ın hastalandığından habersiz olan Lee 1897'de İngiltere'yi ziyaret etmeye karar verdi. Yedi yıla yakın zamandır Kinross'dan uzaktı ve kasten izini kaybettirmişti. Ruby'ye yazdığı mektuplar herhangi bir Avrupa kentinden postalanmak üzere geçen bir yolcuya emanet ediliyor, kendisinin nerede olduğunu kesinlikle ele vermiyordu. Bu nedenle de onu arayan Alexander yerini saptayamamıştı. Nedeni de basitti; Lee'nin özellikle de İran gibi bir yerde petrol işine girebileceği Alexander'ın aklına gelmemişti. Lee, Hindistan'dan ayrıldığından beri görünmez adam olmuştu.

Kinross'dan yalnız iki şey ona yol arkadaşlığı ediyordu: Elizabeth'le Ruby'nin resimleri. Annesi bunları Nell'in bir resmiyle birlikte ona Hindis-

Dokunuş

tan'a yollamıştı, ama Alexander'ın bir dişi kopyasına bakmak her nedense Lee'nin hoşuna gitmediğinden Nell'in resmini yanan bir yaprak kümesinin içine atmıştı. Resimler 1893 başlarında yola çıkmasından sadece üç yıl sonra çekildikleri halde onda şok etkisi yapmışlardı Ruby'ninki o kadar yaşlandı, Elizabeth'inki ise hiç yaşlanmadığı için. Resme ilk bakışında, Elizabeth'i aynen kehribar içinde hapsolmuş sinek gibi düşünmüştü; hayat bitmemiş, geçici olarak durdurulmuştu. Sızı eskimiş, elinde olmayarak üstünde durduğu zamanlar dışında gerilerde kalmıştı. Onun için de fotoğrafı üstünde taşımasına rağmen, pek sık olarak ona bakmıyordu.

Bay Maudling en sonunda ölmüş, yerini aynı derecede nazik ve becerikli bir centilmen olan Bay Augustus Thornleigh almıştı.

Lee, Bay Thornleigh'e, "Hesabımda ne kadar nakit kaldı?" diye sordu.

Augustus Thornleigh, genç adama büyülenmiş gibi bakıyordu. Alexander Kinross'un İngiltere Bankası'na ilk gelişi hâlâ anlatılıyordu; alet edevat kutusu, güderi elbise, ağır darbeler yemiş şapka. Bankacı, işte onun gibi biri daha, diye düşündü. Güneşten, havadan esmerleşmiş bir ten, acayip bir saç örgüsü, yüzün esmerliğiyle çelişki oluşturan o garip, açık renkli gözler. Sir Alexander'ın giydiğine benzer bir takım elbise giymişti, fakat şapkası yoktu, ceket ise yüzüyle hemen hemen aynı renkte bir göğsün yarı yerine kadar açık bir gömlekti. Öyle olduğu halde kibar bir İngiliz centilmeni gibi konuşuyordu, tavır ve hareketleri de kusursuzdu.

Bankacı, "Hesabınızda yarım milyon sterlinden biraz fazla nakit var efendim," dedi.

Zarif siyah kaşlar havaya kalktı. Lee göz kamaştırıcı beyazlıktaki dişlerini meydana çıkaran bir gülümsemeyle, "Sevgili dostumuz Apocalypse kazanmaya devam ediyor," dedi. "Tanrı'ya şükür. Bununla birlikte ben, para yatıracak yerde çeken tek Apocalypse hissedarı olmalıyım."

"Bir bakıma öyle, Dr. Costevan. Şirketten hesabınıza düzenli şekilde mevduat geliyor." Bay Thornleigh merakla sordu. "Kişisel yatırımlarınızın neler olduğunu sorabilir miyim?"

"Petrol," dedi Lee kısaca.

"Ya! Giderek gelişen bir endüstri efendim. Herkes, motorlu arabanın atın yerini alacağını söylüyor, bunun da nalbantları ve at yetiştirenleri kara kara düşündürdüğüne şüphe yok."

"Saraçları da mutlaka."

"Çok doğru."

Bir veznedar Lee'ye istediği banknotları getirene kadar bu minvalde sohbet etmeyi sürdürdüler. Bay Thornleigh müşterisini geçirmek için ayağa kalktıktan sonra, "Sir Alexander'i ucu ucuna kaçırdınız," dedi.

"Londra'da mı yoksa?"

"Savoy'da kalıyor, Dr. Costevan."

Lee bir araba çevirirken, "Gidiyor muyum, gitmiyor muyum?" diye kendi kendine soruyordu. İyi de niçin olmasın?

"Strand'de Savoy Oteli," dedi arabaya binerek.

Bozuk parası olmayan Lee, arabacıya bir İngiliz altını verdi. Adam, müşterinin yanılmış olması korkusuyla para bir şilinmiş gibi davranarak şimşek hızıyla cebine indirdi. Hoş, Lee bu komediyi izlememişti bile; dos-doğru otele girerek lobide bir aşağı, bir yukarı yürüyen uşak üniforması giymiş kibar tavırlı bir adamdan bir oda istedi.

Adam, Tanrım! Bu acayip gence parasının buraya yetmeyeceğini nezakette kusur etmeden nasıl söyleyebilirim acaba, diye düşünüyordu.

Tam o sırada arkasında jaketatay, başında da silindir şapkaıyla Alexander merdiveni iniyordu.

Lee, "Kusursuz!" diye seslendi. "İleri yaşında yaman bir züppe kesildin!"

Büyük Adam on metreyi bir solukta aştı, acayip kılıklı genci kucakladı ve yanağından öptü.

"Lee! Lee! Dur da sana bir bakayım! Bu kılık da ne böyle!" Alexander'in ağzı kulaklarına varıyordu. "Şahane görünüyorsun, delikanlı! Nerede kalıyorsun?"

"Henüz bir yerde kalmıyorum. Burdan sadece bir oda istiyordum."

"Süitimde fazla bir oda var. Orda kalırsan şeref verirsin."

"Memnuniyetle kalırım."

"Bagajın nerede?"

"Yok. Kişisel eşyayı belki bin yıl önce bazı Beluçilerle yaptığım küçük bir kavga sırasında kaybettim. Gördüğün kişiden ibaretim."

Alexander, "Bu bey Dr. Lee Costevan'dır, Mawfield," dedi. "Kendisi şirketimin hissedarlarından. Bir iyilik yap da terzime yarın sabah buraya gelmesini haber ver." Alexander bundan sonra bir kolunu Lee'nin omuzlarına dolayarak merdivene doğru yürüdü.

Onu gördüğüne çok sevinmiş olan Lee, "Asansör yok mu?" diye sordu.

"Bugünlerde yok. Yeterli egzersiz yapamıyorum." Orta yaşlı adam bir eliyle Lee'nin saç örgüsünü kavradı. "Hiç bunu kestini mi?"

"Vakit vakit ucunu kırıyorum. Sen önemli bir yere gitmiyor muydun?"

"Boş ver. Önemli olan sensin!"

"Annemin bütün argosunu kapmışsın. Sahi, o nasıl?"

"Çok iyi. Kinross'dan yeni geldiğime göre, onu görmemin üzerinden altı hafta geçti demektir." Alexander yüzünü ekşitti. "Artık benimle seyahat etmiyor. Yolculuğun onu tükettiğini söylüyor."

Lee yutkundu. "Ya Elizabeth nasıl?"

"O da çok iyi. Kendini tamamen Dolly'ye verdi. Zavallı Anna'yı duydu mu? Senin ne zaman ortadan kaybolduğunu hatırlayamadım da."

"Her şeyi bana başından itibaren anlatsan iyi olacak, Alexander."

Sonunda kimsenin kendini savunmasına gerek kalmadı. İki erkek Alexander'ın süitinde daha dün beraberlermiş, ama aynı zamanda en son yüz yıl önce beraber olmuşlar gibi uzun süren bir öğle yemeği yediler.

Alexander, "Sana ihtiyaç var, Lee," dedi.

"Tam gün olmazsa evet. Bana ihtiyaç olmasına sevindim."

Arkasından Lee'nin İran'daki faaliyetlerinin ve petrol endüstrisine ilişkin umutlarının anlatılmasına sıra geldi. Alexander dikkatle dinlerken

Bakü'yla ilgili kendi anılarının Lee'yi bu alana itmiş olmasını ilginç buluyordu.

"Ülkede konuşulan dillerin hiçbirini bilmediğim için, yerli halkın ham petrolü motorlarını çalıştıracak derecede rafine etmeyi keşfettiklerini o sırada anlayamamıştım," dedi. "Tabi, en yararlı bölümlerini ayırmak için petrolü parçalamayı bilmiyorlardı. Dr. Daimler de iç yanmalı motoruyla henüz devreye girmemişti. Ne kadar basit bir şeymiş meğer! Yakıtı silindirin dışı yerine içinde çalıştırmak. İnan bana, Lee, hammaddeler yeni bir icadı yalnız mümkün değil, aynı zamanda pratik kılmak için tam zamanında ortaya çıkıyorlar."

Fakat Alexander İran'daki girişimlerden yana değildi. "Ülke hakkında fazla bir şey bilmiyorum, ama iflas durumunda, güvensiz ve Rusların fazlasıyla insafına kalmış. İngiltere Bankası'ndaki Thornleigh Rusya'nın bankacılık veya bir banka kanalıyla kontrolü ele geçirmeye çalışacağını söylüyor. İran kredi gereksiniyor, İngiltere ise bir kez evlenme teklifi alan ve birkaç kez daha almayı bekleyen bir genç kız gibi davranıyor, öyle olunca da niçin bir süre daha hayır demesin? Mümkün gördüğün sürece faaliyetine devam et, Lee, ama sana tavsiyem şu: sırtındaki gömleği kaybetmeden bu işin içinden sıyrılabileceğini fark ettiğin an hiç durma."

Lee içini çekti. "Ben de yavaş yavaş öyle düşünmeye başlıyorum. Ama petrolde yine de altından daha çok para var."

"İşe en alt basamağından başlamak şüphesiz bir avantaj. Bununla beraber, bu işe fazla erken girdiğin kanısındayım. Ben başka bir yöne gittim, petrole değil, kauçuğa el attım. Şimdilerde Malaya'da Brezilya'nın Para kauçuk ağaçları ekili binlerce dönüm arazimiz var."

Lee, "Kauçuk mu?" dedi kaşlarını çatarak.

"Hemen her şey için kullanılmaya başlandı. Otomobiller kauçuk lastikler gereksiniyorlar, tercihen kauçukla su geçirmez hale getirilmiş brandadan bir dış lastikle saf kauçuktan havayla dolu bir iç tüp. Bisikletler havalı lastiklerden beri muazzam bir gelişme kaydettiler. Yaylar, valflar, contalar, su geçirmez kumaşlarla galoşlar, hastane yatakları için lastik çarşafklar, gaz torbaları, makine kayışları, kaşeler, rulolar... liste sonsuza

dek uzayıp gidiyor. Şimdi elektrik kablosu yahtımını gütaperka yerine lastikten yapıyorlar, ayrıca, asitlerle bazların korozyonuna karşı koyan vülkanit adında kaya kadar sert bir lastik var."

Alexander dalmış gitmişti. Midesi sulu bir biftikle tka basa dolu olan Lee, arkasına yaslanmış Alexander'ın yüzünde duyguların geçit resmini seyrediyordu. Orta yaşlı adam aslında değişmemişti, herhalde hiçbir zaman da değişmeyecekti. Çoğu kaslı ve zayıf erkekler gibi gençken yaşlı görünmüştü, ihtiyarlayınca ise genç görünecekti. Her zamanki gibi gür olan saçları şimdi tamamen ağarmıştı ve hâlâ omuzlarına dek uzandı. Ve ona aslansı bir görünüm veriyordu. Gözleri de camısı parıltılarını kaybetmemişlerdi. Ve egzersiz yapmak için merdiven çıkmayı gereksindiğini ileri sürmesine rağmen de fazladan bir gram bile almamıştı.

Adamın tabiatı, belki de Anna ve Dolly olayından dolayı, yumuşadıysa bile Lee emin olamıyordu. Sadece delikanlının Kinross'da gördüğü kibir ve hükmetme çözülmüş, eski Alexander meydana çıkmıştı. Her zamanki gibi dinamikti ve en doğru işe girmeye yönelik yanılmaz içgüdüğü de yerli yerindeydi. Kauçuk işi ha! Ancak eskisinden daha yumuşak, daha nazik ve merhametliydi. Nasıl olmuşsa bir şey ona alçak gönüllü olmayı öğretmişti.

Lee elini gömleğinin cebine atarak, "Sana bir armağanım var," dedi. Fotoğrafların cebin içinden çıkmaları gerekiyordu ve Lee'nin onları karşı cebe geçirmesine vakit kalmadan Alexander eğilip onları elinden kaptı. Hâlâ eski otoritesinden bir şeyler kalmıştı!

"Annenin resmini taşımanı anlayabilirim, ama Elizabeth niçin?"

Lee istifini bozmadı. "Annem Hindistan'dayken bana üç resim yollamıştı. Kendi resmini ve Nell'le Elizabeth'inkini. Nell'in resmini bir yerde kaybettim."

"Ruby'nin resmi Elizabeth'inkinden daha fazla yıpranmış."

"Annemin resmine daha sık bakıyorum da ondan."

Alexander resimleri iade etti. "Eve dönecek misin, Lee?" diye sordu.

"Önce şu... işte buradaymış."

Colleen McCullough

Alexander yüzünde huşu dolu bir anlamla parayı inceledi. "Bir Büyük İskender drahması. Çok ender bir parça! Aynı zamanda kusursuz korunmuş, sahici derdim, ama buna imkân yok."

"Bu para bana şimdiki İran Şahı tarafından verildiğine göre, kim bilir, sahici de olabilir. Alexander mi, İskender mi diyelim, adaşının Ekbatana'dan ayrılmasından beri dokunulmadan kalmış olabilir. Şah Hemedan'dan yani o zamanki adıyla Ekbatana'dan geldiğini söyledi."

"Bunun değerine paha biçilemez oğlum. Sana ne kadar teşekkür etsem azdır. Söyle şimdi, eve dönecek misin?"

"Yakın zamanda. Ama önce *Majestic*'i görmek istiyorum."

"Ben de. Dünyanın en iyi savaş gemisi olduğunu söylüyorlar."

"Bundan kuşkuluyum. Krallık Donanması hangi akla uyarak otuz cm.lik mermi atan toplarını taretler yerine, barbetlere yerleştirdi? Bence Amerikan Donanması taretleriyle bir adım ilerde."

Alexander purosunun tadını çıkararak, "Öyle ya da böyle, bu gemiler fazla ağır hareket ediyor," dedi. "On dört deniz mili. Ve Krupp çeliği Harvey'inkinden daha iyi kaplama oluyor. Kayzer Wilhelm'in de savaş gemileri yaptırmaya başladığını söylüyorlar. Ben şahsen Krallık Donanması'nın İngiliz Hükümeti'nin parasını çar çur ettiğini düşünüyorum."

"Yapma, Alexander," dedi Lee yavaşça. "Dört yıldır herkesten ve her yerden uzak kalmış olabilirim, ama İngilizlerin para sıkıntısı içinde olduklarına inanmam."

"Bir imparatorluğu fethetmenin peşindeler, ama Avustralya'da katlanmakta olduğumuz ekonomik bunalım evrensel çapta. Gerçek şu ki savaş gemileri inşa etmek insanlara iş sağlıyor, zira Clyde'ın tersanelerinde okyanus gemisi karinaları yok."

"Yeni Güney Galler'de durum nasıl?"

"Tatsız. 1893'den beri bankalar birbiri arkasından iflas bayrağını dalgalandırıyorlar. Yine de 1893 en kötü yıld. Yabancı yatırımcılar kapitallerini hızla çektiler. Yıllar öncesinden Charles Dewy'ye Sydney'e para yatırmamasını anlatmaya çalıştım, ama o beni dinlemek istemiyordu. Allah'tan ki Constance'ın Charles'dan daha açığöz iki damadı var." Kara

Dokunuş

gözler ışıldadı. "Henrietta hâlâ evli değil. Bilmem, mükemmel bir eş peşinde misin?"

"Değilim."

"Çok yazık. Çok iyi bir kız olmasına rağmen, evde kalmaya mahkûm görünüyor. Nell gibi o da fazla titiz ve dediği dedik."

"Sahi, Nell nasıl?"

"İster inan, ister inanma, Sydney Üniversitesi'nde tıp okuyor." Alexander kaşlarını çattı. "Maden mühendisliğinden sınıfının birincisi olarak mezun oldu; sonra gitti, tıbbın ikinci sınıfına yazıldı. Kadınların işine akıl ermiyor."

"Aferin Nell'e! Tıp, kadınlar için zor bir branş olmalı."

"Mühendislikten sonra mı? Saçma!"

"O senin kızın, Alexander."

"Hatırlatmana gerek yok."

Lee birden konuyu değiştirdi. "Federasyondan ne haber?"

"Yeni Güney Galler fazla hevesli olmasa da sonuç kaçınılmaz. Sebep Victoria'nın hevesli olması. Bu iki koloni birbirini zerrece sevmiyor. Ama kazanan Victoria olacak."

"Ya işçi sendikaları?"

"Koyun kırkıcılarıyla vasıfsız işçiler birleşerek Avustralya İşçi Sendikalarını kurdular. Madenciler -tabi ki kömür madenlerindeki- her zamanki gibi hırçınlar, İşçi Seçmenler Birliği de federal parlamentoda şansını deneyecek."

"Bu da çok önemli bir soruyu gündeme getiriyor, yeni ulusun başkenti neresi olacak?"

"Başkent olmak Sydney'in hakkı, ama Melbourne bunu onaylamayacaktır. Herkes en azından Yeni Güney Galler'de bir yerde olmasını kabul eder."

"Sydney olmasın da neresi olursa olsun, değil mi?"

"Sydney olması çok kolay olurdu. Lee. En eski yerleşim yeri vs. Yass'dan Orange'a kadar bütün şehirlere baktım. Yeni Güney Galler'de

Colleen McCullough

olursa yine öp de başına koy. Sir Henry Parkes ilk başbakan olamaz, geçen yıl öldü."

"Tanrım! Bir devir kapandı desene. Yeni Büyük Adam kim?"

"Kimse değil. Yeni Güney Galler'de George Reid adında bir adam, Victoria'da ise Turner var, ama başbakan olamayacak. İngiltere'yle Fransa arasındaki rekabet gibi bir şey bu."

"Fransızlar otomobilleriyle önde."

Alexander, "Bu uzun sürmez," diye dudak büktü. "Demiri çelik yapmada Amerikalılarla İngilizlerden çok geriler. Çok hassas teknik çalışmalar yapabiliyorlar. Ne çare ki Almanlar, Fransa'yla Prusya arasındaki savaştan sonra bütün metalürji uzmanlarını, fabrikalarını ve Alsace-Lorraine'i kaptı. Fransızlar o zamandan beri bir türlü toparlanamadılar."

"Henüz bir otomobilinin olmayışına şaşırdım, Alexander."

"Daimler'in gerçekten alınmasına geçecek bir araba yapmasını bekliyorum. Almanlarla Amerikalılar dünyanın en iyi makine mühendisleri, motorun tasarımı ise o kadar basit ki. Bir otomobilin en harika yanı, onu onarmak için mühendislik diplomasına ihtiyacının olmaması, Lee. Biraz mekanik beceri ve gerekli birkaç aletle Bay Otomobil Sahibi kendi arabasını kendisi onarabilir."

"Yollardaki gürültüyü de azaltacak. Araçlarda demir çevreli tekerlekleri, atlarında demir nalları yok. Döndürülmesi, kullanılması atlı arabadan daha kolay. Otomobil yapımına girişmemiş olmana şaşıyorum."

Alexander, "Avustralya'da birisi girişti bile," dedi. "Atsız arabalarına Pioneer yani Öncü adını takacaklar. Hayır dostum, şimdilik buhara bağlı kalacağım."

Lee'ye uygun giysiler sağlandıktan sonra iki dost Portsmouth'daki donanma tersanelerinin yolunu tuttular. Ellerindeki tanıtım mektuplarının sayesinde *Majestic*'i tepeden tırnağa gözden geçireceklerdi.

"Hızı konusunda haklıymışsın, Alexander, gemi oldukça ağır. Amerikan gemileri daha yüklü donanım ile on sekiz deniz mili yapıyorlar, ancak kaplamaları daha ince." Lee ambar ağızlarını düşünceli bir tavırla incele-

Dokunuş

di. "Gemi iki bin ton kömür alıyor, on iki deniz mili hızla beş bin mil gitmek için yeterli. Ama okyanusları aşanların daha eski gemiler olduğuna bahse girerim. *Majestic* o kadar pahalıya mal oldu ki Kuzey Denizi'nde tutulacak."

"Senin aklımdan geçenleri kitap gibi okuyorum, Lee. Parsons buhar türbinini yolcu gemileriyle ticaret gemilerine koyuyorlar, hatta Krallık Donanması'nın birkaç torpidobota da koyduğunu duydum. Onu on beş bin tonluklardan birine koyup barbetlerin yerine o güzel döner taretlerden birini monte ettikleri zaman gerçek bir savaş gemileri olacak." Alexander, Lee'ye sırttı. Kehribar saplı bastonunu çevirerek, kaptan köprüsü yönüne cakalı bir selam verip iskeleye yöneldi.

Lee, "Senin aklımdan geçenleri kitap gibi okuyorum," dedi ciddi bir yüzle.

Tabi ki Bay Charles Parsons'un mühendislik atölyelerinin ve yenilikçi makineler üreten başka fabrikaların ziyaret edilmesi gerekiyordu, ama ağustostan önce iki kafadar İran'la Tavus petrol sahasına giden bir gemideydiler. Lee orada Farsça bilen Amerikalı yardımcısının onun yokluğunda başarılı çalışmalar yaptığını ve yapmaya devam edeceğini gördü. Başka bahane kalmamıştı, Lee eve dönmek zorundaydı.

Delikanlı Alexander'ın Avustralya'ya giderken Malaya'daki kauçuk ağacı çiftliklerini ziyaret etmeye karar vereceğini düşünmüştü, ama olmadı. Aden'de dosdoğru Sydney'e giden hızlı bir buharlı gemiye bindiler.

Lee, "Yani Colombo, Perth ile Melbourne üzerinden," dedi. "Sydney'in ülkenin başkenti olma şansının olmayışını buna bağlıyorum. Perth başka bir kıtada olsa bu kadar olur, ama gemiler önce Melbourne'a uğrarlar. Sydney'e kadar fazladan bin millik yol olduğundan birçok gemiler Sydney'e gitmek zahmetine katlanmıyorlar. Ama Avustralya'ya kuzeyden yaklaşmak için bir yol bulunacak olsaydı, Sydney Melbourne'dan çok daha önemli olurdu."

Lee o seyahat sırasında çok ateşli konuşmalar yaptı; Alexander'e Kinross'a dönmekten ödü koptuğuna dair en küçük ipucu vermek istemiyordu. Alexander özellikle onu her zamankinden de fazla yanında tutmaya karar verdiğine göre, Elizabeth'e normal davranmayı nasıl başarabilecekti? Evet, Kinross Oteli'nde kalabilirdi, ama Alexander Anna'nın gidişinden sonra bütün yönetim ve yazı işlerini evine taşımıştı. Şehirdeki ofisleri Chan Min, Le Chee, Wo Ching ve Donny Wilkins'in desteğiyle bir araştırma tesisine dönüştürülmüştü. Lee bütün gün Alexander'in yanında çalışmak ve akşam yemeğini değilse bile, öğle yemeğini konakta yemek zorunda olacaktı.

Yılları Elizabeth'in yokluğunda yalnızlık içinde geçmiş ve ancak Tibet'teki keşişlerden öğrendikleri sayesinde katlanılabilir olmuştu. Lee, aldığı eğitimi ve annesiyle Alexander'in ona aşıladıkları davranış kurallarını, hipnotik bir yanı olan, ruhun yönetimindeki bir yaşam uğruna terk edip orada kalmayı yeğleyebileceğine inanmıştı. İçindeki Doğulu bundan hoşlanıyordu ve dünyanın tepesinde zaman, acı ve özleminden arınmış olarak yaşamakla mutlu olabilirdi. Ne var ki Elizabeth, onun için daha önemliydi ve gizemli olan da buydu. Genç kadın, ona cesaret verecek bir tek bakış veya hareket yapmamış, onu umutlandıracak tek söz söylememişti. Öyleyken Lee, onu aklından uzaklaştırıyor ya da onu sevmeye son veremiyordu. Yani içimizden bazılarımızın gerçekten ruhsal bir eşi vardı da, o eşi bulduktan sonra o eşin içinde kaybolmak ve erimek için çaresizce akıntıya kapılıp mı sürükleniyordu? İki kişiden bir kişi olabiliyor muydu?

Gemi Melbourne'a yaklaşırken, "Yolda olduğumuzu Ruby ile Elizabeth'e bildirdin mi?" diye sordu.

"Henüz değil, ama, onlara Melbourne'dan telefon edebilirim," dedi Alexander.

"Bana bir iyilik yapar mısın?"

"Tabi."

Lee kayıtsız gözükmeye çalışarak, "Seninle beraber olduğumu kimseye söyleme. Onlara sürpriz yapmak istiyorum," dedi.

"Öyle olsun."

Ancak bu bazı güçlüklerle yol açacaktı. Sydney'de yapılması gereken ziyaretler vardı: Anna'ya ve Nell'e. Nell çenesini tutabilecek miydi?

Glebe'e gitmek üzere bir arabaya bindiklerinde Alexander, "Nell bugünlerde Anna'nın evinde yaşıyor," dedi. "Delikanlıların diplomalarını alıp Kinross'a dönmelerinden sonra yalnız başına oturamazdı. Anna'nın evinin arkasında ona küçük bir daire yaptırmamı önerince rahatladım. O dairede bir başına, ama aynı zamanda Anna'ya iyi bakılıp bakılmadığını denetleyecek kadar kız kardeşinin yakınında."

Lee kaşlarını çatı. "İyi bakılıp bakılmadığını denetlemek mi?"

Alexander esrarengiz bir tavırla, "Göreceksin," dedi. "Tarif edilmeleri zor olduğu için bazı şeyleri sana söylemedim."

Anna, Lee'de şok etkisi yaptı. Kinross'da tanıdığı on üç yaşındaki güzel kız, -O'Donnell'le macerasına henüz başlamıştı- ağzından salyalar akan, ayaklarını sürüyerek yürüyen, berbat derecede şişman bir genç kadının olmuştı. Değil Lee'yi, babasını bile tanımamıştı. Gri mavi gözleri bir nokta üzerinde odaklanamıyordu, başparmağı da emilmekten yara olmuştı ve kanıyordu.

Bayan Harbottle, "Onu bu tikinden caydıramıyoruz," dedi. "Nell'le aynı fikirdeyim, kolunu bağlamamızın yararı olmaz."

"Başparmağını acı sarı sabırla boyamayı denediniz mi?"

"Evet, ama üstüne tükürüyor ve acı sarı sabırı elbisesine siliyor. Daha zor eriyen bileşikler var, ama onlar da çok zehirli. Nell, parmağını çiğneye çiğneye sonunda kemiğe varacağını söylüyor, o zaman da o parmağın kesilmesi gerekecek."

Alexander içini çekti. "O zaman da öteki parmağını emmeye başlayacaktır."

"Korkarım öyle." Bayan Harbottle öksürerek genzini temizledi. "Aynı zamanda nöbetler geçiriyor, Sir Alexander. En şiddetlisinden sara krizleri. O zamanlar bütün vücudu sarsılıyor."

"Zavallı küçük Anna'm!" Alexander'ın Lee'ye çevrili gözlerinde yaşlar parıldıyordu. "Onun gibi günahsız bir yavrucağın böylesine acı çekmesi haksızlık." Orta yaşlı adam omuzlarını doğrulttu. "Neyse ki ona çok iyi

bakıyorsunuz, Bayan Harbottle. Anna temiz ve görünüşe bakılırsa hayatından hoşnut. Bana öyle geliyor ki yemek hayatta en büyük zevki."

"Evet, bir şeyler yemeyi seviyor. Nell'le ben yemesine izin verilmesinde karar kıldık. Yiyeceğini kısmak, hakkını arayamayacak zavallı bir hayvanı aç bırakmak kadar zalimce olurdu."

"Nell evde mi?"

"Evet, Sir Alexander. Sizi bekliyor."

Büyük evi gezerlerken Lee her şeyin ne kadar iyi düzenlenmiş olduğuna ve Anna'nın bakımı için ne kadar çok kadının görevlendirildiğine dikkat etti. Amosfer neşeliydi, her taraf tertemizdi ve zevkli döşenmişti. Lee bunun, hiçbir şeyden haberi olmayan Anna'dan çok, personeli mutlu etmeye yaradığını düşündü. Ama bu Alexander'in eseri değildi, böyle bir şeyi düşünmek adamın aklından geçmezdi. Dolayısıyla Nell tarafından düşünülmüş olması gerekirdi.

Genç kızın dairesine sarıya boyanmış bir kapıdan geçiliyordu; kapı aralık duruyordu, Alexander buna rağmen geldiğini haber vermek için kızına seslendi. Genç kız içerideki bir odadan sakin adımlarla çıktı. Siyah saçlarını sıkı bir topuz halinde toplamış, beli olmayan ve ayak bileklerinin birkaç santim yukarısında son bulan haki renkli çok sade bir elbise giymişti. Ayaklarında bağcıklı kahve rengi botlar vardı. Nell, Alexander için ikinci şok oldu: çocukluğundaki yumuşaklık yüzünden kaybolmuş, adeta erkeksi, çok ciddi bir ifadeye yerini bırakmıştı. Alexander'le arasındaki benzerlik şimdi daha da çarpıcı bir hal almıştı. Yalnız gözleri ona aitti, iyice zayıfladığı için daha da irileşmişler ve yolları üstündeki her şeyi de-
lip geçen güçlü iki mavi projektöre benzemişlerdi.

Nell önce yalnız Alexander'i gördü ve yanına giderek ona hiç çekinmeden sarıldı ve öptü. Evet, baba, kız birbirlerine çok yakındılar! İkiz gibi. Alexander, kızının tıp okumasına ne kadar söylenirse söylesin, avucunda oyuncaktan farksızdı.

Nell az sonra babasının kolları arasından sıyrılınca Lee'yi görerek gülümsedi. "Lee, şahiden sen misin?" diye sordu ve genç adamı yanağından öptü. "Senin döndüğünü kimse bana söylemedi."

"Döndüğümü kimsenin bilmesini istemediğim için, Nell. Sırrımı sakla, ne olur."

"Madem öyle istiyorsun."

Kelebek Kanat konuklara sade bir öğle yemeği hazırlamıştı; taze ekmek, tereyağ, reçel, sövüş dilimleri ve Alexander'ın en sevdiği tatlı olan üstüne hindistancevizi serpilmiş kremalı tartöletler. Nell erkeklerin yemesini bekledikten sonra, çayı kendisi demledi ve konuşmaya hazırlandı.

Lee, "Doktorluk nasıl?" diye sordu.

"Tam umduğum gibi."

"Ama güç, değil mi?"

"Benim için değil. Ama öğretmenlerim ve profesörlerimle aram iyi. Erkeklerle başa çıkmaya benim kadar alışık olmayan öbür kızların durumu daha zor. Zavallılar, zora gelince hemen ağlamaya başlıyor ve erkekler tarafından büsbütün horlanıyorlar. Ayrıca sırf kadın oldukları için onlara daha düşük not verildiğini de *biliyorlar*. Onun için de çoğu zaman aynı sınıfı tekrarlamak zorunda kalıyorlar. Bazıları üstelik iki kez aynı sınıfta kalıyor. Yine de mücadeleyi sürdürüyorlar."

Alexander, "Sen hiç sınıfta kaldın mı, Nell?" diye sordu.

Bunu sorarken öfkeli gözüküyordu. Nell, "Beni sınıfta bırakmak hadlerine mi düşmüş!" dedi. "Ben bir kez bile sınıfta kalmadan 1893'de mezun olan Grace Robinson gibiyim. Ama iftiharla mezun olması gerekirken bu Grace'den esirgenmiş. Sizin anlayacağınız, kız okulları öğrencilerini fizikle kimyaya, hatta matematiğe gerektiği gibi hazırlamıyorlar. Zavallılar ta başından başlamak zorunda kalıyorlar, öğretim görevlileri de temel bilgileri onlara öğretmeye meraklı değiller. Oysa ben mühendislik fakültesinden mezun oldum. Bu da bana öğretim kadrolarının karşısında hayli avantaj sağlıyor." Genç kızın gözlerine hınzır bir anlam gelmişti. "Öğretim görevlileri küçük düşürülmekten hoşlanmıyorlar, özellikle de bir kadın tarafından, bu nedenle de bana ilişmiyorlar."

Lee, "Kız arkadaşlarınla anlaşıyor musun?" diye sordu.

"Umduğumdan da çok. Aslında onlara fen bilgilerinde ve matematikte yardımcı oluyorum, ama işlerinden bazıları kavrayamıyorlar."

Colleen McCullough

Alexander çayını karıştırdıktan sonra kaşığı tabağın içine bıraktı.
"Bana Anna'yı anlat, Nell."

"Zekâsı hızla geriliyor, baba. Kendiniz de gördünüz zaten. Sara nöbetleri geçirdiğini Bayan Harbottle size söyledi mi?"

"Evet."

"Uzun yaşamayacak, baba."

"Bayan Harbottle gelecek yıllardan söz etmeyince senin böyle bir şey söylemenden korktum zaten."

"Onu sıcak tutuyor, cereyanda kalmamasına dikkat ediyor ve biraz yürütmeye çalışıyoruz, ama fazla hareket etmekten kaçınır oldu. Belki üst üste sara nöbetleri geçirip sonunda sırf, bitkinlikten ölecek. Ama soğuk alıp zatürreeden ölmesi daha kuvvetli bir olasılık. Personelden biri soğuk alınca öksürmesi ve sümürmesi sona erinceye kadar işe gelmiyor, ama birisinin, daha soğuk aldığını anlayamadan hastalığı ona bulaştırması mümkün. Bunun şimdiye kadar olmadığına şaşıyorum zaten. Bütün personel Anna'ya çok iyi davranıyor."

"Bunun ne kadar nankör bir iş olduğu düşünülürse, duyduğuma sevindim."

"Hemşireliğe hevesi ve yeteneği olan biri en nankör görevden bile haz duyar, baba. Personelimizi iyi seçtik."

Alexander birdenbire sordu. "Ölümlerin ikisinden hangisi daha kolay olur? Zatürree mi, üst üste sara nöbetleri mi?"

"Sara nöbetleri tabi. Daha birinci nöbet sırasında bilinç kaybı olur ve bir daha dönüşü olmaz. Manzara korkunçtur, ama hasta acı çekmez. Zatürree kat kat beter, acı ve büyük rahatsızlık."

Odaya sessizlik çöktü. Alexander çayını yudumluyor, Nell çatalıyla oynuyor, Lee başka yerde olmayı diliyordu.

Alexander, "Annen ziyarete geldi mi?" diye sordu.

"Artık gelmesini yasakladım, baba. Anna, onu da tanımadığı için artık bir yararı olmaz. Öleceğini bilen bir hayvanın gözlerinin içine bakmak gibi bir şey olur bu. Duyacağı acıyı düşünmek bile istemiyorum."

Lee bir tartölet almak için elini uzattı, saman yemek bile hiçbir şey yapmaktan daha iyiydi. "Bir erkek arkadaşın var mı, Nell?" diye sordu.

Genç kız gözlerini kırıştırdı, sonra ferahlamış göründü. "Fazla meşgulüm. Gerçekten. Tıp mühendislik kadar kolay değil."

"Demek bekâr bir doktor hanım olacaksın."

"Öyle görünüyor." Nell içini çekti, sonra bu kadar kararlı bir yüze ters düşen hüzünlü bir ifadeyle konuştu. "Yıllar önce çok hoşuma giden bir gençle tanışmıştım," dedi. "Ama o zamanlar çok gençtim, o da benden yararlanmayacak kadar şerefli biriydi. Sonuçta ikimiz de kendi yolumuza gittik."

Lee, "Bir mühendis miydi?" diye sordu.

Genç kız bir kahkaha attı. "Kesinlikle değil."

"Öyleyse neydi ya da nedir?"

"Bunu kendime saklamayı tercih ederim," dedi Nell.

Aylardan kasım ve bir çekirge yılıydı. Lokomotifin puflaması ve terleklerin takırtısı arasında bile rayların o kadar yakınına inen ormanın içinde kulakları sağır eden bir tizlikte öttükleri duyuluyordu. Karanın içleri kadar kıyılar için de sıcak bir yazdı, acımasız bir musonun kuzeyi esir aldığı çekirgelerden anlaşılıyordu.

Alexander Sydney'le Lithgow arasındaki yolculukta huzursuzdu ve ancak vagonları yine eskisi gibi haftada dört kez sefere konan Kinross trenine bağlandığı zaman rahatlamış göründü. Lee'nin bilemediği şey, Alexander'in onun dönmekteki isteksizliğini hissetmiş olmasıydı. Fikrini değiştirdiğini tekrar İran'a döneceğini söylemesinden korkuyordu. Böylece başka yerde durmayan bir trenle Kinross'a yaklaşırlarken Alexander kendini daha iyi, daha güvenli hissetmeye başladı.

Lee'ye karşı duyguları çok derindi, onu, kendi sahip olamadığı oğulmuş gibi seviyordu. Lee, Sung'la aralarında bir bağdı ayrıca. Onu Anna'yı görmeye sürüklediği zaman Lee'yle Nell'in arasında bir elektriklenme olacağını ummuştı. O iki gencin evlendiğini görmek hayatının doruk noktası olacaktı. Ne çare ki ikisinin arasında hiçbir elektriklenme, hatta

çekim bile olmamıştı. Bir erkek ve bir kız kardeş. Alexander işte bunu anlayamıyordu; Nell, ona o kadar benzediği, Lee'nin annesi de onu sevdiğine göre, iki gencin arasında nasıl bir çekim olmazdı. Oysa mutlaka birbirleri için yaratılmışlardı! Derken Nell hoşlandığı bir erkek hakkında gezelik etmeye başlamış ve arkasını getirmemiş, Lee de hiç etkilenmemişti. Piçlik bir sorun olmaktan çoktan çıkmıştı; Alexander o eski yarayı çoktan geride bıraktığından Lee'nin kökenine sadece kaderin bir cilvesi gözüyle bakıyordu. Vârisi de bir piç olacaktı. O buna rağmen Lee'nin soyunda kendi kanından da birisinin olmasını istiyordu ve bu olmayacaktı. Lee günün birinde evlense bile. Bir göçer. Belki de Çinli yanı ağır basıyor, sadece steplerde dolaşmaktan huzur duyan bağımsız bir Moğol olmayı özlüyordu. Oysa kadınların onun için içleri gidiyordu. Daracık korselerinin içinde nefeslerini tutuyor, hiç utanmadan şeytani hilelerle dikkatini çekmeye çalışıyorlardı. Ama Lee zerrece umursamıyordu. İran'ın bir yerinde ya da bir İngiliz şehrinde belki de bir kadını vardı. Yine de tavrı tamamen bir Doğuluya özgüydü: bir çalgı çalan ve şarkı söyleyen, ancak kendisiyle konuşulduğu zaman ağzını açan, Kâma Sutra'yı başından sonuna kadar ezberlemiş olan hatta yürüdüğü zaman zil tıngırtıları çıkaran bir cariyeyi gereksinen Pekin'li bir prens.

Elizabeth, onun için ne demişti? Altın yılan. Bu benzetme o sırada onu şaşırtmıştı, ama karısının bunu seçmesindeki nedenini anlıyordu. Süründüğü deliğin içinde dört yıl kalarak kendi kuyruğunu yutan sefil hayvan, Lee'yi ne kadar uzun zaman aramıştı! Pinkerton'un detektifleri bile onu bulmayı başaramamışlardı. İngiltere Bankası da çektiği yüklü paralara rağmen Lee'nin izlediği dolambaçlı yolu saptayamamıştı.

Kukla şirketler, kukla hesaplar, İsviçre bankaları... Hiçbir şey onun adına satın alınmamıştı, Tavuş Petrol adındaki bir şirketle onun arasında bağlantı kurmak kimin aklına gelirdi? Tavus Petrol'ün sahibinin Şah olduğu zannedilmişti.

Altın yılan ininden çıktığında olay yerinde olup kuyruğunu yakalayabilmesi salt rastlantı olmuştu. Kaypak hayvanı kandırıp evine döndürebilmesi de. Şimdi evlerinin yolunda olduklarına göre, vefasız oğlunu artık

Dokunuş

avucunda tuttuğuna inanmaya başlamıştı. Zaman uçuyordu, kendisi elli dört, Lee ise otuz üç yaşındaydı. Hoş, Alexander yetmişinden önce ölme-yi düşünmüyordu, ama bir eğitim programında yedi yıllık bir ara da yaba-na atılacak bir engel değildi.

Kinross yedi yıllık yokluğunun içinde muazzam değişmişti. Lee'nin hayranlığı istasyona ayak bastığında başladı. İstasyon, fer forje süslemeli şık bir köy evi görünümünde bekleme salonları ve tuvaletleri olan bir bi-naydı. Her yerde çiçekli bitkilerle dolu saksılar ve fiçılar, platformun iki ucunda KINROSS yazılı iki büyük işaretin altında birer bahçe tarhi göze çarpıyordu. İlk opera binası tiyatroya dönüştürülmüştü, Kinross Meyda-nı'nın karşı tarafında daha büyük ve görkemli yeni bir opera binası yükse-liyordu. Her sokak ağaçlarla çevriliydi ve elektrikle aydınlatılmıştı. Her özel konuta hem gaz hem de elektrik verilmişti. Şimdi Sydney ve Bat-hurst'le şehrin arasında telefon ve de telgraf bağlantısı vardı. Şehrin her tarafı sahibinin eseriyle duyduğu gururu yansıtıyordu.

Lee çantaları kaldırıp, "Örnek bir şehir olmuş," dedi.

"Öyle olduğunu umarım. Maden tam üretime geçti; bu, kömür ma-deni için de geçerli. Alternatif elektrik akımının bizim için daha avantajlı olacağı yolunda Nell'e hak vermeye başlıyorum, ama Lo Chee türbinli je-neratör için daha iyi bir tasarım üretene kadar beklemek niyetindeyim." Alexander devam etti. "Çok parlak bir mühendistir." Teleferik vagonuna yürüdü. "Ruby bize yemeğe geleceğine göre, sürpriz buluşmanız için iki-nizi yalnız bırakayım. Anneni daha sonra yukarı getirebilirsin."

Lee otele girerken, annemin artık elli altı yaşında olduğunu unutma-malıyım, diye düşünüyordu. Üzüntümü belli etmemeliyim. Ama işin için-de üzüntü olacağı kesin. Alexander bir şey söylemese de, annemi umdu-ğundan daha fazla yaşlanmış bulduğunu düşünmekten kendimi alamıyo-rum. Güzel bir kadın için yaşını göstermek korkunç bir şey olmalı. Özel-likle de hayatı güzelliğine bağlı olmuş, Elizabeth gibi kendini bir kehribar damlasının içinde hapsetmemiş bir kadın için.

Ancak Ruby aynen anımsadığı gibiydi: cüretkâr, seksi ve kendine göre şık. Evet, gözlerinin etrafında birkaç kırışık vardı, çenesinin altı biraz çökmüştü, ama o kızıl altın tonlu saçlarından o olağanüstü yeşil gözlerine kadar hâlâ Ruby Costevan'dı. Alexander'i beklediğinden kırmızı satenden bir elbise giymişti. Gevşemiş derisini saklamak için boynunun etrafında yakutlardan örülü bir tasma, bilekleriyle kulaklarında da yakutlar vardı.

Oğlunu görünce dizlerinin bağı çözüldü ve dalgalanan eteğinin ortasında gülerek ve ağlayarak yere çöktü.

"Lee! Lee! Oğlum!"

Onun seviyesine inmek daha kolaydı, Lee de yere diz çökerek annesini kollarının arasına çekti ve onu göğsüne bastırarak yüzünü, saçlarını öptü. Artık evimdeyim. Hatırladığım, hatırlayacağım ilk kolların arasındayım, parfümü içimi sardı, harika annem benim.

"Seni ne kadar çok seviyorum!" dedi. "Ne kadar çok sevdiğimi bil sen!"

Daha sonra Ruby karşı konulamaz sevincin yol açtığı hasarı onardıktan, kendisi de akşam kıyafeti giydikten sonra, "Öykülerimi yemek saatine saklıyorum," dedi.

Ruby, "Öyleyse yola çıkmadan önce birlikte bir kadeh bir şey içelim. Teleferik yarım saatten önce dağdan inmeyecektir," dedi ve sıra sıra içki şişelerine, sifonlu şişeye ve buz kovalarına doğru yürüdü. "Bugünlerde ne içmeyi sevdiğini bilmiyorum ama," diye ekledi.

"Eğer varsa Kentucky bourbonu içerim. Soda, su ve buz istemem."

"Bourbonum var, ama seni uyarırım, aç karnına içilince insanı fena sarsar."

"Ben bourbona alışığım, içkilerinin parasını başkası verince petrolcülerim de bunu içerler. Orası tabi ki Müslüman ülkesi, ama bourbonu sessiz sedasız ithal ediyor ve kimsenin kamp dışında içmemesine dikkat ediyorum."

Ruby, oğluna bir bardak uzattı, kendisi de elinde bir şeri kadehiyle oturdu. "Her şey giderek daha gizemli bir hal alıyor, Lee," dedi. "Hangi Müslüman ülkesinden söz ediyorsun?"

Dokunuş

"Perslerin ülkesi. Oraya İran diyorlar. Ben orada petrol işinde Şah'la ortağım."

"Tanrım! Demek bu nedenle hiçbir yerde izini bulamadık."

Birkaç dakika konuşmadan içkilerini içtiler. Sonra Lee birdenbire, "Alexander'e ne oldu anne?" diye sordu.

Ruby kaçamak yoluna sapmadı. "Ne bilmek istediğini biliyorum," dedi. İçini çekerek bacaklarını uzattı ve iskarpinlerindeki yakutlu tokalara bakışını dikti. "Bir sürü şey oldu..." diye devam etti. "Haksız olduğunu bildiği için seninle ettiği kavga... Bilgiçliğin sökmeyeceğini anladıktan sonra da durumu nasıl onaracağını bilemedi... Gururunu ayaklar altına alıp arkandan gitmeye karar verdiğinde sen ortadan kaybolmuştun. Seni umutsuzca aradı, durdu. Bu yetmezmiş gibi Anna, O'Donnell, bebek ve Jade trajedisi patlak verdi. Jade'in asıldığını gördü, bu ise onu harap etti. Derken Nell, onun istediğini yapmak istemedi. Anna'nın da çocuğundan ayrılması gerekti. Başka bir erkek daha fazla katılaşabilirdi, ama benim sevgili Alexander'im değil. Bütün o olaylar onu hizaya getirdi. Ayrıca Elizabeth'le evlendiği için kendini suçluyor. Kızcağız o sırada Anna'dan fazla büyük değildi, tam izlenimlerin taşlaştığı yaştaymış ve işte o da taş oldu."

"Ama Alexander için sen vardın, oysa Elizabeth'in kimsesi yoktu. Taşlaşmasına şaşmamak mümkün mü?"

Ruby en hassas yerinden vurulmuş gibi, "Kes şunu!" diye oğluna çıkıştı. Kadehi boşaldığından içkisini yenilemek için yerinden kalktı. "Umut etmesem de Elizabeth'in bir gün mutlu olmasını diliyorum," dedi.

"İstedigi gibi birine rastlasa onu sürekli benimle aldattığı için Alexander'den boşanabilir."

"Elizabeth mi bir mahkeme salonunda ailenin kirli çamaşırlarını ortaya dökcek?"

"Bunu yapacağını düşünmüyorsun, değil mi?"

"Onun sevgilisiyle kaçıp izini kaybettiğini düşünebiliyorum da bir yargıçla bir salon dolusu gazetecinin karşısında durduğunu gözlerimin önünde canlandıramıyorum."

Colleen McCullough

"Bir aşıkla kaçıp izini kaybettirmeyecek, Lee, çünkü bakması gereken Dolly var. Dolly, Anna'yı tamamen unuttu; Elizabeth'in annesi, Alexander'in babası olduğunu düşünüyor."

"Tek başına bu bile boşanmaya karşı, değil mi? Anna'yla meçhul erkek skandalı yeniden hortlar, Dolly kaç yaşında? Altı ha, yani anlayabilecek yaşta."

"Evet, haklısın. Bunu düşünmeliydim. Kahretsin!" Kadının ruh hali göz açıp kapayana kadar değişti. "Asıl senden ne haber?" diye sordu. "Ufukta bir evlilik var mı?"

"Hayır." Genç adam, Alexander'in ona Londra'da hediye ettiği altın saate baktı ve bardağındaki içkiyi bitirdi.

"Artık gitsek iyi olacak, anne."

Ruby de ayağa kalkarak, "Elizabeth burda olduğunu biliyor mu?" diye sordu.

"Hayır."

Teleferik platformuna vardıklarında Sung'u bekler buldular. Lee birdenbire şok oldu ve durdu. Yetmişine yaklaşan babası, kendini eski zamanların saygıdeğer bir Çinlisine dönüştürmüştü. Göğsünü süpüren sıksa sakal, çapa gibi tırnaklar, pürüzsüz, lakin sararmış eski fildişine benzeyen ten, iki yarığa benzeyen ve ortasında iki kara boncuğun eşzamanlı olarak sağa, sola kaydığı gözler... Lee, bu babam, oysa ben Alexander'i babam gibi görüyorum. Bu inanılmaz yolculukta nerelere geldik, rüzgâr yeniden estiği zaman bakalım nerelere yelken açacağız, diye düşündü.

"Baba," diyerek eğildi ve Sung'un elini öptü.

"Harika görünüyorsun, sevgili oğlum."

Eli yukarıdaki makine odasına hareket sinyali veren elektrik ziline basmaya hazırlanan Ruby sabrı taşmış gibi, "Haydi, herkes binsin!" diye seslendi.

Lee, Sung'un teleferik vagonuna binmesine yardım ederek, annem, hepimizi bir arada görmeye sabırsızlanıyor, diye düşündü. O, herkesin

herkesi sevmesini ve herkesin mutlu olmasını istiyor. Ama tabi ki buna imkân yok.

Elizabeth konuklarını karşılamak için kapıdaydı. Elizabeth'in sürpriz konuk karşısındaki tepkisini görmeye can atan Ruby, Lee'yi kendisiyle Sung'un önüne itti.

Hayatındaki biricik kadını o kadar uzun bir zamandan sonra görmek nasıl bir şeydi? Lee için bu salt ıstırap, içerisinde her şeyin bükülüp burularak üzüntü, yeis ve umutsuzluğun tek bir yumak halinde yüreğine oturması demekti, öyle ki karşısında Elizabeth yerine, bütün bu duygulardan oluşmuş silik bir hayalet görmüş gibi oldu.

Gülümseyerek hayaletin elini öptü, güzelliğiyle zarafetini övdükten sonra da salona geçerek genç kadını Ruby ve Sung'la bıraktı. Alexander'le Constance Dewy de salondalardı. Constance yerinden kalkıp Lee'yi öptü, ellerini avuçlarında sıktı ve ona genç adamı şaşırtan bir sempatiyle bakmaya girişti. Lee ancak koltuğuna güven içinde yerleştikten sonra Elizabeth'i doğru dürüst görmemiş olduğunun farkına vardı.

Sofrada da gerçek anlamda görmedi. Sadece altı kişi olduklarından Alexander masanın başıyla sonundaki yerleri doldurmamayı uygun görmüştü. Lee oturduğu yanın bir ucunda, Elizabeth ise öteki ucundaydı. Sung aralarında, Alexander onun karşısında, Constance'le Ruby daha ötede, Elizabeth'in yanında ve karşındaydı.

Alexander, "Sosyete kurallarına aykırı," dedi şen bir tavırla. "Ama kendi evimde erkekleri bir araya toplamakta, hanımları da kadınca konuşmalarına bırakmakta özgürüm. Böylece, porto şarabı ve purolar için sofrada kalmaz, hanımlarla birlikte salona geçeriz."

Lee alışık olduğundan daha fazla şarap içti. Ama kusursuz olan yemekler -Chang'ın hâlâ mutfağın başında olduğunu söylediler- yeterince ayık kalmasına yardımcı oldu. Kahve ve puro ya da sigara için salona geçtiklerinde sandalyesini öteki erkeklerinkinden uzaklaştırdı, böylece eğlencenin uzağında kalarak, Alexander'ın oturma düzenini bozdu. Oda göz kamaştıracak ölçüde aydınlatılmıştı. Waterford avizeleri şimdi mum

yerine elektrik ampulleriyle bezeliydi, duvarlardaki gazlı aplikler de elektrikleştirilmişti. Ne kadar sert bir ışık, diye düşündü Lee. Ne gölgeli hoş köşeler, ne gazlı apliklerin yeşilimsi yumuşak parıltısı, ne de mumların altın renkli ışığı var. Kaderimiz elektrikli bir dünyada yaşamak olabilir, ama bu hiç de romantik değil. Olsa olsa acımasız.

Bulunduğu noktadan Elizabeth'i şaşırtıcı bir netlikte görebiliyordu. Ne kadar da güzeldi! Parlak bir ışıkla aydınlatılmış, her çizgisi pürüzsüzce betimlenmiş bir Vermeer tablosu gibiydi. Saçları hâlâ Lee'ninkiler kadar siyahtı; yumuşak dalgaları, moda olan rulolar ve kabarıklıklara başvurulmadan başının arkasında kocaman bir topuz biçiminde tutturulmuştu. Hiç sıcak renkli bir elbise giymiş miydi? Lee'nin anımsadığı kadarıyla hayır. Bu gece de arkasında oldukça düz etekli ve kuyruksuz lacivert krep bir elbise vardı. Çoğu modern elbiseler boncuklarla bezeli oluyordu, ama onunkisi çok sade ve saçaksız, püskülsüz olup omuzlarında askılarla tutturulmuştu. Safir ve pırlanta takım boynunun etrafında, kulaklarında, bileklerinde ışıltıyor, kocasının taktığı pırlantalı nişan yüzüğü göz kamaştırıyordu. Bununla birlikte turmalin görünürde yoktu; genç kadının sağ eli tamamen yüzüksüzdü.

Ötekiler canlı bir konuşma sürdürüyorlardı. Lee, genç kadına onu yutar gibi bakarak, "Turmalinini takmamışsın," dedi.

Elizabeth, "Alexander onu bana doğuracağım çocuklar için vermişti," diye karşılık verdi. "Oğlanlar için yeşil, kızlar için pembe. Ama ona erkek çocuk vermediğim için yüzüğü parmağımdan çıkardım. Zaten o kadar ağırdı ki."

Elizabeth o sırada Lee'yi şaşırtan bir davranışta bulundu. Koltuğunun yanındaki masanın üstünde duran gümüş kutudan bir sigara aldı ve gümüş bir zarf içindeki kibrit kutusuna uzandı. Lee kalkıp kutuyu genç kadının elinden aldı ve bir kibrit çakarak sigarayı yaktı.

Elizabeth, ona gözlerini dikerek, "Bana katılacak mısın?" diye sordu.

"Teşekkür ederim." Genç kadının, ona çevrili bakışında mesaj yok, sadece nazik bir ilgi vardı. Lee koltuğuna döndü. "Sigara içmeye ne zaman başladın?" diye sordu.

Dokunuş

"Yaklaşık yedi yıl önce. Hanımların sigara içmediklerini biliyorum, ama sanırım, annenin bazı huyları bana da bulaştı, bugünlerde başkalarının ne düşündükleri beni ilgilendirmiyor. Sigara içmem genelde yemeklerden sonraki bu tür sohbetlerle sınırlı, ama Alexander'le Sydney'de bir restoranda yemek yediğimiz zamanlar ben sigaralarımı, o da purolarını içiyor." Genç kadın gülümsedi. "Restorandaki öbür müşterilerin gösterdikleri tepkiyi seyretmek eğlenceli oluyor."

Konuşmaları bununla sınırlı kaldı. Lee, onu bir yandan incelerken Elizabeth sigarasını zarif bir keyifle sonuna kadar tüttürdü.

Alexander, Sung'u yakalamışken iş konuşuyordu.

Ruby parmaklarını belli etmeden gerip gevşeterek piyanoya geçmeye hazırlanıyordu. Son zamanlarda ellerine can sıkıcı bir katılaşma, sabahları ise daha da beter olan bir sancı olmuştu. Fakat Alexander'le Sung bir noktayı tartıştıklarından şu sırada piyano çalmasına sevinmezlerdi, Constance ise oturduğu yerde elinde şarap kadehiyle uyukluyordu. Kadıncağz yavaş yavaş ihtiyarlık belirtileri göstermeye başlamıştı. Yapacak başka bir iş bulamayan Ruby, bakışını yüreğinden taşan muazzam bir sevgi seliyle yavru kedisine dikti. Genç adam, Alexander'le Sung'u dinlemek için dönen, bu arada Lee'ye kusursuz profilini çeviren Elizabeth'e bakıyordu.

Ruby'nin yüreği ağzına geldi. Bu arada yüreğini zapt etmek ister gibi eli göğsüne gitmişti. Ah, Lee'nin gözlerindeki o bakış neydi! Yalın bir özlem, dayanılmaz bir arzu. Birden yerinden fırlayıp Elizabeth'in elbiselerini paralamaya başlasa, öylesi, bakışlarındaki anlamdan daha açık olmazdı. "Oğlum Elizabeth'e deliler gibi âşık! Ne zamandan beri? Acaba o yüzden mi?..."

Ruby Constance'ı uyandıran ve Alexander'le Sung'un arasındaki konuşmayı durduran bir hamleyle kalkıp piyanoya gitti. Garip değil mi, parmaklarına sonsuza dek gittiğini sandığı canlılık ve ifade gücü geri gelmişti, ama şu an Brahms'ın, Beethoven'in veya Schubert lied'lerinin zamanı değildi. Atmosfer Chopin'i çağırıyordu. Alçak bir perdeden çalınan ve oğlunun gözlerinde gördüğü acı dalgalarına kapılarak kayıp giden bir Chopin. Karşılıksız kalmış bir aşk, büyüleyici bir aşk, Narkhissos'un su-

yun içinde kendi yansımasını boşu boşuna yakalamaya çalışırken ya da Ekho'nun onu seyrederken hissettikleri.

Böylece Chopin'den büyülenerek, Elizabeth de Lee'nin onun için yakıp durduğu sigaraları içerek geç saatlere kadar oturdular. Alexander saat ikide çay ve sandviçler getirtti, sonra Sung'dan gece kalmasını istedi.

Lee ve Ruby ile teleferiğe kadar yürüdü ve ateşçiyi vakitsiz çağırarak yerde kazanı daima dolu tutulan makineyi çalıştırdı.

Teleferikte Ruby, Lee'nin elini avucuna aldı.

"Bu gece ne kadar güzel çaldın, anne. Chopin gibi hissettiğimi nereden bildin?"

Ruby, "Çünkü Elizabeth'e nasıl baktığını gördüm," diye dobra konuştu. "Ona ne zamandan beri âşıksın?"

Lee soluksuz kaldı. "Kendimi ele verdiğimin farkında değildim. Başkaları da gördü mü?"

"Hayır, yavru kedim. Benden başka *hiç kimse* fark etmedi.

"Öyleyse sırrım güvende."

"Kesinlikle güvende. Ne kadar zamandır, Lee? Ne kadar zamandır?"

"Sanıyorum, on yedi yaşımdan beri. Ama ben anlayana kadar aradan zaman geçti."

"O yüzden evlenmedin, o yüzden burda uzun zaman kalmıyorsun, o yüzden kaçıp gittin." Ruby'nin yanakları yaşlardan ıslanmıştı. "Ah Lee, ne şanssızlık bu!"

Genç adam, "Hem de nasıl, " dedi ve cebinden mendilini çıkarıp annesine uzattı. "Al bunu."

"Öyleyse niçin şimdi eve döndün?"

"Onu tekrar görmek için."

"Aşkının söndüğünü mü umut ediyordun?"

"Kesinlikle hayır. Sönmediğini biliyordum. Duygularım bana sahip, beni yönetiyor."

"Alexander'in karısı... Ama ne kadar soğukkanlı davranabiliyorsun. Alexander'in onu boşayabileceğini söylediğim zaman lafı ağzımdan kap-

madın, aksine öne sürdüğümü savı yıkmaya giriştin." Ruby yaz sıcağına rağmen ürperdi. "Ondan hiçbir zaman kurtulamayacaksın, değil mi?"

"Hiçbir zaman. Benim için hayatımdan daha değerli."

Ruby, oğluna dönerek kollarını onun boynuna doladı. "Ah, Lee! Yavru kedim benim! Keşke yapabileceğim bir şey olsaydı!"

"Yok, anne ve denemeyeceğine bana söz vermelisin."

Ruby, "Söz veriyorum," diye fısıldadı ve oğlunun yeleğine yüzünü gömerek boğuk bir kıkırtı salıverdi. "Her yerinde ruj lekeleri olacak. Çamaşhanede kim bilir nasıl dedikodu edeceklerdir."

Lee, ona daha sıkı sarıldı. "Tevekkeli Alexander seni sevmiyor, sevgili annem. Tıpkı bir lastik top gibisin, daima geri sekmeye hazır. İnan bana, iyi olacağım."

"Bu sefer kalacak mısın yoksa yine kaçacak mısın?"

"Kaliyorum. Alexander'ın bana ihtiyacı var. Babamı gördüm. Çinli kimliği dışındaki her şeyden elini, ayağını çekmiş. Elizabeth'i ne kadar seversem seveyim. Alexander'ı terk edemem. Bugün ne isem, onunla sana borçluyum." Lee bu sözlerden sonra gülümsedi. "Elizabeth'in sigara içmesine ne dersin?"

"Tütündeki madde ne ise, ona ihtiyacı var, ama purolar onun için fazla sert. Alexander, onun sigaralarını Londra'da Jackson's firmasında yaptırıyor. Hayat Elizabeth için çok yıpratıcı. Dolly'den başka kimsesi yok."

"İyi bir çocuk mu, anne?"

"Çok tatlı şey, ama zekâsı bir yere kadar. Dolly asla bir Nell olamayacak, daha çok Dewy kız kardeşlere benzeyecek. Açıkgöz, canlı, güzel, kendi sınıfından bir kıza yetecek düzeyde bir kültür sahibi. Günün birinde Alexander'ın de seve seve onaylayacağı kendisine uygun bir gençle evlenir ve belki de adamcağıza sonunda birkaç erkek vâris verir."

2

Aydınlanış

Onca yıldan sonra Lee'yi görmek, onun döndüğünden haberi olmayan Elizabeth'de derin bir şok yaratmıştı. Kocasının gerçi geldiğinde pek keyifli görünüyordu, ama Elizabeth bunu Alexander'ın başarılı bir yolculuk yapmasına ve işlek beyninde çekici yeni bir projenin filizlenmesine yormuştu. Onun şimdi de ne gibi işlere kalkıştığını merak etmemiş değildi, ama Alexander neşeli bir tavırla içeri girdiğinde sormamıştı. Adam yolculuğun pasını üzerinden atmak için doğru banyonun yolunu tutmuş, daha sonra da akşam yemeği için kıyafet değiştirmeden önce yatağına uzanıp bir şekerleme yapmıştı. Kocasını meşgulken Elizabeth de Dolly'ye yemeğini yedirmiş, onu yıkamış, geceliğini giydirmiş ve yatırarak bir öykü okumuştur. Dolly öyküleri, masalları pek seviyordu, ileride okumayı seven bir kız olacağına benziyordu.

Tam Elizabeth'in istediği gibi çok tatlı küçük bir kızdı, ne Nell gibi müthiş zeki, ne de Anna gibi zekâca geriye. Saçları koyularak sarı telli bir açık kumrala dönüşmüş, fakat lülelerini korumuştur, mavimsi yeşil, iri gözleri sakın bir ruha açılan pencerelerdi sanki. Yanaklarındaki gamzeler ise gülümsediği zamanlar büsbütün belirginleşiyordu. Ona nasıl davranacağına görülmesi için bir deney olarak küçük kıza ameliyatsız bir kedi yavrusu verilmişti. Suzie (aslında ameliyatsız bir erkekti) deneyi başarılı olunca, kediye bu kez Bunty adında düşük kulaklı ve sevimliye can atan ame-

Dokunuş

liyatlı küçük boy bir yavru köpek katılmıştı. Kediyle köpek her gece Dolly'yle beraber yatağa giriyor, her biri küçük kızın bir yanına sokularak uyuyordu. Bu manzara Nell'in hiç hoşuna gitmiyor, genç kız saçkıranla bağırsak solucanlarından, pirelerle kenelerden söz ediyordu. Elizabeth bunun üzerine hayvanların düzenli olarak yıkandığı, ancak bu tür dertler ortaya çıktığı zaman kaygılanmaya başlayacağı yolunda karşılık veriyor, içinden, Nell'in çocukları olduğu zaman onların bir hijyen tutkusunun pençesinde bunaltılmamalarını diliyordu.

Dolly'ye bakmak Elizabeth'i biraz yumuşatmıştı. Esas olarak mutlu bir çocuğun hayatında görülen sıyrıklarla kesikler ve sevilen bir kanaryanın ölümü gibi dramlar karşısında o katı nefis kontrolünü sürdüremiyordu. Bazan gülmek, bazen da gözyaşlarını göstermemek zorunda kalıyordu. Dolly, bir annenin gerçekleşen mutluluk düşüydü.

Dolly, Anna'yı anımsamıyor görünüyor, Elizabeth'i en doğal şekilde "Anne", Alexander'i de "Baba" diye çağırıyordu. Elizabeth buna rağmen belleğinin bir yerinde Anna'yla geçirdiği günlere ait anıların gizli olmasından şüpheleniyordu. Vakit vakit Şakayık hakkında kesinlikle Anna'lı günlere dayanan bazı olayları hatırlaması bunun kanıtıydı.

En kötüsü, Dolly'nin şehirde okula gidemeyişiydi. Gidecek olsa okuldaki ikinci veya düşüncesiz çocuklardan biri Dolly'ye gerçek annesini ve tartışma götürür babasını mutlaka anlatırdı. Onun için çocuğa şimdilik Elizabeth öğretmenlik yapıyordu. Yedi yaşında olacağı gelecek yıl mutlaka bir mürebbiyesi olması gerekecekti. Elizabeth, çocuklarımız nasıl olurlarsa olsunlar onları normal bir okula gönderemedik, bu ise gerçek bir trajedi. Kinross lekesi Dolly'ye bile bulaştı, kızcağız öbür çocuklardan onların arasına karışamayacak kadar farklı, diye düşünüyordu.

Çocuğa gerçek annesiyle babasının kimler olduklarını söylemek sorunu Elizabeth'in uykularını kaçırıyor, hiç kimsenin, ne Ruby'nin, ne de Alexander'in yanıtlayabileceği sorular ona eziyet ediyordu. Böylesine korkunç bir şoka uğramak için en uygun yaş hangisiydi? Kız cinsel olgunluğa ulaştığı zaman mı yapılırdı bu ya da daha sonra mı? Sağduyu, seçilen yaş hangisi olursa olsun Dolly'de o şokun bir izinin kalacağını söylüyor-

du. Ama ya daha beteri olur, şok kızın ruhunda kapanmayacak bir yara açarsa ne olacaktı? İnsan, annesinin geri zekâlı, babasının ise annesini iğrenç seks arzularına kurban eden aşağılık biri olduğunu bir kıza nasıl söylerdi? Annesinin dadısının o adamı en korkunç şekilde öldürdüğünü, sonra da bu yüzden asıldığını? Dolly'ye, bilmek zorunda olduğu şeyleri bir başkası daha önce davranmadan ne zaman, nerede ve nasıl söyleyeceği hakkında kafa patlattığı nice geceler Elizabeth'in yastığı gözyaşlarından ıslanmıştı. Onun bütün yapabileceği çocuğu sevmek ve etrafında korkunç güne karşı ona destek olacak bir güvenlik ve koşulsuz sevgi duvarı dikmekti. Alexander'in de hakkını vermek gerekiyordu. Adamcağız Elizabeth'in kendisi kadar ilgili davranmış, çocuğa kendi kızlarından, hatta Nell'den bile esirgediği sabrı ve yakınlığı göstermişti. Ya Nell... Yalnız bir genç kadın, katı, dayanıklı, bazen da acımasız. O hayatta erkek arkadaşına yer yoktu! Tıp kitaplarının başında kafa patlattığı veya öğretmenlerinin alaylarına katlanmadığı zamanlar, Anna'nın tutsak hayatını denetliyordu. Elizabeth, kızı için acı çekiyor, öte yandan acı çektiği için Nell'in onu küçük göreceğini biliyordu. Bir Alexander olmak başka, onu kadın kılığında görmek bambaşkaydı. Ah Nell, iş isten geçmeden mutluluğu yakalasan!

Anna'ya gelince... düşünmesi bile dayanılmazdı. Nell, ona Glebe Sokakı'ndaki eve gelmesini yasaklayınca Elizabeth var gücüyle karşı koymuş, ama sonunda Alexander'in çelik gibi iradesine toslamıştı. Alexander'le olan hayatı gibi bu da kaybedilmesi kaçınılmaz bir savaştı. Savaş kaybetmenin en kötü yanı ise Elizabeth'in o evden uzak tutulduğu için gizlice minnettar olmasıydı. Anna'nın neye benzediğini görmemek ne sadetti! Buna karşın, en acısı, Elizabeth'in hiçbir zaman yeterince güçlü olmadığını kendi kendisine itiraf etmesiydi.

Elizabeth böylece Alexander'in sofradaki oturma düzeni hakkındaki direktiflerine uyulduğuna emin olmak için kocasından önce aşağı inmişti. Yalnız başlarına yemek yedikleri ya da sadece Ruby onlara katılacak olduğu takdirde kılık değiştirmek zahmetine katlanmıyorlardı, ama bu akşam Constance de aralarında olacak, Sung'la Ruby'den başka biri daha

gelecekti. Elizabeth bu yüzden giyinmişti. Gardıroplarında yumuşak pastel tonlarında bir sürü yeni kıyafeti vardı, ama o lacivert krepî, takı olarak da safir ve pırlanta takımı çıkardı.

Evdeki yeniliklerden biri teleferik vagonu tepeye ulaştığı zaman çalan elektrikli bir zildi. Genelde Alexander zili duyunca gelenleri beklemek üzere kapıya çıkardı, ama bu akşam zil duyulduğunda daha aşağıya inmemiştir.

Elizabeth kapıya çıkarak Sung'la Ruby'nin merdiveni çıkmalarını bekledi. Arkalarında biri daha vardı. Derken gizemli konuk gözlerini Elizabeth'den ayırmayarak karşısına dikildi. Gelen Lee'ydi. Böyle zamanlarda -hiç böyle bir zaman olmuş muydu ki?- Elizabeth uzun zamandır kendini alıştırdığı dışa dönük sükûnete başvururdu, bu kez de yüzüne nazik bir gülümseme yerleştirdi, sırtını dimdik tuttu. Ama bu sadece incecik bir cilaıydı, bunun altında bir duygu seli koca bir toz bulutu gibi şahlanmıştı. Kıpırdadığı takdirde topuklarının üstünde sallanacağını, bacaklarının ona ihanet edeceğini biliyordu, bu yüzden Lee'yi buyur etmek için sıradan birkaç söz söylerken hiç hareket etmeden durdu, sonra genç adamın, o sırada mediveni inen Alexander'i selamlamak için yürümeye devam ettiğini gördü. Sung ve Ruby ile şakalaşmak için olduğu yerde kaldı ve onların da geçmesini bekledi. Gelenler ancak kocasının etrafında toplastıklarında kıpırdamayı denedi. Önce bir ayağını, sonra ötekini ileri geçirdi; bacakları çalışıyordu, yürümeye devam edebilirdi.

Tanrı'ya şükür, Alexander onu sofrada Lee'nin oturduğu tarafa oturtmuş, fakat Lee'nin yanına yerleştirmemiştir. Elizabeth tüm dikkatini karşısında oturan ve Lee'nin dönüşüne duyduğu sevinçten kuş gibi şakıyan Ruby'ye vermişti. Bütün yapması gereken konuşmaların arasına vakit vakit bir evet ya da hayır sokuşturmaktı. İyi kalpli Constance Dewy herhalde aynı duyguyu paylaştığından o da Ruby'nin gevezeliklerine devam etmesine meydan veriyordu.

Ruby ileri geri konuşurken, Constance da tüm dikkatiyle dinlerken Elizabeth Lee Costevan'a deliler gibi âşık olduğu gerçeğiyle başa çıkmaya çalışıyordu. Kendi kendine düşünürken ona karşı duyduğu hissin sade-

ce bir çekim olduğunu, dolayısıyla bir öneminin bulunmadığını varsaymıştı. Herkes vakit vakit birinden hoşlanırdı, niçin o da aynı şeyi duymayacaktı? Ama yedi yıllık yokluktan sonra genç kadın en sonunda kendini anlamıştı. Lee, kendi seçimiyle evlenmeyi isteyebileceği erkekti, tek erkek. Ancak Alexander'le evlenmiş olmasa, Lee'yi hiç tanımayacaktı. Oh, hayat ne kadar zalim olabiliyordu! Lee hayatındaki tek erkekti, biricik erkek.

Sonra salonda bile Lee herkesten ayrı oturmayı seçince, Elizabeth'in içindeki fırtına, erkekte umut etmesine yol açabilecek bir şey görmesini engellemişti. Tanrım, ne düşünüyordu... *umut etmek* ha? Tanrı'ya şükür ki Lee ona karşı kayıtsızdı! Tek kurtuluşu buydu. Lee de onu sevseydi birçok kimsenin dünyası kararırdı. Peki, Ruby niçin Chopin'i çalmıştı; üstelik, bestecinin tüm özlemini dile getiren son derece hüznü bir parçayı? Artritli parmaklarının olanak vermemesi gereken bir duygu ve ustalıkla çalmıştı. Her nota sanki buluttan ya da sudan yapılmış gibi Elizabeth'in içine işlemişti. "Kaderimle gölün kıyısında yüz yüze geldim, ama on beş yıl süresince bunu bilemedim. Gelecek yıl kırk yaşında olacağım, oysa o uzak ülkelerde macera arayan hâlâ genç bir adam. Alexander, doğurmadığım oğulların yerini alması için onu buraya sürükledi, görev duygusu ise onu itaate mecbur etti. Çünkü benim için bir şey hissetmemesine rağmen, burada olmaktan mutlu olmadığını fark edebiliyorum."

Lee, Ruby'ye baktığı zaman -ki uzun uzun bakıyordu- Elizabeth de genç adama aşkıni itiraf etmenin ona verdiği netlikle bakabiliyordu. Ama ona nasıl baktığını görebilecek kimse yoktu; koltuğunun konumu başkalarının yüzünü görmesine olanak vermiyordu. Bir zamanlar Alexander'e ondan altın yılan diye söz etmişti, ama bu benzetmedeki bütün ince ayrıntıları ve niçin onu seçtiğini anlayabiliyordu. Gerçeğe uymuyor, kendi bastırılmış duygularından kaynaklanıyordu ve gerçek Lee'yle bir ilgisi yoktu. Lee, güneşin, rüzgârın ve yağmurun, hayatı mümkün kılan elementlerin canlı örneğiydi. İşin garibi, genç adamın Elizabeth'e Alexander'i: onun güvensizlik tanımayan korkunç erkekliğini, keskin zekâlı teknik beynini, huzursuzluğunu, yaydığı gücü anımsatmasıydı. Gelgelelim,

Dokunuş

genç kadın bu erkeklerden birinin ona dokunmasına dayanamıyor, ötekini ise ona dokunmasını çılgınca gereksiniyordu. Aralarındaki en büyük fark ise, buna hakkı olandan esirgenen ve fakat karşılık bulması umudu olmadan ötekine verilen aşkıydı.

Elizabeth o gece uyuyamadı, şafak sökerken de kıpırdayan hayvanları şışt diye sakinleştirerek Dolly'nin odasına süzüldü. Şakayık o günler başka yerde uyuyor, makul saatlerde çalışıyor ve bol tatil günleri oluyordu. Elizabeth bir sandalye çekerek küçük yatağın yanına oturdu ve uyuyan tatlı küçük yüze bakışını dikti.

Bunun, Nell'le Anna'nın yaşadıklarını yaşamayacak bir çocuk olmasına karar vermişti. Onun için de olgunlaşana kadar gerçeği ona açıklamak olmazdı. Dolly ideal bir çocukluk geçirecek, bol bol gülecek, midillileri olacak, zarif ve düşünceli davranışlar üreten dersler alacak, hayali korkular yaşamayacak, onu korkutan yaşlı adamlar olmayacak, nankör işlere mahkûm olmayacaktı. Yalnız kucaklanacak ve öpülecekti.

Şimdi o uyuyan tatlı yüze baktıkça Elizabeth kendi mutsuz çocukluğunun ona neler yaptığını anlamaya başlıyor ve Alexander'ın Dr. Murray hakkındaki yargısının ne kadar yerinde olduğunu anlıyordu. Şöyle düşündü: "Onu Tanrı hakkında bilgilendireceğim, ama O, Dr. Murray'ın Tanrı'sı olmayacak. Ayrıca, şeytani bir kötülük tablosunun hayatını zehir etmesine de izin vermeyeceğim. Duvardaki bir resim gibi sıradan bir şeyin, genç bir hayata Dolly'nin annesiyle babasının öyküsü kadar zarar verebileceğini görüyorum artık. İyi küçük çocuklar olmak için korkutulmamalıyız, iyiliğe, onları çok sevdiğimiz için hayal kırıklığına uğratmak istemeyeceğimiz annelerle babaların rehberliğinde gitmeliyiz. Tanrı küçük bir çocuğun anlayamayacağı kadar soyut; görev, kendilerini, çocuklarının sevdiği ve her şeyden fazla değer verdiği insanlara dönüştürmek zorunda olan annelerle babalara düşüyor. Dolayısıyla ben Dolly'yi şımartmayacağım, ona her konuda boyun eğmeyeceğim, ama ona ödün vermediğim zamanlar da bunu çocuğun saygı duyacağı biçimde yapacağım. Ah, babamla sopası yok mu! Kadınları hor görüşü. Bencilliği. Beni küçük bir servete sattı. Ama o paranın bir kuruşunu bile sarf etmedi. Mary ödülünü kazan-

di. Alastair'e miras kalan parayı birkaç havai şeye ve birçok önemli işe harcadı. Bütün çocukları o para sayesinde öğrenim gördüler. Oğlanlar üniversite düzeyinde, kızlar da öğretmen veya hemşire olacak kadar okudular. Mary iyi bir anne, Alastair de iyi bir baba oldu. Sofrada bütün yemeklerde reğel bulunmasının ne ziyanı var?

"Satılmayı kabul etmemeliydim, ama beni satın almak için teklifte bulunduğu için Alexander de kusurlu. Babamın bütün istediği paraydı, ama Alexander'ın istediği neydi? Tanrım, ne kadar uzun zaman önceydi bunlar! Onunla yirmi iki yıldır evliyim ve bu sorunun yanıtını hâlâ bilmiyorum. Kesinlikle el değmemiş bir eş istemiştir. Çocuklar, özellikle de oğullar istemiştir. Babamla Dr. Murray'a nanik yapmak istemiştir. Ama daha başka? Görevin aşka dönüşeceğini mi düşündü? Kendini, görevi aşka dönüştürecek kadar güçlü mü hissetti? Ama evliliğimiz uğruna gereken bütün özverilerde bulunmadı, Ruby'yi de her ihtimale karşı el altında tuttu. O zavallı kadın Alexander'e nasıl da âşık, ama bir eş olmaya hiç, ama hiç uygun değil. Ruby'nin hiçbir zaman evlenmek istemeyeceğini gerçek olarak kabul etti, çünkü duymak isteyeceği buydu. Zavallı sersem! Ruby'ye evlenme teklif etse kadının evet, evet, evet diyeceğini o kadar iyi biliyorum ki. Birbirlerini deli gibi severler, belki yarım düzine oğulları olurdu. Ama o, lekeli kadında yaşayan görkemli şato sahibesini iş iştene geçene kadar göremedi. Ruby, Ruby, o seni de mahvetti."

Dolly uyanınca anneciğini yanında buldu ve sevilip okşanmak için ona kollarını uzattı. Huzurlu bir geceden sonra ne kadar da nefis kokuyordu! Ah, bari sen mutlu ol, Dolly! Gerçeği duyduğun zaman onu, sevginin yanında hiç önemi olmayan bir şey olarak kabul et.

Elizabeth kahvaltıya indiğinde limonlukta Lee'yi orada Alexander'le beraber buldu. Bu, Lee'nin en çok hoşlandığı haliydi: arkasında kot pantolon ve kolları yukarı kıvrılmış eski bir gömlekle.

Oturup Alexander'ın uzattığı çay fincanını aldıktan sonra, "Niçin siz erkekler gömleklerinizin kollarını kesmezsiniz?" diye sordu.

Dokunuş

İkisi de ona anlamayarak baktılar, hemen arkasından Alexander kollarını başının yukarısına kaldırarak gülmeye başladı.

"İşte bu yanıtlanması çok zor bir soru, sevgili Elizabeth. Sahi, niçin gömleklerimizin kollarını keserek kısaltmıyoruz, Lee? Şeriyi büyük bardaklarda içmek gibi mantıklı, değil mi?"

Lee, Çinli yanını yansıtan gizemli bir gülümseyişle, "Kısaltmıyoruz, çünkü bence öyle olması şart. Sebebi de bir hanımefendiyle, bir banka müdürüyle veya bir avukatla karşılaşınca, centilmene benzemek için hemen gömleğimizin kollarını indirmek zorunda oluşumuz."

Alexander, karısına tost tabağını uzatarak, "Bu kılıkta mı centilmene benzeyeceğiz," dedi. "Ben şahsen kendi gömleğimi doğramaya dünden razıyım."

"Sen doğrarsan, ben de doğrarım." Lee ayağa kalktı. "Ben siyanür atölyesine gidiyorum," dedi. "Elektrolizle ilgili bazı sorunlar var. Çok fazla çinko kaybediyoruz. Elizabeth, müsaadenle."

Genç kadın başını eğdi ve bir şey mırıldandı. Lee gittikten sonra soğumuş bir ekmek dilimine tereyağ sürerek yiyormuş gibi davrandı.

Alexander, Bayan Surtees'in elinden tazelenmiş çay ibriğini alırken, "Bugün ne yapmak niyetindesin?" diye karısına sordu. Hemen arkasından ekledi. "Öf, bu ne kadar sıcakmış."

"Sabahı Dolly'yle geçireceğim. Sonra belki ata binerim."

"Yeni kısrak nasıl?"

"Çok iyi, yine de Kristal'in yerini dolduramıyor."

Alexander yavaşça, "Bütün canlı yaratıklar günün birinde yok olmaya mahkûm," derken Anna'nın yakında öleceğini karısına nasıl söyleyeceğini düşünüyordu.

"Evet."

"Gri lekeli olduğuna göre, buna ne ad verdin?"

"Bulut."

"Hoşuma gitti." Alexander, karısına kaşlarını çatarak baktı. "Elizabeth, bir şey yemiyorsun. Dün gece önündekileri sadece kuş gibi gagala-

dın, bu sabah da tostunu bitireceğin yok. Bari zile basayım da yenisini getirsinler."

"Sakın, Alexander. Tereyağını erimeden tercih ediyorum."

"Görünüşe göre buna inanmak zor."

Ama söyleyeceğini söyledikten sonra adam gitti, Elizabeth de tostun tabağın içinde bıraktı. Çayı her zamanki gibi şekersiz olarak içti; sandalyeden kalktığı anda başı dönüyordu. Alexander haklıydı; yedikleri bünyesi için yeterli değildi. Öğle yemeğine gelince... Genç kadın, Lee siyanür atölyesinde meşgul olacaksa Alexander de yemeğe dönmez. Belki de Bayan Surtees'e Chang'a sevdiğim bir şeyi yaptırmasını söylerim. O zaman belki yiyebilirim, diye düşündü.

Bayan Surtees, Elizabeth kendini toparlamaya çalışırken içeri girdi ve hemen koşarak ona destek oldu. "Lady Kinross, hastasınız."

"İyiyim, sadece biraz başım dönüyor. Nedense bir şey yiyemiyorum."

Bayan Surtees bir fincana çay koydu ve içine şeker doldurdu. "Bunu için lütfen. Hoşunuza gitmeyecek, ama kendinizi daha iyi hissetmenizi sağlar. Yemekte sofraya bir sürahi portakal suyu koyacağım. Dallarında bırakılmaları koşuluyla portakallarımızın ne kadar uzun zaman dayandıklarına şaşmamak elde değil." Elizabeth'in bu küçük konuşma sürdüğü kadar yeterince çay içtiğine göre kâhya kadın gülümseyerek mutfaka döndü.

Şekerli çay faydasını göstermişti. Elizabeth öğleyin ne yiyeceğini Bayan Surtees'le konuşmadan Dolly'nin yanına gitti. Aslında bunun önemi de yoktu. Chang'la Bayan Surtees yemek menülerini kararlaştıracak kapasitedelerdi. Elizabeth, "Lee'yi içermeyen şeyler düşünmek zorundayım," diye karar verdi.

Genç adam konakta yemek yememek için bahaneler bulmakta ustaydı; ya rafineriyle ilgilenmek zorundaydı ya da araştırma merkezindeki dâhiler bir sorunla karşı karşıyaydılar. Şu ya da bu...

Bu durum yemeklerde Lee'yle iş konuşmak isteyen Alexander için bir bilmeceydi, ama Lee'nin öne sürdüğü sebepleri itirazsız kabul ediyordu. Bunlar Alexander için Lee'nin yokluğunda Apocalypse'i sarsıntısız

yönetmenin ne kadar zor olduğunu kanıtıydı. Lee'nin her söylediğine ve yaptığına kusur bulduğu günler geçmişte kalmıştı; Alexander şimdi Lee'nin becerikli ve yetenekli olduğunu, her şeyi bildiğini ve tam bir iş-adamı kafasına sahip olduğunu kabul ediyordu. Lee'nin dağın tepesine yolculuk edecek yerde öğle yemeklerini otelde annesiyle yemeğe vakit bulduğunu öğrenince, Alexander de otelde öğle yemeği yemeye karar verdi.

Constance Dewy Dunleigh'e döndüğünden Elizabeth konakta yalnızdı. Ruby'yi niçin görmez olduğunu merak edecek olsa, bunu Lee'nin Kinross şehrine ve dağın eteğine yapışıp kalmasına yoruyordu.

Çok sıcak ve çok kurak bir yaz oldu. Kurşun gibi hareketsiz bir hava kitlesi insanı acımasızca eziyordu, özetle evlerin içinde olsun, dışında olsun, bu baskıdan kurtulmanın yolu yoktu.

Alexander işten zaman ayırarak ağustos böceklerinin sevmediği bazı ağaçların gölgesinde Dolly için sığ bir havuz yaptırdı ve çocuğa yüzmesini öğretti.

Bu ince düşüncesinden dolayı minnettar olan Elizabeth'e, "Küçük bir su kitlesi olduğu için içinde yosun falan ürettiği zaman değiştirilmesi kolay," dedi. "Donny Wilkins, halk için yüzme havuzları konsepti üzerinde çalışıyor, yani büyük bir su kitlesinin nasıl temiz ve sağlıklı olarak korunacağını araştırıyor. Yeni bir arıtma tesisiyle kanalizasyon sorununu çözümlediğimize göre, şehre niçin bir yüzme havuzu sağlamayalım?" Şeytani bir gülümsemeyle ekledi. "Ancak karma yüzme havuzundan söz ediyorum, bunun düşüncesi bile Metodistleri allak bullak edecektir, değil mi? Bir yüzme havuzunda serinleme zevkine, niçin bir ailenin birlikte keyif etmesinin engellenmesi suretiyle sınırlama getirilmesi gerektiğini anlayamıyorum. Arkasında yaş mayo olan bir genç kızın meme başlarını görmenin delikanlıları ne kadar heyecanlandıracağını düşünsene!"

Elizabeth gülümsemekten kendini alamadı. "Bunu asıl Ruby'ye söylemen gerekirdi," dediyse de iğnelemek kasdiyle konuşmamıştı.

Colleen McCullough

Alexander omuzlarını silktilti. "Bu sözleri ilk kimden duyduğumu sanıyorsun? Ama Ruby biraz daha ileri gitti, kızların da delikanlıları -biliyor-sun işte- bir yerlerine yapışmış yaş mayolarla görmekten aynı derecede heyecanlanacaklarını düşünüyor."

Elizabeth, "İğrenç!" dedi gülerek. "Yakında gizli kapaklı hiçbir şey kalmayacak."

Alexander ayrıca konağın tavan arasının uçlarına büyük pervaneler yerleştirtti. Bunlar daha serin havayı içeri çekecek ve sıcak havayı dışarı verecekti. Kinross Oteli'de ve bütün büyük binalarda da aynı çareye başvurulduğunun şüphesi yoktu. Tavanlarının yukarısında sürünecek kadar bir boşluk olan bütün evlerde de er veya geç böyle bir sistem kurulacaktı. Apocalypse, şehrin elektriğiyle gazına mali destek sağladığından bu gerçekleştirilmesi mümkün olan bir projeydi. Alexander dinlenmek nedir bilmiyor, daima yeni gelişim yolları arıyordu. Ama Alexander'den sonra Lee de onun gibi olacak mıydı? Elizabeth gerçekten de bilmiyordu bunu. Zaten bu uzun yıllar sonrasına aitti, zamanı gelince Elizabeth çaresine bakardı elbet. Dolly büyümüş ve evlenmiş olacağından genç kadını burada tutacak bir şey kalmazdı. En sonunda başka yerlere gitmekte özgür olacaktı, nereye gideceğini de biliyordu, İtalyan göllerine. Orada huzur içinde yaşamak için.

Nell, Noel için eve döndü.

Kızın görünüşü annesiyle babasını dehşet içinde bıraktı. Tek kelimeyle *pejmürdeydi!* Giydiği elbiseler daha da korkunçtu; donuk kahve veya gri renkte tekrar tekrar yıkanmış pamuklulardan tamamen şekilsiz entariler. Bu renkler ona hiç yakışmıyor, gözlerinin çarpıcı mavi rengini ve ya teninin sedef tonunu değerdendirmedi. Bir çift ayakkabısı yoktu. Ayakları ayak bileklerinin yukarısında bağlanan kahve rengi botların içinde kaybolmuştu. Yine kahve rengi kalın yün çoraplar, pamuklu iç çamaşırları giyiyordu. Elllerinde de kısa beyaz pamuklu eldivenler vardı. Sahip olduğu tek şapka Çinli amelelerinin eşiydi.

Dokunuş

Elizabeth, Noel günü öğleden sonra, "Boylarımız dışında pek çok yerimiz birbirine uyuyor," dedi. Akşama kalabalık bir davetli grubu yemeğe geliyordu. Elizabeth devam etti. "Sana çok uyacak leylak renkli bir şifon elbisem var. Ruby de ayaklarınızın ölçüsü aynı olduğu için bir çift ayak-kabı yolladı. İncecik ipek çoraplar da yollamış. Korse giymene gerek yok, moda istemeyenleri korse giymeye zorlamıyor. Ah Nell, leylak renkli şifon sana ne kadar yakışacak! Uçar gibi yürüyorsun. Bunu hemen fark ettim."

Hiçbir şeyden etkilenmeyen kız, "Yürürken kalçalarımı ve popomu sallamadığım içindir," dedi. "Buna disiplinli yürüyüş denir. Bir hastane koğuşunda kırıtamaz, kalçalarını kıvrıramazsın, üstlerin canına okurlar."

Nell birden öfkeli öfkeli konuşmaya başladı. "Düşünebiliyor musun, Prens Alfred Hastanesi'nin giriş salonunu yüz yoksul adam, kadın ve çocukla dolu olarak gördüm. Hepsi yatak bekliyorlardı. Oysa boş yatak bir taneydi. Geri kalanları, doktorlar, para ödeyebilen hastaları arasında bölüştürmüşler. Yoksullardan bazıları beklerken ölüyorlar."

"Ya," dedi Elizabeth. Bir deneme daha yaptı. "Şu leylak rengi elbiseyi giy, Nell. Ne olur! Babanı o kadar mutlu edersin ki."

Nell, "Kesinlikle giymem!" diye kesip attı.

Genç kız buna rağmen yemekte sempatik görünmeye çaba harcadı. Elizabeth sofrada kızının bir yanına Lee'yi, öbür yanına da Donny Wilkins'i oturtmuş, üçünün en azından madencilik hakkında konuşabileceklerini düşünmüştü. Ama Nell o kadar garip ve donuk, hatta *erkeksi* görünüyordu ki.

Sonunda sofradakiler kalkıp büyük salona geçtiklerinde girişimi eline alan Ruby oldu. Kendisi koyu portakal rengine uzun ipekli elbisesi ve belinde, halkalarının ortasına kehribarlar oturtulmuş altın zinciriyle harika görünüyordu. Nell onu sevdiği için, kadın bir çift koltuğu kenara çekip birine onu oturtunca, kendisi de ötekine çökünce, sesini çıkarmadı. Ruby'nin yeşil gözleri bu kadar turuncumsu sarının içinde hafif elamsı bir renk almıştı. Nell objektif gözle baktıkça, Ruby'nin vücudunun geçici ki-

Colleen McCullough

lolanmanın ardından yine eskisi gibi harika olduğunu gözlemliyordu. Ruby belki de hiç ölmek için ne yapması gerektiğini bile hesaplamıştı.

Purolarından birini yakarak, "Biraz dişileşmeye çalışmanın sana bir zararı dokunmazdı," dedi.

Nell'in karşılığı, "Bu zıkkımlar *seni* öldürecek," demek oldu.

"Lafı karıştırma, Nell. Derdinin ne olduğunu biliyorsun, değil mi? Çok basit. Kendini erkeğe dönüştürmeye çalışıyorsun."

"Hayır, sadece herkese bir kadın olduğumu hatırlatmamaya çalışıyorum."

"Aynı şey, değil mi? Kaç yaşındasın?"

"Yılbaşı günü yirmi ikimi dolduracağım."

"Ve hâlâ bakire olduğuna bahse girerim."

Yanakları al al olan Nell dudaklarını sıktı. "Orası senin üstüne ait değil, Ruby Teyze!" diye tısladı.

"Evet, üstüme ait, küçük Bayan Doktor Adayı. Bütün organların neye benzediklerini, bütün organların nasıl çalıştıklarını biliyorsun. Ama hayatın ne hakkında olduğu hakkında hiçbir *fikrin* yok, çünkü bir hayat yaşamıyorsun. Sen sadece inek bir öğrencisin, Nell. Bir makine. Öğretmenlerinin hoşuna giden bütün işlerde tam bir pırlantasın. Cinsiyetin dolayısıyla istemeyerek de olsa sana saygı duyduklarına eminim. Babanın bu dağı yontması gibi sen de seçtiğin meslekte yolunu yonta yonta ilerledin. Her gün ölümü görüyorsun, her gün bir çeşit trajedi görüyorsun. Glebe Point Sokağı'ndaki o eve gidiyorsun, orada da can çekişen kız kardeşini görüyorsun, al sana bir dehşet sahnesi daha. Öyleyken kendi hayatını yaşamıyorsun. Ve kendi hayatını yaşamadığına göre, seni ne kadar müşfik görürlerse görsünler, hastalarına bakışında eksik olan bir taraf var. Böylece, sana söylenmiş yaşamsal önemi olan bir şeyi, bir tanıya varılması için zorunlu olan minik bir insani olguyu gözden kaçıırırsın."

Keskin mavi gözler, birden canlanmış bir heykele bakar gibi üzerine dikilmişti. Fakat Nell bir şey demiyordu. Öfkesi, gerçeğin soğuk gerçeğine dökülmüş küller gibiydi.

Dokunuş

"Nell'ciğim, ne olur, erkeksi bir kalıba girme, öylesi sonunda meslek hayatını da mahveder. Giysilerinin hastane ve laboratuvar çalışmalarına çok uygun olduğunu kabul ediyorum, fakat dişiliğiyle gurur duyması gereken genç ve enerjik bir kadına hiç uygun değil. Duvarları yıktın, ama niçin onlardan biri olarak kahrolası erkeklere zaferi tattırasın? Bir de bakarsın sen de pantolon giymişsin -bunun da bazı ortamlarda uygun olduğunu onaylıyorum- ama hayaların ne kadar büyük olursa olsun, önlerinde bir penis olamaz. Onun için iş işten geçmeden kendinde bazı değişiklikler yap. Tıp fakültesinin partileriyle balolarının olmadığına beni inandırmazsın; bu gibi zamanlar o keratalara tam bir kadın olduğunu göstermen için fırsat. Göster onlara, Nell! Ve pratik kıyafetleri pratik zamanlara sakla. Hoşuna gitmeseler dahi, bazı delikanlılarla çık. Sana sarkacak olurlarsa, onları hizaya getirmeyi bileceğine eminim. Ve içlerinde gerçekten hoşuna gideni olursa, arkadaşlığını sürdür! Gerekirse incin, *acı çek!* İlişki son bulduğu ve suçlunun sen olduğuna emin olduğun zaman kendinden şüphe et. Aynaya bak ve ağla. Hayatını yaşamak budur."

Ağzı kurumuştur. Nell yutkundu, dudaklarını yaladı. "Anlıyorum," dedi sonunda. "Haklısın, Ruby Teyze."

"Artık 'teyze' lafı duymak istemem. Şimdiden sonra sadece Ruby'yim." Orta yaşlı kadın ellerini uzattı, parmaklarını açıp kapadı. Sonunda, "Parmaklarım bu gece söz dinlemiyor," dedi. "Benim için çal, Nell. Ama..." Derin bir soluk aldı... "Chopin istemiyorum. Mozart'tan bir şey olsun."

Bu, genç kızın tek eğlencesiydi; Nell piyanosunu ihmal etmemiştir. Ruby'ye gülümseyerek o korkunç kahve rengi elbisesinin içinde kuyruklu piyanonun başına geçti ve dinleyicilerini Mozart ve Liszt'in şen çingene melodileriyle büyüledi. Ruby daha sonra opera düetlerinde ona katıldı, Noel gecesi böylece bütün konukların "Seni Tekrar Eve Götüreceğim, Katheen" ve "Mavili İki Küçük Kız" gibi favori şarkılarını söylemeleriyle son buldu.

Yılbaşındaki doğum günü yemeğinde Nell leylak renkli şifonu giydi. Onun için fazla kısaydı, ama Ruby'nin ipekli çoraplarıyla leylak renkli şık

ayakkabıları bunu bir avantaja dönüştürdü; Nell'in bacaklarının görülen bölümü son derece biçimliydi. Saçları uzun yüzünü okşayacak biçimde taranmıştı. Elizabeth'in ametistleri de zarif boynunun etrafında ışıldıyordu. Ruby, Donny Wilkins'in yüzündeki şaşkın hayranlığı ve babasının yüzündeki hazzı sevinçle seyretti. "Aferin. Nell! Durumu kurtardın, hem de tam zamanında. Lee'nin de sana Donny'nin yaptığı gibi bakmasını isterdim, ama adamın gözleri annenin üstünden ayrılmıyor. Tanrım, ne biçim iş bu!"

Nell iki gün sonra gitti, ama daha önce Elizabeth'le Anna hakkında konuştu. Babasıyla yaptığı görüşme hayal kırıklığıyla sonuçlanmıştı, ama belki de Ruby'nin, kendi hayatı adına acı çekmenin tanımına uyuyor, dolayısıyla Nell de hayatını yaşıyordu.

Alexander, "Bu külfeti sana yüklemekten nefret ediyorum, Nell," dedi. "Ama annenle aramdaki durumu biliyorsun. Anna'nın başına gelecekleri ona söyleyecek olsam, kabuğuna çekilecek ve kederi arasında arkadaşlığa bile sırt çevirecektir. Ama sen söylersen, kederini açığa vurmasının ve boşalmasının bir şansı olabilir."

Nell içini çekti. "Biliyorum, baba. Onunla konuşurum."

Ve dediğini yaptı da. Bu arada kendisinin de ağlaması, Elizabeth'e başka bir bedeni kollarıyla sarma ve o korkunç, çaresiz ve umutsuz kederin kaçınılmazı olan feryatlara ve yasa kendisini terk etme imkânını verdi.

Nell'in en büyük korkusu, Elizabeth'in Anna'yı görmek istemesi olasılığıydı, ama istemedi. Bu boşalma sayesinde sanki bir kapıyı kapamıştı.

Lee, Nell'i dağdan alarak trene götürdü. Alexander madendeki patlamalarla meşguldu, bu işi hâlâ kendisi yapmayı seviyordu. Elizabeth ise belki de sıcağa karşı koyabilmiş güllerle dertleşmek için çıktığı bahçede başındaki geniş kenarlı şapkanın gölgesinde dalıp gitmişti.

Nell, Lee'yi aslında çok iyi tanımıyor, ona yabancı gelen çekiciliğini itici buluyordu. İş giysileriyle bile tam bir centilmendi, sesli harflerini bir İngiliz dükü gibi yuvarlıyordu, ama bu erdemlerinin ardında tehlikeli ve değişken, karanlık, fakat göz kamaştırıcı bir özellik gizliydi sanki. Çok er-

keksiydi, öyleyken genç kızın anlamadığı ve hoşlanamadığı türden bir erkek. Bu çapraşık ve olumsuz tepkisi, genç adamın yumuşaklığını, sarsılmaz şerefini ve sadakatini görmesini engelliyordu.

Teleferikle aşağı inerlerken, "Yine geceli, gündüzlü çalışmana dönüşorsun demek," diye sözü açtı.

"Evet."

"Öyle çalışmaktan hoşlanıyor musun?"

"Evet."

"Ama benden hoşlanmıyorsun."

"Hayır."

"Niçin acaba?"

"Beni bir kere yerime oturtmuştun, Otto von Bismarck'dan söz açılmıştı."

"Tanrım! O tarihte olsa olsa altı yaşında olmalıydın. Ama hâlâ kibirli olduğunu görüyorum. Çok yazık."

İstasyona varana kadar bir daha konuşmadılar. Lee, genç kızın bavullarını özel kompartımana taşıdı.

Nel etrafına bakınarak, "Bu kadarı zevksiz bir lüks," dedi. "Bir türlü alışamıyorum."

"Zaman içinde tarih olacak. Çalışmalarının ödülünü babandan esirgeme."

"Zaman içinde tarih olacak'la ne demek istedin?"

"Aynen dediğimi. Olası vergilendirmeler her türlü aşırı lüksü engelleyecek. Ama her zaman birinci sınıflarla ikinci sınıflar olacaktır."

Nell oturdu ve birden, "Babam seni canı gibi seviyor," dedi.

"Ben de onu canım gibi seviyorum."

"Tıp okuyarak onu hayal kırıklığına uğrattım."

"Evet, uğrattın. Ama intikam niyetiyle değil. Öylesi onu daha fazla incitirdi."

"Seni sevmem gerekirdi. Niçin sevemiyorum?"

Lee, genç kızın elini tutarak öptü. "Umarım bunu hiçbir zaman keşfetmezsin, Nell, hoşça kal."

Colleen McCullough

Ve Lee gitti. Derken hareket düdüğü öttü ve tren hareket dakikası-
nın yaklaştığını bildiren gürültü karmaşasını salıverdi. Nell kaşlarını çat-
mış, düşünüyordu. Ne demek istedi acaba? Sonra elini seyahat çantasına
daldırarak tıp müfredatı kitabını buldu. Aradan bir dakika geçmeden Lee
de, babasının özel kompartımanının aşırı lüksü de unutulmuştu. Girmek-
te olan ders yılı üçüncü ve sonuncusuydu. İçerdiği sınavlar dolayısıyla öğ-
rencilerin yarısı başarısızlığa uğrayacaktı. Ama Nell Kinross başarısızlığa
uğramayacaktı. Bunun için hayatını yaşamaması gerekse bile. Boş ver er-
kek arkadaşları... onlara ayıracak vakit nerede?

Yaz bütün acımasızlığıyla sürdü gitti. Ta ki on beş Nisan 1898'de son
nefesini verene kadar.

Anna ayın on dördü sabahı bir sara nöbeti esnasında öldü. Sadece
yirmi bir yaşındaydı. Ölüsü dağın tepesinde yapılacak küçük bir törenle
toprağa verilmek üzere Kinross'a nakledildi. Törende yalnız Alexander,
Nell, Lee, Ruby ve Rahip Bay Peter Wilkins hazır bulundu. Yeri Alexan-
der seçmişti. Etrafını çeviren dev okalıptüs ağaçlarının beyaz gövdeleri
bir sütun dizisini anımsatıyordu. Elizabeth cenazeye gitmedi, bunun yeri-
ne evin uzak ucundaki havuzunda oynayan Dolly'yle ilgilenmeyi seçti.
Nell kapının sonsuza dek kapandığını düşünüyordu.

Fakat Lee, Ruby ve Bay Wilkins dağdan indikten sonra, Nell de ba-
basıyla kütüphanede otururken Elizabeth taze toprak kokan mezar tüm-
seğinin başına giderek bulabildiği bütün gülleri üstüne bıraktı.

"Huzur içinde uyu, bahtsız masum yavrum," dedi ve dönerek orma-
nın içine yürüdü.

Kuzeyde gök çivit rengine muazzam bir fırtına bulutu kitlesi görü-
nümündeydi. Bulutların kenarları beyaz dalgaları andırır biçimde kıvrıla-
rak bütün göğe ürkütücü bir fırtınalı deniz görünümü vermişti. Yazın bir
tufanla son bulacağı anlaşılıyordu. Ama yağmursuzluktan cılızlaşan ve
fırtına korkusuyla sakinleri tarafından terk edilen çalıların arasına dalar-
ken Elizabeth bunu fark etmemişti bile. Tüm bilinçli düşüncelerden bo-

Dokunuş

şalan zihni, göğü, ormanı, günü, hatta kendi imajını silen Anna'nın bin bir anısıyla doluydu.

Fırtına yaklaşıyordu; kükürtsü bir parıltı ve ozonun tatlımsı ve sağlıklı kokusuyla kaplı tüyler ürpertici bir karanlık doğayı kapladı. Şimşek ve gök gürültüsü hiçbir uyarıda bulunmadan eşzamanlı olarak çaktı ve gürledi.

Elizabeth fark etmedi bile. Sanki bir çağlayan onu iliklerine kadar ıslatınca kendine geldi, bu da sadece izlediği patika bir dereye dönüştüğü, suyun altında ise ayakta kalmasını olanaksızlaştıran kaygan bir çamur katmanı oluştuğu için. Yağmurdan önünü görmeyerek elleriyle dizlerinin üstünde ileriye sürünürken, böyle olması gerekiyor. Mutlaka böyle olması gerekiyor, diye düşünüyordu.

Kütüphanenin cumbalı penceresinden fırtınanın başlamasını seyredilerken Nell, Alexander'e, "Tanrı'ya şükür, hava sonunda patladı," dedi.

Alexander birdenbire yerinden fırladı. "Anna'nın mezarı!" diye bağırdı. "Üstünü örtmem lazım!"

Adamcağız yağmurun içinde koşarken Nell mutfağa giderek adamlardan ona yardım etmelerini istedi.

Geri döndüğünde Alexander iliklerine kadar ıslanmıştı ve titriyordu. Isı birkaç dakikanın içinde beş dereceye düşmüş, rüzgâr ulumaya başlamıştı.

Nell, babasına bir havlu uzatarak, "Oldu mu, baba?" diye sordu.

"Evet, mezarı bir muşambayla örttük." Alexander'ın dişleri birbirine vuruyordu. "İşin garip yanı üstünün zaten örtülü olmasıydı. Güllerle."

Nell gözlerinde biriken yaşları silerek, "Demek her şeye rağmen geldi," dedi. "Git, üstünü değiştir, baba. Zatürree olacaksın."

Nell, annesini aramaya giderken, bu sağanağın altında düşen yıldırımlardan orman yangını çıkması tehlikesi yok, diye düşünüyordu.

Şakayık, Dolly'ye yemeğini yediriyordu. Nell, saat o kadar mı geç oldu, diye düşündü. Fırtına zamanı çarpıtmış, güneşi örtmüştü...

"Bayan Lizzy nerede?"

Şakayık başını kaldırdı. Dolly neşeyle çatalını sallıyordu.

"Bilmiyorum, Bayan Nell. Dolly'yi bana verdi. İki saatten fazla oluyor."

Nell koridordan geçerken Alexander dairesinden çıktı. Yıpranmış, fakat nedense rahatlamış görünüyordu. Anna'nın ölümüyle birlikte işin en zor yanı sona ermişti. Artık hepsi daha rahat soluk alabilirlerdi.

"Baba, annemi gördünüz mü?"

"Hayır, niçin sordun?"

"Onu bulamıyorum."

Evin tavan arasından mahzenlere kadar her köşesini aradılar. Sonra barakalarla müstemilata sıra geldi. Fakat nafile. Elizabeth bulunamıyordu.

Alexander yine titremeye başlamıştı. "Güller," dedi sonunda. "Fırtınaya rağmen evden uzaklaşmış."

"Olamaz!"

"Öyleyse nerede?" Birdenbire yaşını göstermeye başlayan Alexander telefona gitti. "Karakola haber vereceğim. Bir arama ekibi kuracağız."

"Nasıl olur, baba? Neredeyse gece olacak, yağmur da bardaktan boşanırcasına yağıyor. O arama ekibinin yarısının yolunu kaybetmesine sebep olacaksınız. Bizden başka hiç kimse dağı tanımıyor."

"Öyleyse Lee arasın. O, dağın her tarafını biliyor. Summers de öyle."

"Evet, Lee ile Summers ve ben arayacağız."

Lee ile Summers yağmurluklar ve su geçirmez şapkalarla gelene kadar Alexander pusulalar, madenci fenerleri, yedek gaz şişeleri ve gereksinileceğini düşündüğü her şeyi hazırladı. Şimdi kendisi de havaya uygun biçimde giyinmiş ve Nell sabırsızlıktan tepinirken dağın haritasının başına geçmişti.

Genç kız da aramaya katılmak istediğini ifade edince, "Sen yarım doktor sayılırsın, Nell, burda sana ihtiyacım var," demişti.

Haklı olabilirdi, ama bir şey yapmadan beklemek hiç Nell'e göre değildi.

Alexander, "Lee, sen en uzak çevre yolunu arayacaksın, bu da atıma bineceksin demek oluyor," dedi. "Summers'le ben evin daha yakınlarını arayacağız. Fırtınayla ruh hali düşünülürse çok uzağa gittiğinden şüphem var." Cebe sığacak büyüklükte yassı şişeler çıkararak adamlara dağıttı. "Konyak," dedi. "Allah'tan ki hava yine ısınmıyor, ama bunlara yine de ihtiyacımız olabilir."

Bir aşağı, bir yukarı yürümesini bırakan Nell, Lee garip görünüyor, diye düşündü. Garip gözleri irileşmiş ve hemen hemen siyah bir renk almıştı; dolgun ve biçimli dudakları hafifçe titriyordu,

Summers bir yandan malzemesini sırtlarken, "Onu bu gece bulsak iyi olacak," dedi. "Yağmur şiddetleniyor, dere sele dönüşecek. Bu gidişle yarın herkes su taşkınlarıyla uğraşırken büyük bir arama ekibi kurmamız zor olur. Lady'yi fazla uzaklaşmadan bulmalıyız, değil mi Sir Alexander?"

Kendisi yarım doktor olarak beklemede kalırken üç erkeğin yola çıkmalarını seyreden Nell, bu da bir teselli ise, diye düşünüyordu. Babasına nasıl da hayrandı. Lee ile Summers'i beklerken her şeyin icabına bakmıştı. Madendeki bütün gece vardiyaları iptal edilmiş, bütün memurlara evlerine gitmeleri söylenmiş, ani bir sel olmasına karşı Sung Po uyarılmış, gönüllüler ırmağın taşması olasılığına karşı kum torbaları doldurmakla görevlendirilmişlerdi. Alexander, Lithgow'la konuşmak isteyince hatların koptuğunu fark etmişti, bu da Sydney'le bağlantı kurulamayacağı anlamına geliyordu.

Nell tıp kitaplarını bir masanın üstüne yığarak, ah Anna, hayat sana ne yaptı ki gidişin bu kadar acıya mal oluyor, diye düşünüyordu.

Bayan Surtees endişesini gizlemeye çalışarak içeri girdi. "Bayan Nell, hiçbir şey yemediniz. Size bir omlet yapsam mı?" dedi.

Nell gayet sakin olarak, "Evet, teşekkür ederim. Çok iyi olur," dedi. Erkeklerin getirecekleri haber ne olursa olsun, halsiz düşmenin anlamı yoktu. Annesinin bir an önce bulunması için dua etti.

Alexander'in atı uysal ve güçlü yapılı güzel bir doru kısraktı. Lee yeterince uzaklaştıktan sonra yağmurlukla şapkayı çıkardı, onları paket etti

ve hayvanın yanına tutturulmuş heybesine yerleştirdi. Rüzgâr dönerek kuzeydoğudan esmeye başlamış, bu da yağmurun serinliğine rağmen havayı ısıtmıştı. O berbat şapkanın kenarları yüzüne çarparken, yağmurluk da her an rüzgârla kabarırken yerleri araştırmak zor oluyordu. Olabildiğince ince bir ışın demeti vermek üzere ayarlanmış madenci feneri yağ havalara için yapılmamıştı, fakat gemici fenerleri de bu tür bir çalışma için fazla zayıftı. Lee lambayı geniş kenarlı iş şapkasıyla korudu ve atı kaplumbağaya hızıyla ilerletirken feneri bıkıp usanmadan bir elinden ötekine geçirdi.

Elizabeth'in kayıp olduğı haberi onun üzerinde öldürücü bir darbe etkisi yapmıştı, şu farkla ki bu hızlı değıl, ağır bir ölümdü. O öğleden sonra Anna'yı gömerlerken genç kadını görmemişti, ama havada yaklaşan fırtınayla ilgisi olmayan bir şeylerin kokusunu almıştı. Sanki havada korku, suçluluk ve şaşkınlık vardı. Bütün bildiğı Ruby'nin ona anlattıklarıydı, bu da yeterliydi. Annesi onu yakaladığından beri aralarında birçok konuşma olmuş, bunlar Lee'nin bu acıklı evlilik hakkında bilmediğı boşlukları doldurmuştu.

Elizabeth'in, kafasındaki mantığı silip süpüren bir kriz geçirdiğine emindi Lee. Oğlunu otelin dışında yolcu eden Ruby de ona katılıyordu.

"Zavalılık aklını oynattı ve yaralı bir hayvan gibi ölmek için orman içinde izini kaybettirdi, Lee," demişti.

Ama Elizabeth ölemezdi! Ölmemeliydi! Lee, onun delirmesine de izin veremezdi! O demir parmaklıklı hücrede Elizabeth, Anna'nın yerini mi alacaktı? Bunu önlemek için kendi hayatını feda etmesi bile gerekse, hayır! Ama bunun, son günlerde ondan hoşlanıyor görünen, ama sadece oldukça mesafeli bir arkadaş gibi davranan genç kadına ne gibi faydası olacaktı?

Lee rüzgârın kıpırdattığı çalıların arasında bir hareket fark eder gibi olarak birkaç kez atından indi, fakat bir şey bulamadı. İyi huylu bir hayvan olan doru kısarak ağır ağır ilerliyordu. Bir saat geçti, sonra bir saat daha, arkadan bir saat daha. Lee şimdi konaktan üç kilometre uzaklaştığı halde Elizabeth'den hâlâ bir iz yoktu. Alexander, karısının bulunduğı-

nun sinyali olarak dinamit kullanmaya karar vermişti, ama Lee rüzgârla yağmurun gürültüsü ve ağaçların hışırtısı arasında sesi duyabileceğinden şüpheliydi. Tanrı yardım etse de Alexander'le Summers onu eve daha yakın bir yerde bulsalar! Buralara kadar geldiyse, Lee'nin dokuz, on metre uzağında olabilir ve görülmeyebilirdi.

Genç adam biraz sonra feneri atın başının yukarısında bir elinden ötekine geçirirken orman içinde yürümeyi alışık olmayanlar için tatsız hale getiren dikenli çalılardan birinin üstünde sallanan bir şey gördü. Eyerin üzerinden eğilmek suretiyle ona erişebilir ve dikenin üstünden koparabilirdi. İnce bir pamuklu kumaş parçasıydı. Beyaz bir kumaş parçası. Nell, annesinin beyaz bir elbise giydiğini söylemişti. Bu, evden çıkmalarından önce tanık oldukları tek tük cesaret verici şeylerden biriydi. Herhalde yaşama iradesinin kaybından değil, aklın kaybından ileri geliyordu. Elizabeth ölmeye kararlı olmuş olsa, gece kadar karanlık bir giysi giyerdi.

Lee, çalıların arasından sanki bir asır önce yüzdüğü göle giden bir patikaya çıkmıştı. Elizabeth'in, Anna'nın mezarından ayrıldıktan sonra aynı yolu mu izlediğini merak ediyordu. Patikanın havadan iyice korunmuş olduğu bölümde birisi elleriyle ayaklarının üstünde sürünmüş gibi çamurun içinde oyuklar vardı.

Lee, onu gölün yanındaki bir kayanın üstünde büzülmüş görünce sevincinden başka her şeyi unuttu. Çünkü Elizabeth ölmemişti. Sırtını kamburlaştırmış olarak oturuyordu. Dizlerini kollarıyla sarmış, çenesini de kollarına dayamıştı. Direncinin sonuna varmış küçük bir beyaz yaratık...

Lee attan aşağı kaydı, yuları bir dala bağladı ve sessizce genç kadına yaklaştı. Onun erkeğin varlığına nasıl tepki göstereceğini bilemiyordu. Genç kadının ürküp yine hızla uzaklaşmasından ödü kopuyordu. Ama vücudundaki bir katılma Lee'ye, birinin geldiğini onun bildiğini anlattığı halde, kımıldamadı.

Yorgun bir sesle, "Beni eve geri götürmeye geldin," dedi.

Lee yanıt vermedi. Nasıl bir yanıt vereceğini bilemiyordu.

"Korkma, Alexander, kaçamayacağımı biliyorum. Ama göle gelmeye ihtiyacım vardı. Sanırım, aklımı kaçırdığımı düşünüyorsun. Ama kaçırdım. Sadece göle gelmeye ihtiyacım vardı."

Lee, ona dokunacak kadar yaklaşmıştı, ama dokunacak yerde ellerini iki yanına sarkıtarak Elizabeth'in yanına ilişti. Ne kadar rahatlamıştı genç adam! Elizabeth yorgunluktan bitkin görünüyordu, ama kendisinin de dediği gibi aklını kaçırmış değildi.

Rüzgârla yağmurun gürültüsü arasında sesini duyurarak, "Niçin bu-
raya geldin, Elizabeth?" diye sordu.

"Sen kimsin?"

"Benim, Lee. Elizabeth."

"Yaaa," dedi genç kadın. "Hâlâ düş görüyorum."

Madenci fenerinin deposu hemen hemen boşalmıştı. Genç adamın dizinin dibinde kayanın üstünde durduğu yerden Lee'nin ellerini bile doğru dürüst aydınlatmayan ölgün bir ışık veriyordu. Genç kadın bakmak için başını çevirdi.

"Lee'nin elleri," dedi. "Onları nerede olsa tanırım."

Genç adamın nefesi kesildi. Titremeye başlamıştı. "Niçin?" diye sordu.

"O kadar güzeller ki."

O ellerden biri uzanarak genç kadının ellerini bacaklarının etrafından çözdü, sonra o elin kolu genç kadının sırtına kayarak onu kendisine çevirdi. "Onlar seni seviyorlar, Elizabeth," dedi. "Benliğimin kalan kısım gibi. Seni hep sevdim, Elizabeth. Her zaman seveceğim, sonsuza kadar seveceğim."

O kadar az ışık vardı ki, ama sanki güneş ısl ısl parlıyordu. Öyleyken o ışık Elizabeth'in gözlerindeki bakışı göstermeye yetti. Sonra, yarım bir ömür boyunca beklenen bir ana yakışacağı üzere erkeğin yumuşak ve tereddütlü ilk öpücüğünü daha iyi tadabilmek için kapandı o gözler.

Genç adam, onu ve o anı kaybetmek korkusuyla içinde battaniyeler, bir trençkot, bir yedek gaz bidonu bulunan heybelere gitmeyi düşünmedi. Genç kadını kendi giysilerinin üstüne yatırdı, Elizabeth de o kadar coşku-

luydu ki erkeğin ağzından, ellerinden ve teninden başka bir şey bilmedi. Lee, elbisesinin içinden sıyrıldığı memelerini göğsüne bastırınca, genç kadının ani bir sevinç dalgasıyla iliklerine kadar sarsıldı ve bir inilti salıverdi. Ve bu uzadıkça uzadı...

Yağmurun altındaki o katı yatakta kaç kere seviştiklerini kim bilebilir? Herhalde alevi iğne başı kadar küçülüp sonra da sönen lamba değil.

Elizabeth sonunda bitkin halde uyuyakalırken, aşkı ve kadınının duyurduğu mucizevi mutlulukla uyanık yatan Lee gerçekleri anımsamak zorunda kaldı. Onun yanından ayrılmak adeta fiziksel bir acı duyurmasına rağmen, sabırlı atın yanına sürünerek yedek gaz bidonunu ve saatini heybeden çıkardı: sabahın üçüydü. Bulutlu gökyüzüyle yağmur yüzünden ortalık geç aydınlanacaktı, ama buna rağmen sadece iki saat vakit vardı. Elizabeth'i Lee bulduğu, ötekiler ise bulamadığı için, panik halindeki Alexander şafak sökerken selin yolunu kesmekle meşgul olmayan Kinrosslularla birlikte karısını aramaya çıkacaktı. Göldeki suyun düzeyi çok yükselmmişti ve yükselmeye devam edecekti. Lee'nin Elizabeth'i oradan götürmesi lazımdı. Ve bu işle nasıl başa çıkacaklardı? Yapmasına müsaade edemeyeceği tek şey, Alexander'ın onları iki sevgili gibi sarmaş dolaş bulmasıydı.

Lee heybeleri kısırağın sırtından aldı ve kayaya taşıdı. Orada brendi şişesinin kapağını açtı.

"Elizabeth! Elizabeth sevgilim! Uyan, Elizabeth!"

Genç kadın kımıldadı, ama isyanla bir şeyler mırıldanarak tekrar uyumak istedi; Elizabeth'i doğrulup oturmaya razı etmek birkaç dakikasını aldı. Fakat birkaç yudum brendi aldıktan sonra Elizabeth tamamen uyanıp titremeye başladı.

Erkeğin yüzünü avuçlarının arasına alarak, "Seni ilk gördüğüm günden beri seviyorum," dedi.

Lee, onu öptü, fakat aynı şey tekrar başlayamadan kendini geri çekti. Genç kadın gecenin soğuğuyla yağmurun ıslaklığından donmuştu; onu ayakta tutan sadece gecenin heyecanıyla erkeğin vücudunun sıcaklığıydı.

Genç adam, "Elbiselerini giy," dedi. Bu, bir emir değil, bir yalvarıştı. "Alexander bir arama kafilesiyle gelmeden önce gitmeliyiz."

Karanlıkta Elizabeth'in yüzünü ancak flu olarak görebiliyordu, ama o adın ağza alınması üzerine genç kadını kaplayan endişeyle gerilimi hissedebildi. Elbisesini giymesinden sonra Lee, onu bir battaniyeye sardı, yağmurluğu da üzerine geçirdi. Sonra feneri doldurdu ve yollarını aydınlatması için yaktı.

"Ayakkabıların var mı?" diye sordu.

"Hayır, onları kaybettim."

Genç kadını atın üstüne yerleştirmek epeyi bir mücadele gerektirdi. Ama kendisi de eyere yerleşip genç kadına sıkı sıkı sarıldıktan sonra at ilerlerken konuşabilirlerdi. Kısarak da yolun ucunda evin ve sıcak bir ahırın onu beklediğini hissetmiş gibi uslu uslu yürüdü.

Genç adam başka bir başlangıç yapmak istemeyerek, "Seni seviyorum," diye sözü açtı.

"Ben de seni seviyorum."

"Ama bundan daha fazlası var, sevgili Elizabeth."

"Evet. Alexander var," dedi genç kadın.

Lee, "Ne yapmak istiyorsun?" diye sordu.

Genç kadın, "Seninle olmak," dedi sadece. "Senden vazgeçmeye dayanmam, Lee. Aramızdaki şey çok değerli."

"Şu halde benimle gider misin?"

Ama Elizabeth de şimdi gerçekten yüzleşmişti. Lee, onun kollarının arasında gerildiğini hissetti, içini çektiğini duydu. "Nasıl gidebilirim, Lee? Alexander'ın gitmeme göz yumacağını sanmam. Gitmeme izin verse bile ilgilenmem gereken Dolly var. Anna'nın çocuğunu terk edemem."

"Biliyorum. Öyleyse ne yapmak istiyorsun?"

"Seninle olmak. Bu aramızda bir sır olacak; en azından daha net düşünmeyi başarana kadar. O kadar yorgunum ki, Lee!"

"Öyleyse her şey aramızda bir sır olarak kalacak."

Telaşlanan genç kadın, "Seni tekrar ne zaman göreceğim?" diye sordu.

Dokunuş

"Yağmur durana kadar buluşamayız, sevgilim. Bir de taşkın olursa en az bir hafta. Öyle ya da böyle bir hafta yapalım bunu."

"Tanrım, öleceğim!"

"Hayır, yaşayacaksın... benim için. Bu şafaktan itibaren yedi gün sonra gölde buluşacağız. Bu bir öğleden sonra olacak, değil mi?"

"Evet."

"Sırrımızı saklamayı başarabilecek misin?"

"Alexander'le evlenmemden beri kendimi bir sır gibi sakladım. Bu niçin farklı olsun?"

"Uyu biraz."

"Ya bir şey olur da gelemezsen?"

"O zaman Alexander'den duyarsın, çünkü onunla olacağım. Haydi uyu, sevgilim."

Lee şafağa az bir zaman kala Elizabeth'i bulduğunu bağıarak konağa vardı. Uyuyan genç kadın titreyen bembeyaz yüzlü bir Alexander'le Nell'e teslim edildi. Kocası Elizabeth'i içeriye taşıdı. Büyük bir minnettarlık duyarak dışarı çıktığında Lee'nin, kısağı Summers'e bıraktığını ve aşağıya Ruby'nin yanına indiğini öğrendi.

Alexander kaşlarını çattı. "Bu garip."

Summers tartışılmaz bir mantıkla, "Çok normal, Sir Alexander," dedi. "Zavallı iliklerine kadar ıslanmıştı. Size göre çok daha yapılı, öyle değil mi? Sizin giysileriniz ona uymazdı."

"Haklısın, Summers. Orasını unutmuştum."

Böylece Lee Alexander'in coşkulu teşekkürlerine katlanana kadar aradan otuz altı saat geçti. Alexander avukatı ihtiyar Brumford'a bir ziyaret yaptıktan sonra otelde buluşmuşlardı.

Bu koşullar altında endişe ifade etmenin normal olduğunu düşünen Lee, "Elizabeth iyi mi?" diye sordu.

"Hayret değil mi, evet. Nell biraz şaşkın. Zatürreeden tut menenjitte varıncaya kadar her çeşit hastalıkla karşılaşmaya kendini hazırlıyordu,

Colleen McCullough

ama Elizabeth yirmi dört saatlik bir uykudan sonra bu sabah taptaze uyandı ve muazzam bir kahvaltı etti."

Alexander'in kendisi ise tazedden başka her şeye benziyordu; gözleri kızarmıştı, yüzü gergindi. Neşeli gözükmeye çalışıyor, ama başaramıyordu.

Lee, "İyi misin, Alexander?" diye sordu.

"Hem de çok iyiyim! Beklenmedik sırada çıkagelmeniz bende sadece şok etkisi yaptı. Sana ne kadar teşekkür etsem azdır, oğlum." Alexander altın saatine baktı. "Nell'i trenine götürmem lazım. Ne yaman kız! Sen yammda olduğuna göre, ona tıpta başarılar dileyebilirim."

Bunlar Lee'nin duymak istedikleri değildi, ama Nell'in Kinross'dan ayrılacağını duymak onu rahatlatmıştı. Evet, yaman bir kızdı, ama keskin bir zekânın sahibi olduğu gibi, ona -ve tahminince annesine de- dost değildi.

Nefret ediyorum, diye düşündü Lee. Bu numaralardan, bu gizlilikten nefret ediyorum. Elizabeth'e bu şekilde sahip olmaktan daha kötü bir tek şey var, bu da ona sahip olamamak. Olanları anneme bile söyleyemem."

Söylemesine gerek yoktu. İçeri girip halının üstünde yaş ayak izleri bıraktığı anda Ruby anlamıştı.

"Oğlumu kaybettim. Kendini Elizabeth'e vermiş. Ve ona açamayacağım tek konu bu. Durumdan nefret ediyor, ama onu seviyor. İstemek bir şey, istediğini elde etmek bambaşka bir şey. Tanrı yardımcısı olsun da bu onu öldürmesin! Benim bütün yapabileceğim o kutsal yuvaya Tyke Kili-sesi'ne girip dua etmek."

İhtiyar Peder Flannery, "Bayan Costevan, galiba yakında ayine de geleceksiniz!" dedi.

Ruby, "Boşuna umutlanma Tim Flannery, seni ihtiyar ayyaş! Ben sadece mum yakmayı seviyorum!" diye hırladı.

Kadının, ona uzattığı avuç dolusu banknotu kapan papaz, belki de haklıdır, diye düşündü. Avucunda en kaliteli İrlanda viskisini içmesine yetecek kadar para vardı.

Elizabeth var olduğunu bilmediği -bilemeyeceği- bir dünyaya gözlerini açtı. Seviyor ve seviliyordu. Uykusunun rüyalı bölümleri Lee'nin görüntüleriyle dolu olmuştu, ama uyanıp da onların gerçek olduğunu bilmek başka şeydi! Düşünme sürecindeki bir sapma, Anna'nın mezarına yaptığı ziyaretin, güllerin, inini arayan bir hayvanın gözü kapalı içgüdü-süyle Küçük Göle ulaşma dürtüsünün anılarını belleğinden silmişti. Tüm anımsadığı Lee'nin onu orada buluşu ve bu buluşmayı izleyen harikulade, olağanüstü güzel duygulardı. Yirmi üç yıldır evli bir kadın olarak yaşamak ve gerçek bir evliliğin nasıl şey olduğunu hiçbir zaman anlayamamak!

Bedeni de sanki ruhuna aitmiş ve ruhunu hapseden bir kafes değilmiş gibi bir his duyuruyordu ona. Uyandığında hiçbir yerinde ağrı, sızı yoktu, hatta eli, kolu bile tutulmamıştı. "Meğer ben ölüymüşüm, Lee ise bana hayat vermiş. Yaşım kırka dayandığı halde ilk kez salt mutluluğu tadıyorum."

Canlı bir ses, "Çok şükür sonunda kendine geldin," dedi. Nell yatağa yaklaştı. "Senin için fazla kaygılandım diyemem, anne, ama hemen hemen yirmi dört saat uyudun."

"Sahi mi?" Elizabeth esnedi, gerindi ve kedi mırıltısı gibi hoşnut bir ses çıkardı.

Kızının çok bilen bakışı Elizabeth'in yüzünde odaklanmıştı ve şaşkınlık yansıtıyordu. Bu da Ruby'nin sözünü ettiği ve hayat bahsindeki cezaletinin, daha deneyimli birinin hemen sezeceği bir şeyi Nell'in görmesini engelleyen durumlardan biriydi. "Harika görünüyorsun," dedi.

Elizabeth, "Ben de öyle hissediyorum," dedi. Gözkapakları, gözlerin içerdiği anlamın görülmemesini ister gibi örtüldüler. "Sizi çok yordum mu? İstemezdim."

"Meraktan çıldırdık, özellikle de babam... benim de sinirimi bozdu. Ne yaptığını hatırlıyor musun? Ne düşündüğünü?"

"Hayır," dedi Elizabeth. Doğru söylüyordu.

"Evden kilometrelerce uzaklaşmış olman gerek. Seni Lee buldu."

Colleen McCullough

"Buldu mu?" Nell'e hafif bir merakla bakıyordu, o kadar. Elizabeth sır tutmakta ustaydı.

"Evet. Babamın atını aldı, bu havada ışık hızıyla uzaklaşacağın hiçbirimizin aklına gelmemişti, dolayısıyla Lee'ye en zayıf olasılık tanındı. Babam seni bulanın kendisi olmasını yeğlerdi." Nell omuzlarını silktilti. "Aslında seni kimin bulduğu önemli değil - önemli olan bulunmuş olman."

Hayır, diye düşündü Elizabeth. "Önemli olan Alexander'ın atı almamış olması. O zaman beni bulan Alexander olur, ben de hâlâ onun tutsağı olurum."

"Herhalde berbat haldeydin, değil mi?" diye sordu.

"Hem de nasıl, anne! Çamura, çirkefe bulanmıştın. Pearl'le İpeksi Çiçek'in seni temizlemesi saatler sürdü."

"Beni yıkadıklarını anımsamıyorum."

"Mışıl mışıl uyuduğun için. Banyo küvetinin başına oturup başını suyun yukarsında tutmak zorunda kaldım."

"Tanrım!" Elizabeth bacaklarını yataktan aşağı sarkıttı. "Dolly nasıl? Ne biliyor?"

"Sadece hasta olduğunu, fakat şimdi iyileştiğini."

"Evet, çok iyiyim. Teşekkür ederim, Nell. Şimdi de giyinmek istiyorum."

"Yardım ister misin?"

"Hayır, başımın çaresine bakabilirim."

İki büyük aynada incelediği vücudunun her tarafında çürükler ve be-reler dikkati çekiyordu. Hiç acımamaları hayretti. Ama bunlar Göl'ün kıyısında olanları ele vermiyordu. Genç kadın rahatlayarak gözlerini kapadı.

Biraz sonra Alexander de geldi. Gözleri iri iri açılmış olan Elizabeth, ona daha önce görmemiş gibi bakıyordu. Zifaf gecesiyle Anna'ya hamile kaldığında başlayan hastalığı arasında onunla kaç kez sevişmişti?

Elizabeth saymamıştı, ama çok fazla olduğuna emindi. Öyleyken kocasını bir kere olsun çıplak görmemiş, görmek de istememişti. Alexander de bunu anlamış, onu zorlamamıştı. Ama şimdi, Lee'yle arasında geçen-

lerden sonra kocasını anlıyordu. Şimdi yepyeni anlayışıyla ortada aşk veya fiziksel arzu olmayınca, durumu düzeltmek için yapılacak bir şey olmadığını kavıyordu. Evet, Alexander bu durumu değiştirmek için elinden geleni yapmıştı. Fakat o, fiziksel dürtüleri doğasını yansıtan şiddetli ve dürüst bir erkekti; fazla inceliği yoktu, ama bilgiliydi. Ona karşı hiçbir zaman arzudan titremedim. Beni Lee'nin kollarında tanıdığım coşkulu ve mest ruh haline götürebilecek hiçbir yanı yoktu, yapabileceği hiçbir şey yoktu. Lee'yi kendimden uzaklaştırmaya dayanamayacağım gibi, bednimle onunki arasında bir kumaş örtüsü olmasına da tahammül edemedim. Bütün dünya bizi seyretmiş olsa ya da Lee'nin elleri tenimin üstünde, ellerim ise onun avuçlarındayken her şey bitse de umurumda olmazdı. Beni ilk gününden sevdiğini ve her zaman da seveceğini söylediği zaman eve dönmüş gibi oldum. Ama bu adama bu hissettiklerimi nasıl anlatabilirim? Beni dinlemek istese bile söylediklerimin tek kelimesini anlamazdı. Alexander'le benim aramdakilerden başkaca kıstas olmadan Ruby ile onun arasında olanları anlamıyorum. Ama bugünden itibaren her şey değişti, her şey farklı, her şey bir mucize kaynağı. Ben bir mucize yaşadım, sevdiğim erkekle yattım, diye düşündü genç kadın.

Alexander, ona tanınması gerekirmiş, fakat tanımadığı biriymiş gibi bakıyordu. Yüzü kırışmıştı ve genç kadının anımsadığından daha yaşlı gözüküyordu. Anna'nın ölümünün üzerinden uzun zaman geçmiş gibi görünüyordu. Alexander, Elizabeth'in gözünde onu Alexander yapan özelliği kaybetmişti sanki, ama genç kadın kocasına her zamanki sükûnetiyle bakı ve gülümsedi.

Erkek de onun gülümsemesine gülümseyerek karşılık verdi. "Kahvaltı edecek kadar acıktın mı?"

Elizabeth, teşekkür ederim. Birazdan aşağı ineceğim, diye gayet sakin yanıt verdi.

Böylece limonluktaki masanın başına yerleştiler. Odanın saydam tavanına yağmur aralık vermemecesine çarpıyor ve cam panolardan parlak dalgacıklar halinde aşağıya süzülüyordu.

Colleen McCullough

Elizabeth kendisi de şaşmış gibi, "Karnım gerçekten acıkmış," diyerek kuzu pirzolarını, yumurtaları, domuz pastırmasını ve patates kızartmalarını yutmaya girişti.

Nell de onlara katılmıştı; kısa bir süre sonra Sydney'e dönecekti.

Karnı acıkmamış olan Alexander, "Lee'ye teşekkür etmelisin, Elizabeth," dedi.

Genç kadın ağzındaki tostu yutarak, "Madem öyle diyorsun," dedi.

Nell, "Ona minnettar değil misin, anne?" diye şaşırarak sordu.

"Evet, tabi ki minnettarım." Elizabeth kuzu pirzolarına uzandı.

Alexander'le kızı bakiştılar, sonra konuyu değıştirdiler.

Tika basa karnını doyurduktan sonra Elizabeth Dolly'yi görmeye gitti. Nell, ona katılacakken babası tarafından durduruldu.

Alexander, "Acaba aklını mı kaçırdı?" diye sordu. "Olanlar onu hiç etkilememişe benziyor."

Nell bunu kısa bir süre düşündükten sonra başıyla doğruladı. "Ben de aynı fikirdeyim, baba. Ya da her zamankinden daha akli başında. Ama bence en doğru sözü söyledin, annem kafaca biraz çatlak."

Elizabeth'in kayıp olduğunu fark edince Alexander, öylesine şiddetli bir şok yaşamıştı ki bir tarafının hiç toparlanamayacağını zannetmişti. Son yirmi üç yılın büyük kısmı boyunca Elizabeth'i bir baş belası olarak görmüştü; evlenmekle hata ettiğı fazla ağırbaşlı ve ciddi, buz gibi soğuk bir yaratık. Sorumluluk kendisine ait olduğu için onu değil, kendini suçlamış ve hep hatasını düzeltmeye çalışmıştı. Fakat Elizabeth'in ona karşı tiksintiye kadar varan antipatisi, onu derinden yaralamış ve gurur, içerleme ve onur gibi duygulara dayalı bir tepkiler zincirini tetiklemişti. Birleşmelerinden kısa bir zaman sonra ona karşı uyanan aşkını Elizabeth tepmiş, zaman geçtikçe de Alexander ikisinin de hayatlarını karartan mutsuzluğun suçunu giderek karısına ve aşkının onun tarafından reddedilişine yüklemişti. Sonunda aşkının söndüğüne kendini inandırmıştı. Böylesine kıraç bir zemine düşen aşk nasıl sönmezdi? Ve zaman geçtikçe kendi fethetme dürtüsünün engellenmesi dışında her şeyi gözünden silmişti. Bu

arada karısını bir buz kitlesi olarak niteliyordu. İnsan bir buz kitlesini nasıl fethedebilirdi ki? Bir ucundan kavradın mı avucunda eriyip yok olurdu.

Fakat korku ve suçluluk hissinin pençesinde onu ararken uzun ilişkileri içinde ilk kez olarak karısına ne büyük haksızlık ettiğinin bilincine varmıştı. Ona bütün verdiklerini Elizabeth istemiyor, bütün vermediklerinin ise özlemini çekiyordu. Alexander aşkı harika armağanlar ve korkunç bir lüksle eşitliyordu. Oysa Elizabeth öyle düşünmüyordu. Alexander aşkı olağanüstü cinsel doyumla eşitliyordu. Oysa Elizabeth hayır ya da Alexander ona bu duyguları duyurabilecek erkek değildi. Elizabeth'in içinde bir ateş yanıyordu, buna şimdi emindi, ama onun için değil. Karısını ararken kendi kendine tekrar tekrar sorduğu bir soru da Elizabeth'in ona karşı saygısının ne zaman ve niçin azalmaya başladığıydı. Ama duyduğu painin büyüklüğü bu zamanı ve nedeni görmesine engeldi. Sadece yıllardan beri öldüğüne hükmettiği aşkın gerçekte ölmediğini anlamamanın ötesine gidememişti. Karşılıksız kalan bu zavallı duygu özsaygısı açısından o kadar yaralayıcıydı ki onu kafasından silmişti. Ama gel gör ki şimdi yine yüzeye çıkmış, genç kadını deli veya ölü olarak düşünme dehşetinin etkisiyle adeta yine göz önüne savrulmuştu. Eğer delirdiyse ya da öldüyse suç Alexander'ındı. Başka kimin olabilirdi?

Bir de Ruby vardı. Daima Ruby olmuştu. Alexander, ona bir kere bir erkeğin aynı zamanda iki kadını birden sevip sevemeyeceğini sorduğunu anımsıyordu; kadın bu soruyu biraz da garez duyarak atlatma yoluna gitmişti. Öyleyken Alexander'in ikisini birden sevdiğini bilmeliydi ki Elizabeth'le birlik olmuştu. Alexander onun bunu, kazanan kendisi olduğu için iyilik güdüsüyle yaptığını sanmıştı. Şimdi ise erkeğin aşkının ona ait olan kısmını korumak için böyle yaptığını anlıyordu. Elizabeth'i sevmemiş olsa bile hayatındaki iki kadın yine de arkadaş olacaktardı belki, ama daha mesafeli olarak. Alexander her iki kadını da istediğini itiraf etti. Ruby daha önemliydi; Ruby romans, seks, yakınlık, yasadışı heyecan anlamına geliyordu, aynı zamanda da sevilen kadın olarak erkeğinin aşkı, annesi, kız kardeşiydi. Öyleyken Alexander hayatını Elizabeth'le geçir-

miş, çocuklarının babası olmuş, Anna'yla Dolly azabını onunla birlikte yaşamıştı. Bu da aşk anlamına geliyordu, yoksa onun gitmesine göz yummardı.

Böylece, Lee çimlik alanın üstünden atla gelip karısını ona verince Alexander, kendisini, teslim olmuş bir tutsaktan daha fazla aşağılayan bir aydınlanış yaşadı. Karısına ancak bir tek şekilde ödeyebileceği şekilde borçlanmıştı: tek yapabileceği kafesi açıp kuşun uçuşmasına izin vermektir.

Beş gün sonra yağmur kesildi. Sele o kadar yakın olan Kinross şükrediyordu. Alexander daha az dikkatli bir sorumlu olup nehri madenin işletilmesinden sonraki durumunda bıraksaydı bir taşkın kaçınılmaz olurdu. Ama o, kıyıları ağaçlarla payandalarla desteklemiş ve nehri, taşkını alacak derinlikte kazılmış normal rotasına iade etmişti.

Kaybolmasından yedi gün sonra Elizabeth, Bulut'a bindi ve her zamanki gezisine çıktı. Konaktan yeterince uzaklaşınca kısırağı ormana saptırdı. Kısırağın kayalarla türlü tehlikelerin arasında bir saat dolaştırdıktan sonra Göl'e giden patikaya döndü.

Lee orada bekliyordu. Bulut'a yaklaşarak Elizabeth'i tutmak için kollarını uzattı. Öpücükleri giderek daha vahşileşiyor, daha ihtiraslı bir hal alıyordu. Elizabeth'in tahmin bile etmediği derinlikte bir açlıktı bu. Erkeğin ona dokunması, onu soyması, ona sahip olması için sabırsızlanıyordu. Ve hep yabancı olduğu o mutluluk, benliğinin her katresinin aşk potasına boşalması. Sonra erkek onu göle soktu ve orada görünüşe göre doğal ortamları olan suda seviştiler.

Kurumalarından sonra genç kadın erkeğin örgülerini çözdü, saçlarının uzunluğuyla gürlüğü onu büyülemişti. Onlarla oynadı, kendi saçlarına doladı, göğüslerinin üzerine çekti, yüzünü içlerine gömdü. Sonra erkeğe onu nasıl gölde yüzerken gördüğünü ve o zamandan beri aklından uzaklaştıramadığını anlattı.

"Bir erkekle bir kadının arasının böyle olabileceğini bilmezdim," dedi. "Yepyeni bir dünyaya girdim."

Dokunuş

Lee'nin yanıtı, "Burada daha fazla kalamayız," oldu. Gerçeği hatırlatan niçin daima o oluyordu? Sonra genç kadına onu buluşundan beri bir türlü aklından çıkmayan şeyi söyledi. "Elizabeth sevgilim, bu işi yapman gerekiyor. Biliyorum, yapabiliriz, ama kadınların aylık çevrimlerini bilen Hung Chee'yle benim konuşmamdan sonra. Şu ana kadar hiçbir önlem almadık, oysa senin hamile kalmana müsaade edilemez. Bu bir ölüm hükmünden farksız."

Elizabeth güldü. Genç kadının kalbindeki bütün sevinci ormanın içine yansıtan tasasız bir sestir bu. "Sevgili Lee, korkulacak bir şey yok! Gerçekten yok! Sana doğuracağım hiçbir çocuk bana zarar veremez. Eğer gebe kalacak kadar şanslı olursam eklampsi olmayacaktır. Güneşin yarın sabah doğacağına emin oluşum gibi buna da eminim."

Alexander Duruma Hâkim

Elizabeth'le arasında geçenlerin bütün yükü Lee'nin omuzlarına yüklenmişti. Onu buluşundan yedi gün sonra Elizabeth'le gölde buluşmasına kadar bu yükün ne denli ağır olduğunu kavrayamamıştı. Genç kadının gülüşünden ve bir bebek durumuyla ilgili korkularını alaya alışından beri genç adam bir haftadır kafasından silmeye çalıştığı her şeyi anlıyordu. Elizabeth'i hiç unutamamış hep onu düşünmüştü. Genç kadının da onu sevmesi, kendisinin onu sevdiği zamandan beri genç kadının da onu sevmiş olması gibi inanılmaz bir gerçektir. Yüreğindeki tatsız duyguların tekrar buluştukları ve konuyu layıkıyla konuşabildikleri zaman kaybolacağını düşünmüştü. Herhalde sorunun onurlu bir yanıtı vardı! Ama Elizabeth yanıtlarla ilgilenmiyordu, yanıtların anlamını göremiyordu, o kendi yanıtını Lee'de bulmuştu ve onun için başka hiçbir şeyin önemi yoktu.

Cinsel ilişkinin Elizabeth için bir idam hükmü olacağını annesinden duyduğunu hatırladığı için, Lee, buluşmalarına fiziksel bir yanı olmaması kararıyla gitmişti. Oysa o böyle olmadığını biliyordu, tehlikenin kaynağı, hamile kalmaktı. Annesi de bunu biliyordu, o yüzden de Alexander'den hiç hamile kalmamıştı. Fakat onların Çin aristokrasisiyle bağları vardı; Avrupalılar gibi cahil değillerdi.

Dokunuş

Ama yine de cennete bu unutulmaz yükselişin bir sonucu olmasaydı! Öyle bir niyeti olmadığı ve olabileceğini düşünmediği için Lee suçlu sayılmazdı belki, ama şimdi beklemek zorundaydılar. Ne çare ki genç kadın atın üstünden kollarının arasına kayınca, Lee de onu görmüş, koklamış, hissetmiş, tatmıştı. Sevgilisinin gücü onun hakkından gelmiş, o da kendini tutamamıştı. Sonra, hamile kalma konusunu açması üzerine Elizabeth gülme krizine tutulmuştu.

Zaman! Nereye uçmuştu zaman? Tartışılması gerekenlerin küçücük bir bölümünü dahi konuşmalarına vakit kalmadan genç kadın benekli kırağına binerek gitmişti. Dört gün sonra yine göl kenarında buluşacaklardı; Elizabeth daha erken bir buluşma istemiş, ama Lee direnmışti. O, bir felakete doğru yol aldıklarını biliyordu, genç kadının da bilmesi gerekirdi. Ama kadınlara ilişkin bütün deneyimlerine karşın Elizabeth, onun tek aşkıydı, dolayısıyla kadınların aşk bahsinde ne kadar tek amaçlı veya o aşkı korumada ne kadar pervasız ve başka etkenlere karşı kayıtsız oldukları hakkında hiçbir fikri yoktu. Lee, Alexander'e mümkün olduğu kadar acı vermemek konusunda fikir uyumu içinde olacaklarını düşünmüştü, ama Elizabeth, Alexander'in üzülp üzülmemesini zerrece önemsemiyordu. Ama Dolly farklıydı. Onu yalnız Dolly tutuyordu. Alexander'i umursayan, yaptıklarını, şansını, mesleğini, fırsatlarını borçlu olduğunu düşündüğü adama karşı bir tür hiyanet olarak gören sadece Lee'ydi. Annesinin sevgilisiydi o. Elizabeth, Alexander'den korkuyordu; bunun dışında kocası onun için yoktu.

Genç kadın belli ki sırlarını gerekirse sonsuza kadar gizli tutabileceklerini düşünerek ve bu sırrı kocasına karşı süregelen savaşında bir ga-nimetmiş gibi kucaklayarak atının üstünde uzaklaşmıştı. Kocasıyla ilişkileri, bu çok uzun evliliğin dışındaki Lee için bir bilmeceydi. Şimdi annesinin bile bunu tam anlayamadığını fark ediyordu. Her şey Elizabeth'in etrafında döndüğü için belki Alexander de onun kadar belirsizlik içindeydi.

Lee böylece daha da fazla aklı karışmış ve şaşkın halde batan güneşe karşı patikadan Kinross'a indi. Bildiği bir şey varsa, o da Alexander'in ka-

nsıyla gizli bir ilişki sürdürmek için gerekli ikiyüzlülük ve sinsilikten yoksun oluşuydu. Bütün bir hafta boyunca Elizabeth'in, ağzından kaçırarak ya da ondan ihtiyatsızca bahsederek her şeyi ele vereceğini düşünmüştü, ama şimdi bunu asla yapmayacağını anlıyordu. Karnı onun çocuğuyla şışse bile sessizliğini sürdürecekti.

Maçunaların yanından geçtiği ve oradaki işçilere elini salladığı sırada aklına gelen bu düşüncenin etkisiyle zıngadak durdu. Oh Tanrım, hayır, hayır! Ne olursa olsun bunu Alexander'e yapamazdı! İstanbul'daki küçük bir kahvede ona anlatılan öyküyü biliyordu: Alexander'in annesinin adını vermeyi reddettiği bir âşığı olmuş, kocası da çocuğun ona ait olmadığını bilmişti. Hayat çarkının aynı çemberi çevirmesine göz yummak olanaksızdı. Sinsice gidip gelmek yeterince kötüydü, tarihin tekrarına alet olmak ise dayanılmazdı. Böylesine muazzam bir gururun sahibini küçük düşürmek, bütün bir hayatın eserini sıfırlamak, Alexander'e, sözde babasının kaderinin eşini yaşatmak... hayyır, hayır, yüz kere hayır! Asla düşümlerlemezdi bu!

Otele girdiğinde Ruby'yi onu bekler buldu. Duyduğu endişe kadının yüzünden belli değildi. Bakışıyla oğlunu sorgularken ona gülümsüyordu.

"Neredeydin? Sürekli telefon edip seni arıyorlar."

"Dağda havalandırma bacalarını gözden geçiriyordum."

"Bu o kadar önemli miydi?"

"Yapma anne, sen ki Apocalypse Şirketleri'nin bir yöneticisisin! Bu her zaman önemlidir. Alexander, eski damarın tükendiği bir numaralı tünelde bir patlama ayarlıyor... altı metre içerde bir başka damar olduğunu söylüyor, burnunun ise altının kokusunu aldığını biliyorsun."

"Hıh! Altının kokusunu almış!" Ruby kışner gibi konuşuyordu. "Onda Midas'ın dokunuşu olabilir, ama yiyeceği bile altına dönüştüğü için asıl Kral Midas'ın açlıktan öldüğünü unutmayalım." Ancak Ruby'nin düşündüğü bu değildi. "Oğlum berbat görünüyor. Kement boynuna o kadar sıkı oturmuş ki zavallı boğuluyor. Elizabeth'i görmeye gitmemin ve

Dokunuş

ona gerçeği söyletmemin zamanı geldi." Lee'ye, "Yemek yiyecek misin?" diye sordu.

"Teşekkür ederim. Aç değilim."

Doğru, sen sadece başka bir erkeğin karısına açsın. Bu hâlâ devam ediyor mu? O yüzden mi azap içindesin yavru kedin? Elizabeth hamilelik tehlikesini göze alamaz, onun içinde duyduğun his düpedüz açlık olabilir. Zavallı Lee.

Lee merdivene yönelip kendi odasına çıktı. Kişisel eşya meraklısı olmadığı için pek büyük bir oda değildi. Eşyası topu topu her türlü vesileye uygun birkaç takım elbise, birkaç yüz sevdiği kitap, bunlar dışında önemli olan pek az şey. Alexander'ın, Ruby'nin, Sung'un fotoğrafları. Elizabeth'in hiçbir fotoğrafı yoktu.

Genç adam koltuğunda bir süre oturup bakışını boşluğa dikti. Sonra yerinden kalkıp telefona gitti.

"Ben Lee, Aggie. Sir Alexander'i rica ediyorum." Aggie'ye yer belirtmeye gerek yoktu, onun her an nerede olduğunu biliyordu. X'in Y'nin evinde yemekte olduğunu, Z'nin ise spor alanında yeni köpeğini eğittiğini, M'nin ise Dubbo'a annesini görmeye gittiğini ve R'nin tuvalette ishahlin sonuçlarına katlandığını bildiği gibi. Aggie, Kinross telefon ağının ortasındaki örümcekti.

"Alexander, boş zamanın var mı? Bir an önce seninle baş başa konuşmam lazım."

"Baş başa mı dedin?"

"Kesinlikle."

"Yarın sabah maçunaların başında. On bir iyi mi?"

"Tamam çok iyi."

Ne olacaksa olmuş sayılırdı. Lee koltuğuna döndü ve ağlayarak vedalarını yaptı. Henüz Elizabeth'le vedalaşmıyordu. Alexander, onu boşmaya razı edebilir, hatta Dolly'yi bile belki ona verirdi. Hayır, Lee, Alexander için ağlıyordu. Ertesi sabahtan sonra bir daha karşılaşmayacaklardı. Kopuş tam olacaktı, erkeklerin ikisi de hiçbir işi yarım bırakmazlardı.

Bu durum ise annesi için ne kadar acı, ne kadar yıkıcı olacaktı! Lee ne yapıp ne edip hiç değilse onun olayın etkileri yüzünden acı çekmemesini sağlamalıydı.

Alexander maçunalara inmek için teleferiğe bindi, Lee ise patikayı tırmandı. 24 Nisan günü, bazen fazla uzun süren ve haşın geçen yazları izleyen sonbahar ortasının nefis günlerinden biriydi. Yağmurla yeni yıkanmış orman yönünden esen mis kokulu bir esinti, daha yumuşak bir güneş, gökyüzünde yollarını kaybetmiş gibi sürüklenen birkaç şişkin bulut.

Maçunalarda bu saatte hemen hemen kimse yoktu. Alexander dev bir hava kompresörünün yanında bekliyordu. Kompresör bir buhar makinesinden güç alıyordu. Çok fazla duman, çok fazla zehirli gaz salıverdiğinden madenin içine yerleştirelemiyordu. Şarj deliklerini oymak için elle çalışan delgilerden pnömatik darbeli delicilere ve kaya yüzünü kırmak için kazmalardan darbeli çekiçlere geçtiği zaman, Alexander kompresörden bir milin üçte ya da dörtte biri uzaklığında bulunan bu pnömatik makinelere sıkıştırılmış hava sağlamak için bir yöntem bulmak zorundaydı. Büyükçe bir deliğin içindeki biraz daha küçük bir çelik boru, havayı galerinin tabanına oturmuş altı ayak genişliğindeki ve on iki ayak uzunluğundaki silindir biçiminde bir çelik tankın içine itiyor, buradan itibaren de çelik borular delgilere ve çekiçlere gidiyordu.

Delme ve patlatma işlemleri kesinlikle her gün yapılmıyor, yapıldığı zaman da asla birden fazla tünelde gerçekleştirilmiyordu. Alexander'ın aklı hava kompresörünü elektrik akımıyla çalıştırmaktaydı, ama bu proje elektrik motorlarının yeterli olacağı bir güne kadar beklemek zorundaydı. Şimdilik güç kaynağı olarak sadece buhar söz konusuydu, dolayısıyla de bu kompresör dünyadakilerin en büyüğü değilse bile en büyüklerinden biriydi.

Alexander, genç adamı, "Özel konuşman bekleyebilir. Ben bir daha göz atmak için bir numaralı tünele girmek istiyorum," diye karşılıdı.

Dokunuş

Bir kafese binerek yaklaşık kırk beş metre aşağıda elektrikle gündüz gibi aydınlatılmış geniş ana galeriye indiler. Düzenli aralıklarla ortaya çıkan madenciler rayların üstündeki küçük vinç kovalarını galerinin açığına sürüyorlardı. Burada kırk beş metre aşağıdaki girişte bulunan büyük kovalara inen bir şüt vardı. Kenara varan küçük bir kova bir levyeyle eğdiriliyor ve içindekileri aşağıdaki büyük kovalardan birinin içine boşaltıyordu. Girişin dışındaki bir makine bu büyük kovaları çelik bir kabloyla bir lokomotifle takılabilecekleri bir yere çekiyordu. Maden parçaları buradan tasnif edilecekleri ve kırılacakları barakalara götürülüyorlardı. Elektrikli vantilatörler temiz havayı içeri sürüyor ve toz içinde kalan havayı dışarı emiyordu. Galeri duvarlarının dörtte üçü çevresinde tüneller dağın içine giriyor, kimi düz olarak ilerliyor, kimi yukarı çıkıyor, kimi aşağıya iniyor, yenileri defalarla kollara ayrılıyordu.

Bir numaralı tünelde birlikte yürümeye başladılar. Tünellerin içinde en eskisi ve en çok yararlanılmış olanı elektrikle aydınlatılmış olan bu tüneldi. Burada çalışmalar sona erdiği için kimseye rastlamadılar. Alexander'den bekleneceği üzere bu tünel kocaman kütüklerle fazlasıyla desteklenmişti. Lee buna rağmen dağın bu bölümündeki granitin yapısında bir çökmeyi olası kılacak kadar kil bulunmadığını biliyordu.

Bu üç yüz metrelik yürüyüş boyunca yerlerdeki çamur çizmelerini emiyor, dağın ezici baskısının sıkıştırarak sızdırdığı sular sürekli olarak tepelerine şıp şıp damlıyordu. Bu iklimde suyun donması ve katmanları çatlatıp ayıracak bir kama vazifesi görmesi tehlikesi yoktu. Bu durum ancak madencilikteki işlemlerin en nazığı ve dikkat gerektireni olan patlamalar sırasında baş gösterebilirdi. Alexander işte bu nedenle büyük veya olağandışı patlamaları kendisi başarmayı yeğliyordu.

Sonunda bir numaralı tünelin çıkmaz sonuna vardılar ve orada patlama için bazı hazırlıkların yapılmış olduğunu gördüler: bir yalıtılmış kablo bobini, üç ayaklı bir sehpanın üstüne tünemiş bir Ingersoll pnömatik delgi, galerideki sıkıştırılmış hava silindirinden çıkan çelik borunun son

parçası, bir alet kutusu. Ağır bir lastik hortumun bir ucu çelik manşetlerle çelik boruya kenetlenmişti, öbürü ise delgiye bağlıydı. Dinamitle detonatörler şarjları yerleştirme zamanı gelinceye kadar ortaya çıkmayacak, bu ise sıkı bir denetim altında yapılacaktı. Patlayıcıların muhafaza edildiği yer sadece dört anahtarı bulunan beton bir depoydu. Bu anahtarlar ise Alexander'de, Lee'de, Summers'de ve patlamanın denetçisi Prentice'deydi. İkisi de ellerini kayanın nispeten pürüzsüz yüzeyinin üstünde bir kadının derisini okşar gibi duyarlı şekilde gezdirdikten sonra Alexander, "Bu patlama bir yere kadar bir deney niteliğinde," dedi. Üstüne vuran ışık bütün kusurlu çizgileri belirginleştiriyordu. Alexander, "En azından altı metreye kadar altın yok, onun için de her zamankinden fazla kaya parçalamak niyetindeyim," dedi. "Ortadaki bu çatlaktan başlayacak, sonra şarjların kalanlarını eşmerkezli olarak patlatacağım. Her grup seri halinde ele alınacak. Delikleri ben açacağım."

Lee şaşkın halde dinliyordu. Hiç kimse bu sanatı Alexander kadar bilmiyordu, ama o da pek net konuşmuyordu.

Sırtında korkudan bir ürperti dolaşan Lee, "Ne kadar kaya patlatmak istiyorsun?" diye sordu.

"Rahatça birkaç ton."

"Bir başkası olsan bunu men ederdim, ama patrona bunu yapamam, değil mi?"

"Tabi ki yapamazsın."

"Emin misin? Bu işi benimle tartışmadın da..."

"Bu sevgili birinci tünelim. Beni seviyor kerata."

Tornistan ederek galeriye geri döndüler.

"Patlatmaya ne zaman başlayacaksın?"

"Hava bugünkü gibi güzel olursa yarın. Vantilatör şaftlarının içine okuyacak bir rüzgâr çıkmaması kaydıyla." Alexander kafesi işaret etti.

"Yukarıya mı, aşağıya mı?"

"Yukarıya."

Dokunuş

Daha fazla erteleme olmazdı. Lee, ağzında konuşmasına izin verecek kadar nem bulmak amacıyla yutkundu. Gece söyleyeceklerini bin ke-re tekrarlamış, kullanması gereken kelimeleri seçmiş veya atmıştı. Kolay mı, hayatının en önemli konuşmasını prova ediyordu.

Alexander, "Peki, neymiş bu özel mesele?" diye birdenbire sordu.

Kompresörün güç kaynağı olan buhar makinesi bir marşandiz treninin lokomotifini yürütecek kadar büyüktü, bu nedenle kompresörü galeri silindiriyle borularına hava sağlamaya zorlarken çok gürültü yapıyordu. Daha uzakta maçunaların motoru daha hafif ses veriyordu. Bir ateşçi pis küreğinin üzerine eğilmişti, bir başkası göstergeleri kontrol ediyordu.

Lee, Alexander'ı makinelerin, maçunaların ve görevli personelin uzağında kireçtaşı şelfinin korkuluğu yanına sürükleyerek, "Şu tarafa," dedi. Oturacak bir yer olmadığından genç adam çömelerek topuklarına poposunu destek etti. Alexander de onu taklit etti.

Yerde bir yaprak duruyordu. Lee onu alarak inceler gibi yaptı, kuru kırılğanlığını parmaklarının arasında un ufak etmeye girişti. Sonunda, prova ettiği bütün cümleler aklından silindi. Tek yapabileceği içini dökmekti.

Yaprağı didikleyerek, "Seni babamdan da çok sevdim, Alexander, ama sana ihanet ettim," diye geveledi. "Tasarlanmış, planlanmış bir ihanet değildi bu, ama yine de bir ihanetti. Bir yalanla yaşamaya dayanamam. Bilmen gerekiyor."

Alexander, Lee'nin ona söyleyeceği önemsiz bir zimmete geçirme, minik bir sahtekârlıklmış gibi gayet sakin sordu. "Neyi bilmem gerekiyor-muş?"

Yaprak yok olmuştu. Lee başını kaldırdı. Yaşlara boğulmuş gözleri Alexander'ın yüzüne dikilmişti, kelime ararmış gibi dudakları sessizce oynuyordu. "Elizabeth'e âşığım, onu sekiz gün önce bulduğum zaman da sana... sana ihanet ettim," dedi sonunda.

Kara gözlerde belirsiz bir duygu kıvılcımı çaktı, ama gözlerin bakışı hemen arkasından yine donuklaştı. Alexander'ın yüzünde ise hiçbir deği-

şiklik olmamıştı. Uzadıkça uzayan bir, iki dakika boyunca hiçbir şey söylemedi, sadece tozların içinde çömeldiği yerde ellerini dizlerine dayayarak bekledi. Elleri Lee'nin konuşmasından önceki gibi gevşek ve rahattı.

Sonunda, "Dürüst davrandığın için sana teşekkür ederim," dedi.

Alexander'i sekiz yaşındaki çocuğa bağlayan o muazzam vakar Lee'nin özünde hâlâ vardı ve bu onu daha küçük bir adamın yapmaya çalışacağı özürleri yapmaktan, kendini temize çıkarma amaçlı açıklamalara ve suçsuzluk iddialarına saptırmaktan alıkoymuştu. Daha küçük bir adam, Alexander gibi birine bu itirafı yapmaya cesaret edebilmiş olsaydı.

Lee, "Sana itiraf etmek bir yalanı yaşamaktan daha kolay," dedi. "Suç benim, Elizabeth'in değil. Onu bulduğum zaman üzüntüden perişan haldeydi, adeta kendinde değildi. Ama oldu işte ve dün bir kez daha oldu. Elizabeth beni sevdiğini zannediyor."

Alexander omuzlarını silkti. "Niçin zannetsin ki? Seni seçmiş işte."

"Olamaz. Bunu biliyorum. Onun için dün her şeyi sonlandırmalıydım. Ama yapmadım, yapamadım."

"Bana bunları anlattığını biliyor mu, Lee?"

"Hayır."

"Peki, annen biliyor mu? O da bu işin içinde mi?"

"Hayır."

"Öyleyse bu ikimizin arasında bir sır."

"Evet."

Alexander, "Zavallı Elizabeth," diye içini çekti. "Onu ne zamandan beri seviyorsun?"

"On yedi yaşından beri."

"Onun için Kinross'a gelmekten kaçıyordun. Onun için bir keresinde dünya yüzünden yok oldun."

"Evet. Ama bu konuda hiçbir zaman bir şey beklemediğimi veya bir şey yapmaya niyetlenmediğini bilmelisin. Seni her zaman acı vermeyi asla düşünemeyecek kadar çok sevdim, ama ben savunmasız olduğum, o da

Dokunuş

savunmasız olduğu bir sırada oldu. Elizabeth karşı koyabilecek konumda değildi. Onu kendini denetleyebilecek durumda olmadığı bir sırada yakaladım."

"Bu da bir zafer," dedi Alexander dudak bükerek. "Ben onu hiçbir zaman savunmasız yakalayamadım. Onu bulan senin yerine ben olsaydım, kendini denetleyebilecek konumda olurdu. Elizabeth'le benim öyküm özetle bu. Hayattan, canlılıktan yoksun kalmış biriyle yaşıyorum. Bir hayaletle. İçinde hâlâ bir ateşin yanmasına sevindim."

Lee, onun, durumu güçlü, şerefli ve azimli biri gibi -ki gerçekten de öyleydi- kabullendiğini düşünüyor, bu da duyduğu acıyı katmerleştiriyordu. Alexander de korkunç bir acı duymalıydı, ama bunu gösterecek değildi.

Lee, "Şöyle ya da böyle, onu büyük riske soktum," dedi. "Çocuklarının olmaması gerekir. Bunu bildiğim halde, kendimi tutamadım. Dün onunla konuşmaya, sadece konuşmaya gittim, ama tasarladığım gibi olmadı. Tehlikeden sözü açtığım zaman da yüzüme güldü!"

"Güldü mü?"

"Evet. Bir tehlike olduğuna inanmıyor."

"Herhalde yoktur." Alexander ayağa kalkıp Lee'ye elini uzattı. "Gel, biraz yürüyelim. Bir numaralı tünelin sonunun tepesine düşen noktaya tırmanmak istiyorum. Oradan hoşlanıyorum. Ruhum, aklım ya da ne dersen de orada altın dağımla sohbet ediyor."

İki erkek motorların başındaki işçilerin gözüne, işçilerin büyük ilgi duydukları gelecekle ilgili derin bir tartışmaya dalmış iki maden sahibi gibi gözüküyorlardı.

Söz konusu noktaya gelip oradaki kayaların üstüne tünediklerinde Lee tekrar, "Ben bir yalan yaşayamam," dedi.

"Sen çok şerefliisin, oğlum, en büyük derdin de bu. Ama o, bir yalan yaşamaktan hiç rahatsız olmuyor, değil mi?"

Lee savunmaya geçti. "Doğası itibarıyla yalancı olduğu için değil. Bence konunun temelinde yıllardır hayatını düzenleme ediş şekli yatıyor.

Ve senin durumu keşfetmeden ödü kopuyor. Evet, senin ona karşı nezaketinin, ona beslediğin saygının farkında. Öyleyken senden korkuyor, ki bunun nedeni benim için bir sır."

Kayasının yüzeyini okşayan Alexander, "Benim için değil," dedi. "Haberin yok mu, ben şeytanın somut örneğiyim."

"Anlamadım."

"Elizabeth, bağnazlığı sapıklık derecesine vardırmış kötü ruhlu iki ihtiyarın kurbanıdır. İkisi de öldüler, ama etkileri sonsuza dek Elizabeth'de yaşayacak. Ben onun için bir ara istasyonu oldum; çocuklarının babası olan, onu barındıran ve yiyeceğini onunla paylaşan biri. Bir de öleceğin güne kadar seveceğim annen var. Elizabeth de bunu biliyor. Leeciğim, başkalarını istediğimiz gibi olmaya veya istediklerimizi yapmaya zorlayamayız. Hoş, bunu anlamam hayatımın elli beş yılını aldı ya. Şimdi irdelemek istemediğim birçok sebepler yüzünden Elizabeth bana tahammül edemiyor. Bedensel bir neden de var. Ona dokunduğum zaman tüylerinin diken diken olduğunu görebiliyorum." Alexander burada Lee'nin duygularına hürmeten yalan söyledi. "Zaten yıllardan beri ona karşı sevgim kalmadı. Hoş, daha önce olduğundan bile emin değilim ya. Başlangıçta sevdiğimi zannediyordum, ama belki de beni sevmiş olsa hayatımın nasıl olacağını hayaline âşıktım sadece. Onun sana olan aşkı yeni bir şey mi?"

"Hayır." Lee bu kayıtsız ve heyecansız konuşmadan sırf kayıtsızlığı yüzünden nefret ediyordu. O kendisine bağırılmasını, yumruklanmasını, tekmelenmesini istiyor, bunu *gerekiniyordu*. Bunun dışında her şeyi!

"Öyleyse ikiniz de acı çektiniz, ama sen bana sadık kaldın. Bu da benim için çok önemli."

"Bugünün bir son olduğunu biliyorum, Alexander. Bunun için hazırlıklıyım."

"Yani eşyanı topladın, öyle mi?"

"Mecazi olarak evet."

Dokunuş

"Peki, ya Elizabeth ne olacak? Onu kim bilir daha ne kadar yıl tahammül edemediği bir adamla yaşamaya mı mahkûm edeceksin?"

"Orası sana bağlı. O Dolly'siz gitmek istemez, Dolly ise senin tek torunun. Bir mahkeme onu sana verir. Tabi Elizabeth kocasına ihanet etmiş bir kadın sıfatıyla mahkeme karşısına çıkarsa."

"Zina, boşanmanın geçerli biricik nedeni. Zulüm de bir neden, ama bu olayda söz konusu değil. Karısını döven yargıcı çok duydum. Bununla birlikte o, Ruby ile zina yaptığım için beni boşayabilir."

"Bu ne kadar harika olur, değil mi? Ünlü adamın boşanmış karısı. Eski kocasının metresinin oğluyla evleniyor. Üstelik Çinli melez bu yeni koca. Medya bayram yapacaktır."

"Seni yeterince seviyorsa bunları göze alacaktır."

"Beni yeterince seviyor. Ama başka bir ülkeye gitmediğimiz takdirde, skandal uzun yıllar yakamızı bırakmayacaktır. Belki tek çözüm budur."

"Ama benim sana burda ihtiyacım var, Lee. Başka bir ülkede değil."

Lee perişan halde bağırdı. "Öyleyse hiçbir çözüm yok!"

Alexander hareket tarzını değiştirdi. "Benimle konuşmak istediğini onun bilmediğine emin misin?"

"Evet, kesinlikle eminim. Kendini yeni bir gizli bölmeye hapsetti ve orda mutlu."

"Ruby'nin de bilmediğine emin misin?"

"Eminim. Onunla Elizabeth'e olan aşkım dahil, her şeyi konuşmak âdetindeyim. Annem kadar dünyasal başka hiçbir kadın yoktur. Ama ona bu yeni gelişmeden söz etmedim. Onun da Elizabeth kadar ağzı sıkıdır, ama ona söylemeye dilim varmadı."

Alexander başını kaldırarak Lee'nin gözlerinin içine baktı. "Düşünmek için zamana ihtiyacım var," dedi sonunda. "Bu konuştuklarımızdan kimseye, hatta Ruby'ye veya Elizabeth'e bile bahsetmeyeceğine söz ver bana."

Colleen McCullough

Lee oturduğu kayanın üstünden kalktı ve elini uzattı. "Şerefim üzerine söz veriyorum, Alexander."

"Öyleyse anlaştık demektir. Yarın patlamadan sonra sana yanıtımı vereceğim. Orda olacak mısın?"

"Orda olmamı istersen olurum."

"İstiyorum, istiyorum. Summers sakarın biri, Prentice de beni engellemeye çalışıyor. Patlamayı o yaparsa mesele yok, ama ben yaptığım zaman heyecandan hoplayıp duruyor. "

"Bütün bunların farkındayım," dedi Lee yavaşça.

"Farkında olduğunun farkındayım. Ne var ki verdiğin haber beni biraz sarstı. Açık sözlülüğüne teşekkür ederim, Lee. Senin hakkında yanılmadığımı biliyorum ve 1890'da sana kötü davrandığım için özür dilerim. Fazla kibirliydim." Alexander çizmelerini yere vurdu. "Artık daha alçak gönüllü oldum. Kimse senden daha vefalı ve yetenekli muavin bulamaz, günün birinde mükemmel bir büyük patron olacaksın." Orta yaşlı adam öksürerek genzini temizledi. "Ama esas konumuzdan uzaklaşıyorum. Demek istediğim, seni kaybetmeden Elizabeth'e özgürlüğünü vermek zorundayım."

"Bunun imkânı yok, Alexander."

"İmkânsız bir şey yok. Yarın sabah sekizde ana galeride buluşalım. Ben herhalde bir numaralı tünelde olacağım, ama sen oraya girme. Barut uzmanının emri."

Alexander böyle diyerek teleferiğe yönelirken Lee patikanın yolunu tuttu.

Alexander birdenbire, "Lee!" diye bağırdı.

Lee durup ona döndü.

Alexander, "Bugün Dolly'nin doğum günü. Saat dörtte konakta ol," dedi.

Lee koyu renkli takım elbisesini giyerken, Dolly'nin doğum gününü unutmuşum, diye düşünüyordu. Davet öğleden sonra dörtte başlayacağı-

Dokunuş

na göre gece kıyafetine gerek yoktu. Bununla birlikte yetişkinler doğum günü partisinden sonra akşam yemeğine kalacaklardı. Constance Dewy de orada olacaktı.

Genç adam dairesinden çıkıp koridorda kendisine doğru gelen Ruby'yi görünce durdu ve bekledi. Ne kadar da güzeldi! Vücudu nasıl ol-duysa daha da güzelleşmişti. Dolgun vücutların moda ve o devir erkekle-rinin doğal tercihi olduğu günlerden daha zayıftı. Elbisesi gözleri kadar yeşil Fransız krepindendi; bedeniyle karpuz kolları pembe kumaşla astar-lanmıştı, diz boyu etek püsküllerle süslüydü. Yere kadar inen iç etek ve süet eldivenler de pembeydi. Kızıl altın renkli saçlarının üstüne kıvrık ke-narlı ve önü pembe güllerle süslü yeşil renkli küçük bir şapka oturtmuştu.

Lee, gardenya kokusunu içine sindirmek için gözlerini kapayarak an-nesinin ipek tenli yanağını öptü. "Değme erkek seni tatlı niyetine yiyebi-lir."

Ruby, "Umarım, Alexander de aynı şeyi düşünüyordur," diye kıkır-dadı.

"Oğluna öyle şeyler söylememelisin."

Teleferikle yukarı çıkarak Alexander, Elizabeth ve Constance'ı kü-çük yemek salonunda buldular. Herkes bir kotiyon şapkası giymek zorun-daydı. Constance onları Bathurst'den getirmişti. Oradaki müteşebbis bir Çinli terzi Çinlilerin zar kadar ince renkli kâğıt yapma yeteneğinden ya-rarlanmıştı ve serpantinler, kotiyon şapkalar, fantezi sofrta örtüleriyle pe-çeteler, armağan sarmak için şık kâğıtlar satıyordu.

Şakayık, Dolly'yi bir şeyler uydurarak yemek odasına sokunca orada-kiler çocuğu "iyi ki doğdun"larla karşıladılar ve armağanlara boğdular. Ama aynı zamanda neşesiz bir doğum günüydü bu. Dolly kendi yaşların-da hiçbir çocuk tanııyordu. Yedi yaşında bir çocuğa ne armağan edile-bilirdi? Lee, her biri daha büyük bir bebeğin içinden gitgide küçülerek çı-kan bir Rus bebeği grubu bulmuştu. Ruby, son modaya göre giyinmiş, ek-lemlı kol ve bacaklı Alman malı bir porselen bebek ortaya çıkardı. Bebe-ğin sahicı saçları, kapanan mavi gözleri çevreleyen sahicı kirpikleri, arala-

narak dişler ve oynak bir dili ortaya çıkaran kızıl dudakları vardı. Alexander'ın armağanı üç tekerlekli bir bisiklet, Elizabeth'inki birbirine bağlı kalplerden oluşan ve ucundan at nalı biçiminde minik bir uğur sarkan bir altın bilezikti. Constance ise çocuğa koca bir kutu bonbon armağan etti.

Dolly, Chang'ın özenle hazırladığı ve çocuğun en sevdiği renk olan pembe renkli bir şeker örtüsüyle kaplanmış pastadaki yedi mumu üfledi.

Oyunlar oynandıktan ve Dolly'nin en değerli armağanı olan Shetland midillisine ahırlarda bir ziyaret yapıldıktan sonra salona dönerlerken Constance, "Geceyi mutlaka kusarak geçirecektir," dedi.

"Ziyamı yok," dedi Elizabeth. "Bu kadar tatlıyı kusmasından sonra Şakayık ona Hung Chee'nin sihirli iksirinden içirecek, çocuk da rahat bir uykuya dalacaktır."

Lee, karısının başkasıyla ilişkisi olduğunu Alexander bile anlayamazdı, diye düşündü. Bakışı bir kez olsun Lee'nin üzerinde gereğinden uzun durmamıştı.

Yemek her zamankinden biraz kıttı. Doğum günü pastasıyla küçük sandviçler bir yemek için iyi bir başlangıç sayılmazlar. Ana yemek sofradan kaldırıldıktan sonra Alexander de kalktı.

"Kusuruma bakmazsanız, madene gideceğim. Orda görülecek bir işim var," dedi.

Lee, "Ben de gelip işini hafifleteyim," diye önerdi.

"Teşekkür ederim, ama bu benim partim. Ve yalnız olmak istiyorum."

Lee sordu. "Summers'i bile mi istemiyorsun?"

"Summers'i bile istemiyorum."

Constance, "Zavallı karısı nasıl?" diye söze karıştı.

"İyice kafası çatlak, ama şaşılacak kadar sağlıklı."

"Üzücü bir iş."

Alexander, "Öyle," deyip ortadan kayboldu.

Dokunuş

Lee'nin itirafı tepeden inme bir şey olmuştu, Alexander de hiç renk vermemekle beraber, fena halde kafası karışmıştı. Elizabeth'in Lee'ye âşık olabileceği aklının köşesinden geçmemişti. Lee konuşurken şöyle düşündüğünü anımsıyordu: "Zevkli kadınmış. Lee tam manasıyla doğru ve dürüst bir erkek." Lee, Alexander'ın annesiyle sırrından söz etmek kabalığını da yapmamıştı, oysa bunun onu çok etkilemiş olması gerekirdi. Aşkın gözü kördür derler, ama Lee aşkına rağmen Elizabeth'in gizlilik eğilimini görecektik kadar idrak sahibi çıkmıştı. Bu ilişkiden bir çocuk doğduğu, Lee de bir şey demediği takdirde, Elizabeth çocuğun babasının kimliğini sonsuza kadar saklardı. Çünkü o sırlarla yoğurulmuş bir kadındı. Gençlikteki itiraflar acımasızca cezalandırıldığı, itiraflar gerçeği söylemek arzusu olarak algılanmadığı, dolayısıyla de takdire layık görülmediği zaman öyle olurdu. Elizabeth de itiraf etmemeyi öğrenmiş, aksine kendi amaçlarını unutacak kadar sırlara gömülmüştü.

Alexander'e gelince, o, karısı için bir arkadaş olmamıştı. Onu mevkiine uygun giydirmekle, mücevherlere gark etmekle, şatosunun hanımı olması için eğitmekle meşguldu. Onunla konuştuğu zamanlar bir öğretmen gibi davranmış, genç kadının çok ötesindeki konulardan, jeolojiden, madencilikten, tutkularından söz etmişti. Onun amaçlarını paylaşacak oğullardan söz etmişti. Oysa bu yarın Perm Devri'ne, şu yarın da Silüryen Devri'ne ait olması Elizabeth'in umurunda mıydı? Yeni evli olarak Kinross'a kadarki yolculukları boyunca da bunlardan bahsetmişti. Genç kadının hoşuna gidebilecek şeylerden değil, kendi hoşlandığı şeylerden. Ah, geriye dönmek mümkün olsa! İhtiyar Murray'ın Şeytan tasvirinin kopyası olduğunu keşke bilseydi! Genç kadın zifaf yatağına ne kadar da hazırlıksız gelmişti, işin mekanizmasını bilmiş olsa dahi bir şey fark etmezdi. Kırsal İskoçya'daki genç kızlar ne kadar korunmalı, ne kadar cahildiler. Belki de herkesten nefret eden bir kaltak tarafından betimlenen fiille cinsel ilişkinin kendi arasında ancak uzun bir hazırlık sayesinde aşılabilen bir uçurum vardı.

Alexander hazırlıkla vakit kaybetmemiştir. Genç karısının kalbini kazanmaya çalışmamış, ona damdan düşer gibi sahip olmuştur. Kazılmaya hazır bir altın madeniymiş gibi. Birlikte yenen bir dizi akşam yemeği, mücevherler yerine çiçekler, izin istendikten sonra verilen öpücükler, daha büyük yakınlıklara öncelik eden ağır bir uyanış olmalıydı. Hayır, öylesi büyük Alexander Kinross'a göre değildi! Nişanlısını karşılamış, ertesi gün onunla evlenmiş ve kilisedeki tek öpücükten sonra onunla yatağa girmişti. Karısının gözünde hayvanlığını kanıtlamak için. Bir yanlışı izleyen yeni bir yanlışı: Elizabeth'le ilişkisinin öyküsü kısaca buydu. Üstelik Ruby onun için daima daha derin bir anlam taşımıştı.

Fakat ancak Elizabeth'in kayboluşundan sonra ona ne yaptığını gerçekten anlamıştı. Acı, hayal kırıklığı. Genç kadın kendisi seçmek şansına sahip olmamıştı.

"Görür görmez benden hoşlanmamasına şaşmamalı. Benim çocuklarıma hamileyken o kadar hastalanmasına şaşmamalı. İsteddiği bir erkeği bulmamasına rağmen, çocuklarının babası olarak beni istemedi. Şimdi Lee'yi öğrendikten sonra, bu yaşına rağmen hiç sıkıntı çekmeden bebek sahibi olabileceğine eminim. Bugünden önce Lee'yi öğrenmeme seviniyorum! O tam Elizabeth'e göre."

Bir numaralı tünel yalnız kendisine ait bir sığınaktı; vardiya gece yarısından önce değişmeyecekti; beş ve yedi numaralı tünellerdeki madenciler ise onun bir numarada çalıştığını biliyorlardı. Birisini çağırmadığı sürece yalnız bırakılacaktı.

Kompresör çok güzel bir icattı; delgiye bu kadar uzaklıktan bile yeterli hava basıncı sağlıyordu. Alexander bu çok özel Ingersoll delgisinin performansına hayranlık duyuyordu.

Alexander şarjlarını yerleştireceği delikleri üç buçuk metre derinliğinde oymayı düşünmüş, konumlarını da günler önce planlamıştı. Bu nedenle Lee'nin yardım önerisini geri çevirmişti; Lee fazla soru sorardı, o, çok fazla şey biliyordu. Zaten Alexander'ın yardıma ihtiyacı yoktu, ne

yaptığımı çok iyi biliyordu ve bunu daha iyi, daha hızlı yapabilirdi. Sonra birinci delikte delginin ucu üç metre otuz santimde boşluğa rastladı, haklıymış, orada bir kırık vardı! Alexander buna rağmen delmeye devam etti ve her defasında üç metre otuz santimdeki o kırığa kadar indi. Bir yandan delerken düşünmeyi sürdürüyordu.

"Ne kadar sıradışı bir hayatım oldu! Ne güzel öc aldım! Sıkı çalışma, zekâ ve hırs başarı için ne etkin bir reçete. Altından kauçuğa kadar girişimlerimin hiçbirinde bir tek yanlış adım atmadım ve eğer bir başarısızlık yaşayacaksam, varsın bu özel hayatımda olsun. Sir Alexander Kinross, cüppemin içinde ne kadar da görkemli duruyordum. Hayatta ne hoş vakitler geçirdim. Zaferlerim, seyahatlerim, çılgınca maceralarım, İngiltere Bankası'nda biriken altınlar, zamanından bir kuşak önce örnek bir şehir inşa ettirmek, bütün kamu görevlilerinin bir fiyatı olduğunu bilmek ve onları, o açgözlü sersemeleri, satın almanın duyurduğu zevk. Karşılığında başka bir adamın oynacağı olacaksan paranın ne önemi var? Evet, elli beş yıl süresince müthiş bir hayat yaşadım."

Alexander durup alnına bir bandana bağladı, sonra çalışmaya devam etti. Her hareketi emin ve su gibi akışkandı.

Evliliğin ona yaşattığı tüm mutsuzluğa karşın Elizabeth kocasına harikulade bir kız evlat armağan etmişti. Nell seçtiği meslekte çok ilerleyecekti, ne var ki kalkıp bir ideal uğruna mücadele için kendini feda etmeye kalkışmasaydı. Nell'in başkaları için özverilerde bulunmaya hazır biri olduğuna dikkat etmişti, bu tarafını da annesinden almıştı. Alexander'ın ulaşamadığı biricik hedef bir erkek evlat, kendi kanından bir vâristi. Kendine keşke İskoçya'dan bir gelin getirtmeseydi; keşke kalbine göre bir kadın olan Ruby ile evlenseydi, çünkü o, canlı ve güçlü vücuduyla kalbini fethetmişti Alexander'ın. Ama Ruby ile evlense bu yalnız onun canlı ve güçlü vücudu için olmayacaktı. Edebe aykırı pırıl pırıl esprileri, keskin zekâsıyla akıllı, komik ve gülünç olanı algılayışı ve muazzam yaşama coşkusu için olacaktı. Bir milyon kadın içinde Ruby gibisi bulunmazdı. Alexander

Colleen McCullough

ona da haksızlık etmişti, Elizabeth'e haksızlık ettiği gibi. İkisini de sevmiş, ikisine de haksızlık etmişti.

Ama Elizabeth'e karşı bir borcu vardı ve bunu ödemesinin zamanı gelmişti de geçiyordu bile. Onu sevmek, aynı zamanda da mutsuz etmek bağışlanamazdı. Hiç değilse Ruby mutluydu. Lee, Elizabeth için idealdi. Ama onun gizlilik eğilimiyle baş edebilir miydi? Ona karşı aşkı dipsiz bir kuyudan farksızdı, ne var ki ortaçağların kibar aşkıydı bu, uzaktan duyulan umutsuz bir özlem. Umutsuzluktan gerçekleşen umuda geçişi başara-bilir miydi Lee? On yedi yıldır hayalini kurduğu Elizabeth, beraberinde yaşamak zorunda kalacağı Elizabeth miydi? Alexander işte bunu bilemezdi. Bilmek de istemiyordu.

Birden Sung aklına geldi. Sevgili ihtiyar Sung! Dev bir girişime kalkışmak için hiç kimsenin ondan iyi bir ortağı olamazdı. Lee'nin şeref duygusunu kimden aldığı belliydi. Melez oğlunun eğitimini baba denetlemediğine, dahası, onunla fazla ilgilenmediğine göre, gerçekten garip. Sung'un Çinli oğulları Sung'dan da daha yabancıydılar; tamamen farklı bir terbiyenin ürünleri. Alexander, Lee'nin bu işten daha kazançlı çıktığı kanısındaydı. Koloniler federasyon olduktan sonra Çinlilerin durumu kötüleşecekti, ama Alexander daha önce Avustralya'ya gelenlerin Avustralya'da kalacaklarına inanıyordu. Beyaz olmayanların dünyasındaki aklı ve yetenekleri görmezlikten gelmek ne büyük budalalıktı!

Anna hayatına karışan Jade, Sam O'Donnell ve Theodora Jenkins'le birlikte yakınları için bir işkence aracı olarak gelip gitmişti. Theodora, aşkın bir insanın hayatını nasıl mahvedebileceğinin canlı örneğiydi. Sersem kadın Kinross'dan ayrılmıştı ve şimdi Bathurst'de elbise onararak ve piyano dersleri vererek sefalet içinde yaşıyordu. Sırf yakışıklı işçisiyle ilgili gerçeği görmeyi reddettiği için. Jade, bir ipin ucunda sallanan küçük bir esmer vücut olmuş, külleri Sam O'Donnell'in ucuz tabutuna sızmıştı. Sung'un zekice bir buluşu olmuştu bu! Bu rekor yağmurun sonrasında O'Donnell'in çürüyen kemikleri celladının tozlu koynuna hapsolacaktı.

Dokunuş

Anna'ya ne demeliydi? Zavallı masum yavruca! Trajedisi yuvarlanıp bir vadiyi ezen bir buz kitlesi kadar acımasız ve kaçınılmazdı. Bunun sıkıntısını yüklenen Elizabeth'e borçluydu. Alexander ona şansını vermek ve çok geç kalınmadığına dua etmek zorundaydı. Lee ölesiye onundu, ama bir kez sahip olduktan sonra Elizabeth onu isteyecek miydi? Lee de kadına baskı yapar, onu sıkırmıydı? Hayır, diye düşündü Alexander, Elizabeth ona, çocuk verebilirse hiçbirisi olmaz. Onlar aşkının meyveleri olur çünkü. İçlerinden biri Ruby'ye benzer mi acaba? Bu çok hoşuma giderdi!

Delikler açılmıştı. Alexander, Summers'in tünelde bir kasa dinamit, tuz macunu, pamuk barutu, platin telleri ve detonatörler yüklü dört tekerlekli bir dekovil arabasıyla çıkageldiği noktaya yürüdü. Zaman nasıl da uçuyordu! Alexander göstergelerin saat altı buçukta birbirine kavuştuğu saatine baktı. Dokuz saat çalışarak kayada o delikleri açmıştı. Yaşlı bir adam için hiç fena değil!

"Bıraktığınız pusulada yüzde altmışlardan bütün bir kasa demişsiniz, Sir Alexander. Bu çok fazla değil mi?"

"Evet, çok fazla Summers, ama açık kasadaki malzemeyi beğenmemiştim. Şunlara bir bakalım." Alexander kasayı örten kalın tahta kapağı zorlayarak açtı, düzgün kahve rengi çubuk sıralarına alıcı gözle baktı, bir tanesini kaldırarak ona dokundu ve kokladı. Sonra başını salladı. "Bu mal mükemmel. Arabayla götüreceğim."

Summers yüzünü ekşiterek, "Keşke patlayıcılar bahsinde bu kadar kalın kafalı olmasaydım," dedi ve arabayı çekmeye girişti.

Alexander, onu durdurdu. "Teşekkür ederim, Summers. Ben yaparım."

"Ingersoll'dan ne haber? Hava borusunu demonte ediyor musunuz?"

"Ingersoll'u ben kaldırdım ve hava borusunu söktüm."

"Yapmamalıydınız, Sir Alexander, hiç doğru değil."

Alexander sırtıttı. "Benim yaşımda mı demek istiyorsun?" Ve arabayı çekmeye girişti.

Summers patronunun parlak ışıktaki uzaklaşmasını seyretti, sonra Alexander tünelin içinde gözden kayboldu.

Kaya yüzünün başına dönen Alexander bu maksimum güçlü patlayıcıdan bir çubuk aldı ve ambalajının bir yanını keskin bir bıçakla kesti. Onu deliğin içine kolaylıkla soktu, o çok uzun tokmağı alarak çubuğu ilerideki boşluğa kadar sürdü. Bu ilk çubuğu bir ikincisi izledi, sonra biri daha, biri daha. Alexander şimdi elinden geldiği kadar hızlı çalışıyor, deliği dolduruyordu. Sonunda ancak son bir çubuğa yetecek kadar yer kaldı. Bu son çubuğun ucuna cıva fülminatlı detonatör başlığını, tuz macununu ve bir pamuk barutu yatağının üstünde iki platin ipliğiyle birleştirilmiş iki tel bağlantı ucunu iliştiirdi. Sonra ikinci deliğin başına geçti.

Vücudundan terler damlıyor, kasları gösterdiği çabadan fena halde sancıyordu, ama o, şarjlarını planladığı gibi yerleştirdi. Her delikten dışarıya bir karış tel uzanıyordu, sonunda her biri yüzde 60 oranında nitrogli-serin içeren 156 çubuk kaya yüzünün iç tarafına yerleşmiş oldu. Alexander daha sonra her telden on beş santim yalıtım maddesi sıyrarak uçları demet şeklinde burdu. Birazdan galeriye dönerken boşaltacağı telin ucundaki yalıtımı da sıyırdı. Tel, galeride patlamayı tetikleyecek terminale bağlanacaktı. İşte oldu! Orta yaşlı adam eserine beğeniyle baktı ve başıyla onayladı.

Tel bobinini ayağıyla önü sıra iterek galeriye inen yaş patikada ilerlemeye başladı. Summers, Lee ve Prentice onu bekliyorlardı. Prentice bobini terminale getirdi ve bağlantıyı kendisi kurmak niyetiyle teli kesmek üzere eğildi. Alexander teli ondan aldı, yalıtımını sıyırdı ve bağlantıyı yaptı. Prentice patronu hakkında, ne huysuz, ne vıdı vıdı herif, diye düşündü. Her şeyi ille de kendisi yapacak, başkası yapamazmış gibi.

Alexander onlara gülümseyerek, "Sevgili bir numara gitmeye hazır," dedi. Pis ve son derece yorgun, ama aynı zamanda çok sevinçli görünüyordu.

Prentice bir patlama olacağına dair herkesi uyarmak için sireni çalıştırdı. Ses kesilince Alexander terminaldeki şalteri indirdi, amperölçer de

Dokunuş

elektrik akışının başladığını bildirdi. Onlar da öbür kırk işçi gibi kulaklarını tıkayarak beklediler, ama patlama olmadı. Işık bağlantıları kesildiği için bir numaralı tünelin içi karanlık ve boştu.

Alexander, "Kahretsin!" diye bağırdı. "Telde bir kopukluk var."

Lee, "Bekle!" diye heyecanla bağırdı. "Alexander, bir dakika bekle! Düzenek geç ateş alıyor olabilir."

Alexander yanıt olarak akımı kesti, amperölçerin ibresi sıfıra düştü. "Ben onarıyorum," diyerek bir fener aldı ve tünelde ilerledi. "Bu benim patlamam. Sizler olduğunuz yerde kalıyorsunuz, anlaşıldı mı?"

Bu kez aradaki mesafeyi birkaç adımda aştı. Gücüyle amacından hız alarak sırtıyordu. Arkasında kalan adamların bilmediği şey elektrik akışının sürdüğüydü. Terminalin içinde bir baypas yapmış, mekanizma, şalteri kapamasıyla harekete geçmişti. Aynı zamanda amperölçeri de baypas etmişti.

İki tel yerde yatıyor, çıplak bakır uçları fenerin ışığında ışıldıyordu. Alexander feneri yere bıraktı ve telleri iki eline aldı.

"Yaşayıp ayakkabılarımın üstüne işemektense böylesi bin kat iyi," dedi ve telleri büyük bir zevkle birbirine dokundurdu.

Bütün tünel patladı; kaya duvarının üç küsur metre ötesinde fena halde kusurlu olan dağ, muazzam patlayıcı kitlesinin etkisiyle kendi içine çökmeye çalışırken koca koca kaya parçaları 300 metre uzağa kadar fırladı. İlk şokun çığlığını kulak zarlarını yırtacak şiddette bir çatırdı izledi. Boşluğa uçan parçalar yağarken galeride bekleyen adamlar kaynamakta olan bir suyun içindeki kabarcıklar gibi sağa, sola savruldular. Bu arada koca bir toz bulutu yuvarlanarak kuyulardan maçunalara kadar yükseldi, dekovil tüneline indi ve girişten dışarı aktı. Gümbürtü Kinross'da duyuldu, dağın tepesinde de hafifçe duyulur gibi oldu. Fakat ses kesildiği, Lee de kulakları çınlayarak yerden kalktığında galerinin zarar görmemiş olduğunu gördü. Dışarıda sirenler cıyaklıyor, şehirden insanlar koşup geliyordu. Tanrım! Allah vere de bir göçük olmamış olsaydı! Kimler ölmüştü, kaç tünelle kuyu tonlarla kayanın altında kalmıştı?

En önemlisi güvenliğini sağlamaktı; Lee, maden mühendisleri ve usta-başılar denetimlerini yapınca bir numaralı tünel dışında hiçbir yerin çok-medliğini saptadılar. Başka yerlerde ne bir mertekte bir catlak, ne brandalarda bir yırtık, ne de bir dekovil rayında bir eğrilme vardı. Patlamanın bütün şiddeti bir numaralı tünelin içinde hapsolmüştü.

Summers'le bir numaralı tünelde ilerleyebildikleri kadar -üç yüz metrenin yirmi yedi metresi boyunca- ilerlerlerken Lee, adam su katılmış bir dâhi, diye düşünüyordu. Alexander, şarjlarını en küçük bir alanda maksimum yıkımı oluşturacak biçimde yerleştirmişti. Apocalypse'in, ilk tüneli dışında hiçbir yeri zarar görmemişti. "Sevgili bir numara... Beni se-viyor kerata."

Summers küçük bir çocuk gibi uluyor, galerideki öbür adamların da çoğu ağlıyordu, ama Lee ağlayamıyordu. Prentice'le öbür ustabaşılar Alexander'i çıkarmak için kazmaya hazırlanırlarken Lee belli etmeden terminalin başına gitti ve onu jeneratör sundurmasına bağlayan kabloyu çekti. Onu ellerinin arasında ters çevirip dibindeki plakayı sökünce Alexander'in ne yaptığını gördü. *Hiçbir falso yapmazsın, değil mi?* Kimse ona bakmıyordu: Lee baypası söktü ve pantolon cebine tıktı, sonra da düzeneği yeniden monte etti. Birisi ona bakmayı ya da laboratuvarda test etmeyi aklettiği takdirde, aynen gerektiği şekilde işleyecekti. "Bunu bulanın ben olmamı bile ayarladığına bahse girerim. Çünkü sen bir kazada ölmek istiyordun, Alexander Kinross. Kimsenin suçu değil, kötü şans. Ben de sana yardım edip suç ortağın olacağım. Sana bunu borçluyum, bunu ve daha pek çok fazlasını."

Tabi ki onu hiçbir zaman bulmayacaklardı. Hayatı sona erdiği sırada galeriye dönüş yolunda değildi, ellerinde çıplak tellerle kayanın yanında duruyordu. "Sonsuza dek, mezarındasın, Alexander. Altından türbesinin içindeki kral."

Hâlâ uluyan Summers'e, "Jim, beni dinle!" dedi. "Ben burda kalamam. Hanımlara haberin verilmesi lazım. Adamlar otuz metre kazabilir-

Dokunuş

ler, ama daha fazla değil. Eğer bu ilk otuz metrenin içinde değilse öldü demektir. Öldüğünü zaten peşinen biliyoruz. Ama kendilerini daha iyi hissedeceklerse adamlar bir süre denesinler. Ben en kısa zamanda dönerim."

Ve hayatı süresince otoriteye boyun eğmiş olan Summers, yüzünü sildi, sümkürdü ve yaşlara boğulmuş gözleriyle Lee'ye bakarak, "Peki, Dr. Coştevan. Gerekeni yaptırırım," dedi.

Lee, adamın omzunu okşayarak, "Sağ ol," diye karşılık verdi.

Dağın eteğine mi, tepesine mi? Dağın eteğine diye karar verdi. Söylentileri ilk duyan annesi olacaktı, öyle olunca da haber verilenlerin ilkinin o olması gerekirdi.

"Alexander dün yaptığımız konuşmanın sonlarına doğru ne demişti? Beni alıkoymak, aynı zamanda da Elizabeth'i özgür kılmak için bir şeyler yapmasının gerekeceğini. Evet, öyle bir şey demişti. Ama bulduğu çözümün bu olacağı kimin aklına gelirdi? Başka kim doğrudan işin özüne incek kadar katı ve kararlı olabilirdi? Olayın bir kaza olmadığını hanımlar hiçbir zaman bilmeyecekler, o yüzden Elizabeth suçluluk, Ruby ise nefret duymayacak. Annem, âşğının imkânsız bir durumun tek çıkış yolu olarak intihar ettiğini bilecek olsa, bundan sonra Elizabeth'i sonsuza dek suçlar ve ondan nefret eder. Bu da farklı bir yeni kırık anlamına gelir. Alexander'le aramda geçenler bundan sonra ikimizin sırrı. O bir maden kazasında öldü. Evet, olay çok konuşulacak! Elektrik akışı olmayınca şarjlar nasıl oldu da patladı? Patlama niçin bu kadar korkunçtu? Alexander niçin bir numaralı tünele başkasının girmesine izin vermedi? Ama kimse emin olamayacak, yani Alexander'le benim dışındakiler."

Verandada endişeyle bekleyen Ruby, Lee'nin teleferik vagonundan çıktığını görünce, yıklılmamak için tente direklerinden birine tutunmak zorunda kaldı. Lee daha fazla yaklaşıncaya yüzünü gördü, kararlı, katı ve ciddi. Bu yüzden ya da başka bir gizemli nedenden dolayı Alexander'ın öldüğüne birdenbire emin oldu.

Colleen McCullough

Bir elini uzattı, öteki eliyle tente direğine bir koltuk değneğiymiş gibi sıkı sıkı sarıldı. Lee, onun elini avucunun içine alıp ovuşturdu.

"Bir numaralı tünelde bir kaza oldu," dedi. "Alexander öldü, ölmüş olması gerekir."

İri yeşil gözlerdeki bakış değişmedi, yavruları boğulmak için götürülen bir dişi kedinin gözlerindeki bakıştı bu: yeis, şaşkınlık, yavaş yavaş tırmanışa geçen bir acı. Lee, onun birazdan, bir yanlışlık olmuş olması umuduyla Alexander'ı zavallı, ezilmiş belleğinin köşe bucağında aramaya başlayacağını düşünüyordu.

Sadece, "Onun büyük patlaması mı?" diye sordu.

"Evet. Düzenek tekledi, Alexander de kopukluğu onarmak için içeri girdi."

Ruby durduğu yerde sarsıldı; Lee kolunu annesinin omuzlarına doladı ve içeri götürerek onu bir koltuğa oturttu, eline bir kadeh konyak verdi.

Ruby yüzüne biraz renk gelir gelmez, "Patlayıcılar ve patlamalarla ilgili yanlış bir hesap yapması mümkün değil. Aynı işi otuz beş yıldan beri yapıyor," dedi.

"Belki de sorun bu, anne. Kendine fazla güvendiği için dikkatsiz davrandı."

"Bu onun doğasında yok. Bunu sen de biliyorsun."

"Olaya bir anlam vermeye çalışıyorum."

Ruby huşu içinde, "En sonunda dul kaldı!" diye mırıldandı. "En azından ben kendimi bir dul gibi hissediyorum. İki dul bırakmak tam Alexander'den beklenecek iş."

"Kendini iyi hissedeceğine emin misin? Elizabeth'e haber vermem lazım."

"Alexander'ın yasını tutmayacaktır. Artık sana sahip olabilir."

"Bu herkese karşı haksızlık, anne."

Dokunuş

Ruby yorgun bir sesle, "Haydi git, git!" dedi. "Şokun etkisiyle konuşuyorum. Elizabeth'e akşama doğru yanına çıkacağımı söyle. Constance da yanında olduğuna göre, o vakte kadar idare eder. Hepsi artık dul!"

Şehir halkının yarısı bir numaralı tünelde istiflenmiş kayaları çıkar-maya çalıştığı için, dekovil kovaları hiç durmadan çalışıyordu. Teleferikle yukarı çıkan Lee, Elizabeth'le Constance'ı limonlukta çay içerken buldu.

Ona çevrili yüzlerde herhangi bir heyecan belirtisi yoktu; ta ki Lee'nin halini fark etmelerine kadar. Genç adam toz toprak içindeydi, yüzünden terler akıyordu, yüzündeki anlam halkı arasında önemli bir olay çıktığı zaman Sung'un yüz ifadesini hatırlatıyordu.

Elizabeth, "Ne oldu?" diye sordu. "Uzakta patlamayı andıran bir ses duyduk da."

"Korkunç bir kaza oldu. Alexander öldü."

Constance'in elindeki çay fincanı yerde tuzla buz oldu. Elizabeth ise kendi fincanını dikkatle masanın üstüne bıraktı, hatta tabaktaki çiçek desenini tamamlaması için fincan sapına şekil verdi. Beyaz teni daha da solmuştu, fakat Lee'ye bakıncaya dek epeyi bir süre geçti. İki duygunun, kederle sevincin birbiriyle savaşmasından gözlerinde korkunç bir anlam yer etmişti. Lee, her şey olup bittikten sonra da sadece ferahlama duyacak, diye acı acı düşündü. Alexander'ın karısı onun yasını tutmayacak. Yas tutacak olan benim annem. Alexander sevdiği kadına haksızlık etti: ne kadar acı olursa olsun yirmi üç yıllık bir birleşmenin önce bir yokluk duygusuna, arkasından da yasa yerini bırakması gerekir.

Elizabeth, "Ruby," dedi dudakları titreyerek. "Ruby biliyor mu?"

"Evet, şehir olayı konuştuğu için önce ona söyledim. Patlama aşağıda gerçekte olduğu gibi, korkunç duyuldu."

Elizabeth, "Önce ona söylediğine sevindim," dedi yavaşça. "Alexander onun için çok daha önemliydi. Vah zavallı kadın!"

Constance ellerini ovuşturarak ağlıyordu.

Colleen McCullough

Elizabeth aynı yumuşak sesle, "Ağlama," dedi. "İnsanın, gücü yerindeyken, ölüm beklentisi başlamadan ölmesi daha iyi. Onun hesabına sevindim."

"Annem daha sonra geleceğini söyledi. Nell'e ulaşabilir misin?"

"Tabi."

Constance, "Ölüsünü buldular mı?" diye sordu.

Lee'nin tedirgin bakışlı gözleri kadının yüzüne dikildi. "Hayır. Ve hiçbir zaman da bulamayacaklar, Constance" dedi. "Alexander artık var olmayan bir tünelin yüz metreden daha derininde yatıyor. Alexander şimdi sonsuza dek Apocalypse'in bir parçası olacak." Genç adam kapıya yürüdü. "Artık gitmeliyim. Aşağıda bana ihtiyaçları var."

Elizabeth yağmurdan sonra daha da canlanan çimlik alanda onunla birlikte yürüdü. "Bizi bilmiyordu, değil mi Lee?" diye sordu.

Lee, bunun hayatı süresince yaşamak zorunda olacağı bir yalan olduğunu bile bile, "Hayır, bilmiyordu," dedi. "Bütün enerjisini o patlama üzerinde odaklamıştı. Bazan en şanslı adamlar bile bir kazaya kurban gidebilirler. Madenler tehlikeli yerlerdir." Genç adam elini yüzünün üstünde gezdirdi. "Ancak tehlikenin Alexander'i pusuya düşüreceğini hiç sanmazdım. O, bir kraldı."

Elizabeth örtülü konuştu. "Bütün yükü sonunda kral taşır. Bu da yönetmenin bedeli olsa gerek."

"Kalbinde ve hayatında hâlâ benim için bir yer var mı?"

"Evet, her zaman da olacak. Ama biraz beklemek zorundayız."

"Bekleyebilirim. Yeter ki şunu bil: bana her ne zaman ihtiyacın olursa yanında olacağım. Seni seviyorum, Elizabeth. Alexander'ın ölümü bunu değiştiremez."

"Ben de seni seviyorum. Bana öyle geliyor ki, seveceğim birini bulduğumu bilse Alexander de sevinecekti." Genç kadın parmaklarının ucuna basarak uzandı ve Lee'yi yanğından öptü. "Artık sorumlu olan sensin. Fırsat buldukça gel."

Dokunuş

O öğleden sonra evde Elizabeth'le karşılaşınca Ruby, değişen bir şey yok, diye düşündü. İşte Alexander'ın dul karısı, her zamanki gibi kendine hâkim, sakın ve içine kapanık. Gözlerindeki bakış mutlu olmasa bile, huzurlu. Kafasının içinde nereye gittiğini Tanrı bilir. Alexander de onun için hep öyle derdi.

Kötü haber Dolly'ye duyurulmuştu. Kızcağız yatağında hıçkırıyor, Şakayık, onu tatlı sözlerle avutmaya çalışıyordu. Elizabeth, Nell'e de telefon etmiş, kızı Prens Alfred Hastanesi'ndeki koğuş gezisi sırasında yakalayarak babasının öldüğünü bildirmişti. Elizabeth her zamanki sakın ve hiçbir duygu yansıtmayan sesiyle, "Nell yola çıktı bile," dedi.

Lee akşam yemeğine vaktinde geldi. Yıkanmış ve temiz iş giysileri giymişti.

İhtiyar bir adam gibi oturarak ve annesinden bir kadeh Kentucky Bourbonu alarak, "Aramayı durdurma kararı aldık," dedi. "Tüneli yarım metre daha kazmanın daha büyük ve şiddetli yeni bir çöküşe neden olabileceğinde bütün mühendisler hemfikir. Alexander'ın ölüsüne rastlanamadı zaten. Dağın içinde gömülü kaldı."

Elizabeth'in kafasını kurcalayan cesedin yokluğuordu. Bu tasasını açığa vurdu: "Şimdi ne yapacağız, Lee? Resmi şekilde toprağa verilemeyecek, değil mi?"

"Hayır."

"Ama bir mezarının olması gerekir!"

Lee sabırla, "Olacak da," dedi. "Ama o mezarın içinde bir ölünün bulunması gerekmez, Elizabeth. Nerede istersen bir mezarı olabilir."

"Anna'nın yanında olsun. Dağın doruğunu seviyordu."

Ruby sesini çıkarmadan oturuyordu. Hâlâ ağlayamayacak kadar derin bir şokun etkisindeydi. Kadınların üçü de sessizce anlaşılmış gibi siyahlar giymeye karar vermişlerdi; boyun hizasına kadar kapalı ve hiç süsü püsü olmayan kalın grogren elbiseler. Lee, böyle bir olasılığa karşı dolaplarının bir köşesinde böyle bir giysiyi hazır mı bulunduruyorlardı acaba diye merak etti. Bununla birlikte hiç kimse Anna için matem elbisesi giy-

Colleen McCullough

memişti. Onunkisi siyah giyilmesini gerektirmeyecek kadar Tanrı' nın lütfu bir ölüm olmuştu.

Ruby, "Bir heykel," diye birdenbire atıldı. "Kinross Meydanı'nda kışrağını süren Alexander'i saçaklı geyik derisinden giysisi içinde canlandırılan bir anıt."

Constance, "Evet, evet," diye onayladı. "Çok usta bir sanatkâra yapılmıştır."

Üç çift göz Lee'nin üzerine çevrilmişti. Genç adam, bu işi benim organize etmemi istiyorlar, diye düşündü. Alexander'in yerini aldım. Ama bunu istiyor muyum? Cevabım hayır. Ama görünüşe bakılırsa, başka seçeneğim yok. Alexander'in ölümü beni, Sezar'ı Roma kavramına olduğundan daha sıkı şekilde Kinross'a mıhladı.

O gece konakta yattı, ama Alexander'in yatağında değil. Anna'ya geçici bir hapishane olarak hizmet veren küçük konuk dairesinde kalmıştı. Gecenin ortasında bir karabasanın etkisiyle uyanınca Elizabeth'i yanında buldu. Bir yanı dehşetle irkildiyse de, başlıca tepkisi minnettarlık oldu. Genç kadının üstünde bir gecelik olduğuna göre, sekste teselli aramaya gelmemişti. Yan dönerek Elizabeth'e sarıldı, genç kadın da yumuşak bu selerle sevgisine karşılık verdi.

Dudaklarını genç kadının saçlarının arasına gömerek, "Sana ihtiyacım olduğunu nereden bildin?" diye sordu.

"Onu sevdiğin için."

"Sen de benliğinin en gizli köşesinde hiç sevdin mi onu?"

"Hayır, hiçbir zaman."

"Peki, nasıl katlandın?"

"O işle ve onunla aramda bir duvar örerek."

"Benim yanımda öyle yapmana gerek kalmayacak."

"Biliyorum, ama önceleri güç olacak, sevgili Lee."

"Olmaması zor. Duvarları, tuğlalarını birer birer sökerek indirmek zorundasın. Yalnız başına olmaz tabi. Sana yardım etmek için ben yanında olacağım."

Dokunuş

"Bu inanılmayacak kadar gerçekdışı gözüküyor. Alexander'in sonsuza dek yaşayacağını sanıyordum. O tür bir adama benziyordu."

"Bende de bu etkiyi yapıyordu."

"İnsanların aramızdaki durumu ne zaman öğrenmelerine izin vereceğiz?"

"Bir skandala katlanmayı göze alamazsan daha aylarca olmaz, Elizabeth."

"Benimle beraber olduğun sürece her şeye katlanabilirim, ama bir skandal olmadığı takdirde, daha mutlu olacağını hissediyorum. Onu seviyordun."

"Evet, onu seviyordum."

Adalet makamı Bathurst'de olduğundan kovuşturma da -buna basit bir kovuşturma denemezdi ya- Bathurst'de yapıldı. Salon gazetecilerle doluydu. Sir Alexander Kinross'un ölümü ne de olsa uluslararası düzeyde bir olaydı.

Summers, Sir Alexander'in yüzde altmışlık bir açılmamış dinamit kasesi, yani iki yüz dinamit çubuğu istediğine dair ifade verdi ve kendisini bununla görevlendiren pusulayı kanıt olarak gösterebildi. Sonra da tam patlayıcı cahili olduğunu ve arada bir fark olsa bile bir dinamit çubuğunun iki ucunu birbirinden ayırt edebilmekten aciz olduğunu itiraf etti. Sir Alexander'in terminalde elektrik akımını kestiğine yemin edebilirdi; amperölçerin ibresinin sıfıra düştüğünü gözleriyle görmüştü. Sir Alexander'in tünelin içinde uzaklaşmasından sonra kimse tekrar akım vermemişti; buna da yemin etmeye hazırdı.

Prentice, tel bobinini Sir Alexander'den alıp kestiğine, fakat Sir Alexander'in sinirlenerek teli yakalayıp yalıtımını sıyrığına ve uçlarının bağlantısını kendisinin yaptığına dair ifade verdi. Patlama sirenini kendisinin öttürdüğünü ve görevdeki bütün madencilerin tünellerinden çıkarak galeride beklemek üzere toplastıklarını da anlattı. Sir Alexander'in şalteri indirdiğini, amperölçerin de bir elektrik akımı kaydettiğini de göz-

leriyle görmüştü. Ve Sir Alexander'in teldeki kopukluğu onarmak için herkes arızanın bundan kaynaklandığını düşünmüştü- bir numaralı tünele girmeden önce tekrar elektriği kestiğine de tanık olmuştu.

Lee, patlama telini Sir Alexander'in terminale bağladığına ve şalteri de onun indirdiğine, sonra da kaldırdığına dair Summers'le Prentice'in ifadelerini doğrulayan bir ifade verdi. Terminali de mahkemeye getirmişti; nasıl çalıştığını açıkladı. Aynı zamanda laboratuvarı etrafı şekilde test edildiğini ve mükemmel çalıştığının saptandığını izah etti. Karmaşık bir donanım parçası değildi zaten. Yargıç bu konuda daha etrafı bilgi istediği takdirde, testi yapan mühendisler de mahkemeye gelmişlerdi.

Öyleyse patlamanın nasıl olabildiğine dair sıkıştırılınca Lee sadece başını sallayıp hiçbir fikri olmadığını ileri sürdü. Aynı soru kendisine de sorulunca Prentice de başını sallayıp bilmediğini ileri sürdü. Dinamit patlatılana kadar atıl bir maddeydi ve sadece bir tek detonatör patladığı takdirde, hepsi seri halinde bağlanmadıklarından bütün şarjlar patlamazdı. Genellikle başvurulan yöntem, ilk şarjları patlatmak, sonuçları incelemek, sonra da patlatmaya devam edip etmemeye karar vermektir. Hayır, bir patlatıcının amacı hiçbir zaman bütün bir kaya yüzeyini bir defada indirmek olamazdı. Patlama yoluyla yarıklar açıp kayayı kusurlu çizgileri boyunca çatlattıktan sonra, işin en büyük kısmı pnömatis darbeli çekiciler tarafından tamamlanıyordu.

Tekrar çağırılan Lee, Sir Alexander'in "deneysel" dediği bu patlama bahsinde çok hevesli olduğunu itiraf etti. Prentice de tekrar çağırıldığında bunu doğruladı.

Yargıç kanıtların sunumu faslının sonunda, "Bu olayla ilgili herhangi bir teoriniz var mı, Dr. Costevan?" diye sordu.

"Bir tane var, Sayın Yargıç. Kanımca, kaya yüzeyinin hemen arkasında Sir Alexander'in habersiz olduğu büyük bir kırık vardı, patlama ise o kırığın etrafındaki granitte muazzam bir çöküş tetikledi. Olayın başka nasıl olabileceğine aklım ermiyor. Meslekten olmayanlar için belki bir an-

lam taşımaz, ama geçenlerde dağa çıktığım zaman bir numaralı tünelin sonundaki yerin hemen üstünde bir çöküntü fark etmiştim. Kazadan önce orada çöküntü bulunmadığına göre, bir jeolog için bu, çökmüş olan bir kırık anlamına gelir."

"Bu kusur muazzam bir patlamaya yol açabilir mi, Dr. Costevan?"

"Şartlara bağlı, Sayın Yargıç. O sabah galeride bulunanlarımızın hiçbirinin, duyduğumuz gürültünün bir patlama mı, yoksa tünelin çöküşü mü olduğunu söyleyemeyeceğine eminim. Her ikisi de kulak zarlarının üstünde çok yoğun ses dalgaları oluştururlar." Lee kasten fazlasıyla bilimsel bir dil kullanmıştı.

Yargıç sonunda kaza sonucu ölüm yargısına vardı. Sir Alexander Kinross artık resmen ölmüş sayılıyordu.

Ruby ile Elizabeth duruşmaya gelmemişlerdi, ama Sydney'den yeni bir yolculuk yapmasına neden olduğu halde Nell oradaydı. Zaten sırada babasının anma töreni ve vasiyetnamenin açıklanması olduğundan bu kez daha uzun kalması gerekecekti. Lee'yle mahkemeden çıkarken suratı asıktı.

Lee, onu Bathurst'den Lithgow trenine bindirdiği sırada, "Bence bütün bunlar palavradan başka bir şey değildi," dedi.

Genç adam merak etmiş gibi, "Nasıl yani?" diye sordu.

"Babam hiç hata yapmazdı."

"Sana katılıyorum. Yapmadı da."

Genç kızın yüzünde tehlikeli bir anlam belirdi. "Nasıl yani?"

"Bu bir muamma, Nell. Sana verebileceğim bir açıklama yok."

"Bir yerlerde bir açıklama olmalı."

"Umarım, sen bulursun. O zaman içim daha rahat edecek."

"Annemin umurunda bile değil."

"Yanılyyorsun. O, duygularını açıklamakta zorlanır, bunu senin benden daha iyi bilmen gerekiyor."

Nell, "Orası kesin," diye acı acı söylendi. "Ruby'nin daha fazla yas tuttuğuna eminim."

Lee, "Onun yas tutmak için daha çok nedeni var," dedi dobra dobra.

"Sen ve ben garip bir çiftiz, Lee."

"Ebeveynlerimiz arasındaki garip ilişkiye bulaştık."

"İyi konuştun. Bir mühendise göre anlayışlısın."

"Teşekkür ederim."

Genç kız yanağını kompartımanın camına dayadı ve her zamankinden daha donuk mavi renkte gözüken gözlerini Lee'nin yüzüne dikti. O da ilk bakışta fark edilmeyecek biçimde değişmişti, kendine daha emin, daha olgun, çok daha kararlıydı. "Yoksa babamın başlıca vârisi olmayı beklediği için mi? İyi de babam, başlıca vârisinin ben olacağımı söylemişti. Ama ben istemiyorum... *istemiyorum!* Hayır. Lee'yi bu kadar etkilemiş olan bu değil. Oadaki değişikliğin başka bir nedeni olmalı. Onu hiçbir zaman çekici bulmadım, öyleyken birdenbire çekiciliğini algılayabiliyorum. Büyük bir şeref ve dürüstlük ve de duyarlılık. Benim annemle, onun annesi, her ikisi de ona bu korkunç günlerdeki en büyük kurtuluşları gözüyle bakıyorlar. Çok ilginç. Lee bir *erkek*. İkisi de benim burda olup olmama aldırış etmiyorlar."

Lithgow'da Kinross trenine aktarma yaptılar. İkisi de bozmak niyetinde olmadıkları bir sessizliğe gömülmüşlerdi.

Derken Lee, "Anna'nın ölümüyle bu felaket arasında bir sürü ders kaçırmışsındır," dedi. "Bir sorun olmayacağını umarım."

"Olmayacaktır. Yıl sonundaki sınavlar ilaçlar, klinik doktorluğu, cerrahi, biraz da fizyoloji ve anatomi hakkında. Bu konuları bildiğim için geçeceğim; devamlılık konusunda ise katı kurallar yok. Özellikle öğrenci makul bir nedenle derse gelmezse." Genç kızın uzun yüzü heyecandan parlamaya başlamıştı. "Gelecek yıl da bir sorunum olmayacak. Sonuncu yılım olacak, 1900, ve hepsinin en zorlusu. O kadar büyük bir kısmı tıp olarak görmediğim konularda ki; örneğin, tıp hukuku. Aynı zamanda bir doktora tezi hazırladığıma göre, yalnız tıp mezunu olarak değil, gerçek bir tıp doktoru olarak diploma almayı ümit ediyorum."

Dokunuş

"Tezin neyle ilgili?"

"Sara'yla."

Anna, diye düşündü Lee. Sorusuna gücenmeyi zorlaştıran hoş bir gülümseyişle sordu. "Evlenmeyi planlıyor musun?"

"Hayır."

"Yazık. Alexander'in soyundan bir sen kaldın."

"Ben öyle şeylere inanmam, Lee. Çağdışı ve önemsiz bir kural. Dolly de var tabi."

Lee, "Üzgünüm," dediyse de samimi görünmüyordu.

Genç kız gözleriyle meydan okuyarak, "Meğer ki *sen* benimle evlenmek isteyesin," dedi.

"Bir milyon yıl geçse de hayır."

Nell hakarete uğramış gibi irkildi. "Niçin?"

"Sen fazla hırçın ve saldırgansın, ben de seni yumuşatabilecek erkek değilim. Nazik ve tatlı kadınlar benim zevkime hitap ediyor."

"Bir tane de seçtin, değil mi?"

"Hayır. Seçme işini erkek yapmaz. Seçen kadındır."

Nell birden ona ısınarak, "Evet, bence de bu doğru," dedi.

"Hoşuna giden o adımı vermediğin adam ne oldu?"

"Oh, bu yıllar önceydi. O tarihte sadece on altı yaşındaydım. Ne kadar genç olduğumu öğrenince adama az daha inme iniyordu. Onun için de o alev daha parlamadan söndü."

"Kıvılcımı tekrar çaktıramaz mısın?"

"Hayır! Özellikle babam da öldüğüne göre, bir hain olurum."

"Nasıl yani?"

"O adam Yeni Güney Galler parlamentosunun işçi üyesidir. Babam için kapitalizm neyse, o da aynı derecede sosyalizme batıp çıkmıştır." Nell içini çekti. Gözleri biraz buğulanmıştı. "Ama ben gerçekten de ondan hoşlanıyordum. Boyu seninkinden hayli kısa, ama boks ringinde sana ter döktüreceğine bahse girerim."

Colleen McCullough

Lee sırtıttı. "Çinlilerin kendilerini savunmak için başvurdukları bütün o numaraları da biliyorsa, dediğin doğru olabilir."

Alexander'in vasiyetnamesi yeni sayılırdı, Anna'nın ölümünden iki gün sonra, yani Lee'nin itirafından epeyi önce yapılmıştı. Buna da şükredilse yeri-ydi. Lee vasiyetnamenin içeriğindeki herhangi bir madde için kendinde suç bulmuyor, sadece karısıyla arasında geçenleri öğrenmesinden sonra Alexander'in bunu değiştirmeyişine şaşıyordu. Alexander'in Apocalypse Şirketleri'ndeki yedi hissesinden altısı koşulsuz olarak Lee'ye, yedincisi ise Ruby'ye bırakılmıştı. Buna göre, Holding'in toplam on üç hissesinden yedisi Lee'nin, ikisi Ruby'nin, ikisi Sung'un. İkisi de Constance Dewy'nin oluyordu. Lee, en büyük pay sahibi ve tartışmasız patrondu şimdi.

Elizabeth, Nell ve Dolly'nin her birine 50'şer bin sterlinlik bir yıllık gelir kalyordu. Bu para yönetim kurulunun uygun göreceği şekilde kârdan veya fonlardan ödenecekti.

Jim Summers'e 100.000 sterlin, Wong kız kardeşlerin her birine 100.000 sterlin ve Chang'a 50.000 sterlin verilecekti. Alexander, Sung Po'nun şehrin sicil memurluğu görevine devam etmesini istemiş, ona 50.000 sterlin bırakmıştı. Theodora Jenkins'e 20.000 sterlin ve eski evinin tapuları kalyordu.

Kinross Dağı'nın 10.000 dönümü Holding'in malıydı, fakat kullanım hakkı yaşadığı sürece Elizabeth'in olacak, daha sonra mülkiyet yönetim kuruluna dönecekti. Bütün nakit bağışlar veraset vergisinden muaf olacak, bunlar Alexander'in özel kaynaklarından ayrılacaktı.

Özel serveti, sanat eserleri koleksiyonu, ender değerli kitapları ve adına kayıtlı bütün mülkler, Elizabeth'in onun ölümünden sonra doğurabileceği çocukların olacaktı. Bu maddeye hiç kimse, hatta Lee bile bir anlam verememişti. Vasiyetnameyi hazırladığı sırada karısıyla Lee'nin arasındaki bağı bilmediğine göre, Alexander ne hissederek bu maddeyi son arzuları arasına katmayı uygun görmüştü acaba? Yoksa Elizabeth'e, üz-

Dokunuş

gün olduğunu ve tekrar evlenmekte serbest olduğunu mu anlatmak istiyordu acaba?

Nell, "Bütün sorumluluğu üstlenmene sevindim, Lee," dedi.

"Ben sevinmedim. Gerçekte böyle bir şey beklemiyordum."

"Apocalypse Şirketleri'ne göbek kordonundan bağlasın artık. Anladığım kadarıyla, tıp fakültesine girdiğim için babam beni başından savdı."

"Şirketlerinin başına geçmeni uygun görmemiş olabilir, ama yılda elli bin sterlinlik bir geliri başından savmak olarak algılamak zor."

"Akıl hastaları için bir hastane kurulması için yeterli bir para vakfetmesini umut ettiğimi bilmiyorsun."

Lee zoraki gülümsedi. "Ona böyle bir şey istediğini söylediyse, bu, seni bu fırsattan yoksun bırakması için yeterli sebep. Alexander'in böyle bir tasavvuru Don Kişotluk yapmak sayacağına eminim."

"Öyle değil mi? Tam bir pragmatistti sevgili babam."

"Orasını bilemem. Theodora'ya başışına baksana."

"Zavallıyı anımsadığına sevindim."

"Ben de öyle."

"Babamın özel serveti ne kadar dersin, Lee?"

"Korkunç. Yaptığı bağışlar ve veraset vergileri üzerinde bir çentik bile açmaz."

"Annemin onun ölümünden sonra doğurabileceği çocuklar maddesine anlam veremedim. Annemin başka çocuğunun olamayacağını herkes gibi o da biliyordu. Peki, annemin başka çocuğu olmazsa serveti ne olacak?"

"Önemli bir noktaya değindin. Babamın serveti İngiltere Bankası'nda olduğuna göre, annenin ölümünden sonra herhalde bankanın vesayetine girecek, avukatlar didişip akbabalar gibi cesedinden parçalar kopardıkları kadar yıllarca da orada kalacaktır." Lee bir an düşündü. "Senin çocukların olursa, serveti çocukların hesabına elde etmek için dava açabilirsin sanırım."

Colleen McCullough

"Annemin *bu yaştan* sonra çocuklarının olması nasıl düşünülebilir?" Nell, dünyanın sonunun gelmesini bundan daha olası görürmüş gibi konuşuyordu. Düşünceli bir tavırla ekledi. "Yine de eklampsi'nin bu kez bir tehlike olmayacağını itiraf ederim."

"Niçin?" diye sordu Lee.

"Şimdi sağlığının eskisinden çok daha iyi olduğunu tahmin ediyorum."

Lee onunla alay edermiş gibi, "Bu yaştan sonra bile mi?" diye sordu.

"Evet. Hâlâ doğurgan olduğunu varsayabiliriz."

Lee konuyu daha fazla üstelemedi.

En azından Nell'in yanında. Fakat, Alexander'in ördüğü ağa sonsuza dek tutsak olduğunu çok geçmeden keşfetti.

Onu bundan sonra sıkıştıran Ruby oldu.

Otele döndüklerinde annesi, "Vasiyetnamesini yapmadan önce Elizabeth'le senin arandaki ilişkiyi öğrenmiş olmalı," dedi.

Genç adam, Ruby'nin ellerini avuçlarında hapsederek gayet ciddi bir tavırla, "İnan bana, anne," dedi. "Vasiyetnamesini hazırladığı sırada Alexander Elizabeth'le aramdaki ilişkiyi bilmiyordu. Bilmiş olsaydı, şirketlerinin en büyük payını bana bırakmayacağını sen de çok iyi biliyorsun."

"Öyleyse niçin?..."

"Aklıma gelen tek açıklama bir önsezi, belki de onun ölmesiyle Elizabeth'in hayatının tamamen değişeceğini hissetmiş olması." Sadece sezmekle kaldığı açıklamayı seslendirmeye Lee'nin dili varmadı. "Yeni çocukların Elizabeth'e zarar vermeyeceğini de hissetmiş olmalı," dedi sadece.

Ruby odada bir aşağı, bir yukarı yürümeye başlamıştı. "Ama sonsuza dek yaşamaya aklını takmıştı o," diye mırıldandı. "O uğursuz vasiyetnamayı hazırlamasının üzerinden bir hafta geçmeden madendeki bir çökmede öleceğini nasıl bilebilirdi?"

Dokunuş

Lee derin bir göğüs geçirdi. "Hep Elizabeth için geleceği görebiliyordu. Oysa o da en az karısı kadar İskoçmuş. İçgüdüleri inanılır gibi değildi. Öleceğine dair güçlü bir önsezi duyduğuna inanıyorum."

"Başka bir şey olamaz zaten. Ama bu açıklama birçok şeyi yanıtlamıyor!" Kadın birdenbire güldü. İsterik bir gülüş değildi, sadece bir şeyi eğlenceli bulduğunu anlatıyordu. "Pis kerata! Bu vasiyetnameyi yazarken bir amacı vardı. Sırf gitmesi, bize azap çektirmeye son verecek demek değil."

"Anne, otur da sana bir konyak vereyim. Bir de puro tütür."

Ruby balon biçimindeki kadehi oğluna uzattı; Lee de annesine kadeh kaldırdı. Ruby, "Alexander'in şerefine," diyerek içkiyi bir yudumda yuvarladı.

"Alexander'e... Dilerim, bize sonsuza dek azap vermeyi sürdürür."

Ruby, beynini kemiren konulara dönmek için yemeğin bitmesini bekledi.

"Elizabeth ne olacak, yavru kedim?"

"Uygun bir zaman geçtikten sonra onunla evleneceğim."

"Onun bilmediğine bana *yemin* ediyor musun?"

"Hayır, etmeyeceğim! Ne kadar saçma bir istek, anne! Kafanı kullan-sana!" Lee'nin sesi sertleşti. "Lütfen. Artık bu konuyu bırakabilir miyiz?"

Ruby bu kınamayı sakın karşılamış olmalıydı ki biraz sonra, "Elizabeth daha uykudayken ihtiyar Brumford'un ofisinde vasiyetnamenin taslağını hazırlamış olmalı, ikinci gün de kahvaltıda hemen sonra ikinci taslağa imzayı bastı. Brumford bana öyle dedi. Alexander, Nell'in annesine sakız gibi yapıştığını söyledi." Ruby popladı. "Seni daha görmemişti, onun için de bilmiş olamaz."

"Anne, ne olur, konuyu değiştiremez miyiz?"

"Seninle Elizabeth'i duyduğu vakit Nell köpürecek."

"Sana daha kaç kere söyleyeceğim: Nell umurumda değil."

"Anlıyorum, anlıyorum! İkinizi de suçlayamam." Ruby kendini tutamıyarak devam etti. "Bu vasiyetname işine katlanmamı sağlayan tek şey

şu; Alexander bilmiş olsa seni başlıca vârisi yapmazdı. Nell için dahi tartışılmaz bir şey bu. Alexander, Elizabeth'i sevmiyordu, ama başka bir erkeğin ona ait olana el atmasına tahammül etmezdi."

"Anne, seni seviyorum, ama şimdi seni öldüreceğim."

"Beni sevdiğini biliyorum; ben de seni seviyorum, yavru kedim." Ruby'nin yanaklarına yaşlar süzölmeye başlamıştı, ama gülümsemeyi bırakmadı. "Alexander'i müthiş özlüyorum, ama senin için seviniyorum da. Şans yardım ederse, korkunç zengin torunlarım da olabilir. Elizabeth onları doğurmakta zorlanmayacaktır. Bunu içimde hissediyorum."

"O da aynı şeyi söylüyor. Nell de öyle."

O sırada telefon çaldı. Lee yanıt vermek için ayağa kalktı. Yüzünün değişmesi üzerine Ruby arayanın kim olduğunu anladı.

Santral Aggie'nin dinlediğinin bilincinde olarak genç adam, "Tamam, Elizabeth. Onu çağırayım," dedi. Sonra annesine döndü. "Anne, Elizabeth seninle konuşmak istiyor."

Ruby almacın içine, "İşler yolunda mı?" diye sordu.

"Evet. Nell ve ben iyiyiz. Yalnız Lee'nin Alexander'in heykeli için ne zaman harekete geçeceğini bilmiyorum, onun için şimdiden telefon edip ne düşündüğümü size söyleyeyim diye düşündüm."

Ruby anlamamış gibi, "Alexander'in heykeli mi?" diye sordu.

"Sakın bronz olmasın. Ruby. Lütfen bronz olmasın. Lee'ye granit olmasını istediğimi söyle. Granit Alexander'in taşıydı."

"Ona söylerim."

Ruby telefonu kapadı. "Alexander'in heykelinin granitten yapılmasını istiyor, bronzdan değil. Granit Alexander'in taşıymış diyor. Tanrım!"

Gerçekten de öyle, diye düşündü Lee. Adam binlerce ton granitin altında gömülü. Dağda bir numaralı tünelin ucunun olması gereken yerde şimdi küçük bir çöküntü var. Aynen yargıca dediğim gibi. Alexander kayanın içindeki bir kırığa tosladı, büyük bir kırığa. Ve orada bir kırığın olduğunu biliyordu. Hatta benimle alay eder gibi konuşmamızı bitirme-

miz için beni oraya götürdü ve ayağıyla yere vurdu. Kof bir ses vermişti. Ama ben kendimde değildim ki duyayım. Bana hiçbir zaman söyleyemeyeceği şeyi yalnız ben sorabilirim. Elizabeth'in onu benimle aldattığını daha öğrenmeden önce mi intihar etmeyi planlıyordu? Elizabeth'in kaybolması onda doğal bir korku ve endişeden daha fazlasına mı yol açtı? Henüz başka çocuklar doğurabilecek kadar gençken ona hürriyetini vermeyi mi düşündü? Bir patlamanın her yönünü daha önce benimle tartıştırdı, ama bu kez yapmadı.

Elizabeth kütüphanede yalnız masa lambasının ışığında oturmayı âdet edinmişti. Koltuğu ışığın kaynağına uzaktı, gölgede kalıyordu ve düşünme dışında bir amaca yaramıyordu.

Alexander'in ölümünün üzerinden bir ay geçmişti. Hiç bitmeyecekmiş gibi uzayıp giden bir ay. Ölüm biçiminin saptanması için yapılan duruşma, cenaze töreni ve vasiyetnamenin okunmasıyla Sir Alexander Kinross'un hayatı resmen son bulmuştu artık. Lee de garip bir şekilde genç kadının kafasının içine çekilerek gerçek hayattan uzaklaşmıştı sanki. Zaman, Alexander'in yaşadığı yıllarla Alexander'in ölümünden sonrası arasında bıçakla kesilmiş gibi bölünmüştü. Geleceği ve özgürlüğü garantilenmiş olmakla beraber, Elizabeth, Alexander'i aklından çıkaramıyordu. O Alexander ki kocası birden karşısında belirip ona bunu söylemişçesine intihar ettiğine emindi Elizabeth. Hayatta her şeyi yaptığı gibi tasarlayarak ve kararlı olarak yaşamına son vermişti. Lee'nin aralarındaki ilişkiyi Alexander'e söylediğini bilmediğine göre, Elizabeth, kocasının bu ilişkiyi bilmediğini varsayıyor, bu da intiharının temelinde başka bir neden yattığı anlamına geliyordu. Ama bu nedenin ne olabileceği hakkında genç kadının hiçbir fikri yoktu.

Odaya giren Nell, "Anne, burda karanlıkta yalnız başına oturmamalısn," dedi. "Yemek yarım saat sonra. Sana bir kadeh şeri getireyim mi?"

Nell'in birbiri arkasından yaktığı lambalardan gözleri kamaşan Elizabeth, "Teşekkür ederim," dedi.

Colleen McCullough

"Yemek yiyebilecek misin? Hung Chee'ye sana kuvvet verici bir tonik hazırlamasını söyleyeyim mi?"

"Yemek yiyebilirim." Elizabeth, kadehteki şeriden bir yudum aldı. "Hung Chee'ye tonik hazırlatmak da nereden çıktı? Modern tıpta daha etkili bir şey yok mu? Hung Chee'nin toniğinde toz haline getirilmiş hamamböceklerinden kurutulmuş gübreye veya ot tohumlarına kadar akla gelebilecek her şey olabilir."

Kendi de bir kadeh şeri alıp annesinin karşısına geçip oturan Nell, "Çin tıbbı müthiş," dedi. "Bizler kimya laboratuvarına gidip bir şeyler üretmeye çalışıyoruz, oysa onlar Tabiat Ana'ya başvuruyorlar. Evet, ürettiklerimizin bazıları mükemmel, Çin tıbbının yapamadıklarını başarabilir. Ama özellikle küçük veya kronik şikâyetler için doğanın olağanüstü ilaçları var. Mezun olduktan sonra kocakarı ilacı reçetelerini, geleneksel ilaçları, gut, baş dönmesi, kurdeşen, safra krizi ve aklına gelebilecek daha pek çok şey için Hung Chee'nin reçetelerini derlemek niyetindeyim."

"Yani bu, araştırma işinden vaz mı geçtiğin anlamına geliyor?"

Nell somurttu. "Araştırmada bana bir görev olmayacak, anne. O kadarını öğrenebildim. Ama bu yüzden kalbimin kırık olmayışına kendim de şaşıyorum. Sydney'in son derece yoksul semtlerinin birinde pratisyen hekim olarak çalışmak istiyorum."

Elizabeth gülümsedi. "İşte bunu beğendim, Nell."

"Yarın Sydney'e dönmek zorundayım, anne. Aksi halde dördüncü sınıfı bir kez daha okumam gerekecek. Yalnız seni yalnız bırakmak canımı sıkıyor."

Elizabeth hiç istifini bozmayarak, "Uzun zaman yalnız kalmayacağım," dedi.

"Anlamadım."

"Bir süreliğine burdan gidiyorum."

"Dolly ile mi? Nereye?"

"Hayır, Dolly'yi Dunleigh'de Constance'ın yanına yollıyorum. Sophia'yla Maria'nın çocukları orada; Dolly kendi yaşında çocuklarla arka-

Dokunuş

daş olmayı öğrenmeli. Dewy kızları Dolly'nin soyunu sopunu kurcalamazlar, Dunleigh de buraya çok uzak. Kızların mükemmel bir mürebbiyeleri var. Dolly'nin onlara katılmasını Constance önerdi."

"Bu harika, anne. Gerçekten. Sen ne yapacaksın?"

"İtalyan göllerine gideceğim." Elizabeth hayal görür gibi ekledi. "Kaçmak istediğim zamanlar hep orasını düşlerdim. Ama hiçbir zaman kaçamadım. Önce Anna vardı. Arkadan Dolly geldi. Oraları hatırlıyor musun. Nell? İtalyan Gölleri'ni?"

"Sadece güzel olduklarını," dedi Nell boğuk bir sesle. "Sık sık kaçmayı düşler miydin?"

"Her ne zaman burdaki hayatı tahammülsüz bulduysam."

"Bu sık olur muydu?"

"Çok sık."

"Babamdan o kadar mı nefret ediyordun?"

"Hayır. Ondan hiçbir zaman nefret etmedim. Ondan hoşlanmıyordum, bu ise antipatiye dönüştü. Nefrette insan duygusuna bir neden bulamaz. Nefretin gözü kördür. Ama ben gerçeği her zaman görebiliyordum. Hatta Alexander'ın görüş açısını dahi görebiliyordum. Dert şu ki ikimizinkinin arasında uçurumlar vardı."

"O seni seviyordu, anne."

"Şimdi öldüğüne göre bunu biliyorum. Ama bu bir şey değiştirmez. Ruby'yi daha da çok seviyordu."

Nell, "Allah kahretsin Ruby Costevan'ı!" diye patladı.

Elizabeth, "Öyle konuşma!" diye o kadar sert bir sesle bağırdı ki Nell yerinden hopladı. Elizabeth devam etti. "Ruby olmasa ne yapardım bilmem. Sen onu hep sevdin, Nell, onun için şimdi onu suçlamaya kalkma. Onun aleyhinde tek kelime duymak istemiyorum."

Nell titriyordu. Annesinin sesinde *ihтира*s vardı. Hem de toplumun nefret etmesi gerektiğini söylediği bir insan yüzünden. "Üzgünüm, anne. Yanılmışım," dedi.

Colleen McCullough

"Sadece evlendiğin zaman -ki evleneceksin- doğru sebepler yüzünden evleneceğini söyle bana. O erkekten hoşlanmalısın. Ve tabi ki sevmelisin de. Bedensel zevkleri de yabana atma. Sözde Tanrı değil de Şeytan tarafından icat edilmişler gibi bunların ağza alınmaması gerekmiş. Oysa bunun ne kadar önemli olduğunu sana ne kadar söylesem azdır. Özel hayatını samimi olarak kocanla paylaşabilirsen, başka her şey önemini kaybedecektir. Kendine ait bir meslek hayatın var, bunu terk etmek sana fazla pahalıya patlar, terk etmemelisin de. Eğer o erkek mesleğini terk etmeni isterse, onunla evlenme. Daima rahat yaşamak için yeterli paran olacak, onun için de hem evli olabilir, hem de mesleğine rahatça devam edebilirsin."

Nell boğukça bir sesle, "İyi bir öneri," dedi. Annesiyle babası hakkında daha önce bilmediği birçok şey fark etmeye başlamıştı.

"Hiç kimse, kendisi başarısız olan kişi kadar iyi önerilerde bulunamaz."

Anne, kızın arasına sessizlik çöktü. Nell, annesini farklı gözlerle incelemeye başladı. Babasının ölümünden beri daha da olgunlaşmıştı. Daima babasından yana olmuş, annesinin pasifliğine, sanki orada değilmiş hissini veren donukluğuna sinirlenmişti. Annesinin en fazla nefret ettiği tarafı ise bir kurbanmış gibi davranmasıydı, ama şimdi Elizabeth'in bir kurban olmak şöyle dursun, hiçbir zaman da öyle biri olmadığını görebiliyordu.

"Zavallı anneciğim! Hayatta hiçbir zaman şanslı olmadın, değil mi?"

"Öyle ama, şansın ilerde biraz yüzüme güleceğini ümit ediyorum."

Nell kadehini elinden bıraktı ve yerinden kalkarak gitti, annesini öptü. "Dilerim, öyle olur," dedi. Elizabeth'e elini uzattı. "Haydi gel, yemek neredeyse hazır olacak. Artık öcülerini susturduk, değil mi?"

Elizabeth, "Öcülerini mi? Bana sorarsan, şeytanları susturduk," dedi.

Lee, Nell'i trene kadar geçiren Elizabeth'le konağa döndü ve genç kadının arkasından biraz şaşkın halde kütüphaneye yürüdü. Alexander'in

Dokunuş

ölümünden beri aralarındaki tek bedensel yakınlık Anna'nın geçici mahpushane yatağında birlikte geçirdikleri acıklı ve ihtirassız dakikalardı. Elizabeth'in kendisinden uzaklaşmasına yol açan bu bunalıma içerlemiyor, aksine çok iyi anlıyordu. Fakat sanki Alexander'in varlığı aralarına giriyor, bu hayali kovmak için Lee doğru sihirli sözcükleri bulamıyordu. Onu asıl korkutan, sevdiği kadını kaybetmesi olasılığıydı, çünkü kendisi Elizabeth'i sevdiğini bilmesine, onun da kendisini sevdiğine inanmasına rağmen, aralarındaki ilişki sağlam temellere oturmamış, Alexander'in ölümü ise bu temeli birçok bakımlardan sarsmıştı. Konduğu miras, sevdiği kadının kafasının nasıl çalıştığını bilmemesi, bu etkenlerden bazılarıydı. Alexander bunca yıllık evlilikten sonra karısının kafasının nasıl çalıştığını bilmediyse, kendisi nasıl bilecekti? İçgüdüleri, ona olan aşkın sayesinde diye fısıldıyordu, ama mantıkla sağduyu buna o kadar emin değildi.

Şimdi bile kapısı kapalı ve karanlık renkli perdeleri çekilmiş kütüphanede Elizabeth, sevdiği adama, ona gelmesini, onu kollarının arasına almasını ve öpmesini istediğine dair hiçbir sinyal vermiyordu. Aksine, siyah süet eldivenlerini, bu cansız yas alametlerine işkence eder gibi parmaklarının arasında çekiştiriyordu. Başını eğmiş, tüm dikkatini yaptığına vermişti. Alexander'i haklı çıkarır gibi olduğu yerden sanki gidiyor, dolaştığı labirentin anahtarını kimseye vermiyordu.

Aradan dakikalar geçti. Sonunda Lee, elinde olmayarak aklındakileri sertçe seslendirdi. "Elizabeth, ne yapmak istiyorsun?"

"Yapmak mı?" Genç kadın başını kaldırıp erkeğe baktı ve gülümsemedi. "Ne mi yapmak istiyorum? Ateşin yakılmasını istiyorum. Hava soğuk."

Lee, belki de sebep bu, diye düşündü. Elinde yanar bir mumla şöminenin yanına diz çöktü ve alevi özenle yerleştirilmiş kâğıtlara ve çalı çırpıya tuttu. Evet, sebep belki de bu. Kimse onun üzerine düşmedi, rahatını, huzurunu düşünmedi. Tahtalar alev aldıktan sonra genç adam, Elizabeth'in eldivenlerini elinden aldı, şapkasını başından çıkardı ve genç kadını ocağın yanına çekilmiş rahat bir koltuğa oturttu, şapkanın bozduğu

Colleen McCullough

saçlarını düzeltti, ona bir kadeh şeriyle bir sigara verdi. Loşlukta iyice koyulan gözleri, dalgalanan alevleri yansıtıyordu, ama ancak Lee görüş açısının içinde olunca. Olmayınca genç adamın hareketlerini izliyordu. Lee sonunda genç kadının dizlerinin dibinde halının üstüne çöktü ve başını genç kadının dizine dayadı. Elizabeth, onun saç örgüsünü alarak koluna doladı. Ama Lee, kadının yüzünün ne dediğini göremiyordu. Onunla burada böyle birlikte olmak yeterliydi.

"Seni nasıl mı seviyorum? Bırak da nasıllarını sayayım," diye başladı.

Elizabeth sözü onun ağzından aldı. "Seni ruhumun ulaşabileceği en büyük derinliğe, genişliğe ve yüksekliğe kadar seviyorum."

"Seni her günün güneşte ve mum ışığında görebileceğin en yüksek düzeyine kadar seviyorum."

"Seni bütün hayatımın solukları, gülümseyişleri ve gözyaşlarıyla seviyorum!"

Lee de şöyle tamamladı. "Ve Tanrı isterse, seni ölümden sonra daha da çok seveceğim."

Tekrar konuşmadılar. Küçük odunlar korlaştığından genç adam kalıp üstlerine kuru odunlar koydu, sonra yerde sevdiği kadının dizlerinin arasına oturdu. Başını onun karnına dayamış, yüzünü okşayan onun ellerinin dokunuşunu daha iyi hissedebilmek için gözlerini kapamıştı.

Uzunca bir zaman sonra Elizabeth, "Burdan gidiyorum," dedi.

Lee'nin gözleri açıldı. "Benimle mi, bensiz mi?"

"Seninle, ama ayrı ayrı. Gitmekte özgürüm, seni sevmekte özgürüm, seni istemekte özgürüm. Ama burda değil. En azından başlangıçta değil. Beni Sydney'e götürüp bir gemiye bindirebilirsin. Geminin nereye gideceği önemli değil. Avrupa'daki herhangi bir yer olabilir, ama en iyisi Cenna. Pearl ve İpeksi Çiçek'le İtalyan Gölleri'ne gideceğim. Orada ne kadar uzun sürerse sürsün seni bekleyeceğiz." Bir parmak ucu, bir kaşın çizgisinin üstünde dolaştı, erkeğin yanağını tüy gibi dokunuşlarla okşadı. "Gözlerini seviyorum," diye mırıldandı. "O kadar garip ve güzel bir renkleri var ki."

Dokunuş

Mutluluktan kıpırdayamayacak halde olan Lee, "Her şeyin bitmiş olmasından korkmaya başlıyordum," dedi.

"Hayır, hiçbir zaman bitmeyecek. Ama bir gün keşke bitseydi diye düşünebilirsin. Eylülde kırk yaşında olacağım."

"Aramızda o kadar da büyük bir fark yok. Beraber ihtiyarlayacağız ve orta yaşlı bir anne ve baba olacağız." Lee birden doğruldu ve başını kıvrarak sevgilisine baktı. "Yoksa sen?..."

Elizabeth güldü. "Hayır, değilim. Ama olacağım. Bu da Alexander'ın bana armağanı oldu. O yaptığını daha azı için yaptığını düşünemem."

Genç adamın soluğu kesildi. Dizleri üstünde doğrularak, "Elizabeth! Doğru değil bu!" diye soludu.

Genç kadın gizemli bir gülümsemeyle, "Nasıl istersen öyle olsun," dedi. Ekledi. "Ne kadar zaman sonra yanıma gelebileceksin?"

"Üç veya dört ay sonra. Seni seviyorum, kadın! Belki bir şair gibi şairane bir dil kullanmadım ama, aynı duygusallıkla söyledigime emin ol."

"Ve ben de seni seviyorum." Elizabeth eğilip onu ihtirasla öptü, sonra koltukta yine arkasına yaslandı. "Birbirimiz için olabileceğimiz her şey olmamızı istiyorum, Lee. Bu ise ikimiz için de bir anı içermeyen bir yerde birlikte yaşamaya başlamamız anlamına geliyor. Como'da evlenmemizi ve balayımızı orda bulacağım villada geçirmemizi istiyorum. Bir gün buraya dönmek zorunda olduğumuzu biliyorum, ama o vakte kadar bütün şeytanları kovmuş olacağız. Evler ancak anılarla iç içe oldukları zaman bir yuva olurlar. Bu konak hiçbir zaman bir yuva olmadı, ama pek çok anı içeriyor. Söz veriyorum, bir yuva olacak."

"Küçük Göl de gizli yerimiz olarak kalacak." Lee yerinden kalktı ve istediği takdirde sevgilisine dokunmasına izin verecek kadar yakına bir koltuk çekti. Rüyada gibi gülümsüyordu. "Bunları yaşadığımıza inanamıyorum, sevgili Elizabeth."

Genç kadın, "Burdan kaçabilmek için neler yapman lazım?" diye sordu. "Şirket işleri sensiz yürüyebilir mi?"

"Holding kendine özgü hayatı olan bir varlıktır, sürekliliği bünyesinde içeren bir varlık. Sophia'nın kocası muavinim olacak, onun için de yeterliliğini kanıtlamasının zamanı geldi. Ayrıca, dünya giderek küçülüyor, sevgilim, rahmetli kocan da bu küçültme işlemini gerçekleştiren adamlardan biri."

"Bundan sonraki kocam da küçültmeye devam edecek sanırım." Elizabeth sonunda şerisinden bir yudum aldı, fakat Lee, ona bir sigara daha ikram ettiği zaman hayır der gibi başını salladı. "Artık istemiyorum. Sen git kendine bir bourbon al, sevgilim."

"Artık istemiyorum. Ben de şeriye geçeceğim."

Lee ateşe daha fazla odun koymaya devam ediyordu. Bir yandan da Elizabeth'le hayatının böyle olacağını düşünüyordu: huzur ve ihtiras, tam bir fikir ve duygu ortaklığı. Her günün sonunda onunla ocağın yanında oturmak, ona baktıkça sevinç duymak, yanında olmadığı zamanlar onu özlemek.

Biraz şaşkın bir ses tonuyla, "Galiba yapı olarak evine bağlı bir güvercinim," dedi. "Hayatımın o kadar büyük bir kısmını diyar diyar gezerek geçirdiğime göre, ne kadar garip, değil mi?"

Genç kadın, "O gittiğin yerlerden bazılarını görmek isterdim," dedi hülyalı bakışlarla. "Belki de İtalya'dan eve dönerken İran'daki petrol alanını görebiliriz."

Lee güldü. "Pek az kâr getiren petrol alanım! Orasından büyük bir kârla nasıl kurtulabileceğimi Alexander'le ben aynı dakikalarda alettik. O sırada Portsmouth'da *Majestic* adındaki bir savaş gemisini geziyorduk. Alexander birden, 'Bir direktan bayraklar dalgalandırıyormuşsun gibi akıldan geçenleri okuyabiliyorum,'" dedi.

Ben de aynı şeyi ona söyledim. Başka bir şey eklememize gerek yoktu, ikimiz de biliyorduk.

Elizabeth, "Bazı bakımlardan ona çok benziyorsun," dedi ve bunu söylerken acı yerine zevk duydu. "Bu eşzamanlı fikriniz neydi?"

Dokunuş

"Belki yarın ya da gelecek yıl olmayacak. Ama on, on iki yıla kalmadan İngilizler savaş gemilerinde petrolla çalışan türbinler kullanacaklar. Büyük Britanya eğer denizlere hâkim olmayı sürdüreceksen, muazzam toplar taşıyan, kalın zırhlı, fakat aynı zamanda yirmi milden daha hızlı yol alabilen savaş gemilerine sahip olmak zorunda. Hem de kara bulut gibi duman çıkarmayan gemilere. Petrol ince ve soluk bir duman yapar. Ama kömürünkü kara bir kefenden farksızdır. Bütün sorun İngilizlerin petrol alanlarının olmayışı. Zamanı gelince Tavus Petrol'daki hissemi İngiltere Hükümeti'ne satmak niyetindeyim. Bu da Şah'ın çok hoşuna gidecek. İngiliz aslanıyla ortak olursa Rus ayısını savuşturabilecek çünkü." Lee düşünceli bir yüzle tamamladı. "Ancak bu iki yırtıcıdan hangisinin daha tehlikeli olduğuna emin değilim."

Elizabeth, "Bu anlattıkların bana mutlu son gibi gözüküyor," dedi. "Alexander seninle çok isabetli bir seçim yaptı, sevgilim."

"Alexander asıl seninle çok iyi bir seçim yaptı. İskoçya'dan bir gelin ithal etmeseydi, seni tanımayacaktım, bunu ise düşünmek bile istemiyorum. O zaman hâlâ diyor diyor geziyor olacaktım."

"Ben ise İskoç Kinross'unda yaşlı ve evde kalmış bir teyze olacaktım. Alexander beni ithal ettiği için mutluyum." Genç kadının yanağına bir gözyaşı yuvarlandı. "Anna dışında hiçbir şeyi değiştirmek istemem."

Lee buna bir yanıt vermedi, sadece uzanıp genç kadının elini tuttu.

Bayan Doktor

Babasının ölümü Nell'in doktorluk öğreniminde büyük bir değişiklik yaptı; notları birdenbire düştü, hem de çalışmalarının kalitesi bozulduğu için değil. Dördüncü sınıfı geçmesine geçti, ama profesörleri ona ancak ucu ucuna geçecek kadar not verdiler. Öne sürdükleri bahane çok fazla ders kaçırmış olmasıydı. Nell, beşinci sınıfta ve son sınıf olan altıncıda da sınıfının birincisi olmasının gerektiğini bildiği halde, ne yaptıysa onları etkileyemedi. Şeref Listesi'ne girmesi artık söz konusu değildi, ama profesörlerin onu sınıfta bırakmaya cesaret edemeyeceklerini biliyordu. Bu takdirde, kızlara karşı ayırım uyguladığı için Tıp Fakültesi'ne dış bileyen sansasyon gazetelerine gideceğine dair imalarda bulundu. Böylece ikinci derecedeki şeref listesinde bile yer almadan geçirdiler onu. Tıp ve Cerrahi dallarından diploma aldı. Sara konulu doktora tezi fazla çapraşık ve karanlık olduğu, klinik kanıtlar tarafından desteklenmeyişi gibi gerekçelerle bir kenara atılmıştı. Sir Alexander Kinross'un kızı bunun üzerine tezi Londra'da Sir William Gower'e yolladı ve bir doktora hak edip etmediğini sordu. Mektubunun altına "E. Kinross" diye imza atmıştı.

1900'da aralık ayı başlarında mezuniyet günü geldiğinde hâlâ Londra'dan gelecek yanıt bekliyordu. Garip bir heyecan ve daha garip bir korku dönemi yaşıyordu. Koloniler federasyonu gerçekleşmek ve Avus-

Dokunuş

tralya Devletler Konfederasyonu kurulmak üzereydi. Hâlâ Büyük Britanya'ya sıkı sıkıya bağlı ülkenin yurttaşları İngiliz pasaportu taşıyacaklar ve İngiliz tabası olacaklardı. Avustralyalılar aslında yoktular. İkinci sınıf bir ülke olacaktı. Kimliği İngilizdi; çok uzun anayasası federal parlamento-nun ve eyaletlerin haklarına adanmıştı. Ulustan yalnız bir kez söz ediliyordu: başlangıçta. Ne yurttaşlık hakları, ne de bireysel özgürlük hissi, diye düşünüyordu Nell içerleyerek. Var olan kurumların korunması için İngiliz stilinde bir demokrasi. Eh, mahkûm olarak işe başladık, öyle olunca da çiğnenmeye alıştık. Yeni Güney Galler Valisi bile ulusa ilk mesajında 'doğum lekemiz'den söz edebiliyordu. Tanrı belanı versin, Lord Beauchamp, seni emekliliği çoktan hak etmiş sersem!

Genç kız, Gotik stildeki görkemli tıp okulunun dışındaki bir sırada oturmuş, peynirli bir sandviçten ibaret öğle yemeğini yiyordu. Onlar da kendisinden daha iyi durumda olmayan öbür kız öğrencilerle beraber olmaya ya da onlarla dertleşmeye en küçük bir arzu duymuyordu. Erkek öğrenciler ise partilerle balolara giderken süslenip püslenmesine rağmen, ona hâlâ itici bir kahpe gözüyle bakıyor, ondan kaçıyorlardı. Hayatının kalan kısmında her yıl eline elli bin sterlin geçeceği haberi içlerinden avcı ruhlu olanlarda ona karşı kısa süreli bir ilgi uyandırmıştı ama, Nell bu tür fırsatçı sersemlerin heveslerini kursaklarında bırakmayı çok iyi biliyordu. Onlar fena bozulup gerilerken, bekâr bir öğretim görevlisinin heveslilere katılmasının Nell'in notlarına hiç yararı olmamıştı. Her neyse, Nell mezun olacaktı ya, bu da büyük bir zaferdi. Üstelik bir tek yılı bile tekrarlamamıştı.

Ağır bedenli biri küt diye yanına çökmekte gecikmedi. Bir ses, "Sen olduğunu tahmin etmiştim," dedi.

Rahatını bozan yabancıya yüzünü çeviren Nell somurtuyor, gözleri ateş saçıyordu. Derken ağzı bir karış açıldı. "Tanrım!" diye bağırdı. "Bede Talgarth bu!"

"Aynen o. Ama göbeksiz bir Bede Talgarth."

"Burda ne işin var?"

Colleen McCullough

"Hukuk kütüphanesinde bir şeyler araştırıyordum."

"Niçin? Hukuk mu okuyorsun?"

"Hayır, sadece federal parlamento için bazı çalışmalar yapıyorum."

"Parlamentoda mısın?"

"Kesinlikle."

Nell, sandviçinin son lokmasını da yutup ekmek ufaklarını elleriyle yere süpürürken, "Öne sürdüğünüz prensipler berbat," dedi.

"Bir kişiye, bir oya berbat mı diyorsun?"

"Bu iyi, hoş, ama kaçınılmaz olduğunun sen de farkındasındır. Kadınların oy hakları var ve yeni bir seçim olduğu zaman Yeni Güney Galler'de oyları eşitleyeceklerdir."

"Öyleyse nesine berbat diyorsun?"

"Beyaz olmayanların ve başka istenmeyen ırklardan olanların göçlerinin engellenmesi. İstenmeyen ırklar ha! Zaten hiç kimse bembeyaz değildir! Bizler de pembe veya krem rengiyiz, öyle olunca da tam beyaz sayılmayız."

"Hiç vazgeçmezsin, değil mi?"

"Hiçbir zaman. Üvey babam da Çinli melezi."

"Üvey baban mı?"

"Herhalde babamm iki buçuk yıl önce öldüğünü fark etmeyecek kadar sosyalizme batmamışsındır?"

Bede ciddi bir tavırla, "Gerçekten üzgünüm," dedi. "Baban çok büyük bir adamdı. Demek annen tekrar evlendi?"

"Evet. On sekiz ay önce Como'da."

"Como mu?"

"Coğrafya bilgin yok mu? İtalyan Gölleri."

"Öyleyse aynı Como'dan söz ediyoruz." Bede politikacılara özgü kaçamak ve kelime oyunları sanatında hayli ilerlemişti. "Bu evlilik seni rahatsız mı etti, Nell?" diye sordu.

"Eskiden olsa ederdi, ama artık değil. Annem hesabına sadece seviyorum. Lee ondan altı yaş daha küçük; öyle olunca da şansı yardım

Dokunuş

ederse annem çoğu kadınlar kadar uzun süre dul olarak yaşamayacak. Zorlu bir hayatı oldu, biraz mutluluğu hak etti." Nell kıkırdadı. "Kendimden yirmi dört yaş küçük bir üvey erkek ve üvey kız kardeşim var. Harika, değil mi?"

"Yani annen ikiz mi doğurdu?"

Nell biraz gösteriş yapmaktan kendini alamadı. "Aynı yumurta ikizleri."

"Açıkla." Bir başka politika oyunu da gizemli konularda cehalet numarası yapmaktı.

"Farklı iki yumurtadan olmuş ikizler. Eş ikizler aynı yumurtadan oluşurlar. Annem, kırk yaşını geçtikten sonra katmerli doğum yapmanın daha akıl kârı olduğunu düşünmüş olmalı. Bundan sonra herhalde üçüz doğuracaktır."

"Seni doğurduğu zaman kaç yaşındaydı?"

"On yedisini belki birkaç ay geçmişti. Eğer benim yaşımı öğrenmeye çalışıyorsan söyleyeyim: Yılbaşında yirmi beş yaşında olacağım."

"Aslında yaşını hatırlıyorum. Kariyerinin ilk basamaklarındaki bir politikacı olarak evimde yanında bir büyük olmayan on altı yaşında bir kız ağırlamıştım." Genç adam Nell'in yüzüksüz parmaklarına baktı. "Kocan, nişanlın ya da sevgilin yok mu?"

"Korkma," dedi Nell alayla. Düşünmeden ağzından çıkarıverdi. "Ya senin?"

"Hâlâ takıntısız bir bekâрім."

"Ve hâlâ o korkunç evde mi oturuyorsun?"

"Evet, ama o ev eskisine göre çok değişti. Onu satın aldım. Haklıymışsın, mal sahibi evi bana yüz elli sterline bıraktı. Ve tifoyla çiçek vakalarından ve son veba salgınından sonra her tarafta kanalizasyon yapıldı. Benim ev artık kanalizasyonun üstünde oturuyor. Bahçenin bir köşesinde de harika sebzeler yetiştiriyorum."

"Senin evin bu mükemmelleşmiş şeklini görmek isterdim." Bu da ağzından kaçmıştı.

"Ben de evimi sana göstermek isterim."

Nell birden ayağa kalktı. "Prince Alfred Hastanesi'ne koşmam lazım. Orada ameliyathaneden bekliyorlar."

"Ne zaman diploma alıyorsun?"

"İki gün sonra. Annemle üvey babam sırf tören için yurtdışından geldiler. Ruby de Kinross'dan geliyor. Sophia, Dolly'yi de getireceğine göre bütün aile bir araya gelmiş olacak. Minik erkek ve kız kardeşimi görmeye sabırsızlanıyorum."

Bede, Nell'in arkasından seslendi. "Bayan doktorun diplomasını almasını görmeye ben de gelebilir miyim?"

Genç kız başım çevirdi ve bir küfürle karşılık verdi.

Bede, kızın siyah cüppesini dalgalandırarak uzaklaşmasını seyretti. Onca yıldan sonra Nell Kinross! Babasının ölümünün onu ne kadar zenginleştirdiği konusunda bir fikri yoktu Bede'in, ama kızın kalben tam bir işçi olduğuna şüphe yoktu. Arkasında elbise yerine kurşuni renkli, torba gibi bir giysi, ayaklarında herhangi bir madencininkiler kadar kaba bir çift çizme vardı. Saçlarını başının arkasında sıkı bir topuz şeklinde toplamıştı, fildişi gibi teninde en küçük bir boya ya da pudra yoktu. Bede saçlarını kaldırdı. Dudaklarının köşeleri hafif bir gülümsemeyle kıvrıldı. Farında olmadan elini uzatıp kızıl kestane renkli saçlarını karıştırdı, parlamenter arkadaşlarına Bede Talgarth'in kapsamlı bir karar verdiğini anlatan bir hareketti bu.

Tramvay durağına doğru yürürken bazı kimselerin asla unutulamayacağını düşünüyordu. "Onu tekrar görmem lazım. Ona ne olduğunu öğrenmeliyim. Şimdi tiptan mezun olacağına göre, mühendislik öğrenimini tamamlamış olması gerekir. Tabi ki -bazı ilerici gazetelerin yazdıkları gibi- tıptaki her yılını ona iki kez okutmadılarsa. Kadın öğrencilere hep öyle yapıyorlar."

Nell o banktan yüz metre ileride onu unutmuştu bile, ama Bede her şeye rağmen beyninin bir kompartımanında takılıp kalmıştı, bu da gününe renk katıyordu. Bede Talgarth! Tahmin etmiş olduğundan çok daha

Dokunuş

anlamalı olan bir arkadaşlığa bırakıldığı yerden tekrar başlamak ne kadar güzel olacaktı.

Ameliyat uzadıkça uzadı, ama sonunda saat altıyı biraz geçe Nell serbest kalarak annesiyle Lee'nin kaldıkları George Sokağı'ndaki otele gidebildi. Bu kerelik bir arabaya bindi. Yol boyunca arabacıya acele etmesini bağırdı durdu. Annesi yeni bebeklere ne kadar katı davranıyordu acaba? Ablalarıyla tanışmak için uyanık olacaklar mıydı yoksa çoktan uyumuş muydular?

Elizabeth'le Lee sütlerinin salonundaydılar. Nell içeri fırtına gibi girdiyse de anında zingadak durdu. *Annesi miydi bu?* Elizabeth her zaman güzel olmuştu, ama kesinlikle şimdi olduğu gibi değil! Aşk tanrıçası gibi bilinçsiz olarak hemen hemen yakışksız denebilecek bir cinsellik yayıyordu. Nell, boğazına bir şey düğümlenerek, benden de genç gözüküyor, diye düşündü. Elizabeth'in hayalindeki evlilik buymuş. Mis kokulu, karanlık bir gül gibi tüm görkemiyle açtı. Lee'nin çarpıcı yakışıklılığı da daha belirgindi. Nell, adamın gözlerinin sürekli olarak Elizabeth'i aradığına, karısı görüş açısının içinde olmayınca mutlu gözükmediğine dikkat etti. Tek vücut gibiydiler.

Elizabeth kızını öpmeye koştı. Lee de Nell'e sarıldı. Genç kız bir koltuğa oturtuldu ve eline bir kadeh şeri tutuşturuldu.

Nell, "Döndüğünüze ne kadar sevindim," dedi. "Ben diplomamı alırken yanımda olmasanız benim için bir şeyler eksik olurdu." Genç kız etrafına bakındı. "İkizler uyuyorlar mı yoksa?"

Elizabeth, kızını elinden tutarak, "Hayır, tanışmanız için onları uyanık tuttuk," dedi. "Bitişik odada Pearl ve İpekçi Çiçek'le beraberler."

İkizler Lee'yle Elizabeth evlendikten on bir ay sonra doğmuşlardı ve şimdi yedi aylıktılar. Nell onlara o kadar ani bir aşk dalgasıyla baktı ki gözlerinden yaşlar fışkırdı. Ah canlar! Alexander, annesiyle babasının her ikisine de benziyordu. Siyah saçlarında Lee'nin saçlarının düzlüğünden, Elizabeth'in de dalgalarından bir şeyler vardı. Fildişi rengindeki oval yü-

z  t pki Lee'ydi. Ote yandan inanılmayacak kadar uzun, kıvrıcık kirpiklerle çevrili gri mavi gözleri Anna'ydı. Elizabeth'in elmacık kemikleriyle Lee'nin dolgun ve biçimli dudaklarını da almıştı. Mary-Isabelle ise kızıl altın renkli saçları, gamzeleri ve iri yeşil gözleriyle Ruby'nin kopyasıydı.

Nell onların önüne çömelerek, "Merhaba, minik erkek ve kız kardeş," dedi. "Ben büyük ablanız Nell'im."

Bebekler henüz konu amayacak kadar küçüktüler, ama iki çift göz Nell'e ı ıl ı ıl bir zekâ ve merakla baktılar, her iki a ız gülmek için aralandı, tombul iki çift el Nell'in ellerine yapı tı.

"Bunlar ne harika şeyler, anne!"

Elizabeth, Alexander'i kollarına alarak, "Biz de öyle düşünüyoruz," dedi.

Lee, Mary-Isabelle'e uzandı. "Bu da babasının kızı," diyerek onu yana ından öptü.

Doktorlu u tutan Nell, "Kolay bir doğum yapt  nı yazd  n zaman bir şey gizlemiyordun, değil mi anne?" diye sordu.

Alexander'in karışan saçlarını ok ayan Elizabeth, "Onları taşımak sonuna doğru kolay olmadı," dedi. "O kadar a ırla mı  ve hantalla mı tım ki. Tabi ki bebeklerin iki tane olduğundan haberim yoktu. İtalyan doğum doktorları m kemm l, benimki de belki hepsinin en iyisiydi. Bir yırtılma olmadı, normal sancılar dışında bir sıkıntı çekmedim. Bunu da çok garip buldum, seninle Anna do du unuz vakit baygındım, onun için bu kez ilk yapt  m doğum gibi bir şey oldu. Mary-Isabelle doğduktan sonra bana ikinci bir bebeğin gelmekte olduğunu haber verdikleri zaman ne kadar  a ırd  nı tahmin edersin!" Elizabeth gülerek Alexander'i ba rına bastı. "Bir Alexander'im olaca nı biliyordum ve i te oldu."

Lee de, "Kapının dışında geleneksel biçimde bir a a ı bir yukarı y r d   m sırada Mary-Isabelle'in a lad  nı duydum ve 'İ te bir baba oldun,' diye düşündüm. Ama bana Alexander'i de söyledikleri zaman kendimden ge mi im."

Nell, "İkisinden hangisi patron?" diye sordu.

Dokunuş

Anneyle babanın ikisi birden, "Mary-Isabelle," diye atıldılar.

Elizabeth, "Tabiatları çok farklı, ama birbirlerini seviyorlar," diyerek Alexander'i Pearl'e uzattı. "Yatma zamanı."

Ruby, Sophia ve Dolly ertesi gün geldiler. Constance Dewy yolculuğu yapamayacak kadar keyifsizdi. Dokuz yaşındaki Dolly çirkin dönemini geçiriyordu. Ama bu uzun sürmeyecek, diye düşündü Nell. On beş yaşına geldiği zaman güzelliğiyle göz kamaştırmaya başlayacak. Bununla birlikte Dunleigh'de geçirdiği iki buçuk yılın ona büyük yararı olmuş. Daha şen ve aktif, daha güvenli, aynı zamanda tatlı huylarını kaybetmemiş.

Dolly, Mary-Isabelle'i de sevmekle beraber, o ilk karşılaşmalarında asıl Alexander'e âşık oldu. Gerçek annesinin gözlerine sahip olduğu, küçük kız da belleğinin gizemli bir köşesinde Anna'nın gözlerini hatırladığı için, diye düşündü Nell yüreği sızlayarak. O sırada Elizabeth'le bakışları karşılaştınca, Nell annesinin de aynı şeyi düşündüğünü anladı: "Anılar ne kadar eskiye ait de olsa annemizi hatırlamak doğamızda var. Dolly'ye yakında gerçeğin açıklanması lazım, yoksa kötü niyetli bir yılan bunu yapmakta gecikmez. Ama Anna'nın Dolly'sinin geleceği her şeye rağmen parlak olacak."

Ruby, Alexander'in ölümünden sonra kendini kapıp koyvermemişti; öylesi adamın ruhuna ihanet olurdu. Her ne kadar moda uygun giyinse de, modellerin temeldeki çirkinliğini şık ve bakımlı göstermeyi başarıyordu. Britanya İmparatorluğu'nun yarısının -en azından öyle gözüküyordu- Güney Afrika'da Boerlerle çarpışmaya gittiği şu sıralarda modanın yaratıcıları, duydukları suçluluktan cennet kuşlarını bile dalgıç kuşuna benzetmişlerdi. Ve etekler de kısalıyordu. Nell bugünlerde o kadar göze batmıyordu, ama itiraf etmek gerekirse, kısa etekler Ruby'nin üstünde daha iyi duruyordu.

Nell, değişiklik rüzgârı esiyor, diye düşünüyordu. Yeni yüzyıla girdik. Bir, iki yıla kalmaz kadın öğrencileri de şeref listesinde mezun ettirirler. Aslında benim de liste başı olmam gerekirdi.

Yemekten sonra otelin salonunda kahvelerini içip içkilerini yudum-larlarken Lee, ona, "Farklı gözükiyorsun, Nell," dedi.

"Ne gibi? Yoksa her zamankinden pasaklı mı görüyorsun beni?"

Lee beyaz dişlerini büsbütün ısıldatan bir gülümsemeyle karşılık ver-di. Nell, amma da yakışıklı adam, diye düşündü. Allah'tan ki bana çekici gelen erkekler çok farklı tipte.

Lee, "Anlaşılan, eski duygular tekrar alevlendi," dedi.

"Kavrayışının keskinliğine diyecek yok! Ama tekrar alevlendi demek biraz zamansız, en azından şimdilik. Dün üniversitede onunla karşılaştım."

"Yanlış tarafın parlamenteriyi mi?"

"Evet, ama sadece federal parlamentoda. Beyaz ırktan olmayanların göçü konusundaki yasa tasarıları konusunda onu epeyi sıkıştırdım." Nell keyifli görünüyordu.

"Ama bu onu vazgeçirmedi, değil mi?"

"Herhangi bir şeyin onu el attığı bir konudan vazgeçirebileceğini sanmıyorum. Adam buldoktan farksız."

"Bu da tam sana göre. Edeceğiniz kavgaları düşünsene."

"Annem ve babamla yaşadıktan sonra sakın ve huzurlu bir yaşantıyı yeğlerim, Lee."

"Ender kavga ederlerdi, bu da sorunlarından biriydi. Sen Alexander'in hık diye burnundan düşmüşsün, kavga seversin. Öyle olmasa, tıbbi bitiremezdin."

"Tam üstüne bastın," dedi genç kız. "Annem ve sen kavga eder misiniz?"

"Hayır, ama gerekmiyor. Özellikle de yuvamızda iki bebekle ve yolda olduğunu umduğum bir üçüncüyle. Bilmem ama, annen yeni bir bebeğin kesin olduğunu söylüyor."

"Tanrım, Lee! Şu mahut organını bir süreliğine pantolonunun içinde unutamaz mısın? Annemin ikiz doğumundan sonra kendini toparlamak için zamana ihtiyacı var."

Dokunuş

Lee kahkahayı bastı. "Beni boş yere suçlama! Karar onundu."

Ruby o sırada Sophia'yla Mary-Isabelle'i konuşuyordu. "Yeni bir Ruby!" diye şakıdı. "O dünya güzeline bütün bildiğim ayıp sözleri öğreteceğim günü iple çekiyorum. Yeni yavru kedim benim."

Sophia, "Ruby! Bunu düşünme bile!" diye soludu.

Nell başka iki kız ve çok daha kalabalık bir erkek grubuyla birlikte mezun oldu. Loş bir köşede bekleyen Bede Evans Talgarth, yeni bayan doktorun pek de kalabalık olmayan akraba grubu tarafından kucaklanmasını ve öpülmesini bekledi. Bu eğer annesiye, Nell'e kadının güzelliğinden ve serinkanlı, sakın tavırlarından hiçbir şey geçmemiştii. Çarpıcı bir erkek olan üvey babasının saçları ise bir örgü halinde sırtında sarkıyordu. Saç örgüsü olmasa adamın hangi ırkın melezi olduğunu kestirmek kolay olmazdı. İkisi de kollarının arasında birer bebek taşıyordu: annenin kollarının arasındaki erkek, babanın kollarının arasındaki ise kızdı. İşlemeli pantolonlar ve tunikler giymiş iki şirin Çinli kadın da iki bebek arabasıyla biraz ötede duruyorlardı. Bir de Ruby Costevan vardı, Bede'in Kinross'daki o günü unutmasına imkân var mıydı? Nell'i kucaklayıp onunla ögle yemeği yiyen kadın. Ruby kendine milyoner demişti. Bede'in asıl ilgisini çeken Nell'in üvey babasının ona "Anne" diye seslenişi oldu.

Hepsi paralı gözüktüyorlardı, ama birçok mezunların yuvarlak sesli harflerin altında gömülü Avustralya tınılarıyla ortalıkta dolanan anne ve babaları gibi yüksek sosyete havaları yoktu. Arada "Mafeking" ve "Uitlanders" gibi yer adları Bede'in kulağına çalınıyordu. Dudak kıvrırdı. İkinci el şövenizm. Diploma töreninin orta yerinde Boerler. "Niçin biz Avustralyalılar da Amerikalılar gibi bir devrim yaşayıp İngilizleri dışarı atmıyoruz?" diye kendi kendine sordu. "Bu takdirde çok daha mutlu olurduk."

Nell'in grubuna çekinerek sokuldu. En iyi takımını, yakasıyla kol ağzları kolalı gömleğini ve yumuşak süet ayakkabılarını giydiği ve parlatılmış kravatını taktığı halde gerçekte olduğu gibi -kendisi de kömür madeninde çalışmış bir kömürcü oğlu gibi- gözüktüğünün farkındaydı.

Colleen McCullough

Sağmalıktı onunkisi! Nell gibi bir kız onun hayatına asla uyum sağlayamazdı!

Nell, genç adamın uzattığı eli sevinçle sıkarak, "Bede!" diye bağırdı.

"Tebrikler, Dr. Kinross."

Nell tanıştırma faslını her zamanki dobra tavrıyla halletti. Önce akrabalarını tanıştırdıktan sonra, "Bu bey Bede Talgarth," dedi. "Kendisi bir sosyalisttir."

Lee gerçek yuvarlak sesli harflerle bezeli İngilizcesiyle, "Tanıştığımıza sevindim," dedi ve samimi bir tavırla Bede'in elini sıktı. "Aile reisi olarak kapitalist toplantımıza hoş geldiniz derim, Bede."

Ruby, ona gözünü kırpmadan bakarak, "Yarın milyoner bir kadınla öğle yemeğine ne dersiniz?" diye sordu.

Bakanla dekan gülümseyerek yaklaştılar. Paranın ve olası para bağışlarının kokusunu almışlardı.

Lee, bakana, "Eşim Bayan Costevan, bu da annem Miss Costevan," diye tanıtım işini üstlendi.

Çift apar topar uzaklaşırken Nell kahkahadan kırılıyordu. "Kaşındılar! Ben bir kadın doktorum, öyleyken bir hastanede bir asistanlık görevi bile elde edemiyorum, ama adamların umurlarında mı? Hayır!"

Bede, "Şu halde bir yerlerde muayenehane açacaksınız, değil mi?" dedi. "Herhalde Kinross'da."

"Sydney'de veba salgını, milyonlarca sıçan ve doktor çağırarak parası olmayan onca insan varken mi? Hayır, hayır! Muayenehanemi Sydney'de açacağım," dedi Nell.

Bede, onu dirseğinden tutarak grubun biraz uzağına çekti. "Şu halde benim seçim bölgemde muayenehane açmaya ne dersin? Fazla bir getirisi olmayacaktır. Ama sanırım kazanç peşinde değilsin."

"Gerçekten de değilim. Nasılsa elli bin sterlinlik bir yıllık gelirim var."

Genç adam somurttu. "Tanrım! İşte bu her şeyi mahveder!"

Dokunuş

"Niçin yani? Senin olan senin, benim olan ise benim. İlk yapmam gereken bir otomobil satın almak. Hasta evlerine gitmek için en pratik yol. Yağmur yağması olasılığına karşı körüklü olmalı.

Bede gülmeye başladı. "En azından bozulduğu zaman -ki sık sık olur- onu onarabilirsin. Ben bir musluğun kösesini bile değiştirmeyi beceremem."

Genç kız tatlı tatlı, "Herhalde o yüzden politikaya atıldın," dedi. "El becerisinden ve sağduyudan yoksun insanlar için ideal meslektir. Günün birinde başbakan olacağına bile bahse girebilirim."

"Bana duyduğun güven için sana teşekkür ederim." Bede'in gözlerindeki alaycı parıltı cüretkâr ve okşayan bir anlama yerini bırakmıştı. "Bugün çok hoş görünüyorsunuz. Dr. Kinross. Daha sık ipekli çorap giymelisiniz."

Kızardığını hisseden Nell'in canı sıkıldı. "Zırvalama," diye homurdandı.

Genç adam, onun şaşkınlığını görmezlikten gelerek, "Yarın milyoner bir hanımla beraber olacağım için seninle öğle yemeği yiyemem, ama istediğin herhangi bir akşam sana kuzu butu kızartabilirim," dedi. Ekledi. "Hatta yeni möblelerim bile var."

Elizabeth, "Nell'in işleri yolunda gibi gözüküyor," dedi. Durumdan hoşnut görünüyordu.

Ruby omuzlarını silkti. "Herkesin bir kısmeti var," dedi. "Bu adam bir işçi sınıfı fanatigi, ama Nell onun aklını başına getirmekte gecikmeyecektir."

Alexander Tekrar Ata Biniyor

Elizabeth'le Lee, Kinross'a döndüklerinde Alexander'ın heykelini de dev bir tahta sandık içinde beraberlerinde getirmişlerdi. Heykel sonunda granit yerine mermerden yapılmıştı. Akla gelmedik bir neden yüzünden. Lee'nin görevlendirdiği İtalyan heykeltıraş, şaheseri eğer bir şaheser olacaksa mutlaka mermerden olması gerektiğini söylemişti. Hem de herhangi eski bir mermer değil, Carrara'da bulunduğu ve Sir Alexander Kinross'un heykeli gibi bir eser için sakladığı özel bir bloktan. Bay Bartolomeo Pardini'nin dediğine göre, bu, belediye meclislerinin diktiği niteliksiz anıtlardan biri olmayacaktı. Şaheser bir sanat eseri olacaktı bu! Rodin'ler seviyesinde bir eser, o adam sanki neden bronzla çalışmıştı? Granite gelince pöf! Mezar taşlarına layık bir malzemeydi.

Bu Latin ihtirasından etkilenen Lee, Elizabeth'le konuşmuş, sonunda da büyük Pardini'yi dilediğini yapmakta serbest bırakmaya karar vermişlerdi.

İkisinin de anlayamadıkları bir batıl inanç Lee'yle Elizabeth'in tamamlanmış heykeli sandığa konulmasından önce görmelerini engelliyordu. Önce kaidesine yerleştirilsindi. Heykelin örtüsü seyirciler karşısında açılmayacak, heykelin sahibinin hayattayken nefret ettiği o göstermelik törenlerden hiçbiri yapılmayacaktı. Alexander sadece Kinross Meyda-

ni'nda bir ekip ve bir vinç vasıtasıyla koyu kahve rengi kaidesinin üstüne oturtulacak, ondan sonra da herkes tarafından görülebilecekti.

Alexander'in heykeli gerçekten de bir şaheserdi. Taş bloğunda bir kameonun ya da kan taşının katmanlı özellikleri göze çarpıyordu. Yele gibi saçlar beyazdı, yüz açık bir bej, saçaklı deri takım daha koyu bir bej, at, hayır kısrak, amber rengiydi. Heykel öylesine canlı görünüyordu ki, yabancılar ona ellerinden geldiği kadar yaklaşıp renk katmanlarının boya mı yoksa yapıştırılmış mı olduğunu görmeye çalışıyorlar, öyle olmadığını görünce hayranlık duyuyorlardı. Alexander'in atı gururlu bir adım atıyor, atına bir Roma imparatoru gibi eysiz binmiş olan Alexander, bir elini şehri selamlar gibi kaldırıyor, ötekini yanına sarkıtıyordu. Lee bir Batılı eyeri istemiş, ama Sinyor Pardini'nin şaheserini Kinross Meydanı'ndaki kaidesinde görünce sanatkârın gerçekten işini bildiğini kabul etmişti. Alexander de kendini görebilmiş olsa mutlaka beğenirdi. Hayattaki adaşı gibi âlemin hâkimi olarak ülkesine yüksekten bakıyordu.

Ruby heykeli çok sevmiştir. Yapacak daha önemli bir işi olmayınca, üst kattaki verandasında oturuyor ve Alexander'in profilini seyrediyordu. Zira heykelin yüzü belediye binasına çevrili olduğundan Kinross Oteli'ne yan düşüyordu. Yalnızca Elizabeth onu sinir bozucu bulmuştu. Her ne zaman görüş açısına girse, başını öteki yana çeviriyordu. Bu da belki Alexander'in heykelinin gözlerinin oluşu yüzündendi. Heykeltıraş göz oyuklarına içine siyah cam gömülü beyaz mermer toplar yerleştirmişti. Kinrosslular, geçerlerken o gözlerin kendilerini izlediğine yemin ediyorlardı.

Heykel yerine dikildikten sonra on yedi numaralı tünelin kaya duvarı üstünde darbeli çekiçle çalışan bir madenci, birisinin onu seyrettiğini hissederek başını çevirdi. Ense kökünde Sir Alexander'i görmesin mi. Bir el uzanıp kırılğan bir maden parçasını kopardı ve tırnaklarının altındaki kire kadar etli ve gerçek gözüken parmaklarının arasında yuvarladı. Parlak ışıktaki kristal gibi ışıldayan gür ak saçlarla kaplı aslansı kafa sivri kaşlarını kaldırarak onayladı.

Colleen McCullough

Sir Alexander, "Güzel! Bu damardan iyi randıman alacağız," diyerek ortadan kayboldu. Ama birden gözden silinecek yerde, ayaklarını kıpırdatmadan şimşekten hızlı geri geri gitmişti.

Bundan sonra Apocalypse'de sık sık görüldü. Kayıtsızca yürüyor, bir madenciye direktif veriyor veya bir dizi şarj deliğini denetliyordu. Sadece yürüdüğü ve denetlediği zaman işlerin yolunda gittiğine, aksine şarj deliklerini incelediği takdirde madencileri bir kazanın olası olduğuna dair uyardığına inanıldı. Madenciler ondan korkmuyorlardı. Sir Alexander'in hayattayken sevdiği işlerle ilgilendiğini görmek aksine hepsinin içini rahatlatıyordu.

Lee madende olunca o da mutlaka orada oluyordu. Maçunaların başındaki adamlar bazen onun, altında bir numaralı tünelin uzandığı çöküntüyü ziyaret etmek âdetinde olan Lee'yle dağda yürüdüğünü görüyorlardı. Lee her ne zaman oraya gitse Sir Alexander de görünüp orada onunla oturuyordu.

Kinross Oteli'nin üst kat verandasında Ruby ile oturup heykelini seyrettiği de oluyordu.

Fakat Elizabeth'e hiçbir zaman görünmedi.